

ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਿਟਕੇ

ਵਿਭੰਗਪਾਲਿ

੧. ਖਨ੍ਧਵਿਭੰਗੇ

੧. ਸੁਤ੍ਤਨੁਭਾਜਨੀਯੰ

੧. ਪਥੁਕ੍ਖਨ੍ਧਾ – ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸੰਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ

੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ? ਯੰ ਕਿਵਿੰ ਰੂਪੰ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਧਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਾ ਓਲਾਰਿਕੰ ਵਾ ਸੁਖੁਮੰ ਵਾ ਹੀਨੰ ਵਾ ਪਣੀਤੰ ਵਾ ਯੰ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਧਿਕੇ ਵਾ, ਤਦੇਕਜ੍ਞੰ ਅਭਿਸਵ੍ਵਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸੰਖਿਪਿਤ੍ਵਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ ਅਤੀਤੰ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਅਤੀਤੰ ਨਿਰੁਦ੍ਧੰ ਵਿਗਤੰ ਵਿਪਰਿਣਤੰ ਅਤ੍ਥੁਤ੍ਥੰ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥੁਤ੍ਥੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਗਤੰ ਅਤੀਤੰ ਅਤੀਤਸੇਨ ਸੰਨ੍ਧਿਤੰ, ਚਤੁਰੇ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ ਚਤੁਨ੍ਨਵ੍ਥੁ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯਰੂਪੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ ਰੂਪੰ ਅਤੀਤੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ ਅਨਾਗਤੰ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਅਜਾਤੰ ਅਭੂਤੰ ਅਸਵ੍ਵਜਾਤੰ ਅਨਿਬ੍ਬਤੁੰ ਅਨਭਿਨਿਬ੍ਬਤੁੰ ਅਪਾਤੁਭੂਤੰ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਨੁਟ੍ਠਿਤੰ ਅਸਮੁਟ੍ਠਿਤੰ ਅਨਾਗਤੰ ਅਨਾਗਤਸੇਨ ਸੰਨ੍ਧਿਤੰ, ਚਤੁਰੇ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ ਚਤੁਨ੍ਨਵ੍ਥੁ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯਰੂਪੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ ਰੂਪੰ ਅਨਾਗਤੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ ਪਚ੍ਧਪ੍ਪਨ੍ਨੰ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਜਾਤੰ ਭੂਤੰ ਸਵ੍ਵਜਾਤੰ ਨਿਬ੍ਬਤੁੰ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤੁੰ ਪਾਤੁਭੂਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਉਟ੍ਠਿਤੰ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤੰ ਪਚ੍ਧਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪਚ੍ਧਪ੍ਪਨ੍ਨਸੇਨ ਸੰਨ੍ਧਿਤੰ, ਚਤੁਰੇ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ ਚਤੁਨ੍ਨਵ੍ਥੁ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯਰੂਪੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ ਰੂਪੰ ਪਚ੍ਧਪ੍ਪਨ੍ਨੰ।

੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ ਅਜ੍ਞਤੁੰ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਸਤੁਨੰ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਪਚ੍ਧਤੁੰ ਨਿਯਕੰ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ, ਚਤੁਰੇ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ ਚਤੁਨ੍ਨਵ੍ਥੁ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯਰੂਪੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ ਰੂਪੰ ਅਜ੍ਞਤੁੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ ਬਹਿਦ੍ਧਾ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਪਰਸਤੁਨੰ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਪਚ੍ਧਤੁੰ ਨਿਯਕੰ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ, ਚਤੁਰੇ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ ਚਤੁਨ੍ਨਵ੍ਥੁ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯਰੂਪੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ ਰੂਪੰ ਬਹਿਦ੍ਧਾ।

੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ ਓਲਾਰਿਕੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ...ਪੇ... ਫੇਟ੍ਠਬ੍ਥਾਯਤਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ ਰੂਪੰ ਓਲਾਰਿਕੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ ਸੁਖੁਮੰ? ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਧਿਯੰ...ਪੇ... ਕਬਲੀਕਾਰੇ [ਕਬਲਿੰਕਾਰੇ (ਸੀ° ਸਯਾ°)] ਆਹਾਰੇ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ ਰੂਪੰ ਸੁਖੁਮੰ।

੬. ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੇਂ ਰੂਪੇਂ ਹੀਨੇ? ਯੇਂ ਰੂਪੇਂ ਤੇਸੇਂ ਤੇਸੇਂ ਸਤ੍ਰਾਨੇਂ ਉਵੇਵਾਤ ਅਵੇਵਾਤ ਹੀਲਿਤ ਪਰਿਭੂਤ ਅਚਿਤ੍ਰੀਕਤ ਹੀਨੇ ਹੀਨਮਤ ਹੀਨਸਮਮਤ ਅਨਿਟ੍ਰੇਂ ਅਕਨ੍ਰੇਂ ਅਮਨਾਪੇਂ, ਰੂਪਾ ਸਦ੍ਰਾ ਗਨ੍ਧਾ ਰਸਾ ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਰਾ – ਇਦੇਂ ਪ੍ਰਚ੍ਰਿਤ ਰੂਪੇਂ ਹੀਨੇ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੇਂ ਰੂਪੇਂ ਪਈਤ? ਯੇਂ ਰੂਪੇਂ ਤੇਸੇਂ ਤੇਸੇਂ ਸਤ੍ਰਾਨੇਂ ਅਨੁਵੇਵਾਤ ਅਨਵੇਵਾਤ ਅਹੀਲਿਤ ਅਪਰਿਭੂਤ ਚਿਤ੍ਰੀਕਤ ਪਈਤ ਪਈਤਮਤ ਪਈਤਸਮਮਤ ਇਟ੍ਰੇਂ ਕਨ੍ਰੇਂ ਮਨਾਪੇਂ, ਰੂਪਾ ਸਦ੍ਰਾ ਗਨ੍ਧਾ ਰਸਾ ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਰਾ – ਇਦੇਂ ਪ੍ਰਚ੍ਰਿਤ ਰੂਪੇਂ ਪਈਤ। ਤੇਂ ਤੇਂ ਪਾ ਪਨ ਰੂਪੇਂ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਰੂਪੇਂ ਹੀਨੇ ਪਈਤ ਦਟ੍ਰਬ੍ਰਾ।

੭. ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੇਂ ਰੂਪੇਂ ਦੂਰੇ? ਇਤ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯੇਂ...ਪੇਂ... ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ, ਯੇਂ ਪਾ ਪਨਵੇਵਾਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪੇਂ ਅਨਾਸਨ੍ਰੇਂ ਅਨੁਪਕਟ੍ਰੇਂ ਦੂਰੇ ਅਸਨ੍ਰਿਕੇ – ਇਦੇਂ ਪ੍ਰਚ੍ਰਿਤ ਰੂਪੇਂ ਦੂਰੇ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੇਂ ਰੂਪੇਂ ਸਨ੍ਰਿਕੇ? ਚਕ੍ਰਾਯਤਨੇਂ...ਪੇਂ... ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਰਾਯਤਨੇਂ, ਯੇਂ ਪਾ ਪਨਵੇਵਾਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪੇਂ ਆਸਨ੍ਰੇਂ ਉਪਕਟ੍ਰੇਂ ਅਵਿਦੂਰੇ ਸਨ੍ਰਿਕੇ – ਇਦੇਂ ਪ੍ਰਚ੍ਰਿਤ ਰੂਪੇਂ ਸਨ੍ਰਿਕੇ। ਤੇਂ ਤੇਂ ਪਾ ਪਨ ਰੂਪੇਂ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਰੂਪੇਂ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਰਿਕੇ ਦਟ੍ਰਬ੍ਰਾ।

੨. ਪੇਦਨਾਕ੍ਰਨ੍ਧੇ

੮. ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੇਂ ਪੇਦਨਾਕ੍ਰਨ੍ਧੇ? ਯਾ ਕਾਚਿ ਪੇਦਨਾ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਰਪਨ੍ਰਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਰਾ ਪਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਪਾ ਓਲਾਰਿਕਾ ਪਾ ਸੁਖਮਾ ਪਾ ਹੀਨਾ ਪਾ ਪਈਤਾ ਪਾ ਯਾ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਰਿਕੇ ਪਾ, ਤਦੇਕਜ੍ਝ ਅਭਿਸਵੇਵ੍ਰਹਿਤ੍ਰਾ ਅਭਿਸਕ੍ਰਿਪਿਤ੍ਰਾ – ਅਯੇਂ ਪ੍ਰਚ੍ਰਿਤ ਪੇਦਨਾਕ੍ਰਨ੍ਧੇ।

੯. ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਪੇਦਨਾ ਅਤੀਤਾ? ਯਾ ਪੇਦਨਾ ਅਤੀਤਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਾ ਪਿਗਤਾ ਪਿਪਰਿਣਤਾ ਅਤ੍ਰ੍ਝਤ੍ਰਾ ਅਬ੍ਰਤ੍ਰ੍ਝਤ੍ਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਰਾ ਪਿਗਤਾ ਅਤੀਤਾ ਅਤੀਤਸੇਨ ਸਝ੍ਹਹਿਤਾ, ਸੁਖਾ ਪੇਦਨਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਪੇਦਨਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਪੇਦਨਾ – ਅਯੇਂ ਪ੍ਰਚ੍ਰਿਤ ਪੇਦਨਾ ਅਤੀਤਾ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਪੇਦਨਾ ਅਨਾਗਤਾ? ਯਾ ਪੇਦਨਾ ਅਜਾਤਾ ਅਭੂਤਾ ਅਸਵ੍ਯਾਤਾ ਅਨਿਬ੍ਥਤ੍ਰਾ ਅਨਭਿਨਿਬ੍ਥਤ੍ਰਾ ਅਪਾਤ੍ਰਤ੍ਰਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਰਾ ਅਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਰਾ ਅਨੁਟ੍ਰਿਤਾ ਅਸਮੁਟ੍ਰਿਤਾ ਅਨਾਗਤਾ ਅਨਾਗਤਸੇਨ ਸਝ੍ਹਹਿਤਾ, ਸੁਖਾ ਪੇਦਨਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਪੇਦਨਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਪੇਦਨਾ – ਅਯੇਂ ਪ੍ਰਚ੍ਰਿਤ ਪੇਦਨਾ ਅਨਾਗਤਾ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਪੇਦਨਾ ਪਚ੍ਰਪਨ੍ਰਾ? ਯਾ ਪੇਦਨਾ ਜਾਤਾ ਭੂਤਾ ਸਵ੍ਯਾਤਾ ਨਿਬ੍ਥਤ੍ਰਾ ਅਭਿਨਿਬ੍ਥਤ੍ਰਾ ਪਾਤ੍ਰਤ੍ਰਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਰਾ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਰਾ ਉਟ੍ਰਿਤਾ ਸਮੁਟ੍ਰਿਤਾ ਪਚ੍ਰਪਨ੍ਰਾ ਪਚ੍ਰਪਨ੍ਰਸੇਨ ਸਝ੍ਹਹਿਤਾ, ਸੁਖਾ ਪੇਦਨਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਪੇਦਨਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਪੇਦਨਾ – ਅਯੇਂ ਪ੍ਰਚ੍ਰਿਤ ਪੇਦਨਾ ਪਚ੍ਰਪਨ੍ਰਾ।

੧੦. ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਪੇਦਨਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਰਾ? ਯਾ ਪੇਦਨਾ ਤੇਸੇਂ ਤੇਸੇਂ ਸਤ੍ਰਾਨੇਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਰੇਂ ਪਚ੍ਰਤ੍ਰੇਂ ਨਿਯਕਾ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਰਾ, ਸੁਖਾ ਪੇਦਨਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਪੇਦਨਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਪੇਦਨਾ – ਅਯੇਂ ਪ੍ਰਚ੍ਰਿਤ ਪੇਦਨਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਰਾ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਪੇਦਨਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ? ਯਾ ਪੇਦਨਾ ਤੇਸੇਂ ਤੇਸੇਂ ਪਰਸਤ੍ਰਾਨੇਂ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨੇਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਰੇਂ ਪਚ੍ਰਤ੍ਰੇਂ ਨਿਯਕਾ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਰਾ, ਸੁਖਾ ਪੇਦਨਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਪੇਦਨਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਪੇਦਨਾ – ਅਯੇਂ ਪ੍ਰਚ੍ਰਿਤ ਪੇਦਨਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ।

੧੧. ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਪੇਦਨਾ ਓਲਾਰਿਕਾ ਸੁਖਮਾ? ਅਕੁਸਲਾ ਪੇਦਨਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਪੇਦਨਾ ਸੁਖਮਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਪੇਦਨਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਅਬਯਾਕਤਾ ਪੇਦਨਾ ਸੁਖਮਾ। ਦੁਕ੍ਖਾ ਪੇਦਨਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਸੁਖਾ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਚ ਪੇਦਨਾ

ਸੁਖਮਾ। ਸੁਖਦੁੱਖਾ ਵੇਦਨਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਅਦੁੱਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖਮਾ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖਮਾ। ਸਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਅਨਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖਮਾ। ਤ ਤ ਵਾ ਪਨ ਵੇਦਨ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਵੇਦਨਾ ਓਲਾਰਿਕਾ ਸੁਖਮਾ ਦਫ਼ਬਾ।

੧੨. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ ਪਈਤਾ? ਅਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ, ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਵੇਦਨਾ ਪਈਤਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ, ਅਬਯਾਕਤਾ ਵੇਦਨਾ ਪਈਤਾ। ਦੁੱਖਾ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ, ਸੁਖਾ ਚ ਅਦੁੱਖਮਸੁਖਾ ਚ ਵੇਦਨਾ ਪਈਤਾ। ਸੁਖਦੁੱਖਾ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ, ਅਦੁੱਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਪਈਤਾ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ, ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਪਈਤਾ। ਸਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ, ਅਨਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਪਈਤਾ। ਤ ਤ ਵਾ ਪਨ ਵੇਦਨ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ ਪਈਤਾ ਦਫ਼ਬਾ।

੧੩. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾ ਦੂਰੇ? ਅਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਵੇਦਨਾ ਅਕੁਸਲਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਅਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਅਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਵੇਦਨਾ ਕੁਸਲਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ; ਅਬਯਾਕਤਾ ਵੇਦਨਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਅਬਯਾਕਤਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ। ਦੁੱਖਾ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁੱਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾ ਚ ਅਦੁੱਖਮਸੁਖਾ ਚ ਵੇਦਨਾ ਦੁੱਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਦੁੱਖਾਯ ਚ ਅਦੁੱਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਦੁੱਖਾ ਚ ਅਦੁੱਖਮਸੁਖਾ ਚ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ; ਅਦੁੱਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖਦੁੱਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਦੁੱਖਾ ਵੇਦਨਾ ਅਦੁੱਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ। ਸਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਅਨਾਸਵਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ; ਅਨਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਸਾਸਵਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ਵੇਦਨਾ ਦੂਰੇ।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾ ਸਨ੍ਨਿਕੇ? ਅਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਅਕੁਸਲਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਨਿਕੇ; ਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਕੁਸਲਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਨਿਕੇ; ਅਬਯਾਕਤਾ ਵੇਦਨਾ ਅਬਯਾਕਤਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਨਿਕੇ। ਦੁੱਖਾ ਵੇਦਨਾ ਦੁੱਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਨਿਕੇ; ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਨਿਕੇ; ਅਦੁੱਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਅਦੁੱਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਨਿਕੇ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਨਿਕੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਨਿਕੇ। ਸਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਸਾਸਵਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਨਿਕੇ; ਅਨਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਅਨਾਸਵਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਨਿਕੇ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ਵੇਦਨਾ ਸਨ੍ਨਿਕੇ। ਤ ਤ ਵਾ ਪਨ ਵੇਦਨ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਵੇਦਨਾ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਨਿਕੇ ਦਫ਼ਬਾ।

੩. ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ

੧੪. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੇ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ? ਯਾ ਕਾਚਿ ਸਵਵਾ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਧਪਨ੍ਨਾ ਅਜ੍ਞਤੁ ਵਾ ਬਹਿਦਧਾ ਵਾ ਓਲਾਰਿਕਾ ਵਾ ਸੁਖਮਾ ਵਾ ਹੀਨਾ ਵਾ ਪਈਤਾ ਵਾ ਯਾ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਨਿਕੇ ਵਾ ਤਦੇਕਜ੍ਞ ਅਭਿਸਵਵੁਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਵਵਿਪਿਤ੍ਵਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੫. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਸਵਵਾ ਅਤੀਤਾ? ਯਾ ਸਵਵਾ ਅਤੀਤਾ ਨਿਰੁਦਧਾ ਵਾਗਤਾ ਵਾਪਿਰਿਣਤਾ ਅਤ੍ਥੁਕੁਤਾ ਅਬਭਤ੍ਥੁਕੁਤਾ ਉਪਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਾਗਤਾ ਅਤੀਤਾ ਅਤੀਤਸੇਨ ਸਭ੍ਧਿਤਾ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ ਜਿਵ੍ਹਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ਸਵਵਾ ਅਤੀਤਾ।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਸਵਵਾ ਅਨਾਗਤਾ? ਯਾ ਸਵਵਾ ਅਜਾਤਾ ਅਭੂਤਾ ਅਸਵਜਾਤਾ ਅਨਿਬ੍ਬਤੁਾ ਅਨਭਿਨਿਬ੍ਬਤੁਾ ਅਪਾਤੁਭੂਤਾ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਾ ਅਸਮੁਪਪਨ੍ਨਾ ਅਨੁਟਿਤਾ ਅਸਮੁਟਿਤਾ ਅਨਾਗਤਾ ਅਨਾਗਤਸੇਨ ਸਭ੍ਧਿਤਾ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ

ਸਵਾ ਘਾਨਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਜਿਘਾਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਕਾਯਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਮਨੇਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ ਸਵਾ ਅਨਾਗਤਾ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਵਾ ਪਚੁਪਪਨਾ? ਯਾ ਸਵਾ ਜਾਤਾ ਭੂਤਾ ਸਵਜਾਤਾ ਨਿਬਬਤੁ ਅਭਿਨਿਬਬਤੁ ਪਾਤੁਭੂਤਾ ਉਪਪਨਾ ਸਮੁਪਪਨਾ ਉਟਿਤਾ ਸਮੁਟਿਤਾ ਪਚੁਪਪਨਾ ਪਚੁਪਪਨ੍ਨੇਨ ਸਭ੍ਭਹਿਤਾ, ਚਕੁਖਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਸੇਤਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਘਾਨਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਜਿਘਾਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਕਾਯਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਮਨੇਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ ਸਵਾ ਪਚੁਪਪਨਾ।

੧੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਵਾ ਅਜਝਤੁ? ਯਾ ਸਵਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਸਤੁਨੰ ਅਜਝਤੁ ਪਚੁਤੁ ਨਿਯਕਾ ਪਾਟਿਪੁਗੁਲਿਕਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਚਕੁਖਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਸੇਤਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਘਾਨਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਜਿਘਾਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਕਾਯਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਮਨੇਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ ਸਵਾ ਅਜਝਤੁ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਵਾ ਬਹਿਦਧਾ? ਯਾ ਸਵਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਪਰਸਤੁਨੰ ਪਰਪੁਗੁਲਾਨੰ ਅਜਝਤੁ ਪਚੁਤੁ ਨਿਯਕਾ ਪਾਟਿਪੁਗੁਲਿਕਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਚਕੁਖਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਸੇਤਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਘਾਨਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਜਿਘਾਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਕਾਯਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਮਨੇਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ ਸਵਾ ਬਹਿਦਧਾ।

੧੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਵਾ ਓਲਾਰਿਕਾ ਸੁਖੁਮਾ? ਪਟਿਘਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਅਧਿਚਨਸਮਫਸਜਾ ਸਵਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਅਰੁਸਲਾ ਸਵਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਸਵਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਸਵਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਅਬਯਾਕਤਾ ਸਵਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਦੁਕਖਾਯ ਘੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਘੇਦਨਾਹਿ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਸੁਖਦੁਕਖਾਹਿ ਘੇਦਨਾਹਿ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾਯ ਘੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਸਾਸਵਾ ਸਵਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਅਨਾਸਵਾ ਸਵਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਤੰ ਤੰ ਵਾ ਪਨ ਸਵਵੰ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਸਵਾ ਓਲਾਰਿਕਾ ਸੁਖੁਮਾ ਦਟੁਬਬਾ।

੧੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਵਾ ਹੀਨਾ ਪਈਤਾ? ਅਰੁਸਲਾ ਸਵਾ ਹੀਨਾ, ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਸਵਾ ਪਈਤਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਸਵਾ ਹੀਨਾ, ਅਬਯਾਕਤਾ ਸਵਾ ਪਈਤਾ। ਦੁਕਖਾਯ ਘੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਾ ਹੀਨਾ, ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਘੇਦਨਾਹਿ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਾ ਪਈਤਾ। ਸੁਖਦੁਕਖਾਹਿ ਘੇਦਨਾਹਿ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਾ ਹੀਨਾ, ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾਯ ਘੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਾ ਪਈਤਾ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵਾ ਹੀਨਾ, ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵਾ ਪਈਤਾ। ਸਾਸਵਾ ਸਵਾ ਹੀਨਾ, ਅਨਾਸਵਾ ਸਵਾ ਪਈਤਾ। ਤੰ ਤੰ ਵਾ ਪਨ ਸਵਵੰ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਸਵਾ ਹੀਨਾ ਪਈਤਾ ਦਟੁਬਬਾ।

੧੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਵਾ ਦੂਰੇ? ਅਰੁਸਲਾ ਸਵਾ ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾਹਿ ਸਵਵਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਸਵਾ ਅਰੁਸਲਾਯ ਸਵਵਾਯ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾ ਸਵਾ ਅਰੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾਹਿ ਸਵਵਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਅਰੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਸਵਾ ਕੁਸਲਾਯ ਸਵਵਾਯ ਦੂਰੇ। ਅਬਯਾਕਤਾ ਸਵਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਹਿ ਸਵਵਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਸਵਾ ਅਬਯਾਕਤਾਯ ਸਵਵਾਯ ਦੂਰੇ। ਦੁਕਖਾਯ ਘੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਾ ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਘੇਦਨਾਹਿ ਸਮੁਪਯੁਤੁਹਿ ਸਵਵਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਘੇਦਨਾਹਿ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਵਾ ਦੁਕਖਾਯ ਘੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁਯ ਸਵਵਾਯ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾਯ ਘੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਵਾ ਦੁਕਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਘੇਦਨਾਹਿ ਸਮੁਪਯੁਤੁਹਿ ਸਵਵਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਦੁਕਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਘੇਦਨਾਹਿ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਵਾ ਸੁਖਾਯ ਘੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁਯ ਸਵਵਾਯ ਦੂਰੇ; ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾਯ ਘੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਵਾ ਸੁਖਦੁਕਖਾਹਿ ਘੇਦਨਾਹਿ ਸਮੁਪਯੁਤੁਹਿ ਸਵਵਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਦੁਕਖਾਹਿ ਘੇਦਨਾਹਿ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਵਾ ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾਯ ਘੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁਯ ਸਵਵਾਯ ਦੂਰੇ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵਵਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵਵਾਯ ਦੂਰੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵਵਾ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵਵਾਯ ਦੂਰੇ। ਸਾਸਵਾ ਸਵਵਾ ਅਨਾਸਵਾਯ ਸਵਵਾਯ ਦੂਰੇ; ਅਨਾਸਵਾ ਸਵਵਾ ਸਾਸਵਾਯ ਸਵਵਾਯ ਦੂਰੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ ਸਵਵਾ ਦੂਰੇ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਵਵਾ ਸਨਿਕੇ? ਅਕੁਸਲਾ ਸਵਵਾ ਅਕੁਸਲਾਯ ਸਵਵਾਯ ਸਨਿਕੇ; ਕੁਸਲਾ ਸਵਵਾ ਕੁਸਲਾਯ ਸਵਵਾਯ ਸਨਿਕੇ; ਅਬਯਾਕਤਾ ਸਵਵਾ ਅਬਯਾਕਤਾਯ ਸਵਵਾਯ ਸਨਿਕੇ। ਦੁਕਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਵਾ ਦੁਕਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁਯ ਸਵਵਾਯ ਸਨਿਕੇ; ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਵਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁਯ ਸਵਵਾਯ ਸਨਿਕੇ; ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਵਵਾ ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁਯ ਸਵਵਾਯ ਸਨਿਕੇ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵਵਾ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵਵਾਯ ਸਨਿਕੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵਵਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵਵਾਯ ਸਨਿਕੇ। ਸਾਸਵਾ ਸਵਵਾ ਸਾਸਵਾਯ ਸਵਵਾਯ ਸਨਿਕੇ; ਅਨਾਸਵਾ ਸਵਵਾ ਅਨਾਸਵਾਯ ਸਵਵਾਯ ਸਨਿਕੇ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ਸਵਵਾ ਸਨਿਕੇ। ਤੰ ਤੰ ਵਾ ਪਨ ਸਵਵੰ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਸਵਵਾ ਦੂਰੇ ਸਨਿਕੇ ਦਟੁਬਬਾ।

੪. ਸਕ਼ਖਾਰਕਖਨਧੇ

੨੦. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਕ਼ਖਾਰਕਖਨਧੇ? ਯੇ ਕੇਚਿ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚੁਪਪਨ੍ਨਾ ਅਜ਼ਝਤੁ ਵਾ ਬਹਿਦਧਾ ਵਾ ਓਲਾਰਿਕਾ ਵਾ ਸੁਖੁਮਾ ਵਾ ਹੀਨਾ ਵਾ ਪਈਤਾ ਵਾ ਯੇ ਦੂਰੇ ਸਨਿਕੇ ਵਾ, ਤਦੇਕਜ਼ਝ ਅਭਿਸਵਵੂਹਿਤਵਾ ਅਭਿਸਕ਼ਿਪਿਤਵਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ਸਕ਼ਖਾਰਕਖਨਧੇ।

੨੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਅਤੀਤਾ? ਯੇ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਅਤੀਤਾ ਨਿਰੁਦਧਾ ਵਾਗਿਗਤਾ ਵਾਪਿਰਿਣਤਾ ਅਤੁਲ੍ਲਤਾ ਅਬਭਤੁਲ੍ਲਤਾ ਉਪਪਜਜਿਤਵਾ ਵਾਗਿਗਤਾ ਅਤੀਤਾ ਅਤੀਤਸੇਨ ਸਕ਼ਹਿਤਾ, ਚਕੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਜਿਵ੍ਵਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ – ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਨਿ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਅਤੀਤਾ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਅਨਾਗਤਾ? ਯੇ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਅਜਾਤਾ ਅਭੂਤਾ ਅਸਵਜਾਤਾ ਅਨਿਬਬਤੁ ਅਨਭਿਨਿਬਬਤੁ ਅਪਾਤੁਭੂਤਾ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਾ ਅਸਮੁਪਪਨ੍ਨਾ ਅਨੁਟਿਤਾ ਅਸਮੁਟਿਤਾ ਅਨਾਗਤਾ ਅਨਾਗਤਸੇਨ ਸਕ਼ਹਿਤਾ, ਚਕੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਜਿਵ੍ਵਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ – ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਨਿ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਅਨਾਗਤਾ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਪਚੁਪਪਨ੍ਨਾ? ਯੇ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਜਾਤਾ ਭੂਤਾ ਸਵਜਾਤਾ ਨਿਬਬਤੁ ਅਭਿਨਿਬਬਤੁ ਪਾਤੁਭੂਤਾ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਸਮੁਪਪਨ੍ਨਾ ਉਟਿਤਾ ਸਮੁਟਿਤਾ ਪਚੁਪਪਨ੍ਨਾ ਪਚੁਪਪਨ੍ਨਸੇਨ ਸਕ਼ਹਿਤਾ, ਚਕੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਜਿਵ੍ਵਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ – ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਨਿ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਪਚੁਪਪਨ੍ਨਾ।

੨੨. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਅਜ਼ਝਤੁ? ਯੇ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਸਤੁਨੰ ਅਜ਼ਝਤੁੰ ਪਚੁਤੁੰ ਨਿਯਕਾ ਪਾਟਿਪੁਗ਼ਲਿਕਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਚਕੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਜਿਵ੍ਵਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ – ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਨਿ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਅਜ਼ਝਤੁ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਬਹਿਦਧਾ? ਯੇ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਪਰਸਤੁਨੰ ਪਰਪੁਗ਼ਲਾਨੰ ਅਜ਼ਝਤੁੰ ਪਚੁਤੁੰ ਨਿਯਕਾ ਪਾਟਿਪੁਗ਼ਲਿਕਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਚਕੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਜਿਵ੍ਵਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ – ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਨਿ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਬਹਿਦਧਾ।

੨੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਓਲਾਰਿਕਾ ਸੁਖੁਮਾ? ਅਕੁਸਲਾ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਅਬਯਾਕਤਾ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਦੁਕਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤੁ ਸਕ਼ਖਾਰਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਸੁਖਾਯ

ਚ ਅਦੁਕਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖਮਾ। ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਅਦੁਕਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖਮਾ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ਸ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ਸ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖਮਾ। ਸਾਸਵਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਅਨਾਸਵਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖਮਾ। ਤੇ ਤੇ ਵਾ ਪਨ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਓਲਾਰਿਕਾ ਸੁਖਮਾ ਦਟ੍ਥਬਾ।

੨੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ ਪਈਤਾ? ਅਕੁਸਲਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ, ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਪਈਤਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ, ਅਬਯਾਕਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਪਈਤਾ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ, ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਪਈਤਾ। ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ, ਅਦੁਕਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਪਈਤਾ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ਸ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ, ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ਸ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਪਈਤਾ। ਸਾਸਵਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ, ਅਨਾਸਵਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਪਈਤਾ। ਤੇ ਤੇ ਵਾ ਪਨ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ ਪਈਤਾ ਦਟ੍ਥਬਾ।

੨੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਦੂਰੇ? ਅਕੁਸਲਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇਹਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਅਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇਹਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਅਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਕੁਸਲੇਹਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਅਬਯਾਕਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੇਹਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਅਬਯਾਕਤੇਹਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਅਦੁਕਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਅਦੁਕਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ਸ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ਸ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ਸ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ਸ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ। ਸਾਸਵਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਅਨਾਸਵੇਹਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਅਨਾਸਵਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਸਾਸਵੇਹਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚੁਨ੍ਤਿ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਦੂਰੇ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਸਨ੍ਠਿਕੇ? ਅਕੁਸਲਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਸਕ੍ਖਾਰਾਨੰ ਸਨ੍ਠਿਕੇ; ਕੁਸਲਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਕੁਸਲਾਨੰ ਸਕ੍ਖਾਰਾਨੰ ਸਨ੍ਠਿਕੇ; ਅਬਯਾਕਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਅਬਯਾਕਤਾਨੰ ਸਕ੍ਖਾਰਾਨੰ ਸਨ੍ਠਿਕੇ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨੰ ਸਕ੍ਖਾਰਾਨੰ ਸਨ੍ਠਿਕੇ; ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨੰ ਸਕ੍ਖਾਰਾਨੰ ਸਨ੍ਠਿਕੇ; ਅਦੁਕਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਅਦੁਕਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨੰ ਸਕ੍ਖਾਰਾਨੰ ਸਨ੍ਠਿਕੇ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ਸ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ਸ ਸਕ੍ਖਾਰਾਨੰ ਸਨ੍ਠਿਕੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ਸ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ਸ ਸਕ੍ਖਾਰਾਨੰ ਸਨ੍ਠਿਕੇ। ਸਾਸਵਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਸਾਸਵਾਨੰ ਸਕ੍ਖਾਰਾਨੰ ਸਨ੍ਠਿਕੇ; ਅਨਾਸਵਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਅਨਾਸਵਾਨੰ ਸਕ੍ਖਾਰਾਨੰ ਸਨ੍ਠਿਕੇ। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚੁਨ੍ਤਿ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਸਨ੍ਠਿਕੇ। ਤੇ ਤੇ ਵਾ ਪਨ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਸਕ੍ਖਾਰਾ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਠਿਕੇ ਦਟ੍ਥਬਾ।

੫. ਵੇਦਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ

੨੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵੇਦਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ? ਯੰ ਕਿਵ੍ਧਿ ਵੇਦਵਾਣੰ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਧੁਪਪਨ੍ਨੰ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਵਾ ਬਹਿਦਧਾ ਵਾ ਓਲਾਰਿਕੰ ਵਾ ਸੁਖਮੰ ਵਾ ਹੀਨੰ ਵਾ ਪਈਤੰ ਵਾ ਯੰ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਠਿਕੇ ਵਾ, ਤਦੇਕਜ੍ਞੰ ਅਭਿਸਵ੍ਧੁਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚੁਤਿ ਵੇਦਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੨੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਅਤੀਤੰ? ਯੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਅਤੀਤੰ ਨਿਰੁਦਧੰ ਖਿੰਗਤੰ ਖਿੰਪਰਿਣਤੰ ਅਤ੍ਵਭ੍ਰੁਤੰ ਅਬ੍ਰਤ੍ਵਭ੍ਰੁਤੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਖਿੰਗਤੰ ਅਤੀਤੰ ਅਤੀਤਸੇਨ ਸਭ੍ਰਹਿਤੰ, ਚਕ੍ਖੁਖਿੰਵਣਾਣ ਸੇਤਖਿੰਵਣਾਣ ਘਾਨਖਿੰਵਣਾਣ ਜਿਵ੍ਯਾਖਿੰਵਣਾਣ ਕਾਯਖਿੰਵਣਾਣ ਮਨੋਖਿੰਵਣਾਣ – ਇਦੰ ਪੁੰਚੁਤਿ ਖਿੰਵਣਾਣ ਅਤੀਤੰ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਅਨਾਗਤੰ? ਯੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਅਜਾਤੰ ਅਭੂਤੰ ਅਸਵਜਾਤੰ ਅਨਿਬ੍ਬਤੁੰ ਅਨਭਿਨਿਬ੍ਬਤੁੰ ਅਪਾਤੁਭੂਤੰ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨੰ ਅਸਮੁਪਪਨ੍ਨੰ ਅਨੁਟ੍ਰਿਤੰ ਅਸਮੁਟ੍ਰਿਤੰ ਅਨਾਗਤੰ ਅਨਾਗਤਸੇਨ ਸਭ੍ਰਹਿਤੰ, ਚਕ੍ਖੁਖਿੰਵਣਾਣ ਸੇਤਖਿੰਵਣਾਣ ਘਾਨਖਿੰਵਣਾਣ ਜਿਵ੍ਯਾਖਿੰਵਣਾਣ ਕਾਯਖਿੰਵਣਾਣ ਮਨੋਖਿੰਵਣਾਣ – ਇਦੰ ਪੁੰਚੁਤਿ ਖਿੰਵਣਾਣ ਅਨਾਗਤੰ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਪਚੁਪਪਨ੍ਨੰ? ਯੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਜਾਤੰ ਭੂਤੰ ਸਵਜਾਤੰ ਨਿਬ੍ਬਤੁੰ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤੁੰ ਪਾਤੁਭੂਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਉਟ੍ਰਿਤੰ ਸਮੁਟ੍ਰਿਤੰ ਪਚੁਪਪਨ੍ਨੰ ਪਚੁਪਪਨ੍ਨਸੇਨ ਸਭ੍ਰਹਿਤੰ, ਚਕ੍ਖੁਖਿੰਵਣਾਣ ਸੇਤਖਿੰਵਣਾਣ ਘਾਨਖਿੰਵਣਾਣ ਜਿਵ੍ਯਾਖਿੰਵਣਾਣ ਕਾਯਖਿੰਵਣਾਣ ਮਨੋਖਿੰਵਣਾਣ – ਇਦੰ ਪੁੰਚੁਤਿ ਖਿੰਵਣਾਣ ਪਚੁਪਪਨ੍ਨੰ।

੨੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਅਜ੍ਞਤੁੰ? ਯੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਸਤ੍ਧਾਨੰ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਪਚੁਤੁੰ ਨਿਯਕੰ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ, ਚਕ੍ਖੁਖਿੰਵਣਾਣ ਸੇਤਖਿੰਵਣਾਣ ਘਾਨਖਿੰਵਣਾਣ ਜਿਵ੍ਯਾਖਿੰਵਣਾਣ ਕਾਯਖਿੰਵਣਾਣ ਮਨੋਖਿੰਵਣਾਣ – ਇਦੰ ਪੁੰਚੁਤਿ ਖਿੰਵਣਾਣ ਅਜ੍ਞਤੁੰ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਬਹਿਦਧਾ? ਯੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਪਰਸਤ੍ਧਾਨੰ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਪਚੁਤੁੰ ਨਿਯਕੰ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ, ਚਕ੍ਖੁਖਿੰਵਣਾਣ ਸੇਤਖਿੰਵਣਾਣ ਘਾਨਖਿੰਵਣਾਣ ਜਿਵ੍ਯਾਖਿੰਵਣਾਣ ਕਾਯਖਿੰਵਣਾਣ ਮਨੋਖਿੰਵਣਾਣ – ਇਦੰ ਪੁੰਚੁਤਿ ਖਿੰਵਣਾਣ ਬਹਿਦਧਾ।

੨੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਓਲਾਰਿਕੰ ਸੁਖੁਮੰ? ਅਕੁਸਲੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਓਲਾਰਿਕੰ, ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਅਬਯਾਕਤੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਸੁਖੁਮੰ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਪੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਓਲਾਰਿਕੰ, ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਪੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਪੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਓਲਾਰਿਕਾ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਪੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਸੁਖੁਮੰ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਖਿੰਵਣਾਣ ਓਲਾਰਿਕੰ, ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਖਿੰਵਣਾਣ ਸੁਖੁਮੰ। ਸਾਸਵੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਓਲਾਰਿਕੰ, ਅਨਾਸਵੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਸੁਖੁਮੰ। ਤੰ ਤੰ ਪਨ ਖਿੰਵਣਾਣ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਖਿੰਵਣਾਣ ਓਲਾਰਿਕੰ ਸੁਖੁਮੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

੩੦. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਹੀਨੰ ਪਈਤੰ? ਅਕੁਸਲੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਹੀਨੰ, ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਪਈਤਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਹੀਨਾ, ਅਬਯਾਕਤੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਪਈਤੰ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਪੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਹੀਨੰ, ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਪੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਪਈਤਾ। ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਪੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਹੀਨਾ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਪੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਪਈਤੰ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਖਿੰਵਣਾਣ ਹੀਨੰ, ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਖਿੰਵਣਾਣ ਪਈਤੰ। ਸਾਸਵੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਹੀਨੰ, ਅਨਾਸਵੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਪਈਤੰ। ਤੰ ਤੰ ਪਨ ਖਿੰਵਣਾਣ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਖਿੰਵਣਾਣ ਹੀਨੰ ਪਈਤੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

੩੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਦੂਰੇ? ਅਕੁਸਲੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇਹਿ ਖਿੰਵਣਾਣੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਅਕੁਸਲਾ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਅਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇਹਿ ਖਿੰਵਣਾਣੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਅਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤਾ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਕੁਸਲਾ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਦੂਰੇ; ਅਬਯਾਕਤੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੇਹਿ ਖਿੰਵਣਾਣੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਅਬਯਾਕਤਾ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਦੂਰੇ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਪੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਖਿੰਵਣਾਣ ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਪੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰਹਿ ਖਿੰਵਣਾਣੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਪੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਪੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਖਿੰਵਣਾਣਾ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾਯ

ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰਹਿ ਵਿਵ੍ਵਾਣੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣਾ ਦੂਰੇ; ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰਹਿ ਵਿਵ੍ਵਾਣੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣਾ ਦੂਰੇ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣਾ ਦੂਰੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣਾ ਦੂਰੇ। ਸਾਸਵੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਅਨਾਸਵੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣਾ ਦੂਰੇ; ਅਨਾਸਵੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਸਾਸਵੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣਾ ਦੂਰੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਦੂਰੇ।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਸਨ੍ਨਿਕੇ? ਅਕੁਸਲੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਨਿਕੇ; ਕੁਸਲੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਨਿਕੇ; ਅਬਯਾਕਤੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਅਬਯਾਕਤਸ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਨਿਕੇ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਸ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਨਿਕੇ; ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਸ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਨਿਕੇ; ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਸ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਨਿਕੇ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਨਿਕੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਨਿਕੇ। ਸਾਸਵੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਸਾਸਵਸ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਨਿਕੇ; ਅਨਾਸਵੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਅਨਾਸਵਸ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਨਿਕੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਸਨ੍ਨਿਕੇ। ਤੰ ਤੰ ਵਾ ਪਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਵਿਵ੍ਵਾਣ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਨਿਕੇ ਦਠ੍ਥੁਬੰ।

ਸੁਤੁਨੁਭਾਜਨੀਯੰ।

2. ਅਭਿਧਮਮਭਾਜਨੀਯੰ

32. ਪਥੁਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਫ਼ਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

1. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ

33. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੇ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਸਥ੍ਥੰ ਰੂਪੰ ਨ ਹੇਤੁ, ਅਹੇਤੁਕੰ, ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ, ਸਪ੍ਪਚ੍ਯੁਜੰ, ਸਥ੍ਥਤੰ, ਰੂਪੰ, ਲੇਕਿਯੰ, ਸਾਸਵੰ, ਸੰਯੋਜਨਿਯੰ, ਗਨ੍ਠਨਿਯੰ, ਓਘਨਿਯੰ, ਯੋਗਨਿਯੰ, ਨੀਵਰਣਿਯੰ, ਪਰਾਮਟ੍ਠੰ, ਉਪਾਦਾਨਿਯੰ, ਸੰਕਿਲੇਸਿਕੰ, ਅਬਯਾਕਤੰ, ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਅਚੇਤਸਿਕੰ, ਚਿਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ, ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੰ, ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕੰ, ਨ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੰ, ਨ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤੁੰ, ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੰ, ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤੰ, ਨ ਸੁਖਸਹਗਤੰ, ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ, ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਥ੍ਥੰ, ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਥ੍ਥਹੇਤੁਕੰ, ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ, ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੰ, ਪਰਿਤੁੰ, ਕਾਮਾਵਚਰੰ, ਨ ਰੂਪਾਵਚਰੰ, ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰੰ, ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ, ਨੇ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ, ਅਨਿਯਤੰ, ਅਨਿਯਜਾਨਿਕੰ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਛਹਿ ਵਿਵ੍ਵਾਣੇਹਿ ਵਿਵ੍ਵੇਯਜੰ, ਅਨਿਚੁੰ, ਜਰਾਭਿਭੂਤੰ। ਏਵੰ ਏਕਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਉਪਾਦਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਨੇ ਉਪਾਦਾ [ਨੁਪਾਦਾ (ਸੀ° ਕ°)]। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਸਪ੍ਪਟਿਯੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਅਪ੍ਪਟਿਯੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਇਨ੍ਨਿਯੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਨ ਇਨ੍ਨਿਯੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਮਹਾਭੂਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਨ ਮਹਾਭੂਤੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਨ ਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਨ ਚਿਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤੁਸਹਭੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਨ ਚਿਤੁਸਹਭੁ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤੁਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਨ ਚਿਤੁਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਿਕੰ, ਅਤ੍ਥਿ

ਰੂਪ ਬਾਹਿਰ। ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪ ਓਲਾਰਿਕ, ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪ ਸੁਖਮ। ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪ ਦੂਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪ ਸਨਿਕੇ...ਪੇ... ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪ ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪ ਨ ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ। ਏਕੰ ਦੁਖਿਯੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

(ਯਥਾ ਰੂਪਕਵਣਡੇ ਖਿਭਤੁੰ, ਤਥਾ ਇਧ ਖਿਭਜਿਤਬਬੰ।)

ਤਿਖਿਯੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੰ ਤੰ ਉਪਾਦਾ, ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਬਾਹਿਰੰ ਤੰ ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਾਦਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਨੇ ਉਪਾਦਾ। ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੰ ਤੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ, ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਬਾਹਿਰੰ ਤੰ ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੰ। ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੰ ਤੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੰ, ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਬਾਹਿਰੰ ਤੰ ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੰ...ਪੇ... ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੰ ਤੰ ਨ ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ, ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਬਾਹਿਰੰ ਤੰ ਅਤ੍ਰਿ ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਨ ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ। ਏਕੰ ਤਿਖਿਯੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਉਪਾਦਾ ਤੰ ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੰ; ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਨੇ ਉਪਾਦਾ ਤੰ ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੰ। ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਉਪਾਦਾ ਤੰ ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੰ; ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਨੇ ਉਪਾਦਾ ਤੰ ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੰ। ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਉਪਾਦਾ ਤੰ ਅਤ੍ਰਿ ਸਪ੍ਪਟਿਯੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪ੍ਪਟਿਯੰ; ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਨੇ ਉਪਾਦਾ ਤੰ ਅਤ੍ਰਿ ਸਪ੍ਪਟਿਯੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪ੍ਪਟਿਯੰ। ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਉਪਾਦਾ ਤੰ ਅਤ੍ਰਿ ਓਲਾਰਿਕੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਸੁਖਮੰ; ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਨੇ ਉਪਾਦਾ ਤੰ ਅਤ੍ਰਿ ਓਲਾਰਿਕੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਸੁਖਮੰ। ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਉਪਾਦਾ ਤੰ ਅਤ੍ਰਿ ਦੂਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਸਨਿਕੇ; ਯੰ ਤੰ ਰੂਪੰ ਨੇ ਉਪਾਦਾ ਤੰ ਅਤ੍ਰਿ ਦੂਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਸਨਿਕੇ... ਪੇ... ਦਿਟ੍ਠੰ, ਸੁਤੰ, ਮੁਤੰ, ਖਿਵਵਾਤੰ ਰੂਪੰ। ਏਕੰ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਪਥੁਖਿਯੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਪਥਖੀਯਾਤੁ, ਆਪੇਯਾਤੁ, ਤੇਜੇਯਾਤੁ, ਵਾਯੇਯਾਤੁ, ਯਥੁ ਰੂਪੰ ਉਪਾਦਾ। ਏਕੰ ਪਥੁਖਿਯੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਸੇਤਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਘਾਨਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਕਾਯਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਮਨੇਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ। ਏਕੰ ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਸਤੁਖਿਯੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਸੇਤਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਘਾਨਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਕਾਯਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਮਨੇਯਾਤੁਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਮਨੇਖਿਵਵਾਣਯਾਤੁਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ। ਏਕੰ ਸਤੁਖਿਯੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਅਟੁਖਿਯੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਸੇਤਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਘਾਨਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਕਾਯਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ ਅਤ੍ਰਿ ਸੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਦੁਕ੍ਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸੰ, ਮਨੇਯਾਤੁਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ, ਮਨੇਖਿਵਵਾਣਯਾਤੁਖਿਵਵੇਯੰ ਰੂਪੰ। ਏਕੰ ਅਟੁਖਿਯੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਨਖਿਯੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਨਿਯੰ, ਸੇਤਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਘਾਨਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਕਾਯਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਇਤ੍ਤਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਯਥੁ ਰੂਪੰ ਨ ਇਨ੍ਨਿਯੰ। ਏਕੰ ਨਖਿਯੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਦਸਖਿਯੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਨਿਯੰ, ਸੇਤਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਘਾਨਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਕਾਯਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਇਤ੍ਤਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਨ ਇਨ੍ਨਿਯੰ ਰੂਪੰ ਅਤ੍ਰਿ ਸਪ੍ਪਟਿਯੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪ੍ਪਟਿਯੰ। ਏਕੰ ਦਸਖਿਯੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਏਕਾਦਸਖਿਯੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਸੇਤਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਸਦ੍ਵਾਯਤਨੰ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਰਸਾਯਤਨੰ, ਫੇਟ੍ਥਬਾਯਤਨੰ, ਯਥੁ ਰੂਪੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯੰ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ। ਏਕੰ

ਏਕਾਦਸ਼ਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੨. ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ

੩੪. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੇ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਰੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ।

ਚਤੁਰ੍ਥਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨੇ।

ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਿਨ੍ਯੁਜੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਖਿਨ੍ਯੁਜੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਯੁਜੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਯੁਜੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਯੁਜੰ। ਏਵੰ ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਛਤ੍ਥਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵੰ ਛਤ੍ਥਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵੰ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਖਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵੰ ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਨਵਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਰੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਏਵੰ ਨਵਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਖਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਰੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੩੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ - ਅਤ੍ਤਿ ਵਾਧਿਪਾਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਵਾਧਿਪਾਕਧਮਮਧਮੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੇਵਵਾਧਿਪਾਕਨਵਾਧਿਪਾਕਧਮਮਧਮੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾਨੁਪਾਦਾਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟਾਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸਵਾਤਿਕ੍ਕਸਵਾਚਾਰੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਵਾਤਿਕ੍ਕਸਵਾਚਾਰਮਤ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਵਾਤਿਕ੍ਕਸਵਾਚਾਰੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਦਸਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੇਵ ਦਸਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਦਸਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੇਵ ਦਸਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ। ਅਤ੍ਤਿ ਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਮਹਗ੍ਘਾਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮਮਣੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਮਹਗ੍ਘਾਤਾਰਮਮਣੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮਮਣੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਹੀਨੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਮਜ੍ਝਿਮੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਪਣੀਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਮਿਚ੍ਛਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਸਮਮਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨਿਯਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਮਗ੍ਘਾਰਮਮਣੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਮਗ੍ਘਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਮਗ੍ਘਾਧਿਪਤਿ। ਅਤ੍ਤਿ ਉਪਪਨ੍ਨੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਉਪਪਾਦੀ। ਅਤ੍ਤਿ ਅਤੀਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨਾਗਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਪਚ੍ਛੁਪਪਨ੍ਨੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਅਤੀਤਾਰਮਮਣੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮਮਣੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਪਚ੍ਛੁਪਪਨ੍ਨਾਰਮਮਣੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਬਹਿਦ੍ਧੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁਬਹਿਦ੍ਧੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁਰਮਮਣੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮਮਣੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮਮਣੇ...ਪੇ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੩੬. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ - ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ - ਅਤ੍ਤਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਹੇਤੁਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ...ਪੇ...। ਅਤ੍ਤਿ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਲੇਕਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਲੇਕੁਤੁਰੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਕੇਨਚਿ ਵਾਧਿਵੇਯਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਾਧਿਵੇਯਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸਾਸਵੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨਾਸਵੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਆਸਵਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਆਸਵਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਸਾਸਵੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਆਸਵਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਅਨਾਸਵੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਯੋਜਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਯੋਜਨਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਯੋਜਨਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਸੰਯੋਜਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਯੋਜਨਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਅਸੰਯੋਜਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਗਨ੍ਠੁਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਗਨ੍ਠੁਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਗਨ੍ਠੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਗਨ੍ਠੁਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਗਨ੍ਠੁਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਗਨ੍ਠੁਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਗਨ੍ਠੁਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਅਗਨ੍ਠੁਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਓਘਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨੇਘਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਓਘਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਓਘਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਓਘਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਓਘਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਅਨੇਘਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਯੋਗਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਯੋਗਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਯੋਗਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਯੋਗਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਯੋਗਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਯੋਗਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਅਯੋਗਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਨੀਵਰਣਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨੀਵਰਣਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੀਵਰਣਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਨੀਵਰਣਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਨੀਵਰਣਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੀਵਰਣਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਅਨੀਵਰਣਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਪਰਾਮਟ੍ਠੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਪਰਾਮਾਸਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਪਰਾਮਾਸਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਪਰਾਮਟ੍ਠੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਪਰਾਮਾਸਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਅਪਰਾਮਟ੍ਠੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਉਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਉਪਾਦਾਨਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਉਪਾਦਾਨਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਉਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਉਪਾਦਾਨਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਕਿਲਿਟੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਕਿਲੇਸਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਕਿਲੇਸਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਕਿਲੇਸਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਦਸਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨ ਦਸਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਦਸਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨ ਦਸਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸਵਾਤਿਕ੍ਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਵਾਤਿਕ੍ਕੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸਵਾਚਾਰੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਵਾਚਾਰੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨਿਯਯਾਨਿਕੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਨਿਯਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨਿਯਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸਉਤੁਰੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨੁਤੁਰੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸਰਣੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਰਣੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ - ਅਤ੍ਤਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੩੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੇ...ਪੇ... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਦੁਕਮੂਲਕੰ।

੩੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੩੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੪੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਲੇਕਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਲੇਕੁਤੁਰੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਵ੍ਞੇਯਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਵ੍ਞੇਯਯੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਸਵੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁਸਾਸਵੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁਅਨਾਸਵੇ...ਪੇ... ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੪੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗੁਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੇ। ਅਤ੍ਥਿ

ਹੀਨੇ, ਅਤਿ ਮਜ਼੍ਹਿਮੇ, ਅਤਿ ਪਈਤੇ। ਅਤਿ ਮਿਛਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤਿ ਸਮਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤਿ ਅਨਿਯਤੇ। ਅਤਿ ਮਗ਼ਾਰਮਣੇ, ਅਤਿ ਮਗ਼ਹੇਤੁਕੇ, ਅਤਿ ਮਗ਼ਾਧਿਪਤਿ। ਅਤਿ ਉਪਪਨੇ, ਅਤਿ ਅਨੁਪਪਨੇ, ਅਤਿ ਉਪਪਾਦੀ। ਅਤਿ ਅਤੀਤੇ, ਅਤਿ ਅਨਾਗਤੇ, ਅਤਿ ਪਚੁਪਪਨੇ। ਅਤਿ ਅਤੀਤਾਰਮਣੇ, ਅਤਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮਣੇ, ਅਤਿ ਪਚੁਪਪਨਾਰਮਣੇ। ਅਤਿ ਅਜ਼ਤੁ, ਅਤਿ ਬਹਿਦਧੇ, ਅਤਿ ਅਜ਼ਤੁਬਹਿਦਧੇ। ਅਤਿ ਅਜ਼ਤੁਰਮਣੇ, ਅਤਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮਣੇ, ਅਤਿ ਅਜ਼ਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ।

੪੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ – ਫਸਸਸਮਪਯੁਤੁ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ – ਅਤਿ ਹੇਤੁਸਮਪਯੁਤੁ, ਅਤਿ ਹੇਤੁਵਿਪਪਯੁਤੁ। ਅਤਿ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤਿ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੇ। ਅਤਿ ਲੋਕਿਯੇ, ਅਤਿ ਲੋਕੁਤੁਰੇ। ਅਤਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਵੇਯਯੇ, ਅਤਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਵੇਯਯੇ। ਅਤਿ ਸਾਸਵੇ, ਅਤਿ ਅਨਾਸਵੇ। ਅਤਿ ਆਸਵਸਮਪਯੁਤੁ, ਅਤਿ ਆਸਵਵਿਪਪਯੁਤੁ। ਅਤਿ ਆਸਵਵਿਪਪਯੁਤੁਸਾਸਵੇ, ਅਤਿ ਆਸਵਵਿਪਪਯੁਤੁਅਨਾਸਵੇ। ਅਤਿ ਸੰਯੋਜਨਿਯੇ, ਅਤਿ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯੇ...ਪੇਂ...। ਅਤਿ ਸਰਣੇ, ਅਤਿ ਅਰਣੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ – ਅਤਿ ਅਜ਼ਤੁਰਮਣੇ, ਅਤਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮਣੇ, ਅਤਿ ਅਜ਼ਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ।

ਤਿਕਮੂਲਕੰ।

੪੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ – ਫਸਸਸਮਪਯੁਤੁ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ – ਅਤਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ – ਅਤਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ।

੪੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ – ਫਸਸਸਮਪਯੁਤੁ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ – ਅਤਿ ਹੇਤੁਸਮਪਯੁਤੁ, ਅਤਿ ਹੇਤੁਵਿਪਪਯੁਤੁ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ – ਅਤਿ ਵਿਪਾਕੇ, ਅਤਿ ਵਿਪਾਕਧਮਧਮਮੇ, ਅਤਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਧਮਮੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ।

੪੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ – ਫਸਸਸਮਪਯੁਤੁ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ – ਅਤਿ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤਿ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ – ਅਤਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ।

੪੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ – ਫਸਸਸਮਪਯੁਤੁ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਖਨਧੇ – ਅਤਿ ਲੋਕਿਯੇ, ਅਤਿ ਲੋਕੁਤੁਰੇ।

ਤਿਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟਾਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ... ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੪੭. ਏਕਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਵੇਯਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਵੇਯਯੇ।

ਤਿਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੪੮. ਏਕਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਸਵੇ।

ਤਿਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੪੯. ਏਕਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੫੦. ਏਕਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁਸਾਸਵੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁਅਨਾਸਵੇ।

ਤਿਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੫੧. ਏਕਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੫੨. ਏਕਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੫੩. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁਸੰਯੋਜਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁਅਸੰਯੋਜਨਿਯੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤੁਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗੁਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੫੪. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਗਨ੍ਠਨਿਯੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੀਨੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਜ੍ਞਿਮੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਣੀਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੫੫. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਦ੍ਛਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੫੬. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁਗਨ੍ਠਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁਅਗਨ੍ਠਨਿਯੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਧੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਧਾਧਿਪਤਿ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੫੭. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੇਘਨਿਯੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਠੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਠੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦੀ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੫੮. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਠੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੫੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਓਘਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਨੇਘਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਧੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੬੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਯੋਗਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੬੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਉਭਤੇਵਡਢਕੰ।

ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨੇ। ਏਵੰ ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਅਪਰੇਪਿ ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੇ...ਪੇਂ... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨੇ। ਏਵੰ ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ; ਸੈਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇਂ... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇਂ... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇਂ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇਂ... ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ; ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੈਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵੰ ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਅਪਰੇਪਿ ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੇ...ਪੇਂ... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇਂ... ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ; ਸੈਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇਂ... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇਂ... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ

ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇਂ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇਂ... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਥਿ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ... ਪੇਂ... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਰਾਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇਂ... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵੰ ਚਤੁਰੀਸਤਿਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਤਿੰਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ - ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੇ; ਸੈਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੇ; ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੈਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵੰ ਤਿੰਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨਯੋ – ਚਕ੍ਰਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨਯੋ ਅਤ੍ਤਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਬਯਾਕਤੋ, ਅਤ੍ਤਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਤਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਸੈਤਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚਯਾ...ਪੇਂ... ਘਾਨਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚਯਾ...ਪੇਂ... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚਯਾ...ਪੇਂ... ਕਾਯਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚਯਾ...ਪੇਂ... ਮਨੋਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨਯੋ ਅਤ੍ਤਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਬਯਾਕਤੋ, ਅਤ੍ਤਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਤਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਕ੍ਰਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੈਤਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚਯਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨਯੋ।

ਅਪਰੇਧਿ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਥਨਧੇ – ਚਕ੍ਰਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾਕਥਨਧੇ ਅਤ੍ਰਿ ਵਧਿਪਾਕੇ...ਪੇ... ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਰਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਰਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਰਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਯੇ; ਸੈਤਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾਕਥਨਧੇ...ਪੇ... ਘਾਨਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾਕਥਨਧੇ...ਪੇ... ਜਿਵ੍ਰਾਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾਕਥਨਧੇ...ਪੇ... ਕਾਯਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾਕਥਨਧੇ...ਪੇ... ਮਨੋਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾਕਥਨਧੇ ਅਤ੍ਰਿ ਵਧਿਪਾਕੇ...ਪੇ... ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਰਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਰਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਰਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਯੇ; ਚਕ੍ਰਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੈਤਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਰਾਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕਥਨਧੇ।

ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ਵੇਦਨਾਕੁਖਨੁਧੇ।

੩. ਸਵਫਾਕੁਖਨੁਧੈ

੬੨. ਤਤੁ ਕਤਮੇ ਸਵਵਾਕੁਖਨਧੇ? ਏਕਘਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕੁਖਨਧੇ – ਫਸੁਸਸਮਪਯੁਤੁ।

ਦੁਖਿਧੇਨ ਸਵਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ - ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਖਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਬਜਾਕਤੇ।

ਚਤੁਰਬਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕਖਨਧੇ - ਅਤ੍ਰਿ ਕਾਮਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਰੁਪਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਰੁਪਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨੇ।

ਪਥੁਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਿਨ੍ਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ। ਏਵੰ ਪਥੁਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਛਬ੍ਥਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ। ਏਵੰ ਛਬ੍ਥਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਸਤੁਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਮਨੋਵਿਵ੍ਥਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ। ਏਵੰ ਸਤੁਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਅਟੁਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ...ਪੇ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਮਨੋਵਿਵ੍ਥਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ। ਏਵੰ ਅਟੁਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਨਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ...ਪੇ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਮਨੋਵਿਵ੍ਥਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਏਵੰ ਨਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਦਸਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ...ਪੇ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਮਨੋਵਿਵ੍ਥਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਏਵੰ ਦਸਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੬੩. ਏਕਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ...ਪੇ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੬੪. ਏਕਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਯੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਵਪਿਕਾਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਪਿਕਾਕਧਮ੍ਧਮ੍ਧੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਪਿਕਾਕਨਵਪਿਕਾਕਧਮ੍ਧਮ੍ਧੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਧਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਧਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਧਾਦਾਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਥਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਥਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਥਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰਮਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਆਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗੁਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਹੀਨੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਜ੍ਞਿਮੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਈਤੇ।

ਅਤਿ ਮਿਢਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤਿ ਸਮਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤਿ ਅਨਿਯਤੇ। ਅਤਿ ਮਗ਼ਾਰਮਣੇ, ਅਤਿ ਮਗ਼ਹੇਤੁਕੇ, ਅਤਿ ਮਗ਼ਾਧਿਪਤਿ। ਅਤਿ ਉਪਪਨੇ, ਅਤਿ ਅਨੁਪਪਨੇ, ਅਤਿ ਉਪਪਾਦੀ। ਅਤਿ ਅਤੀਤੇ, ਅਤਿ ਅਨਾਗਤੇ, ਅਤਿ ਪਚੁਪਪਨੇ। ਅਤਿ ਅਤੀਤਾਰਮਣੇ, ਅਤਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮਣੇ, ਅਤਿ ਪਚੁਪਪਨਾਰਮਣੇ। ਅਤਿ ਅਜ਼ਤੁ, ਅਤਿ ਬਹਿਦਧੇ, ਅਤਿ ਅਜ਼ਤੁਬਹਿਦਧੇ। ਅਤਿ ਅਜ਼ਤੁਰਮਣੇ, ਅਤਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮਣੇ, ਅਤਿ ਅਜ਼ਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮਣੇ...ਪੇਂ... ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕਖਨਧੇ।

੬੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕਖਨਧੇ – ਫਸਸਮਪਯੁਤੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕਖਨਧੇ – ਅਤਿ ਹੇਤੁਸਮਪਯੁਤੇ, ਅਤਿ ਹੇਤੁਵਿਪਯੁਤੇ। ਅਤਿ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤਿ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੇ। ਅਤਿ ਲੇਕਿਯੇ, ਅਤਿ ਲੇਕੁਤੁਰੇ। ਅਤਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਵੇਯਯੇ, ਅਤਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਵੇਯਯੇ। ਅਤਿ ਸਾਸਵੇ, ਅਤਿ ਅਨਾਸਵੇ। ਅਤਿ ਆਸਵਸਮਪਯੁਤੇ, ਅਤਿ ਆਸਵਵਿਪਯੁਤੇ। ਅਤਿ ਆਸਵਵਿਪਯੁਤੁਸਾਸਵੇ, ਅਤਿ ਆਸਵਵਿਪਯੁਤੁਅਨਾਸਵੇ। ਅਤਿ ਸੰਯੋਜਨਿਯੇ, ਅਤਿ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯੇ। ਅਤਿ ਸੰਯੋਜਨਸਮਪਯੁਤੇ, ਅਤਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪਯੁਤੇ। ਅਤਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪਯੁਤੁਸੰਯੋਜਨਿਯੇ, ਅਤਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪਯੁਤੁਅਸੰਯੋਜਨਿਯੇ। ਅਤਿ ਗਨ੍ਠਨਿਯੇ, ਅਤਿ ਅਗਨ੍ਠਨਿਯੇ। ਅਤਿ ਗਨ੍ਠਸਮਪਯੁਤੇ, ਅਤਿ ਗਨ੍ਠਵਿਪਯੁਤੇ। ਅਤਿ ਗਨ੍ਠਵਿਪਯੁਤੁਗਨ੍ਠਨਿਯੇ, ਅਤਿ ਗਨ੍ਠਵਿਪਯੁਤੁਅਗਨ੍ਠਨਿਯੇ। ਅਤਿ ਓਘਨਿਯੇ, ਅਤਿ ਅਨੇਘਨਿਯੇ। ਅਤਿ ਓਘਸਮਪਯੁਤੇ, ਅਤਿ ਓਘਵਿਪਯੁਤੇ। ਅਤਿ ਓਘਵਿਪਯੁਤੁਓਘਨਿਯੇ, ਅਤਿ ਓਘਵਿਪਯੁਤੁਅਨੇਘਨਿਯੇ। ਅਤਿ ਯੋਗਨਿਯੇ, ਅਤਿ ਅਯੋਗਨਿਯੇ। ਅਤਿ ਯੋਗਸਮਪਯੁਤੇ, ਅਤਿ ਯੋਗਵਿਪਯੁਤੇ। ਅਤਿ ਯੋਗਵਿਪਯੁਤੁਯੋਗਨਿਯੇ, ਅਤਿ ਯੋਗਵਿਪਯੁਤੁਅਯੋਗਨਿਯੇ। ਅਤਿ ਨੀਵਰਣਿਯੇ, ਅਤਿ ਅਨੀਵਰਣਿਯੇ। ਅਤਿ ਨੀਵਰਣਸਮਪਯੁਤੇ, ਅਤਿ ਨੀਵਰਣਵਿਪਯੁਤੇ। ਅਤਿ ਨੀਵਰਣਵਿਪਯੁਤੁਨੀਵਰਣਿਯੇ, ਅਤਿ ਨੀਵਰਣਵਿਪਯੁਤੁਅਨੀਵਰਣਿਯੇ। ਅਤਿ ਪਰਾਮਣੇ, ਅਤਿ ਅਪਰਾਮਣੇ। ਅਤਿ ਪਰਾਮਾਸਸਮਪਯੁਤੇ, ਅਤਿ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪਯੁਤੇ। ਅਤਿ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪਯੁਤੁਪਰਾਮਣੇ, ਅਤਿ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪਯੁਤੁਅਪਰਾਮਣੇ। ਅਤਿ ਉਪਾਦਿਨੇ, ਅਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨੇ। ਅਤਿ ਉਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤਿ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੇ। ਅਤਿ ਉਪਾਦਾਨਸਮਪਯੁਤੇ, ਅਤਿ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪਯੁਤੇ। ਅਤਿ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪਯੁਤੁਉਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤਿ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪਯੁਤੁਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੇ। ਅਤਿ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤਿ ਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ। ਅਤਿ ਸੰਕਿਲਿਟੇ, ਅਤਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟੇ। ਅਤਿ ਕਿਲੇਸਸਮਪਯੁਤੇ, ਅਤਿ ਕਿਲੇਸਵਿਪਯੁਤੇ। ਅਤਿ ਕਿਲੇਸਵਿਪਯੁਤੁਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤਿ ਕਿਲੇਸਵਿਪਯੁਤੁਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ। ਅਤਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤਿ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ। ਅਤਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤਿ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ। ਅਤਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤਿ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ। ਅਤਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤਿ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ। ਅਤਿ ਸਵਤਿਕ੍ਕੇ, ਅਤਿ ਅਵਤਿਕ੍ਕੇ। ਅਤਿ ਸਵਚਿਚਾਰੇ, ਅਤਿ ਅਵਚਿਚਾਰੇ। ਅਤਿ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕੇ, ਅਤਿ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕੇ। ਅਤਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ, ਅਤਿ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ। ਅਤਿ ਸੁਖਸਹਗਤੇ, ਅਤਿ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤੇ। ਅਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇ, ਅਤਿ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇ। ਅਤਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤਿ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰੇ। ਅਤਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤਿ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰੇ। ਅਤਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤਿ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ। ਅਤਿ ਪਰਿਯਾਪਨੇ, ਅਤਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨੇ। ਅਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੇ, ਅਤਿ ਅਨਿਯਯਾਨਿਕੇ। ਅਤਿ ਨਿਯਤੇ, ਅਤਿ ਅਨਿਯਤੇ। ਅਤਿ ਸਉਤੁਰੇ, ਅਤਿ ਅਨੁਤੁਰੇ। ਅਤਿ ਸਰਣੇ, ਅਤਿ ਅਰਣੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕਖਨਧੇ – ਅਤਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕਖਨਧੇ।

੬੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕਖਨਧੇ – ਫਸਸਮਪਯੁਤੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕਖਨਧੇ – ਅਤਿ ਸਰਣੇ, ਅਤਿ ਅਰਣੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕਖਨਧੇ – ਅਤਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮਪਯੁਤੇ, ਅਤਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮਪਯੁਤੇ, ਅਤਿ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮਪਯੁਤੇ। ਅਤਿ ਵਿਪਾਕੇ...ਪੇਂ...। ਅਤਿ ਅਜ਼ਤੁਰਮਣੇ, ਅਤਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮਣੇ, ਅਤਿ ਅਜ਼ਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕਖਨਧੇ।

(ਯਥਾ ਕੁਸਲਤਿਕੇ ਵਡਿਧਾਰੇ, ਏਵੰ ਸਬਬੇਪਿ ਤਿਕਾ ਵਡਿਧਾਰੇਤਬਬਾ।)

ਦੁਕਮੂਲਕੰ।

੬੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੬੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ...ਪੇਂ... ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੬੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਵਪਿਕੇ...ਪੇਂ... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਾਰਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੭੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ...ਪੇਂ... ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇਂ... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਾਰਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਤਿਕਮੂਲਕੰ।

੭੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੭੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੭੩. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਵਾਧਿਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਾਧਿਕਧਮ੍ਧਮ੍ਧਮ੍ਧੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਾਧਿਕਨਵਾਧਿਕਧਮ੍ਧਮ੍ਧਮ੍ਧੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੭੪. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੁਤੁਰੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਧਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਧਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਧਾਦਾਨਿਯੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੭੫. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਵਾਧਿਵੇਯਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਾਧਿਵੇਯਯੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੭੬. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਸਵੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਾਤਿਕ੍ਕਸਵਾਚਿਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਾਤਿਕ੍ਕਸਵਾਚਿਰਮਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਾਤਿਕ੍ਕਸਵਾਚਿਰੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੭੭. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੭੮. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁਸਾਸਵੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਾਧਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁਅਨਾਸਵੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੭੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੮੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਆਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੮੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੮੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਗਨ੍ਠਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੮੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗੁਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੮੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ ਅਗਨ੍ਠਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੀਨੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਜ੍ਞਿਮੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਣੀਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੮੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੇਘਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਚ੍ਛਤੁਨਿਯਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤ੍ਥੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੮੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੮੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਓਘਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਨੇਘਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਠੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਠੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦੀ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੮੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਯੋਗਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਛਪ੍ਪਨ੍ਠੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੮੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਛਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੯੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਯੋਗਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਯੋਗਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੯੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕਖਨਧੇ – ਚਕ੍ਰਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ ਸਵਵਾਕਖਨਧੇ ਅਤ੍ਤਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਬਯਾਕਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਕਾਮਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਰੂਪਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਰੂਪਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨੇ, ਸੇਤਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ ...ਪੇਂ... ਘਾਨਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ... ਪੇਂ... ਜਿਵ੍ਰਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਕਾਯਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਮਨੇਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ ਸਵਵਾਕਖਨਧੇ ਅਤ੍ਤਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਬਯਾਕਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਕਾਮਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਰੂਪਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਰੂਪਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨੇ, ਚਕ੍ਰਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ ਸਵਵਾ...ਪੇਂ... ਮਨੇਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ ਸਵਵਾ। ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕਖਨਧੇ।

ਅਪਰੇਪਿ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ...ਪੇਂ...
 ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ
 ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੇ, ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ...
 ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ
 ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੇ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ
 ਸਵਵਾ, ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ,
 ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵਵਾ। ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੪. ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ

੯੨. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ।

ਚਤੁਬ੍ਥਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੇ।

ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਿਨ੍ਯੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਖਿਨ੍ਯੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਯੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ,
 ਅਤ੍ਥਿ ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਯੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਯੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ। ਏਵੰ ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਛਬ੍ਥਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ,
 ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ। ਏਵੰ ਛਬ੍ਥਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ,
 ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੇਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ।
 ਏਵੰ ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ...ਪੇਂ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ
 ਦੁਖਸਹਗਤਾ, ਮਨੇਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ। ਏਵੰ ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਨਵਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ...ਪੇਂ... ਮਨੇਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ,
 ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਏਵੰ ਨਵਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ...ਪੇਂ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ
 ਦੁਖਸਹਗਤਾ, ਮਨੇਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ
 ਅਬਯਾਕਤਾ। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੯੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕ਼ਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕ਼ਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਤਿ ਹੇਤੁ, ਅਤ੍ਤਿ ਨ ਹੇਤੁ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕ਼ਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਤਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਵਪਿਕਾਏ, ਅਤ੍ਤਿ ਵਪਿਕਾਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੇਵਵਪਿਕਾਨਵਪਿਕਾਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾਨੁਪਾਦਾਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰਮਤ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਸੁਖਸਹਗਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ। ਅਤ੍ਤਿ ਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਪਰਿਤ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਮਹਗ੍ਯਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਪਰਿਤ੍ਯਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਮਹਗ੍ਯਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਹੀਨੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਮਜ੍ਞਿਮੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਪਈਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਮਿਦ੍ਛਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨਿਯਤੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਮਗ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਮਗ੍ਧਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਮਗ੍ਧਾਧਿਪਤਿ। ਅਤ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਾਦੀ। ਅਤ੍ਤਿ ਅਤੀਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨਾਗਤੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਬਹਿਦ੍ਧੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕ਼ਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੯੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕ਼ਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕ਼ਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਤਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਹੇਤੁਕੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਹੇਤੁਵਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕੇ ਚ, ਅਤ੍ਤਿ ਸਹੇਤੁਕੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਅਤ੍ਤਿ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਚ, ਅਤ੍ਤਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਅਤ੍ਤਿ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਲੇਕਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਲੋਕੁਤਰੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਕੇਨਚਿ ਵਵਿਵੇਯਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਵਿਵੇਯਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਆਸਵੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੇ ਆਸਵੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸਾਸਵੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨਾਸਵੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਆਸਵਵਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਸਾਸਵੇ ਚ, ਅਤ੍ਤਿ ਸਾਸਵੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਆਸਵੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਚ, ਅਤ੍ਤਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਆਸਵੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਆਸਵਵਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਆਸਵਵਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਅਨਾਸਵੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਯੋਜਨੰ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੇ ਸੰਯੋਜਨੰ। ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਯੋਜਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਯੋਜਨਵਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਯੋਜਨਵੇਵ ਸੰਯੋਜਨਿਯੇ ਚ, ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਯੋਜਨਿਯੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਸੰਯੋਜਨੰ। ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਯੋਜਨਵੇਵ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਚ, ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਸੰਯੋਜਨੰ। ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਯੋਜਨਵਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਸੰਯੋਜਨਵਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯੇ।

ਅਤ੍ਤਿ ਗਨ੍ਠੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੇ ਗਨ੍ਠੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਗਨ੍ਠਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਗਨ੍ਠਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਗਨ੍ਠਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਗਨ੍ਠਵਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਗਨ੍ਠੇ ਚੇਵ ਗਨ੍ਠਨਿਯੇ ਚ, ਅਤ੍ਤਿ ਗਨ੍ਠਨਿਯੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਗਨ੍ਠੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਗਨ੍ਠੇ ਚੇਵ ਗਨ੍ਠਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਚ, ਅਤ੍ਤਿ ਗਨ੍ਠਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਗਨ੍ਠੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਗਨ੍ਠਵਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਗਨ੍ਠਵਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਅਗਨ੍ਠਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਓਘੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੇ ਓਘੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਓਘਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਨੇਘਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਓਘਵਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਓਘੇ ਚੇਵ ਓਘਨਿਯੇ ਚ, ਅਤ੍ਤਿ ਓਘਨਿਯੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਓਘੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਓਘੇ ਚੇਵ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਚ, ਅਤ੍ਤਿ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਓਘੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਓਘਵਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਓਘਵਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਅਨੇਘਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਯੋਗੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਨੇ ਯੋਗੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਯੋਗਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਅਯੋਗਨਿਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਿ ਯੋਗਵਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਯੋਗੇ ਚੇਵ ਯੋਗਨਿਯੇ ਚ, ਅਤ੍ਤਿ ਯੋਗਨਿਯੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਯੋਗੇ। ਅਤ੍ਤਿ ਯੋਗੇ ਚੇਵ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਚ, ਅਤ੍ਤਿ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਯੋਗੇ। ਅਤ੍ਤਿ

ਯੋਗਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁਯੋਗਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁਅਯੋਗਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨਿਰਣ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨਿਰਣ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨਿਰਣਿਯੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨਿਰਣਿਯੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨਿਰਣਸੰਪ੍ਰਯੁਤੁ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨਿਰਣਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨਿਰਣਵ੍ਯੋਗਨਿਰਣਿਯੋ ਚ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨਿਰਣਿਯੋ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਨਿਰਣ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨਿਰਣਵ੍ਯੋਗਨਿਰਣਸੰਪ੍ਰਯੁਤੁ ਚ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨਿਰਣਸੰਪ੍ਰਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਨਿਰਣ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨਿਰਣਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁਨਿਰਣਿਯੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨਿਰਣਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁਅਨਿਰਣਿਯੋ।

ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਮਾਸੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨੇ ਪਰਾਮਾਸੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਪਰਾਮਣੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਪਰਾਮਣੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਪਰਾਮਾਸਸੰਪ੍ਰਯੁਤੁ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਪਰਾਮਾਸੋ ਚੇਵ ਪਰਾਮਣੋ ਚ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਪਰਾਮਣੋ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਪਰਾਮਾਸੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁਪਰਾਮਣੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁਅਪਰਾਮਣੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਉਪਾਦਿਨੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਨੁਪਾਦਿਨੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਉਪਾਦਾਨੰ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨੇ ਉਪਾਦਾਨੰ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਉਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਉਪਾਦਾਨਸੰਪ੍ਰਯੁਤੁ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਉਪਾਦਾਨਵ੍ਯੋਗਉਪਾਦਾਨਿਯੋ ਚ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਉਪਾਦਾਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਉਪਾਦਾਨਵ੍ਯੋਗਉਪਾਦਾਨਸੰਪ੍ਰਯੁਤੁ ਚ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਉਪਾਦਾਨਸੰਪ੍ਰਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁਉਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ।

ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਕਿਲੇਸੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨੇ ਕਿਲੇਸੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਸੰਕਿਲਿਟੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਸੰਕਿਲਿਟੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਕਿਲੇਸਸੰਪ੍ਰਯੁਤੁ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ ਚ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲਿਟੋ ਚ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਸੰਕਿਲਿਟੋ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸੰਪ੍ਰਯੁਤੁ ਚ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਕਿਲੇਸਸੰਪ੍ਰਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੋ।

ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਸਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਵਿਤਕ੍ਕੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਸਵਿਚਾਰੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਵਿਚਾਰੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਸਪ੍ਰੀਤਿਕੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਪ੍ਰੀਤਿਕੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਪ੍ਰੀਤਿਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨ ਪ੍ਰੀਤਿਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਸੁਖਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨ ਸੁਖਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨ ਕਾਮਾਵਚਰੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨ ਰੂਪਾਵਚਰੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਪਰਿਯਾਪਨੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਪਰਿਯਾਪਨੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨਿਯਯਾਨਿਕੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਨਿਯਯਾਨਿਕੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਨਿਯਤੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਸਉਤੁਰੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਨੁਤੁਰੋ। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਬਯਾਕਤੋ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੯੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤੁਸੰਪ੍ਰਯੁਤੁ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸੰਪ੍ਰਯੁਤੁ...ਪੇਂ...। ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਜ੍ਞਤੁਰਾਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਬਹਿਦਧਾਰਾਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਾਮ੍ਮਣੋ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਦੁਕਮੂਲਕੰ।

੯੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤੁਸੰਪ੍ਰਯੁਤੁ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਹੇਤੁ, ਅਤ੍ਰਿਯੋਗਨ ਹੇਤੁ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ

੯੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਸਰਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਰਣੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ।

੯੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਹੇਤੁ, ਅਤ੍ਰਿ ਨ ਹੇਤੁ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...।
ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ।

੯੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਸਰਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਰਣੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...।
ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ।

ਤਿਕਮੁਲਕੰ।

੧੦੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਹੇਤੁ, ਅਤ੍ਰਿ ਨ ਹੇਤੁ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ।

੧੦੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ ਅਤ੍ਰਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ
ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ।

੧੦੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਵਪਿਪਾਕੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਵਪਿਪਾਕਧਮਧਮੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਨੇਵਵਪਿਪਾਕਨਵਪਿਪਾਕਧਮਧਮੇ...
ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ।

੧੦੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮਪਯੁਤ੍ਰੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕੇ ਚ, ਅਤ੍ਰਿ ਸਹੇਤੁਕੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੇ...
ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ।

੧੦੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮਪਯੁਤ੍ਰੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮਪਯੁਤ੍ਰੇ ਚ, ਅਤ੍ਰਿ ਹੇਤੁਸਮਪਯੁਤ੍ਰੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਸਕਿਲਿਟ੍ਰਸਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਸਕਿਲਿਟ੍ਰਸਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਰਿ
ਅਸਕਿਲਿਟ੍ਰਅਸਕਿਲੇਸਿਕੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ।

੧੦੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮਪਯੁਤ੍ਰੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਸਵਤਿਕ੍ਰਸਵਤਿਚਾਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਵਤਿਕ੍ਰਸਵਤਿਚਾਰਮਤ੍ਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ
ਅਵਤਿਕ੍ਰਸਵਤਿਚਾਰੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ।

੧੦੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮਪਯੁਤ੍ਰੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਲੇਕਿਯੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਲੇਕੁਤ੍ਰੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਸੁਖਸਹਗਤੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਉਪੇਕ੍ਰਸਹਗਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ
ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ।

੧੦੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮਪਯੁਤ੍ਰੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਕੇਨਚਿ ਵਵਿਵੇਯਯੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਵਿਵੇਯਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ
ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ।

੧੦੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮਪਯੁਤ੍ਰੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਆਸਵੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਨੇ ਆਸਵੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੇਂ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ।

੧੦੯. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਸਾਸਵੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨਾਸਵੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਰਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ...ਪੇਂ...। ਏਵੇਂ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ।

੧੧੦. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੇਂ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ।

੧੧੧. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਸਾਸਵੇ ਚ, ਅਤ੍ਰਿ ਸਾਸਵੇ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਪਰਿਤੁੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਮਹਗੁਤੁੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੇਂ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ।

੧੧੨. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁੇ ਚ, ਅਤ੍ਰਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁੇ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਪਰਿਤੁਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਮਹਗੁਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੇਂ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ।

੧੧੩. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਸਾਸਵੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਨਾਸਵੇ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਹੀਨੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਮਜ੍ਝਿਮੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਪਈਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੇਂ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ।

੧੧੪. ਏਕਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੇ।

ਦੁਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਸੰਯੋਜਨੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਨੇ ਸੰਯੋਜਨੰ।

ਤਿਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਮਿਚਛਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨਿਯਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੇਂ ਦਸਵਾਧਿਏਨ ਸਕ਼ਾਰਕਖਨਧੇ।

੧੧੫. ਏਕਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ।

ਦੁਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯੋ।

ਤਿਵਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਧੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਧਾਧਿਪਤਿ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੧੬. ਏਕਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ।

ਦੁਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਾ਼ਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ।

ਤਿਵਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦੀ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੧੭. ਏਕਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ।

ਦੁਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵ੍ਧ੍ਵੇ ਸੰਯੋਜਨਿਯੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨੰ।

ਤਿਵਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਧੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੧੮. ਏਕਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ।

ਦੁਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵ੍ਧ੍ਵੇ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨੰ।

ਤਿਵਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਧੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੧੯. ਏਕਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ।

ਦੁਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਾ਼ਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰਸੰਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਾ਼ਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰਅਸੰਯੋਜਨਿਯੋ।

ਤਿਵਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੨੦. ਏਕਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ।

ਦੁਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇ ਗਨ੍ਠੋ।

ਤਿਵਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਾ਼ਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਸਤੁਪਿਥੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਬਯਾਕਤੇ; ਅਤ੍ਰਿ ਕਾਮਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਰੂਪਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨੇ। ਏਵੰ ਸਤੁਪਿਥੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ।

ਅਪਰੇਪਿ ਸਤੁਕਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ - ਅਤ੍ਰਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯਤ੍ਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯਤ੍ਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯਤ੍ਰੇ; ਅਤ੍ਰਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ...ਧੇ... ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ਼ਤਾਰਮਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮਣੇ ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ਼ਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮਣੇ; ਅਤ੍ਰਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ। ਏਵੰ ਸਤੁਕਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨਧੇ।

ਚਤੁਰੀਸਤਿਥਿਏਨ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ - ਚਕੁਸਮ੍ਫਸਪਚੂਯਾ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ; ਸੇਤਸਮ੍ਫਸਪਚੂਯਾ...ਪੇਂ... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸਪਚੂਯਾ...ਪੇਂ... ਜਿਥ੍ਰਾਸਮ੍ਫਸਪਚੂਯਾ...ਪੇਂ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸਪਚੂਯਾ...ਪੇਂ... ਮਨੇਸਮ੍ਫਸਪਚੂਯਾ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ; ਚਕੁਸਮ੍ਫਸਪਚੂਯਾ ਚੇਤਨਾ...ਪੇਂ... ਮਨੇਸਮ੍ਫਸਪਚੂਯਾ ਚੇਤਨਾ। ਏਵੰ ਚਤੁਰੀਸਤਿਥਿਏਨ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ।

ਅਪਰੇਖਿ ਚਤੁਰੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ – ਚਕੁਸਮ੍ਫਸ੍ਪਚ੍ਯਾ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਰਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਵੇ...ਪੇਂ... ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੇ; ਚਕੁਸਮ੍ਫਸ੍ਪਜਾ ਚੇਤਨਾ... ਪੇਂ... ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਪਜਾ ਚੇਤਨਾ; ਸੈਤਸਮ੍ਫਸ੍ਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਜਿਵ੍ਰਾਸਮ੍ਫਸ੍ਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਪਚ੍ਯਾ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਰਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਵੇ...ਪੇਂ... ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੇ; ਚਕੁਸਮ੍ਫਸ੍ਪਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਸੈਤਸਮ੍ਫਸ੍ਪਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਪਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਜਿਵ੍ਰਾਸਮ੍ਫਸ੍ਪਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਪਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਪਜਾ ਚੇਤਨਾ। ਏਵੰ ਚਤੁਰੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ।

ਤਿੰਸਤਿਥਿਏਨ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਰਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਰਿ ਕਾਮਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਰੂਪਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਯੇ ; ਸੈਤਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਘਾਨਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ ...ਪੇਂ... ਜਿਵ੍ਰਾਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਕਾਯਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਮਨੇਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਰਿ ਕਾਮਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਰੂਪਾਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਯੇ; ਚਕ੍ਰਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ ਚੇਤਨਾ...ਪੇਂ... ਮਨੇਸਮ੍ਰਦਸ੍ਪਚ੍ਯਾ ਚੇਤਨਾ। ਏਵੰ ਤਿੰਸਤਿਥਿਏਨ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ।

ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸੜਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਸੜਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੇ; ਸੈਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਸੜਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੇ; ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਸੈਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ। ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸੜਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਅਪਰੇਧਿ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ – ਚਕੁਸਮ੍ਰਸ੍ਰਸਪਚੂਯਾ ਸਕਾਰਕਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਰਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ...ਪੇਂ... ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ;

ਸੇਤਸਮ੍ਰਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਘਾਨਸਮ੍ਰਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਜਿਵ੍ਰਸਮ੍ਰਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਕਾਯਸਮ੍ਰਸਪਚ੍ਯਾ...ਪੇਂ...
ਮਨੇਸਮ੍ਰਸਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ ...ਪੇਂ... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤੁਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ
ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਥੇ;
ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਰਸਪਚ੍ਯਾ ਚੇਤਨਾ, ਸੇਤਸਮ੍ਰਸਪਚ੍ਯਾ ਚੇਤਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਰਸਪਚ੍ਯਾ ਚੇਤਨਾ, ਜਿਵ੍ਰਸਮ੍ਰਸਪਚ੍ਯਾ ਚੇਤਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਰਸਪਚ੍ਯਾ
ਚੇਤਨਾ, ਮਨੇਸਮ੍ਰਸਪਚ੍ਯਾ ਚੇਤਨਾ। ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੫. ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ

੧੨੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ।

ਚਤੁਬ੍ਥਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਥੇ।

ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਿਨ੍ਯੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਯੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਯੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ,
ਅਤ੍ਥਿ ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਯੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਯੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ। ਏਵੰ ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਛਬ੍ਥਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਿਧਾਣ, ਸੇਤਵਿਵਿਧਾਣ, ਘਾਨਵਿਵਿਧਾਣ, ਜਿਵ੍ਰਵਿਵਿਧਾਣ, ਕਾਯਵਿਵਿਧਾਣ,
ਮਨੇਵਿਵਿਧਾਣ। ਏਵੰ ਛਬ੍ਥਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਿਧਾਣ, ਸੇਤਵਿਵਿਧਾਣ, ਘਾਨਵਿਵਿਧਾਣ, ਜਿਵ੍ਰਵਿਵਿਧਾਣ, ਕਾਯਵਿਵਿਧਾਣ,
ਮਨੇਧਾਤੁ, ਮਨੇਵਿਵਿਧਾਣਧਾਤੁ। ਏਵੰ ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਅਟ੍ਰਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਿਧਾਣ, ਸੇਤਵਿਵਿਧਾਣ, ਘਾਨਵਿਵਿਧਾਣ, ਜਿਵ੍ਰਵਿਵਿਧਾਣ, ਕਾਯਵਿਵਿਧਾਣ
ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤੰ, ਮਨੇਧਾਤੁ, ਮਨੇਵਿਵਿਧਾਣਧਾਤੁ । ਏਵੰ ਅਟ੍ਰਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਨਵਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਿਧਾਣ, ਸੇਤਵਿਵਿਧਾਣ, ਘਾਨਵਿਵਿਧਾਣ, ਜਿਵ੍ਰਵਿਵਿਧਾਣ, ਕਾਯਵਿਵਿਧਾਣ,
ਮਨੇਧਾਤੁ, ਮਨੇਵਿਵਿਧਾਣਧਾਤੁ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੰ। ਏਵੰ ਨਵਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਿਧਾਣ...ਪੇਂ... ਕਾਯਵਿਵਿਧਾਣ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤੰ,
ਮਨੇਧਾਤੁ, ਮਨੇਵਿਵਿਧਾਣਧਾਤੁ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੰ। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੨੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਰਮਾਂ - ਅਤਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ, ਅਤਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ, ਅਤਿ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ। ਅਤਿ ਵਪਿਕਾਏ, ਅਤਿ ਵਪਿਕਾਯਸ੍ਰਮਯਸ੍ਰਮੇ, ਅਤਿ ਨੇਵਵਪਿਕਾਨਵਪਿਕਾਯਸ੍ਰਮਯਸ੍ਰਮੇ। ਅਤਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਰਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਰਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਰਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੇ। ਅਤਿ ਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ। ਅਤਿ ਸਵਤਿਕ੍ਰਸਵਚਿਚਾਰੇ, ਅਤਿ ਅਵਤਿਕ੍ਰਸਵਚਿਚਾਰਮਤ੍ਤੇ, ਅਤਿ ਅਵਤਿਕ੍ਰਅਵਚਿਚਾਰੇ। ਅਤਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ, ਅਤਿ ਸੁਖਸਹਗਤੇ, ਅਤਿ ਉਪੇਕ੍ਸਾਸਹਗਤੇ। ਅਤਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ। ਅਤਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ। ਅਤਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ। ਅਤਿ ਸੇਕ੍ਥੇ, ਅਤਿ ਅਸੇਕ੍ਥੇ, ਅਤਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਥਨਾਸੇਕ੍ਥੇ। ਅਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤੇ, ਅਤਿ ਮਹਗ੍ਥਤੇ, ਅਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇ। ਅਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤਿ ਮਹਗ੍ਥਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੇ। ਅਤਿ ਹੀਨੇ, ਅਤਿ ਮਜ੍ਞਿਮੇ, ਅਤਿ ਪਣੀਤੇ। ਅਤਿ ਮਿਚ੍ਛਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤਿ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤਿ ਅਨਿਯਤੇ। ਅਤਿ ਮਗ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤਿ ਮਗ੍ਧਹੇਤੁਕੇ, ਅਤਿ ਮਗ੍ਧਾਧਿਪਤਿ। ਅਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ, ਅਤਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ, ਅਤਿ ਉਪ੍ਪਾਦੀ। ਅਤਿ ਅਤੀਤੇ, ਅਤਿ ਅਨਾਗਤੇ, ਅਤਿ ਪਚ੍ਧਪ੍ਪਨ੍ਨੇ। ਅਤਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤਿ ਪਚ੍ਧਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੇ। ਅਤਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੇ, ਅਤਿ ਬਹਿਦ੍ਧੇ, ਅਤਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧੇ। ਅਤਿ ਅਜ੍ਞਤੁਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਰਮਾਂ।

੧੨੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵਿਧਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ - ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪ੍ਯੁਤ੍ਤੇ।

ਦੁਖਿਧੇਨ ਖਿੰਝਾਣਕਥਨਧੇ – ਅੜਿਹੁ ਹੇਤੁਸਮੁਪਯੁਤ੍ਹੇ, ਅੜਿਹੁ ਹੇਤੁਖਿਪੁਪਯੁਤ੍ਹੇ। ਅੜਿਹੁ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅੜਿਹੁ ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੇ। ਅੜਿਹੁ ਲੋਕਿਯੇ, ਅੜਿਹੁ ਲੋਕੁਤੁਰੇ। ਅੜਿਹੁ ਕੇਨਚਿ ਖਿੰਝਵੇਯਯੇ, ਅੜਿਹੁ ਕੇਨਚਿ ਨ ਖਿੰਝਵੇਯਯੇ। ਅੜਿਹੁ ਸਾਸਖੇ, ਅੜਿਹੁ ਅਨਾਸਖੇ। ਅੜਿਹੁ ਆਸਖਸਮੁਪਯੁਤ੍ਹੇ, ਅੜਿਹੁ ਆਸਖਖਿਪੁਪਯੁਤ੍ਹੇ। ਅੜਿਹੁ ਆਸਖਖਿਪੁਪਯੁਤੁਸਾਸਖੇ, ਅੜਿਹੁ ਆਸਖਖਿਪੁਪਯੁਤੁਅਨਾਸਖੇ। ਅੜਿਹੁ ਸੰਯੋਜਨਿਯੇ, ਅੜਿਹੁ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯੇ। ਅੜਿਹੁ ਸੰਯੋਜਨਸਮੁਪਯੁਤ੍ਹੇ, ਅੜਿਹੁ ਸੰਯੋਜਨਖਿਪੁਪਯੁਤ੍ਹੇ। ਅੜਿਹੁ ਸੰਯੋਜਨਖਿਪੁਪਯੁਤੁਸੰਯੋਜਨਿਯੇ, ਅੜਿਹੁ ਸੰਯੋਜਨਖਿਪੁਪਯੁਤੁਅਸੰਯੋਜਨਿਯੇ।

ਅੜਿਛੁ ਗਨ੍ਹਨਿਯੋ, ਅੜਿਛੁ ਅਗਨ੍ਹਨਿਯੋ। ਅੜਿਛੁ ਗਨ੍ਹਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅੜਿਛੁ ਗਨ੍ਹਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅੜਿਛੁ ਗਨ੍ਹਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਗਨ੍ਹਨਿਯੋ, ਅੜਿਛੁ ਗਨ੍ਹਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਅਗਨ੍ਹਨਿਯੋ। ਅੜਿਛੁ ਓਘਨਿਯੋ, ਅੜਿਛੁ ਅਨੇਘਨਿਯੋ। ਅੜਿਛੁ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅੜਿਛੁ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅੜਿਛੁ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਓਘਨਿਯੋ, ਅੜਿਛੁ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਅਨੇਘਨਿਯੋ। ਅੜਿਛੁ ਯੋਗਨਿਯੋ, ਅੜਿਛੁ ਅਯੋਗਨਿਯੋ। ਅੜਿਛੁ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅੜਿਛੁ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅੜਿਛੁ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਯੋਗਨਿਯੋ, ਅੜਿਛੁ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਅਯੋਗਨਿਯੋ। ਅੜਿਛੁ ਨੀਵਰਣਿਯੋ, ਅੜਿਛੁ ਅਨੀਵਰਣਿਯੋ। ਅੜਿਛੁ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅੜਿਛੁ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅੜਿਛੁ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਨੀਵਰਣਿਯੋ, ਅੜਿਛੁ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਅਨੀਵਰਣਿਯੋ।

ਅੜਿੱ ਪਰਾਮਟ੍ਰੇ, ਅੜਿੱ ਅਪਰਾਮਟ੍ਰੇ। ਅੜਿੱ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ, ਅੜਿੱ ਪਰਾਮਾਸਵਿੱਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ। ਅੜਿੱ ਪਰਾਮਾਸਵਿੱਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਪਰਾਮਟ੍ਰੇ, ਅੜਿੱ ਪਰਾਮਾਸਵਿੱਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਅਪਰਾਮਟ੍ਰੇ। ਅੜਿੱ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੇ, ਅੜਿੱ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੇ। ਅੜਿੱ ਉਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅੜਿੱ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੇ। ਅੜਿੱ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ, ਅੜਿੱ ਉਪਾਦਾਨਵਿੱਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ। ਅੜਿੱ ਉਪਾਦਾਨਵਿੱਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਉਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅੜਿੱ ਉਪਾਦਾਨਵਿੱਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੇ। ਅੜਿੱ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅੜਿੱ ਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ। ਅੜਿੱ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰੇ, ਅੜਿੱ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰੇ। ਅੜਿੱ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ, ਅੜਿੱ ਕਿਲੇਸਵਿੱਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰੇ। ਅੜਿੱ ਕਿਲੇਸਵਿੱਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅੜਿੱ ਕਿਲੇਸਵਿੱਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ। ਅੜਿੱ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੇ, ਅੜਿੱ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੇ। ਅੜਿੱ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੇ, ਅੜਿੱ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੇ। ਅੜਿੱ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੇ, ਅੜਿੱ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੇ। ਅੜਿੱ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੇ, ਅੜਿੱ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੇ।

ਅੜਿ ਸਵਿਤਕ੍ਰੇ, ਅੜਿ ਅਵਿਤਕ੍ਰੇ। ਅੜਿ ਸਵਿਚਾਰੇ, ਅੜਿ ਅਵਿਚਾਰੇ। ਅੜਿ ਸਪ੍ਰੀਤਿਕੇ, ਅੜਿ ਅਪ੍ਰੀਤਿਕੇ। ਅੜਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ, ਅੜਿ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ। ਅੜਿ ਸੁਖਸਹਗਤੇ, ਅੜਿ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤੇ। ਅੜਿ ਉਪੇਕ੍ਸਾਸਹਗਤੇ, ਅੜਿ ਨ ਉਪੇਕ੍ਸਾਸਹਗਤੇ। ਅੜਿ ਕਾਮਾਚਰੇ, ਅੜਿ ਨ ਕਾਮਾਚਰੇ। ਅੜਿ ਰੂਪਾਚਰੇ, ਅੜਿ ਨ ਰੂਪਾਚਰੇ। ਅੜਿ ਅਰੂਪਾਚਰੇ, ਅੜਿ ਨ ਅਰੂਪਾਚਰੇ, ਅੜਿ ਪਰਿਯਾਪਨੇ, ਅੜਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨੇ। ਅੜਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੇ, ਅੜਿ ਅਨਿਯਯਾਨਿਕੇ। ਅੜਿ ਨਿਯਤੇ, ਅੜਿ ਅਨਿਯਤੇ। ਅੜਿ ਸਉਤੁਰੇ, ਅੜਿ ਅਨੁਤੁਰੇ। ਅੜਿ ਸਰਣੇ, ਅੜਿ ਅਰਣੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅੜਿ ਕੁਸਲੇ, ਅੜਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅੜਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੨੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅੜਿ ਸਰਣੇ, ਅੜਿ ਅਰਣੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅੜਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅੜਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅੜਿ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ। ਅੜਿ ਵਿਪਾਕੇ...ਪੇਂ... ਅੜਿ ਅਜ੍ਞਤੁਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅੜਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅੜਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਦੁਕਮੂਲਕੰ।

੧੨੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅੜਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅੜਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅੜਿ ਕੁਸਲੇ, ਅੜਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅੜਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੨੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅੜਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅੜਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ...ਪੇਂ... ਅੜਿ ਸਰਣੇ, ਅੜਿ ਅਰਣੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅੜਿ ਕੁਸਲੇ, ਅੜਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅੜਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੨੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅੜਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅੜਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅੜਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅੜਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅੜਿ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ। ਅੜਿ ਵਿਪਾਕੇ...ਪੇਂ... ਅੜਿ ਅਜ੍ਞਤੁਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅੜਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅੜਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੨੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਾਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ...ਪੇਂ... ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...।
ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਤਿਕਮੁਲਕੰ।

੧੨੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ
ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੩੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਾਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ
ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੩੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਵਾਿਪਾਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਾਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਾਿਪਾਕਨਵਾਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੇ...
ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੩੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਲੇਕਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੁਤੁਰੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ
ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੩੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਾਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਵਾਿਵ੍ਵੇਯਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਾਿਵ੍ਵੇਯਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੩੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਸਵੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰਮਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੩੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੩੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁਸਾਸਵੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁਅਨਾਸਵੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੩੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੩੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੩੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੰਞਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁਸੰਯੋਜਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁਅਸੰਯੋਜਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ
ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੪੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠੁਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਗਨ੍ਠੁਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ
ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੪੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤੁਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗੁਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ
ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੪੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥਗਨ੍ਠੁਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਠੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥਾਗਨ੍ਠੁਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੀਨੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਜ੍ਞਿਮੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਣੀਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੪੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੇਘਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਚ੍ਛਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ
ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੪੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਧੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਧਾਧਿਪਤਿ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ
ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੪੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥਓਘਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥਾਨੇਘਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਠੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਠੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦੀ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੪੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਯੋਗਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਧੁਪ੍ਪਨ੍ਠੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੪੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਧੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੪੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥਯੋਗਨਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਥਾਯੋਗਨਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਥੁਬਹਿਦ੍ਧੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੪੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਿਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੀਵਰਣਿਯੇ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਥੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ...ਪੇਂ...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਉਭਤੇਵਡਢਕੰ।

ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੇ। ਏਵੰ ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਅਪਰੇਪਿ ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੇ...ਪੇਂ...। ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਥੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੇ। ਏਵੰ ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਅਭਿਧਮਮਭਾਜਨੀਯੰ।

੩. ਪਵਾਪੁਚਛਕ

੧੫੦. ਪਵੁਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਥਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਭ੍ਥਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

੧੫੧. ਪਵੁਨ੍ਧਨ੍ਧਾਨ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ...ਪੇਂ... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕੰ

੧੫੨. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਬਯਾਕਤੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨ
ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”ਤਿਪਿ, “ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”ਤਿਪਿ, “ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ
ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”ਤਿਪਿ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ
ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਯਮ੍ਧਮ੍ਮੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ
ਵਿਪਾਕਯਮ੍ਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਯਮ੍ਧਮ੍ਮਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਧਾਦਾਨਿਯੇ, ਸਿਯਾ
ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਧਾਦਾਨਿਯੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਧਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਧਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ
ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਧਾਦਾਨਿਯਾ।

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ
ਅਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੇ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ
ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਭ੍ਥਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੇ, ਸਿਯਾ
ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ – “ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੇ”ਤਿਪਿ,
“ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤੁ”ਤਿਪਿ, “ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੇ”ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ – “ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ”ਤਿਪਿ,
“ਸੁਖਸਹਗਤੇ”ਤਿਪਿ, “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇ”ਤਿਪਿ। ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤੇ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇ,
ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ – “ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ”ਤਿ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ
ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਸੁਖਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ।

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ
ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੇ। ਚਤੁਰੇ
ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ
ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੇ,
ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੇ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ
ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਰਿਤੁ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤੁ, ਸਿਯਾ ਮਹਗੁਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ
ਅਨਾਰਮਮਣੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤੁਰਮਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗੁਤਾਰਮਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ –
“ਪਰਿਤੁਰਮਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਮਹਗੁਤਾਰਮਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮਮਣਾ”ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਮਜ੍ਞਿਮੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ
ਹੀਨਾ, ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਞਿਮਾ, ਸਿਯਾ ਪਈਤਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਨਿਯਤੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਮਿਚ੍ਛਤੁਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤਾ,
ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ।

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਨਾਰਮਮਣੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਮਗੁਰਮਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗੁਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗੁਧਿਪਤਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ
– “ਮਗੁਰਮਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਮਗੁਹੇਤੁਕਾ”ਤਿਪਿ, “ਮਗੁਧਿਪਤਿਨੇ”ਤਿਪਿ; ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇ;

ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚੁਪਪਨ੍ਹਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਪਚੁਪਪਨ੍ਹਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਪਚੁਪਪਨ੍ਹਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ; ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤੁ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤੁਬਹਿਦਧਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤੁਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਅਜ੍ਝਤੁਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਜ੍ਝਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਯੇ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਯੇ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯੇ।

2. ਦੁਕੰ

੧੫੩. ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਹੇਤੂ। ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਹੇਤੂ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੂ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਹੇਤੁਕੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕੇ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸਹੇਤੁਕੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ”ਤਿਪਿ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ”ਤਿ। ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕੇ ਚ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕੇ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸਹੇਤੁਕੇ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ”ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ”ਤਿਪਿ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ”ਤਿ। ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ”ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੇ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੂ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੂ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ – “ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੇ”ਤਿਪਿ, “ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੇ”ਤਿਪਿ।

ਸਪ੍ਪਚ੍ਯਾ, ਸਕ੍ਖਤਾ।

ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨੇ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਅਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪਟਿਯੇ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਯੇ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਰੂਪੰ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਅਰੂਪਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਲੋਕਿਯੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ; ਕੇਨਚਿ ਵਿਵੇਯਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਵੇਯਯਾ।

ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨੇ ਆਸਵਾ। ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਆਸਵੇ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਆਸਵੇ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਾਸਵੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਸਵਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ – “ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਸਾਸਵੇ ਚਾ”ਤਿ, ਸਾਸਵੇ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ”ਤਿ। ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਸਾਸਵੇ ਚ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵੇ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ – “ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਸਾਸਵੇ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸਾਸਵੇ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ”ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ – “ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ”ਤਿਪਿ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ”ਤਿ। ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ, ਸਿਯਾ ਨ

ਨੀਂਹਰਣ” ਨਿਊਪਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਨੀਂਹਰਣਾ ਚੇਘ ਨੀਂਹਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੀਂਹਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਨੀਂਹਰਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਨੀਂਹਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਨੀਂਹਰਣਾ”ਤਿ। ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਨੀਂਹਰਣਵ੍ਥੇਘ ਨੀਂਹਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ ਚ, ਸਿਯਾ ਨੀਂਹਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਨੀਂਹਰਣ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥੋ – “ਨੀਂਹਰਣਵ੍ਥੇਘ ਨੀਂਹਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਨੀਂਹਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਨੀਂਹਰਣ”ਨਿਊਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨੀਂਹਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਨੀਂਹਰਣਿਯੋ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਨੀਂਹਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਨੀਂਹਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨੀਂਹਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਅਨੀਂਹਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਨੀਂਹਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਨੀਂਹਰਣਿਯਾ”ਤਿਪਿ, “ਨੀਂਹਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਅਨੀਂਹਰਣਿਯਾ”ਤਿਪਿ।

ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨੇ ਪਰਾਮਾਸਾ। ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸੇ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਪਰਾਮਾਸੇ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਰਾਮਟ੍ਠੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਠੇ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਠਾ। ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਠੇ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਠੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ – “ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਠੇ”ਤਿਪਿ, “ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਠੇ”ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ – “ਪਰਾਮਾਸੇ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠੇ ਚਾ”ਤਿ, “ਪਰਾਮਟ੍ਠੇ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਪਰਾਮਾਸੇ”। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਪਰਾਮਾਸਾ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ”ਤਿ। ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸੇ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠੇ ਚ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠੇ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਪਰਾਮਾਸੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ – “ਪਰਾਮਾਸੇ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠੇ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਪਰਾਮਟ੍ਠੇ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਪਰਾਮਾਸੇ”ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਠਪਰਾਮਟ੍ਠੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਠਪਰਾਮਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਠਾਪਰਾਮਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਠਪਰਾਮਟ੍ਠਾ”ਤਿਪਿ, “ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਠਾਪਰਾਮਟ੍ਠਾ”ਤਿਪਿ।

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਨਾਰਮੁਣ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਾਰਮੁਣ। ਿਵਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਚਿਤੁੰ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨੇ ਚਿਤੁੰ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ
ਚੇਤਸਿਕਾ। ਦ੍ਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਅਚੇਤਸਿਕਾ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਚਿਤੁਸਮੁਯੁਤੁ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਚਿਤੁਿਪਪਯੁਤੁ। ਿਵਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨ
ਯਤੁਬ੍ਥੇ – “ਚਿਤੁਨ ਸਮੁਯੁਤੁ”ਤਿਪਿ, “ਚਿਤੁਨ ਿਪਪਯੁਤੁ”ਤਿਪਿ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਚਿਤੁਸੰਸਟਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਚਿਤੁਿਸੰਸਟੇ।
ਿਵਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥੇ – “ਚਿਤੁਨ ਸੰਸਟੇ”ਤਿਪਿ, “ਚਿਤੁਨ ਿਸੰਸਟੇ”ਤਿਪਿ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਚਿਤੁਸਮੁਟਾਨਾ।
ਿਵਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨੇ ਚਿਤੁਸਮੁਟਾਨੇ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਚਿਤੁਸਮੁਟਾਨੇ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤੁਸਮੁਟਾਨੇ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਚਿਤੁਸਹਭੁਨੇ।
ਿਵਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨੇ ਚਿਤੁਸਹਭੁ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਚਿਤੁਸਹਭੁ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤੁਸਹਭੁ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਚਿਤੁਨੁਪਰਿਯਤਿਨੇ।
ਿਵਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨੇ ਚਿਤੁਨੁਪਰਿਯਤਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਚਿਤੁਨੁਪਰਿਯਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤੁਨੁਪਰਿਯਤਿ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ
ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਾ। ਦ੍ਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨੇ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਾ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਸਹਭੁਨੇ। ਦ੍ਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨੇ
ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਸਹਭੁਨੇ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਾਨੁਪਰਿਯਤਿਨੇ। ਦ੍ਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨੇ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਾਨੁਪਰਿਯਤਿਨੇ।

ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਜ਼ਤ੍ਤ੍ਰਿਕੇ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਬਾਹਿਰਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਅਜ਼ਤ੍ਤ੍ਰਿਕੇ, ਸਿਯਾ ਬਾਹਿਰੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨੇ ਉਪਾਦਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਉਪਾਦਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨੇ ਉਪਾਦਾਨਾ। ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਉਪਾਦਾਨੰ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਉਪਾਦਾਨਿਯੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੇ – “ਉਪਾਦਾਨਵ੍ਧ੍ਵੇ ਉਪਾਦਾਨਿਯੇ ਚਾ”ਤਿ, “ਉਪਾਦਾਨਿਯੇ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ”। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਉਪਾਦਾਨਵ੍ਧ੍ਵੇ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ”ਤਿ। ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵ੍ਧ੍ਵੇ ਉਪਾਦਾਨਿਯੇ ਚ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯੇ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੇ – “ਉਪਾਦਾਨਵ੍ਧ੍ਵੇ ਉਪਾਦਾਨਿਯੇ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪਾਦਾਨਿਯੇ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ”ਨ੍ਹਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੇ – “ਉਪਾਦਾਨਵ੍ਧ੍ਵੇ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ”ਨ੍ਹਿਪਿ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਕਾਮਾਚਰੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਾਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਾਚਰਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨ ਰੂਪਾਚਰੇ। ਚਤੁਰੇ
ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਰੂਪਾਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਾਚਰਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨ ਅਰੂਪਾਚਰੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ
ਅਰੂਪਾਚਰਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਨਿਯਯਾਨਿਕੇ।
ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਯਾਨਿਕਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਨਿਯਤੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ
ਅਨਿਯਤਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਉਤੁਰੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਉਤੁਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਤੁਰਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਰਣੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ
ਸਰਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਵ੍ਧਾਪੁਚਛਕੰ।

ਖਨ੍ਧਾਭਿਭ੍ਧੇ ਨਿਟ੍ਰਿਤੇ।

2. ਆਯਤਨਵਿਭੰਨੇ

1. ਸੁਤੁਨੁਭਾਜਨੀਯੰ

੧੫੪. ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ – ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਸੇਤਾਯਤਨੰ, ਸਦ੍ਵਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨੰ, ਰਸਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਫੇਟ੍ਥਬਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ।

ਚਕ੍ਖੁੰ ਅਨਿਚ੍ਠੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਨਤੁਤਾ ਵਪਿਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ। ਰੂਪਾ ਅਨਿਚ੍ਠਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਨਤੁਤਾ ਵਪਿਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ। ਸੇਤੰ ਅਨਿਚ੍ਠੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਨਤੁਤਾ ਵਪਿਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮੰ। ਸਦ੍ਵਾ ਅਨਿਚ੍ਠਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਨਤੁਤਾ ਵਪਿਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ। ਘਾਨੰ ਅਨਿਚ੍ਠੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਨਤੁਤਾ ਵਪਿਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮੰ। ਗਨ੍ਧਾ ਅਨਿਚ੍ਠਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਨਤੁਤਾ ਵਪਿਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ। ਜਿਵ੍ਹਾ ਅਨਿਚ੍ਠਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਨਤੁਤਾ ਵਪਿਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ। ਰਸਾ ਅਨਿਚ੍ਠਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਨਤੁਤਾ ਵਪਿਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ। ਕਾਯੇ ਅਨਿਚ੍ਠੇ ਦੁਕ੍ਖੇ ਅਨਤੁਤਾ ਵਪਿਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮੇ। ਫੇਟ੍ਥਬਾ ਅਨਿਚ੍ਠਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਨਤੁਤਾ ਵਪਿਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ। ਮਨੇ ਅਨਿਚ੍ਠੇ ਦੁਕ੍ਖੇ ਅਨਤੁਤਾ ਵਪਿਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮੇ। ਧਮ੍ਮਾ ਅਨਿਚ੍ਠਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਨਤੁਤਾ ਵਪਿਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ।

ਸੁਤੁਨੁਭਾਜਨੀਯੰ।

2. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ

੧੫੫. ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ – ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਸੇਤਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਸਦ੍ਵਾਯਤਨੰ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਰਸਾਯਤਨੰ, ਫੇਟ੍ਥਬਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ।

੧੫੬. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ? ਯੰ ਚਕ੍ਖੁ [ਚਕ੍ਖੁ (ਸੀ° ਸਯਾ° ਕ°) ਧ° ਸ° ੫੯੬-੫੯੯] ਚਤੁਨ੍ਹੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੇ ਅਤੁਭਾਵਪਰਿਯਾਪਨ੍ਹੇ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇ, ਯੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇਨ ਰੂਪੰ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨੰ ਸਪ੍ਪਟਿਘੰ ਪਸ੍ਸਿ ਵਾ ਪਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਪਸ੍ਸੇ ਵਾ, ਚਕ੍ਖੁਮ੍ਪੇਤੰ ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤੰ ਚਕ੍ਖਧਾਤੁਪੇਸਾ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਨਿਯਮ੍ਪੇਤੰ ਲੋਕੇਪੇਸੇ ਦ੍ਵਾਰਾਪੇਸਾ ਸਮੁਦ੍ਏਪੇਸੇ ਪਛਡਰਮ੍ਪੇਤੰ ਖੇਤੁਮ੍ਪੇਤੰ ਵਤ੍ਠੁਮ੍ਪੇਤੰ ਨੇਤੁਮ੍ਪੇਤੰ ਨਯਨਮ੍ਪੇਤੰ ਓਰਿਮੰ ਤੀਰਮ੍ਪੇਤੰ ਸੁਵ੍ਵੇ ਗਾਮੇਪੇਸੇ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ”।

੧੫੭. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਸੇਤਾਯਤਨੰ? ਯੰ ਸੇਤੰ ਚਤੁਨ੍ਹੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੇ ਅਤੁਭਾਵਪਰਿਯਾਪਨ੍ਹੇ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇ, ਯੇਨ ਸੇਤੇਨ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇਨ ਸਦ੍ਵੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੰ ਸਪ੍ਪਟਿਘੰ ਸੁਣਿ ਵਾ ਸੁਣਾਤਿ ਵਾ ਸੁਣਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਸੁਣੇ ਵਾ, ਸੇਤਮ੍ਪੇਤੰ ਸੇਤਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤੰ ਸੇਤਧਾਤੁਪੇਸਾ ਸੇਤਿਨ੍ਨਿਯਮ੍ਪੇਤੰ ਲੋਕੇਪੇਸੇ ਦ੍ਵਾਰਾਪੇਸਾ ਸਮੁਦ੍ਏਪੇਸੇ ਪਛਡਰਮ੍ਪੇਤੰ ਖੇਤੁਮ੍ਪੇਤੰ ਵਤ੍ਠੁਮ੍ਪੇਤੰ ਓਰਿਮੰ ਤੀਰਮ੍ਪੇਤੰ ਸੁਵ੍ਵੇ ਗਾਮੇਪੇਸੇ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਸੇਤਾਯਤਨੰ”।

੧੫੮. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਘਾਨਾਯਤਨੰ? ਯੰ ਘਾਨੰ ਚਤੁਨ੍ਹੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੇ ਅਤੁਭਾਵਪਰਿਯਾਪਨ੍ਹੇ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇ, ਯੇਨ ਘਾਨੇਨ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇਨ ਗਨ੍ਧੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੰ ਸਪ੍ਪਟਿਘੰ ਘਾਯਿ ਵਾ ਘਾਯਤਿ ਵਾ ਘਾਯਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਘਾਯੇ ਵਾ, ਘਾਨਮ੍ਪੇਤੰ ਘਾਨਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤੰ ਘਾਨਧਾਤੁਪੇਸਾ ਘਾਨਿਨ੍ਨਿਯਮ੍ਪੇਤੰ ਲੋਕੇਪੇਸੇ ਦ੍ਵਾਰਾਪੇਸਾ ਸਮੁਦ੍ਏਪੇਸੇ ਪਛਡਰਮ੍ਪੇਤੰ ਖੇਤੁਮ੍ਪੇਤੰ ਵਤ੍ਠੁਮ੍ਪੇਤੰ ਓਰਿਮੰ ਤੀਰਮ੍ਪੇਤੰ ਸੁਵ੍ਵੇ ਗਾਮੇਪੇਸੇ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਘਾਨਾਯਤਨੰ”।

੧੫੯. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨੰ? ਯਾ ਜਿਵ੍ਹਾ ਚਤੁਨ੍ਹੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੇ ਅਤੁਭਾਵਪਰਿਯਾਪਨ੍ਹੇ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇ, ਯਾਯ ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾਯ ਸਪ੍ਪਟਿਘਾਯ ਰਸੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੰ ਸਪ੍ਪਟਿਘੰ ਸਾਯਿ ਵਾ ਸਾਯਤਿ ਵਾ ਸਾਯਿਸ੍ਸਤਿ

ਵਾ ਸਾਯੇ ਵਾ, ਜਿਵਾਪੇਸਾ ਜਿਵਾਯਤਨਮਪੇਤ ਜਿਵਾਧਾਤਪੇਸਾ ਜੀਵਾਨ੍ਹਿਯਮਪੇਤ ਲੋਕੇਪੇਸੇ ਦਵਾਰਾਪੇਸਾ ਸਮੁਦੇਪੇਸੇ
ਪਣਡਰਮਪੇਤ ਖੇਤੁਮਪੇਤ ਵਤੁਮਪੇਤ ਓਰਿਮ ਤੀਰਮਪੇਤ ਸੁਵਵੇ ਗਾਮੇਪੇਸੇ। ਇਦੰ ਵਚੁਤਿ “ਜਿਵਾਯਤਨ”।

੧੬੦. ਤਤੁ ਕਤਮ ਕਾਯਾਯਤਨ? ਯੇ ਕਾਯੇ ਚਤੁਨ੍ਹ ਮਹਾਭੂਤਾਨ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੇ ਅਤੁਭਾਵਪਰਿਯਾਪਨ੍ਹੇ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇ
ਸਪ੍ਪਟਿਯੇ, ਯੇਨ ਕਾਯੇਨ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਯੇਨ ਫੇਟੁਬ੍ਥ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੰ ਸਪ੍ਪਟਿਯੰ ਫੁਸਿ ਵਾ ਫੁਸਤਿ ਵਾ ਫੁਸਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ
ਫੁਸੇ ਵਾ, ਕਾਯੇਪੇਸੇ ਕਾਯਾਯਤਨਮਪੇਤ ਕਾਯਧਾਤਪੇਸਾ ਕਾਯਿਨ੍ਹਿਯਮਪੇਤ ਲੋਕੇਪੇਸੇ ਦਵਾਰਾਪੇਸਾ ਸਮੁਦੇਪੇਸੇ ਪਣਡਰਮਪੇਤ ਖੇਤੁਮਪੇਤ
ਵਤੁਮਪੇਤ ਓਰਿਮ ਤੀਰਮਪੇਤ ਸੁਵਵੇ ਗਾਮੇਪੇਸੇ। ਇਦੰ ਵਚੁਤਿ “ਕਾਯਾਯਤਨ”।

੧੬੧. ਤਤੁ ਕਤਮ ਮਨਾਯਤਨ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੰ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੰ।

ਚਤੁਬ੍ਥਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨ – ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਹੰ।

ਪਥੁਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਿਨ੍ਹਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਖਿਨ੍ਹਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਅਤ੍ਥਿ
ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਹਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਛਬ੍ਥਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਸੇਤਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਜਿਵਾਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਵ੍ਵਾਣੰ,
ਮਨੇਵਿਵ੍ਵਾਣੰ। ਏਵੰ ਛਬ੍ਥਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ।

ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਸੇਤਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਜਿਵਾਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਵ੍ਵਾਣੰ,
ਮਨੇਧਾਤੁ, ਮਨੇਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ। ਏਵੰ ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ।

ਅਟੁਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਸੇਤਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਜਿਵਾਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਅਤ੍ਥਿ
ਸੁਖਸਹਗਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਖਸਹਗਤੰ, ਮਨੇਧਾਤੁ, ਮਨੇਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ। ਏਵੰ ਅਟੁਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ।

ਨਵਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਸੇਤਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਜਿਵਾਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਵ੍ਵਾਣੰ,
ਮਨੇਧਾਤੁ, ਮਨੇਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੰ। ਏਵੰ ਨਵਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ।

ਦਸਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਸੇਤਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਜਿਵਾਵਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਅਤ੍ਥਿ
ਸੁਖਸਹਗਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਖਸਹਗਤੰ, ਮਨੇਧਾਤੁ, ਮਨੇਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੰ। ਏਵੰ
ਦਸਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ।

ਏਕਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੰ।

ਤਿਵਿਧਿਏਨ ਮਨਾਯਤਨ – ਅਤ੍ਰਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯਤ੍ਰੁ, ਅਤ੍ਰਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯਤ੍ਰੁ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯਤ੍ਰੁ...ਪੇ...। ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧਿਏਨ ਮਨਾਯਤਨ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮਨਾਯਤਨ”।

੧੬੨. ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੰ ਰੂਪਾਯਤਨੰ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਚਤੁਨ੍ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਵਣਨਿਭਾ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨੰ ਸਪ੍ਪਟਿਯੰ ਨੀਲੰ ਪੀਤਕੰ ਲੇਹਿਤਕੰ [ਪੀਤੰ ਲੇਹਿਤੰ (ਸੀੰ)] ਉਦਾਤੰ ਕਾਲਕੰ ਮਵ੍ਜਿਟ੍ਰਕੰ [ਮਵ੍ਜੇਟ੍ਰਕੰ (ਸੀੰ ਸਯਾੰ)] ਹਰਿ ਹਰਿਵਣੰ ਅਮ੍ਬਕ੍ਕੁਰਵਣੰ ਦੀਘੰ ਰਸ੍ਸੰ ਅਣੁੰ ਬੂਲੰ ਵਟ੍ਰੰ ਪਰਿਮਣਡਲੰ ਚਤੁਰਸ੍ਸੰ ਛਲੰਸੰ ਅਟ੍ਰੰਸੰ ਸੋਲਸੰਸੰ ਨਿਨ੍ਰੁੰ ਥਲੰ ਛਾਯਾ ਆਤਪੇ ਆਲੋਕੇ ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਅਬ੍ਥਾ ਮਹਿਕਾ ਧੂਮੇ ਰਜੇ ਚਨ੍ਰੁਮਣਡਲਸ੍ਸ ਵਣਨਿਭਾ ਸੂਰਿਯਮਣਡਲਸ੍ਸ [ਸੂਰਿਯਮਣਡਲਸ੍ਸ (ਸੀੰ ਸਯਾੰ ਕੰ)] ਵਣਨਿਭਾ ਤਾਰਕਰੂਪਾਨੰ ਵਣਨਿਭਾ ਆਦਾਸਮਣਡਲਸ੍ਸ ਵਣਨਿਭਾ ਮਣਿਸਕ੍ਖਮੁਤੁਵੇਲੁਰਿਯਸ੍ਸ ਵਣਨਿਭਾ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਸ੍ਸ ਵਣਨਿਭਾ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਵਵ੍ਥਪਿ ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪੰ ਚਤੁਨ੍ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਵਣਨਿਭਾ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨੰ ਸਪ੍ਪਟਿਯੰ, ਯੰ ਰੂਪੰ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨੰ ਸਪ੍ਪਟਿਯੰ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਯੇਨ ਪਸ੍ਸਿ ਵਾ ਪਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਪਸ੍ਸੇ ਵਾ, ਰੂਪਮ੍ਪੇਤੰ ਰੂਪਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤੰ ਰੂਪਯਾਤੁਪੇਸਾ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਰੂਪਾਯਤਨੰ”।

੧੬੩. ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੰ ਸਦ੍ਯਾਯਤਨੰ? ਯੇ ਸਦ੍ਯੇ ਚਤੁਨ੍ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇ ਸਪ੍ਪਟਿਯੇ ਭੇਰਿਸਦ੍ਯੇ ਮੁਦਿਛ੍ਯਸਦ੍ਯੇ [ਮੁਤਿਛ੍ਯਸਦ੍ਯੇ (ਸੀੰ)] ਸਕ੍ਖਸਦ੍ਯੇ ਪਣਵਸਦ੍ਯੇ ਗੀਤਸਦ੍ਯੇ ਵਾਦਿਤਸਦ੍ਯੇ ਸਮ੍ਮਸਦ੍ਯੇ ਪਾਣਿਸਦ੍ਯੇ ਸਤ੍ਯਾਨੰ ਨਿਗ੍ਘੋਸਸਦ੍ਯੇ ਧਾਤੂਨੰ ਸਨ੍ਰਿਘਾਤਸਦ੍ਯੇ ਵਾਤਸਦ੍ਯੇ ਉਦਕਸਦ੍ਯੇ ਮਨੁਸ੍ਸਸਦ੍ਯੇ ਅਮਨੁਸ੍ਸਸਦ੍ਯੇ, ਯੇ ਵਾ ਪਨਵਵ੍ਥਪਿ ਅਤ੍ਰਿ ਸਦ੍ਯੇ ਚਤੁਨ੍ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇ ਸਪ੍ਪਟਿਯੇ, ਯੰ ਸਦ੍ਯੇ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੰ ਸਪ੍ਪਟਿਯੰ ਸੇਤੇਨ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਯੇਨ ਸੁਣਿ ਵਾ ਸੁਣਾਤਿ ਵਾ ਸੁਣਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਸੁਣੇ ਵਾ, ਸਦ੍ਯੇਪੇਸੇ ਸਦ੍ਯਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤੰ ਸਦ੍ਯਾਤੁਪੇਸਾ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਦ੍ਯਾਯਤਨੰ”।

੧੬੪. ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੰ ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ? ਯੇ ਗਨ੍ਧੇ ਚਤੁਨ੍ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇ ਸਪ੍ਪਟਿਯੇ ਮੂਲਗਨ੍ਧੇ ਸਾਰਗਨ੍ਧੇ ਤਚਗਨ੍ਧੇ ਪਤੁਗਨ੍ਧੇ ਪੁਪ੍ਫਗਨ੍ਧੇ ਫਲਗਨ੍ਧੇ ਆਮਗਨ੍ਧੇ ਵਸਿਸ੍ਸਗਨ੍ਧੇ ਸੁਗਨ੍ਧੇ ਦੁਗ੍ਧਨ੍ਧੇ, ਯੇ ਵਾ ਪਨਵਵ੍ਥਪਿ ਅਤ੍ਰਿ ਗਨ੍ਧੇ ਚਤੁਨ੍ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇ ਸਪ੍ਪਟਿਯੇ, ਯੰ ਗਨ੍ਧੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੰ ਸਪ੍ਪਟਿਯੰ ਘਾਨੇਨ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਯੇਨ ਘਾਯਿ ਵਾ ਘਾਯਤਿ ਵਾ ਘਾਯਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਘਾਯੇ ਵਾ, ਗਨ੍ਧੇਪੇਸੇ ਗਨ੍ਧਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤੰ ਗਨ੍ਧਯਾਤੁਪੇਸਾ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ”।

੧੬੫. ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੰ ਰਸਾਯਤਨੰ? ਯੇ ਰਸੇ ਚਤੁਨ੍ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇ ਸਪ੍ਪਟਿਯੇ ਮੂਲਰਸੇ ਖਨ੍ਧਰਸੇ ਤਚਰਸੇ ਪਤੁਰਸੇ ਪੁਪ੍ਫਰਸੇ ਫਲਰਸੇ ਅਮ੍ਬਿਲੰ ਮਧੁਰੰ ਤਿਤ੍ਰੁਕੰ ਕਟੁਕੰ ਲੇਣਿਕੰ [ਲਪਿਲਕੰ (ਸੀੰ), ਲਮ੍ਪਿਕੰ (ਕੰ ਸੀੰ)] ਖਾਰਿਕੰ ਲਮ੍ਬਿਕੰ ਕਸਾਵੇ ਸਾਦੁ ਅਸਾਦੁ, ਯੇ ਵਾ ਪਨਵਵ੍ਥਪਿ ਅਤ੍ਰਿ ਰਸੇ ਚਤੁਨ੍ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇ ਸਪ੍ਪਟਿਯੇ, ਯੰ ਰਸੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੰ ਸਪ੍ਪਟਿਯੰ ਜਿਵ੍ਯਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾਯ ਸਪ੍ਪਟਿਯਾਯ ਸਾਯਿ ਵਾ ਸਾਯਤਿ ਵਾ ਸਾਯਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਸਾਯੇ ਵਾ, ਰਸੇਪੇਸੇ ਰਸਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤੰ ਰਸਯਾਤੁਪੇਸਾ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਰਸਾਯਤਨੰ”।

੧੬੬. ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੰ ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਥਾਯਤਨੰ? ਪਥਵੀਧਾਤੁ ਤੇਜੇਧਾਤੁ ਵਾਯੇਧਾਤੁ ਕਕ੍ਖਲੰ ਮੁਦੁਕੰ ਸਵੰ ਫਰੁਸੰ ਸੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸੰ ਦੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸੰ ਗਰੁਕੰ ਲਹੁਕੰ, ਯੰ ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਥੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੰ ਸਪ੍ਪਟਿਯੰ ਕਾਯੇਨ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਯੇਨ ਫੁਸਿ ਵਾ ਫੁਸਤਿ ਵਾ ਫੁਸਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਫੁਸੇ ਵਾ, ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਥੇਪੇਸੇ ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਥਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤੰ ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਥਯਾਤੁਪੇਸਾ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਥਾਯਤਨੰ”।

੧੬੭. ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੰ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਯਵ੍ਥੁ ਰੂਪੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾਪ੍ਪਟਿਯੰ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਰੁੰ, ਅਸਕ੍ਖਤਾ ਚ ਧਾਤੁ।

ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੇ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ? ਏਵਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯਤ੍ਰੁ। ਦੁਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਹੇਤੁਕੇ। ਤਿਵਿਧਿਏਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਰਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੇ...ਪੇ... ਏਵੰ ਦਸਵਿਧਿਏਨ

ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇ... ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ। ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇ... ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇ... ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ। ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇ... ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇ... ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ ਅਨਿਦਸਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯੰ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ? ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਨਿਯੰ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਨਿਯੰ...ਪੇ... ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ ਰੂਪੰ “ਅਨਿਦਸਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯੰ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਅਸਕ੍ਖਤਾ ਧਾਤੁ? ਰਾਗਕ੍ਖਯੇ, ਦੋਸਕ੍ਖਯੇ, ਮੋਹਕ੍ਖਯੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਸਕ੍ਖਤਾ ਧਾਤੁ”।

ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ।

3. ਪਵ੍ਧਾਪੁਚ੍ਛਕੰ

੧੬੮. ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ – ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਸੇਤਾਯਤਨੰ, ਸਦ੍ਵਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਜਿਹ੍ਵਾਯਤਨੰ, ਰਸਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਥਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ।

੧੬੯. ਦ੍ਵਾਦਸਨ੍ਨੰ ਆਯਤਨਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ...ਪੇ... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕੰ

੧੭੦. ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”ਤਿਪਿ, “ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”ਤਿਪਿ, “ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”ਨ੍ਨਿਪਿ, “ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”ਨ੍ਨਿਪਿ, “ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”ਨ੍ਨਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ।

ਪਵ੍ਧਾਯਤਨਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਸਦ੍ਵਾਯਤਨੰ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੰ। ਚਤੁਰੇ ਆਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ

ਸਵਿਤਕ੍ਰਸਵਿਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਰਸਵਿਚਾਰਮਤੁੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਰਸਵਿਚਾਰੰ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ
 ਸਵਿਤਕ੍ਰਸਵਿਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਰਸਵਿਚਾਰਮਤੁੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਰਸਵਿਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ –
 “ਸਵਿਤਕ੍ਰਸਵਿਚਾਰੰ”ਤਿਪਿ, “ਅਵਿਤਕ੍ਰਸਵਿਚਾਰਮਤੁੰ”ਤਿਪਿ, “ਅਵਿਤਕ੍ਰਸਵਿਚਾਰੰ”ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ –
 “ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਸੁਖਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ
 ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਸੁਖਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ,
 “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੰ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੰ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ
 ਪਹਾਤਬ੍ਬੰ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੰ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੰਹੇਤੁਕਾ।
 ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੰਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੰਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ
 ਪਹਾਤਬ੍ਬੰਹੇਤੁਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇਵ ਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੇ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੇ,
 ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੇ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇਵ ਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ
 ਨੇਵ ਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਪਰਿਤੁੰ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤੁੰ, ਸਿਯਾ ਮਹਗੁਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ
 ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤੁੰਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗੁਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ –
 “ਪਰਿਤੁੰਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਮਹਗੁਤਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਮਜ੍ਞਿਮਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ
 ਹੀਨਾ, ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਞਿਮਾ, ਸਿਯਾ ਪਣੀਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਮਿਚ੍ਛਤੁਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤਾ,
 ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਮਗੁਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗੁਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗੁਧਿਪਤਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ –
 “ਮਗੁਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਮਗੁਹੇਤੁਕਾ”ਤਿਪਿ, “ਮਗੁਧਿਪਤਿਨੇ”ਤਿਪਿ। ਪਛਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇ, ਨ
 ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ”ਤਿ। ਸਦ੍ਵਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਉਪ੍ਪਾਦੀ”ਤਿ। ਪਛਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ
 ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿ, ਸਿਯਾ ਨ
 ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪ੍ਪਾਦੀ”ਤਿਪਿ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ
 ਪਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤੰ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤੰ, ਸਿਯਾ ਪਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਅਤੀਤਾ”ਤਿਪਿ,
 “ਅਨਾਗਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਪਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ”ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ
 ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਪਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ,
 “ਪਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ; ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁੰ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁੰਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ।
 ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁੰਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁੰਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ –
 “ਅਜ੍ਞਤੁੰਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਜ੍ਞਤੁੰਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ। ਰੂਪਾਯਤਨੰ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਯਾ।
 ਨਵਾਯਤਨਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਯਾ।

2. ਦੁਕੰ

੧੭੧. ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਹੇਤੁੰ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁੰ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ
 ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯਤੁੰ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯਤੁੰ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯਤੁੰ।
 ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਹੇਤੁੰ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁੰ”ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਹੇਤੁੰ
 ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਵ੍ਵਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਵ੍ਵੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਸਹੇਤੁਕਵ੍ਵੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁੰ”ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁੰ

ਚੇਖ ਸਹੇਤਕਢੂ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤਕਢੂ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਹੇਤੁ ਚੇਖ ਸਹੇਤਕਢੂ”ਤਿਪਿ, “ਸਹੇਤਕਢੂ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਖਤੁਬਬਾ – “ਹੇਤੁ ਚੇਖ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਖ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਹੇਤੁ ਚੇਖ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਖ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਹੇਤੁ ਚੇਖ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ”ਤਿਪਿ, “ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕਾ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੰ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕ”ਨ੍ਹਿਪਿ, “ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕ”ਨ੍ਹਿਪਿ।

ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਸਪ੍ਪਚੂਯਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪਚੂਯੰ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਚੂਯੰ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਸਭ੍ਖਤਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸਭ੍ਖਤੰ, ਸਿਯਾ ਅਸਭ੍ਖਤੰ। ਰੂਪਾਯਤਨੰ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨੰ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਸਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਅਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਰੂਪਾ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਅਰੂਪੰ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਰੂਪੰ, ਸਿਯਾ ਅਰੂਪੰ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ; ਕੇਨਚਿ ਖਿੰਵੇਯਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਖਿੰਵੇਯਯਾ।

ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇ ਆਸਕਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਆਸਕੇ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਆਸਕੇ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਸਾਸਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਾਸਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਸਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਆਸਕਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਆਸਕਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਆਸਕਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਖਤੁਬਬਾ – “ਆਸਕਾ ਚੇਖ ਸਾਸਕਾ ਚਾ”ਤਿ, “ਸਾਸਕਾ ਚੇਖ ਨੇ ਚ ਆਸਕਾ”। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਆਸਕੇ ਚੇਖ ਸਾਸਕਢੂ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਕਢੂ ਨੇ ਚ ਆਸਕੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਸਾਸਕਢੂ ਨੇ ਚ ਆਸਕੇ”ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਆਸਕੇ ਚੇਖ ਸਾਸਕਢੂ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਕਢੂ ਨੇ ਚ ਆਸਕੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਆਸਕੇ ਚੇਖ ਸਾਸਕਢੂ”ਤਿਪਿ, “ਸਾਸਕਢੂ ਨੇ ਚ ਆਸਕੇ”ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਖਤੁਬਬਾ – “ਆਸਕਾ ਚੇਖ ਆਸਕਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਆਸਕਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਖ ਨੇ ਚ ਆਸਕਾ”ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਆਸਕੇ ਚੇਖ ਆਸਕਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਆਸਕਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ ਨੇ ਚ ਆਸਕੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਆਸਕਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ ਨੇ ਚ ਆਸਕੇ”ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਆਸਕੇ ਚੇਖ ਆਸਕਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ, ਸਿਯਾ ਆਸਕਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ ਨੇ ਚ ਆਸਕੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਆਸਕੇ ਚੇਖ ਆਸਕਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ”ਤਿਪਿ, “ਆਸਕਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ ਨੇ ਚ ਆਸਕੇ”ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਆਸਕਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਸਾਸਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਆਸਕਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਸਾਸਕਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਕਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਨਾਸਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਖਤੁਬਬਾ – “ਆਸਕਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਸਾਸਕਾ”ਤਿਪਿ, “ਆਸਕਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਨਾਸਕਾ”ਤਿਪਿ।

ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇ ਸੰਯੋਜਨਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨੰ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਸੰਯੋਜਨੰ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਖਤੁਬਬਾ – “ਸੰਯੋਜਨਾ ਚੇਖ ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਖ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨਾ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਸੰਯੋਜਨਢੂ ਸੰਯੋਜਨਿਯਢੂ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਿਯਢੂ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਸੰਯੋਜਨਿਯਢੂ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨ”ਨ੍ਹਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਢੂ ਸੰਯੋਜਨਿਯਢੂ, ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਿਯਢੂ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਸੰਯੋਜਨਢੂ ਸੰਯੋਜਨਿਯ”ਨ੍ਹਿਪਿ, “ਸੰਯੋਜਨਿਯਢੂ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨ”ਨ੍ਹਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਖਤੁਬਬਾ – “ਸੰਯੋਜਨਾ ਚੇਖ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਖ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨਾ”ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਸੰਯੋਜਨਢੂ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨ”ਨ੍ਹਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਢੂ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ, ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਖਤੁਬਬੰ – “ਸੰਯੋਜਨਢੂ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ”ਤਿਪਿ, “ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁਢੂ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨ”ਨ੍ਹਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ

ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇ ਪਰਾਮਾਸਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸੇ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਪਰਾਮਾਸੇ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਪਰਾਮਟ੍ਵਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਵਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਾਮਟ੍ਵਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ” ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ” ਨ੍ਰਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਪਰਾਮਾਸਾ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਵਾ ਚਾ” ਤਿ, “ਪਰਾਮਟ੍ਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ”। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਪਰਾਮਾਸੇ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਵਞ੍ਞਾ” ਤਿ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਵਞ੍ਞੇ ਨੇ ਚ ਪਰਾਮਾਸੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਪਰਾਮਟ੍ਵਞ੍ਞੇ ਨੇ ਚ ਪਰਾਮਾਸੇ” ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸੇ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਵਞ੍ਞ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਵਞ੍ਞੇ ਨੇ ਚ ਪਰਾਮਾਸੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਪਰਾਮਾਸੇ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਵਞ੍ਞਾ” ਤਿਪਿ, “ਪਰਾਮਟ੍ਵਞ੍ਞੇ ਨੇ ਚ ਪਰਾਮਾਸੇ” ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਪਰਾਮਟ੍ਵਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਪਰਾਮਟ੍ਵਾ, ਸਿਯਾ

ਪਰਾਮਾਸਵਿੰਪ੍ਪਯੁਤੁਅਪਰਾਮਫ਼ਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਤੁਬ੍ਬਾ – “ਪਰਾਮਾਸਵਿੰਪ੍ਪਯੁਤੁਪਰਾਮਫ਼ਾ” ਤਿਪਿ ,
 “ਪਰਾਮਾਸਵਿੰਪ੍ਪਯੁਤੁਅਪਰਾਮਫ਼ਾ” ਤਿਪਿ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਸਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ।
 ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਤੁ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਅਚੇਤਸਿਕਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਚੇਤਸਿਕੰ, ਸਿਯਾ ਅਚੇਤਸਿਕੰ। ਦਸਾਯਤਨਾ
 ਚਿਤ੍ਤੁਵਿਪ੍ਪਯਤੁ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤੁਸਮ੍ਪਯਤੁੰ, ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤੁਵਿਪ੍ਪਯਤੁੰ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਚਿਤ੍ਤੁਨ
 ਸਮ੍ਪਯਤੁ” ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਚਿਤ੍ਤੁਨ ਵਿਪ੍ਪਯਤੁ” ਨ੍ਰਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਚਿਤ੍ਤੁਵਿਸੰਸਟਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤੁਸੰਸਟੰ, ਸਿਯਾ
 ਚਿਤ੍ਤੁਵਿਸੰਸਟੰ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਚਿਤ੍ਤੁਨ ਸੰਸਟਾ” ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਚਿਤ੍ਤੁਨ ਵਿਸੰਸਟਾ” ਨ੍ਰਿਪਿ। ਛਾਯਤਨਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ।
 ਛਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਤੁਸਹਭੁਨੇ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤੁਸਹਭੂ ,
 ਸਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਤੁਸਹਭੂ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ।
 ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਤੁਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤੁਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਤੁਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ
 ਨੇ ਚਿਤ੍ਤੁਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੇ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤੁਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੂ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਤੁਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੂ।
 ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਤੁਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤੁਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੇ
 ਚਿਤ੍ਤੁਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ।

ਛਾਯਤਨਾ ਅਜ਼ਤੁਕਾ। ਛਾਯਤਨਾ ਬਾਹਿਰਾ। ਨਵਾਯਤਨਾ ਉਪਾਦਾ। ਦਵਾਯਤਨਾ ਨੇ ਉਪਾਦਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਉਪਾਦਾ। ਪਵ੍ਥਾਯਤਨਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਸਦ੍ਵਾਯਤਨ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਛਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇ ਉਪਾਦਾਨਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਉਪਾਦਾਨੰ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚਾ”ਤਿ, ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਉਪਾਦਾਨਵ੍ਥੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਵ੍ਥਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਵ੍ਥੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਉਪਾਦਾਨਿਯਵ੍ਥੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨ”ਨ੍ਹਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵ੍ਥੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਵ੍ਥੁ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਵ੍ਥੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਉਪਾਦਾਨਵ੍ਥੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਵ੍ਥਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪਾਦਾਨਿਯਵ੍ਥੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨ”ਨ੍ਹਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ”ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਉਪਾਦਾਨਿਯਵ੍ਥੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਵ੍ਥਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਵ੍ਥੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਵ੍ਥੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨ”ਨ੍ਹਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵ੍ਥੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਵ੍ਥੁ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਵ੍ਥੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਉਪਾਦਾਨਵ੍ਥੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਵ੍ਥਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਵ੍ਥੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨ”ਨ੍ਹਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ”ਤਿਪਿ।

ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇ ਕਿਲੇਸਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੇ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਕਿਲੇਸੇ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਠਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਠਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਯ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚਾ”ਤਿ, “ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਯ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾ”। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥੰ – “ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਯ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਵ੍ਥੂ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਵ੍ਥੂ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥੰ – “ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਵ੍ਥੂ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ”ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਯ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਵ੍ਥੂ, ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਵ੍ਥੂ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥੰ – “ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਯ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਵ੍ਥੂ”ਤਿਪਿ, “ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਵ੍ਥੂ ਨੇ

ਚ ਕਿਲੇਸੇ”ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਬਾ – “ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਘ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾ”ਤਿਪਿ।
ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਘਤੁਬ੍ਬੰ – “ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਘ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾਘੁ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾਘੁ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਬੰ – “ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾਘੁ
ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ”ਤਿ। ਧਮਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਘ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾਘੁ, ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾਘੁ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਬੰ – “ਕਿਲੇਸੇ
ਚੇਘ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾਘੁ”ਤਿਪਿ, “ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾਘੁ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ”ਤਿਪਿ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਬਾ – “ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਘ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਨ ਕਿਲੇਸਾ”ਤਿਪਿ।
ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਘਤੁਬ੍ਬੰ – “ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਘ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁਘੁ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁਘੁ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਬੰ –
“ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁਘੁ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ”ਤਿ। ਧਮਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਘ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁਘੁ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁਘੁ ਨੇ ਚ
ਕਿਲੇਸੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਬੰ – “ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਘ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁਘੁ”ਤਿਪਿ, “ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁਘੁ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ”ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ
ਕਿਲੇਸਘਿਪ੍ਪਯੁਤੁਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਘਿਪ੍ਪਯੁਤੁਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਘਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ,
ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਬਾ – “ਕਿਲੇਸਘਿਪ੍ਪਯੁਤੁਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ”ਤਿਪਿ, “ਕਿਲੇਸਘਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ”ਤਿਪਿ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ।
ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਭਾਘਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਭਾਘਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਘਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ
ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ।
ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਭਾਘਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਭਾਘਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਘਨਾਯ
ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਘਿਤਕ੍ਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਘਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਘਿਤਕ੍ਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਘਿਚਾਰਾ।
ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਘਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਘਿਚਾਰਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ
ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ
ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ
ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਕਾਮਾਘਚਰਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਾਘਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਾਘਚਰਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਰੂਪਾਘਚਰਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ
ਸਿਯਾ ਰੂਪਾਘਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਾਘਚਰਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਅਰੂਪਾਘਚਰਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾਘਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਾਘਚਰਾ।
ਦਸਾਯਤਨਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਿਯਜਾਨਿਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ
ਸਿਯਾ ਨਿਯਜਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਜਾਨਿਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ
ਸਉਤੁਰਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਉਤੁਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਤੁਰਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਰਣਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਰਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਥ੍ਵਾਪੁਚ੍ਛਕੰ।

ਆਯਤਨਘਿਭ੍ਛੇ ਨਿਟ੍ਰਿਤੇ।

੩. ਧਾਤੁਵਿਭੰਡੇ

੧. ਸੁਤਨੁਭਾਜਨੀਯੰ

੧੭੨. ਛ ਧਾਤੁਯੋ – ਪਥਵੀਧਾਤੁ [ਪਠਵੀਧਾਤੁ (ਸੀ° ਸਯਾ°) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ], ਆਪੇਧਾਤੁ, ਤੇਜੇਧਾਤੁ, ਵਾਯੇਧਾਤੁ, ਆਕਾਸਧਾਤੁ, ਵਿਵਾਣਧਾਤੁ।

੧੭੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ? ਪਥਵੀਧਾਤੁਦਵਯੰ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਾਹਿਰਾ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ? ਯੰ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕੰ ਪਚ੍ਧਤ੍ਰੰ ਕਕ੍ਖਲੰ ਖਰਿਗਤੰ ਕਕ੍ਖਲਤ੍ਰੰ ਕਕ੍ਖਲਭਾਵੋ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹੰ, ਸੇਯਯਥਿਦੰ – ਕੇਸਾ ਲੋਮਾ ਨਖਾ ਦਨ੍ਹਾ ਤਚੇ ਮਸੰ ਨ੍ਹਾਰੁ [ਨਹਾਰੁ (ਸੀ°)] ਅਟ੍ਰਿ ਅਟ੍ਰਿਮਿਵ੍ਜੰ [ਅਟ੍ਰਿਮਿਵ੍ਜਾ (ਸੀ°)] ਵਕ੍ਕੰ ਹਦਯੰ ਯਕਨੰ ਕਿਲੇਮਕੰ ਪਿਹਕੰ ਪਪ੍ਫਾਸੰ ਅਨ੍ਹੰ ਅਨੁਗੁਣੰ ਉਦਰਿਯੰ ਕਰੀਸੰ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਵ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕੰ ਪਚ੍ਧਤ੍ਰੰ ਕਕ੍ਖਲੰ ਖਰਿਗਤੰ ਕਕ੍ਖਲਤ੍ਰੰ ਕਕ੍ਖਲਭਾਵੋ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਤਿ ‘ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਬਾਹਿਰਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ? ਯੰ ਬਾਹਿਰੰ ਕਕ੍ਖਲੰ ਖਰਿਗਤੰ ਕਕ੍ਖਲਤ੍ਰੰ ਕਕ੍ਖਲਭਾਵੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹੰ, ਸੇਯਯਥਿਦੰ – ਅਯੇ ਲੋਹੰ ਤਿਪੁ ਸੀਸੰ ਸਜ੍ਞ [ਸਜ੍ਞ (ਸਯਾ°)] ਮੁਤ੍ਰਾ ਮਣਿ ਵੇਲੁਰਿਯੇ ਸਕ੍ਖੇ ਸਿਲਾ ਪਵਾਲੰ ਰਜਤੰ ਜਾਤਰੂਪੰ ਲੋਹਿਤਕ੍ਕੇ [ਲੋਹਿਤਕ੍ਕੇ (ਸਯਾ° ਕ°), ਲੋਹਿਤਕੇ (?)] ਮਸਾਰਗਲੰ ਤਿਣੰ ਕਟ੍ਠੰ ਸਕ੍ਖਰਾ ਕਠਲੰ [ਕਥਲੰ (ਕ°)] ਭੂਮਿ ਪਾਸਾਣੇ ਪਬ੍ਬਤੇ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਵ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਬਾਹਿਰੰ ਕਕ੍ਖਲੰ ਖਰਿਗਤੰ ਕਕ੍ਖਲਤ੍ਰੰ ਕਕ੍ਖਲਭਾਵੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਤਿ ‘ਬਾਹਿਰਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ’। ਯਾ ਚ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ ਯਾ ਚ ਬਾਹਿਰਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ, ਤਦੇਕਜ੍ਞੰ ਅਭਿਸਵ੍ਵਹਿਤ੍ਰਵਾ ਅਭਿਸਵ੍ਵਖਿਪਿਤ੍ਰਵਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਤਿ “ਪਥਵੀਧਾਤੁ”।

੧੭੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਆਪੇਧਾਤੁ? ਆਪੇਧਾਤੁਦਵਯੰ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਾਹਿਰਾ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕਾ ਆਪੇਧਾਤੁ? ਯੰ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕੰ ਪਚ੍ਧਤ੍ਰੰ ਆਪੇ ਆਪੇਗਤੰ ਸਿਨੇਹੇ ਸਿਨੇਹਗਤੰ [ਸ੍ਨੇਹੇ ਸ੍ਨੇਹਗਤੰ (ਸਯਾ°)] ਬਨ੍ਧਨਤ੍ਰੰ ਰੂਪਸ੍ਸ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹੰ, ਸੇਯਯਥਿਦੰ – ਪਿਤ੍ਰੰ ਸੇਮੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਲੋਹਿਤੰ ਸੇਦੇ ਮੇਦੇ ਅਸ੍ਸ ਵਸਾ ਖੇਲੇ ਸਿਯਾਣਿਕਾ ਲਸਿਕਾ ਮੁਤ੍ਰੰ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਵ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕੰ ਪਚ੍ਧਤ੍ਰੰ ਆਪੇ ਆਪੇਗਤੰ ਸਿਨੇਹੇ ਸਿਨੇਹਗਤੰ ਬਨ੍ਧਨਤ੍ਰੰ ਰੂਪਸ੍ਸ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਤਿ ‘ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕਾ ਆਪੇਧਾਤੁ’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਬਾਹਿਰਾ ਆਪੇਧਾਤੁ? ਯੰ ਬਾਹਿਰੰ ਆਪੇ ਆਪੇਗਤੰ ਸਿਨੇਹੇ ਸਿਨੇਹਗਤੰ ਬਨ੍ਧਨਤ੍ਰੰ ਰੂਪਸ੍ਸ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹੰ, ਸੇਯਯਥਿਦੰ – ਮੂਲਰਸੇ ਖਨ੍ਧਰਸੇ ਤਚਰਸੇ ਪਤੁਰਸੇ ਪੁਪ੍ਫਰਸੇ ਫਲਰਸੇ ਖੀਰੰ ਦਧਿ ਸਪ੍ਪਿ ਨਵਨੀਤੰ ਤੇਲੰ ਮਧੁ ਫਾਣਿਤੰ ਭੁਮ੍ਮਾਨਿ ਵਾ ਉਦਕਾਨਿ ਅਨੁਲਿਕ੍ਖਾਨਿ ਵਾ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਵ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਬਾਹਿਰੰ ਆਪੇ ਆਪੇਗਤੰ ਸਿਨੇਹੇ ਸਿਨੇਹਗਤੰ ਬਨ੍ਧਨਤ੍ਰੰ ਰੂਪਸ੍ਸ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਤਿ ‘ਬਾਹਿਰਾ ਆਪੇਧਾਤੁ’। ਯਾ ਚ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕਾ ਆਪੇਧਾਤੁ ਯਾ ਚ ਬਾਹਿਰਾ ਆਪੇਧਾਤੁ, ਤਦੇਕਜ੍ਞੰ ਅਭਿਸਵ੍ਵਹਿਤ੍ਰਵਾ ਅਭਿਸਵ੍ਵਖਿਪਿਤ੍ਰਵਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਤਿ “ਆਪੇਧਾਤੁ”।

੧੭੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਤੇਜੇਧਾਤੁ? ਤੇਜੇਧਾਤੁਦਵਯੰ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਾਹਿਰਾ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕਾ ਤੇਜੇਧਾਤੁ? ਯੰ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕੰ ਪਚ੍ਧਤ੍ਰੰ ਤੇਜੇ ਤੇਜੇਗਤੰ ਉਸ੍ਮਾ ਉਸ੍ਮਾਗਤੰ ਉਸ੍ਮੰ ਉਸ੍ਮਗਤੰ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹੰ, ਸੇਯਯਥਿਦੰ – ਯੇਨ ਚ ਸਨੁਪ੍ਪਤਿ ਯੇਨ ਚ ਜੀਰੀਯਤਿ ਯੇਨ ਚ ਪਰਿਡਯੁਤਿ ਯੇਨ ਚ ਅਸਿਤਪੀਤਖਾਯਿਤਸਾਯਿਤੰ ਸਮ੍ਮਾ ਪਰਿਣਾਮੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਵ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕੰ ਪਚ੍ਧਤ੍ਰੰ ਤੇਜੇ ਤੇਜੇਗਤੰ ਉਸ੍ਮਾ ਉਸ੍ਮਾਗਤੰ ਉਸ੍ਮੰ ਉਸ੍ਮਗਤੰ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਤਿ ‘ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕਾ ਤੇਜੇਧਾਤੁ’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਬਾਹਿਰਾ ਤੇਜੇਧਾਤੁ? ਯੰ ਬਾਹਿਰੰ ਤੇਜੇ ਤੇਜੇਗਤੰ ਉਸ੍ਮਾ ਉਸ੍ਮਾਗਤੰ ਉਸ੍ਮੰ ਉਸ੍ਮਗਤੰ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹੰ, ਸੇਯਯਥਿਦੰ – ਕਟ੍ਠਗ੍ਧਿ ਪਲਾਲਗ੍ਧਿ [ਸਕਲਿਕਗ੍ਧਿ (ਸਬ੍ਬਤ੍ਥੁ)] ਤਿਣਗ੍ਧਿ ਗੋਮਯਗ੍ਧਿ ਬੁਸਗ੍ਧਿ ਸਕ੍ਕਾਰਗ੍ਧਿ ਇਨ੍ਧੁਗ੍ਧਿ ਅਗ੍ਧਿਸਨੁਪੇ

ਸੂਰਿਯਸਨੁਪੇ ਕਟੁਸਨ੍ਨਿਚਯਸਨੁਪੇ ਤਿਣਸਨ੍ਨਿਚਯਸਨੁਪੇ ਧਵ੍ਵਸਨ੍ਨਿਚਯਸਨੁਪੇ ਭਵ੍ਵਸਨ੍ਨਿਚਯਸਨੁਪੇ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਵ੍ਵਸਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਿ ਬਾਹਿਰੰ ਤੇਜੇ ਤੇਜੇਗਤੰ ਉਸ੍ਮਾ ਉਸ੍ਮਾਗਤੰ ਉਸੁਮੰ ਉਸੁਮਗਤੰ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ‘ਬਾਹਿਰਾ ਤੇਜੇਧਾਤੁ’। ਯਾ ਚ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਿਕਾ ਤੇਜੇਧਾਤੁ ਯਾ ਚ ਬਾਹਿਰਾ ਤੇਜੇਧਾਤੁ, ਤਦੇਕਜ੍ਞੰ ਅਭਿਸਵ੍ਵਹਿਤ੍ਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਤ੍ਵਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਤੇਜੇਧਾਤੁ”।

੧੭੬. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਵਾਯੇਧਾਤੁ? ਵਾਯੇਧਾਤੁਦ੍ਵਯੰ – ਅਤ੍ਤਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਿਕਾ, ਅਤ੍ਤਿ ਬਾਹਿਰਾ। ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਿਕਾ ਵਾਯੇਧਾਤੁ? ਯੰ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁ ਪਚੁਤ੍ਤੁ ਵਾਯੇ ਵਾਯੇਗਤੰ ਥਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤੁ ਰੂਪਸ੍ਸ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ, ਸੇਯਯਥਿਦੰ – ਉਦ੍ਧਕ੍ਕਮਾ ਵਾਤਾ ਅਧੇਗਮਾ ਵਾਤਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸਯਾ ਵਾਤਾ ਕੇਟੁਸਯਾ [ਕੇਟੁਸਯਾ (ਸੀ. ਸਯਾ)] ਵਾਤਾ ਅਕ੍ਕਮਕ੍ਕਾਨੁਸਾਰਿਨੇ ਵਾਤਾ ਸਤ੍ਤੁਕਵਾਤਾ ਖੁਰਕਵਾਤਾ ਉਪ੍ਪਲਕਵਾਤਾ ਅਸ੍ਸਾਸੇ ਪਸ੍ਸਾਸੇ ਇਤਿ ਵਾ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਵ੍ਵਸਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁ ਪਚੁਤ੍ਤੁ ਵਾਯੇ ਵਾਯੇਗਤੰ ਥਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤੁ ਰੂਪਸ੍ਸ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ‘ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਿਕਾ ਵਾਯੇਧਾਤੁ’।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਬਾਹਿਰਾ ਵਾਯੇਧਾਤੁ? ਯੰ ਬਾਹਿਰੰ ਵਾਯੇ ਵਾਯੇਗਤੰ ਥਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤੁ ਰੂਪਸ੍ਸ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੰ, ਸੇਯਯਥਿਦੰ – ਪੁਰਤ੍ਤਿਮਾ ਵਾਤਾ ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਵਾਤਾ ਉਤੁਰਾ ਵਾਤਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਵਾਤਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਅਰਜਾ ਵਾਤਾ ਸੀਤਾ ਵਾਤਾ ਉਣ੍ਹਾ ਵਾਤਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ ਵਾਤਾ ਅਧਿਮਤ੍ਤਾ ਵਾਤਾ ਕਾਲਵਾਤਾ ਵੇਰਸ੍ਥਵਾਤਾ ਪਕ੍ਖਵਾਤਾ ਸੁਪਣ੍ਣਵਾਤਾ ਤਾਲਵਣ੍ਣਵਾਤਾ ਵਸ੍ਸਿਧੂਪਨਵਾਤਾ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਵ੍ਵਸਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਿ ਬਾਹਿਰੰ ਵਾਯੇ ਵਾਯੇਗਤੰ ਥਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤੁ ਰੂਪਸ੍ਸ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ‘ਬਾਹਿਰਾ ਵਾਯੇਧਾਤੁ’। ਯਾ ਚ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਿਕਾ ਵਾਯੇਧਾਤੁ ਯਾ ਚ ਬਾਹਿਰਾ ਵਾਯੇਧਾਤੁ, ਤਦੇਕਜ੍ਞੰ ਅਭਿਸਵ੍ਵਹਿਤ੍ਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਤ੍ਵਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਾਯੇਧਾਤੁ”।

੧੭੭. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਆਕਾਸਧਾਤੁ? ਆਕਾਸਧਾਤੁਦ੍ਵਯੰ – ਅਤ੍ਤਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਿਕਾ, ਅਤ੍ਤਿ ਬਾਹਿਰਾ। ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਿਕਾ ਆਕਾਸਧਾਤੁ? ਯੰ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁ ਪਚੁਤ੍ਤੁ ਆਕਾਸੇ ਆਕਾਸਗਤੰ ਅਘੰ ਅਘਗਤੰ ਵਿਵਰੇ ਵਿਵਰਗਤੰ ਅਸਮ੍ਫੁਟ੍ਠੰ ਮੰਸਲੇਹਿਤੇਹਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ, ਸੇਯਯਥਿਦੰ – ਕਣ੍ਣਚ੍ਛਿਦ੍ਧੰ ਨਾਸਚ੍ਛਿਦ੍ਧੰ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰੰ, ਯੇਨ ਚ ਅਸਿਤਪੀਤਖਾਯਿਤਸਾਯਿਤੰ ਅਜ੍ਞੇਹਰਤਿ, ਯਤ੍ਤੁ ਚ ਅਸਿਤਪੀਤਖਾਯਿਤਸਾਯਿਤੰ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਤਿ, ਯੇਨ ਚ ਅਸਿਤਪੀਤਖਾਯਿਤਸਾਯਿਤੰ ਅਧੇਭਾਗੰ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਵ੍ਵਸਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁ ਪਚੁਤ੍ਤੁ ਆਕਾਸੇ ਆਕਾਸਗਤੰ ਅਘੰ ਅਘਗਤੰ ਵਿਵਰੇ ਵਿਵਰਗਤੰ ਅਸਮ੍ਫੁਟ੍ਠੰ ਮੰਸਲੇਹਿਤੇਹਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ‘ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਿਕਾ ਆਕਾਸਧਾਤੁ’।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਬਾਹਿਰਾ ਆਕਾਸਧਾਤੁ? ਯੰ ਬਾਹਿਰੰ ਆਕਾਸੇ ਆਕਾਸਗਤੰ ਅਘੰ ਅਘਗਤੰ ਵਿਵਰੇ ਵਿਵਰਗਤੰ ਅਸਮ੍ਫੁਟ੍ਠੰ ਚਤੁਰਿ ਮਹਾਭੂਤੇਹਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ‘ਬਾਹਿਰਾ ਆਕਾਸਧਾਤੁ’। ਯਾ ਚ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਿਕਾ ਆਕਾਸਧਾਤੁ ਯਾ ਚ ਬਾਹਿਰਾ ਆਕਾਸਧਾਤੁ, ਤਦੇਕਜ੍ਞੰ ਅਭਿਸਵ੍ਵਹਿਤ੍ਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਤ੍ਵਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਆਕਾਸਧਾਤੁ”।

੧੭੮. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ? ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਸੇਤਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਘਾਨਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਵਾਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਕਾਯਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ”।

ਇਮਾ ਛ ਧਾਤੁਯੇ।

੧੭੯. ਅਪਰਾਪਿ ਛ ਧਾਤੁਯੇ – ਸੁਖਧਾਤੁ, ਦੁਕ੍ਖਧਾਤੁ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਧਾਤੁ, ਦੋਮਨਸ੍ਸਧਾਤੁ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਧਾਤੁ, ਅਵਿਜ੍ਜਾਧਾਤੁ।

੧੮੦. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਸੁਖਧਾਤੁ? ਯੰ ਕਾਯਿਕੰ ਸਾਤੰ ਕਾਯਿਕੰ ਸੁਖੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੁਖਧਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਦੁਕਖਯਾਤੁ? ਯੰ ਕਾਯਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਕਾਯਿਕੰ ਦੁਕਖੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਯਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਯਾਤੁ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੋਮਨਸ੍ਸਯਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਦੇਮਨਸ੍ਸਯਾਤੁ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਕਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੇਮਨਸ੍ਸਯਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕਖਾਯਾਤੁ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕਖਾਯਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯਾਤੁ? ਯੰ ਅਵ੍ਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ ਅਨਭਿਸਮਯੋ ਅਨਨੁਬੋਧੋ ਅਸਮ੍ਬੋਧੋ ਅਪ੍ਪਟਿਵੇਧੋ ਅਸਙ੍ਗਹਣਾ ਅਪਰਿਯੋਗਾਹਣਾ ਅਸਮਪੇਕਖਨਾ ਅਪਚੂਵੇਕਖਣਾ ਅਪਚੂਕਖਕਮ੍ਮੰ ਦੁਮ੍ਮੇਜ੍ਙ੍ਗੰ ਬਾਲਯੰ ਅਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵੰ ਮੋਹੋ ਪਮੋਹੋ ਸਮ੍ਮੋਹੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਅਵਿਜ੍ਜੇਘੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯੋਗੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਨੁਸਯੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨੰ ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਰੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਜਾਯਾਤੁ”।

ਇਮਾ ਛ ਧਾਤੁਯੋ।

੧੮੧. ਅਪਰਾਪਿ ਛ ਧਾਤੁਯੋ – ਕਾਮਧਾਤੁ, ਬਯਾਪਾਦਧਾਤੁ, ਵਹਿੰਸਾਧਾਤੁ, ਨੇਕਖਮ੍ਮਧਾਤੁ, ਅਬਯਾਪਾਦਧਾਤੁ, ਅਵਹਿੰਸਾਧਾਤੁ।

੧੮੨. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕਾਮਧਾਤੁ? ਕਾਮਪਟਿਸੰਯੁਤੁ ਤਕ੍ਕੇ ਵਤਿਕ੍ਕੇ ਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਅਪ੍ਪਨਾ ਬਯਪ੍ਪਨਾ ਚੇਤਸੋ ਅਭਿਨਿਰੋਪਨਾ ਮਿਚ੍ਛਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ਕਾਮਧਾਤੁ। ਹੇਟੁਤੋ ਅਵੀਚਿਨਿਰਯੰ ਪਰਿਯਨੁ ਕਰਿਤਵਾ ਉਪਰਿਤੋ ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤੁੀ ਦੇਵੋ ਅਨੁੋ ਕਰਿਤਵਾ ਯੰ ਏਤਸ੍ਸਿੰ ਅਨੁਰੇ ਏਤ੍ਤਾਵਚਰਾ ਏਤ੍ਤ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਖਨ੍ਧਧਾਤੁਆਯਤਨਾ ਰੂਪਾ [ਰੂਪੰ (ਸਯਾ)] ਵੇਦਨਾ ਸਵ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਾਰਾ ਵਵ੍ਵਾਣੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕਾਮਧਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਬਯਾਪਾਦਧਾਤੁ? ਬਯਾਪਾਦਪਟਿਸੰਯੁਤੁ ਤਕ੍ਕੇ ਵਤਿਕ੍ਕੇ...ਪੇ... ਮਿਚ੍ਛਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਬਯਾਪਾਦਧਾਤੁ”। ਦਸਸੁ ਵਾ ਆਘਾਤਵਤ੍ਤੁਸੁ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਆਘਾਤੋ ਪਟਿਘਾਤੋ ਪਟਿਘੰ ਪਟਿਵਹਿਰੇਧੋ ਕੇਧੋ ਪਕੇਧੋ ਸਮ੍ਪਕੇਧੋ ਦੇਸੋ ਪਦੇਸੋ ਸਮ੍ਪਦੇਸੋ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਬਯਾਪਤਿ ਮਨੋਪਦੇਸੋ ਕੇਧੋ ਕੁਜ੍ਙਨਾ ਕੁਜ੍ਙਤਤੁੰ ਦੇਸੋ ਦੁਸ੍ਸਨਾ ਦੁਸ੍ਸਿਤਤੁੰ ਬਯਾਪਤਿ ਬਯਾਪਜ੍ਜਨਾ ਵਹਿਰੇਧੋ ਪਟਿਵਹਿਰੇਧੋ ਚਣਡਿਕ੍ਕੰ ਅਸੁਰੇਧੋ ਅਨਤੁਮਨਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਬਯਾਪਾਦਧਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਵਹਿੰਸਾਧਾਤੁ? ਵਹਿੰਸਾਪਟਿਸੰਯੁਤੁ ਤਕ੍ਕੇ ਵਤਿਕ੍ਕੇ...ਪੇ... ਮਿਚ੍ਛਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਹਿੰਸਾਧਾਤੁ”। ਇਧੇਕਚੁੋ ਪਾਣਿਨਾ ਵਾ ਲੇਡੁਣਨਾ ਵਾ ਦਵੁਣਨ ਵਾ ਸਤੁਣਨ ਵਾ ਰਜ੍ਜਯਾ ਵਾ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਸਤੁੋ ਵਹਿਰੇਠੇਤਿ, ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਹੇਠਨਾ ਵਹਿਰੇਠਨਾ ਹਿੰਸਨਾ ਵਹਿੰਸਨਾ ਰੋਸਨਾ ਵਹਿਰੋਸਨਾ ਪਰੂਪਘਾਤੋ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਹਿੰਸਾਧਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਨੇਕਖਮ੍ਮਧਾਤੁ? ਨੇਕਖਮ੍ਮਪਟਿਸੰਯੁਤੁ ਤਕ੍ਕੇ ਵਤਿਕ੍ਕੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਨੇਕਖਮ੍ਮਧਾਤੁ”। ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ “ਨੇਕਖਮ੍ਮਧਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਬਜਾਪਾਦਧਾਤੁ? ਅਬਜਾਪਾਦਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਵੇ ਤਕ੍ਕੇ ਿਤਕ੍ਕੇ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਿਚ੍ਚੁਤਿ “ਅਬਜਾਪਾਦਧਾਤੁ”। ਯਾ ਸਤ੍ਵੇਸੁ ਮੇਤ੍ਰਿ ਮੇਤ੍ਰਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਰਾਯਿਤਤ੍ਵੰ ਮੇਤ੍ਰਾਚੇਤ੍ਵੇਮ੍ਮਿਤ੍ਰਿ – ਅਯੰ ਿਚ੍ਚੁਤਿ “ਅਬਜਾਪਾਦਧਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਹਿੰਸਾਧਾਤੁ? ਅਵਿਹਿੰਸਾਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਵੇ ਤਕ੍ਕੇ ਿਤਕ੍ਕੇ ਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਅਪ੍ਪਨਾ ਬਯਪ੍ਪਨਾ ਚੇਤਸੇ ਅਭਿਨਿਰੋਪਨਾ ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਿਚ੍ਚੁਤਿ “ਅਵਿਹਿੰਸਾਧਾਤੁ”। ਯਾ ਸਤ੍ਵੇਸੁ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤ੍ਵੰ ਕਰੁਣਾਚੇਤ੍ਵੇਮ੍ਮਿਤ੍ਰਿ – ਅਯੰ ਿਚ੍ਚੁਤਿ “ਅਵਿਹਿੰਸਾਧਾਤੁ”।

ਇਮਾ ਛ ਧਾਤੁਯੋ।

ਇਤਿ ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਛਕ੍ਕਾਨਿ ਤਦੇਕਜ੍ਞੰ ਅਭਿਸਵਥੂਹਿਤ੍ਵੰ ਅਭਿਸਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵੰ ਅਟ੍ਟਾਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਹੇਨ੍ਨਿ।

ਸੁਤੁਨੁਭਾਜਨੀਯੰ।

੨. ਅਭਿਧਮਮਭਾਜਨੀਯੰ

੧੮੩. ਅਟ੍ਟਾਰਸ ਧਾਤੁਯੋ – ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਸੇਤਧਾਤੁ, ਸਦ੍ਧਾਤੁ, ਸੇਤਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਘਾਨਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਧਾਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੇਟ੍ਥਬਧਾਤੁ, ਕਾਯਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ।

੧੮੪. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ? ਯੰ ਚਕ੍ਖੁ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੇ...ਪੇਂ... ਸੁਵ੍ਵੇ ਗਾਮੇਪੇਸੇ – ਅਯੰ ਿਚ੍ਚੁਤਿ “ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਰੂਪਧਾਤੁ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਵਣਨਿਭਾ...ਪੇਂ... ਰੂਪਧਾਤੁਪੇਸਾ – ਅਯੰ ਿਚ੍ਚੁਤਿ “ਰੂਪਧਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ? ਚਕ੍ਖੁਥੁ ਪਟਿਚ੍ਥੁ ਰੂਪੇ ਚ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣਡਰੰ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਨਿਯੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਤਜ੍ਜਾਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਅਯੰ ਿਚ੍ਚੁਤਿ “ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸੇਤਧਾਤੁ? ਯੰ ਸੇਤੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੇ...ਪੇਂ... ਸੁਵ੍ਵੇ ਗਾਮੇਪੇਸੇ – ਅਯੰ ਿਚ੍ਚੁਤਿ “ਸੇਤਧਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਦ੍ਧਾਤੁ? ਯੇ ਸਦ੍ਧੇ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇ...ਪੇਂ... ਸਦ੍ਧਾਤੁਪੇਸਾ – ਅਯੰ ਿਚ੍ਚੁਤਿ “ਸਦ੍ਧਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸੇਤਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ? ਸੇਤਥੁ ਪਟਿਚ੍ਥੁ ਸਦ੍ਧੇ ਚ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣਡਰੰ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਨਿਯੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਤਜ੍ਜਾਸੇਤਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਅਯੰ ਿਚ੍ਚੁਤਿ “ਸੇਤਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਘਾਨਧਾਤੁ? ਯੰ ਘਾਨੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੇ...ਪੇਂ... ਸੁਵ੍ਵੇ ਗਾਮੇਪੇਸੇ – ਅਯੰ ਿਚ੍ਚੁਤਿ “ਘਾਨਧਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਗਨ੍ਧਯਾਤੁ? ਯੇ ਗਨ੍ਧੇ ਚਤੁਨ੍ਨ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇ...ਪੇਂ... ਗਨ੍ਧਯਾਤੁਪੇਸਾ – ਅਯੰ
ਵੁਚੁਤਿ “ਗਨ੍ਧਯਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਘਾਨਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁ? ਘਾਨਵ੍ਥੁ ਪਟਿਚੁ ਗਨ੍ਧੇ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣਡਰੰ ਮਨੇ ਮਨਾਯਤਨੰ
ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ ਵਿਵ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਤਜ੍ਜਾਘਾਨਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਘਾਨਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਜਿਵ੍ਯਾਤੁ? ਯਾ ਜਿਵ੍ਯਾ ਚਤੁਨ੍ਨ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੇ...ਪੇਂ... ਸੁਵ੍ਞੇ ਗਾਮੇਪੇਸੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ
“ਜਿਵ੍ਯਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਰਸਯਾਤੁ? ਯੇ ਰਸੇ ਚਤੁਨ੍ਨ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇ...ਪੇਂ... ਰਸਯਾਤੁਪੇਸਾ – ਅਯੰ
ਵੁਚੁਤਿ “ਰਸਯਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਜਿਵ੍ਯਾਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁ? ਜਿਵ੍ਯੁਥੁ ਪਟਿਚੁ ਰਸੇ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣਡਰੰ ਮਨੇ
ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ ਵਿਵ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਤਜ੍ਜਾਜਿਵ੍ਯਾਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਜਿਵ੍ਯਾਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕਾਯਯਾਤੁ? ਯੇ ਕਾਯੇ ਚਤੁਨ੍ਨ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੇ...ਪੇਂ... ਸੁਵ੍ਞੇ ਗਾਮੇਪੇਸੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ
“ਕਾਯਯਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਫੇਟੁਬ੍ਬਯਾਤੁ? ਪਥਵੀਯਾਤੁ...ਪੇਂ... ਫੇਟੁਬ੍ਬਯਾਤੁਪੇਸਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਫੇਟੁਬ੍ਬਯਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕਾਯਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁ? ਕਾਯਵ੍ਥੁ ਪਟਿਚੁ ਫੇਟੁਬ੍ਬੇ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣਡਰੰ ਮਨੇ
ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ ਵਿਵ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਤਜ੍ਜਾਕਾਯਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕਾਯਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਮਨੇਯਾਤੁ? ਚਕ੍ਖਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਸਮਨਨੁਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ
ਹਦਯੰ ਪਣਡਰੰ ਮਨੇ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ ਵਿਵ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਯਾਤੁ; ਸੇਤਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁਯਾ...ਪੇਂ...
ਘਾਨਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁਯਾ...ਪੇਂ... ਜਿਵ੍ਯਾਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁਯਾ...ਪੇਂ... ਕਾਯਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਸਮਨਨੁਰਾ
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣਡਰੰ ਮਨੇ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ ਵਿਵ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਯਾਤੁ
ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾ ਪਨ ਪਠਮਸਮਨ੍ਨਾਹਾਰੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣਡਰੰ ਮਨੇ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ
ਵਿਵ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਯਾਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮਨੇਯਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਧਮ੍ਮਯਾਤੁ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਯਵ੍ਥੁ ਰੂਪੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘੰ
ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ, ਅਸਙ੍ਖਤਾ ਚ ਯਾਤੁ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ। ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ
ਸਹੇਤੁਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ। ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇਂ... ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ
ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇਂ... ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ। ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੇ,
ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੇ। ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇਂ... ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ

ਸਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇਂ... ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ। ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁ। ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੇ...ਪੇਂ... ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇਂ... ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯੰ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ? ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਨ੍ਯੰ...ਪੇਂ... ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ ਰੂਪੰ “ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯੰ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਅਸਕ੍ਖਤਾ ਧਾਤੁ? ਰਾਗਕ੍ਖਯੇ, ਦੋਸਕ੍ਖਯੇ, ਮੋਹਕ੍ਖਯੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਸਕ੍ਖਤਾ ਧਾਤੁ”। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਮਨੋਵਿਵਾਣਧਾਤੁ? ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਾਣਧਾਤੁਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਸਮਨਨੁਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਧਾਤੁਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਸਮਨਨੁਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤੁ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਵਾਣਧਾਤੁ; ਸੇਤਵਿਵਾਣਧਾਤੁਯਾ...ਪੇਂ... ਘਾਨਵਿਵਾਣਧਾਤੁਯਾ ...ਪੇਂ... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਵਾਣਧਾਤੁਯਾ...ਪੇਂ... ਕਾਯਵਿਵਾਣਧਾਤੁਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਸਮਨਨੁਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਧਾਤੁਯਾਪਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਸਮਨਨੁਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤੁ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਮਨਥੁ ਪਟਿਚੁ ਧਮ੍ਮੇ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤੁ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣਡਰੰ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਵਿਵਾਣੰ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮਨੋਵਿਵਾਣਧਾਤੁ”।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ।

੩. ਪਥੁਪੁਚਛਕੰ

ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੋ – ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਾਣਧਾਤੁ, ਸੇਤਧਾਤੁ, ਸਦ੍ਧਾਤੁ, ਸੇਤਵਿਵਾਣਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਘਾਨਵਿਵਾਣਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਵਾਣਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੇਟ੍ਥਬਧਾਤੁ, ਕਾਯਵਿਵਾਣਧਾਤੁ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਵਾਣਧਾਤੁ।

੧੮੬. ਅਟ੍ਠਾਰਸਨ੍ਨੰ ਧਾਤੂਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ...ਪੇਂ... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕੰ

੧੮੭. ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ” ਤਿਪਿ, “ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ” ਤਿਪਿ, “ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ” ਤਿਪਿ। ਪਥੁ ਧਾਤੁਯੋ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਕਾਯਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਮਨੋਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ” ਤਿਪਿ, “ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ” ਤਿਪਿ, “ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ” ਤਿਪਿ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੇੜਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਧਮਮਾ। ਪਥੂ ਧਾਤੁਯੋ ਵਿਪਾਕਾ। ਮਨੇਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇੜਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਧਮਮਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮਧਮਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇੜਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਧਮਮਾ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਉਪਾਦਿਨ੍ਰਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਸਦ੍ਧਾਤੁ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਰਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਪਥੂ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਰਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਰਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਰਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਰਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਰਪਾਦਾਨਿਯਾ।

ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਪਨ੍ਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਮਨੇਧਾਤੁ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ। ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਮਤ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਧਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਮਤ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਮਤ੍ਯਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ”ਤਿਪਿ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਸੁਖਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ। ਪਥੂ ਧਾਤੁਯੋ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਕਾਯਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਸੁਖਸਹਗਤਾ”ਤਿ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਸੁਖਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ।

ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੇੜ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਨੇੜ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੇੜ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇੜ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੇੜ ਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੇ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨੇੜ ਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੇ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੇੜ ਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਨੇੜ ਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ।

ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਰਿਤ੍ਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਯਾਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਛ ਧਾਤੁਯੋ ਪਰਿਤ੍ਯਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਯਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਯਾਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਪਰਿਤ੍ਯਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਮਹਗ੍ਯਾਤਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਮਜ੍ਞਿਮਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਹੀਨਾ, ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਞਿਮਾ, ਸਿਯਾ ਪਣੀਤਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਿਯਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਮਿਚ੍ਛਤੁਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਛ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਮਗ੍ਯਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਮਗ੍ਯਹੇਤੁਕਾ”ਤਿਪਿ, “ਮਗ੍ਯਾਧਿਪਤਿਨੇ”ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਯਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਯਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਯਾਧਿਪਤਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਮਗ੍ਯਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਮਗ੍ਯਹੇਤੁਕਾ”ਤਿਪਿ, “ਮਗ੍ਯਾਧਿਪਤਿਨੇ”ਤਿਪਿ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਯਾ”ਤਿ। ਸਦ੍ਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ”ਤਿ। ਛ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇ। ਧਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਉਪ੍ਪਨ੍ਯਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਯਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ”ਤਿਪਿ।

ਸਤੁਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਧਪਨ੍ਨਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਧਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਅਤੀਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਨਾਗਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਪਚ੍ਧਪਨ੍ਨਾ”ਤਿਪਿ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਛ ਧਾਤੁਯੋ ਪਚ੍ਧਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਧਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਪਚ੍ਧਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ; ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਛ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ। ਰੂਪਧਾਤੁ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਨ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਅਟ੍ਠ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯਾ।

੨. ਦੁਕੰ

੧੮੮. ਸਤੁਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਹੇਤੁ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿਪਿ। ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿਪਿ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿਪਿ। ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿਪਿ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕਾ। ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕਾ”ਤਿਪਿ, “ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕਾ”ਤਿਪਿ।

ਸਤੁਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਪ੍ਪਚ੍ਯਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪਚ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਚ੍ਯਾ। ਸਤੁਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਭ੍ਥਤਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਭ੍ਥਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਸਭ੍ਥਤਾ। ਰੂਪਧਾਤੁ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਸਤੁਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਅਟ੍ਠ ਧਾਤੁਯੋ ਅਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਰੂਪਾ। ਸਤੁ ਧਾਤੁਯੋ ਅਰੂਪਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਰੂਪਾ, ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਲੋਕਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ; ਕੇਨਚਿ ਵਿਵ੍ਞੇਯਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਵ੍ਞੇਯਯਾ।

ਸਤੁਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੇ ਆਸਵਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਆਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਆਸਵਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਾਸਵਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਸਵਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ”ਤਿ, “ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ”। ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ”ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ”ਤਿਪਿ।

ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇੜ ਨੇ ਚ ਨੀਵਰਣ। ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਨ ਧਤੁਬ੍ਥਾ – “ਨੀਵਰਣਢੇੜ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇੜ ਨੇ ਚ ਨੀਵਰਣ, ਸਿਯਾ ਨ ਧਤੁਬ੍ਥਾ – “ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇੜ ਨੇ ਚ ਨੀਵਰਣ”ਨਿ। ਧਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਢੇੜ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇੜ ਨੇ ਚ ਨੀਵਰਣ, ਸਿਯਾ ਨ ਧਤੁਬ੍ਥਾ – “ਨੀਵਰਣਢੇੜ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇੜ ਨੇ ਚ ਨੀਵਰਣ”ਨਿਪਿ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੇ ਨ ਧਤੁਬ੍ਥਾ – “ਨੀਵਰਣ ਚੇੜ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤਾ ਚੇੜ ਨੇ ਚ ਨੀਵਰਣ”ਤਿਪਿ। ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਨ ਧਤੁਬ੍ਥਾ – “ਨੀਵਰਣਢੇੜ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤਾ ਚੇੜ ਨੇ ਚ ਨੀਵਰਣ, ਸਿਯਾ ਨ ਧਤੁਬ੍ਥਾ – “ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤਾ ਚੇੜ ਨੇ ਚ ਨੀਵਰਣ”ਨਿ। ਧਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਢੇੜ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤਾ ਚੇੜ ਨੇ ਚ ਨੀਵਰਣ, ਸਿਯਾ ਨ ਧਤੁਬ੍ਥਾ – “ਨੀਵਰਣਢੇੜ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤਾ ਚੇੜ ਨੇ ਚ ਨੀਵਰਣ”ਨਿਪਿ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੇ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਯੁਤੁਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੇ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਯੁਤੁਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਯੁਤੁਅਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਧਤੁਬ੍ਥਾ – “ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਯੁਤੁਨੀਵਰਣਿਯਾ”ਤਿਪਿ, “ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਯੁਤੁਅਨੀਵਰਣਿਯਾ”ਤਿਪਿ।

ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ।
ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਭਾਖਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਭਾਖਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਖਨਾਯ
ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ।

ਪਨ੍ਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਮਨੇਧਾਤੁ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਪਨ੍ਰਸ
ਧਾਤੁਯੋ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਮਨੇਧਾਤੁ ਸਵਿਚਾਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ।
ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ
ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਪਨ੍ਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਏਕਾਦਸ ਧਾਤੁਯੋ
ਨ ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤਾ। ਪਥ੍ਥ ਧਾਤੁਯੋ ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤਾ।

ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਕਾਮਾਖਚਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਕਾਮਾਖਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਾਖਚਰਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਰੂਪਾਖਚਰਾ। ਦ੍ਵੇ
ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਰੂਪਾਖਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਾਖਚਰਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਅਰੂਪਾਖਚਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾਖਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ
ਅਰੂਪਾਖਚਰਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ
ਅਨਿਯਜਾਨਿਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਨਿਯਜਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਜਾਨਿਕਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਿਯਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ
ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਉਤੁਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਉਤੁਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਤੁਰਾ। ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਰਣਾ। ਦ੍ਵੇ
ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਰਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਥ੍ਥਪੁਚ੍ਛਕੰ।

ਧਾਤੁਵਿਭਿਭੇ ਨਿਟ੍ਟਿਤੇ।

੪. ਸਚੁਖਿਭਛੋ

੧. ਸੁਤੁਨੁਭਾਜਨੀਯੰ

੧੮੯. ਚਤੁਰਿ ਅਰਿਯਸਚ੍ਯਾਨਿ – ਦੁਖੰ ਅਰਿਯਸਚ੍ਯੰ, ਦੁਖਸਮੁਦਯੰ [ਦੁਖਸਮੁਦਯੋ (ਸਯਾ°)] ਅਰਿਯਸਚ੍ਯੰ, ਦੁਖਨਿਰੋਧੰ [ਦੁਖਨਿਰੋਧੋ (ਸਯਾ°)] ਅਰਿਯਸਚ੍ਯੰ, ਦੁਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ ਅਰਿਯਸਚ੍ਯੰ।

੧. ਦੁਖਸਚ੍ਯੰ

੧੯੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਦੁਖੰ ਅਰਿਯਸਚ੍ਯੰ? ਜਾਤਿਪਿ ਦੁਖਾ, ਜਰਾਪਿ ਦੁਖਾ, ਮਰਣਮ੍ਪਿ ਦੁਖੰ, ਸੋਕਪਰਿਦੇਵਦੁਖਦੇਮਨਸ੍ਸੁਪਾਯਾਸਾਪਿ ਦੁਖਾ, ਅਪ੍ਪਿਯੋਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਗੋ ਦੁਖੇ, ਪਿਯੋਹਿ ਵਪ੍ਪਯੋਗੋ ਦੁਖੇ, ਯੰ ਪਿਚ੍ਛੰ ਨ ਲਭਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਦੁਖੰ, ਸੰਖਿਤੁਨ ਪਞ੍ਥਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਦੁਖਾ।

੧੯੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਜਾਤਿ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਸਤੁਨੰ ਤਮ੍ਹਿ ਤਮ੍ਹਿ ਸਤੁਨਿਕਾਯੇ ਜਾਤਿ ਸਵ੍ਯਜਾਤਿ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਆਯਤਨਾਨੰ ਪਟਿਲਾਭੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਜਾਤਿ”।

੧੯੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਜਰਾ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਸਤੁਨੰ ਤਮ੍ਹਿ ਤਮ੍ਹਿ ਸਤੁਨਿਕਾਯੇ ਜਰਾ ਜੀਰਣਤਾ ਖਵ੍ਛਿਚ੍ਥੁ ਪਾਲਿਚ੍ਥੁ ਵਲਿਤੁਚਤਾ ਆਯੁਨੇ ਸੰਹਾਨਿ ਇਨ੍ਨਿਯਾਨੰ ਪਰਿਪਾਕੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਜਰਾ”।

੧੯੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਮਰਣੰ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਸਤੁਨੰ ਤਮ੍ਹਾ ਤਮ੍ਹਾ ਸਤੁਨਿਕਾਯਾ ਚੁਤਿ ਚਵਨਤਾ ਭੇਦੇ ਅਨੁਰਧਾਨੰ ਮਚ੍ਥੁ ਮਰਣੰ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਭੇਦੇ ਕਲੇਵਰਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖੇਪੇ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਨਿਯਸ੍ਸੁਪਚ੍ਛੇਦੇ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਮਰਣੰ”।

੧੯੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸੋਕੇ? ਵਾਤਿਬਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ ਭੋਗਬਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ ਰੋਗਬਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ ਸੀਲਬਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਥਿਬਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਬਯਸਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਦੁਖਧਮ੍ਮੇਨ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ ਸੋਕੇ ਸੋਚਨਾ ਸੋਚਿਤਤੁੰ ਅਨੁਸੋਕੇ ਅਨੁਪਰਿਸੋਕੇ ਚੇਤਸੇ ਪਰਿਜ੍ਞਾਯਨਾ ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ ਸੋਕਸਲ੍ਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਸੋਕੇ”।

੧੯੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਰਿਦੇਵੋ? ਵਾਤਿਬਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ ਭੋਗਬਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ ਰੋਗਬਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ ਸੀਲਬਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਥਿਬਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਬਯਸਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਦੁਖਧਮ੍ਮੇਨ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ ਆਦੇਵੋ ਪਰਿਦੇਵੋ ਆਦੇਵਨਾ ਪਰਿਦੇਵਨਾ ਆਦੇਵਿਤਤੁੰ ਪਰਿਦੇਵਿਤਤੁੰ ਵਾਚਾ ਪਲਾਪੇ ਵਪ੍ਪਲਾਪੇ ਲਾਲਪ੍ਪੇ ਲਾਲਪ੍ਪਨਾ ਲਾਲਪ੍ਪਿਤਤੁੰ [ਲਾਲਪੇ ਲਾਲਪਨਾ ਲਾਲਪਿਤਤੁੰ (ਸਯਾ°)] – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਪਰਿਦੇਵੋ”।

੧੯੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਦੁਖੰ? ਯੰ ਕਾਯਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਕਾਯਿਕੰ ਦੁਖੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਦੁਖੰ”।

੧੯੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ”।

੧੮੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਉਪਾਯਾਸੇ? ਵਾਤਿਬਜਸਨੇਨ ਘਾ ਫੁਟ੍ਰਸ੍ਰ ਭੋਗਬਜਸਨੇਨ ਘਾ ਫੁਟ੍ਰਸ੍ਰ ਰੋਗਬਜਸਨੇਨ ਘਾ ਫੁਟ੍ਰਸ੍ਰ ਸੀਲਬਜਸਨੇਨ ਘਾ ਫੁਟ੍ਰਸ੍ਰ ਦਿਟ੍ਰਿਬਜਸਨੇਨ ਘਾ ਫੁਟ੍ਰਸ੍ਰ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਬਜਸਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਰ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਦੁਕਖਧਮ੍ਮੇਨ ਫੁਟ੍ਰਸ੍ਰ ਆਯਾਸੇ ਉਪਾਯਾਸੇ ਆਯਾਸਿਤਤੁੰ ਉਪਾਯਾਸਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਉਪਾਯਾਸੇ”।

੧੮੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਪ੍ਪਿਯੇਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਖੇ? ਇਧ ਯਸ੍ਸ ਤੇ ਹੇਨ੍ਹਿ ਅਨਿਟ੍ਰਾ ਅਕਨ੍ਹਾ ਅਮਨਾਪਾ ਰੂਪਾ ਸਦ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਾ ਰਸਾ ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਬਾ, ਯੇ ਘਾ ਪਨਸ੍ਸ ਤੇ ਹੇਨ੍ਹਿ ਅਨਤ੍ਤਕਾਮਾ ਹਿਤਕਾਮਾ ਫਾਸੁਕਕਾਮਾ ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਕਾਮਾ; ਯਾ ਤੇਹਿ ਸਙ੍ਗਤਿ ਸਮਾਗਮੇ ਸਮੇਧਾਨੰ ਮਿਸ੍ਸੀਭਾਵੋ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਅਪ੍ਪਿਯੇਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਖੇ”।

੨੦੦. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਿਯੇਹਿ ਘਿਪ੍ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਖੇ? ਇਧ ਯਸ੍ਸ ਤੇ ਹੇਨ੍ਹਿ ਇਟ੍ਰਾ ਕਨ੍ਹਾ ਮਨਾਪਾ ਰੂਪਾ ਸਦ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਾ ਰਸਾ ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਬਾ, ਯੇ ਘਾ ਪਨਸ੍ਸ ਤੇ ਹੇਨ੍ਹਿ ਅਤ੍ਤਕਾਮਾ ਹਿਤਕਾਮਾ ਫਾਸੁਕਕਾਮਾ ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਕਾਮਾ ਮਾਤਾ ਘਾ ਪਿਤਾ ਘਾ ਭਾਤਾ ਘਾ ਭਗਿਨੀ ਘਾ ਮਿਤ੍ਰਾ ਘਾ ਅਮਚ੍ਛਾ ਘਾ ਵਾਤੀ ਘਾ ਸਾਲੇਹਿਤਾ ਘਾ; ਯਾ ਤੇਹਿ ਅਸਙ੍ਗਤਿ ਅਸਮਾਗਮੇ ਅਸਮੇਧਾਨੰ ਅਮਿਸ੍ਸੀਭਾਵੋ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਪਿਯੇਹਿ ਘਿਪ੍ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਖੇ”।

੨੦੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਯਮ੍ਪਿਚ੍ਛੰ ਨ ਲਭਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਦੁਕ੍ਖੰ? ਜਾਤਿਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਤੁਾਨੰ ਏਵੰ ਇਚ੍ਛਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ – “ਅਹੋ ਵਤ, ਮਯੰ ਨ ਜਾਤਿਧਮ੍ਮਾ ਅਸ੍ਸਾਮ; ਨ ਚ, ਵਤ, ਨੇ ਜਾਤਿ ਆਗਚ੍ਛੇਯਜਾ”ਤਿ! ਨ ਖੇ ਪਨੇਤੰ ਇਚ੍ਛਾਯ ਪਤੁਬ੍ਬੰ। ਇਦਮ੍ਪਿ “ਯਮ੍ਪਿਚ੍ਛੰ ਨ ਲਭਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਦੁਕ੍ਖੰ”।

ਜਰਾਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਤੁਾਨੰ...ਪੇ... ਬਯਾਧਿਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਤੁਾਨੰ...ਪੇ... ਮਰਣਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਤੁਾਨੰ...ਪੇ...
ਸੋਕਪਰਿਦੇਵਦੁਕ੍ਖਦੇਮਨਸ੍ਸੁਪਾਯਾਸਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਤੁਾਨੰ ਏਵੰ ਇਚ੍ਛਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ – “ਅਹੋ ਵਤ, ਮਯੰ ਨ ਸੋਕਪਰਿਦੇਵਦੁਕ੍ਖਦੇਮਨਸ੍ਸੁਪਾਯਾਸਧਮ੍ਮਾ ਅਸ੍ਸਾਮ; ਨ ਚ, ਵਤ, ਨੇ ਸੋਕਪਰਿਦੇਵਦੁਕ੍ਖਦੇਮਨਸ੍ਸੁਪਾਯਾਸਾ ਆਗਚ੍ਛੇਯਜਾ”ਨ੍ਹਿ! ਨ ਖੇ ਪਨੇਤੰ ਇਚ੍ਛਾਯ ਪਤੁਬ੍ਬੰ। ਇਦਮ੍ਪਿ “ਯਮ੍ਪਿਚ੍ਛੰ ਨ ਲਭਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਦੁਕ੍ਖੰ”।

੨੦੨. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸੰਖਿਤੁੇਨ ਪਞ੍ਞਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਦੁਕ੍ਖਾ? ਸੇਯਯਥਿਦੰ – ਰੂਪਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵੇਦਨੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਵ੍ਵਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸੰਖਾਰੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਘਿਵ੍ਵਾਣੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧੋ। ਇਮੇ ਘੁਚੁਤਿ “ਸੰਖਿਤੁੇਨ ਪਞ੍ਞਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਦੁਕ੍ਖਾ”।

ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਰਿਯਸਚੁੰ”।

੨. ਸਮੁਦਯਸਚੁੰ

੨੦੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੰ ਅਰਿਯਸਚੁੰ? ਯਾਯੰ ਤਫ੍ਫਾ ਪੇਨੇਭਵਿਕਾ [ਪੇਨੇਬ੍ਭਵਿਕਾ (ਸਯਾ ਕੰ)] ਨਨ੍ਹਿਰਾਗਸਹਗਤਾ ਤਤ੍ਤਤ੍ਤਾਭਿਨਨ੍ਹਿਨੀ, ਸੇਯਯਥਿਦੰ – ਕਾਮਤਫ੍ਫਾ, ਭਵਤਫ੍ਫਾ, ਘਿਭਵਤਫ੍ਫਾ।

ਸਾ ਖੇ ਪਨੇਸਾ ਤਫ੍ਫਾ ਕਤ੍ਥੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਕਤ੍ਥੁ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ? ਯੰ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੰ ਸਾਤਰੂਪੰ, ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਫ੍ਫਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥੁ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।

ਕਿਵ੍ਥੁ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੰ ਸਾਤਰੂਪੰ? ਚਕ੍ਖੁੰ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੰ ਸਾਤਰੂਪੰ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਫ੍ਫਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥੁ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ। ਸੇਤੰ ਲੋਕੇ...ਪੇ... ਘਾਨੰ ਲੋਕੇ... ਜਿਵ੍ਹਾ ਲੋਕੇ... ਕਾਯੇ ਲੋਕੇ... ਮਨੇ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੰ ਸਾਤਰੂਪੰ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਫ੍ਫਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥੁ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।

ਫੋਟੋਬ੍ਰਾਇਚਾਰੇ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੁਂ ਸਾਤਰੂਪੁਂ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਫ਼ਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਰ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।
ਧਮ੍ਮਬ੍ਰਾਇਚਾਰੇ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੁਂ ਸਾਤਰੂਪੁਂ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਫ਼ਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਰ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।

ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਸਮੁਦਯੰ ਅਰਿਯਸਚੁ”।

੩. ਨਿਰੋਧਸਚੁੰ

੨੦੪. ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੰ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧੰ ਅਰਿਯਸਚੁੰ? ਯੇ ਤਸ੍ਸਾਯੇਵ ਤਫ਼ਾਯ ਅਸੇਸਵਿਰਾਗਨਿਰੋਧੇ ਚਾਗੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੋ ਮੁਤਿ
ਅਨਾਲਯੇ।

ਸਾ ਖੇ ਪਨੇਸਾ ਤਫ਼ਾ ਕਤ੍ਰੁ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਕਤ੍ਰੁ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ? ਯੰ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੁਂ ਸਾਤਰੂਪੁਂ, ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਫ਼ਾ
ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰੁ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਕਿਥੁ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੁਂ ਸਾਤਰੂਪੁਂ? ਚਕੁਖੁ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੁਂ ਸਾਤਰੂਪੁਂ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਫ਼ਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰੁ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ
ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਸੇਤੰ ਲੋਕੇ...ਪੇ... ਘਾਨੰ ਲੋਕੇ... ਜਿਵ੍ਹਾ ਲੋਕੇ... ਕਾਯੇ ਲੋਕੇ... ਮਨੇ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੁਂ ਸਾਤਰੂਪੁਂ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਫ਼ਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ
ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰੁ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਰੂਪਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੁਂ ਸਾਤਰੂਪੁਂ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਫ਼ਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰੁ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਸਦ੍ਵਾ ਲੋਕੇ...ਪੇ...
ਗਨ੍ਧਾ ਲੋਕੇ... ਰਸਾ ਲੋਕੇ... ਫੋਟੋਬ੍ਰਾ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੁਂ ਸਾਤਰੂਪੁਂ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਫ਼ਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰੁ
ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਚਕੁਖਵਿਵ੍ਞਾਣੰ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੁਂ ਸਾਤਰੂਪੁਂ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਫ਼ਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰੁ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।
ਸੇਤਵਿਵ੍ਞਾਣੰ ਲੋਕੇ...ਪੇ... ਘਾਨਵਿਵ੍ਞਾਣੰ ਲੋਕੇ... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਵ੍ਞਾਣੰ ਲੋਕੇ... ਕਾਯਵਿਵ੍ਞਾਣੰ ਲੋਕੇ... ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣੰ ਲੋਕੇ
ਪਿਯਰੂਪੁਂ ਸਾਤਰੂਪੁਂ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਫ਼ਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰੁ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਚਕੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੁਂ ਸਾਤਰੂਪੁਂ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਫ਼ਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰੁ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।
ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਲੋਕੇ...ਪੇ... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਲੋਕੇ... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਲੋਕੇ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਲੋਕੇ... ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੁਂ
ਸਾਤਰੂਪੁਂ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਫ਼ਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰੁ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਚਕੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੁਂ ਸਾਤਰੂਪੁਂ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਫ਼ਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰੁ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।
ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ...ਪੇ... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ
ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ... ਮਨੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੁਂ ਸਾਤਰੂਪੁਂ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਫ਼ਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰੁ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ
ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਰੂਪਸਵ੍ਞਾ ਲੋਕੇ... ਸਦ੍ਵਸਵ੍ਞਾ ਲੋਕੇ... ਗਨ੍ਧਸਵ੍ਞਾ ਲੋਕੇ... ਰਸਸਵ੍ਞਾ ਲੋਕੇ... ਫੋਟੋਬ੍ਰਾਸਵ੍ਞਾ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਸਵ੍ਞਾ ਲੋਕੇ
ਪਿਯਰੂਪੁਂ ਸਾਤਰੂਪੁਂ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਫ਼ਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰੁ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਰੂਪਸਵ੍ਞੇਤਨਾ ਲੋਕੇ... ਸਦ੍ਵਸਵ੍ਞੇਤਨਾ ਲੋਕੇ... ਗਨ੍ਧਸਵ੍ਞੇਤਨਾ ਲੋਕੇ... ਰਸਸਵ੍ਞੇਤਨਾ ਲੋਕੇ... ਫੋਟੋਬ੍ਰਾਸਵ੍ਞੇਤਨਾ ਲੋਕੇ...
ਧਮ੍ਮਸਵ੍ਞੇਤਨਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੁਂ ਸਾਤਰੂਪੁਂ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਫ਼ਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰੁ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਰੂਪਤਵਾ ਲੋਕੇ... ਸਦ੍ਰੁਤਵਾ ਲੋਕੇ... ਗਨ੍ਧਤਵਾ ਲੋਕੇ... ਰਸਤਵਾ ਲੋਕੇ... ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਰਤਵਾ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਤਵਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੰ ਸਾਤਰੂਪੰ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਵਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਰੂਪਵਿਤਕ੍ਕੇ ਲੋਕੇ... ਸਦ੍ਰੁਵਿਤਕ੍ਕੇ ਲੋਕੇ... ਗਨ੍ਧਵਿਤਕ੍ਕੇ ਲੋਕੇ... ਰਸਵਿਤਕ੍ਕੇ ਲੋਕੇ... ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਰਵਿਤਕ੍ਕੇ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਵਿਤਕ੍ਕੇ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੰ ਸਾਤਰੂਪੰ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਵਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਰੂਪਵਿਚਾਰੇ ਲੋਕੇ... ਸਦ੍ਰੁਵਿਚਾਰੇ ਲੋਕੇ... ਗਨ੍ਧਵਿਚਾਰੇ ਲੋਕੇ... ਰਸਵਿਚਾਰੇ ਲੋਕੇ... ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਰਵਿਚਾਰੇ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਵਿਚਾਰੇ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੰ ਸਾਤਰੂਪੰ। ਏਤ੍ਰੇਸਾ ਤਵਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਰ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਨਿਰੋਧੰ ਅਰਿਯਸਚੁ”।

੪. ਮਗ੍ਧਸਚੁੰ

੨੦੫. ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੰ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ ਅਰਿਯਸਚੁੰ? ਅਯਮੇਵ ਅਰਿਯੇ ਅਟ੍ਰਿਭ੍ਯੰਕੇ ਮਗ੍ਧੋ, ਸੇਯਜਥਿਦੰ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ, ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਠੇ, ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੇ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਦੁਕਖੇ ਵਾਣੰ, ਦੁਕਖਸਮੁਦਯੇ ਵਾਣੰ, ਦੁਕਖਨਿਰੋਧੇ ਵਾਣੰ, ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਵਾਣੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ”।

ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ? ਨੇਕਖਮ੍ਮਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਅਬਯਾਪਾਦਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਅਵਿਹਿੰਸਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ”।

ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ? ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਵੇਰਮਣੀ, ਪਿਸੁਣਾਯ ਵਾਚਾਯ ਵੇਰਮਣੀ, ਫਰੁਸਾਯ ਵਾਚਾਯ ਵੇਰਮਣੀ, ਸਮ੍ਮਫਪ੍ਪਲਾਪਾ ਵੇਰਮਣੀ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ”।

ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਠੇ? ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਾ ਵੇਰਮਣੀ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਠੇ”।

ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੇ? ਇਧ ਅਰਿਯਸਾਵਕੇ ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵੰ ਪਹਾਯ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੇਨ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੇ”।

ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਠੁੰ ਜਨੇਤਿ, ਵਾਯਮਤਿ, ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਧ੍ਧਾਤਿ, ਪਦਹਤਿ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਠੁੰ ਜਨੇਤਿ, ਵਾਯਮਤਿ, ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਧ੍ਧਾਤਿ, ਪਦਹਤਿ। ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਠੁੰ ਜਨੇਤਿ, ਵਾਯਮਤਿ, ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਧ੍ਧਾਤਿ, ਪਦਹਤਿ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੇਸਾਯ ਭਿਯਯੇਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਠੁੰ ਜਨੇਤਿ, ਵਾਯਮਤਿ, ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਧ੍ਧਾਤਿ, ਪਦਹਤਿ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ”।

ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ, ਵਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ। ਵੇਦਨਾਸੁ...ਪੇ... ਚਿਤ੍ਤੇ...ਪੇ... ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ,

ਵਿਨੇਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸਾਂ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਵਿਚੁਏ ਕਾਮੇਹਿ, ਵਿਵਿਚੁ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ, ਸਵਤਿਕ੍ਕ ਸਵਿਚਾਰੰ ਵਿਵੇਕਜੰ ਪੀਤਿਸੁਖੰ ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ। ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ, ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਸਮ੍ਪਸਾਦਨੰ, ਚੇਤਸੇ ਏਕੇਦਿਭਾਵੰ ਅਵਤਿਕ੍ਕ ਅਵਿਚਾਰੰ ਸਮਾਧਿਜੰ ਪੀਤਿਸੁਖੰ ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ। ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਚਾਰਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਕੇ ਚ ਵਹਿਰਤਿ, ਸਤੇ ਚ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ, ਸੁਖਵ੍ਥੁ ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਸੰਵੇਦੇਤਿ, ਯੰ ਤੰ ਅਰਿਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ – “ਉਪੇਕ੍ਖਕੇ ਸਤਿਮਾ ਸੁਖਵਿਹਾਰੀ”ਤਿ, ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ। ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ, ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ, ਪੁਬਬੇਵ ਸੋਮਨਸ੍ਸਦੇਮਨਸ੍ਸਾਨੰ ਅਤ੍ਥੁਲ੍ਲਮਾ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਤਿਪਾਰਿਸੁਦਧਿੰ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ”।

ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ ਅਰਿਯਸਚੁ”।

ਸੁਤੁਨੁਭਾਜਨੀਯੰ।

2. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ

20੬. ਚਤੁਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ – ਦੁਕ੍ਖੰ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ? ਤਵ੍ਥਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਦੁਕ੍ਖੰ? ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਸਾਸਵਾ ਚ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਵਿਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ, ਸਬਬਵ੍ਥੁ ਰੂਪੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕ੍ਖੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ? ਤਵ੍ਥਾਯ ਪਹਾਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ, ਵਿਵਿਚੁਏ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਥੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਟ੍ਠੰਗਿਕੇ ਮਗ੍ਘੇ ਹੇਤਿ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਯਾ ਪਵ੍ਵਣਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਠੇ ਮਗ੍ਘੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ? ਯੇ ਤਕ੍ਕੇ ਵਿਤਕ੍ਕੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਮਗ੍ਘੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ? ਯਾ ਚਤੁਰਿ ਵਚੀਦੁਚੁਰਿਤੇਹਿ ਆਰਤਿ ਵਿਰਤਿ ਪਟਿਵਿਰਤਿ ਵੇਰਮਣੀ [ਵੇਰਮਣਿ (ਕੰ) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ] ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣੰ ਅਨਜ੍ਞਾਪਤਿ ਵੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੇ ਸੇਤੁਘਾਤੇ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ ਮਗ੍ਘੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਨੇ? ਯਾ ਤੀਹਿ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਿਤਿਹਿ ਆਰਤਿ ਿਰਤਿ ਪਟਿਿਰਤਿ ਿਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣੰ
ਅਨਜ੍ਞਾਪਤ੍ਤਿ ਿਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੇ ਸੇਤੁਘਾਤੇ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਨੇ ਮਗ੍ਗੁਲ੍ਲੰ ਮਗ੍ਗੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਿਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਨੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਿਯੇ? ਯਾ ਮਿਚ੍ਚਾ ਆਜੀਿਯਾ ਆਰਤਿ ਿਰਤਿ ਪਟਿਿਰਤਿ ਿਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣੰ
ਅਨਜ੍ਞਾਪਤ੍ਤਿ ਿਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੇ ਸੇਤੁਘਾਤੇ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਿਯੇ ਮਗ੍ਗੁਲ੍ਲੰ ਮਗ੍ਗੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਿਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਿਯੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਿਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ [ਿਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ (ਸੀੰ ਸਯਾੰ)] ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ
ਿਰਿਯਸਮ੍ਥੇਜ੍ਞੇ ਮਗ੍ਗੁਲ੍ਲੰ ਮਗ੍ਗੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਿਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸਸਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਥੇਜ੍ਞੇ ਮਗ੍ਗੁਲ੍ਲੰ ਮਗ੍ਗੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ
ਿਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਫ਼ਿਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਥੇਜ੍ਞੇ ਮਗ੍ਗੁਲ੍ਲੰ ਮਗ੍ਗੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ –
ਅਯੰ ਿਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ”। ਅਯੰ ਿਚੁਤਿ “ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ
ਪਟਿਪਦਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੨੦੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ? ਤਵ੍ਹਾ ਚ ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ – ਅਯੰ ਿਚੁਤਿ “ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਦੁਕ੍ਖੰ? ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ
ਧਮ੍ਮਾ, ਸਾਸਵਾ ਚ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਿਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ,
ਸਬ੍ਬਵ੍ਵ ਰੂਪੰ – ਇਦੰ ਿਚੁਤਿ “ਦੁਕ੍ਖੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇ? ਤਵ੍ਹਾਯ ਚ, ਅਵਸੇਸਾਨਵ੍ਵ ਕਿਲੇਸਾਨੰ ਪਹਾਨੰ – ਅਯੰ ਿਚੁਤਿ “ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ
ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ
ਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਟ੍ਠਿਕੇ ਮਗ੍ਗੇ ਹੇਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਅਯੰ ਿਚੁਤਿ
– “ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੨੦੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ? ਤਵ੍ਹਾ ਚ ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ – ਅਯੰ ਿਚੁਤਿ
“ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਦੁਕ੍ਖੰ? ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਸਾਸਵਾ ਚ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨੰ
ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਿਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ, ਸਬ੍ਬਵ੍ਵ ਰੂਪੰ – ਇਦੰ ਿਚੁਤਿ
“ਦੁਕ੍ਖੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇ? ਤਵ੍ਹਾਯ ਚ, ਅਵਸੇਸਾਨਵ੍ਵ ਕਿਲੇਸਾਨੰ, ਅਵਸੇਸਾਨਵ੍ਵ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਹਾਨੰ – ਅਯੰ ਿਚੁਤਿ
“ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਘਿੰਘਿੰਚੁਘ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿੰਹਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਟ੍ਠੰਗਿਕੇ ਮਗ੍ਘੇ ਹੇਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੨੦੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਦੁਕਖਸਮੁਦਯੇ? ਤਣ੍ਹਾ ਚ ਅਘਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਘਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਸਮੁਦਯੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਦੁਕਖੰ? ਅਘਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਸਾਸਵਾ ਚ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਘਿੰਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਘ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਘਿੰਪਾਕਾ, ਸਬਬਥੁ ਰੂਪੰ – ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧੇ? ਤਣ੍ਹਾਯ ਚ, ਅਘਸੇਸਾਨਥੁ ਕਿਲੇਸਾਨੰ, ਅਘਸੇਸਾਨਥੁ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ, ਤਿਣ੍ਣਥੁ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨੰ ਸਾਸਵਾਨੰ ਪਹਾਨੰ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਨਿਰੋਧੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਘਿੰਘਿੰਚੁਘ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿੰਹਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਟ੍ਠੰਗਿਕੇ ਮਗ੍ਘੇ ਹੇਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੨੧੦. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਦੁਕਖਸਮੁਦਯੇ? ਤਣ੍ਹਾ ਚ, ਅਘਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਘਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ, ਅਘਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਸਮੁਦਯੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਦੁਕਖੰ? ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਘਿੰਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਘ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਘਿੰਪਾਕਾ, ਸਬਬਥੁ ਰੂਪੰ – ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧੇ? ਤਣ੍ਹਾਯ ਚ, ਅਘਸੇਸਾਨਥੁ ਕਿਲੇਸਾਨੰ, ਅਘਸੇਸਾਨਥੁ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ, ਤਿਣ੍ਣਥੁ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨੰ ਸਾਸਵਾਨੰ, ਅਘਸੇਸਾਨਥੁ ਸਾਸਵਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਹਾਨੰ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਨਿਰੋਧੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ, ਘਿੰਘਿੰਚੁਘ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿੰਹਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਟ੍ਠੰਗਿਕੇ ਮਗ੍ਘੇ ਹੇਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੨੧੧. ਚਤੁਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ – ਦੁਕਖੰ, ਦੁਕਖਸਮੁਦਯੇ, ਦੁਕਖਨਿਰੋਧੇ, ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਦੁਕਖਸਮੁਦਯੇ? ਤਣ੍ਹਾ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਸਮੁਦਯੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਦੁਕਖੰ? ਅਘਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਘਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ, ਅਘਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਸਾਸਵਾ ਚ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਘਿੰਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਘ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ

ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ, ਸਬਬਥੂ ਰੂਪ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖੰ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧੇ? ਤਣ੍ਹਾਯ ਪਹਾਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਨਿਰੋਧੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਜਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ, ਵਿਵਿਚ੍ਞੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਵ੍ਞ੍ਙ੍ਯਕੇ ਮਗ੍ਘੇ ਹੇਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਯਾ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਣ੍ਞੇ ਮਗ੍ਘੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ? ਯੇ ਤਕ੍ਕੇ ਵਿਤਕ੍ਕੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਮਗ੍ਘੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮਭੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਣ੍ਞੇ ਮਗ੍ਘੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸਸਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਣ੍ਞੇ ਮਗ੍ਘੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਠਿਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਣ੍ਞੇ ਮਗ੍ਘੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ”। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੨੧੨. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਦੁਕਖਸਮੁਦਯੇ? ਤਣ੍ਹਾ ਚ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਸਮੁਦਯੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਦੁਕਖੰ? ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਵਿਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ, ਸਬਬਥੂ ਰੂਪ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖੰ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧੇ? ਤਣ੍ਹਾਯ ਚ, ਅਵਸੇਸਾਨਵ੍ਥੁ ਕਿਲੇਸਾਨੰ, ਅਵਸੇਸਾਨਵ੍ਥੁ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ, ਤਿਵ੍ਣਵ੍ਥੁ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨੰ ਸਾਸਵਾਨੰ, ਅਵਸੇਸਾਨਵ੍ਥੁ ਸਾਸਵਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਹਾਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਨਿਰੋਧੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਜਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ, ਵਿਵਿਚ੍ਞੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਵ੍ਞ੍ਙ੍ਯਕੇ ਮਗ੍ਘੇ ਹੇਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੨੧੩. ਚਤੁਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ – ਦੁਖੰ, ਦੁਖਸਮੁਦਯੋ, ਦੁਖਨਿਰੋਧੋ, ਦੁਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੋ ਦੁਖਸਮੁਦਯੋ? ਤਣ੍ਹਾ – ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਚਤਿ “ਦੁਖਸਮੁਦਯੋ”।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੰ ਦੁਖੰ? ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਸਾਸਵਾ ਚ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਵਪਿਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਪਿਪਾਕਾ, ਸਬ੍ਬਵ੍ਥੂ ਰੂਪੰ – ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਚਤਿ “ਦੁਖੰ”।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੋ ਦੁਖਨਿਰੋਧੋ? ਤਣ੍ਹਾਯ ਪਹਾਨੰ – ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਚਤਿ “ਦੁਖਨਿਰੋਧੋ”।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਦੁਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਪਿਵਿਚ੍ਥੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਧੇ ਹੇਤਿ। ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਚਤਿ “ਦੁਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ”।

੨੧੪. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੋ ਦੁਖਸਮੁਦਯੋ? ਤਣ੍ਹਾ ਚ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ – ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਚਤਿ “ਦੁਖਸਮੁਦਯੋ”।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੰ ਦੁਖੰ? ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਵਪਿਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਪਿਪਾਕਾ, ਸਬ੍ਬਵ੍ਥੂ ਰੂਪੰ – ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਚਤਿ “ਦੁਖੰ”।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੋ ਦੁਖਨਿਰੋਧੋ? ਤਣ੍ਹਾਯ ਚ, ਅਵਸੇਸਾਨਵ੍ਥੂ ਕਿਲੇਸਾਨੰ, ਅਵਸੇਸਾਨਵ੍ਥੂ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ, ਤਿਣਵ੍ਥੂ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨੰ ਸਾਸਵਾਨੰ, ਅਵਸੇਸਾਨਵ੍ਥੂ ਸਾਸਵਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਹਾਨੰ – ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਚਤਿ “ਦੁਖਨਿਰੋਧੋ”।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਦੁਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਪਿਵਿਚ੍ਥੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਧੇ ਹੇਤਿ। ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਚਤਿ “ਦੁਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ”।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ।

੩. ਪਵ੍ਥਾਪੁਚ੍ਚਛਕੰ

੨੧੫. ਚਤੁਰਿ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨਿ – ਦੁਖੰ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚੁੰ, ਦੁਖਸਮੁਦਯੰ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚੁੰ, ਦੁਖਨਿਰੋਧੰ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚੁੰ, ਦੁਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚੁੰ।

੨੧੬. ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ...ਪੇ... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੨੧੭. ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਅਕੁਸਲੰ। ਮਗ੍ਨਸਚੁ ਕੁਸਲੰ। ਨਿਰੋਧਸਚੁ ਅਬਯਾਕਤੰ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲੰ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲੰ, ਸਿਯਾ ਅਬਯਾਕਤੰ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ। ਨਿਰੋਧਸਚੁ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਰਿਪਿ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਰਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਵਪਿਕਯਮ੍ਧਮ੍ਮਾ। ਨਿਰੋਧਸਚੁ ਨੇਵਵਪਿਕਨਵਪਿਕਯਮ੍ਧਮ੍ਮੰ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਵਪਿਕੰ, ਸਿਯਾ ਵਪਿਕਯਮ੍ਧਮ੍ਮੰ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਪਿਕਨਵਪਿਕਯਮ੍ਧਮ੍ਮੰ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੰ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੰ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੰ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੰ।

ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਸੰਕਿਲੇਸਿਕੰ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੰ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਸੰਕਿਲੇਸਿਕੰ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਸੰਕਿਲੇਸਿਕੰ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰੰ। ਨਿਰੋਧਸਚੁ ਅਵਤਿਕ੍ਕਅਵਚਿਚਾਰੰ। ਮਗ੍ਨਸਚੁ ਸਿਯਾ ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਤਿਕ੍ਕਵਚਿਚਾਰਮਤ੍ਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਵਤਿਕ੍ਕਅਵਚਿਚਾਰੰ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਤਿਕ੍ਕਵਚਿਚਾਰਮਤ੍ਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਵਤਿਕ੍ਕਅਵਚਿਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰੰ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਅਵਤਿਕ੍ਕਵਚਿਚਾਰਮਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਅਵਤਿਕ੍ਕਅਵਚਿਚਾਰੰ”ਨ੍ਰਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨਿਰੋਧਸਚੁ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਸੁਖਸਹਗਤਾ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ”ਨ੍ਰਿਪਿ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤੰ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤੰ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਸੁਖਸਹਗਤਾ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ”ਨ੍ਰਿਪਿ।

ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੰ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੰ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੰ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੰ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੰ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥੰ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕਾ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੰ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕੰ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਆਚਯਗਾਮਿ। ਮਗ੍ਨਸਚੁ ਅਪਚਯਗਾਮਿ। ਨਿਰੋਧਸਚੁ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿ। ਮਗ੍ਨਸਚੁ ਸੇਕ੍ਖੰ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਯਾਨਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਪਰਿਤੁੰ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤੁੰ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤੰ। ਨਿਰੋਧਸਚੁ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਮਗ੍ਨਸਚੁ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤੁਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣੰ ਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਪਰਿਤੁਾਰਮ੍ਮਣੰ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣੰ”ਨ੍ਰਿਪਿ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤੁਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਪਰਿਤੁਾਰਮ੍ਮਣੰ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣੰ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੰ”ਨ੍ਰਿਪਿ।

ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਹੀਨੰ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਪਣੀਤਾ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਹੀਨੰ, ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਞਿਮੰ। ਨਿਰੋਧਸਚੁ ਅਨਿਯਤੰ। ਮਗ੍ਨਸਚੁ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤੰ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਸਿਯਾ ਮਿਚ੍ਛਤੁਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਨਿਰੋਧਸਚੁ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੰ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕੰ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤੀ”ਤਿਪਿ। ਮਗ੍ਨਸਚੁ ਨ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੰ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤੀ”ਤਿ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੰ ਨ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੰ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤੀ”ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇ”ਤਿ। ਨਿਰੋਧਸਚੁ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਉਪ੍ਪਾਦੀ”ਤਿਪਿ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਯਾਨਿ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਛਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਨਿਰੋਧਸਚੁ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਅਤੀਤ”ਨ੍ਰਿਪਿ,

“ਅਨਾਗਤ”ਨਿਪਿ, “ਪਚੁਪਨ੍ਨ”ਨਿਪਿ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਮਗ੍ਗਸਚੁ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥ – “ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣ”ਨਿਪਿ,
 “ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣ”ਨਿਪਿ, “ਪਚੁਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣ”ਨਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ
 ਪਚੁਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣ”ਤਿਪਿ, “ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣ”ਤਿਪਿ, “ਪਚੁਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣ”ਤਿਪਿ।
 ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਬਹਿਦਧਾ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਯਾਨਿ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੰ।
 ਮਗ੍ਗਸਚੁ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੰ।
 ਦੁਕਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥ –
 “ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣ”ਨਿਪਿ, “ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣ”ਨਿਪਿ, “ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣ”ਨਿਪਿ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਯਾਨਿ
 ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਦੁਕਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਯੰ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਯੰ, ਸਿਯਾ
 ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯੰ।

2. ਦੁਕੰ

21੮. ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਹੇਤੁ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਨ ਹੇਤੁ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ
 ਅਹੇਤੁਕੰ। ਦੁਕਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਅਹੇਤੁਕੰ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯਤੁ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯਤੁ। ਦੁਕਖਸਚੁ ਸਿਯਾ
 ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯਤੁ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯਤੁ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਵ੍ਯੁ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਵ੍ਯੁ”ਤਿਪਿ,
 “ਸਹੇਤੁਕਵ੍ਯੁ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿਪਿ। ਮਗ੍ਗਸਚੁ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਵ੍ਯੁ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਵ੍ਯੁ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਦੁਕਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ
 ਸਹੇਤੁਕਵ੍ਯੁ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਵ੍ਯੁ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਵ੍ਯੁ”ਤਿਪਿ, “ਸਹੇਤੁਕਵ੍ਯੁ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿਪਿ।
 ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯਤੁਵ੍ਯੁ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯਤੁਵ੍ਯੁ”ਤਿਪਿ, “ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯਤੁਵ੍ਯੁ ਨ ਚ
 ਹੇਤੁ”ਤਿਪਿ। ਮਗ੍ਗਸਚੁ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯਤੁਵ੍ਯੁ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯਤੁਵ੍ਯੁ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਦੁਕਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ
 ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯਤੁਵ੍ਯੁ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯਤੁਵ੍ਯੁ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥ – “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯਤੁਵ੍ਯੁ”ਤਿਪਿ,
 “ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯਤੁਵ੍ਯੁ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿਪਿ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੰ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥ – “ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕ”ਨਿਪਿ, “ਨ
 ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕ”ਨਿਪਿ। ਮਗ੍ਗਸਚੁ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥ – “ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕ”ਨਿਪਿ, “ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕ”ਨਿਪਿ।
 ਦੁਕਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥ – “ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕ”ਨਿਪਿ, “ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕ”ਨਿਪਿ।

ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਯਾਨਿ ਸਪ੍ਪਚ੍ਯਾ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਅਪ੍ਪਚ੍ਯੰ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਯਾਨਿ ਸਙ੍ਖਤਾ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਅਸਙ੍ਖਤੰ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਯਾਨਿ
 ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਦੁਕਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨੰ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੰ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਯਾਨਿ ਅਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਦੁਕਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪਟਿਯੰ,
 ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਯੰ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਯਾਨਿ ਅਰੂਪਾਨਿ। ਦੁਕਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਰੂਪੰ, ਸਿਯਾ ਅਰੂਪੰ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ;
 ਕੇਨਚਿ ਵਿਵੇਯਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਵੇਯਯਾ।

ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਆਸਵੇ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਨੇ ਆਸਵਾ। ਦੁਕਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਆਸਵੇ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਆਸਵੇ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਸਾਸਵਾ। ਦ੍ਵੇ
 ਸਚ੍ਯਾ ਅਨਾਸਵਾ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯਤੁ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯਤੁ। ਦੁਕਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯਤੁ, ਸਿਯਾ
 ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯਤੁ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਸਾਸਵਵ੍ਯੁ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ,
 “ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ”ਤਿਪਿ। ਦੁਕਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਸਾਸਵਵ੍ਯੁ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਵ੍ਯੁ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ
 ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯਤੁਵ੍ਯੁ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥਾ – “ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯਤੁ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਆਸਵਸਮ੍ਪਯਤੁ
 ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ”ਤਿਪਿ। ਦੁਕਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯਤੁਵ੍ਯੁ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯਤੁਵ੍ਯੁ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ, ਸਿਯਾ
 ਨ ਯਤੁਬ੍ਥ – “ਆਸਵੇ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯਤੁਵ੍ਯੁ”ਤਿਪਿ, “ਆਸਵਸਮ੍ਪਯਤੁਵ੍ਯੁ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ”ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ
 ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯਤੁਅਨਾਸਵਾ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਨ ਯਤੁਬ੍ਥ – “ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯਤੁਸਾਸਵ”ਨਿਪਿ,

ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਕਿਲੇਸੇ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਨੇ ਕਿਲੇਸਾ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੇ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਕਿਲੇਸੇ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਸੰਕਿਲਿਟੁ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਅਸੰਕਿਲਿਟੁ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟੁ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟੁ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਵੁ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾ”ਤਿਪਿ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਵੁ, ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਵੁ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲਿਟੁਵੁ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲਿਟੁ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸੰਕਿਲਿਟੁ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾ”ਤਿਪਿ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲਿਟੁਵੁ, ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟੁਵੁ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲਿਟੁਵੁ”ਤਿਪਿ, “ਸੰਕਿਲਿਟੁਵੁ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ”ਤਿਪਿ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁਵੁ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾ”ਤਿਪਿ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁਵੁ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁਵੁ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁਵੁ”ਤਿਪਿ, “ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁਵੁ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ”ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ”ਨ੍ਹਿਪਿ, “ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ”ਨ੍ਹਿਪਿ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ”ਨ੍ਹਿਪਿ, “ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ”ਨ੍ਹਿਪਿ।

ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾਂ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਸਵਿਚਾਰਾਂ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਅਵਿਚਾਰਾਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾਂ। ਤੀਣਿ ਸਚੁਨਿ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾਂ। ਤੀਣਿ ਸਚੁਨਿ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾਂ। ਤੀਣਿ ਸਚੁਨਿ ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਨ ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤਾਂ। ਤੀਣਿ ਸਚੁਨਿ ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤਾ।

ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਕਾਮਾਵਚਰਾਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾਂ। ਤੀਣਿ ਸਚੁਨਿ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾਂ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾਂ। ਤੀਣਿ ਸਚੁਨਿ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾਂ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਹਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਹਾ। ਮਗ੍ਗਸਚੁ ਨਿਯਯਾਨਿਕਾਂ। ਤੀਣਿ ਸਚੁਨਿ ਅਨਿਯਯਾਨਿਕਾ। ਮਗ੍ਗਸਚੁ ਨਿਯਤਾਂ। ਨਿਰੇਧਸਚੁ ਅਨਿਯਤਾਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਸਉਤੁਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਅਨੁਤੁਰਾ। ਸਮੁਦਯਸਚੁ ਸਰਣਾਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚੁ ਅਰਣਾ। ਦੁਖਸਚੁ ਸਿਯਾ ਸਰਣਾਂ, ਸਿਯਾ ਅਰਣਨ੍ਹਿ।

ਪਵ੍ਵਾਪੁਚ੍ਛਕਾਂ।

ਸਚੁਵਿਭ੍ਙ੍ਯੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੫. ਇਨ੍ਹਿਯਵਿਭੰਡੇ

੧. ਅਭਿਧਮਮਭਾਜਨੀਯੰ

੨੧੯. ਬਾਵੀਸਤਿਨ੍ਹਿਯਾਨਿ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਹਿਯੰ, ਸੇਤਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਘਾਨਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਜਿਵਹਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਕਾਯਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਜੀਵਤਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਸੁਖਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਦੁਖਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਸਦਧਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਹਿਯੰ [ਵਿਰਿਯਿਨ੍ਹਿਯੰ (ਸੀ° ਸਯਾ°)], ਸਤਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਪਵ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਅਨਵਵਾਤਵਵਸਸਾਮੀਤਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਅਵਵਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਅਵਵਾਤਾਵਿਨ੍ਹਿਯੰ।

੨੨੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਹਿਯੰ? ਯੰ ਚਕ੍ਖੁ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੇ...ਪੇ°... ਸੁਵਵੇ ਗਾਮੇਪੇਸੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਹਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸੇਤਿਨ੍ਹਿਯੰ...ਪੇ°... ਘਾਨਿਨ੍ਹਿਯੰ...ਪੇ°... ਜਿਵਹਿਨ੍ਹਿਯੰ...ਪੇ°... ਕਾਯਿਨ੍ਹਿਯੰ? ਯੇ ਕਾਯੇ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੇ...ਪੇ°... ਸੁਵਵੇ ਗਾਮੇਪੇਸੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕਾਯਿਨ੍ਹਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ – ਫਸਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ। ਦੁਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੰ। ਤਿਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤੰ। ਚਤੁਬ੍ਥਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ – ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨੰ। ਪਵ੍ਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਿਨ੍ਹਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਖਿਨ੍ਹਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਹਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ। ਛਬ੍ਥਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣੰ...ਪੇ°... ਮਨੇਵਿਵਵਾਣੰ। ਏਵੰ ਛਬ੍ਥਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ।

ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣੰ...ਪੇ°... ਕਾਯਵਿਵਵਾਣੰ, ਮਨੇਧਾਤੁ, ਮਨੇਵਿਵਵਾਣਧਾਤੁ। ਏਵੰ ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ।

ਅਟੁਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣੰ...ਪੇ°... ਕਾਯਵਿਵਵਾਣੰ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਖਸਹਗਤੰ, ਮਨੇਧਾਤੁ, ਮਨੇਵਿਵਵਾਣਧਾਤੁ। ਏਵੰ ਅਟੁਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ।

ਨਵਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣੰ...ਪੇ°... ਕਾਯਵਿਵਵਾਣੰ, ਮਨੇਧਾਤੁ, ਮਨੇਵਿਵਵਾਣਧਾਤੁ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਏਵੰ ਨਵਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ।

ਦਸਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣੰ...ਪੇ°... ਕਾਯਵਿਵਵਾਣੰ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਖਸਹਗਤੰ, ਮਨੇਧਾਤੁ, ਮਨੇਵਿਵਵਾਣਧਾਤੁ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ...ਪੇ°... ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਹਿਯੰ? ਯੰ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਇਤ੍ਥਿਲਿਙ੍ਗੰ ਇਤ੍ਥਿਨਿਮਿਤੁੰ ਇਤ੍ਥਿਕੁਤੁੰ ਇਤ੍ਥਾਕਪ੍ਪੇ ਇਤ੍ਥੁਤੁੰ ਇਤ੍ਥਿਭਾਵੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਹਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਹਿਯੰ? ਯੰ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਲਿਙ੍ਗੰ ਪੁਰਿਸਨਿਮਿਤੁੰ ਪੁਰਿਸਕੁਤੁੰ ਪੁਰਿਸਾਕਪ੍ਪੇ ਪੁਰਿਸਤੁੰ ਪੁਰਿਸਭਾਵੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਹਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ ਦੁਖਿਯੇਨ – ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਯੇ ਤੇਸੰ ਰੂਪੀਨੰ ਧਮਮਾਨੰ ਆਯੁ ਠਿਤਿ ਯਪਨਾ ਯਾਪਨਾ ਇਰਿਯਨਾ ਵਤੁਨਾ ਪਾਲਨਾ ਜੀਵਿਤੰ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਅਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਯੇ ਤੇਸੰ ਅਰੂਪੀਨੰ ਧਮਮਾਨੰ ਆਯੁ ਠਿਤਿ ਯਪਨਾ ਯਾਪਨਾ ਇਰਿਯਨਾ ਵਤੁਨਾ ਪਾਲਨਾ ਜੀਵਿਤੰ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ”। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਸੁਖਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਯੰ ਕਾਯਿਕੰ ਸਾਤੰ ਕਾਯਿਕੰ ਸੁਖੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੁਖਿਨ੍ਰਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਦੁਖਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਯੰ ਕਾਯਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਕਾਯਿਕੰ ਦੁਖੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਖਿਨ੍ਰਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਯਾ ਸਦ੍ਧਾ ਸਦ੍ਦਹਨਾ ਓਕਪ੍ਪਨਾ ਅਭਿਪ੍ਪਸਾਦੇ ਸਦ੍ਧਾ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਰਿਯੰ ਸਦ੍ਧਾਬਲੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਰਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ ਨਿਕ੍ਕਮੇ ਪਰਕ੍ਕਮੇ ਉਯਯਾਮੇ ਵਾਯਾਮੇ ਉਸ੍ਸਾਹੇ ਉਸ੍ਸੇਲ੍ਲੀ ਥਾਮੇ ਠਿਤਿ ਅਸਿਥਿਲਪਰਕ੍ਕਮਤਾ ਅਨਿਕ੍ਖਿਤੁਛਨ੍ਤਾ ਅਨਿਕ੍ਖਿਤੁਧੁਰਤਾ ਧੁਰਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੇ ਵੀਰਿਯੰ ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਰਿਯੰ ਵੀਰਿਯਬਲੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਰਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਸਤਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਰਣਤਾ ਧਾਰਣਤਾ ਅਪਿਲਾਪਨਤਾ ਅਸਮ੍ਮੁਸ੍ਸਨਤਾ ਸਤਿ ਸਤਿਨ੍ਰਿਯੰ ਸਤਿਬਲੰ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਤਿਨ੍ਰਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਸਮਾਧਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਯਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਫ੍ਠਿਤਿ ਅਵਟ੍ਠਿਤਿ ਅਵਿਸਾਹਾਰੇ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਅਵਿਸਾਹਟਮਾਨਸਤਾ ਸਮਥੇ ਸਮਾਧਿਨ੍ਰਿਯੰ ਸਮਾਧਿਬਲੰ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮਾਧਿਨ੍ਰਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਪਵ੍ਵਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਯਾ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਵਿਰਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਵ੍ਵਿਨ੍ਰਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਅਨਵਵਾਤਵਵਸ੍ਵਸਾਮੀਤਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨਵਵਾਤਾਨੰ ਅਦਿਟ੍ਠਾਨੰ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨੰ ਅਵਿਦਿਤਾਨੰ
ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਾਨੰ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਵਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਞੇ ਮਗ੍ਗੁਲ੍ਲੰ
ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਨਵਵਾਤਵਵਸ੍ਵਸਾਮੀਤਿਨ੍ਰਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਅਵਵਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਵਾਤਾਨੰ ਦਿਟ੍ਠਾਨੰ ਪਤ੍ਤਾਨੰ ਵਿਦਿਤਾਨੰ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾਨੰ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਵਵਾ
ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਞੇ ਮਗ੍ਗੁਲ੍ਲੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ
ਅਵਵਿਨ੍ਰਿਯੰ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਅਵਵਾਤਾਵਿਨ੍ਰਿਯੰ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਵਵਾਤਾਵੀਨੰ ਦਿਟ੍ਠਾਨੰ ਪਤ੍ਤਾਨੰ ਵਿਦਿਤਾਨੰ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾਨੰ
ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਵਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਞੇ ਮਗ੍ਗੁਲ੍ਲੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ
– ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਵਵਾਤਾਵਿਨ੍ਰਿਯੰ”।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ।

2. ਪਵਾਪੁਚ੍ਛਕੰ

221. ਬਾਵੀਸਤਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਰਿਯੰ, ਸੇਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਘਾਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਕਾਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਇਤ੍ਤਿਨ੍ਰਿਯੰ,
ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸੁਖਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸਦਧਿਨ੍ਰਿਯੰ,
ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਪਵਵਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਅਨਵਵਾਤਵਵਸ੍ਵਸਾਮੀਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਅਵਵਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਅਵਵਾਤਾਵਿਨ੍ਰਿਯੰ।

222. ਬਾਵੀਸਤੀਨੰ ਇਨ੍ਰਿਯਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ...ਪੇ... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

1. ਤਿਕੰ

223. ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਅਕੁਸਲੰ। ਅਨਵਵਾਤਵਵਸ੍ਵਸਾਮੀਤਿਨ੍ਰਿਯੰ ਕੁਸਲੰ। ਚਤੁਰਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ
ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਛ ਇਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਯਾਕਤਾ।

ਦਵਾਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”ਤਿਪਿ, “ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”ਤਿਪਿ,
“ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”ਤਿਪਿ। ਛ ਇਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ
ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ
ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ
ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”ਤਿਪਿ, “ਦੁਕ੍ਖਾਯ
ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”ਤਿਪਿ, “ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”ਤਿਪਿ।

ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ। ਦਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਅਵਵਿਨ੍ਰਿਯੰ
ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕੰ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੰ। ਨਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ
ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਨਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਰਿਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਰਿਪਾਦਾਨਿਯੰ। ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ
ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਰਿਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਨਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਰਿਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਰਿਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ
ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਰਿਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ।

ਨਵਿੰਨ੍ਹਾ ਅਸੰਕਲਿਟਸੰਕਲੇਸਿਕਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸੰਕਲਿਟਸੰਕਲੇਸਿਕੰ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਸੰਕਲਿਟਸੰਕਲੇਸਿਕਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਲਿਟਸੰਕਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਲਿਟਸੰਕਲੇਸਿਕਾ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੰਕਲਿਟਸੰਕਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਲਿਟਸੰਕਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਲਿਟਸੰਕਲੇਸਿਕਾ। ਨਵਿੰਨ੍ਹਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੰ। ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੰ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ।

ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਸੁਖਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ। ਸੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤੰ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤੰ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ”ਨਿ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਚਤੁਰਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਸੁਖਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ”ਤਿਪਿ।

ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੰ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੰ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੰ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ।

ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੇ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਆਚਯਗਾਮਿ। ਅਨਵ੍ਵਾਤਵ੍ਵਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਹਿਯੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿ। ਅਵ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿ। ਨਵਿੰਨ੍ਹਾ ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੇ। ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ। ਦਵਿੰਨ੍ਹਾ ਸੇਕ੍ਖਾ। ਅਵ੍ਵਾਤਾਵਿੰਨ੍ਹਿਯੰ ਅਸੇਕ੍ਖੰ। ਨਵਿੰਨ੍ਹਾ ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ।

ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਪਰਿਤੁਤਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਨਵਿੰਨ੍ਹਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤੁਤਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦਵਿੰਨ੍ਹਾ ਪਰਿਤੁਤਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤੁਤਾਰਮ੍ਮਣੰ ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਪਰਿਤੁਤਾਰਮ੍ਮਣ”ਨਿਪਿ, “ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣ”ਨਿ ਪਿ। ਨਵਿੰਨ੍ਹਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤੁਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਪਰਿਤੁਤਾਰਮ੍ਮਣ”ਤਿਪਿ, “ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣ”ਤਿਪਿ, “ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣ”ਤਿਪਿ।

ਨਵਿੰਨ੍ਹਾ ਮਜ੍ਞਿਮਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਹੀਨੰ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਪਈਤਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਞਿਮਾ, ਸਿਯਾ ਪਈਤਾ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਹੀਨਾ, ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਞਿਮਾ, ਸਿਯਾ ਪਈਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਅਨਵ੍ਵਾਤਵ੍ਵਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤੰ। ਚਤੁਰਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਿਯਾ ਮਿਚ੍ਛਤੁਨਿਯਤੰ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤੰ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਮਿਚ੍ਛਤੁਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਚਤੁਰਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ”ਤਿਪਿ, “ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੇ”ਤਿਪਿ। ਅਨਵ੍ਵਾਤਵ੍ਵਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਹਿਯੰ ਨ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕ”ਨਿਪਿ, “ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤੀ”ਤਿਪਿ। ਅਵ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯੰ ਨ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕ”ਨਿਪਿ, “ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤੀ”ਤਿਪਿ। ਨਵਿੰਨ੍ਹਾ ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ”ਤਿਪਿ, “ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੇ”ਤਿਪਿ।

ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇ, ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ”ਤਿ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇ”ਤਿ। ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇ ; ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਧ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਪਚ੍ਧ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਪਚ੍ਧ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ। ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਧ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਪਚ੍ਧ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ; ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁਬਹਿਦਧਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਟ੍ਟਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ, “ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ”ਤਿਪਿ। ਪਵ੍ਥ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਸਤ੍ਤੁਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯਾ।

2. ਦੁਕੰ

੨੨੪. ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਹਿਯਾ ਹੇਤੁ। ਅਟ੍ਟਾਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ। ਨ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਹਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਹਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਯ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚ। ਨ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਹੇਤੁ ਚੇਯ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਯ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿਪਿ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਹੇਤੁ ਚੇਯ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ”ਤਿ। ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਯ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਹੇਤੁ ਚੇਯ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਯ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਯ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿ।

ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਹਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਯ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ। ਨ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਹੇਤੁ ਚੇਯ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਯ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿਪਿ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਹੇਤੁ ਚੇਯ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ”ਤਿ, “ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਯ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਹੇਤੁ ਚੇਯ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਯ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਯ ਨ ਚ ਹੇਤੁ”ਤਿ।

ਨ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕਾ। ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕਾ”ਤਿਪਿ, “ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕਾ”ਤਿਪਿ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕਾ।

ਸਪ੍ਪਚ੍ਯਾ। ਸਕ੍ਖਤਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਪਵ੍ਥ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਸਤ੍ਤੁਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਹਿਯਾ ਰੂਪਾ। ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਰੂਪਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਰੂਪੰ, ਸਿਯਾ ਅਰੂਪੰ। ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਨ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ; ਕੇਨਚਿ ਵਿਵ੍ਞੇਯਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਵ੍ਞੇਯਯਾ।

ਨੇ ਆਸਵਾ। ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਾਸਵਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਨਾਸਵਾ। ਨ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਸਵਾ। ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਆਸਵਾ ਚੇਯ ਸਾਸਵਾ ਚਾ”ਤਿ, “ਸਾਸਵਾ ਚੇਯ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ”। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਆਸਵਾ ਚੇਯ ਸਾਸਵਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸਾਸਵਾ ਚੇਯ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ”ਤਿਪਿ। ਨ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਆਸਵਾ ਚੇਯ ਸਾਸਵਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ ਚੇਯ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਯਤੁਬ੍ਬਾ – “ਸਾਸਵਾ ਚੇਯ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ”ਤਿ।

ਪਨ੍ਹਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਕਤੁਬ੍ਬਾ - “ਆਸਵਾ ਚੇਕ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਕ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ”ਤਿਪਿ।
ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਨ ਕਤੁਬ੍ਬੰ - “ਆਸਵੇ ਚੇਕ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁਵੁ”ਤਿ, “ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁਵੈਕ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ”। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਨ
ਕਤੁਬ੍ਬਾ - “ਆਸਵਾ ਚੇਕ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਕ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਤੁਬ੍ਬਾ -
“ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਕ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ”ਤਿ। ਨਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਸਾਸਵਾ। ਤੀਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਨਾਸਵਾ।
ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਨ ਕਤੁਬ੍ਬੰ - “ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਸਾਸਵ”ਨ੍ਹਿਪਿ, “ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਨਾਸਵ”ਨ੍ਹਿਪਿ। ਤੀਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ
ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਨਾਸਵਾ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ
ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਨਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਤੁਬ੍ਬਾ - “ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਸਾਸਵਾ”ਤਿਪਿ,
“ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਅਨਾਸਵਾ”ਤਿਪਿ।

ਨੇ ਸੰਯੋਜਨਾ। ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ। ਤੀਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯਾ। ਨਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯਾ। ਪਨ੍ਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ । ਛ ਇਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ , ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਸੰਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨਾ। ਤੀਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਸੰਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨਾ”ਤਿਪਿ। ਨਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਸੰਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨਾ”ਤਿ।

ਪਨ੍ਹਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਸੰਯੋਜਨਾ ਚੇੜ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇੜ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨਾ”ਤਿਪਿ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ – “ਸੰਯੋਜਨਵ੍ਯੇੜ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਵ੍ਯੁ”ਤਿ, ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਵ੍ਯੇੜ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨੰ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਸੰਯੋਜਨਾ ਚੇੜ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇੜ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ – “ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇੜ ਨੇ ਚ ਸੰਯੋਜਨਾ”ਤਿ।

ਨਵਾਂ ਨਿਊਜਾ ਸੰਯੋਜਨਵਾਂ ਪ੍ਰਯੁਤੁਸੰਯੋਜਨਿਯਾ। ਤੀਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਵਾਂ ਪ੍ਰਯੁਤੁਸੰਯੋਜਨਿਯਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬ - “ਸੰਯੋਜਨਵਾਂ ਪ੍ਰਯੁਤੁਸੰਯੋਜਨਿਯਾ” ਤਿਪਿ, “ਸੰਯੋਜਨਵਾਂ ਪ੍ਰਯੁਤੁਸੰਯੋਜਨਿਯਾ” ਤਿਪਿ। ਤੀਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਵਾਂ ਪ੍ਰਯੁਤੁਸੰਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਵਾਂ ਪ੍ਰਯੁਤੁਸੰਯੋਜਨਿਯਾ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਵਾਂ ਪ੍ਰਯੁਤੁਸੰਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਵਾਂ ਪ੍ਰਯੁਤੁਸੰਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ - “ਸੰਯੋਜਨਵਾਂ ਪ੍ਰਯੁਤੁਸੰਯੋਜਨਿਯਾ” ਤਿਪਿ, “ਸੰਯੋਜਨਵਾਂ ਪ੍ਰਯੁਤੁਸੰਯੋਜਨਿਯਾ” ਤਿਪਿ ।

ਨੇ ਗਨ੍ਹਾ। ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਗਨ੍ਹਨਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਗਨ੍ਹਨਿਯਾ। ਨਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਹਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਗਨ੍ਹਨਿਯਾ। ਪਨ੍ਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਗਨ੍ਹਵਿਪਯੁਤੁ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਗਨ੍ਹਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਹਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਹਵਿਪਯੁਤੁ। ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਗਨ੍ਹਾ ਚੇਘ ਗਨ੍ਹਨਿਯਾ ਚਾ”ਤਿ, ਗਨ੍ਹਨਿਯਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਗਨ੍ਹਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਗਨ੍ਹਾ ਚੇਘ ਗਨ੍ਹਨਿਯਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਗਨ੍ਹਨਿਯਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਗਨ੍ਹਾ”ਤਿਪਿ। ਨਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਗਨ੍ਹਾ ਚੇਘ ਗਨ੍ਹਨਿਯਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਹਨਿਯਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਗਨ੍ਹਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਗਨ੍ਹਨਿਯਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਗਨ੍ਹਾ”ਤਿ।

ਪਨ੍ਹਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਗਨ੍ਹਾ ਚੇਘ ਗਨ੍ਹਸਮ੍ਪਯਤੁਤਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਗਨ੍ਹਸਮ੍ਪਯਤੁਤਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਗਨ੍ਹਾ”ਤਿਪਿ।
 ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥੰ – “ਗਨ੍ਹੋ ਚੇਘ ਗਨ੍ਹਸਮ੍ਪਯਤੁਤੁ”ਵ੍ਯਾਤਿ, ਗਨ੍ਹਸਮ੍ਪਯਤੁਵ੍ਯੇਘ ਨੇ ਚ ਗਨ੍ਹੋ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਗਨ੍ਹਾ
 ਚੇਘ ਗਨ੍ਹਸਮ੍ਪਯਤੁਤਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਹਸਮ੍ਪਯਤੁਤਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਗਨ੍ਹਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਗਨ੍ਹਸਮ੍ਪਯਤੁਤਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਗਨ੍ਹਾ”ਤਿ।

ਨਵਿੰਨ੍ਹਾ ਗਰੁੱਪਿਪਯਤੁਗਰੁਨਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਾ ਗਰੁੱਪਿਪਯਤੁਅਗਰੁਨਿਯਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥੰ –
 “ਗਰੁੱਪਿਪਯਤੁਗਰੁਨਿਯਾ”ਤ੍ਰਿਪਿ, “ਗਰੁੱਪਿਪਯਤੁਅਗਰੁਨਿਯਾ”ਤ੍ਰਿਪਿ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਾ ਸਿਯਾ ਗਰੁੱਪਿਪਯਤੁਗਰੁਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ
 ਗਰੁੱਪਿਪਯਤੁਅਗਰੁਨਿਯਾ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਗਰੁੱਪਿਪਯਤੁਗਰੁਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਗਰੁੱਪਿਪਯਤੁਅਗਰੁਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥੰ
 – “ਗਰੁੱਪਿਪਯਤੁਗਰੁਨਿਯਾ”ਤ੍ਰਿਪਿ, “ਗਰੁੱਪਿਪਯਤੁਅਗਰੁਨਿਯਾ”ਤ੍ਰਿਪਿ।

ਨੇ ਓਘਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਯੋਗਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਨੀਕਰਣਾ। ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨੀਕਰਣਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਨੀਕਰਣਿਯਾ। ਨਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਨੀਕਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੀਕਰਣਿਯਾ। ਪਨ੍ਹਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨੀਕਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨੀਕਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਨੀਕਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਨੀਕਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਕਤੁਬ੍ਬਾ – “ਨੀਕਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਕਰਣਿਯਾ ਚਾ”ਤਿ, ਨੀਕਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਨੀਕਰਣਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਕਤੁਬ੍ਬਾ – “ਨੀਕਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਕਰਣਿਯਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਨੀਕਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਨੀਕਰਣਾ”ਤਿਪਿ। ਨਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਕਤੁਬ੍ਬਾ – “ਨੀਕਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਕਰਣਿਯਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੀਕਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਨੀਕਰਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਤੁਬ੍ਬਾ – “ਨੀਕਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਨੀਕਰਣਾ”ਤਿ।

ਪਨ੍ਹਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਨੀਘਰਣਾ ਚੇਘ ਨੀਘਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਨੀਘਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਨੀਘਰਣਾ”ਤਿਪਿ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥੰ – “ਨੀਘਰਣਵ੍ਧ੍ਵੇਘ ਨੀਘਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਵ੍ਧ੍ਵਾ”ਤਿ, ਨੀਘਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਵ੍ਧ੍ਵੇਘ ਨੇ ਚ ਨੀਘਰਣੰ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਨੀਘਰਣਾ ਚੇਘ ਨੀਘਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੀਘਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਨੀਘਰਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਨੀਘਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਨੀਘਰਣਾ”ਤਿ।

ਨਵਿੰਨ੍ਹੂਜਾ ਨੀਵਰਣਵਿੱਪਯੁਤੁਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਤੀਵਿਨ੍ਹੂਜਾ ਨੀਵਰਣਵਿੱਪਯੁਤੁਅਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹੂਯੰ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ – “ਨੀਵਰਣਵਿੱਪਯੁਤੁਨੀਵਰਣਿਯ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਨੀਵਰਣਵਿੱਪਯੁਤੁਅਨੀਵਰਣਿਯ”ਨ੍ਰਿਪਿ। ਤੀਵਿਨ੍ਹੂਜਾ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿੱਪਯੁਤੁਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿੱਪਯੁਤੁਅਨੀਵਰਣਿਯਾ । ਛ ਇਨ੍ਹੂਜਾ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿੱਪਯੁਤੁਨੀਵਰਣਿਯਾ , ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿੱਪਯੁਤੁਅਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਨੀਵਰਣਵਿੱਪਯੁਤੁਨੀਵਰਣਿਯਾ”ਤਿਪਿ, “ਨੀਵਰਣਵਿੱਪਯੁਤੁਅਨੀਵਰਣਿਯਾ”ਤਿਪਿ।

ਨੇ ਪਰਾਮਾਸਾ। ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਵਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਪਰਾਮਟ੍ਵਾ। ਨਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਵਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਾਮਟ੍ਵਾ। ਸੋਲਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਵਾ। ਛ ਇਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਵਾ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਵਾ। ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਪਰਾਮਾਸਾ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਵਾ ਚਾ”ਤਿ, ਪਰਾਮਟ੍ਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਪਰਾਮਾਸਾ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਵਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਪਰਾਮਟ੍ਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ”ਤਿਪਿ। ਨਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਪਰਾਮਾਸਾ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਵਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਪਰਾਮਟ੍ਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ”ਤਿ। ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਵਪਰਾਮਟ੍ਵਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਵਅਪਰਾਮਟ੍ਵਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਵਪਰਾਮਟ੍ਵਾ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਵਅਪਰਾਮਟ੍ਵਾ। ਛ ਇਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਵਪਰਾਮਟ੍ਵਾ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਵਅਪਰਾਮਟ੍ਵਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਵਪਰਾਮਟ੍ਵਾ”ਤਿਪਿ, “ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਵਅਪਰਾਮਟ੍ਵਾ”ਤਿਪਿ।

ਸਤਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਨਾਰਮੁਖਾ। ਚੁਦ੍ਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਾਰਮੁਖਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯਾਂ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮੁਖਣ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮੁਖਣ।
 ਏਕਵੀਸਤਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਰਾ। ਮਨਿਨ੍ਰਿਯਾਂ ਚਿਤ੍ਰਾਂ। ਤੇਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਚੇਤਸਿਕਾ। ਅਟ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਚੇਤਸਿਕਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯਾਂ ਸਿਯਾ ਚੇਤਸਿਕੰ,
 ਸਿਯਾ ਅਚੇਤਸਿਕੰ। ਤੇਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਚਿਤ੍ਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾ। ਸਤਿਨ੍ਰਿਯਾ ਚਿਤ੍ਰਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯਾਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾਂ, ਸਿਯਾ
 ਚਿਤ੍ਰਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾਂ। ਮਨਿਨ੍ਰਿਯਾਂ ਨ ਵਤ੍ਰਬਬੰ – “ਚਿਤ੍ਰੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰ” ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਚਿਤ੍ਰੇਨ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰ” ਨ੍ਰਿਪਿ।

ਤੇਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਚਿਤੁਸੰਸਟਾ। ਸਤ੍ਰਿਨ੍ਹਿਯਾ ਚਿਤੁਖਿੰਸੰਸਟਾ। ਜੀਖਿਤਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਿਯਾ ਚਿਤੁਸੰਸਟੰ, ਸਿਯਾ ਚਿਤੁਖਿੰਸੰਸਟੰ। ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ ਨ ਖਤੁਬ੍ਥੰ – “ਚਿਤੁਨ ਸੰਸਟੰ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਚਿਤੁਨ ਖਿੰਸੰਸਟੰ”ਨ੍ਰਿਪਿ। ਤੇਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਚਿਤੁਸਮੁਟਾਨਾ। ਅਟ੍ਰਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤੁਸਮੁਟਾਨਾ। ਜੀਖਿਤਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਿਯਾ ਚਿਤੁਸਮੁਟਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤੁਸਮੁਟਾਨੰ।

ਤੇਰਸਿਨ੍ਹ੍ਯਾ ਚਿਤ੍ਰਸਹਭੁਨੇ। ਅਟ੍ਰਿਨ੍ਹ੍ਯਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਰਸਹਭੁਨੇ। ਜੀਵਤਿਨ੍ਹ੍ਯੰ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਰਸਹਭੁ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਰਸਹਭੁ। ਤੇਰਸਿਨ੍ਹ੍ਯਾ ਚਿਤ੍ਰਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਰਿਨੇ। ਅਟ੍ਰਿਨ੍ਹ੍ਯਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਰਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਰਿਨੇ। ਜੀਵਤਿਨ੍ਹ੍ਯੰ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਰਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਰਿ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਰਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਰਿ।

ਤੇਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਾ। ਅਟਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਾ। ਜੀਖਿਤਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਿਯਾ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨੰ। ਤੇਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਸਹਭਨੇ। ਅਟਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਸਹਭਨੇ। ਜੀਖਿਤਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਿਯਾ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਸਹਭ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਸਹਭ। ਤੇਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਾਨੁਪਰਿਖਤਿਨੇ। ਅਟਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਾਨੁਪਰਿਖਤਿਨੇ। ਜੀਖਿਤਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਿਯਾ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਾਨੁਪਰਿਖਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਚਿਤੁਸੰਸਟਸਮੁਟਾਨਾਨੁਪਰਿਖਤਿ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਅਜਝਤਿਕਾ। ਸੇਲਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਬਾਹਿਰਾ।

ਸਤਿਨ੍ਰਿਯਾ ਉਪਾਦਾ। ਚੁਦ੍ਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨੇ ਉਪਾਦਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾ, ਸਿਯਾ ਨੇ ਉਪਾਦਾ। ਨਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਰਾ।
ਚਤੁਰਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਰਾ। ਨਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਰਾ। ਨੇ ਉਪਾਦਾਨਾ। ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ।
ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਨਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਸੇਲਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯਤੁਤਾ। ਛ
ਇਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯਤੁਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯਤੁਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ
ਚਾ”ਤਿ, ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ,
“ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ”ਤਿਪਿ। ਨਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ
ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ। ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ
ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ”ਤਿ।

ਸੋਲਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਘ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ”ਤਿਪਿ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਘ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ”ਤਿ। ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਥਾ – “ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ”ਤਿਪਿ, “ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ”ਤਿਪਿ।

ਨੇ ਕਿਲੇਸਾ। ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਨਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਪਨ੍ਹਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟਾ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟਾ। ਪਨ੍ਹਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪਯੁਤੁ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪਯੁਤੁ। ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾ”ਤਿਪਿ। ਨਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – “ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾ”ਤਿ।

ਪਨ੍ਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਰਾ - “ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਘ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾ”ਤਿਪਿ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਨ ਘਤੁਬ੍ਰਾਂ - “ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਘ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾਵ੍ਰਾ”ਤਿ, ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾਵ੍ਰੇਘ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ। ਛ ਇਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਰਾ - “ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਘ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਰਾ - “ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾ”ਤਿ।

ਪਨ੍ਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਰਾ - “ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਘ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾ”ਤਿਪਿ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਨ ਘਤੁਬ੍ਰਾਂ - “ਕਿਲੇਸੇ ਚੇਘ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾਵ੍ਰਾ”ਤਿ, ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾਵ੍ਰੇਘ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸੇ। ਛ ਇਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਰਾ - “ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਘ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਰਾ - “ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾ ਚੇਘ ਨੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾ”ਤਿ। ਨਵੰਨ੍ਰਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵੰਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵੰਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਨ ਘਤੁਬ੍ਰਾਂ - “ਕਿਲੇਸਵੰਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ”ਨ੍ਰਿਪਿ, “ਕਿਲੇਸਵੰਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ”ਨ੍ਰਿਪਿ। ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵੰਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵੰਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਛ ਇਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵੰਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵੰਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਘਤੁਬ੍ਰਾ - “ਕਿਲੇਸਵੰਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ”ਤਿਪਿ, “ਕਿਲੇਸਵੰਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ”ਤਿਪਿ।

ਪਨ੍ਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਰਾ। ਸਤ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਰਾ। ਪਨ੍ਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਭਾਘਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਰਾ। ਸਤ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਭਾਘਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਘਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਰਾ। ਪਨ੍ਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਰਹੇਤੁਕਾ। ਸਤ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਰਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਰਹੇਤੁਕਾ। ਪਨ੍ਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਭਾਘਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਰਹੇਤੁਕਾ। ਸਤ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਭਾਘਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਰਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਘਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਰਹੇਤੁਕਾ।

ਨਵੰਨ੍ਰਿਯਾ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਸਵੰਤਿਕ੍ਕੰ। ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਾ। ਨਵੰਨ੍ਰਿਯਾ ਅਵੰਚਾਰਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਸਵੰਚਾਰੰ। ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਵੰਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵੰਚਾਰਾ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ।

ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਕਾਮਾਘਚਰਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਕਾਮਾਘਚਰਾ। ਨਵੰਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਾਘਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਾਘਚਰਾ। ਤੇਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਰੂਪਾਘਚਰਾ। ਨਵੰਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਰੂਪਾਘਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਾਘਚਰਾ। ਚੁਦ੍ਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਾਘਚਰਾ। ਅਟ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾਘਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਾਘਚਰਾ। ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਰਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਰਾ। ਨਵੰਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਰਾ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਨਿਯਯਾਨਿਕਾ। ਅਨਵ੍ਵਾਤਵ੍ਵਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਰਿਯੰ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ। ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਯਾਨਿਕਾ। ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਅਨਵ੍ਵਾਤਵ੍ਵਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਰਿਯੰ ਨਿਯਤੰ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਉਤੁਰਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਨੁਤੁਰਾ। ਨਵੰਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਉਤੁਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਤੁਰਾ। ਪਨ੍ਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਰਣਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਸਰਣੰ। ਛ ਇਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਰਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਵ੍ਰਾਪੁਚ੍ਛਕੰ।

ਇਨ੍ਰਿਯਵੰਤਿਭ੍ਰੇ ਨਿਟ੍ਰਿਤੇ।

੬. ਪਟਿਚੂਸਮੁਪਾਦਵਿਭੰਨੇ

੧. ਸੁਤਨੁਭਾਜਨੀਯੰ

੨੨੫. ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣੰ, ਵਿਵਿਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚੂਯਾ ਸਲਾਯਤਨੰ, ਸਲਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਤਞ੍ਹਾ, ਤਞ੍ਹਾਪਚੂਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚੂਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ ਸੋਕਪਰਿਦੇਵਦੁਖਦੇਮਨਸ੍ਸੁਪਾਯਾਸਾ ਸਮਭਵੰਤਿ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤਿ।

੨੨੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਦੁਖੇ ਅਵਿਵਾਣੰ, ਦੁਖਸਮੁਦਯੇ ਅਵਿਵਾਣੰ, ਦੁਖਨਿਰੋਧੇ ਅਵਿਵਾਣੰ, ਦੁਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਅਵਿਵਾਣੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ? ਪੁਵਵਾਤਿਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਅਪੁਵਵਾਤਿਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਆਨੇਵਜਾਤਿਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਕਾਯਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਵਚੀਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਚਿਤੁਸਕ੍ਖਾਰੇ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪੁਵਵਾਤਿਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਕੁਸਲਾ ਚੇਤਨਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਦਾਨਮਯਾ ਸੀਲਮਯਾ ਭਾਵਨਾਮਯਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪੁਵਵਾਤਿਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਪੁਵਵਾਤਿਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਅਕੁਸਲਾ ਚੇਤਨਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਪੁਵਵਾਤਿਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਆਨੇਵਜਾਤਿਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਕੁਸਲਾ ਚੇਤਨਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਆਨੇਵਜਾਤਿਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਕਾਯਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਕਾਯਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਕਾਯਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਵਚੀਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਵਚੀਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਮਨੋਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਚਿਤੁਸਕ੍ਖਾਰੇ। ਇਮੇ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾ”।

੨੨੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣੰ? ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਿਵਾਣੰ, ਸੇਤਵਿਵਿਵਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਵਿਵਾਣੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਵਿਵਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਵਿਵਾਣੰ, ਮਨੋਵਿਵਿਵਾਣੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣੰ”।

੨੨੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਵਿਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਤੁਰੇ ਮਹਾਭੂਤਾ, ਚਤੁਨ੍ਨਵ੍ਥ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਰੂਪੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਵ੍ਥ ਨਾਮੰ, ਇਦਵ੍ਥ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਵਿਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ”।

੨੨੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮਰੂਪਪਚੂਯਾ ਸਲਾਯਤਨੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਸੇਤਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਨਾਮਰੂਪਪਚੂਯਾ ਸਲਾਯਤਨੰ”।

੨੩੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਲਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ? ਚਕ੍ਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਲਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

੨੩੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਪਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਚਕ੍ਰਸਮ੍ਫਸ੍ਪਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੈਤਸਮ੍ਫਸ੍ਪਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਪਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਪਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਪਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਪਜਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਫਸ੍ਪਚਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

੨੩੨. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾਪਚਯਾ ਤਥਾ? ਰੂਪਤਥਾ, ਸਦ੍ਰੁਤਥਾ, ਗਨ੍ਧਤਥਾ, ਰਸਤਥਾ, ਫੇਣ੍ਰਬ੍ਰਤਥਾ, ਧਮ੍ਮਤਥਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੇਦਨਾਪਚਯਾ ਤਥਾ”।

੨੩੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਤਥਾਪਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ? ਕਾਮੁਪਾਦਾਨੰ, ਦਿਟ੍ਠੁਪਾਦਾਨੰ, ਸੀਲਬ੍ਰਤੁਪਾਦਾਨੰ, ਅਤ੍ਰੁਵਾਦੁਪਾਦਾਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਤਥਾਪਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ”।

੨੩੪. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਉਪਾਦਾਨਪਚਯਾ ਭਵੇ? ਭਵੇ ਦੁਖਿਯੇਨ – ਅਤ੍ਰਿ ਕਮ੍ਮਭਵੇ, ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਪਤਿਭਵੇ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕਮ੍ਮਭਵੇ? ਪੁਵ੍ਵਾਭਿਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਅਪੁਵ੍ਵਾਭਿਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਆਨੇਵ੍ਜਾਭਿਸਕ੍ਖਾਰੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕਮ੍ਮਭਵੇ”। ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਭਵਗਾਮਿਕਮ੍ਮੰ ਕਮ੍ਮਭਵੇ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਉਪਪਤਿਭਵੇ? ਕਾਮਭਵੇ, ਰੂਪਭਵੇ, ਅਰੂਪਭਵੇ, ਸਵ੍ਵਾਭਵੇ, ਅਸਵ੍ਵਾਭਵੇ, ਨੇਵਸਵ੍ਵਾਨਾਸਵ੍ਵਾਭਵੇ, ਏਕਵੇਕਾਰਭਵੇ, ਚਤੁਵੇਕਾਰਭਵੇ, ਪਥ੍ਵੇਕਾਰਭਵੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪਪਤਿਭਵੇ”। ਇਤਿ ਅਯਥ੍ਵ ਕਮ੍ਮਭਵੇ, ਅਯਥ੍ਵ ਉਪਪਤਿਭਵੇ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪਾਦਾਨਪਚਯਾ ਭਵੇ”।

੨੩੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਭਵਪਚਯਾ ਜਾਤਿ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਤਮ੍ਮਿ ਤਮ੍ਮਿ ਸਤ੍ਤੁਨਿਕਾਯੇ ਜਾਤਿ ਸਵ੍ਵਜਾਤਿ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਪਾਤੁਭਾਵੇ, ਆਯਤਨਾਨੰ ਪਟਿਲਾਭੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਭਵਪਚਯਾ ਜਾਤਿ”।

੨੩੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਜਾਤਿਪਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ? ਅਤ੍ਰਿ ਜਰਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਮਰਣੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਜਰਾ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਤਮ੍ਮਿ ਤਮ੍ਮਿ ਸਤ੍ਤੁਨਿਕਾਯੇ ਜਰਾ ਜੀਰਣਤਾ ਖਣ੍ਡਿਚੁ ਪਾਲਿਚੁ ਵਲਿਤੁਚਤਾ ਆਯੁਨੇ ਸੰਹਾਨਿ ਇਨ੍ਨ੍ਯਾਨੰ ਪਰਿਪਾਕੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਜਰਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਮਰਣੰ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਤਮ੍ਮਾ ਤਮ੍ਮਾ ਸਤ੍ਤੁਨਿਕਾਯਾ ਚੁਤਿ ਚਵਨਤਾ ਭੇਦੇ ਅਨੁਰਧਾਨੰ ਮਚ੍ਛੁ ਮਰਣੰ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾ [ਕਾਲਕਿਰਿਯਾ (ਕੇ)] ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਭੇਦੇ ਕਲੇਵਰਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖੇਪੇ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਨ੍ਯਸ੍ਸੁਪਚ੍ਛੇਦੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮਰਣੰ”। ਇਤਿ ਅਯਥ੍ਵ ਜਰਾ, ਇਦਥ੍ਵ ਮਰਣੰ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਜਾਤਿਪਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ”।

੨੩੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸੇਕੇ? ਵਾਤਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਭੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਰੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਸੀਲਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਦਿਟ੍ਠਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਬ੍ਯਸਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ, ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਦੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇਨ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸੇਕੇ ਸੇਚਨਾ ਸੇਚਿਤਤੁੰ ਅਨੁਸੇਕੇ ਅਨੁਪਰਿਸੇਕੇ ਚੇਤਸੇ ਪਰਿਜ੍ਞਾਯਨਾ ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ ਸੇਕਸਲ੍ਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੇਕੇ”।

੨੩੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਰਿਦੇਵੇ? ਵਾਤਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਭੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਰੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਸੀਲਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਦਿਟ੍ਠਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਬ੍ਯਸਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ, ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਦੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇਨ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਆਦੇਵੇ ਪਰਿਦੇਵੇ ਆਦੇਵਨਾ ਪਰਿਦੇਵਨਾ ਆਦੇਵਿਤਤੁੰ ਪਰਿਦੇਵਿਤਤੁੰ ਵਾਚਾ ਪਲਾਪੇ ਵਪਿਪਲਾਪੇ ਲਾਲਪ੍ਪੇ ਲਾਲਪ੍ਪਨਾ ਲਾਲਪ੍ਪਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ਪਰਿਦੇਵੇ”।

੨੩੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਦੁਕ੍ਖੰ? ਯੰ ਕਾਯਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਕਾਯਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਯੇਦਯਿਤੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਯੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਯੁਚ੍ਥਿਤੰ “ਦੁਕ੍ਖੰ”।

੨੪੦. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ, ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ, ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਯੇਦਯਿਤੰ, ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਯੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਯੁਚ੍ਥਿਤੰ “ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ”।

੨੪੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਉਪਾਯਾਸੇ? ਵਾਤਿਬਯਸਨੇਨ ਯਾ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ, ਭੋਗਯਸਨੇਨ ਯਾ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ, ਰੋਗਯਸਨੇਨ ਯਾ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ, ਸੀਲਯਸਨੇਨ ਯਾ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ, ਦਿਟ੍ਠਿਯਸਨੇਨ ਯਾ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ, ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਯਸਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ, ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਦੁਕ੍ਖਯਮ੍ਮੇਨ ਫੁਟ੍ਥਸ੍ਸ ਆਯਾਸੇ ਉਪਾਯਾਸੇ ਆਯਾਸਿਤਤੁੰ ਉਪਾਯਾਸਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਯੁਚ੍ਥਿਤੰ “ਉਪਾਯਾਸੇ”।

੨੪੨. ਏਯਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਯਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤੀਤਿ, ਏਯਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਯਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਛ੍ਥਿਤਿ ਹੇਤਿ, ਸਮਾਗਮੇ ਹੇਤਿ, ਸਮੇਧਾਨੰ ਹੇਤਿ, ਪਾਤੁਭਾਯੋ ਹੇਤਿ। ਤੇਨ ਯੁਚ੍ਥਿਤੰ “ਏਯਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਯਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

ਸੁਤੁਨੁਭਾਜਨੀਯੰ।

੨. ਅਭਿਧਮਮਭਾਜਨੀਯੰ

੧. ਪਚ੍ਯਚਤੁਕ੍ਕੰ

੨੪੩. ਅਯਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਯਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਯਿਵ੍ਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਥਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਥਾਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਯੇਦਨਾ, ਯੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਯੋ, ਭਯਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਯਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਯਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤਿ।

ਅਯਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਯਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਯਿਵ੍ਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਯੇਦਨਾ, ਯੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਯੋ, ਭਯਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਯਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਯਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤਿ।

ਅਯਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਯਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਯਿਵ੍ਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਥਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਥਾਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਯੇਦਨਾ, ਯੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਯੋ, ਭਯਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਯਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਯਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤਿ।

ਅਯਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਯਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਯਿਵ੍ਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਸਲਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਥਾਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਯੇਦਨਾ, ਯੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਯੋ, ਭਯਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਯਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਯਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤਿ।

ਪਚ੍ਯਚਤੁਕ੍ਕੰ।

੨. ਹੇਤੁਚਤੁਕ੍ਕੰ

੨੪੪. ਅਧਿਜਜਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਧਿਜਜਾਹੇਤੁਕੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਧਿਵ੍ਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ, ਧਿਵ੍ਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ ਧਿਵ੍ਵਾਣਹੇਤੁਕੰ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ ਨਾਮਹੇਤੁਕੰ, ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟਾਯਤਨਹੇਤੁਕੇ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਧੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਧੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਧੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚੂਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚੂਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤਿ।

ਅਵਿਜਜਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜਜਾਹੇਤੁਕੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਿਥਾਣੇ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ, ਵਿਵਿਥਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ
ਵਿਵਿਥਾਣਹੇਤੁਕੰ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਫਸਸੇ ਨਾਮਹੇਤੁਕੇ, ਫਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸਸਹੇਤੁਕਾ, ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ,
ਤਣ੍ਹਾਪਚੂਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ
ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

ਅਘਿੰਜਜਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਘਿੰਜਜਾਹੇਤੁਕੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਘਿੰਵਵਾਣ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ, ਘਿੰਵਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਘਿੰਵਵਾਣਹੇਤੁਕੰ , ਨਾਮਰੂਪਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕੰ, ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸਸੇ ਛਟਾਯਤਨਹੇਤੁਕੇ, ਫਸਸਪਚੂਯਾ ਘੇਦਨਾ ਫਸਸਹੇਤੁਕਾ, ਘੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਘੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚੂਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

ਅਧਿਜਨਾਪਚੂਯਾ ਸਕਾਰੇ ਅਧਿਜਨਾਹੇਤੁਕੇ, ਸਕਾਰਪਚੂਯਾ ਧਿਵਵਾਣ ਸਕਾਰਹੇਤੁਕੰ, ਧਿਵਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਧਿਵਵਾਣਹੇਤੁਕੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚੂਯਾ ਸਲਾਯਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕੰ, ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟਾਯਤਨਹੇਤੁਕੇ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਯੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਯੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਯੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚੂਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚੂਯਾ ਭਯੇ, ਭਯਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਯਮੇਤਸਸ ਕੇਯਲਸਸ ਦੁਕਖਕਥਨਧਸਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

ਹੇਤੁਚਤੁਕ੍ਕੰ।

੩. ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਚਤੁਕ੍ਕੰ

284. ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਿਥਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁੰ, ਵਿਵਿਥਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ ਵਿਵਿਥਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁੰ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁੰ, ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁੰ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁੰ, ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁੰ, ਤਣ੍ਹਾਪਚੂਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚੂਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸਸ ਕੇਵਲਸਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

ਅਧਿਜਨਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਧਿਜਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਧਿਵ੍ਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁੰ, ਧਿਵ੍ਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮ ਧਿਵ੍ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁੰ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਧੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥਾ, ਧੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਤਣ੍ਥਾ ਧੇਦਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥਾ, ਤਣ੍ਥਾਪਚੂਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਥਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸਸ ਕੇਵਲਸਸ ਦੁਕਖਕਥਨਧਸਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

ਅਧਿਜਨਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਧਿਜਨਾਸਮਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਖਿੰਦ੍ਵਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮਪਯੁਤ੍ਥੁੰ, ਖਿੰਦ੍ਵਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਖਿੰਦ੍ਵਣਸਮਪਯੁਤ੍ਥੁੰ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਸਮਪਯੁਤ੍ਥੁੰ, ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸਸੇ ਛਟਾਯਤਨਸਮਪਯੁਤ੍ਥੇ, ਫਸਸਪਚੂਯਾ ਘੇਦਨਾ ਫਸਸਸਮਪਯੁਤ੍ਥਾ, ਘੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਤਛਾ ਘੇਦਨਾਸਮਪਯੁਤ੍ਥਾ, ਤਛਾਪਚੂਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ

੨੪੭. ਸਕਾਰਪਚੂਯਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਵਿਵਿਵਾਣਪਚੂਯਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਫਸਪਚੂਯਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਤਣਾਪਚੂਯਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਉਪਾਦਾਨਪਚੂਯਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ...ਪੇਂ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚੂਯਾ ਸਕਾਰੇ, ਸਕਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣ, ਵਿਵਿਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨ, ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸੇ, ਫਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਤਣਾ, ਤਣਾਪਚੂਯਾ ਉਪਾਦਾਨ, ਉਪਾਦਾਨਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਯ ਕੇਵਲਸ੍ਯ ਦੁਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਯ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤਿ।

ਮਾਤਿਕਾ।

੫. ਪਚੂਯਚਤੁਕ੍ਕੰ

੨੪੮. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪਪੰਨੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯਤੁੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਸਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਫੇਟ੍ਠਬ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਥ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚੂਯਾ ਸਕਾਰੇ, ਸਕਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣ, ਵਿਵਿਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨ, ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸੇ, ਫਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਤਣਾ, ਤਣਾਪਚੂਯਾ ਉਪਾਦਾਨ, ਉਪਾਦਾਨਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਯ ਕੇਵਲਸ੍ਯ ਦੁਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਯ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤਿ।

੨੪੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵਿਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇਂ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਙ੍ਕੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚੂਯਾ ਸਕਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਧੇਤਨਾ ਸਵ੍ਧੇਤਯਿਤਤੁੰ [ਚੇਤਯਿਤਤੁੰ (ਸੀਂ ਕਾਂ)] – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚੂਯਾ ਸਕਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਕਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣਡਰੰ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ ਵਿਵਿਵਾਣੰ ਵਿਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਤਜ੍ਯਾਮਨੋਵਿਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਕਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਵਿਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਵਿਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣਡਰੰ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ ਵਿਵਿਵਾਣੰ ਵਿਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਤਜ੍ਯਾਮਨੋਵਿਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸੇ? ਯੇ ਫਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫੁਸ੍ਯਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫੁਸ੍ਯਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਫਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ੲੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਫ੍ਯਾ? ਯੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਅਨੁਨਯੇ ਅਨੁਰੇਧੇ ਨਨ੍ਹੀ ਨਨ੍ਹਿਰਾਗੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ੲੁਚ੍ਯਤਿ “ੲੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਫ੍ਯਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਤਫ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ? ਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਹਨੰ ਦਿਟ੍ਠਿਕਨ੍ਧਾਰੇ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਸ਼੍ਰੁਕਾਯਿਕੰ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪ੍ਰਫਨ੍ਧਿਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਸੰਯੋਜਨੰ ਗਾਹੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਹੇ ਅਭਿਨਿਵੇਸ਼ੇ ਪਰਾਮਾਸ਼ੇ ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਥੇ ਮਿਚ੍ਛਾਪਥੇ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤੁ ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨੰ ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਥਾਹੇ
[ਵਿਪਰਿਯੇਸਗ੍ਥਾਹੇ (ਬਹੁਸ੍ਰ)] – ਇਦੰ ੲੁਚ੍ਯਤਿ “ਤਫ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ੲੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ
ਵਿਵਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ੲੁਚ੍ਯਤਿ “ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਜਾਤਿ ਸਵਜਾਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਪਾਤੁਭਾਵੇ – ਅਯੰ
ੲੁਚ੍ਯਤਿ “ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਜਰਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਰਣੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਜਰਾ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਜਰਾ ਜੀਰਣਤਾ
ਆਯੁਨੇ ਸੰਹਾਨਿ – ਅਯੰ ੲੁਚ੍ਯਤਿ “ਜਰਾ”। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਮਰਣੰ? ਯੇ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਖਯੇ ਘਯੇ ਭੇਦੇ ਪਰਿਭੇਦੇ ਅਨਿਚ੍ਯਤਾ
ਅਨੁਰਧਾਨੰ – ਇਦੰ ੲੁਚ੍ਯਤਿ “ਮਰਣੰ”। ਇਤਿ ਅਯਵ੍ਥੁ ਜਰਾ, ਇਦਵ੍ਥੁ ਮਰਣੰ। ਇਦੰ ੲੁਚ੍ਯਤਿ “ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ”।

ਏਵਮੇਤਸ੍ਰ ਕੇਵਲਸ੍ਰ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀਤਿ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਰ ਕੇਵਲਸ੍ਰ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਰ ਸਭ੍ਭਤਿ ਹੇਤਿ, ਸਮਾਗਮੇ
ਹੇਤਿ, ਸਮੇਧਾਨੰ ਹੇਤਿ, ਪਾਤੁਭਾਵੇ ਹੇਤਿ। ਤੇਨ ੲੁਚ੍ਯਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਰ ਕੇਵਲਸ੍ਰ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੫੦. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਵਾਣੰ, ਵਿਵਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ,
ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ੲੇਦਨਾ, ੲੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਫ੍ਯਾ, ਤਫ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ
ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਰ ਕੇਵਲਸ੍ਰ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੫੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਙ੍ਭੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ੲੁਚ੍ਯਤਿ
“ਅਵਿਜ੍ਯਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਥੇਤਨਾ ਸਵ੍ਥੇਤਯਿਤਤ੍ਤੁ – ਅਯੰ ੲੁਚ੍ਯਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ
ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਵਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਯਾਮਨੇਵਿਵਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ੲੁਚ੍ਯਤਿ
“ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਵਾਣੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਵਿਵਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ? ੲੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ੲੁਚ੍ਯਤਿ
“ਵਿਵਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ”।

ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਫਸ੍ਸੰ, ੲੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ
ਵਿਵਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ੲੁਚ੍ਯਤਿ “ਨਾਮੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”...ਪੇ...
ਤੇਨ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ
ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ
ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੫੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵ੍ਞਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ
“ਅਵਿਜ੍ਯਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਯਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ
ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਯਾਮਨੋਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ
“ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਵਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ,
ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਸੇਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ,
ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਵ੍ਵਸ੍ਸਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤ੍ਤੁਜੰ
ਚਿਤ੍ਤੁਹੇਤੁਕੰ ਚਿਤ੍ਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਵ੍ਧੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਵ੍ਧੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਵਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ
ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ,
ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੋਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁ ਪ੍ਰਤਿਤਿ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ
“ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਵ੍ਧੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਵ੍ਧੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਯਾਮਨੋਵਿਵ੍ਞਾਣਯਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ
“ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ
ਫਸ੍ਸੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੫੪. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ
ਸਲਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ
ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੫੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵ੍ਞਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ
“ਅਵਿਜ੍ਯਾ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਯਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਿਥਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਯਾਮਨੇਵਿਵਿਥਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਿਥਾਣੰ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਵਿਵਿਥਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਸੇਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਜਿਵ੍ਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਯੰ ਪਾਪਨਵ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤੁਜੰ ਚਿਤੁਹੇਤੁਕੰ ਚਿਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ – ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਵ੍ਧੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਵ੍ਧੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਵਿਵਿਥਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਨਾਮਰੂਪਪਚੂਯਾ ਸਲਾਯਤਨੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਤੁਰੇ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ, ਯਵ੍ਧੁ ਰੂਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੇਵਿਵਿਥਾਣਧਾਤੁ ਪਤੁਤਿ – ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਵ੍ਧੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਵ੍ਧੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਨਾਮਰੂਪਪਚੂਯਾ ਸਲਾਯਤਨੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਸੇਤਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਯਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ – ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਨਾਮਰੂਪਪਚੂਯਾ ਸਲਾਯਤਨੰ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੇ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮੁਫੁਸਨਾ ਸਮੁਫੁਸਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਪੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

ਪਚ੍ਯਚਤੁਕ੍ਕੰ।

੬. ਹੇਤੁਚਤੁਕ੍ਕੰ

੨੫੬. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਹੇਤੁਕੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਿਥਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ, ਵਿਵਿਥਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ ਵਿਵਿਥਾਣਹੇਤੁਕੰ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ ਨਾਮਹੇਤੁਕੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੇ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚੂਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੫੭. ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵਿਥਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਹੇਤੁਕੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਯਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਹੇਤੁਕੇ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਿਥਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ? ਯੰ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਯਾਮਨੇਵਿਵਿਥਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਿਥਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਖਿੰਵਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ ਖਿੰਵਵਾਣਹੇਤੁਕੰ? ਖੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਘੁਚ੍ਠਿਤਿ
“ਖਿੰਵਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ ਖਿੰਵਵਾਣਹੇਤੁਕੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ ਨਾਮਹੇਤੁਕੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਖਿੰਵਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਘੁਚ੍ਠਿਤਿ
“ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ ਨਾਮਹੇਤੁਕੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟ੍ਯਾਤਨਹੇਤੁਕੇ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਘੁਚ੍ਠਿਤਿ
“ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟ੍ਯਾਤਨਹੇਤੁਕੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਖੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫੁਸਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਖੇਦਯਿਤੰ
ਚੇਤੇਸਮ੍ਫੁਸਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਖੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਘੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਖੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਖੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਖੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ? ਯੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ...ਪੇ... ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਘੁਚ੍ਠਿਤਿ
“ਖੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਖੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ? ਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ...ਪੇ... ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨੰ ਖਿਪਿਰਿਯਾਸਗ੍ਧਾਹੇ – ਇਦੰ
ਘੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਘੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਏਘਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਘਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ
ਹੇਤਿ”ਤਿ।

੨੫੮. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਘਿੰਜਜਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਘਿੰਜਜਾਹੇਤੁਕੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਖਿੰਵਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ,
ਖਿੰਵਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ ਖਿੰਵਵਾਣਹੇਤੁਕੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਨਾਮਹੇਤੁਕੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਖੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਖੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ
ਤਣ੍ਹਾ ਖੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ।
ਏਘਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਘਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੫੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਘਿੰਜਜਾ? ਯੰ ਅਵਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਘਿੰਜਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਘੁਚ੍ਠਿਤਿ
“ਅਘਿੰਜਜਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਘਿੰਜਜਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਘਿੰਜਜਾਹੇਤੁਕੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਘੁਚ੍ਠਿਤਿ
“ਅਘਿੰਜਜਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਘਿੰਜਜਾਹੇਤੁਕੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਖਿੰਵਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਖਿੰਵਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ
ਘੁਚ੍ਠਿਤਿ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਖਿੰਵਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਖਿੰਵਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ ਖਿੰਵਵਾਣਹੇਤੁਕੰ ? ਖੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਘੁਚ੍ਠਿਤਿ
“ਖਿੰਵਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ ਖਿੰਵਵਾਣਹੇਤੁਕੰ”।

ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਨਾਮਹੇਤੁਕੇਤਿ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਠਪੇਤ੍ਥਾ ਫਸ੍ਸੰ, ਖੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ
ਖਿੰਵਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਘੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਨਾਮੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਨਾਮਹੇਤੁਕੇ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਨਾਮਹੇਤੁਕੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੬੦. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਹੇਤੁਕੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ, ਵਿਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਵਿਵਿਵਾਣਹੇਤੁਕੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟ੍ਯਾਤਨਹੇਤੁਕੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਪੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਪੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੬੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵਿਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਙ੍ਕੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਹੇਤੁਕੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਯਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਹੇਤੁਕੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਯਾਮਨੇਵਿਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਵਿਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਵਿਵਿਵਾਣਹੇਤੁਕੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਸੇਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਜਿਵ੍ਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਯੰ ਪਾ ਪਨਵ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤ੍ਤੁਜੰ ਚਿਤ੍ਤੁਹੇਤੁਕੰ ਚਿਤ੍ਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਵ੍ਥੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਵ੍ਥੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਵਿਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਵਿਵਿਵਾਣਹੇਤੁਕੰ”।

ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕਨਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੇਵਿਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਪਤ੍ਤਿ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਵ੍ਥੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਵ੍ਥੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਯਾਮਨੇਵਿਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟ੍ਯਾਤਨਹੇਤੁਕੇ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟ੍ਯਾਤਨਹੇਤੁਕੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੬੨. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਹੇਤੁਕੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ, ਵਿਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਵਿਵਿਵਾਣਹੇਤੁਕੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਸਲਾਯਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟ੍ਯਾਤਨਹੇਤੁਕੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਪੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਪੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੬੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵ੍ਥਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇਂ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਹੇਤੁਕੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਹੇਤੁਕੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਹੇਤੁਕੰ? ਅਤ੍ਤਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਤਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਸੇਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਜਿਵ੍ਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਯੰ ਪਾ ਪਨਵ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤ੍ਤੁਜੰ ਚਿਤ੍ਤੁਹੇਤੁਕੰ ਚਿਤ੍ਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਵ੍ਧੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਵ੍ਧੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਹੇਤੁਕੰ”।

ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਸਲਾਯਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਤਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਤਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਤੁਰੇ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ, ਯਵ੍ਧੁ ਰੂਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੇਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਧਾਤੁ ਪਤ੍ਤਿ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਵ੍ਧੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਵ੍ਧੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਸਲਾਯਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਸੇਤਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਯਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਸਲਾਯਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੇ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫਸਨਾ ਸਮ੍ਫਸਨਾ ਸਮ੍ਫਸਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਪੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਪੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਪੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਪੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਪੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਵ੍ਹਾ ਪੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ? ਯੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ...ਪੇਂ... ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਪੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਵ੍ਹਾ ਪੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਤਵ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਵ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ? ਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ...ਪੇਂ... ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨੰ ਪਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਧਾਹੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਤਵ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਵ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ”...ਪੇਂ... ਤੇਨ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

ਹੇਤੁਚਤੁਕੰ।

੧. ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਚਤੁਕੰ

ਤਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਸਮਪਯੁਤੁ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚਯਾ ਵਿਵਿਥਾਣ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮਪਯੁਤੁ, ਵਿਵਿਥਾਣਪਚਯਾ ਨਾਮੰ ਵਿਵਿਥਾਣਸਮਪਯੁਤੁ, ਨਾਮਪਚਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ ਨਾਮਸਮਪਯੁਤੁ, ਛਟਾਯਤਨਪਚਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟਾਯਤਨਸਮਪਯੁਤੁ, ਫਸ੍ਸਪਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮਪਯੁਤੁ, ਵੇਦਨਾਪਚਯਾ ਤਞ੍ਞਾ ਵੇਦਨਾਸਮਪਯੁਤੁ, ਤਞ੍ਞਾਪਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਞ੍ਞਾਸਮਪਯੁਤੁ; ਉਪਾਦਾਨਪਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੬੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵਿਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲੋਕੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਸਮਪਯੁਤੁ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵੇਤਨਾ ਸਵੇਤਯਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਸਮਪਯੁਤੁ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚਯਾ ਵਿਵਿਥਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮਪਯੁਤੁ? ਯੰ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਯਾਮਨੇਵਿਵਿਥਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚਯਾ ਵਿਵਿਥਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮਪਯੁਤੁ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਵਿਥਾਣਪਚਯਾ ਨਾਮੰ ਵਿਵਿਥਾਣਸਮਪਯੁਤੁ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਵਿਵਿਥਾਣਪਚਯਾ ਨਾਮੰ ਵਿਵਿਥਾਣਸਮਪਯੁਤੁ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮਪਚਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ ਨਾਮਸਮਪਯੁਤੁ? ਯੰ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਯਾਮਨੇਵਿਵਿਥਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਨਾਮਪਚਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ ਨਾਮਸਮਪਯੁਤੁ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਛਟਾਯਤਨਪਚਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟਾਯਤਨਸਮਪਯੁਤੁ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫਸਨਾ ਸਮ੍ਫਸਨਾ ਸਮ੍ਫਸਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਛਟਾਯਤਨਪਚਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟਾਯਤਨਸਮਪਯੁਤੁ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮਪਯੁਤੁ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮਪਯੁਤੁ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾਪਚਯਾ ਤਞ੍ਞਾ ਵੇਦਨਾਸਮਪਯੁਤੁ? ਯੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ...ਪੇ... ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਵੇਦਨਾਪਚਯਾ ਤਞ੍ਞਾ ਵੇਦਨਾਸਮਪਯੁਤੁ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਤਞ੍ਞਾਪਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਞ੍ਞਾਸਮਪਯੁਤੁ? ਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ...ਪੇ... ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨੰ ਪਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਧਾਹੇ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਤਞ੍ਞਾਪਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਞ੍ਞਾਸਮਪਯੁਤੁ” ...ਪੇ... ਤੇਨ ਪੁਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੬੬. ਤਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਸਮਪਯੁਤੁ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚਯਾ ਵਿਵਿਥਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮਪਯੁਤੁ, ਵਿਵਿਥਾਣਪਚਯਾ ਨਾਮੰ ਵਿਵਿਥਾਣਸਮਪਯੁਤੁ, ਨਾਮਪਚਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਨਾਮਸਮਪਯੁਤੁ, ਫਸ੍ਸਪਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮਪਯੁਤੁ, ਵੇਦਨਾਪਚਯਾ ਤਞ੍ਞਾ ਵੇਦਨਾਸਮਪਯੁਤੁ, ਤਞ੍ਞਾਪਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਞ੍ਞਾਸਮਪਯੁਤੁ; ਉਪਾਦਾਨਪਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੬੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵ੍ਥਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇਂ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਯਿਤਤ੍ਵੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਯਾਮਨੇਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ? ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ”।

ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਫਸ੍ਸੰ, ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਵੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ”...ਪੇਂ... ਤੇਨ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੬੮. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ, ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਯਤਨੰ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ, ਛਟ੍ਯਾਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟ੍ਯਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਪੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ, ਪੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪੇਦਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੬੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵ੍ਥਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇਂ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਯਿਤਤ੍ਵੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਯਾਮਨੇਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ ਨਾਮੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਸੇਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਜਿਵ੍ਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਯੰ ਪਾ ਪਨਵ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤ੍ਤਜੰ ਚਿਤ੍ਤਹੇਤੁਕੰ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਵ੍ਥੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਵ੍ਥੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਪਿੰਦ੍ਰਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ੍ਵੰ ਨਾਮੰ”।

ਨਾਮਰੂਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤੁਨਿ। ਅਤ੍ਰਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਪਤੁਤਿ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਥੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਥੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੰ ਨਾਮਰੂਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤੁ? ਯੰ ਚਿਤੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਨਾਮਰੂਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”।

ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੇ ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਪੁਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੭੦. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਾਣ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਵਿਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਵਿਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਰੂਪਚੂਯਾ ਸਲਾਯਤਨ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਛਟਾਯਤਨੰ, ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਤਥਾ ਵੇਦਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਤਥਾਪਚੂਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਥਾਸਮ੍ਪਯੁਤੁ; ਉਪਾਦਾਨਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੭੧. ਤਤ੍ਰ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯੰ ਅਵਾਣ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਜਾ”।

ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤੁ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵੇਤਨਾ ਸਵੇਤਯਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”।

ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਾਣ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤੁ? ਯੰ ਚਿਤੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਾਣ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤੁ”।

ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੰ ਵਿਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਵਿਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਨਾਮੰ? ਅਤ੍ਰਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਸੇਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਵ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤੁਜੰ ਚਿਤੁਹੇਤੁਕੰ ਚਿਤੁਸਮੁਟਾਨੰ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਥੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਥੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਵਿਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਵਿਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਨਾਮੰ”।

ਨਾਮਰੂਪਚੂਯਾ ਸਲਾਯਤਨ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਛਟਾਯਤਨਨਿ। ਅਤ੍ਰਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਰਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਤੁਾਰੇ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ, ਯਥੁ ਰੂਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਪਤੁਤਿ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਥੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਥੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੰ ਨਾਮਰੂਪਚੂਯਾ ਸਲਾਯਤਨ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਛਟਾਯਤਨੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਸੇਤਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਨਾਮਰੂਪਚੂਯਾ ਸਲਾਯਤਨ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਛਟਾਯਤਨੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਵੇ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫਸਨਾ ਸਮ੍ਫਸਨਾ ਸਮ੍ਫਸਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਵੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਏਪਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਪਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਵਚਤੁਕ੍ਕੰ।

੮. ਅਵ੍ਵਮਵ੍ਵਚਤੁਕ੍ਕੰ

੨੭੨. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਪਿਜ੍ਜਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾਪਿ ਅਪਿਜ੍ਜਾ; ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਪਿਵ੍ਵਾਣ, ਪਿਵ੍ਵਾਣਪਚੂਯਾਪਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇ; ਪਿਵ੍ਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚੂਯਾਪਿ ਪਿਵ੍ਵਾਣ; ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ, ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾਪਿ ਨਾਮੰ; ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾਪਿ ਛਟਾਯਤਨੰ; ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਪੇਦਨਾ, ਪੇਦਨਾਪਚੂਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੇ; ਪੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚੂਯਾਪਿ ਪੇਦਨਾ; ਤਣ੍ਹਾਪਚੂਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚੂਯਾਪਿ ਤਣ੍ਹਾ; ਉਪਾਦਾਨਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਪਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਪਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੭੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਪਿਜ੍ਜਾ? ਯੰ ਅਵ੍ਵਾਣ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਪਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੇ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਪਿਜ੍ਜਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਪਿਜ੍ਜਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਯਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਪਿਜ੍ਜਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾਪਿ ਅਪਿਜ੍ਜਾ? ਯੰ ਅਵ੍ਵਾਣ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਪਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੇ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾਪਿ ਅਪਿਜ੍ਜਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਪਿਵ੍ਵਾਣ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਪਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਪਿਵ੍ਵਾਣੰ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਿਵ੍ਵਾਣਪਚੂਯਾਪਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਯਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਪਿਵ੍ਵਾਣਪਚੂਯਾਪਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਪਿਵ੍ਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ? ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਪਿਵ੍ਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮਪਚੂਯਾਪਿ ਪਿਵ੍ਵਾਣ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਪਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮਪਚੂਯਾਪਿ ਪਿਵ੍ਵਾਣੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਪਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾਪਿ ਨਾਮੰ? ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾਪਿ ਨਾਮੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਛਟਾਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਛਟਾਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾਪਿ ਛਟਾਯਤਨ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾਪਿ ਛਟਾਯਤਨ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਪੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਪੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਪੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਪੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੇ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਪੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਪੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਛ੍ਯਾ? ਯੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ...ਪੇ... ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਪੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਛ੍ਯਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਤਛ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾਪਿ ਪੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਪੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਪੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਤਛ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾਪਿ ਪੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਤਛ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ? ਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ...ਪੇ... ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨੰ ਪਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਰਾਹੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਤਛ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾਪਿ ਤਛ੍ਯਾ? ਯੇ ਰਾਗੇ...ਪੇ... ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾਪਿ ਤਛ੍ਯਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਿਵਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਜਾਤਿ ਸਵਜਾਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤਿ ਪਾਤੁਭਾਵੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਜਰਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਰਣੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਜਰਾ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਜਰਾ ਜੀਰਣਤਾ ਆਯੁਨੇ ਸੰਹਾਨਿ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਜਰਾ”। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਮਰਣੰ? ਯੇ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਖਯੇ ਪਰਿਭੇਦੇ ਅਨਿਚ੍ਛਤਾ ਅਨੁਰਧਾਨੰ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਮਰਣੰ”। ਇਤਿ ਅਯਥ੍ਥੁ ਜਰਾ, ਇਦਥ੍ਥੁ ਮਰਣੰ। ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ”।

ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀਤਿ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਭ੍ਭਿਤਿ ਹੇਤਿ, ਸਮਾਗਮੇ ਹੇਤਿ, ਸਮੇਧਾਨੰ ਹੇਤਿ, ਪਾਤੁਭਾਵੇ ਹੇਤਿ। ਤੇਨ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੭੪. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਯਾ; ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਪਿਵਵਾਣੰ, ਪਿਵਵਾਣਪਚ੍ਯਾਪਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇ; ਪਿਵਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾਪਿ ਪਿਵਵਾਣੰ; ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾਪਿ ਨਾਮੰ; ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਪੇਦਨਾ, ਪੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੇ; ਪੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਛ੍ਯਾ, ਤਛ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾਪਿ ਪੇਦਨਾ; ਤਛ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾਪਿ ਤਛ੍ਯਾ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੭੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵ੍ਥਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇਂ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵ੍ਥਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇਂ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਯਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਪਿਵ੍ਥਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਯਾਮਨੇਪਿਵ੍ਥਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਪਿਵ੍ਥਾਣੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਿਵ੍ਥਾਣਪਚ੍ਯਾਪਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਪਿਵ੍ਥਾਣਪਚ੍ਯਾਪਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਪਿਵ੍ਥਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ? ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਥਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਪਿਵ੍ਥਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮਪਚ੍ਯਾਪਿ ਪਿਵ੍ਥਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਯਾਮਨੇਪਿਵ੍ਥਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮਪਚ੍ਯਾਪਿ ਪਿਵ੍ਥਾਣੰ”।

ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਫਸ੍ਸੰ, ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵ੍ਥਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਿਵ੍ਥਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾਪਿ ਨਾਮੰ? ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਥਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਪਿਵ੍ਥਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾਪਿ ਨਾਮੰ”...ਪੇਂ... ਤੇਨ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੭੬. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਯਾ; ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਪਿਵ੍ਥਾਣੰ, ਪਿਵ੍ਥਾਣਪਚ੍ਯਾਪਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇ; ਪਿਵ੍ਥਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾਪਿ ਪਿਵ੍ਥਾਣੰ; ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾਪਿ ਨਾਮਰੂਪੰ; ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾਪਿ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ; ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਪੇਦਨਾ, ਪੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੇ; ਪੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾਪਿ ਪੇਦਨਾ; ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾਪਿ ਤਣ੍ਹਾ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੭੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵ੍ਥਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇਂ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਸਕ਼ਾਰਪਚੂਯਾਪਿ ਅਵਿਜ਼ਾ? ਯੰ ਅਵਵਾਣੰ ਅਦਸਸਨੰ...ਪੇਂ... ਅਵਿਜ਼ਾਲਛੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ
ਵੁਚੁਤਿ “ਸਕ਼ਾਰਪਚੂਯਾਪਿ ਅਵਿਜ਼ਾ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਸਕ਼ਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ਼ਾਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ
“ਸਕ਼ਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵਾਣੰ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੇ ਵਿਵਾਣਪਚੂਯਾਪਿ ਸਕ਼ਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵੇਤਨਾ ਸਵੇਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਵਾਣਪਚੂਯਾਪਿ
ਸਕ਼ਾਰੇ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਵਿਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕਖਨ੍ਧੇ,
ਸਕ਼ਾਰਕਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਕ਼ਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਸੇਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ,
ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਜਿਵ੍ਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਵਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤੁਜੰ
ਚਿਤੁਹੇਤੁਕੰ ਚਿਤੁਸਮੁਟਾਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਵ੍ਥੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਵ੍ਥੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਵਾਣਪਚੂਯਾ
ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਨਾਮਰੂਪਪਚੂਯਾਪਿ ਵਿਵਾਣਨਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕਖਨ੍ਧੇ,
ਸਕ਼ਾਰਕਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਵਤੁਤਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ
“ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਵ੍ਥੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਵ੍ਥੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਨਾਮਰੂਪਪਚੂਯਾਪਿ ਵਿਵਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ਼ਾਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ
“ਨਾਮਰੂਪਪਚੂਯਾਪਿ ਵਿਵਾਣੰ”।

ਨਾਮਰੂਪਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨਨਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕਖਨ੍ਧੇ,
ਸਕ਼ਾਰਕਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਵਤੁਤਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ
“ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਵ੍ਥੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਵ੍ਥੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਨਾਮਰੂਪਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ? ਯੰ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ਼ਾਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ
“ਨਾਮਰੂਪਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾਪਿ ਨਾਮਰੂਪੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕਖਨ੍ਧੇ,
ਸਕ਼ਾਰਕਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਕ਼ਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਸੇਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ,
ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਜਿਵ੍ਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਵਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤੁਜੰ
ਚਿਤੁਹੇਤੁਕੰ ਚਿਤੁਸਮੁਟਾਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਵ੍ਥੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਵ੍ਥੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾਪਿ
ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੇ ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸਸੇ? ਯੇ ਫਸਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ
ਫਸਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਂ ਫਸ੍ਪਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਯਤਨੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ
“ਫਸ੍ਪਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਯਤਨੰ”...ਪੇਂ... ਤੇਨ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਥ ਕੇਵਲਸ੍ਥ ਦੁਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਥ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੭੮. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ; ਸਕ੍ਖਾਰਪਚਯਾ ਵਿਵਾਣੰ,
ਵਿਵਾਣਪਚਯਾਪਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇ; ਵਿਵਾਣਪਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚਯਾਪਿ ਵਿਵਾਣੰ; ਨਾਮਰੂਪਪਚਯਾ ਸਲਾਯਤਨੰ,
ਛਟ੍ਯਤਨਪਚਯਾਪਿ ਨਾਮਰੂਪੰ; ਛਟ੍ਯਤਨਪਚਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਪਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਯਤਨੰ; ਫਸ੍ਪਚਯਾ ਪੇਦਨਾ, ਪੇਦਨਾਪਚਯਾਪਿ
ਫਸ੍ਸੇ; ਪੇਦਨਾਪਚਯਾ ਤਫ੍ਥਾ, ਤਫ੍ਥਾਪਚਯਾਪਿ ਪੇਦਨਾ; ਤਫ੍ਥਾਪਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚਯਾਪਿ ਤਫ੍ਥਾ; ਉਪਾਦਾਨਪਚਯਾ ਭਵੋ,
ਭਵਪਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਥ ਕੇਵਲਸ੍ਥ ਦੁਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਥ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤਿ।

੨੭੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯੰ ਅਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇਂ... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ
“ਅਵਿਜ੍ਜਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵੇਤਨਾ ਸਵੇਤਯਿਤਤ੍ਵੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚਯਾ
ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯੰ ਅਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇਂ... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ
ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਂ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚਯਾ ਵਿਵਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ
“ਸਕ੍ਖਾਰਪਚਯਾ ਵਿਵਾਣੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਵਿਵਾਣਪਚਯਾਪਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵੇਤਨਾ ਸਵੇਤਯਿਤਤ੍ਵੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਵਿਵਾਣਪਚਯਾਪਿ
ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਂ ਵਿਵਾਣਪਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਂ ਨਾਮੰ? ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ,
ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ ਨਾਮੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਂ ਰੂਪੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਥ ਉਪਚਯੇ, ਸੇਤਾਯਤਨਸ੍ਥ ਉਪਚਯੇ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਥ
ਉਪਚਯੇ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਸ੍ਥ ਉਪਚਯੇ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਥ ਉਪਚਯੇ, ਯੰ ਪਾਪਨਵ੍ਥਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਚਿਤ੍ਰਹੇਤੁਕੰ ਚਿਤ੍ਰਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ
– ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਥੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਥੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਵਿਵਾਣਪਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਨਾਮਰੂਪਪਚਯਾਪਿ ਵਿਵਾਣਨਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਂ ਨਾਮੰ? ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ,
ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਂ ਰੂਪੰ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਪਤ੍ਤਿ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ
“ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਥੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਥੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਂ ਨਾਮਰੂਪਪਚਯਾਪਿ ਵਿਵਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ
“ਨਾਮਰੂਪਪਚਯਾਪਿ ਵਿਵਾਣੰ”।

ਨਾਮਰੂਪਪਚਯਾ ਸਲਾਯਤਨਨਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਂ ਨਾਮੰ? ਪੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ,
ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਂ ਰੂਪੰ? ਚਤੁਰੇ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ, ਯਥੁ ਰੂਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ
ਪਤ੍ਤਿ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਥੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਥੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਨਾਮਰੂਪਚਯਾ ਸਲਾਯਤਨ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨ, ਸੋਤਾਯਤਨ, ਘਾਨਾਯਤਨ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨ, ਕਾਯਾਯਤਨ, ਮਨਾਯਤਨ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮਰੂਪਚਯਾ ਸਲਾਯਤਨ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਛਟਾਯਤਨਪਚਯਾਪਿ ਨਾਮਰੂਪ? ਅਤ੍ਵਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਵਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਨਾਮੰ? ਪ੍ਰੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਨਾਮੰ”। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਰੂਪੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਸੋਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੇ, ਯੰ ਪਾ ਪਨਵਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਵਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤ੍ਤੁਜੰ ਚਿਤ੍ਤੁਹੇਤੁਕੰ ਚਿਤ੍ਤੁਸਮੁਟਾਨੰ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਰੂਪੰ”। ਇਤਿ ਇਦਥੁ ਨਾਮੰ, ਇਦਥੁ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਛਟਾਯਤਨਪਚਯਾਪਿ ਨਾਮਰੂਪੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਛਟਾਯਤਨਪਚਯਾ ਫਸ੍ਸੇ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮੁਫੁਸਨਾ ਸਮੁਫੁਸਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਛਟਾਯਤਨਪਚਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਫਸ੍ਸਪਚਯਾਪਿ ਛਟਾਯਤਨ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਪਿਵਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚਯਾਪਿ ਛਟਾਯਤਨ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚਯਾ ਪ੍ਰੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮੁਫੁਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਪ੍ਰੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮੁਫੁਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਪ੍ਰੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚਯਾ ਪ੍ਰੇਦਨਾ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

ਅਵਵਮਵਵਚਤੁਕ੍ਕੰ।

੯. ਅਕੁਸਲਨਿਦ੍ਵੇਸੇ

੨੮੦. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਪਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਪਾ...ਪੇ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਪਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਪਾ ਸਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਪਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਪਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ ਪਾ ਫੋਟੁਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣੰ ਪਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਪਾ ਯੰ ਯੰ ਪਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚਯਾ ਪਿਵਵਾਣੰ, ਪਿਵਵਾਣਪਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ, ਛਟਾਯਤਨਪਚਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚਯਾ ਪ੍ਰੇਦਨਾ, ਪ੍ਰੇਦਨਾਪਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੮੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯੰ ਅਵਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਜਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਯਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ... ਪੇ...।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਤਣ੍ਹਾਪਚਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ? ਯੇ ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ ਅਧਿਮੁਚੁਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤੁਤਾ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਤਣ੍ਹਾਪਚਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ
ਵਿਵ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ
ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੮੨. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ
ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਸਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਫੇਟ੍ਠਬ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ
ਪਨਾਰਬ੍ਥ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ
ਛਟ੍ਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ
ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੮੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵ੍ਞਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਲ੍ਹੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ
ਅਵਿਜ੍ਯਾ...ਪੇ...।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ
ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ
ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੮੪. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ
ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ
ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਸਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਫੇਟ੍ਠਬ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ
ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਥ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ,
ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ,
ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੮੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੮੬. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਦੇਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਪਟਿਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ
ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ...ਪੇ... ਦੇਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਪਟਿਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਸਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ
ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਫੇਟ੍ਠਬ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਥ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ
ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ
ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਟਿਘੰ, ਪਟਿਘਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ।
ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੮੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵ੍ਞਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਲ੍ਹੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ
“ਅਵਿਜ੍ਯਾ”...ਪੇ... ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਛਟ੍ਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ
ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਟਿਘੰ? ਯੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ ਆਘਾਤੇ...ਪੇ... ਚਣਡਿਕ੍ ਅਸੁਰੇਪੇ [ਅਸੁਲੇਪੇ (ਸ੍ਯਾ)] ਅਨਤ੍ਰਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ – ਇਦੰ ਵਚੁਤਿ “ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਟਿਘੰ” ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਟਿਘਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਥੇ? ਯੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ ਅਧਿਮੇਕ੍ਥੇ ਅਧਿਮੁਚ੍ਯੁਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤ੍ਤਾ – ਅਯੰ ਵਚੁਤਿ “ਪਟਿਘਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਥੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਧਿਮੇਕ੍ਥਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਥੰ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਵਿਵਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵਚੁਤਿ “ਅਧਿਮੇਕ੍ਥਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਰ ਕੇਵਲਸ੍ਰ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੮੮. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਚਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਸਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਜਿਜਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਵਾਣੰ, ਵਿਵਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਵਚਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ, ਵਚਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਰ ਕੇਵਲਸ੍ਰ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੮੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਜਿਜਾ? ਯੰ ਅਵਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਵਜਿਜਾਲਲ੍ਹੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵਚੁਤਿ “ਅਵਜਿਜਾ”...ਪੇ... ਅਯੰ ਵਚੁਤਿ “ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ, ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵਚੁਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਵਚਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ? ਯਾ ਕਕ੍ਖਾ ਕਕ੍ਖਾਯਨਾ ਕਕ੍ਖਾਯਿਤਤ੍ਤੁੰ ਵਚਿਮਿਤਿ ਵਚਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਦ੍ਵੇਲ੍ਲੁਕੰ ਦ੍ਵਧਿਧਾਪਥੇ [ਦ੍ਵੇਧਾਪਥੇ (ਸੀੰ ਸ੍ਯਾ)] ਸੰਸਯੇ ਅਨੇਕੰਸਗ੍ਧਾਰੇ ਆਸਪ੍ਪਨਾ ਪਰਿਸਪ੍ਪਨਾ ਅਪਰਿਯੋਗਾਹਣਾ [ਅਪਰਿਯੋਗਾਹਣਾ (ਸੀੰ ਸ੍ਯਾ ਕੰ)] ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤੁੰ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ ਮਨੋਵਲਿਖੇ – ਅਯੰ ਵਚੁਤਿ “ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਵਚਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਵਚਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਚਿਚਿਕਿਚ੍ਛੰ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਵਿਵਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵਚੁਤਿ “ਵਚਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਰ ਕੇਵਲਸ੍ਰ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੯੦. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਉਦਧਚ੍ਯੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਸਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਜਿਜਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਵਾਣੰ, ਵਿਵਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਉਦਧਚ੍ਯੁ, ਉਦਧਚ੍ਯੁਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਥੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਥਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਰ ਕੇਵਲਸ੍ਰ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੯੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਜਿਜਾ? ਯੰ ਅਵਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਵਜਿਜਾਲਲ੍ਹੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵਚੁਤਿ “ਅਵਜਿਜਾ”...ਪੇ... ਅਯੰ ਵਚੁਤਿ “ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਫਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਖ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਫਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਉਦਧਚੁ? ਯੰ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਉਦਧਚੁ ਅਵੁਪਸਮੇ ਚੇਤਸੇ ਵੇਕ੍ਖੇਪੇ ਭਨੁਤੁੰ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਉਦਧਚੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਉਦਧਚੁਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ? ਯੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ ਅਧਿਮੁਚੁਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤੁਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਦਧਚੁਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੰ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਵੇਵਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

ਅਕੁਸਲਨਿਦ੍ਯੇਸੇ।

੧੦. ਕੁਸਲਨਿਦ੍ਯੇਸੇ

੨੯੨. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤੁੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਸਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਫੋਟੁਬ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵੇਵਵਾਣੰ, ਵੇਵਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੯੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਾ? ਅਲੇਭੇ, ਅਦੇਸੇ, ਅਮੇਹੇ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਲੇਭੇ? ਯੇ ਅਲੇਭੇ ਅਲੁਬ੍ਭਨਾ ਅਲੁਬ੍ਭਿਤਤੁੰ ਅਸਾਰਾਗੇ ਅਸਾਰਜ੍ਜਨਾ ਅਸਾਰਜ੍ਜਿਤਤੁੰ ਅਨਭਿਜ੍ਞਾ ਅਲੇਭੇ ਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਲੇਭੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਦੇਸੇ? ਯੇ ਅਦੇਸੇ ਅਦੁਸ੍ਸਨਾ ਅਦੁਸ੍ਸਿਤਤੁੰ ਅਬਯਾਪਾਦੇ ਅਬਯਾਪਜ੍ਜੇ ਅਦੇਸੇ ਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਦੇਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਮੇਹੇ? ਯਾ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵੇਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਮੇਹੇ”। ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਤਿ “ਕੁਸਲਮੂਲਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵੇਵਵਾਣੰ...ਪੇ... ਵੇਵਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ...ਪੇ... ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ...ਪੇ... ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ...ਪੇ... ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ... ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਪਸਾਦੇ? ਯਾ ਸਦ੍ਯਾ ਸਦ੍ਯੁਨਾ ਓਕਪਪਨਾ ਅਭਿਪਪਸਾਦੇ – ਅਯੰ ਕੁਚੁਤਿ “ਕੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਪਸਾਦੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ? ਯੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ ਅਧਿਮੁਚੂਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤੁਤਾ – ਅਯੰ ਕੁਚੁਤਿ “ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚੂਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੰ, ਕੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਕ੍ਥਿਵਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਕੁਚੁਤਿ “ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚੂਯਾ ਭਵੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਕੁਚੁਤਿ “ਏਕਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੯੪. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਕਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤੁੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਕਾ...ਪੇ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਵਾਣਕ੍ਥਿਪਯੁਤੁੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਕਾ...ਪੇ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਵਾਣਕ੍ਥਿਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਕਾ ਸਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਕਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਕਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ ਕਾ ਫੇਟ੍ਥਬਾਰਮ੍ਮਣੰ ਕਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਕਾ ਯੰ ਯੰ ਕਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਕ੍ਥਿਵਵਾਣ, ਕ੍ਥਿਵਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟ੍ਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਕੇਦਨਾ, ਕੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਕਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੯੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਾ? ਅਲੇਭੇ, ਅਦੇਸੇ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਲੇਭੇ? ਯੇ ਅਲੇਭੇ ਅਲੁਬ੍ਭਨਾ ਅਲੁਬ੍ਭਿਤਤੁੰ ਅਸਾਰਾਗੇ ਅਸਾਰਜ੍ਜਨਾ ਅਸਾਰਜ੍ਜਿਤਤੁੰ ਅਨਭਿਜ੍ਞਾ ਅਲੇਭੇ ਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਕੁਚੁਤਿ “ਅਲੇਭੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਦੇਸੇ? ਯੇ ਅਦੇਸੇ ਅਦੁਸ੍ਸਨਾ ਅਦੁਸ੍ਸਿਤਤੁੰ ਅਬਯਾਪਾਦੇ ਅਬਯਾਪਜ੍ਜੇ ਅਦੇਸੇ ਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਕੁਚੁਤਿ “ਅਦੇਸੇ”। ਇਮੇ ਕੁਚੁਨ੍ਤਿ “ਕੁਸਲਮੂਲਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਕੁਚੁਤਿ “ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ”...ਪੇ... ਅਯੰ ਕੁਚੁਤਿ “ਛਟ੍ਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਕੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਕੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਕੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਕੁਚੁਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਕੇਦਨਾ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਕੁਚੁਤਿ “ਏਕਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੨੯੬. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਕਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤੁੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਕਾ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਕਾ ਸਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਕਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਕਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ ਕਾ ਫੇਟ੍ਥਬਾਰਮ੍ਮਣੰ ਕਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਕਾ ਯੰ ਯੰ ਕਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਕ੍ਥਿਵਵਾਣ, ਕ੍ਥਿਵਵਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟ੍ਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਕੇਦਨਾ, ਕੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਕਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੯੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਾ? ਅਲੇਭੇ, ਅਦੇਸੇ, ਅਮੇਹੇ – ਇਮੇ ਵੁਚੁਨਿ “ਕੁਸਲਮੂਲਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵੈਤਨਾ ਸਵੈਤਯਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ”...ਪੇ... ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ – “ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਸਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਫੋਟੁਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਵ੍ਞਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ, ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੨੯੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਾ? ਅਲੇਭੇ, ਅਦੇਸੇ – ਇਮੇ ਵੁਚੁਨਿ “ਕੁਸਲਮੂਲਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵੈਤਨਾ ਸਵੈਤਯਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੩੦੦. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ [ਪਠਵੀਕਸਿਣੰ (ਸੀੰ ਸਯਾੰ)], ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਵ੍ਞਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ, ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੦੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਾ? ਅਲੇਭੇ, ਅਦੇਸੇ, ਅਮੇਹੇ – ਇਮੇ ਵੁਚੁਨਿ “ਕੁਸਲਮੂਲਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵੈਤਨਾ ਸਵੈਤਯਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੩੦੨. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪੂਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਵ੍ਞਵ੍ਞਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਵ੍ਞਾਨਾਸਵ੍ਞਾਯਤਨਸਵ੍ਞਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਵ੍ਞਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ, ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੦੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਾ? ਅਲੇਭੇ, ਅਦੇਸੇ, ਅਮੇਹੇ – ਇਮੇ ਵੁਚੁਨਿ “ਕੁਸਲਮੂਲਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵੈਤਨਾ ਸਵੈਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ”...ਪੇਂ... ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਘੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਘੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਘੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਘੇਦਨਾ”...ਪੇਂ... ਤੇਨ ਘੁਚੁਤਿ “ਏਘਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੩੦੪. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਘਿੰਘਿਚ੍ਞੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿੰਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਘਿੰਵ੍ਞਾਣੰ, ਘਿੰਵ੍ਞਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟਾਯਤਨੰ, ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਘੇਦਨਾ, ਘੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਘਮੇਤਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੦੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਾ? ਅਲੇਭੇ, ਅਦੇਸੇ, ਅਮੇਹੇ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਲੇਭੇ...ਪੇਂ... ਅਦੇਸੇ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ? ਯਾ ਪਵ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਘਿੰਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਘਿੰਚਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਙ੍ਞੇ ਮਗ੍ਗੁਙ੍ਘੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਅਮੇਹੇ”। ਇਮੇ ਘੁਚੁਤਿ “ਕੁਸਲਮੂਲਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵੈਤਨਾ ਸਵੈਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਕੁਸਲਮੂਲਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ”...ਪੇਂ... ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਛਟਾਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਘੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਘੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਘੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਘੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਘੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਪਸਾਦੇ? ਯਾ ਸਦ੍ਧਾ ਸਦ੍ਧਹਨਾ ਓਕਪ੍ਪਨਾ ਅਭਿਪ੍ਪਸਾਦੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਘੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਪਸਾਦੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ? ਯੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ ਅਧਿਮੁਚੂਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤੁਤਾ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚੂਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਥਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੰ, ਘੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਘਿੰਵ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚੂਯਾ ਭਵੇ”...ਪੇਂ... ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ”।

ਏਘਮੇਤਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀਤਿ। ਏਘਮੇਤਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਙ੍ਗਤਿ ਹੇਤਿ, ਸਮਾਗਮੇ ਹੇਤਿ, ਸਮੇਧਾਨੰ ਹੇਤਿ, ਪਾਤੁਭਾਵੇ ਹੇਤਿ। ਤੇਨ ਘੁਚੁਤਿ “ਏਘਮੇਤਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

ਕੁਸਲਨਿਦ੍ਏਸੇ।

੧੧. ਅਬਯਾਕਤਨਿਦ੍ਏਸੇ

੩੦੬. ਕਤਮੇ ਧਮਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਚਰਸ੍ਥ ਕੁਸਲਸ੍ਥ ਕਮਮਸ੍ਥ ਕਤਤ੍ਵਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਵਾ ਘਿਪਾਕੰ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਞਾਣੰ ਉਪਪੰਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰੂਪਾਰਮਮਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਘਿਵ੍ਞਾਣੰ, ਘਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਥ ਕੇਵਲਸ੍ਥ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਥ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੦੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਯਿਤਤ੍ਵੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਘਿਵ੍ਞਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਘਿਵ੍ਞਾਣੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਘਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਘਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਵੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਥਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਥਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵੇਦਨੰ, ਸਵ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਘਿਵ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਥ ਕੇਵਲਸ੍ਥ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਥ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੩੦੮. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਘਿਵ੍ਞਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ, ਘਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ ਘਿਵ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ ਨਾਮਹੇਤੁਕੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟ੍ਯਾਤਨਹੇਤੁਕੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਥ ਕੇਵਲਸ੍ਥ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਥ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੦੯. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਘਿਵ੍ਞਾਣੰ ਸਕ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਵੰ, ਘਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ ਘਿਵ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਵੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਵੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ ਛਟ੍ਯਾਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਵੰ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਵੰ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਥ ਕੇਵਲਸ੍ਥ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਥ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੧੦. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਘਿਵ੍ਞਾਣੰ, ਘਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾਪਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇ; ਘਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾਪਿ ਘਿਵ੍ਞਾਣੰ; ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾਪਿ ਨਾਮੰ; ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾਪਿ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ; ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੇ; ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਥ ਕੇਵਲਸ੍ਥ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਥ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

311. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਵਪਿਪਾਕੰ ਸੇਤਵਿਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਸਦ੍ਧਾਰਮਮਣੰ...ਪੇ... ਘਾਨਵਿਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਗਨ੍ਧਾਰਮਮਣੰ...ਪੇ... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰਸਾਰਮਮਣੰ...ਪੇ... ਕਾਯਵਿਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੁਖਸਹਗਤੰ ਫੇਟੁਬ੍ਬਾਰਮਮਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਾਣੰ, ਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

312. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰੇ”...ਪੇ... ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਕਾਯਿਕੰ ਸਾਤੰ ਕਾਯਿਕੰ ਸੁਖੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵੇਦਨੰ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

313. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਵਪਿਪਾਕਾ ਮਨੇਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮਮਣਾ ਵਾ ਸਦ੍ਧਾਰਮਮਣਾ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮਮਣਾ ਵਾ ਰਸਾਰਮਮਣਾ ਵਾ ਫੇਟੁਬ੍ਬਾਰਮਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਾਣੰ, ਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

314. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਾਣੰ”...ਪੇ... ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ? ਯੇ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ ਅਧਿਮੁਚ੍ਥਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤੁਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੰ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

315. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਵਪਿਪਾਕਾ ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਸੇਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮਮਣਾ ਵਾ ਸਦ੍ਧਾਰਮਮਣਾ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮਮਣਾ ਵਾ ਰਸਾਰਮਮਣਾ

ਵਾਂ ਫੇਟ੍ਹਬਾਰਮੁਣਾ ਵਾਂ ਧਮ੍ਮਾਰਮੁਣਾ ਵਾਂ ਯੰ ਯੰ ਵਾਂ ਪਨਾਰਬੁਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵ੍ਥਿਵਾਣੰ,
ਵ੍ਥਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ,
ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੧੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵ੍ਥਿਵਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵ੍ਥਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿ
“ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵ੍ਥਿਵਾਣੰ”...ਪੇ... ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ
ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ? ਯੇ ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ ਅਧਿਮੁਚ੍ਠਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤੁਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ
“ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਵਾਂ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੰ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ
ਵ੍ਥਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ
ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੩੧੭. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਥਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਥਾ ਵ੍ਥਿਪਾਕਾ
ਮਨੇਵ੍ਥਿਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮੁਣਾ ਵਾਂ ਸਦ੍ਧਾਰਮੁਣਾ ਵਾਂ ਗਨ੍ਧਾਰਮੁਣਾ ਵਾਂ ਰਸਾਰਮੁਣਾ
ਵਾਂ ਫੇਟ੍ਹਬਾਰਮੁਣਾ ਵਾਂ ਧਮ੍ਮਾਰਮੁਣਾ ਵਾਂ ਯੰ ਯੰ ਵਾਂ ਪਨਾਰਬੁਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵ੍ਥਿਵਾਣੰ,
ਵ੍ਥਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ,
ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੧੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵ੍ਥਿਵਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵ੍ਥਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿ
“ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵ੍ਥਿਵਾਣੰ”...ਪੇ... ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ
ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ? ਯੇ ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ ਅਧਿਮੁਚ੍ਠਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤੁਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ
“ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਵਾਂ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੰ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ,
ਵ੍ਥਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ
ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੩੧੯. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਵਪਿਪਾਕਾ ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁਾ...ਪੇਂ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ... ਪੇਂ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਾ...ਪੇਂ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁਾ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਾ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇਂ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵਿਵਾਣ, ਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯੁਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯੁਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯੁਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯੁਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯੁਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯੁਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯੁਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯੁਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੨੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵਿਵਾਣ? ਯੰ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵਿਵਾਣ”...ਪੇਂ... ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯੁਯਾ ਪਸਾਦੇ? ਯਾ ਸਦ੍ਧਾ ਸਦ੍ਧਹਨਾ ਓਕਪ੍ਪਨਾ ਅਭਿਪ੍ਪਸਾਦੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯੁਯਾ ਪਸਾਦੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਸਾਦਪਚ੍ਯੁਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ ? ਯੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ ਅਧਿਮੁਚ੍ਥਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤੁਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਪਸਾਦਪਚ੍ਯੁਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯੁਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੰ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯੁਯਾ ਭਵੇ”...ਪੇਂ... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੩੨੧. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਥੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ।

ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਵਪਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿਚ੍ਥੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵਿਵਾਣ, ਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯੁਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯੁਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯੁਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯੁਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯੁਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯੁਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯੁਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯੁਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੨੨. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਛ੍ਥਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਵ੍ਵਾਨਾਸਵ੍ਵਾਯਤਨਸਵ੍ਵਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇਂ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ।

ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਰੂਪਾਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਵਪਿਪਾਕੰ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਛ੍ਥਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਵ੍ਵਾਨਾਸਵ੍ਵਾਯਤਨਸਵ੍ਵਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇਂ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵਿਵਾਣ, ਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯੁਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯੁਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯੁਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯੁਯਾ ਵੇਦਨਾ,

ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣ।
ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੨੩. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ
ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵੇਦਿਤੁੰ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵੇਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ
ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਅਵੇਕ੍ਖੇਧੇ ਹੇਤਿ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ।

ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤੁਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਭਾਵਿਤਤੁਾ ਵੇਦਿਤੁੰ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ
ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵੇਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਿਵ੍ਞਾਣੰ, ਵੇਦਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ,
ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ,
ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੨੪. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਵੇਦਿਤੁੰ ਚਕ੍ਖੁਵੇਦਿਵ੍ਞਾਣੰ
ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ... ਸੇਤਵੇਦਿਵ੍ਞਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਸਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ...
ਘਾਨਵੇਦਿਵ੍ਞਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ... ਜਿਵ੍ਯਾਵੇਦਿਵ੍ਞਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ
ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ... ਕਾਯਵੇਦਿਵ੍ਞਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤੰ ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਿਵ੍ਞਾਣੰ,
ਵੇਦਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ,
ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੨੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਧੇਤਨਾ ਸਵ੍ਧੇਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਿਵ੍ਞਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਕਾਯਵੇਦਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ
“ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਿਵ੍ਞਾਣੰ”...ਪੇ... ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਕਾਯਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਕਾਯਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ
ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਥਾ ਵੇਦਨੰ, ਸਵ੍ਥਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਵੇਦਿਵ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ
“ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੩੨੬. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਵੇਦਿਤੁੰ ਮਨੇਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ
ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਸਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ
ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਿਵ੍ਞਾਣੰ, ਵੇਦਿਵ੍ਞਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ,
ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ,
ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੨੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਧੇਤਨਾ ਸਵ੍ਧੇਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ ਸਕ੍ਖਾਰੇ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਖਿੰਦ੍ਵਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਠਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਖਿੰਦ੍ਵਾਣੰ”...ਪੇਂ... ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਠਤਿ “ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਠਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ? ਯੇ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ ਅਧਿਮੁਚ੍ਠਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤੁਤਾ – ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਠਤਿ “ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੰ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਖਿੰਦ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਠਤਿ “ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੋ”...ਪੇਂ... ਤੇਨ ਪੁਚ੍ਠਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੩੨੮. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਖਿੰਪਾਕਾ ਮਨੋਵਿੰਦ੍ਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇਂ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਖਿੰਦ੍ਵਾਣੰ, ਖਿੰਦ੍ਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤਿ।

੩੨੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਧੇਤਨਾ ਸਵ੍ਧੇਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਠਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਖਿੰਦ੍ਵਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿੰਦ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਠਤਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਖਿੰਦ੍ਵਾਣੰ”...ਪੇਂ... ਤੇਨ ਪੁਚ੍ਠਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੩੩੦. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮਨੇਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਖਿੰਪਾਕਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇਂ... ਫੇਟ੍ਥਬਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇਂ... ਮਨੋਵਿੰਦ੍ਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਖਿੰਪਾਕਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇਂ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇਂ... ਮਨੋਵਿੰਦ੍ਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਖਿੰਪਾਕਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇਂ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਖਿੰਦ੍ਵਾਣੰ, ਖਿੰਦ੍ਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੇਤਿ।

੩੩੧. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮਨੋਵਿੰਦ੍ਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਖਿੰਪਾਕਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁਾ...ਪੇਂ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿੰਪਯੁਤੁਾ...ਪੇਂ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿੰਪਯੁਤੁਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁਾ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿੰਪਯੁਤੁਾ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿੰਪਯੁਤੁਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇਂ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਖਿੰਦ੍ਵਾਣੰ, ਖਿੰਦ੍ਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ

ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣ।
ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੩੨. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪਾਵਚਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯੰ ਨੇਵ ਕੁਸਲੰ ਨਾਕੁਸਲੰ ਨ ਚ
ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕੰ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰੰ ਵਿਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜੰ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ,
ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਵ੍ਞਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟ੍ਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ,
ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ,
ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੩੩. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪਾਵਚਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯੰ ਨੇਵ ਕੁਸਲੰ ਨਾਕੁਸਲੰ ਨ ਚ
ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕੰ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰੰ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਵ੍ਞਵ੍ਞਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਵ੍ਞਾਨਾਸਵ੍ਞਾਯਤਨਸਵ੍ਞਾਸਹਗਤੰ
ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜੰ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਵ੍ਞਾਣਪਚੂਯਾ
ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟ੍ਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ
ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ
ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

ਅਬਯਾਕਤਨਿਦ੍ਏਸੇ।

੧੨. ਅਵਿਜ੍ਜਾਮੂਲਕੁਸਲਨਿਦ੍ਏਸੇ

੩੩੪. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ
ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ...ਪੇ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚੂਯਾ
ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਵ੍ਞਾਣਪਚੂਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚੂਯਾ ਛਟ੍ਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ
ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚੂਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ
ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੩੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚੂਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਞੇਤਨਾ ਸਵ੍ਞੇਤਯਿਤਤ੍ਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚੂਯਾ
ਸਕ੍ਖਾਰੇ”...ਪੇ... ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਛਟ੍ਯਤਨਪਚੂਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ
ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਫਸ੍ਸਪਚੂਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ ਪਸਾਦੇ? ਯਾ ਸਦ੍ਧਾ ਸਦ੍ਧਹਨਾ ਓਕਪ੍ਪਨਾ ਅਭਿਪ੍ਪਸਾਦੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਵੇਦਨਾਪਚੂਯਾ
ਪਸਾਦੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ? ਯੇ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ ਅਧਿਮੁਚ੍ਠਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤ੍ਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਪਸਾਦਪਚੂਯਾ
ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ
ਵਿਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ
ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੩੩੬. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣ, ਵਿਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ,
ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ,
ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੩੭. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣ, ਵਿਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ
ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ,
ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੩੮. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣ, ਵਿਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ
ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ,
ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੩੯. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤੁੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੈਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ
ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ... ਸੈਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ...ਪੇ... ਸੈਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ...
ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ
ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ...ਪੇ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ
ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣ, ਵਿਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ
ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ,
ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੪੦. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚਿਯੇ ਕਾਮੇਹਿ ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ
ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣ,
ਵਿਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ,
ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ
ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੪੧. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪੂਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਵ੍ਞਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ
ਨੇਵਸਵਵਾਨਾਸਵਵਾਯਤਨਸਵਵਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ... ਚਤੁਤ੍ਵੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ
ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣ, ਵਿਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ
ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ,
ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੪੨. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ
ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚਿਯੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਞੰ,

ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣ, ਵਿਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤੰ ਧਮਮਾਨੰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

ਅਵਿਜ੍ਯਾਮੂਲਕਕੁਸਲਨਿਦ੍ਯੇਸੇ।

੧੩. ਕੁਸਲਮੂਲਕਵਿਪਾਕਨਿਦ੍ਯੇਸੇ

੩੪੩. ਕਤਮੇ ਧਮਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਿਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰੂਪਾਰਮਮਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣੰ, ਵਿਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੪੪. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਯਿਤਤ੍ਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਿਤਿ “ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ”...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਿਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੩੪੫. ਕਤਮੇ ਧਮਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਸੇਤਵਿਵਿਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਸਦ੍ਧਾਰਮਮਣੰ...ਪੇ... ਘਾਨਵਿਵਿਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਗਨ੍ਧਾਰਮਮਣੰ...ਪੇ... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਵਿਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰਸਾਰਮਮਣੰ...ਪੇ... ਕਾਯਵਿਵਿਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੁਖਸਹਗਤੰ ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਥਾਰਮਮਣੰ...ਪੇ... ਮਨੇਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ... ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਥਾਰਮਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ... ਮਨੇਵਿਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਸੇਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ... ਧਮਮਾਰਮਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ... ਮਨੇਵਿਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ... ਧਮਮਾਰਮਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਥ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣੰ, ਵਿਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੪੬. ਕਤਮੇ ਧਮਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ ਮਨੇਵਿਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਸੇਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ... ਸੇਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ... ਸੇਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ... ਸੇਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ... ਧਮਮਾਰਮਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਥ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣੰ, ਵਿਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੪੭. ਕਤਮੇ ਧਮਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਛੇਦੁ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ – ਇਮੇ ਧਮਮਾ ਕੁਸਲਾ।

ਤਸ੍ਰੇਵ ਰੂਪਾਚਰਸ੍ਰ ਕੁਸਲਸ੍ਰ ਕਮ੍ਮਸ੍ਰ ਕਤਤੁ ਉਪਚਿਤਤੁ ਾਪਿਕਾਕੰ ਾਵਿਚਿਚੁਕਾ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਾਹਿਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੇ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਾਵਿਵਾਣੰ, ਾਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਰ ਕੇਵਲਸ੍ਰ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੪੮. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਯੁਵਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਵਵਾਨਾਸਵਵਾਯਤਨਸਵਵਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਰ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇਂ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਾਹਿਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ।

ਤਸ੍ਰੇਵ ਅਰੂਪਾਚਰਸ੍ਰ ਕੁਸਲਸ੍ਰ ਕਮ੍ਮਸ੍ਰ ਕਤਤੁ ਉਪਚਿਤਤੁ ਾਪਿਕਾਕੰ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਯੁਵਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਵਵਾਨਾਸਵਵਾਯਤਨਸਵਵਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਰ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇਂ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਾਹਿਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੇ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਾਵਿਵਾਣੰ, ਾਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਰ ਕੇਵਲਸ੍ਰ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੪੯. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਾਵਿਚਿਚੁਕਾ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਾਹਿਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ।

ਤਸ੍ਰੇਵ ਲੋਕੁਤੁਰਸ੍ਰ ਕੁਸਲਸ੍ਰ ਝਾਨਸ੍ਰ ਕਤਤੁ ਭਾਵਿਤਤੁ ਾਪਿਕਾਕੰ ਾਵਿਚਿਚੁਕਾ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਾਹਿਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ ਸੁਵ੍ਵਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੇ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਾਵਿਵਾਣੰ, ਾਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਪਸਾਦੇ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

ਕੁਸਲਮੂਲਕਾਪਿਕਾਨਿਦ੍ਯੇਸੇ।

੧੪. ਅਕੁਸਲਮੂਲਕਾਪਿਕਾਨਿਦ੍ਯੇਸੇ

੩੫੦. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਰ ਕਮ੍ਮਸ੍ਰ ਕਤਤੁ ਉਪਚਿਤਤੁ ਾਪਿਕਾਕੰ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੇ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਾਵਿਵਾਣੰ, ਾਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਾਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਾਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਰ ਕੇਵਲਸ੍ਰ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੫੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਅਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੇ”...ਪੇਂ... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਥਿਤਿ “ਏਵਮੇਤਸ੍ਰ ਕੇਵਲਸ੍ਰ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਰ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

੩੫੨. ਕਤਮੇ ਧਮਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਥ ਕਮਮਸ੍ਥ ਕਤਤੁ ਉਪਚਿਤਤੁ ਘਿਪਾਕੰ ਸੇਤਵਿਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਸਦੁਰਮਮਣੰ...ਪੇਂ... ਘਾਨਵਿਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਗਨ੍ਧਾਰਮਮਣੰ...ਪੇਂ... ਜਿਖ੍ਯਾਵਿਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰਸਾਰਮਮਣੰ...ਪੇਂ... ਕਾਯਵਿਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤੰ ਫੇਟੁਬ੍ਥਾਰਮਮਣੰ...ਪੇਂ... ਮਨੋਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮਮਣਾ ਵਾ...ਪੇਂ... ਫੇਟੁਬ੍ਥਾਰਮਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਾਣੰ, ਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਥ ਕੇਵਲਸ੍ਥ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਥ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੫੩. ਕਤਮੇ ਧਮਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਥ ਕਮਮਸ੍ਥ ਕਤਤੁ ਉਪਚਿਤਤੁ ਘਿਪਾਕਾ ਮਨੋਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮਮਣਾ ਵਾ...ਪੇਂ... ਧਮਮਾਰਮਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਾਣੰ, ਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ, ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ, ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਥ ਕੇਵਲਸ੍ਥ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਥ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤਿ।

੩੫੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਨਾ ਸਵ੍ਯੁਤਯਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਅਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਾਣੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਤਨੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਨਾਮਪਚ੍ਯਾ ਛਟ੍ਯਤਨੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਛਟ੍ਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ? ਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਛਟ੍ਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫੁਸ੍ਥਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫੁਸ੍ਥਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ? ਯੇ ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਥ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ ਅਧਿਮੁਚ੍ਠਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤੁਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ? ਠਪੇਤ੍ਥਾ ਅਧਿਮੇਕ੍ਖੰ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿ “ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਜਾਤਿ ਸਵ੍ਯਾਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤਿ ਪਾਤੁਭਾਵੋ – ਅਯੰ
ਵੁਚੁਤਿ “ਭਵਪਚੂਯਾ ਜਾਤਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਜਰਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਰਣੰ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਜਰਾ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਜਰਾ ਜੀਰਣਤਾ
ਆਯੁਨੇ ਸੰਹਾਨਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ਜਰਾ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਮਰਣੰ? ਯੇ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਖਯੇ ਵਯੇ ਭੇਦੇ ਪਰਿਭੇਦੇ ਅਨਿਚੂਤਾ ਅਨੁਰਧਾਨੰ –
ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮਰਣੰ”। ਇਤਿ ਅਯਵ੍ਥੁ ਜਰਾ, ਇਦਵ੍ਥੁ ਮਰਣੰ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਜਾਤਿਪਚੂਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ”।

ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀਤਿ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਭ੍ਭਤਿ ਹੇਤਿ, ਸਮਾਗਮੇ
ਹੇਤਿ, ਸਮੇਧਾਨੰ ਹੇਤਿ, ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

ਅਰੁਸਲਮੂਲਕਵਿਪਾਕਨਿਦ੍ਯੋਸੋ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ।

ਪਟਿਚੂਸਮੁਪ੍ਪਾਦਵਿਭਿਭ੍ਭੇ [ਪਚੂਯਾਕਾਰਵਿਭਿਭ੍ਭੇ (ਸੀ° ਸਯਾ°)] ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੭. ਸਤਿਪਟ੍ਵਾਨਵਿਭੰਡੋ

੧. ਸੁਤੁਨੁਭਾਜਨੀਯੰ

੩੫੫. ਚਤੁਰੇ ਸਤਿਪਟ੍ਵਾਨਾ – ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਬਹਿਦਧਾ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ, ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਿਦਨਾਸੁ ਿਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਬਹਿਦਧਾ ਿਦਨਾਸੁ ਿਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾ ਿਦਨਾਸੁ ਿਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ, ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਚਿਤੁੰ ਚਿਤੁਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਬਹਿਦਧਾ ਚਿਤੁੰ ਚਿਤੁਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾ ਚਿਤੁੰ ਚਿਤੁਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ, ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਬਹਿਦਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ।

੧. ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਨਿਦ੍ਵੇਸੇ

੩੫੬. ਕਥਵੁ ਭਿਕਖੁ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਕਾਯੰ ਉਦਧੰ ਪਾਦਤਲਾ ਅਧੇ ਕੇਸਮਤ੍ਥਕਾ ਤਚਪਰਿਯਨੁੰ ਪੂਰੰ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਸ੍ਸ ਅਸੁਚਿਨੇ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਤਿ – “ਅਤ੍ਥਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕਾਯੇ ਕੇਸਾ ਲੇਮਾ ਨਖਾ ਦਨੁਾ ਤਚੇ ਮੰਸੰ ਨਾਰੁ [ਨਹਾਰੁ (ਸੀੰ)] ਅਟਿ ਅਟਿਮਿਵ੍ਜੰ [ਅਟਿਮਿਵ੍ਜਾ (ਸੀੰ)] ਵਕ੍ਕੰ ਹਦਯੰ ਯਕਨੰ ਕਿਲੇਮਕੰ ਪਿਹਕੰ ਪਪ੍ਫਾਸੰ ਅਨੁੰ ਅਨੁਗੁਣੰ ਉਦਰਿਯੰ ਕਰੀਸੰ ਪਿਤੁੰ ਸੇਮੁੰ ਪੁਬ੍ਥੇ ਲੇਹਿਤੰ ਸੇਦੇ ਮੇਦੇ ਅਸ੍ਸੁ ਵਸਾ ਖੇਲੇ ਸਿਯਾਣਿਕਾ ਲਸਿਕਾ ਮੁਤੁ”ਨਿ। ਸੇ ਤੰ ਨਿਮਿਤੁੰ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤੰ ਵਤ੍ਥੁਪੇਤਿ। ਸੇ ਤੰ ਨਿਮਿਤੁੰ ਆਸੇਵਤ੍ਥਿਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਥਿਤੰ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਥਿਤੰ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤੰ ਵਤ੍ਥੁਪੇਤ੍ਥਿਤੰ ਬਹਿਦਧਾ ਕਾਯੇ ਚਿਤੁੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ।

ਕਥਵੁ ਭਿਕਖੁ ਬਹਿਦਧਾ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਬਹਿਦਧਾ ਕਾਯੰ ਉਦਧੰ ਪਾਦਤਲਾ ਅਧੇ ਕੇਸਮਤ੍ਥਕਾ ਤਚਪਰਿਯਨੁੰ ਪੂਰੰ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਸ੍ਸ ਅਸੁਚਿਨੇ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਤਿ – “ਅਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਕਾਯੇ ਕੇਸਾ ਲੇਮਾ ਨਖਾ ਦਨੁਾ ਤਚੇ ਮੰਸੰ ਨਾਰੁ ਅਟਿ ਅਟਿਮਿਵ੍ਜੰ ਵਕ੍ਕੰ ਹਦਯੰ ਯਕਨੰ ਕਿਲੇਮਕੰ ਪਿਹਕੰ ਪਪ੍ਫਾਸੰ ਅਨੁੰ ਅਨੁਗੁਣੰ ਉਦਰਿਯੰ ਕਰੀਸੰ ਪਿਤੁੰ ਸੇਮੁੰ ਪੁਬ੍ਥੇ ਲੇਹਿਤੰ ਸੇਦੇ ਮੇਦੇ ਅਸ੍ਸੁ ਵਸਾ ਖੇਲੇ ਸਿਯਾਣਿਕਾ ਲਸਿਕਾ ਮੁਤੁ”ਨਿ। ਸੇ ਤੰ ਨਿਮਿਤੁੰ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤੰ ਵਤ੍ਥੁਪੇਤਿ। ਸੇ ਤੰ ਨਿਮਿਤੁੰ ਆਸੇਵਤ੍ਥਿਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਥਿਤੰ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਥਿਤੰ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤੰ ਵਤ੍ਥੁਪੇਤ੍ਥਿਤੰ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾ ਕਾਯੇ ਚਿਤੁੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ।

ਕਥਵੁ ਭਿਕਖੁ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾ ਕਾਯੰ ਉਦਧੰ ਪਾਦਤਲਾ ਅਧੇ ਕੇਸਮਤ੍ਥਕਾ ਤਚਪਰਿਯਨੁੰ ਪੂਰੰ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਸ੍ਸ ਅਸੁਚਿਨੇ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਤਿ – “ਅਤ੍ਥਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕਾਯੇ ਕੇਸਾ ਲੇਮਾ ਨਖਾ ਦਨੁਾ ਤਚੇ ਮੰਸੰ ਨਾਰੁ ਅਟਿ ਅਟਿਮਿਵ੍ਜੰ ਵਕ੍ਕੰ ਹਦਯੰ ਯਕਨੰ ਕਿਲੇਮਕੰ ਪਿਹਕੰ ਪਪ੍ਫਾਸੰ ਅਨੁੰ ਅਨੁਗੁਣੰ ਉਦਰਿਯੰ ਕਰੀਸੰ ਪਿਤੁੰ ਸੇਮੁੰ ਪੁਬ੍ਥੇ ਲੇਹਿਤੰ ਸੇਦੇ ਮੇਦੇ ਅਸ੍ਸੁ ਵਸਾ ਖੇਲੇ ਸਿਯਾਣਿਕਾ ਲਸਿਕਾ ਮੁਤੁ”ਨਿ। ਏਵੰ ਭਿਕਖੁ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ।

੩੫੭. ਅਨੁਪਸ੍ਸੀਤਿ। ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ? ਯਾ ਪਵ੍ਵਣਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਧੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ”। ਇਮਾਯ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾਯ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ ਸਮੁਪੇਤੇ ਉਪਾਗਤੇ ਸਮੁਪਾਗਤੇ ਉਪਪਨ੍ਠੇ ਸਮ੍ਪਨ੍ਠੇ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਨੁਪਸ੍ਸੀ”ਤਿ।

੩੫੮. ਵਹਿਰਤੀਤਿ। ਇਰਿਯਤਿ ਕਤੁਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਵਹਿਰਤਿ। ਤੇਨ ਕੁਚੁਤਿ “ਵਹਿਰਤੀ”ਤਿ।

੩੫੯. ਆਤਾਪੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਆਤਾਪੇ [ਕਤਮੰ ਆਤਾਪੰ (ਸਬਬਤ੍ਥੁ)]? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮਭੇ...ਪੇ... ਸਮਮਾਕਾਯਾਮੇ – ਅਯੰ ਕੁਚੁਤਿ “ਆਤਾਪੇ”। ਇਮਿਨਾ ਆਤਾਪੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ ਸਮੁਪੇਤੇ ਉਪਾਗਤੇ ਸਮੁਪਾਗਤੇ ਉਪਪਨ੍ਹੇ ਸਮਪਨ੍ਹੇ ਸਮਨ੍ਹਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਕੁਚੁਤਿ “ਆਤਾਪੀ”ਤਿ।

੩੬੦. ਸਮਪਜਾਨੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਮਪਜਵਵੰ? ਯਾ ਪਵਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਵਿਚਯੇ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਕੁਚੁਤਿ “ਸਮਪਜਵਵੰ”। ਇਮਿਨਾ ਸਮਪਜਵਵੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ ਸਮੁਪੇਤੇ ਉਪਾਗਤੇ ਸਮੁਪਾਗਤੇ ਉਪਪਨ੍ਹੇ ਸਮਪਨ੍ਹੇ ਸਮਨ੍ਹਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਕੁਚੁਤਿ “ਸਮਪਜਾਨੇ”ਤਿ।

੩੬੧. ਸਤਿਮਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸਸਤਿ...ਪੇ... ਸਮਮਾਸਤਿ – ਅਯੰ ਕੁਚੁਤਿ “ਸਤਿ”। ਇਮਾਯ ਸਤਿਯਾ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ ਸਮੁਪੇਤੇ ਉਪਾਗਤੇ ਸਮੁਪਾਗਤੇ ਉਪਪਨ੍ਹੇ ਸਮਪਨ੍ਹੇ ਸਮਨ੍ਹਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਕੁਚੁਤਿ “ਸਤਿਮਾ”ਤਿ।

੩੬੨. ਵਨਿਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸਸਨਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਲੋਕੇ? ਸ੍ਵੇਵ ਕਾਯੇ ਲੋਕੇ। ਪਵ੍ਥਪਿ ਉਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਲੋਕੇ। ਅਯੰ ਕੁਚੁਤਿ “ਲੋਕੇ”। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਭਿਜ੍ਞਾ? ਯੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ...ਪੇ... ਚਿਤੁਸਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਕੁਚੁਤਿ “ਅਭਿਜ੍ਞਾ”। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਦੇਮਨਸਸੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਚੇਤੇਸਮਫਸਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੇਸਮਫਸਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਕੁਚੁਤਿ “ਦੇਮਨਸਸੰ”। ਇਤਿ ਅਯਵ੍ਥੁ ਅਭਿਜ੍ਞਾ ਇਦਵ੍ਥੁ ਦੇਮਨਸਸੰ ਇਮਮ੍ਹਿ ਲੋਕੇ ਵਨਿਨੀਤਾ ਹੇਨ੍ਹਿ ਪਟਿਵਨਿਨੀਤਾ ਸਨ੍ਹਾ ਸਮਿਤਾ ਕੂਪਸਨ੍ਹਾ ਅਤ੍ਥੁਤ੍ਥਾ ਅਬਭਤ੍ਥੁਤ੍ਥਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੇਸਿਤਾ ਵਸਿਸੇਸਿਤਾ ਬਯਨ੍ਹੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਕੁਚੁਤਿ “ਵਨਿਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸਸੰ”ਨ੍ਹਿ।

ਕਾਯਾਨੁਪਸਸਨਾਨਿਦ੍ਏਸੇ।

2. ਵੇਦਨਾਨੁਪਸਸਨਾਨਿਦ੍ਏਸੇ

੩੬੩. ਕਥਵ੍ਥੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸਸੀ ਵਹਿਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮਾਨੇ “ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮਾਨੇ “ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮਾਨੇ “ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸੰ ਵਾ ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮਾਨੇ “ਸਾਮਿਸੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸੰ ਵਾ ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮਾਨੇ “ਨਿਰਾਮਿਸੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸੰ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮਾਨੇ “ਸਾਮਿਸੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸੰ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮਾਨੇ “ਨਿਰਾਮਿਸੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸੰ ਵਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮਾਨੇ “ਸਾਮਿਸੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸੰ ਵਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮਾਨੇ “ਨਿਰਾਮਿਸੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸੇ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤੁੰ ਵਪਤ੍ਥੁਪੇਤਿ। ਸੇ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁ ਆਸੇਵਤ੍ਤ੍ਵਾ ਭਾਵੇਤ੍ਤ੍ਵਾ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤੁੰ ਵਪਤ੍ਥੁਪੇਤ੍ਤ੍ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵੇਦਨਾਸੁ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ।

ਕਥਵ੍ਥੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸਸੀ ਵਹਿਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮਾਨੰ “ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮਾਨੰ “ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮਾਨੰ “ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸੰ ਵਾ ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮਾਨੰ “ਸਾਮਿਸੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸੰ ਵਾ ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਮਾਨੰ “ਨਿਰਾਮਿਸੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਯਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ,

ਸਾਮਿਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਦੁਕ੍ਖਾਂ ਵੇਦਨਾਂ ਵੇਦਯਮਾਨਾਂ “ਸਾਮਿਸ਼ਾਂ ਦੁਕ੍ਖਾਂ ਵੇਦਨਾਂ ਵੇਦਯਤੀ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਦੁਕ੍ਖਾਂ ਵੇਦਨਾਂ ਵੇਦਯਮਾਨਾਂ “ਨਿਰਾਮਿਸ਼ਾਂ ਦੁਕ੍ਖਾਂ ਵੇਦਨਾਂ ਵੇਦਯਤੀ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਂ ਵੇਦਨਾਂ ਵੇਦਯਮਾਨਾਂ “ਸਾਮਿਸ਼ਾਂ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਂ ਵੇਦਨਾਂ ਵੇਦਯਤੀ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਂ ਵੇਦਨਾਂ ਵੇਦਯਮਾਨਾਂ “ਨਿਰਾਮਿਸ਼ਾਂ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਂ ਵੇਦਨਾਂ ਵੇਦਯਤੀ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸੇ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਤ੍ਵੰਤ੍ਰਿਤੰ ਵਪ੍ਰਪੇਤਿ। ਸੇ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁ ਆਸੇਵਤ੍ਤ੍ਵਾ ਭਾਵੇਤ੍ਤ੍ਵਾ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਤ੍ਵੰਤ੍ਰਿਤੰ ਵਪ੍ਰਪੇਤ੍ਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵੇਦਨਾਸੁ ਚਿਤ੍ਤੁ ਉਪਸੰਹਰਤਿ।

ਕਥਵ੍ਥੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਹਿਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ “ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਨੰ “ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ “ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ “ਸਾਮਿਸ਼ਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ “ਨਿਰਾਮਿਸ਼ਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਨੰ “ਸਾਮਿਸ਼ਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਨੰ “ਨਿਰਾਮਿਸ਼ਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ “ਸਾਮਿਸ਼ਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ “ਨਿਰਾਮਿਸ਼ਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਏਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਹਿਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਵਨਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ।

੩੬੪. ਅਨੁਪਸ੍ਸੀਤਿ ...ਪੇ... ਵਹਿਰਤੀਤਿ...ਪੇ... ਆਤਾਪੀਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਪਜਾਨੇਤਿ...ਪੇ... ਸਤਿਮਾਤਿ...ਪੇ... ਵਨਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸਨ੍ਠਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਲੋਕੇ? ਸਾਯੇਵ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ। ਪਵ੍ਥਪਿ ਉਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਲੋਕੇ। ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚੁਤਿ “ਲੋਕੇ”। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਭਿਜ੍ਞਾ? ਯੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ...ਪੇ... ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚੁਤਿ “ਅਭਿਜ੍ਞਾ”। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਯਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚੁਤਿ “ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ”। ਇਤਿ ਅਯਵ੍ਥੁ ਅਭਿਜ੍ਞਾ ਇਦਵ੍ਥੁ ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ ਇਮਮ੍ਹਿ ਲੋਕੇ ਵਨਿਨੀਤਾ ਹੇਨ੍ਠਿ ਪਟਿਵਨਿਨੀਤਾ ਸਨ੍ਠਾ ਸਮਿਤਾ ਵੁਪਸਨ੍ਠਾ ਅਤ੍ਥੁਲ੍ਲਾਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥੁਲ੍ਲਾਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੇਸਿਤਾ ਵਸਿਸੇਸਿਤਾ ਬਯਨ੍ਠੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚੁਤਿ “ਵਨਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ” ਨ੍ਠਿ।

ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਨਿਦ੍ਏਸੇ।

੩. ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਨਿਦ੍ਏਸੇ

੩੬੫. ਕਥਵ੍ਥੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਞਤੁ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਹਿਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਰਾਗੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਸਰਾਗੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਰਾਗੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਵੀਤਰਾਗੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਦੇਸੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਸਦੇਸੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਦੇਸੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਵੀਤਦੇਸੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਮੇਹੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਸਮੇਹੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਮੇਹੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਵੀਤਮੇਹੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸੰਖਿਤੁੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਸੰਖਿਤੁੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵਕ੍ਖਿਤੁੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਵਕ੍ਖਿਤੁੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਮਹਗ੍ਘਤੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਮਹਗ੍ਘਤੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਮਹਗ੍ਘਤੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਅਮਹਗ੍ਘਤੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਉਤੁਰੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਸਉਤੁਰੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਨੁਤੁਰੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਅਨੁਤੁਰੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਮਾਹਿਤੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਸਮਾਹਿਤੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਮਾਹਿਤੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਅਸਮਾਹਿਤੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵਮਿਤੁੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਵਮਿਤੁੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਵਮਿਤੁੰ ਵਾਂਗ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਅਵਮਿਤੁੰ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੁ” ਨ੍ਠਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸੇ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਤ੍ਵੰਤ੍ਰਿਤੰ ਵਪ੍ਰਪੇਤਿ। ਸੇ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁ ਆਸੇਵਤ੍ਤ੍ਵਾ ਭਾਵੇਤ੍ਤ੍ਵਾ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਤ੍ਵੰਤ੍ਰਿਤੰ ਵਪ੍ਰਪੇਤ੍ਤ੍ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤੁ ਉਪਸੰਹਰਤਿ।

ਕਥਵੂ ਭਿਕਖੁ ਬਹਿਦਯਾ ਚਿਤ੍ਰੇ ਚਿਤ੍ਰਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਸਰਾਗੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਸਰਾਗਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਿਤਰਾਗੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਿਤਰਾਗਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਦੇਸੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਸਦੇਸਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਿਤਦੇਸੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਿਤਦੇਸਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਮੇਹੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਸਮੇਹਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਿਤਮੇਹੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਿਤਮੇਹਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸੰਖਿਤੁੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਸੰਖਿਤੁਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਿਕ੍ਖਿਤੁੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਿਕ੍ਖਿਤੁਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਮਹਗ੍ਗਤੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਮਹਗ੍ਗਤਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਮਹਗ੍ਗਤੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਅਮਹਗ੍ਗਤਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਉਤੁਰੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਸਉਤੁਰਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਨੁਤੁਰੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਅਨੁਤੁਰਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਮਾਹਿਤੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਸਮਾਹਿਤਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਮਾਹਿਤੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਅਸਮਾਹਿਤਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਿਮੁਤੁੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਿਮੁਤੁਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਵਿਮੁਤੁੰ ਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਅਵਿਮੁਤੁਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸੇ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਰੁ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਤਿਤੰ ਵਪਤ੍ਤਪੇਤਿ। ਸੇ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਰੁ ਆਸੇਵਤਿਤ੍ਵਾ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਤਿਤੰ ਵਪਤ੍ਤਪੇਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਯਾ ਚਿਤ੍ਰੇ ਚਿਤ੍ਰੁ ਉਪਸੰਹਰਤਿ।

ਕਥਵੂ ਭਿਕਖੁ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਯਾ ਚਿਤ੍ਰੇ ਚਿਤ੍ਰਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਸਰਾਗੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਸਰਾਗੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਿਤਰਾਗੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਿਤਰਾਗੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਦੇਸੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਸਦੇਸੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਿਤਦੇਸੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਿਤਦੇਸੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਮੇਹੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਸਮੇਹੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਿਤਮੇਹੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਿਤਮੇਹੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸੰਖਿਤੁੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਸੰਖਿਤੁੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਿਕ੍ਖਿਤੁੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਿਕ੍ਖਿਤੁੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਮਹਗ੍ਗਤੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਮਹਗ੍ਗਤੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਮਹਗ੍ਗਤੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਅਮਹਗ੍ਗਤੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਉਤੁਰੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਸਉਤੁਰੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਨੁਤੁਰੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਅਨੁਤੁਰੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਮਾਹਿਤੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਸਮਾਹਿਤੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਮਾਹਿਤੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਅਸਮਾਹਿਤੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਿਮੁਤੁੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਿਮੁਤੁੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਵਿਮੁਤੁੰ ਾ ਚਿਤ੍ਰੁ “ਅਵਿਮੁਤੁੰ ਚਿਤ੍ਰੁ”ਨਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਏਵੰ ਭਿਕਖੁ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਯਾ ਚਿਤ੍ਰੇ ਚਿਤ੍ਰਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਿਨੇਯਜ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ।

੩੬੬. ਅਨੁਪਸ੍ਸੀਤਿ...ਪੇਂ... ਿਹਰਤੀਤਿ...ਪੇਂ... ਆਤਾਪੀਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਪਜਾਨੇਤਿ...ਪੇਂ... ਸਤਿਮਾਤਿ...ਪੇਂ... ਿਨੇਯਜ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸਨਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਲੋਕੇ? ਤਯੇਵ ਚਿਤ੍ਰੁ ਲੋਕੇ। ਪਥੂਪਿ ਉਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਲੋਕੇ – ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਭਿਜ੍ਞਾ? ਯੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ...ਪੇਂ... ਚਿਤ੍ਰੁਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਅਭਿਜ੍ਞਾ”। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ”। ਇਤਿ ਅਯਵ੍ਥ ਅਭਿਜ੍ਞਾ ਇਦਵ੍ਥ ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ ਇਮਮ੍ਹਿ ਲੋਕੇ ਿਨੀਤਾ ਹੇਨ੍ਹਿ ਪਟਿਵਿਨੀਤਾ ਸਨ੍ਹਾ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਹਾ ਅਤ੍ਥੁਲ੍ਲਾਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥੁਲ੍ਲਾਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੇਸਿਤਾ ਿਸੇਸਿਤਾ ਬਯਨ੍ਹੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਿਨੇਯਜ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ”ਨਿ।

ਚਿਤ੍ਰਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਨਿਦ੍ਯੇਸੇ।

੪. ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਨਿਦ੍ਯੇਸੇ

੩੬੭. ਕਥਵੂ ਭਿਕਖੁ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਸਨ੍ਹੰ ਾ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਹੰ “ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਹੇ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨ੍ਹੰ ਾ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਹੰ “ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਹੇ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਹਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਥ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਹਸ੍ਸ ਪਹਾਨੰ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਥ ਪਜਾਨਾਤਿ,

ਯਥਾ ਚ ਪਹੀਨਸ੍ਰਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਰਸ ਆਯਤਿੰ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਥ੍ਯ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸਨ੍ਰੁੰ ਵਾ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਬਯਾਪਾਦੰ...ਪੇੰ... ਸਨ੍ਰੁੰ ਵਾ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਥਿਨਮਿਦ੍ਯੰ [ਥੀਨਮਿਦ੍ਯੰ (ਸੀੰ ਸਯਾੰ)] ...ਪੇੰ... ਸਨ੍ਰੁੰ ਵਾ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਉਦ੍ਯਚ੍ਚੁਕ੍ਕਚ੍ਚੁੰ...ਪੇੰ... ਸਨ੍ਰੁੰ ਵਾ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਵਾਚਿਕਿਚ੍ਛੰ “ਅਤ੍ਤ੍ਯੁ ਮੇ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਵਾਚਿਕਿਚ੍ਛਾ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨ੍ਰੁੰ ਵਾ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਵਾਚਿਕਿਚ੍ਛੰ “ਨਤ੍ਤ੍ਯੁ ਮੇ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਵਾਚਿਕਿਚ੍ਛਾ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵਾਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਉਪ੍ਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਥ੍ਯ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵਾਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਪਹਾਨੰ ਹੇਤਿ ਤਥ੍ਯ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਪਹੀਨਾਯ ਵਾਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਆਯਤਿੰ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਥ੍ਯ ਪਜਾਨਾਤਿ।

ਸਨੂੰ ਵਾਂ ਅਜੜਤੂੰ ਸਤਿਸਮਬੋਜੜਝੂੰ “ਅਤ੍ਰਿ ਮੇ ਅਜੜਤੂੰ ਸਤਿਸਮਬੋਜੜਝੂੰ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨੂੰ ਵਾਂ ਅਜੜਤੂੰ ਸਤਿਸਮਬੋਜੜਝੂੰ “ਨਤ੍ਰਿ ਮੇ ਅਜੜਤੂੰ ਸਤਿਸਮਬੋਜੜਝੂੰ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਸ੍ ਸਤਿਸਮਬੋਜੜਝ੍ਰਸ੍ ਉਪ੍ਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਹ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ ਸਤਿਸਮਬੋਜੜਝ੍ਰਸ੍ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰੀ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਹ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਨੂੰ ਵਾਂ ਅਜੜਤੂੰ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮਬੋਜੜਝੂੰ...ਪੇਂ... ਸਨੂੰ ਵਾਂ ਅਜੜਤੂੰ ਵੀਰਿਯਸਮਬੋਜੜਝੂੰ [ਵਿਰਿਯਸਮਬੋਜੜਝੂੰ (ਸੀਂ ਸਯਾ)] ...ਪੇਂ... ਸਨੂੰ ਵਾਂ ਅਜੜਤੂੰ ਪੀਤਿਸਮਬੋਜੜਝੂੰ ...ਪੇਂ... ਸਨੂੰ ਵਾਂ ਅਜੜਤੂੰ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮਬੋਜੜਝੂੰ...ਪੇਂ... ਸਨੂੰ ਵਾਂ ਅਜੜਤੂੰ ਸਮਾਧਿਸਮਬੋਜੜਝੂੰ...ਪੇਂ... ਸਨੂੰ ਵਾਂ ਅਜੜਤੂੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮਬੋਜੜਝੂੰ “ਅਤ੍ਰਿ ਮੇ ਅਜੜਤੂੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮਬੋਜੜਝੂੰ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨੂੰ ਵਾਂ ਅਜੜਤੂੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮਬੋਜੜਝੂੰ “ਨਤ੍ਰਿ ਮੇ ਅਜੜਤੂੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮਬੋਜੜਝੂੰ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਸ੍ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮਬੋਜੜਝ੍ਰਸ੍ ਉਪ੍ਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਹ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮਬੋਜੜਝ੍ਰਸ੍ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰੀ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਹ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸੇ ਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਰਿਤੰ ਵਵਤ੍ਤੁਪੇਤਿ। ਸੇ ਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਆਸੇਵਤ੍ਤ੍ਵਾ ਭਾਵੇਤ੍ਤ੍ਵਾ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਰਿਤੰ ਵਵਤ੍ਤੁਪੇਤ੍ਤ੍ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ।

ਕਥਾਭੂ ਭਿਕਖੁ ਬਹਿਦਧਾ ਧਮਮਸੁ ਧਮਮਾਨੁਪਸਸੀ ਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਸਨੁੰ ਾਸਸ ਕਾਮਚਛਨੁੰ “ਅਤ੍ਥਿਸਸ ਕਾਮਚਛਨੁੰ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨੁੰ ਾਸਸ ਕਾਮਚਛਨੁੰ “ਨਤ੍ਥਿਸਸ ਕਾਮਚਛਨੁੰ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਸਸ ਕਾਮਚਛਨ੍ਨਸਸ ਉਪਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਥੁ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪਪਨ੍ਨਸਸ ਕਾਮਚਛਨ੍ਨਸਸ ਪਹਾਨੰ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਥੁ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਪਹੀਨਸਸ ਕਾਮਚਛਨ੍ਨਸਸ ਆਯਤਿੰ ਅਨੁਪਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਥੁ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸਨੁੰ ਾਸਸ ਬਯਾਪਾਦੰ...ਪੇਂ... ਸਨੁੰ ਾਸਸ ਥਿਨਮਿਦਧੰ... ਪੇਂ... ਸਨੁੰ ਾਸਸ ਉਦਧਚੂਕੁਕੁਚੁੰ...ਪੇਂ... ਸਨੁੰ ਾਸਸ ਿਚਿਕਿਚਛੰ “ਅਤ੍ਥਿਸਸ ਿਚਿਕਿਚਛਾ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨੁੰ ਾਸਸ ਿਚਿਕਿਚਛੰ “ਨਤ੍ਥਿਸਸ ਿਚਿਕਿਚਛਾ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਾਯ ਿਚਿਕਿਚਛਾਯ ਉਪਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਥੁ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪਪਨ੍ਨਾਯ ਿਚਿਕਿਚਛਾਯ ਪਹਾਨੰ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਥੁ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਪਹੀਨਾਯ ਿਚਿਕਿਚਛਾਯ ਆਯਤਿੰ ਅਨੁਪਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਥੁ ਪਜਾਨਾਤਿ।

ਸਨੂੰ ਵਾਸ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂ “ਅਤ੍ਰਿਸ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨੂੰ ਵਾਸ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂ “ਨਤ੍ਰਿਸ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂਸ ਉਪ੍ਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਥੁ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪਪਨ੍ਨ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂਸ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰੀ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਥੁ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸਨੂੰ ਵਾਸ੍ਸ ਧਮਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂ...ਪੇਂ... ਸਨੂੰ ਵਾਸ੍ਸ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂ...ਪੇਂ... ਸਨੂੰ ਵਾਸ੍ਸ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂ...ਪੇਂ... ਸਨੂੰ ਵਾਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਦਧਿਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂ...ਪੇਂ... ਸਨੂੰ ਵਾਸ੍ਸ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂ...ਪੇਂ... ਸਨੂੰ ਵਾਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂ “ਅਤ੍ਰਿਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨੂੰ ਵਾਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂ “ਨਤ੍ਰਿਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂਸ ਉਪ੍ਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਥੁ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪਪਨ੍ਨ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜੰਡਝੋਂਸ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰੀ ਹੇਤਿ ਤਵ੍ਥੁ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸੇ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਰਿਤੰ ਵਵਤ੍ਰੁਪੇਤਿ। ਸੇ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁ ਆਸੇਵਤਿਤ੍ਵਾ ਭਾਵੇਤਿਤ੍ਵਾ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਰਿਤੰ ਵਵਤ੍ਰੁਪੇਤਿਤ੍ਵਾ ਅਜਝਤ੍ਤੁਬਹਿਦਧਾ ਧਮਮੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੁ ਉਪਸੰਹਰਤਿ।

ਕਥਾਥੁ ਭਿਕਖੁ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾ ਧਮਮੇਸੁ ਧਮਮਾਨੁਪਸਸੀ ਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਸਨੁੰ ਾ ਕਾਮਚਛਨੁੰ “ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਚਛਨੁੰ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨੁੰ ਾ ਕਾਮਚਛਨੁੰ “ਨਤ੍ਥਿ ਕਾਮਚਛਨੁੰ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਸਸ ਕਾਮਚਛਨੁੰਸ ਉਪਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਵੁ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪਪਨ੍ਨਸਸ ਕਾਮਚਛਨੁੰਸ ਪਹਾਨ ਹੇਤਿ ਤਵੁ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਪਹੀਨਸਸ ਕਾਮਚਛਨੁੰਸ ਆਯਤਿ ਅਨੁਪਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਵੁ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸਨੁੰ ਾ ਬਯਾਪਾਦੰ...ਪੇ... ਸਨੁੰ ਾ ਥਿਨਮਿਦਧੰ...ਪੇ... ਸਨੁੰ ਾ ਉਦਧਚੁਕਕੁਚੁੰ...ਪੇ... ਸਨੁੰ ਾ ਿਚਿਕਿਚਛੰ “ਅਤ੍ਥਿ ਿਚਿਕਿਚਛੰ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨੁੰ ਾ ਿਚਿਕਿਚਛੰ “ਨਤ੍ਥਿ ਿਚਿਕਿਚਛੰ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਾਯ ਿਚਿਕਿਚਛਾਯ ਉਪਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਵੁ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪਪਨ੍ਨਾਯ ਿਚਿਕਿਚਛਾਯ ਪਹਾਨ ਹੇਤਿ ਤਵੁ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਪਹੀਨਾਯ ਿਚਿਕਿਚਛਾਯ ਆਯਤਿ ਅਨੁਪਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਵੁ ਪਜਾਨਾਤਿ।

ਸਨੁੰ ਾ ਸਤਿਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙੰ “ਅਤ੍ਥਿ ਸਤਿਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙੰ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨੁੰ ਾ ਸਤਿਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙੰ “ਨਤ੍ਥਿ ਸਤਿਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙੰ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਸਸ ਸਤਿਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙਸਸ ਉਪਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਵੁ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪਪਨ੍ਨਸਸ ਸਤਿਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙਸਸ ਭਾਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰੀ ਹੇਤਿ ਤਵੁ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸਨੁੰ ਾ ਧਮਮਿਚਯਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙੰ...ਪੇ... ਸਨੁੰ ਾ ਿਰਿਯਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙੰ...ਪੇ... ਸਨੁੰ ਾ ਪੀਤਿਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙੰ...ਪੇ... ਸਨੁੰ ਾ ਪਸਸਦਧਿਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙੰ...ਪੇ... ਸਨੁੰ ਾ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙੰ...ਪੇ... ਸਨੁੰ ਾ ਉਪੇਕਖਾਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙੰ “ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕਖਾਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙੰ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨੁੰ ਾ ਉਪੇਕਖਾਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙੰ “ਨਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕਖਾਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙੰ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਸਸ ਉਪੇਕਖਾਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙਸਸ ਉਪਪਾਦੇ ਹੇਤਿ ਤਵੁ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪਪਨ੍ਨਸਸ ਉਪੇਕਖਾਸਮ੍ਥੇਜਙ੍ਙਸਸ ਭਾਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰੀ ਹੇਤਿ ਤਵੁ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਏਵੰ ਭਿਕਖੁ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾ ਧਮਮੇਸੁ ਧਮਮਾਨੁਪਸਸੀ ਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜਙ੍ਙਾਦੇਮਨਸਸੰ।

੩੬੮. ਅਨੁਪਸਸੀਤਿ। ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਅਨੁਪਸਸਨਾ? ਯਾ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ਅਨੁਪਸਸਨਾ। ਇਮਾਯ ਅਨੁਪਸਸਨਾਯ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ ਸਮੁਪੇਤੇ ਉਪਾਗਤੇ ਸਮੁਪਾਗਤੇ ਉਪਪਨ੍ਨੇ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਨੁਪਸਸੀ”ਤਿ।

੩੬੯. ਿਹਰਤੀਤਿ। ਇਰਿਯਤਿ ਵਤੁਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੩੭੦. ਆਤਾਪੀਤਿ। ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਆਤਾਪੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਿਰਿਯਾਰਮਭੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਆਤਾਪੇ”। ਇਮਿਨਾ ਆਤਾਪੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਆਤਾਪੀ”ਤਿ।

੩੭੧. ਸਮ੍ਪਜਾਨੇਤਿ। ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵੰ? ਯਾ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵੰ”। ਇਮਿਨਾ ਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ”ਤਿ।

੩੭੨. ਸਤਿਮਾਤਿ। ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸਸਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਤਿ”। ਇਮਾਯ ਸਤਿਯਾ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਤਿਮਾ”ਤਿ।

੩੭੩. ਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜਙ੍ਙਾਦੇਮਨਸਸੰ। ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਲੋਕੇ? ਤੇਵ ਧਮ੍ਮਾ ਲੋਕੇ। ਪਵ੍ਵਪਿ ਉਪਾਦਾਨਕਖਨ੍ਧਾ ਲੋਕੇ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਲੋਕੇ”। ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਅਭਿਜਙ੍ਙਾ? ਯੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ...ਪੇ... ਚਿਤੁਸਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਭਿਜਙ੍ਙਾ”। ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਦੇਮਨਸਸੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਕਖੰ ਚੇਤਸਮ੍ਫਸਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੇਮਨਸਸੰ”। ਇਤਿ ਅਯਵੁ ਅਭਿਜਙ੍ਙਾ ਇਦਵੁ ਦੇਮਨਸਸੰ ਇਮਮ੍ਹਿ ਲੋਕੇ ਿਨੀਤਾ ਹੇਨ੍ਹਿ ਪਟਿਵਿਨੀਤਾ ਸਨੁੰ ਸਮਿਤਾ ਵੁਪਸਨੁੰ ਅਤ੍ਥੁਤਾ ਅਬਭਤ੍ਥੁਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੇਸਿਤਾ ਿਸੇਸਿਤਾ ਬਯਨ੍ਹੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜਙ੍ਙਾਦੇਮਨਸਸੰ”ਨ੍ਹਿ।

੩੮੧. ਕਥੜੁ ਭਿਕਖੁ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਰਸੀ ਾਹਿਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਰਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੁਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਾਵਿਚ੍ਯੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜਜ

३. पद्यापुच्छकं

੩੮੬. ਚਤੁਰੇ ਸਤਿਪਟਾਨਾ – ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਿਨੇਯਜ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ, ਾੇਦਨਾਸੁ ਾੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਿਨੇਯਜ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ, ਚਿਤ੍ਰੇ ਚਿਤ੍ਰਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਿਨੇਯਜ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ, ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਿਨੇਯਜ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ।

੩੮੭. ਚਤੁਨ੍ਹ ਸਤਿਪਟਾਨਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ...ਪੇਂ... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕੰ

੩੮੮. ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਾੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾਯ ਾੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸਿਯਾ ਿਪਾਕਾ ਸਿਯਾ ਿਪਾਕਧਮ੍ਧਮ੍ਮਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਾਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਵਾਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੇ। ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਪਈਤਾ। ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਨ ਮਗ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਧਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਧਾਧਿਪਤਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਮਗ੍ਧਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਧਾਧਿਪਤਿਨੇਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯਾ।

੨. ਦੁਕੰ

੩੮੯. ਨ ਹੇਤੁ। ਸਹੇਤੁਕਾ। ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕਾ।

ਸਪ੍ਪਚ੍ਚੂਯਾ। ਸਭ੍ਭਤਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਅਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਅਰੂਪਾ। ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਕੇਨਚਿ ਵਿਵ੍ਵੇਯਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਵ੍ਵੇਯਯਾ। ਨੇ ਆਸਵਾ। ਅਨਾਸਵਾ। ਆਸਵਾਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾਚਾਤਿਪਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਚਾਤਿਪਿ, ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਆਸਵਾਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਅਨਾਸਵਾ। ਨੇ ਸੰਯੋਜਨਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਗਨ੍ਠਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਓਯਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਯੋਗਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਪਰਾਮਾਸਾ...ਪੇਂ... ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਨੇ ਚਿਤ੍ਤਾ। ਚੇਤਸਿਕਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਵਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਵਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੇ। ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ। ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਵਸਮੁਟ੍ਵਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਵਸਮੁਟ੍ਵਾਨਸਹਭੁਨੇ। ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਵਸਮੁਟ੍ਵਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ। ਬਾਹਿਰਾ। ਨੇ ਉਪਾਦਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਾ। ਨੇ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਕਿਲੇਸਾ...ਪੇਂ... ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ।

ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਸਿਯਾ ਨਿਯਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਯਾਨਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਅਨੁਤੁਰਾ। ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਵਾਪੁਚਛਕੰ।

ਸਤਿਪਟਾਨਭਿਭੋ ਨਿਟਿਤੇ।

੮. ਸਮੁੱਚਾ ਪਾਪਾਨਾ ਵਿਭੰਗ

੧. ਸੁਤਨੁਭਾਜਨੀਯੰ

੩੮੦. ਚਤੁਰੇ ਸਮੁੱਚਾ ਪਾਪਾਨਾ – ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਅਨੁਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮਮਾਨੰ ਅਨੁਪਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮਮਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਅਨੁਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮਮਾਨੰ ਉਪਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮਮਾਨੰ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮਮੇਸਾਯ ਭਿਯਯੇਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੩੮੧. ਕਥਵੁ ਭਿਕਖੁ ਅਨੁਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮਮਾਨੰ ਅਨੁਪਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਨੁਪਪਨ੍ਹਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮਮਾ? ਤੀਣਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ – ਲੋਭੋ, ਦੋਸੋ, ਮੋਹੋ। ਤਦੇਕਟ੍ਠਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ। ਤੰਸਮਪਯੁਤ੍ਥੇ ਵੇਦਨਾਕਖਨ੍ਧੋ, ਸਵਵਾਕਖਨ੍ਧੋ, ਸਕਖਾਰਕਖਨ੍ਧੋ, ਵੇਵਵਾਣਕਖਨ੍ਧੋ, ਤੰਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ ਕਾਯਕਮਮੰ ਵਚੀਕਮਮੰ ਮਨੋਕਮਮੰ – ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਤਿ “ਅਨੁਪਪਨ੍ਹਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮਮਾ”। ਇਤਿ ਇਮੇਸੰ ਅਨੁਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮਮਾਨੰ ਅਨੁਪਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੩੮੨. ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਛਨ੍ਹੋ? ਯੇ ਛਨ੍ਹੋ ਛਨ੍ਹਿਕਤਾ [ਛਨ੍ਹਿਕਤਾ (ਸਯਾ)] ਕਤੁਕਮਯਤਾ ਕੁਸਲੇ ਧਮਮਚਛਨ੍ਹੋ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਛਨ੍ਹੋ”। ਇਮੰ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਸਵਜਨੇਤਿ ਉਟੁਪੇਤਿ ਸਮੁਟੁਪੇਤਿ [ਉਟੁਪੇਤਿ ਸਮੁਟੁਪੇਤਿ (ਸਯਾ) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ] ਨਿਬਬਤੁਤਿ ਅਭਿਨਿਬਬਤੁਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤੀ”ਤਿ।

੩੮੩. ਵਾਯਮਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵਾਯਾਮੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮਭੇ...ਧੋ... ਸਮਮਾਵਾਯਾਮੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਾਯਾਮੇ”। ਇਮਿਨਾ ਵਾਯਾਮੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ ਸਮੁਪੇਤੇ ਉਪਾਗਤੇ ਸਮੁਪਾਗਤੇ ਉਪਪਨ੍ਹੇ ਸਮਪਨ੍ਹੇ ਸਮਨ੍ਹਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਾਯਮਤੀ”ਤਿ।

੩੮੪. ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵੀਰਿਯੰ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮਭੇ...ਧੋ... ਸਮਮਾਵਾਯਾਮੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਰਿਯੰ”। ਇਮੰ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਸਮਾਰਭਤਿ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀ”ਤਿ।

੩੮੫. ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਧੋ... ਤਜ੍ਜਮਨੇਵੇਵਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤ੍ਤੁੰ”। ਇਮੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਸਮਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਉਪਤ੍ਥਮਭੇਤਿ ਪਚੁਪਤ੍ਥਮਭੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤੀ”ਤਿ।

੩੮੬. ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਪਧਾਨੰ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮਭੇ...ਧੋ... ਸਮਮਾਵਾਯਾਮੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਧਾਨੰ”। ਇਮਿਨਾ ਪਧਾਨੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ...ਧੋ... ਸਮਨ੍ਹਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਦਹਤੀ”ਤਿ।

੩੮੭. ਕਥਵੁ ਭਿਕਖੁ ਉਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮਮਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਉਪਪਨ੍ਹਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮਮਾ? ਤੀਣਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ – ਲੋਭੋ, ਦੋਸੋ, ਮੋਹੋ। ਤਦੇਕਟ੍ਠਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ। ਤੰਸਮਪਯੁਤ੍ਥੇ ਵੇਦਨਾਕਖਨ੍ਧੋ, ਸਵਵਾਕਖਨ੍ਧੋ, ਸਕਖਾਰਕਖਨ੍ਧੋ, ਵੇਵਵਾਣਕਖਨ੍ਧੋ, ਤੰਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ ਕਾਯਕਮਮੰ ਵਚੀਕਮਮੰ ਮਨੋਕਮਮੰ – ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਤਿ “ਉਪਪਨ੍ਹਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮਮਾ”। ਇਤਿ ਇਮੇਸੰ ਉਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮਮਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੩੯੮. ਛਨ੍ਹ ਜਨੇਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਹ ਕਤਮੇ ਛਨ੍ਹੇ? ਯੇ ਛਨ੍ਹੇ ਛਨ੍ਹਿਕਤਾ ਕਤੁਕਮਜਤਾ ਕੁਸਲੇ ਧਮ੍ਮਚਛਨ੍ਹੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਛਨ੍ਹੇ”। ਇਮੰ ਛਨ੍ਹ ਜਨੇਤਿ ਸਵਜਨੇਤਿ ਉਟੁਪੇਤਿ ਸਮੁਟੁਪੇਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤੁਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤੁਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਛਨ੍ਹ ਜਨੇਤੀ”ਤਿ।

੩੯੯. ਵਾਯਮਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਹ ਕਤਮੇ ਵਾਯਾਮੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਾਯਾਮੇ”। ਇਮਿਨਾ ਵਾਯਾਮੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਾਯਮਤੀ”ਤਿ।

੪੦੦. ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਹ ਕਤਮੰ ਵੀਰਿਯੰ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਰਿਯੰ”। ਇਮੰ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਸਮਾਰਭਤਿ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀ”ਤਿ।

੪੦੧. ਚਿਤ੍ਤੁ ਪਗ੍ਧਾਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਹ ਕਤਮੰ ਚਿਤ੍ਤੁ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤ੍ਤੁ”। ਇਮੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਪਗ੍ਧਾਤਿ ਸਮ੍ਪਗ੍ਧਾਤਿ ਉਪਤ੍ਤਮ੍ਭੇਤਿ ਪਚੁਪਤ੍ਤਮ੍ਭੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤ੍ਤੁ ਪਗ੍ਧਾਤੀ”ਤਿ।

੪੦੨. ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਹ ਕਤਮੰ ਪਧਾਨੰ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਧਾਨੰ”। ਇਮਿਨਾ ਪਧਾਨੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਦਹਤੀ”ਤਿ।

੪੦੩. ਕਥਵ੍ਥੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਹ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁ ਪਗ੍ਧਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਤਤ੍ਹ ਕਤਮੇ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਤੀਣਿ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ – ਅਲੇਭੇ, ਅਦੇਸੇ, ਅਮੇਹੇ। ਤੰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵਿਵ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ। ਤੰਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ, ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ, ਮਨੇਕਮ੍ਮੰ – ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਤਿ “ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ”। ਇਤਿ ਇਮੇਸੰ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਹ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁ ਪਗ੍ਧਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੪੦੪. ਛਨ੍ਹ ਜਨੇਤੀਤਿ...ਪੇ... ਵਾਯਮਤੀਤਿ...ਪੇ... ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀਤਿ...ਪੇ... ਚਿਤ੍ਤੁ ਪਗ੍ਧਾਤੀਤਿ...ਪੇ... ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਹ ਕਤਮੰ ਪਧਾਨੰ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਧਾਨੰ”। ਇਮਿਨਾ ਪਧਾਨੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਦਹਤੀ”ਤਿ।

੪੦੫. ਕਥਵ੍ਥੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੇਸਾਯ ਭਿਯਯੇਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਹ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁ ਪਗ੍ਧਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਤਤ੍ਹ ਕਤਮੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਤੀਣਿ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ – ਅਲੇਭੇ, ਅਦੇਸੇ, ਅਮੇਹੇ। ਤੰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵਿਵ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ , ਤੰਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ ਮਨੇਕਮ੍ਮੰ – ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਤਿ “ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ”। ਇਤਿ ਇਮੇਸੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੇਸਾਯ ਭਿਯਯੇਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਹ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁ ਪਗ੍ਧਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੪੦੬. ਠਿਤਿਯਾਤਿ। ਯਾ ਠਿਤਿ ਸੇ ਅਸਮ੍ਮੇਸੇ, ਯੇ ਅਸਮ੍ਮੇਸੇ ਸੇ ਭਿਯਯੇਭਾਵੇ , ਯੇ ਭਿਯਯੇਭਾਵੇ ਤੰ ਵੇਪੁਲ੍ਲੰ, ਯੰ ਵੇਪੁਲ੍ਲੰ ਸਾ ਭਾਵਨਾ, ਯਾ ਭਾਵਨਾ ਸਾ ਪਾਰਿਪੂਰੀ।

੪੦੭. ਛਨ੍ਹ ਜਨੇਤੀਤਿ...ਪੇ... ਵਾਯਮਤੀਤਿ...ਪੇ... ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀਤਿ...ਪੇ... ਚਿਤ੍ਤੁ ਪਗ੍ਧਾਤੀਤਿ...ਪੇ... ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਹ ਕਤਮੰ ਪਧਾਨੰ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਧਾਨੰ”। ਇਮਿਨਾ ਪਧਾਨੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਦਹਤੀ”ਤਿ।

੨. ਅਭਿਧਮਮਭਾਜਨੀਯੰ

੪੦੮. ਚਤੁਰੇ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਾ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ
ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ
ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ
ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੇਸਾਯ ਭਿਯਯੇਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ
ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੪੦੯. ਕਥਵ੍ਵ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ
ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ
ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵੇਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵੇਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ
ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ
ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੪੧੦. ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਛਨ੍ਹੇ? ਯੇ ਛਨ੍ਹੇ ਛਨ੍ਹਿਕਤਾ ਕਤੁਕਮਯਤਾ ਕੁਸਲੇ ਧਮ੍ਮਚ੍ਛਨ੍ਹੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਛਨ੍ਹੇ”। ਇਮੰ
ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਸਵਜਨੇਤਿ ਉਟ੍ਠਪੇਤਿ ਸਮੁਟ੍ਠਪੇਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤੁਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤੁਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤੀ”ਤਿ।

੪੧੧. ਵਾਯਮਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵਾਯਾਮੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਮੇਜ੍ਝਨ੍ਠੇ
ਮਗ੍ਗ੍ਛੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਵਾਯਾਮੇ”। ਇਮਿਨਾ ਵਾਯਾਮੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ ਸਮੁਪੇਤੇ ਉਪਾਗਤੇ ਸਮੁਪਾਗਤੇ ਉਪਪਨ੍ਨੇ
ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਵਾਯਮਤੀ”ਤਿ।

੪੧੨. ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵੀਰਿਯੰ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ
ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਮੇਜ੍ਝਨ੍ਠੇ ਮਗ੍ਗ੍ਛੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਵੀਰਿਯੰ”। ਇਮੰ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਸਮਾਰਭਤਿ ਆਸੇਵਤਿ
ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀ”ਤਿ।

੪੧੩. ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵੇਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ
“ਚਿਤ੍ਤੁੰ”। ਇਮੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤਿ ਪਚ੍ਥਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤੀ”ਤਿ।

੪੧੪. ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੰ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਮੇਜ੍ਝਨ੍ਠੇ
ਮਗ੍ਗ੍ਛੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੪੧੫. ਕਥਵ੍ਵ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ
ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ
ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵੇਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵੇਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵ,
ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ
ਪਦਹਤਿ।

੪੧੬. ਛਨੂੰ ਜਨੇਤੀਤਿ...ਪੇਂ... ਵਾਯਮਤੀਤਿ...ਪੇਂ... ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀਤਿ...ਪੇਂ... ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਧਾਤੀਤਿ...ਪੇਂ... ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੰ ਸਮ੍ਪ੍ਪਧਾਨੰ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਪ੍ਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝ੍ਙ੍ਯੋ ਮਗ੍ਧ੍ਙ੍ਙ੍ਯੋ ਮਗ੍ਧਪਰਿਯਾਪਨ੍ਯੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਪ੍ਪਧਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਪ੍ਪਧਾਨਸਮ੍ਪ੍ਯੁਤੁ।

੪੧੭. ਕਥਵ੍ਥੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨੂੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਧਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵੇਵਿਚ੍ਞੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨੂੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਧਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੪੧੮. ਛਨੂੰ ਜਨੇਤੀਤਿ...ਪੇਂ... ਵਾਯਮਤੀਤਿ...ਪੇਂ... ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀਤਿ...ਪੇਂ... ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਧਾਤੀਤਿ...ਪੇਂ... ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੰ ਸਮ੍ਪ੍ਪਧਾਨੰ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਪ੍ਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝ੍ਙ੍ਯੋ ਮਗ੍ਧ੍ਙ੍ਙ੍ਯੋ ਮਗ੍ਧਪਰਿਯਾਪਨ੍ਯੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਪ੍ਪਧਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਪ੍ਪਧਾਨਸਮ੍ਪ੍ਯੁਤੁ।

੪੧੯. ਕਥਵ੍ਥੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੇਸਾਯ ਭਿਯਯੇਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨੂੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਧਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵੇਵਿਚ੍ਞੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੇਸਾਯ ਭਿਯਯੇਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨੂੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਧਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੪੨੦. ਠਿਤਿਯਾਤਿ। ਯਾ ਠਿਤਿ ਸੇ ਅਸਮ੍ਮੇਸੇ, ਯੇ ਅਸਮ੍ਮੇਸੇ ਸੇ ਭਿਯਯੇਭਾਵੇ, ਯੇ ਭਿਯਯੇਭਾਵੇ ਤੰ ਵੇਪੁਲ੍ਲੰ, ਯੰ ਵੇਪੁਲ੍ਲੰ ਸਾ ਭਾਵਨਾ, ਯਾ ਭਾਵਨਾ ਸਾ ਪਾਰਿਪੂਰੀ।

੪੨੧. ਛਨੂੰ ਜਨੇਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੇ ਛਨੂੰ? ਯੇ ਛਨੂੰ ਛਨ੍ਹਿਕਤਾ ਕਤੁਕਮਯਤਾ ਕੁਸਲੇ ਧਮ੍ਮਚ੍ਛਨੂੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਛਨੂੰ”। ਇਮੰ ਛਨੂੰ ਜਨੇਤਿ ਸਵਜਨੇਤਿ ਉਟ੍ਠਪੇਤਿ ਸਮੁਟ੍ਠਪੇਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤੁਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤੁਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਛਨੂੰ ਜਨੇਤੀ”ਤਿ।

੪੨੨. ਵਾਯਮਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੇ ਵਾਯਾਮੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਪ੍ਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝ੍ਙ੍ਯੋ ਮਗ੍ਧ੍ਙ੍ਙ੍ਯੋ ਮਗ੍ਧਪਰਿਯਾਪਨ੍ਯੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਾਯਾਮੇ”। ਇਮਿਨਾ ਵਾਯਾਮੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਾਯਮਤੀ”ਤਿ।

੪੨੩. ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੰ ਵੀਰਿਯੰ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਪ੍ਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝ੍ਙ੍ਯੋ ਮਗ੍ਧ੍ਙ੍ਙ੍ਯੋ ਮਗ੍ਧਪਰਿਯਾਪਨ੍ਯੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਰਿਯੰ”। ਇਮੰ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਸਮਾਰਭਤਿ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀ”ਤਿ।

੪੨੪. ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਧਾਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੰ ਚਿਤ੍ਰੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤ੍ਰੰ”। ਇਮੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਧਾਤਿ ਸਮ੍ਪ੍ਗ੍ਧਾਤਿ ਉਪਤ੍ਤਮ੍ਭੇਤਿ ਪਚ੍ਧਤ੍ਤਮ੍ਭੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਧਾਤੀ”ਤਿ।

੪੨੫. ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੰ ਸਮ੍ਪ੍ਪਧਾਨੰ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਪ੍ਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝ੍ਙ੍ਯੋ ਮਗ੍ਧ੍ਙ੍ਙ੍ਯੋ ਮਗ੍ਧਪਰਿਯਾਪਨ੍ਯੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਪ੍ਪਧਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਪ੍ਪਧਾਨਸਮ੍ਪ੍ਯੁਤੁ।

੪੨੬. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੰ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਯਾਨੰ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ
ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੇਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਮਪ੍ਪਜ੍ਜ ਵੇਹਿਰਤਿ
ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਯੇ ਤਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮਭੇ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਮਬੋਜ੍ਜਙ੍ਙੇ ਮਗ੍ਘਾਙ੍ਙੇ
ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਤਿ “ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਯਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਯਾਨਸਮ੍ਮਯੁਤੁ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ।

੩. ਪਵ੍ਵਾਪੁਚ੍ਛਕੰ

੪੨੭. ਚਤੁਰੇ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਯਾਨਾ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਨੰ ਜਨੇਤਿ
ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁ ਪਗ੍ਘਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ...ਪੇਂ...
ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ...ਪੇਂ... ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੇਸਾਯ ਭਿਯਯੇਭਾਵਾਯ
ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਨੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁ ਪਗ੍ਘਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੪੨੮. ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਯਾਨਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ...ਪੇਂ... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕੰ

੪੨੯. ਕੁਸਲਾਯੇਵ । ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਮਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਮਯੁਤੁ।
ਵੇਪਿਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ । ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵੇਤਿਕ੍ਕਸਵੇਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ
ਅਵੇਤਿਕ੍ਕਵੇਚਾਰਮਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਵੇਤਿਕ੍ਕਅਵੇਚਾਰਾ। ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤਾ।
ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੇ। ਸੇਕ੍ਖਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ।
ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਪਈਤਾ। ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤਾ। ਨ ਮਗ੍ਘਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਮਗ੍ਘਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਘਾਧਿਪਤਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ
ਮਗ੍ਘਾਧਿਪਤਿਨੇਤਿ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇਤਿ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ
ਪਚ੍ਛਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਛਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਙਤੁ, ਸਿਯਾ
ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਙਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯਾ।

੨. ਦੁਕੰ

੪੩੦. ਨ ਹੇਤੁ। ਸਹੇਤੁਕਾ। ਹੇਤੁਸਮ੍ਮਯੁਤੁ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਹੇਤੁ
ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਮਯੁਤੁ ਚਾਤਿ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਮਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕਾ। ਸਪ੍ਪਚ੍ਛਯਾ। ਸਕ੍ਖਤਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਅਪ੍ਪਟਿਯਾ।
ਅਰੂਪਾ । ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਕੇਨਚਿ ਵੇਵੇਯਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵੇਵੇਯਯਾ। ਨੇ ਆਸਵਾ। ਅਨਾਸਵਾ। ਆਸਵਵੇਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ
ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਮਯੁਤੁ ਚਾਤਿਪਿ,
ਆਸਵਸਮ੍ਮਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਆਸਵਵੇਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਅਨਾਸਵਾ। ਨੇ ਸੰਯੋਜਨਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਗਨ੍ਠਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਓਘਾ...
ਪੇਂ... ਨੇ ਯੋਗਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਪਰਾਮਾਸਾ...ਪੇਂ... ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਨੇ ਚਿਤ੍ਤਾ। ਚੇਤਸਿਕਾ। ਚਿਤ੍ਤੁਸਮ੍ਮਯੁਤੁ।
ਚਿਤ੍ਤੁਸੰਸਟਾ। ਚਿਤ੍ਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਤੁਸਹਭੁਨੇ। ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ। ਚਿਤ੍ਤੁਸੰਸਟੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਤੁਸੰਸਟੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੇ।
ਚਿਤ੍ਤੁਸੰਸਟੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ। ਬਾਹਿਰਾ। ਨੇ ਉਪਾਦਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਨੇ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਕਿਲੇਸਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਦਸ੍ਸਨੇਨ
ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵੇਤਿਕ੍ਕਾ,

ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕਾ । ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਰੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਰੀਤਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਸਿਯਾ ਉਪੇਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਖਾਸਹਗਤਾ। ਨ ਕਾਮਾਚਰਾ। ਨ ਰੂਪਾਚਰਾ। ਨ ਅਰੂਪਾਚਰਾ। ਅਪਰਿਯਾਪਨਾ। ਨਿਯਤਾਨਿਕਾ। ਨਿਯਤਾ। ਅਨੁਤੁਰਾ। ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਵ੍ਯਾਪੁਚਛਕੰ।

ਸਮ੍ਪ੍ਰਧਾਨਵਿਭਕ੍ਛੇ ਨਿਟਿਤੋ।

੯. ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਵਿਭੰਨੇ

੧. ਸੁਤ੍ਰਨੁਭਾਜਨੀਯੰ

੪੩੧. ਚਤੁਰੇ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਛਨ੍ਹੁਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ, ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਰਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ, ਵੀਮੰਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ।

੧. ਛਨ੍ਹਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ

੪੩੨. ਕਥੰਭੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਛਨ੍ਹੁਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ? ਛਨ੍ਹੁੰ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਧਿਪਤਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਲਭਤਿ ਸਮਾਧਿੰ, ਲਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰਸੰਸੇਕਗ੍ਰਾਂਤੰ [ਚਿਤ੍ਰਸੰਸ ਏਕਗ੍ਰਾਂਤੰ (ਸੀੰ ਸਯਾੰ)] – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਛਨ੍ਹੁਸਮਾਧਿੰ”। ਸੇ ਅਨੁਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨੁਪਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਹੁੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਗ੍ਞਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਹੁੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਗ੍ਞਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਅਨੁਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਹੁੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਗ੍ਞਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੇਸਾਯ ਭਿਯਯੇਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਹੁੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਗ੍ਞਾਤਿ ਪਦਹਤਿ। ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਤਿ “ਪਧਾਨਸੰਖਾਰਾ”। ਇਤਿ ਅਯੰਭੁ ਛਨ੍ਹੁਸਮਾਧਿ, ਇਮੇ ਚ ਪਧਾਨਸੰਖਾਰਾ। ਤਦੇਕਜ੍ਞੰ ਅਭਿਸਵਵਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸੰਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਛਨ੍ਹੁਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰੇਤ੍ਵੇਵ ਸੰਖਯੰ [ਸੰਖੰ (ਸੀੰ)] ਗਚਛਤਿ।

੪੩੩. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਛਨ੍ਹੇ? ਯੇ ਛਨ੍ਹੇ ਛਨ੍ਹਿਕਤਾ ਕਤ੍ਥੁਕਮਜਤਾ ਕੁਸਲੇ ਧਮ੍ਮਚਛਨ੍ਹੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਛਨ੍ਹੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਰਸੰਸ ਠਿਤਿ ਸਵਿਤਿ ਅਵਟਿਤਿ ਅਵਸਿਹਾਰੇ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਅਵਸਿਹਟਮਾਨਸਤਾ ਸਮਥੇ ਸਮਾਧਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਮਾਧਿਬਲੰ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮਾਧਿੰ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਪਧਾਨਸੰਖਾਰੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ ਨਿਕ੍ਕਮੇ ਪਰਕ੍ਕਮੇ ਉਯਯਾਮੇ ਵਾਯਾਮੇ ਉਸ੍ਸਾਹੇ ਉਸ੍ਸੇਲ੍ਲੀ ਥਾਮੇ ਠਿਤਿ ਅਸਿਥਿਲਪਰਕ੍ਕਮਤਾ ਅਨਿਕ੍ਖਿਤੁਛਨ੍ਹੁਤਾ ਅਨਿਕ੍ਖਿਤੁਧੁਰਤਾ ਧੁਰਸਮ੍ਪਗ੍ਗ੍ਹਾਹੇ ਵੀਰਿਯੰ ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਹਿਯੰ ਵੀਰਿਯਬਲੰ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਧਾਨਸੰਖਾਰੇ”। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚ ਛਨ੍ਹੇਨ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮਾਧਿਨਾ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਪਧਾਨਸੰਖਾਰੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ ਸਮੁਪੇਤੇ ਉਪਾਗਤੇ ਸਮੁਪਾਗਤੇ ਉਪਪਨ੍ਹੇ ਸਮ੍ਪਨ੍ਹੇ ਸਮਨ੍ਹਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਛਨ੍ਹੁਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੇ”ਤਿ।

੪੩੪. ਇਦ੍ਧੀਤਿ। ਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਇਦ੍ਧਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਇਜ੍ਞਨਾ ਸਮਿਜ੍ਞਨਾ ਲਾਭੇ ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

“ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੇ”ਤਿ। ਤਥਾਭੂਤਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸੰਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵਿਵਿਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

“ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤੀ”ਤਿ। ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤੀ”ਤਿ।

੨. ਵੀਰਿਯਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ

੪੩੫. ਕਥਵੂ ਭਿਕਖੁ ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਕਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ? ਵੀਰਿਯੰ ਚੇ ਭਿਕਖੁ ਅਧਿਪਤਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਲਭਤਿ ਸਮਾਧਿੰ ਲਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਸੇਕਗ੍ਰਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿ”। ਸੇ ਅਨੁਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨੁਪਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਗ੍ਞਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ...ਪੇ... ਅਨੁਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪਪਾਦਾਯ...ਪੇ... ਉਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੇਸਾਯ ਭਿਯਯੇਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਗ੍ਞਾਤਿ ਪਦਹਤਿ। ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਹਿ “ਪਧਾਨਸਕਾਰਾ”। ਇਤਿ ਅਯਵੂ ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿ, ਇਮੇ ਚ ਪਧਾਨਸਕਾਰਾ; ਤਦੇਕਜ੍ਞੰ ਅਭਿਸਵਵੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਕਾਰੇਤ੍ਵੇਵ ਸਕ੍ਖਜੰ ਗਚ੍ਛਤਿ।

੪੩੬. ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੰ ਵੀਰਿਯੰ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਰਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੇ ਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਵ੍ਠਿਤਿ ਅਵਟ੍ਠਿਤਿ ਅਵਸਿਹਾਰੇ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਅਵਸਿਹਟਮਾਨਸਤਾ ਸਮਥੇ ਸਮਾਧਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਮਾਧਿਬਲੰ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮਾਧਿ”।

ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੇ ਪਧਾਨਸਕਾਰੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਧਾਨਸਕਾਰੇ”। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚ ਵੀਰਿਯੇਨ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮਾਧਿਨਾ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਪਧਾਨਸਕਾਰੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮਨ੍ਹਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਕਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੇ”ਤਿ।

੪੩੭. ਇਦ੍ਧੀਤਿ। ਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਇਦ੍ਧਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਇਜ੍ਞਨਾ ਸਮਿਜ੍ਞਨਾ ਲਾਭੇ ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਤਿ ਸਮ੍ਪਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੇਤਿ। ਤਥਾਭੂਤਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇ... ਵਿਵ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ। ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤੀ”ਤਿ।

੩. ਚਿਤ੍ਰਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ

੪੩੮. ਕਥਵੂ ਭਿਕਖੁ ਚਿਤ੍ਰਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਕਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ? ਚਿਤ੍ਰੰ ਚੇ ਭਿਕਖੁ ਅਧਿਪਤਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਲਭਤਿ ਸਮਾਧਿੰ ਲਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਸੇਕਗ੍ਰਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤ੍ਰਸਮਾਧਿ”। ਸੇ ਅਨੁਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨੁਪਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਗ੍ਞਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ...ਪੇ... ਅਨੁਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪਪਾਦਾਯ...ਪੇ... ਉਪਪਨ੍ਹਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੇਸਾਯ ਭਿਯਯੇਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਹੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਗ੍ਞਾਤਿ ਪਦਹਤਿ। ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਹਿ “ਪਧਾਨਸਕਾਰਾ”। ਇਤਿ ਅਯਵੂ ਚਿਤ੍ਰਸਮਾਧਿ, ਇਮੇ ਚ ਪਧਾਨਸਕਾਰਾ; ਤਦੇਕਜ੍ਞੰ ਅਭਿਸਵਵੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਰਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਕਾਰੇਤ੍ਵੇਵ ਸਕ੍ਖਜੰ ਗਚ੍ਛਤਿ।

੪੩੯. ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੰ ਚਿਤ੍ਰੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤ੍ਰੰ”।

ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮੇ ਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਵ੍ਠਿਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮਾਧਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰੇ”।
ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚ ਚਿਤ੍ਰੇਨ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮਾਧਿਨਾ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ
“ਚਿਤ੍ਰਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ”ਤਿ।

੪੪੦. ਇਦ੍ਧੀਤਿ। ਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਇਦ੍ਧਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਇਜ੍ਞਨਾ ਸਮਿਜ੍ਞਨਾ ਲਾਭੇ ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ
ਸਚਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੇਤਿ। ਤਥਾਭੂਤਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇਂ... ਵੇਦਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤੀਤਿ। ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤੀ”ਤਿ।

੪. ਵੀਮੰਸਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ

੪੪੧. ਕਥਥੂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵੀਮੰਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ? ਵੀਮੰਸੰ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਧਿਪਤਿੰ
ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਲਭਤਿ ਸਮਾਧਿੰ ਲਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਸੇਕਗ੍ਰਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਮੰਸਾਸਮਾਧਿ”। ਸੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ
ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਤੁ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਗ੍ਞਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ
ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ...ਪੇਂ... ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ...ਪੇਂ... ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਠਿਤਿਯਾ
ਅਸਮ੍ਮੇਸਾਯ ਭਿਯਯੇਤਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਤੁ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਗ੍ਗ੍ਞਾਤਿ
ਪਦਹਤਿ। ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਤਿ “ਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰਾ”। ਇਤਿ ਅਯਥੁ ਵੀਮੰਸਾਸਮਾਧਿ, ਇਮੇ ਚ ਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰਾ; ਤਦੇਕਜ੍ਞੰ
ਅਭਿਸਵ੍ਵਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵੀਮੰਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰੇਤ੍ਵੇਵ ਸਕ੍ਖਜੰ ਗਚਛਤਿ।

੪੪੨. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਵੀਮੰਸਾ? ਯਾ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ
“ਵੀਮੰਸਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਵ੍ਠਿਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮਾਧਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰੇ”।
ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਚ ਵੀਮੰਸਾਯ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮਾਧਿਨਾ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ
“ਵੀਮੰਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ”ਤਿ।

੪੪੩. ਇਦ੍ਧੀਤਿ। ਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਇਦ੍ਧਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਇਜ੍ਞਨਾ ਸਮਿਜ੍ਞਨਾ ਲਾਭੇ ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ
ਸਚਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੇਤਿ। ਤਥਾਭੂਤਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵੇਦਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤੀਤਿ। ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤੀ”ਤਿ।

ਸੁਤ੍ਤਨੁਭਾਜਨੀਯੰ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ

੪੪੪. ਚਤੁਰੇ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਛਨ੍ਹਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ,
ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ,
ਵੀਮੰਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ।

੧. ਛਨ੍ਹਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ

੪੪੫. ਕਥਵ੍ਥੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਛਨ੍ਹਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ
ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵੇਦਿਯਾ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ
ਉਪਸੰਪ੍ਰਾਪ੍ਤੰ ਵੇਰਿਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਛਨ੍ਹਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ
ਭਾਵੇਤਿ।

੪੪੬. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਛਨ੍ਹੇ? ਯੇ ਛਨ੍ਹੇ ਛਨ੍ਹਿਕਤਾ ਕਤੁਕਮਯਤਾ ਕੁਸਲੇ ਧਮ੍ਮਚਛਨ੍ਹੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥੁਤਿ “ਛਨ੍ਹੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਥਿਤਿ ਠਿਤਿ ਸਵ੍ਠਿਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸੰਬੰਧਿਤੰ ਮਗ੍ਘੁ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨੰ – ਅਯੰ
ਵੁਚ੍ਥੁਤਿ “ਸਮਾਧਿ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਪਧਾਨਸੰਖਾਰੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸੰਬੰਧਿਤੰ ਮਗ੍ਘੁ
ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥੁਤਿ “ਪਧਾਨਸੰਖਾਰੇ”। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚ ਛਨ੍ਹੇਨ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮਾਧਿਨਾ, ਇਮਿਨਾ ਚ
ਪਧਾਨਸੰਖਾਰੇਨ ਉਪੇਤੰ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮਨ੍ਹਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਥੁਤਿ “ਛਨ੍ਹਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੇ”ਤਿ।

੪੪੭. ਇਦ੍ਧੀਤਿ । ਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਇਦ੍ਧਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਇਜ੍ਞਨਾ ਸਮਿਜ੍ਞਨਾ ਲਾਭੇ ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਤਿ ਸੰਪ੍ਰਾਪ੍ਤਿ ਫੁਟਤਾ
ਸਚਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸੰਪ੍ਰਾਪ੍ਤਾ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੇਤਿ । ਤਥਾਭੂਤਸ੍ਥਿਤਿ ਫਸ੍ਥੇ...ਪੇ... ਪਗ੍ਥਾਚੇ ਅਵਿਕਖੇਪੇ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿਤਿ। ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਥੁਤਿ “ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ”ਤਿ।

੨. ਵੀਰਿਯਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ

੪੪੮. ਕਥਵ੍ਥੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ
ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵੇਦਿਯਾ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ
ਝਾਨੰ ਉਪਸੰਪ੍ਰਾਪ੍ਤੰ ਵੇਰਿਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ
ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ।

੪੪੯. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਵੀਰਿਯੰ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸੰਬੰਧਿਤੰ ਮਗ੍ਘੁ
ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥੁਤਿ “ਵੀਰਿਯੰ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਥਿਤਿ ਠਿਤਿ ਸਵ੍ਠਿਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸੰਬੰਧਿਤੰ ਮਗ੍ਘੁ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨੰ – ਅਯੰ
ਵੁਚ੍ਥੁਤਿ “ਸਮਾਧਿ”।

੪੫੪. ਕਥਵੂ ਭਿਕਖੁ ਵੀਮੰਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਕਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ
 ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਤ੍ਯਾ ਵੀਵਿਚ੍ਞੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ
 ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜੰ ਵੀਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਵੀਮੰਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸੰਕਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ
 ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ।

੪੫੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਵੀਮਸਾ? ਯਾ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਵਿਚਯੇ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਠੇ ਮਗੁਭੁੰ ਮਗੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਮਸਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਵ੍ਠਿਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਠੇ ਮਗੁਭੁੰ ਮਗੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮਾਧਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇਂ... ਸਮਮਾਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਠੇ ਮਗੁਭੁੰ ਮਗੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰੇ”। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਚ ਵੀਮਸਾਯ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮਾਧਿਨਾ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ ਸਮੁਪੇਤੇ ਉਪਾਗਤੇ ਸਮੁਪਾਗਤੇ ਉਪਪਨ੍ਠੇ ਸਮਪਨ੍ਠੇ ਸਮਨ੍ਠਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਮਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਕ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਠਾਗਤੇ”ਤਿ

੪੫੬. ਇਦ੍ਧੀਤਿ। ਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮਮਾਨੰ ਇਦ੍ਧਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਇਜ੍ਞਨਾ ਸਮਿਜ੍ਞਨਾ ਲਾਭੇ ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਤਿ ਸਮਪਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੇਤਿ। ਤਥਾਭੂਤਸ੍ਸ ਫਸ੍ਸੇ...ਪੇਂ... ਪਗ੍ਧਾਰੇ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤੀਤਿ। ਤੇ ਧਮਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤੀ”ਤਿ।

੪੫੭. ਚਤੁਰੇ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ – ਛਨ੍ਹਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ, ਵੀਰਿਯਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ, ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ, ਵੀਮਸਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ।

੪੫੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਛਨ੍ਹਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਧੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਯੇ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਛਨ੍ਹੇ ਛਨ੍ਹਿਕਤਾ ਕਤੁਕਮਯਤਾ ਕੁਸਲੇ ਧਮਮਚਛਨ੍ਹੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਛਨ੍ਹਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਛਨ੍ਹਿਦ੍ਧਿਪਾਦਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੪੫੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਵੀਰਿਯਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਧੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਯੇ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇਂ... ਸਮਮਾਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਠੇ ਮਗੁਭੁੰ ਮਗੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਰਿਯਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਵੀਰਿਯਿਦ੍ਧਿਪਾਦਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੪੬੦. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਧੇ ਕਾਮੇਹਿ ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਯੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚਿਤ੍ਤੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੪੬੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਵੀਮਸਿਦ੍ਧਿਪਾਦੇ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਧੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਵਿਚਯੇ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿ

ਧਮਮਵਿਚਯਸਮਬੋਜਝਛੇ ਮਗੁਛੁ ਮਗੁਪਰਿਯਾਪਨੁ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਮਸਿਦਧਿਪਾਦੇ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮਮਾ
ਵੀਮਸਿਦਧਿਪਾਦਸਮਪਯੁਤੁ।

ਅਭਿਧਮਮਭਾਜਨੀਯੰ।

੩. ਪਵਾਪੁਚਛਕੰ

੪੬੨. ਚਤੁਰੇ ਇਦਧਿਪਾਦਾ – ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਛਨੂਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਕੁਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ, ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿ...
ਪੇਂ... ਚਿਤੁਸਮਾਧਿ...ਪੇਂ... ਵੀਮਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਕੁਖਾਰਸਮਨ੍ਹਾਗਤੰ ਇਦਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ।

੪੬੩. ਚਤੁਨ੍ਹੰ ਇਦਧਿਪਾਦਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ...ਪੇਂ... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕੰ

੪੬੪. ਕੁਸਲਾਯੇਵ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮਪਯੁਤੁ।
ਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਾਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਅਸੰਕਿਲਿਟੁਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ
ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਕਸਹਗਤਾ।
ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੇ। ਸੇਕ੍ਖਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ।
ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮਮਣਾ। ਪਣੀਤਾ। ਸਮਮਤੁਨਿਯਤਾ। ਨ ਮਗ੍ਧਾਰਮਮਣਾ, ਮਗ੍ਧਹੇਤੁਕਾ, ਨ ਮਗ੍ਧਾਧਿਪਤਿਨੇ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਹਾ, ਸਿਯਾ
ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਹਾ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇਤਿ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਧਪ੍ਪਨ੍ਹਾ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਅਤੀਤਾਰਮਮਣਾਤਿਪਿ,
ਅਨਾਗਤਾਰਮਮਣਾਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਧਪ੍ਪਨ੍ਹਾਰਮਮਣਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤੁ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤੁਬਹਿਦਧਾ।
ਬਹਿਦਧਾਰਮਮਣਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯਾ।

੨. ਦੁਕੰ

੪੬੫. ਵੀਮਸਿਦਧਿਪਾਦੇ ਹੇਤੁ, ਤਯੇ ਇਦਧਿਪਾਦਾ ਨ ਹੇਤੁ। ਸਹੇਤੁਕਾ। ਹੇਤੁਸਮਪਯੁਤੁ। ਵੀਮਸਿਦਧਿਪਾਦੇ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕੇ
ਚ, ਤਯੇ ਇਦਧਿਪਾਦਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਵੀਮਸਿਦਧਿਪਾਦੇ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮਪਯੁਤੁ
ਚ, ਤਯੇ ਇਦਧਿਪਾਦਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮਪਯੁਤੁ ਚਾਤਿ, ਹੇਤੁਸਮਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਤਯੇ ਇਦਧਿਪਾਦਾ ਨ ਹੇਤੁ
ਸਹੇਤੁਕਾ, ਵੀਮਸਿਦਧਿਪਾਦੇ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੇ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੇਤਿਪਿ, ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੇਤਿਪਿ। ਸਪ੍ਪਚ੍ਯਾ। ਸਕੁਖਤਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ।
ਅਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਅਰੂਪਾ। ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਕੇਨਚਿ ਵਿਵ੍ਢੇਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਵ੍ਢੇਯਾ। ਨੇ ਆਸਵਾ। ਅਨਾਸਵਾ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਨ
ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮਪਯੁਤੁ
ਚਾਤਿਪਿ, ਆਸਵਸਮਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ। ਅਨਾਸਵਾ।

ਨੇ ਸਯੋਜਨਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਗਨ੍ਹਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਓਯਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਯੋਗਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਪਰਾਮਾਸਾ...ਪੇਂ...
ਸਾਰਮਮਣਾ। ਤਯੇ ਇਦਧਿਪਾਦਾ ਨੇ ਚਿਤੁ, ਚਿਤ੍ਤਿਦਧਿਪਾਦੇ ਚਿਤ੍ਤੁ। ਤਯੇ ਇਦਧਿਪਾਦਾ ਚੇਤਸਿਕਾ, ਚਿਤ੍ਤਿਦਧਿਪਾਦੇ ਅਚੇਤਸਿਕੇ। ਤਯੇ
ਇਦਧਿਪਾਦਾ ਚਿਤੁਸਮਪਯੁਤੁ, ਚਿਤ੍ਤਿਦਧਿਪਾਦੇ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੇ ਚਿਤ੍ਤੁਨ ਸਮਪਯੁਤੁਤਿਪਿ, ਚਿਤ੍ਤੁਨ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਤਿਪਿ। ਤਯੇ ਇਦਧਿਪਾਦਾ
ਚਿਤੁਸਸਟ੍ਠਾ, ਚਿਤ੍ਤਿਦਧਿਪਾਦੇ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੇ ਚਿਤ੍ਤੁਨ ਸਸਟ੍ਠੇਤਿਪਿ, ਚਿਤ੍ਤੁਨ ਵਿਸਸਟ੍ਠੇਤਿਪਿ। ਤਯੇ ਇਦਧਿਪਾਦਾ ਚਿਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ,
ਚਿਤ੍ਤਿਦਧਿਪਾਦੇ ਨੇ ਚਿਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇ। ਤਯੇ ਇਦਧਿਪਾਦਾ ਚਿਤੁਸਹਭੁਨੇ, ਚਿਤ੍ਤਿਦਧਿਪਾਦੇ ਨੇ ਚਿਤੁਸਹਭੂ। ਤਯੇ ਇਦਧਿਪਾਦਾ
ਚਿਤੁਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ, ਚਿਤ੍ਤਿਦਧਿਪਾਦੇ ਨੇ ਚਿਤੁਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ। ਤਯੇ ਇਦਧਿਪਾਦਾ ਚਿਤੁਸਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਿਤ੍ਤਿਦਧਿਪਾਦੇ ਨੇ

ਚਿਤ੍ਰਸੰਸਕ੍ਰਿਤਸਮੁਦ੍ਰਾਨੇ। ਤਯੋ ਇਦ੍ਰਿਪਿਪਾਦਾ ਚਿਤ੍ਰਸੰਸਕ੍ਰਿਤਸਮੁਦ੍ਰਾਨਸਹਭਨੇ, ਚਿਤ੍ਰਿਦ੍ਰਿਪਿਪਾਦੇ ਨੇ ਚਿਤ੍ਰਸੰਸਕ੍ਰਿਤਸਮੁਦ੍ਰਾਨਸਹਭੂ। ਤਯੋ
ਇਦ੍ਰਿਪਿਪਾਦਾ ਚਿਤ੍ਰਸੰਸਕ੍ਰਿਤਸਮੁਦ੍ਰਾਨਾਨੁਪਰਿਵ੍ਰਿਤ੍ਰਿਨੇ, ਚਿਤ੍ਰਿਦ੍ਰਿਪਿਪਾਦੇ ਨੇ ਚਿਤ੍ਰਸੰਸਕ੍ਰਿਤਸਮੁਦ੍ਰਾਨਾਨੁਪਰਿਵ੍ਰਿਤ੍ਰਿ।

ਤਯੋ ਇਦ੍ਰਿਪਿਪਾਦਾ ਬਾਹਿਰਾ, ਚਿਤ੍ਰਿਦ੍ਰਿਪਿਪਾਦੇ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕੇ। ਨੇ ਉਪਾਦਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਨੇ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇ... ਨੇ ਕਿਲੇਸਾ...ਪੇ...
ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਰਬਾ। ਨ ਭਾਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਰਬਾ। ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਰਬਹੇਤੁਕਾ। ਨ ਭਾਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਰਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ
ਸਵਿਤ੍ਰਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤ੍ਰਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਰੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਰੀਤਿਕਾ। ਸਿਯਾ
ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਸਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ
ਉਪੇਕ੍ਸਾਸਹਗਤਾ। ਨ ਕਾਮਾਚਰਾ। ਨ ਰੂਪਾਚਰਾ। ਨ ਅਰੂਪਾਚਰਾ। ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਨਿਯਜਾਨਿਕਾ। ਨਿਯਤਾ। ਅਨੁਤੁਰਾ।
ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਥ੍ਵਾਪ੍ਰਚ੍ਛਕੰ।

ਇਦ੍ਰਿਪਿਪਾਦਵਿਭਿਭ੍ਰੇ ਨਿਟ੍ਰਿਤੇ।

੧੦. ਬੇਜ਼ਬਾਨੀਭਾਵ

੧. ਸੁਤਨੁਭਾਜਨੀਯੰ

੪੬੬. ਸਤੁ ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ, ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ, ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ, ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ, ਪਸ੍ਸਦਧਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ, ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ।

੪੬੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਸਤਿਮਾ ਹੇਤਿ ਪਰਮੇਨ ਸਤਿਨੇਪਕ੍ਕੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ, ਚਿਰਕਤਮ੍ਪਿ ਚਿਰਭਾਸਿਤਮ੍ਪਿ ਸਰਿਤਾ ਹੇਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ”।

ਸੇ ਤਥਾ ਸਤੇ ਵਹਿਰਨ੍ਹੇ ਤੰ ਧਮ੍ਮੰ ਪਵ੍ਵਾਯ ਪਵਿਚਿਨਤਿ ਪਵਿਚਰਤਿ ਪਰਿਵੀਮਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ”।

ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਧਮ੍ਮੰ ਪਵ੍ਵਾਯ ਪਵਿਚਿਨਤੇ ਪਵਿਚਰਤੇ ਪਰਿਵੀਮਸਮਾਪਜ੍ਜਤੇ ਆਰਦ੍ਧੰ ਹੇਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਅਸਲ੍ਲੀਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ”।

ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯਸ੍ਸ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ ਪੀਤਿ ਨਿਰਾਮਿਸਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ”।

ਪੀਤਿਮਨਸ੍ਸ ਕਾਯੇਪਿ ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਤਿ, ਚਿਤੁਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਸ੍ਸਦਧਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ”।

ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਕਾਯਸ੍ਸ ਸੁਖਿਨੇ ਚਿਤੁੰ ਸਮਾਧਿਯਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ”।

ਸੇ ਤਥਾ ਸਮਾਹਿਤੰ ਚਿਤੁੰ ਸਾਧੁਕੰ ਅਜ੍ਞਪੇਕ੍ਖਿਤਾ ਹੇਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ”।

੪੬੮. ਸਤੁ ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ, ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ, ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ, ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ, ਪਸ੍ਸਦਧਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ, ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ।

੪੬੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ? ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਤਿ। ਯਦਪਿ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਤਿ ਤਦਪਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ ਅਭਿਵ੍ਵਾਯ ਸਮ੍ਬੇਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸੰਵਤੁਤਿ। ਯਦਪਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਤਿ ਤਦਪਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ ਅਭਿਵ੍ਵਾਯ ਸਮ੍ਬੇਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸੰਵਤੁਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ? ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਵਿਚਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਵਿਚਯੇ। ਯਦਪਿ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਵਿਚਯੇ ਤਦਪਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ ਅਭਿਵ੍ਵਾਯ ਸਮ੍ਬੇਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸੰਵਤੁਤਿ। ਯਦਪਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਵਿਚਯੇ ਤਦਪਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ ਅਭਿਵ੍ਵਾਯ ਸਮ੍ਬੇਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸੰਵਤੁਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ? ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਯਿਕੰ ਵੀਰਿਯੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਚੇਤਸਿਕੰ ਵੀਰਿਯੰ। ਯਦਪਿ ਕਾਯਿਕੰ ਵੀਰਿਯੰ ਤਦਪਿ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ ਅਭਿਵ੍ਵਾਯ ਸਮ੍ਬੇਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸੰਵਤੁਤਿ। ਯਦਪਿ ਚੇਤਸਿਕੰ ਵੀਰਿਯੰ ਤਦਪਿ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ਼ਬਾਨੀ ਅਭਿਵ੍ਵਾਯ ਸਮ੍ਬੇਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸੰਵਤੁਤਿ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ? ਅਤ੍ਵਿ ਸਵਾਤਿਕ੍ਰਸਵਾਚਾਰਾ ਪੀਤਿ, ਅਤ੍ਵਿ ਅਵਾਤਿਕ੍ਰਸਵਾਚਾਰਾ ਪੀਤਿ। ਯਦਪਿ ਸਵਾਤਿਕ੍ਰਸਵਾਚਾਰਾ ਪੀਤਿ ਤਦਪਿ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ ਅਭਿਵ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੇਯਾਯ ਨਿਬ੍ਥਾਨਾਯ ਸੰਵਤੁਤਿ। ਯਦਪਿ ਅਵਾਤਿਕ੍ਰਸਵਾਚਾਰਾ ਪੀਤਿ ਤਦਪਿ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ ਅਭਿਵ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੇਯਾਯ ਨਿਬ੍ਥਾਨਾਯ ਸੰਵਤੁਤਿ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਸ੍ਰਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ? ਅਤ੍ਵਿ ਕਾਯਪਸ੍ਰਦ੍ਧਿ [ਕਾਯਪ੍ਪਸ੍ਰਦ੍ਧਿ (ਸ੍ਯਾ° ਕ°)], ਅਤ੍ਵਿ ਚਿਤ੍ਰਪਸ੍ਰਦ੍ਧਿ [ਚਿਤ੍ਰਪ੍ਪਸ੍ਰਦ੍ਧਿ (ਸ੍ਯਾ° ਕ°)]। ਯਦਪਿ ਕਾਯਪਸ੍ਰਦ੍ਧਿ ਤਦਪਿ ਪਸ੍ਰਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ ਅਭਿਵ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੇਯਾਯ ਨਿਬ੍ਥਾਨਾਯ ਸੰਵਤੁਤਿ। ਯਦਪਿ ਚਿਤ੍ਰਪਸ੍ਰਦ੍ਧਿ ਤਦਪਿ ਪਸ੍ਰਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ ਅਭਿਵ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੇਯਾਯ ਨਿਬ੍ਥਾਨਾਯ ਸੰਵਤੁਤਿ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ? ਅਤ੍ਵਿ ਸਵਾਤਿਕ੍ਰੇ ਸਵਾਚਾਰੇ ਸਮਾਧਿ, ਅਤ੍ਵਿ ਅਵਾਤਿਕ੍ਰੇ ਅਵਾਚਾਰੇ ਸਮਾਧਿ। ਯਦਪਿ ਸਵਾਤਿਕ੍ਰੇ ਸਵਾਚਾਰੇ ਸਮਾਧਿ ਤਦਪਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ ਅਭਿਵ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੇਯਾਯ ਨਿਬ੍ਥਾਨਾਯ ਸੰਵਤੁਤਿ। ਯਦਪਿ ਅਵਾਤਿਕ੍ਰੇ ਅਵਾਚਾਰੇ ਸਮਾਧਿ ਤਦਪਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ ਅਭਿਵ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੇਯਾਯ ਨਿਬ੍ਥਾਨਾਯ ਸੰਵਤੁਤਿ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ? ਅਤ੍ਵਿ ਅਜ੍ਝਤੁੰ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਵਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾ। ਯਦਪਿ ਅਜ੍ਝਤੁੰ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਤਦਪਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ ਅਭਿਵ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੇਯਾਯ ਨਿਬ੍ਥਾਨਾਯ ਸੰਵਤੁਤਿ। ਯਦਪਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਤਦਪਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ ਅਭਿਵ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੇਯਾਯ ਨਿਬ੍ਥਾਨਾਯ ਸੰਵਤੁਤਿ।

੪੭੦. ਸਤੁ ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯਾ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ, ਧਮ੍ਮਵਾਚਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ, ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ, ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ, ਪਸ੍ਰਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ, ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ।

੪੭੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੁੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਾਧਿਕਨਿਸ੍ਸਿਤੰ ਵਾਰਾਗਨਿਸ੍ਸਿਤੰ ਨਿਰੋਧਨਿਸ੍ਸਿਤੰ ਵੇਸ੍ਸਗ੍ਧਪਰਿਣਾਮਿੰ, ਧਮ੍ਮਵਾਚਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੁੰ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ°... ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੁੰ ਭਾਵੇਤਿ... ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੁੰ ਭਾਵੇਤਿ... ਪਸ੍ਰਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੁੰ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੁੰ ਭਾਵੇਤਿ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੁੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਾਧਿਕਨਿਸ੍ਸਿਤੰ ਵਾਰਾਗਨਿਸ੍ਸਿਤੰ ਨਿਰੋਧਨਿਸ੍ਸਿਤੰ ਵੇਸ੍ਸਗ੍ਧਪਰਿਣਾਮਿੰ।

ਸੁਤੁਨੁਭਾਜਨੀਯੰ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ

੪੭੨. ਸਤੁ ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯਾ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ, ਧਮ੍ਮਵਾਚਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ, ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ, ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ, ਪਸ੍ਰਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ, ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ।

੪੭੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਤੁ ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਾਧਿਚ੍ਛੇਦ੍ਵਾ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ°... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਾਹਿਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਤੁ ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯਾ ਹੇਤੁੰ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ...ਪੇ°... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ।

੪੭੪. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸਸਤਿ...ਪੇ°... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ ਮਗ੍ਧੁੰ ਮਗ੍ਧਪਰਿਯਾਪਨੁੰ – ਅਯੰ ਵਾਚੁਤਿ “ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਯੋ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਧਮਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ? ਯਾ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ ਮਗ੍ਘੁਲ੍ਲੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਧਮਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ ਮਗ੍ਘੁਲ੍ਲੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ? ਯਾ ਪੀਤਿ ਪਾਮੇਜ੍ਜੰ ਆਮੇਦਨਾ ਪਮੇਦਨਾ ਹਾਸੇ ਪਹਾਸੇ ਵਿਤ੍ਠਿ ਉਦਗਜੰ [ਉਦਗੁੰ (ਸੀ॰) ਧ॰ ਸ॰ ੯] ਅਤੁਮਨਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਸ੍ਸਦਧਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ? ਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਦਧਿ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦਧਿ ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਿਤਤੁੰ ਪਸ੍ਸਦਧਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਸ੍ਸਦਧਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ? ਯਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਠਿਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ ਮਗ੍ਘੁਲ੍ਲੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ? ਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਨਾ ਅਜ੍ਞਪੇਕ੍ਖਨਾ ਮਜ੍ਞਤੁਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ”। ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਠਿ ਸਤੁ ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤੁਹਿ ਬੋਜਝਣ੍ਭੇਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੪੭੫. ਸਤੁ ਬੋਜਝਣ੍ਭਾ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ।

੪੭੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਧੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜੰ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ ਮਗ੍ਘੁਲ੍ਲੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭ੍ਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇ... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਧਮਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭ੍ਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇ... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭ੍ਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇ... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭ੍ਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇ... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਸ੍ਸਦਧਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭ੍ਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇ... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭ੍ਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਧੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜੰ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਨਾ ਅਜ੍ਞਪੇਕ੍ਖਨਾ ਮਜ੍ਞਤੁਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭ੍ਯਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੪੭੭. ਸਤੁ ਬੋਜਝਣ੍ਭਾ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜਝਣ੍ਭੇ।

੪੭੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਤੁ ਬੋਜਝਣ੍ਭਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਧੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜੰ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਯੇ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ

ਲੋਕਤੁਰਸ੍ਰ ਕੁਸਲਸ੍ਰ ਝਾਨਸ੍ਰ ਕਤਤੁ ਭਾਵਿਤਤੁ ਵਪਿਪਾਕ ਵਪਿਵਿਚ੍ਧ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ ਸੁਵ੍ਵਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਤੁ ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯਾ ਹੇਨ੍ਹਿ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ।

੪੧੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ ਮਗ੍ਗੁਲ੍ਲੰ ਮਗ੍ਗੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ”...ਪੇਂ...।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ? ਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਨਾ ਅਜ੍ਞਪੇਕ੍ਖਨਾ ਮਜ੍ਝਤੁਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ”। ਇਮੇ ਵੁਚੁਨ੍ਤਿ “ਸਤੁ ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤੁਹਿ ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੇਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੪੨੦. ਸਤੁ ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯਾ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ।

੪੨੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਪਿਵਿਚ੍ਧ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕਤੁਰਸ੍ਰ ਕੁਸਲਸ੍ਰ ਝਾਨਸ੍ਰ ਕਤਤੁ ਭਾਵਿਤਤੁ ਵਪਿਪਾਕ ਵਪਿਵਿਚ੍ਧ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ ਮਗ੍ਗੁਲ੍ਲੰ ਮਗ੍ਗੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇਂ... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ...ਪੇਂ... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇਂ... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇਂ... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇਂ... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਪਿਵਿਚ੍ਧ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕਤੁਰਸ੍ਰ ਕੁਸਲਸ੍ਰ ਝਾਨਸ੍ਰ ਕਤਤੁ ਭਾਵਿਤਤੁ ਵਪਿਪਾਕ ਵਪਿਵਿਚ੍ਧ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ ਸੁਵ੍ਵਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਨਾ ਅਜ੍ਞਪੇਕ੍ਖਨਾ ਮਜ੍ਝਤੁਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ।

੩. ਪਵ੍ਧਾਪੁਚ੍ਛਕੰ

੪੨੨. ਸਤੁ ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯਾ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ, ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ, ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ, ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ, ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ, ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ।

੪੨੩. ਸਤੁਨ੍ਨੰ ਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ...ਪੇਂ... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੪੮੪. ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਛੇ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੁ; ਛ ਬੇਜ੍ਝਛਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੁ। ਸਿਯਾ ਵਪਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਪਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਵਾਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਤਿਤ੍ਵਕਸਵਚਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਤਿਤ੍ਵਕਵਚਿਚਾਰਮਤ੍ਯੁ, ਸਿਯਾ ਅਵਤਿਤ੍ਵਕਅਵਚਿਚਾਰਾ। ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਛੇ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ, ਸੁਖਸਹਗਤੇ, ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇ; ਛ ਬੇਜ੍ਝਛਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਰਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੇ। ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਪਈਤਾ। ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਨ ਮਗ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਧਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਧਾਧਿਪਤਿਨੇ; ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ ਮਗ੍ਧਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਧਾਧਿਪਤਿਨੇਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਧੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਧੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਯੁ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯਾ।

੨. ਦੁਕੰ

੪੮੫. ਧਮ੍ਮਵਚਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਛੇ ਹੇਤੁ, ਛ ਬੇਜ੍ਝਛਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੁ। ਧਮ੍ਮਵਚਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਛੇ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕੇ ਚ, ਛ ਬੇਜ੍ਝਛਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਧਮ੍ਮਵਚਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਛੇ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੁ ਚ, ਛ ਬੇਜ੍ਝਛਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੁ ਚਾਤਿ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੁ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਛ ਬੇਜ੍ਝਛਾ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਧਮ੍ਮਵਚਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਛੇ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੇਤਿਪਿ, ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੇਤਿਪਿ। ਸਪ੍ਪਚ੍ਯਾ। ਸਙ੍ਖਤਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਅਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਅਰੂਪਾ। ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਕੇਨਚਿ ਵਵਿਵੇਯਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਵਿਵੇਯਯਾ। ਨੇ ਆਸਵਾ। ਅਨਾਸਵਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੁ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੁ ਚਾਤਿਪਿ, ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੁ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਯੁ। ਅਨਾਸਵਾ। ਨੇ ਸੰਯੋਜਨਾ...ਪੇ... ਨੇ ਗਨ੍ਧਾ...ਪੇ... ਨੇ ਓਘਾ... ਪੇ... ਨੇ ਯੋਗਾ...ਪੇ... ਨੇ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇ... ਨੇ ਪਰਾਮਾਸਾ...ਪੇ... ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਨੇ ਚਿਤ੍ਯੁ। ਚੇਤਸਿਕਾ। ਚਿਤ੍ਯੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਯੁ। ਚਿਤ੍ਯੁਸੰਸਟ੍ਵਾ। ਚਿਤ੍ਯੁਸਮ੍ਟ੍ਵਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਯੁਸਹਭੁਨੇ। ਚਿਤ੍ਯੁਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ। ਚਿਤ੍ਯੁਸੰਸਟ੍ਵਸਮ੍ਟ੍ਵਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਯੁਸੰਸਟ੍ਵਸਮ੍ਟ੍ਵਾਨਸਹਭੁਨੇ। ਚਿਤ੍ਯੁਸੰਸਟ੍ਵਸਮ੍ਟ੍ਵਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ। ਬਾਹਿਰਾ। ਨੇ ਉਪਾਦਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਨੇ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇ... ਨੇ ਕਿਲੇਸਾ...ਪੇ... ਨੇ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ। ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਤਿਤ੍ਵਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਤਿਤ੍ਵਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਚਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਚਿਚਾਰਾ।

ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਛੇ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕੇ, ਛ ਬੇਜ੍ਝਛਾ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਛੇ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ, ਛ ਬੇਜ੍ਝਛਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਛੇ ਸੁਖਸਹਗਤੇ, ਛ ਬੇਜ੍ਝਛਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਛੇ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇ, ਛ ਬੇਜ੍ਝਛਾ ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਸਿਯਾ ਨਿਯਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਯਾਨਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਅਨੁਤੁਰਾ। ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਥ੍ਯੁਪ੍ਚਛਕੰ।

ਬੇਜ੍ਝਛਵਭਿਛੇ ਨਿਟ੍ਠਿਤੇ।

੧੧. ਮਗ਼ਨਾਵਿਭਨੇ

੧. ਸੁਤਨੁਭਾਜਨੀਯੰ

੪੮੬. ਅਰਿਯੇ ਅਟੁਛਿਕੇ ਮਗ਼ੇ, ਸੇਯਯਥਿਦੰ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ, ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਠੇ, ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੇ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੮੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਦੁਕਖੇ ਵਾਣੰ, ਦੁਕਖਸਮੁਦਯੇ ਵਾਣੰ, ਦੁਕਖਨਿਰੋਧੇ ਵਾਣੰ, ਦੁਕਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਵਾਣੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ? ਨੇਕਖਮ੍ਮਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਅਬਯਾਪਾਦਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਅਵਹਿੰਸਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ? ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਵੇਰਮਣੀ, ਪਿਸੁਣਾਯ ਵਾਚਾਯ ਵੇਰਮਣੀ, ਫਰੁਸਾਯ ਵਾਚਾਯ ਵੇਰਮਣੀ, ਸਮ੍ਮਫਪਲਾਪਾ ਵੇਰਮਣੀ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਠੇ? ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਾ ਵੇਰਮਣੀ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਠੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੇ? ਇਧ ਅਰਿਯਸਾਵਕੇ ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵੰ ਪਹਾਯ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੇਨ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨੁਪਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਠੁ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਠੁ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਠੁ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੇਸਾਯ ਭਿਯਯੇਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਠੁ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁ ਪਗ੍ਗ੍ਢਾਤਿ ਪਦਹਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਹਿਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਵਠਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ, ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਹਿਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਵਠਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ, ਚਿਤ੍ਤੁ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਹਿਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਵਠਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ, ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਹਿਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸਤਿਮਾ ਵਠਿਨੇਯਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਵਧਿਵਿਚੁਧ ਕਾਮੇਹਿ ਵਧਿਵਿਚੁ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਵਤਿਕ੍ਕੰ ਸਵਚਿਰਾਰੰ ਵਧਿਵੇਕਜੰ ਪੀਤਿਸੁਖੰ ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ; ਵਤਿਕ੍ਕਵਚਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਸਮ੍ਪਸਾਦਨੰ ਚੇਤਸੇ ਏਕੇਦਿਭਾਵੰ ਅਵਤਿਕ੍ਕੰ ਅਵਚਿਰਾਰੰ ਸਮਾਧਿਜੰ ਪੀਤਿਸੁਖੰ ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ; ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਚਿਰਾਗਾ ਉਪੇਕ੍ਖਕੇ ਚ ਵਹਿਰਤਿ ਸਤੋ ਚ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸੁਖਵ੍ਧੁ ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਸੰਵੇਦੇਤਿ, ਯੰ ਤੰ ਅਰਿਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ “ਉਪੇਕ੍ਖਕੇ ਸਤਿਮਾ”।

ਸੁਖਵਿਹਾਰੀ” ਤਿ ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ; ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਦੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਪੁਬ੍ਬੇ
ਸੇਮਨਸ੍ਸਦੇਮਨਸ੍ਸਾਨੰ ਅਤ੍ਥੁਕ੍ਕਮਾ ਅਦੁਖਮਸੁਖੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਤਿਪਾਰਿਸੁਦਧਿੰ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ
“ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ”।

੪੮੮. ਅਰਿਯੇ ਅਟੁਠ੍ਠਿਕੇ ਮਗ੍ਘੇ, ਸੇਯਯਥਿਦੰ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ, ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨੁੱ, ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੇ,
ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੮੯. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਭਾਵੇਤਿ ਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤੰ ਵਰਿਗਨਿਸ੍ਸਿਤੰ
ਨਿਰੇਧਨਿਸ੍ਸਿਤੰ ਵੇਸ੍ਸਗੁਪਰਿਣਾਮਿੰ, ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੰ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਚੰ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨੁੱ
ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੰ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੰ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ...
ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤੰ ਵਰਿਗਨਿਸ੍ਸਿਤੰ ਨਿਰੇਧਨਿਸ੍ਸਿਤੰ ਵੇਸ੍ਸਗੁਪਰਿਣਾਮਿੰ।

ਸੁਤੁਨੁਭਾਜਨੀਯੰ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ

੪੯੦. ਅਟੁਠ੍ਠਿਕੇ ਮਗ੍ਘੇ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ, ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨੁੱ, ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੇ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ,
ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੯੧. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਅਟੁਠ੍ਠਿਕੇ ਮਗ੍ਘੇ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ
ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੇਵਿਚੁੰ ਵਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ
ਦੁਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਟੁਠ੍ਠਿਕੇ ਮਗ੍ਘੇ ਹੇਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੯੨. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਯਾ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ
ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਠੇ ਮਗ੍ਘੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ? ਯੇ ਤਕ੍ਕੇ ਵੇਤਿਕ੍ਕੇ ਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਅਪ੍ਪਨਾ ਬਯਪ੍ਪਨਾ ਚੇਤਸੇ ਅਭਿਨਿਰੋਪਨਾ ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ
ਮਗ੍ਘੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ? ਯਾ ਚਤੁਰਿ ਵਚੀਦੁਚੁਰਿਤੇਹਿ ਆਰਤਿ ਵਰਿਤਿ ਪਟਿਵਰਿਤਿ ਵੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣੰ
ਅਨਜ੍ਞਾਪਤ੍ਤਿ ਵੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੇ ਸੇਤੁਘਾਤੇ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ ਮਗ੍ਘੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨੁੱ? ਯਾ ਤੀਹਿ ਕਾਯਦੁਚੁਰਿਤੇਹਿ ਆਰਤਿ ਵਰਿਤਿ ਪਟਿਵਰਿਤਿ ਵੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣੰ
ਅਨਜ੍ਞਾਪਤ੍ਤਿ ਵੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੇ ਸੇਤੁਘਾਤੇ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨੁੱ ਮਗ੍ਘੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨੁੱ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੇ? ਯਾ ਮਿਦ੍ਢਾਆਜੀਵਾ ਆਰਤਿ ਵਰਿਤਿ ਪਟਿਵਰਿਤਿ ਵੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣੰ
ਅਨਜ੍ਞਾਪਤ੍ਤਿ ਵੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੇ ਸੇਤੁਘਾਤੇ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੇ ਮਗ੍ਘੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮਭੇ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਣ੍ਠੇ ਮਗ੍ਘੁੰ
ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਨ੍ਞੋ ਮਗ੍ਘ੍ਞੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੁੰ – ਅਯੰ
ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਠਿਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਨ੍ਞੋ ਮਗ੍ਘ੍ਞੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੁੰ – ਅਯੰ
ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ”। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਟੁਲ੍ਲਿਕੇ ਮਗ੍ਘੇ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਟੁਲ੍ਲਿਕੇਨ ਮਗ੍ਘੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੪੮੩. ਪਵ੍ਥੁਲ੍ਲਿਕੇ ਮਗ੍ਘੇ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੮੪. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਵ੍ਥੁਲ੍ਲਿਕੇ ਮਗ੍ਘੇ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ
ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚੁੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ
ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਵ੍ਥੁਲ੍ਲਿਕੇ ਮਗ੍ਘੇ ਹੇਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ,
ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੮੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਯਾ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ
ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਨ੍ਞੋ ਮਗ੍ਘ੍ਞੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ? ਯੇ ਤਕ੍ਕੇ ਵਤਿਕ੍ਕੇ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਮਗ੍ਘ੍ਞੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ
“ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ? ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮਭੇ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਨ੍ਞੋ ਮਗ੍ਘ੍ਞੁੰ
ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਨ੍ਞੋ ਮਗ੍ਘ੍ਞੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੁੰ – ਅਯੰ
ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਠਿਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਨ੍ਞੋ ਮਗ੍ਘ੍ਞੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੁੰ – ਅਯੰ
ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ”। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਵ੍ਥੁਲ੍ਲਿਕੇ ਮਗ੍ਘੇ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਵ੍ਥੁਲ੍ਲਿਕੇਨ ਮਗ੍ਘੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੪੮੬. ਪਵ੍ਥੁਲ੍ਲਿਕੇ ਮਗ੍ਘੇ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੮੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ
ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚੁੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ
ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ
ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਨ੍ਞੋ ਮਗ੍ਘ੍ਞੁੰ ਮਗ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਠੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ
ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇਂ... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇਂ... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇਂ...
ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ
ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚੁੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ

ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਥੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਠਿਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਙ੍ਯੋ ਮਗ੍ਙ੍ਙੁੰ ਮਗ੍ਙ੍ਧਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ
ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿਨਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੪੯੮. ਅਟੁਙ੍ਭਿਕੇ ਮਗ੍ਯੋ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੯੯. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਅਟੁਙ੍ਭਿਕੇ ਮਗ੍ਯੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ
ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ
ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਥੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤੁਰਸ੍ਸ
ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤੁ ਭਾਵਿਤਤੁ ਵਪਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ
ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਥੰ ਸੁਵ੍ਥਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਟੁਙ੍ਭਿਕੇ ਮਗ੍ਯੋ ਹੇਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ
“ਅਟੁਙ੍ਭਿਕੇ ਮਗ੍ਯੋ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਟੁਙ੍ਭਿਕੇਨ ਮਗ੍ਯੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੫੦੦. ਪਥੁਙ੍ਭਿਕੇ ਮਗ੍ਯੋ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੫੦੧. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਪਥੁਙ੍ਭਿਕੇ ਮਗ੍ਯੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ
ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ
ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਥੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤੁਰਸ੍ਸ
ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤੁ ਭਾਵਿਤਤੁ ਵਪਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ
ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਥੰ ਸੁਵ੍ਥਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਥੁਙ੍ਭਿਕੇ ਮਗ੍ਯੋ ਹੇਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ,
ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਥੁਙ੍ਭਿਕੇ ਮਗ੍ਯੋ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਥੁਙ੍ਭਿਕੇਨ ਮਗ੍ਯੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੫੦੨. ਪਥੁਙ੍ਭਿਕੇ ਮਗ੍ਯੋ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੫੦੩. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ
ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ
ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਥੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤੁਰਸ੍ਸ
ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤੁ ਭਾਵਿਤਤੁ ਵਪਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ
ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਥੰ ਸੁਵ੍ਥਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਵ੍ਥਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ
ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੇਜ੍ਝਙ੍ਯੋ ਮਗ੍ਙ੍ਙੁੰ ਮਗ੍ਙ੍ਧਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ
ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇਂ... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇਂ... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇਂ...
ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ
ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ
ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਥੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤੁਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ
ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤੁ ਭਾਵਿਤਤੁ ਵਪਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ
ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਥੰ ਸੁਵ੍ਥਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਵਿਤਿ ਅਵਟਿਤਿ ਅਵਿਸਾਹਾਰੇ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਅਵਿਸਾਹਟਮਾਨਸਤਾ

ਸਮਥੇ ਸਮਾਧਿਨ੍ਰਿਯੰ ਸਮਾਧਿਬਲੰ ਸਮ੍ਰਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਰਬੋਜ੍ਝਨ੍ਯੋ ਮਗ੍ਨਾਨ੍ਯੰ ਮਗ੍ਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਯੰ – ਅਯੰ ਵ੍ਰੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਰਮਾਸਮਾਧਿ”।
ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਰਮਾਸਮਾਧਿਨਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ।

੩. ਪਵ੍ਥਾਪੁਚ੍ਛਕੰ

੫੦੪. ਅਰਿਯੇ ਅਟੁਙ੍ਘਿਕੇ ਮਗ੍ਥੇ, ਸੇਯਯਥਿਦੰ – ਸਮ੍ਰਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਰਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਸਮ੍ਰਮਾਵਾਚਾ, ਸਮ੍ਰਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਠੇ, ਸਮ੍ਰਮਾਆਜੀਵੇ,
ਸਮ੍ਰਮਾਵਾਯਾਮੇ, ਸਮ੍ਰਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਰਮਾਸਮਾਧਿ।

੫੦੫. ਅਟੁਨ੍ਠੰ ਮਗ੍ਨਾਨ੍ਯੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ...ਪੇ... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕੰ

੫੦੬. ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਸਮ੍ਰਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ; ਸਤੁ ਮਗ੍ਨਾਨ੍ਯੰ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ
ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸਿਯਾ ਵਪਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਪਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ।
ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਠਾਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਸਮ੍ਰਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਅਵਤਿਕ੍ਕਵਚਿਚਾਰਮਤ੍ਥੇ; ਸਤੁ ਮਗ੍ਨਾਨ੍ਯੰ ਸਿਯਾ
ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰਮਤ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰਾ। ਸਮ੍ਰਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ,
ਸੁਖਸਹਗਤੇ, ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇ; ਸਤੁ ਮਗ੍ਨਾਨ੍ਯੰ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨੇਵ
ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਸਿਯਾ
ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੇ। ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਪਣੀਤਾ। ਸਿਯਾ
ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਨ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੇ; ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ,
ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੇਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਧੁਪ੍ਪਨ੍ਠਾ।
ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਧੁਪ੍ਪਨ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ
ਅਜ੍ਝਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾਪ੍ਪਟਿਯਾ।

੨. ਦੁਕੰ

੫੦੭. ਸਮ੍ਰਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਹੇਤੁ, ਸਤੁ ਮਗ੍ਨਾਨ੍ਯੰ ਨ ਹੇਤੁ। ਸਹੇਤੁਕਾ। ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸਮ੍ਰਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚ, ਸਤੁ ਮਗ੍ਨਾਨ੍ਯੰ
ਵਤੁਬ੍ਥਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਸਮ੍ਰਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ, ਸਤੁ ਮਗ੍ਨਾਨ੍ਯੰ
ਵਤੁਬ੍ਥਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਸਤੁ ਮਗ੍ਨਾਨ੍ਯੰ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਮ੍ਰਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ ਨ ਹੇਤੁ
ਸਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ।

ਸਪ੍ਪਚ੍ਯਾ। ਸਕ੍ਖਤਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਅਪ੍ਪਟਿਯਾ। ਅਰੂਪਾ। ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਕੇਨਚਿ ਵਵਿਵੇਯਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਵਿਵੇਯਯਾ।

ਨੇ ਆਸਵਾ। ਅਨਾਸਵਾ। ਆਸਵਾਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ
ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ।
ਆਸਵਾਪਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਅਨਾਸਵਾ।

ਨੇ ਸੰਯੋਜਨਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਗਨ੍ਹਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਓਘਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਯੋਗਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਨੀਕਰਣਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਪਰਾਮਾਸਾ...ਪੇਂ...
ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਨੇ ਚਿਤ੍ਰਾ। ਚੇਤਸਿਕਾ। ਚਿਤ੍ਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾ। ਚਿਤ੍ਰਸੰਸਟ੍ਰਾ। ਚਿਤ੍ਰਸਮ੍ਟ੍ਰਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਰਸਹਭੁਨੇ। ਚਿਤ੍ਰਾਨੁਪਰਿਵ੍ਰਿਤ੍ਰਿਨੇ।
ਚਿਤ੍ਰਸੰਸਟ੍ਰਸਮ੍ਟ੍ਰਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਰਸੰਸਟ੍ਰਸਮ੍ਟ੍ਰਾਨਸਹਭੁਨੇ। ਚਿਤ੍ਰਸੰਸਟ੍ਰਸਮ੍ਟ੍ਰਾਨਾਨੁਪਰਿਵ੍ਰਿਤ੍ਰਿਨੇ। ਬਾਹਿਰਾ। ਨੇ ਉਪਾਦਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ।

ਨੇ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਕਿਲੇਸਾ...ਪੇਂ... ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ
ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਅਵ੍ਰਿਤਕ੍ਕੇ, ਸਤੁ ਮਗ੍ਗ੍ਭ੍ਭਾ ਸਿਯਾ ਸਵ੍ਰਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ
ਅਵ੍ਰਿਤਕ੍ਕਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਸਵ੍ਰਿਚਾਰੇ, ਸਤੁ ਮਗ੍ਗ੍ਭ੍ਭਾ ਸਿਯਾ ਸਵ੍ਰਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵ੍ਰਿਚਾਰਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕੇ ,
ਸਤੁ ਮਗ੍ਗ੍ਭ੍ਭਾ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਪੀਤਿਸਹਗਤੇ, ਸਤੁ ਮਗ੍ਗ੍ਭ੍ਭਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ
ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਸੁਖਸਹਗਤੇ, ਸਤੁ ਮਗ੍ਗ੍ਭ੍ਭਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਨ
ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤੇ, ਸਤੁ ਮਗ੍ਗ੍ਭ੍ਭਾ ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤਾ। ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਨ
ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਸਿਯਾ ਨਿਯਜਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਜਾਨਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਅਨੁਤੁਰਾ। ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਵ੍ਵਾਪੁਚ੍ਛਕੰ।

ਮਗ੍ਗ੍ਭ੍ਭਾਵ੍ਰਿਭ੍ਭੇ ਨਿਟ੍ਰਿਤੇ।

੧੨. ਝਾਨਵਿਭੰਡੋ

੧. ਸੁਤਨੁਭਾਜਨੀਯੰ

੫੦੮. ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਪਾਤਿਮੇਕਖਸੰਵਰਸੰਵੁਤੇ ਵਹਿਰਤਿ, ਆਚਾਰਗੋਚਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ, ਅਣਮਤੁਸੁ ਵਜ੍ਜੇਸੁ ਭਯਦਸ੍ਸਾਵੀ, ਸਮਾਦਾਯ ਸਿਕ੍ਖਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਇਨ੍ਨਿਯੇਸੁ ਗੁਤੁਦਵਾਰੇ ਭੋਜਨੇ ਮਤੁਵਵੁ ਪੁਬ੍ਬਰਤੁਪਾਰਤੁ ਜਾਗਰਿਯਾਨੁਯੋਗਮਨੁਯੁਤੁ ਸਾਤਚੁੰ ਨੇਪਕ੍ਕੰ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਕਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਭਾਵਨਾਨੁਯੋਗਮਨੁਯੁਤੁ। ਸੇ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਨੇ ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਨੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਆਲੋਕਿਤੇ ਵਲੋਕਿਤੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਸਮਿਵ੍ਜਿਤੇ [ਸਮ੍ਮਿਵ੍ਜਿਤੇ (ਸੀਂ ਸ੍ਯਾ)] ਪਸਾਰਿਤੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਸਕ੍ਖਾਟਿਪਤੁਚੀਵਰਧਾਰਣੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਅਸਿਤੇ ਪੀਤੇ ਖਾਯਿਤੇ ਸਾਯਿਤੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਕਮ੍ਮੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਗਤੇ ਠਿਤੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਸੁਤੁ ਜਾਗਰਿਤੇ ਭਾਸਿਤੇ ਤੁਵ੍ਵੀਭਾਵੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ। ਸੇ ਵਧਿਤੁ ਸੇਨਾਸਨੰ ਭਜਤਿ ਅਰਵ੍ਵੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੰ ਪਬ੍ਬਤੰ ਕਨ੍ਨੁਰੰ ਗਿਰਿਗੁਹੰ ਸੁਸਾਨੰ ਵਨਪਤ੍ਠੰ ਅਬ੍ਭੇਕਾਸੰ ਪਲਾਲਪੁਵ੍ਵਜੰ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਧੰ ਅਪ੍ਪਨਿਗ੍ਘੋਸੰ ਵਜਿਨਵਾਤੰ ਮਨੁਸ੍ਸਰਾਹਸ੍ਸੇਯਯਕੰ [ਮਨੁਸ੍ਸਰਾਹਸੇਯਯਕੰ (ਸੀਂ ਸ੍ਯਾ)] ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਸਾਰੁਪ੍ਪੰ। ਸੇ ਅਰਵ੍ਵਗਤੇ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਗਤੇ ਵਾ ਸੁਵ੍ਵਾਗਾਰਗਤੇ ਵਾ ਨਿਸੀਦਤਿ ਪਲਲਕ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤੁਵਾ ਉਜੁੰ ਕਾਯੰ ਪਣਿਧਾਯ ਪਰਿਮੁਖੰ ਸਤਿੰ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤੁਵਾ। ਸੇ ਅਭਿਜ੍ਞੰ ਲੋਕੇ ਪਹਾਯ ਵਗਿਗਤਾਭਿਜ੍ਞੇਨ ਚੇਤਸਾ ਵਹਿਰਤਿ, ਅਭਿਜ੍ਞਾਯ ਚਿਤੁੰ ਪਰਿਸੇਧੇਤਿ। ਬਯਾਪਾਦਪਦੇਸੰ ਪਹਾਯ ਅਬਯਾਪਨ੍ਨਚਿਤੁੰ ਵਹਿਰਤਿ ਸਬ੍ਬਪਾਣਭੂਤਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪੀ, ਬਯਾਪਾਦਪਦੇਸਾ ਚਿਤੁੰ ਪਰਿਸੇਧੇਤਿ। ਬਿਨਮਿਦ੍ਧੰ ਪਹਾਯ ਵਗਿਗਤਬਿਨਮਿਦ੍ਧੇ ਵਹਿਰਤਿ ਆਲੋਕਸਵ੍ਵਈ ਸਤੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ, ਬਿਨਮਿਦ੍ਧਾ ਚਿਤੁੰ ਪਰਿਸੇਧੇਤਿ। ਉਦ੍ਧਚੂਰੁਕ੍ਕਚੂ ਪਹਾਯ ਅਨੁਦ੍ਧਤੇ ਵਹਿਰਤਿ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਵੂਪਸਨੁਚਿਤੁੰ, ਉਦ੍ਧਚੂਰੁਕ੍ਕਚੂ ਚਿਤੁੰ ਪਰਿਸੇਧੇਤਿ। ਵਚਿਕਿਚ੍ਛੰ ਪਹਾਯ ਤਿਣ੍ਣਵਚਿਕਿਚ੍ਛੇ ਵਹਿਰਤਿ ਅਕਥੰਕਥੀ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ, ਵਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਚਿਤੁੰ ਪਰਿਸੇਧੇਤਿ। ਸੇ ਇਮੇ ਪਵ੍ਵ ਨੀਵਰਣੇ ਪਹਾਯ ਚੇਤਸੇ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇ ਪਵ੍ਵਾਯ ਦੁਬ੍ਬਲੀਕਰਣੇ ਵਧਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ਵਧਿਚ੍ਚੇ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਵਤਿਕ੍ਕੰ ਸਵਚਿਚਾਰੰ ਵਧਿਕੇਜੰ ਪੀਤਿਸੁਖੰ ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ; ਵਤਿਕ੍ਕਵਚਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਸਮ੍ਪਸਾਦਨੰ ਚੇਤਸੇ ਏਕੇਦਿਭਾਵੰ ਅਵਤਿਕ੍ਕੰ ਅਵਚਿਚਾਰੰ ਸਮਾਧਿਜੰ ਪੀਤਿਸੁਖੰ ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ; ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਚਿਚਾਰਾ ਉਪੇਕ੍ਕਥੇ ਚ ਵਹਿਰਤਿ ਸਤੇ ਚ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸੁਖਵ੍ਵ ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਸੰਵੇਦੇਤਿ, ਯੰ ਤੰ ਅਰਿਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਨਿ – “ਉਪੇਕ੍ਕਥੇ ਸਤਿਮਾ ਸੁਖਵਚਿਚਾਰੀ”ਤਿ ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ; ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਸੇਮਨਸ੍ਸਦੇਮਨਸ੍ਸਾਨੰ ਅਤੁਲ੍ਲਮਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਤਿਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿੰ ਚਤੁਤ੍ਠੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ; ਸਬ੍ਬਸੇ ਰੂਪਸਵ੍ਵਾਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਾ ਪਟਿਘਸਵ੍ਵਾਨੰ ਅਤੁਲ੍ਲਮਾ ਨਾਨਤੁਸਵ੍ਵਾਨੰ ਅਮਨਸਿਕਾਰਾ “ਅਨਨ੍ਨੇ ਆਕਾਸੇ”ਤਿ ਆਕਾਸਾਨਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ; ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਾਸਾਨਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਮ “ਅਨਨ੍ਨੁੰ ਵਵ੍ਵਾਣ”ਨ੍ਨਿ ਵਵ੍ਵਾਣਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ; ਸਬ੍ਬਸੇ ਵਵ੍ਵਾਣਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਮ “ਨਤ੍ਠਿ ਕਿਵ੍ਵੀ”ਤਿ ਆਕਿਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ; ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਵ੍ਵਾਣਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਮ ਨੇਵਸਵ੍ਵਾਨਾਸਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ।

ਮਾਤਿਕਾ

੫੦੯. “ਇਧਾ”ਤਿ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ, ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਖਨ੍ਨਿਯਾ, ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਰੁਚਿਯਾ, ਇਮਸ੍ਸਿੰ ਆਦਾਯੇ, ਇਮਸ੍ਸਿੰ ਧਮ੍ਮੇ, ਇਮਸ੍ਸਿੰ ਵਨਿਯੇ, ਇਮਸ੍ਸਿੰ ਧਮ੍ਮਵਨਿਯੇ, ਇਮਸ੍ਸਿੰ ਪਾਵਚਨੇ, ਇਮਸ੍ਸਿੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇ, ਇਮਸ੍ਸਿੰ ਸਤੁਸਾਸਨੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਇਧਾ”ਤਿ।

੫੧੦. “ਭਿਕਖੁ”ਤਿ ਸਮਵ੍ਵਾਯ ਭਿਕਖੁ, ਪਟਿਵ੍ਵਾਯ ਭਿਕਖੁ, ਭਿਕਖਤੀਤਿ ਭਿਕਖੁ, ਭਿਕਖਕੇਤਿ ਭਿਕਖੁ, ਭਿਕਖਾਚਰਿਯੰ ਅਜ੍ਞਪਗਤੇਤਿ ਭਿਕਖੁ, ਭਿਨ੍ਨਪਟਧਰੇਤਿ ਭਿਕਖੁ, ਭਿਨ੍ਨਤਿ ਪਾਪਕੇ ਅਕੁਸਲੇ ਧਮ੍ਮੇਤਿ ਭਿਕਖੁ, ਭਿਨ੍ਨਤੁ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ

ਭਿਕ੍ਖੁ, ਓਧਿਸੇ ਕਿਲੇਸਾਨ ਪਹਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਅਨੇਧਿਸੇ ਕਿਲੇਸਾਨ ਪਹਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸੇਕ੍ਖੇ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਅਸੇਕ੍ਖੇ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੇ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਅਗ੍ਥੇ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਭਦ੍ਦੇ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਮਣ੍ਡੇ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸਾਰੇ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸਮਗ੍ਥੇਨ ਸਭ੍ਥੇਨ ਵਤਿਤੁਤੁਤੁਨ ਕਮਮੇਨ ਅਕੁਪਪੇਨ ਠਾਨਾਰੇਨ ਉਪਸਮਪਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁ।

੫੧੧. “ਪਾਤਿਮੇਕ੍ਖ” ਨਿ ਸੀਲ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਆਦਿ ਚਰਣ ਸੰਯਮੇ ਸੰਘਰੇ ਮੇਕ੍ਖ ਪਾਮੇਕ੍ਖ ਕੁਸਲਾਨ ਧਮਮਾਨ ਸਮਾਪਤਿਯਾ। ਸੰਘਰੇਤਿ। ਕਾਯਿਕੇ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ, ਵਾਚਸਿਕੇ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ, ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ। ਸੰਘੁਤੇਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਪਾਤਿਮੇਕ੍ਖਸੰਘਰੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ ਸਮੁਪੇਤੇ ਉਪਾਗਤੇ ਸਮੁਪਾਗਤੇ ਉਪਪਨੇ ਸਮਪਨੇ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਾਤਿਮੇਕ੍ਖਸੰਘਰਸੰਘੁਤੇ” ਤਿ।

੫੧੨. “ਵਿਹਰਤੀ” ਤਿ ਇਰਿਯਤਿ ਵਤੁਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ” ਤਿ।

੫੧੩. “ਆਚਾਰਗੋਚਰਸਮਪਨੇ” ਤਿ ਅਤ੍ਥੁ ਆਚਾਰੇ, ਅਤ੍ਥੁ ਅਨਾਚਾਰੇ।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਅਨਾਚਾਰੇ? ਕਾਯਿਕੇ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ, ਵਾਚਸਿਕੇ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ, ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਨਾਚਾਰੇ”। ਸਬ੍ਬਮੁਪਿ ਦੁਸਸੀਲਜੰ ਅਨਾਚਾਰੇ। ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਵੇਲੁਦਾਨੇਨ ਵਾ ਪਤੁਦਾਨੇਨ ਵਾ ਪੁਪਫਦਾਨੇਨ ਵਾ ਫਲਦਾਨੇਨ ਵਾ ਸਿਨਾਨਦਾਨੇਨ ਵਾ ਦਨੁਕਟੁਦਾਨੇਨ ਵਾ ਚਾਟਕਮਜਤਾਯ ਵਾ ਮੁਗ੍ਥੁਸੁਪਜਤਾਯ [ਮੁਗ੍ਥੁਸੁਪਤਾਯ (ਸੀ)] ਵਾ ਪਾਰਿਭਟਯਤਾਯ ਵਾ ਜਙ੍ਘਪੇਸਨਿਕੇਨ ਵਾ ਅਵਵਤਰਵਵਤਰੇਨ ਵਾ ਬੁਦਧਪਟਿਕੁਟ੍ਠੇਨ ਮਿਚਛਾਆਜੀਵੇਨ ਜੀਵਿਕ ਕਪਪੇਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਨਾਚਾਰੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਆਚਾਰੇ? ਕਾਯਿਕੇ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ, ਵਾਚਸਿਕੇ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ, ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਆਚਾਰੇ”। ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸੀਲਸੰਘਰੇ ਆਚਾਰੇ। ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਨ ਵੇਲੁਦਾਨੇਨ ਨ ਪਤੁਦਾਨੇਨ ਨ ਪੁਪਫਦਾਨੇਨ ਨ ਫਲਦਾਨੇਨ ਨ ਸਿਨਾਨਦਾਨੇਨ ਨ ਦਨੁਕਟੁਦਾਨੇਨ ਨ ਚਾਟਕਮਜਤਾਯ ਨ ਮੁਗ੍ਥੁਸੁਪਜਤਾਯ ਨ ਪਾਰਿਭਟਯਤਾਯ ਨ ਜਙ੍ਘਪੇਸਨਿਕੇਨ ਨ ਅਵਵਤਰਵਵਤਰੇਨ ਬੁਦਧਪਟਿਕੁਟ੍ਠੇਨ ਮਿਚਛਾਆਜੀਵੇਨ ਜੀਵਿਕ ਕਪਪੇਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਆਚਾਰੇ”।

੫੧੪. “ਗੋਚਰੇ” ਤਿ ਅਤ੍ਥੁ ਗੋਚਰੇ, ਅਤ੍ਥੁ ਅਗੋਚਰੇ।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਅਗੋਚਰੇ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਵੇਸਿਯਾਗੋਚਰੇ ਵਾ ਹੇਤਿ ਵਧਿਵਾਗੋਚਰੇ ਵਾ ਬੁਲਲਕੁਮਾਰਿਗੋਚਰੇ ਵਾ ਪਣਡਕਗੋਚਰੇ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਗੋਚਰੇ ਵਾ ਪਾਨਾਗਾਰਗੋਚਰੇ ਵਾ, ਸੰਸਟ੍ਠੇ ਵਿਹਰਤਿ ਰਾਜੂਹਿ ਰਾਜਮਹਾਮਤੁਹਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਹਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕੇਹਿ ਅਨਨੁਲੇਮਿਕੇਨ ਸੰਸਗ੍ਥੇਨ; ਯਾਨਿ ਵਾ ਪਨ ਤਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਅਸ੍ਸਦਧਾਨਿ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਿ ਅਨੇਪਾਨਭੂਤਾਨਿ ਅਕ੍ਕੇਸਕਪਰਿਭਾਸਕਾਨਿ ਅਨਤ੍ਥੁਕਾਮਾਨਿ ਅਹਿਤਕਾਮਾਨਿ ਅਫਾਸੁਕਕਾਮਾਨਿ ਅਯੋਗਕ੍ਖੇਮਕਾਮਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਉਪਾਸਕਾਨੰ ਉਪਾਸਿਕਾਨੰ, ਤਥਾਰੂਪਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਸੇਵਤਿ ਭਜਤਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਗੋਚਰੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਗੋਚਰੇ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਨ ਵੇਸਿਯਾਗੋਚਰੇ ਹੇਤਿ ਨ ਵਧਿਵਾਗੋਚਰੇ ਨ ਬੁਲਲਕੁਮਾਰਿਗੋਚਰੇ ਨ ਪਣਡਕਗੋਚਰੇ ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਗੋਚਰੇ ਨ ਪਾਨਾਗਾਰਗੋਚਰੇ, ਅਸੰਸਟ੍ਠੇ ਵਿਹਰਤਿ ਰਾਜੂਹਿ ਰਾਜਮਹਾਮਤੁਹਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਹਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕੇਹਿ ਅਨਨੁਲੇਮਿਕੇਨ ਸੰਸਗ੍ਥੇਨ; ਯਾਨਿ ਵਾ ਪਨ ਤਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਸਦਧਾਨਿ ਪਸਨ੍ਨਾਨਿ ਉਪਾਨਭੂਤਾਨਿ ਕਾਸਾਵਪਜਜੇਤਾਨਿ ਇਸਿਵਾਤਪਟਿਵਾਤਾਨਿ ਅਤ੍ਥੁਕਾਮਾਨਿ ਹਿਤਕਾਮਾਨਿ ਫਾਸੁਕਕਾਮਾਨਿ ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਕਾਮਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਉਪਾਸਕਾਨੰ ਉਪਾਸਿਕਾਨੰ, ਤਥਾਰੂਪਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਸੇਵਤਿ ਭਜਤਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਗੋਚਰੇ”। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚ ਆਚਾਰੇਨ ਇਮਿਨਾ ਚ ਗੋਚਰੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਆਚਾਰਗੋਚਰਸਮਪਨੇ” ਤਿ।

੫੧੫. “ਅਣਮਤ੍ਰੇਸੁ ਵਜ੍ਜੇਸੁ ਭਯਦਸ੍ਸਾਵੀ” ਤਿ ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੇ ਅਣਮਤ੍ਰਾ ਵਜ੍ਜਾ? ਯਾਨਿ ਤਾਨਿ ਵਜ੍ਜਾਨਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੁਕਾਨਿ ਓਰਮਤ੍ਤੁਕਾਨਿ ਲਹੁਸਾਨਿ ਲਹੁਸਮ੍ਮਤਾਨਿ ਸੰਯਮਕਰਣੀਯਾਨਿ ਸੰਘਰਕਰਣੀਯਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਕਰਣੀਯਾਨਿ ਮਨਸਿਕਾਰਪਟਿਬਦ੍ਧਾਨਿ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚੁਨ੍ਤਿ “ਅਣਮਤ੍ਰਾ ਵਜ੍ਜਾ”। ਇਤਿ ਇਮੇਸੁ ਅਣਮਤ੍ਰੇਸੁ ਵਜ੍ਜੇਸੁ ਵਜ੍ਜਦਸ੍ਸਾਵੀ ਚ ਹੇਤਿ ਭਯਦਸ੍ਸਾਵੀ ਚ ਆਦੀਨਵਦਸ੍ਸਾਵੀ ਚ ਨਿਸ੍ਸਰਣਦਸ੍ਸਾਵੀ ਚ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚੁਤਿ “ਅਣਮਤ੍ਰੇਸੁ ਵਜ੍ਜੇਸੁ ਭਯਦਸ੍ਸਾਵੀ” ਤਿ।

੫੧੬. “ਸਮਾਦਾਯ ਸਿਕ੍ਖਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੂ” ਤਿ ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾ? ਚਤਸ੍ਸੇ ਸਿਕ੍ਖਾ – ਭਿਕ੍ਖੁਨੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਿਕ੍ਖਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਿਕ੍ਖਾ, ਉਪਾਸਕਾਨੰ ਉਪਾਸਕਸਿਕ੍ਖਾ, ਉਪਾਸਿਕਾਨੰ ਉਪਾਸਿਕਸਿਕ੍ਖਾ। ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚੁਨ੍ਤਿ “ਸਿਕ੍ਖਾਯੇ”। ਇਤਿ ਇਮਾਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸੁ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬੰ ਸਬ੍ਬਥਾ ਸਬ੍ਬੰ ਅਸੇਸੰ ਨਿਸ੍ਸੇਸੰ ਸਮਾਦਾਯ ਵਤੁਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚੁਤਿ “ਸਮਾਦਾਯ ਸਿਕ੍ਖਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੂ” ਤਿ।

੫੧੭. “ਇਨ੍ਨਿਯੇਸੁ ਗੁਤੁਦਵਾਰੇ” ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਇਨ੍ਨਿਯੇਸੁ ਗੁਤੁਦਵਾਰਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਗੁਤੁਦਵਾਰਤਾ।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਇਨ੍ਨਿਯੇਸੁ ਅਗੁਤੁਦਵਾਰਤਾ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਗ੍ਗਾਹੀ ਹੇਤਿ ਅਨੁਬਯਵ੍ਯਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਯਤ੍ਤਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨੰ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਨਿਯੰ ਅਸੰਵੁਤੰ ਵਹਿਰਨੁੰ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯਜੁੰ, ਤਸ੍ਸ ਸੰਘਰਾਯ ਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਰਕ੍ਖਤਿ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਨਿਯੰ, ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਨਿਯੇ ਨ ਸੰਘਰੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੇਤੇਨ ਸਦ੍ਧੁੰ ਸੁਤ੍ਤਵਾ...ਪੇ... ਘਾਨੇਨ ਗਨ੍ਧੰ ਘਾਯਿਤ੍ਤਵਾ...ਪੇ... ਜਿਵ੍ਯਾਯ ਰਸੰ ਸਾਯਿਤ੍ਤਵਾ...ਪੇ... ਕਾਯੇਨ ਫੇਟੁਬ੍ਬੰ ਫੁਸਿਤ੍ਤਵਾ...ਪੇ... ਮਨਸਾ ਧਮ੍ਮੰ ਵਵਿਵ੍ਯਾਯ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਗ੍ਗਾਹੀ ਹੇਤਿ ਅਨੁਬਯਵ੍ਯਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਯਤ੍ਤਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨੰ ਮਨਿਨ੍ਨਿਯੰ ਅਸੰਵੁਤੰ ਵਹਿਰਨੁੰ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯਜੁੰ, ਤਸ੍ਸ ਸੰਘਰਾਯ ਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਰਕ੍ਖਤਿ ਮਨਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਨਿਯੇ ਨ ਸੰਘਰੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਯਾ ਇਮੇਸੰ ਛਨ੍ਨੰ ਇਨ੍ਨਿਯਾਨੰ ਅਗੁਤਿ ਅਗੋਪਨਾ ਅਨਾਰਕ੍ਖੇ ਅਸੰਵਰੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚੁਤਿ “ਇਨ੍ਨਿਯੇਸੁ ਅਗੁਤੁਦਵਾਰਤਾ”।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਇਨ੍ਨਿਯੇਸੁ ਗੁਤੁਦਵਾਰਤਾ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਗ੍ਗਾਹੀ ਹੇਤਿ ਨਾਨੁਬਯਵ੍ਯਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਯਤ੍ਤਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨੰ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਨਿਯੰ ਅਸੰਵੁਤੰ ਵਹਿਰਨੁੰ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯਜੁੰ, ਤਸ੍ਸ ਸੰਘਰਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਰਕ੍ਖਤਿ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਨਿਯੰ, ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਨਿਯੇ ਸੰਘਰੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੇਤੇਨ ਸਦ੍ਧੁੰ ਸੁਤ੍ਤਵਾ...ਪੇ... ਘਾਨੇਨ ਗਨ੍ਧੰ ਘਾਯਿਤ੍ਤਵਾ...ਪੇ... ਜਿਵ੍ਯਾਯ ਰਸੰ ਸਾਯਿਤ੍ਤਵਾ...ਪੇ... ਕਾਯੇਨ ਫੇਟੁਬ੍ਬੰ ਫੁਸਿਤ੍ਤਵਾ...ਪੇ... ਮਨਸਾ ਧਮ੍ਮੰ ਵਵਿਵ੍ਯਾਯ ਨ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਗ੍ਗਾਹੀ ਹੇਤਿ ਨਾਨੁਬਯਵ੍ਯਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਵਤ੍ਤਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨੰ ਮਨਿਨ੍ਨਿਯੰ ਅਸੰਵੁਤੰ ਵਹਿਰਨੁੰ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯਜੁੰ, ਤਸ੍ਸ ਸੰਘਰਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਰਕ੍ਖਤਿ ਮਨਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਨਿਯੇ ਸੰਘਰੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਯਾ ਇਮੇਸੰ ਛਨ੍ਨੰ ਇਨ੍ਨਿਯਾਨੰ ਗੁਤਿ ਗੋਪਨਾ ਆਰਕ੍ਖੇ ਸੰਵਰੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚੁਤਿ “ਇਨ੍ਨਿਯੇਸੁ ਗੁਤੁਦਵਾਰਤਾ”। ਇਮਾਯ ਇਨ੍ਨਿਯੇਸੁ ਗੁਤੁਦਵਾਰਤਾਯ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ ਸਮੁਪੇਤੇ...ਪੇ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚੁਤਿ “ਇਨ੍ਨਿਯੇਸੁ ਗੁਤੁਦਵਾਰੇ” ਤਿ।

੫੧੮. “ਭੇਜਨੇ ਮਤੁਵ੍ਵਤਾ” ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਭੇਜਨੇ ਮਤੁਵ੍ਵਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਭੇਜਨੇ ਅਮਤੁਵ੍ਵਤਾ।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਭੇਜਨੇ ਅਮਤੁਵ੍ਵਤਾ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਕ੍ਖਾ ਅਯੇਨਿਸੇ ਆਹਾਰੰ ਆਹਾਰੇਤਿ ਦਵਾਯ ਮਦਾਯ ਮਣਡਨਾਯ ਵਭਿਸਨਾਯ। ਯਾ ਤਤ੍ਤੁ ਅਸਨੁਟਿਤਾ ਅਮਤੁਵ੍ਵਤਾ ਅਪ੍ਪਟਿਸਕ੍ਖਾ ਭੇਜਨੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚੁਤਿ “ਭੇਜਨੇ ਅਮਤੁਵ੍ਵਤਾ” ਤਿ।

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਭੇਜਨੇ ਮਤੁਵ੍ਵਤਾ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਪਟਿਸਕ੍ਖਾ ਯੇਨਿਸੇ ਆਹਾਰੰ ਆਹਾਰੇਤਿ – “ਨੇਵ ਦਵਾਯ ਨ ਮਦਾਯ ਨ ਮਣਡਨਾਯ ਨ ਵਭਿਸਨਾਯ, ਯਾਵਦੇਵ ਇਮਸ੍ਸ ਕਾਯਸ੍ਸ ਠਿਤਿਯਾ ਯਾਪਨਾਯ ਵਹਿੰਸੁਪਰਤਿਯਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਾਨੁਗ੍ਗਾਯ, ਇਤਿ ਪੁਰਾਣਵ੍ਧੁ ਵੇਦਨੰ ਪਟਿਹਕ੍ਖਾਮਿ ਨਵਵ੍ਧੁ ਵੇਦਨੰ ਨ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਾਤ੍ਰਾ ਚ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਅਨਵਜ੍ਜਤਾ ਚ ਫਾਸੁ ਵਹਿਰਾਰੇ ਚਾ” ਤਿ। ਯਾ

ਤਤ੍ਵ ਸਨੁਟਿਤਾ ਮਤੁਵਤਾ ਪਟਿਸਕ੍ਥਾ ਭੋਜਨੇ – ਅਯੰ ਯੁਚੁਤਿ “ਭੋਜਨੇ ਮਤੁਵਤਾ”। ਇਮਾਯ ਭੋਜਨੇ ਮਤੁਵਤਾਯ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ... ਪੇ... ਸਮਨ੍ਹਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਯੁਚੁਤਿ “ਭੋਜਨੇ ਮਤੁਵਤੁ”ਤਿ।

੫੧੯. ਕਥਥੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬਬਰਤੁਪਰਰਤੁੰ ਜਾਗਰਿਯਾਨੁਯੋਗਮਨੁਯੁਤੁੰ ਹੇਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦਿਵਸੰ ਚਕ੍ਕਮੇਨ ਨਿਸਜਜਾਯ ਆਰਈਯੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਚਿਤੁੰ ਪਰਿਸੇਧੇਤਿ, ਰਤਿਯਾ ਪਠਮਯਾਮੰ ਚਕ੍ਕਮੇਨ ਨਿਸਜਜਾਯ ਆਰਈਯੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਚਿਤੁੰ ਪਰਿਸੇਧੇਤਿ, ਰਤਿਯਾ ਮਜ੍ਞਿਮਯਾਮੰ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਸੀਹਸੇਯੰ ਕਪੁਪੇਤਿ ਪਾਦੇ ਪਾਦੰ [ਪਾਦੇਨ ਪਾਦੰ (ਸਯਾੰ)] ਅਚ੍ਛਾਯਾਯ ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨੇ ਉਟ੍ਠਾਨਸਵ੍ਥੰ ਮਨਸਿਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਰਤਿਯਾ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮੰ ਪਚ੍ਛੁਟ੍ਠਾਯ ਚਕ੍ਕਮੇਨ ਨਿਸਜਜਾਯ ਆਰਈਯੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਚਿਤੁੰ ਪਰਿਸੇਧੇਤਿ। ਏਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬਬਰਤੁਪਰਰਤੁੰ ਜਾਗਰਿਯਾਨੁਯੋਗਮਨੁਯੁਤੁੰ।

੫੨੦. “ਸਾਤਚੁ”ਨਿ। ਯੇ ਚੇਤਸਿਕੇ ਵੀਰਿਯਾਰਮਭੇ...ਪੇ... ਸਮੁਮਾਵਾਯਾਮੇ।

੫੨੧. “ਨੇਪਕ੍ਕ”ਨਿ। ਯਾ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮੁਮਾਦਿਟ੍ਠਿ।

੫੨੨. “ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਕਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਭਾਵਨਾਨੁਯੋਗਮਨੁਯੁਤੁੰ”ਤਿ। ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਸਤੁ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ – ਸਤਿਸਮੁਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮੁਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਵੀਰਿਯਸਮੁਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਪੀਤਿਸਮੁਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਪਸ੍ਸਦਧਿਸਮੁਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਸਮਾਧਿਸਮੁਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮੁਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ। ਇਮੇ ਯੁਚੁਨਿ “ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ”। ਇਤਿ ਤੇ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੇਤਿ। ਤੇਨ ਯੁਚੁਤਿ “ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਕਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਭਾਵਨਾਨੁਯੋਗਮਨੁਯੁਤੁੰ”ਤਿ।

੫੨੩. ਕਥਥੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਭਿਕ੍ਕਨੁ ਪਟਿਕ੍ਕਨੁ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਆਲੇਕਿਤੇ ਵਲਿਕਿਤੇ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਸਮਿਵ੍ਯਜਿਤੇ ਪਸਾਰਿਤੇ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਸਕ੍ਯਾਟਿਪਤੁਚੀਵਰਧਾਰਣੇ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਅਸਿਤੇ ਪੀਤੇ ਖਾਯਿਤੇ ਸਾਯਿਤੇ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਕਮ੍ਮੇ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ; ਗਤੇ ਠਿਤੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਸੁਤੁ ਜਾਗਰਿਤੇ ਭਾਸਿਤੇ ਤੁਝੀਭਾਵੇ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨੇ ਅਭਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨੇ ਪਟਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨੇ ਆਲੇਕੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨੇ ਵਲਿਕੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨੇ ਸਮਿਵ੍ਯਜੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨੇ ਪਸਾਰੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਸਕ੍ਯਾਟਿਪਤੁਚੀਵਰਧਾਰਣੇ ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਅਸਿਤੇ ਪੀਤੇ ਖਾਯਿਤੇ ਸਾਯਿਤੇ ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਕਮ੍ਮੇ ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਗਤੇ ਠਿਤੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਸੁਤੁ ਜਾਗਰਿਤੇ ਭਾਸਿਤੇ ਤੁਝੀਭਾਵੇ ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤੀਤਿ।

੫੨੪. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਰਣਤਾ ਧਾਰਣਤਾ ਅਪਿਲਾਪਨਤਾ ਅਸਮੁਸਨਤਾ ਸਤਿ ਸਤਿਨਿਯੰ ਸਤਿਬਲੰ ਸਮੁਮਾਸਤਿ – ਅਯੰ ਯੁਚੁਤਿ “ਸਤਿ”।

੫੨੫. “ਸਮੁਪਜਾਨੇ”ਤਿ ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਮੁਪਜਵ੍ਥੰ? ਯਾ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ ਵਿਚਯੇ ਪਵਿਚਯੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਲਲਕ੍ਖਣਾ ਉਪਲਕ੍ਖਣਾ ਪਚੁਪਲਕ੍ਖਣਾ ਪਣਡਿਚੁੰ ਕੇਸਲਲੰ ਨੇਪੁਵ੍ਥੰ ਵੇਭਬਯਾ ਚਿਨ੍ਹਾ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਾ ਭੂਰੀਮੇਧਾ ਪਰਿਣਾਯਿਕਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਸਮੁਪਜਵ੍ਥੰ ਪਤੇਦੇ ਪਵ੍ਵਾ ਪਵ੍ਵਿਨਿਯੰ ਪਵ੍ਵਾਬਲੰ ਪਵ੍ਵਾਸਤੁੰ ਪਵ੍ਵਾਪਾਸਾਦੇ ਪਵ੍ਵਾਆਲੇਕੇ ਪਵ੍ਵਾਓਭਾਸੇ ਪਵ੍ਵਾਪਜ੍ਜੇਤੋ ਪਵ੍ਵਾਰਤਨੰ ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮੁਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਯੁਚੁਤਿ “ਸਮੁਪਜਵ੍ਥੰ”। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਚ ਸਤਿਯਾ ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮੁਪਜਵ੍ਥੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਸਮਨ੍ਹਾਗਤੇ। ਏਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨੇ ਅਭਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨੇ ਪਟਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨੇ ਆਲੇਕੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨੇ ਵਲਿਕੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨੇ ਸਮਿਵ੍ਯਜੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨੇ ਪਸਾਰੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਸਕ੍ਯਾਟਿਪਤੁਚੀਵਰਧਾਰਣੇ ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਅਸਿਤੇ ਪੀਤੇ ਖਾਯਿਤੇ ਸਾਯਿਤੇ ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਕਮ੍ਮੇ ਸਤੋ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ, ਗਤੇ ਠਿਤੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਸੁਤੁ ਜਾਗਰਿਤੇ ਭਾਸਿਤੇ ਤੁਝੀਭਾਵੇ ਸਮੁਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੇਤਿ।

੫੨੬. “ਵਿਵਿਤੁ” ਨਿ ਸਨਿਕੇ ਚੇਪਿ ਸੇਨਾਸਨ ਹੇਤਿ, ਤਥੁ ਅਨਾਕਿਣ੍ਹ ਗਹਟ੍ਹੇਹਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਹਿ। ਤੇਨ ਤੰ ਵਿਵਿਤੁ। ਦੂਰੇ ਚੇਪਿ ਸੇਨਾਸਨ ਹੇਤਿ, ਤਥੁ ਅਨਾਕਿਣ੍ਹ ਗਹਟ੍ਹੇਹਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਹਿ। ਤੇਨ ਤੰ ਵਿਵਿਤੁ।

੫੨੭. “ਸੇਨਾਸਨ” ਨਿ ਮਢ੍ਧੇਪਿ ਸੇਨਾਸਨ, ਪੀਠਮ੍ਪਿ ਸੇਨਾਸਨ, ਭਿਸਿਪਿ ਸੇਨਾਸਨ, ਬਿਬ੍ਬੇਹਨਮ੍ਪਿ [ਬਿਮ੍ਬੇਹਨਮ੍ਪਿ (ਸੀਂ ਸਯਾ)] ਸੇਨਾਸਨ, ਵਿਹਾਰੇਪਿ ਸੇਨਾਸਨ, ਅਭ੍ਯਯੋਗੇਪਿ ਸੇਨਾਸਨ, ਪਾਸਾਦੇਪਿ ਸੇਨਾਸਨ, ਅਟ੍ਠੇਪਿ ਸੇਨਾਸਨ, ਮਾਲੇਪਿ ਸੇਨਾਸਨ, ਲੇਣਮ੍ਪਿ ਸੇਨਾਸਨ, ਗੁਹਾਪਿ ਸੇਨਾਸਨ, ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਮ੍ਪਿ ਸੇਨਾਸਨ, ਵੇਲੁਗੁਮ੍ਬੇਪਿ ਸੇਨਾਸਨ। ਯਤ੍ਥੁ ਵਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਕ੍ਕਮਨਿ ਸਬ੍ਬਮੇਤੰ ਸੇਨਾਸਨ।

੫੨੮. “ਵਿਵਿਤੁ ਸੇਨਾਸਨ ਭਜਤੀ” ਤਿ ਇਮੰ ਵਿਵਿਤੁ ਸੇਨਾਸਨ ਭਜਤਿ ਸਮ੍ਭਜਤਿ ਸੇਵਤਿ ਨਿਸੇਵਤਿ ਸੰਸੇਵਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਵਿਤੁ ਸੇਨਾਸਨ ਭਜਤੀ” ਤਿ।

੫੨੯. “ਅਰਵ੍ਵ” ਨਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਇਨ੍ਧੁਖੀਲਾ ਸਬ੍ਬਮੇਤੰ ਅਰਵ੍ਵ।

੫੩੦. “ਰੁਕ੍ਖਮੂਲ” ਨਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੰਯੇਵ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੰ। ਪਬ੍ਬਤੇਯੇਵ ਪਬ੍ਬਤੇ। ਕਨ੍ਹਰਾਯੇਵ ਕਨ੍ਹਰਾ। ਗਿਰਿਗੁਹਾਯੇਵ ਗਿਰਿਗੁਹਾ। ਸੁਸਾਨੰਯੇਵ ਸੁਸਾਨੰ। ਅਬ੍ਭੇਕਾਸੇਯੇਵ ਅਬ੍ਭੇਕਾਸੇ। ਪਲਾਲਪੁਵ੍ਯੇਯੇਵ ਪਲਾਲਪੁਵ੍ਯੇ।

੫੩੧. “ਵਨਪਤ੍ਥੁ” ਨਿ ਦੂਰਾਨਮੇਤੰ ਸੇਨਾਸਨਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। “ਵਨਪਤ੍ਥੁ” ਨਿ ਵਨਸਵ੍ਛਾਨਮੇਤੰ ਸੇਨਾਸਨਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। “ਵਨਪਤ੍ਥੁ” ਨਿ ਭੀਸਨਕਾਨਮੇਤੰ [ਭਿੰਸਨਕਾਨਮੇਤੰ (ਸੀਂ ਸਯਾ)] ਸੇਨਾਸਨਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। “ਵਨਪਤ੍ਥੁ” ਨਿ ਸਲੇਮਹੰਸਾਨਮੇਤੰ ਸੇਨਾਸਨਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। “ਵਨਪਤ੍ਥੁ” ਨਿ ਪਰਿਯਨੁਾਨਮੇਤੰ ਸੇਨਾਸਨਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। “ਵਨਪਤ੍ਥੁ” ਨਿ ਨ ਮਨੁਸ੍ਸੁਪਚਾਰਾਨਮੇਤੰ ਸੇਨਾਸਨਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। “ਵਨਪਤ੍ਥੁ” ਨਿ ਦੁਰਭਿਸਮ੍ਭਵਾਨਮੇਤੰ ਸੇਨਾਸਨਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ।

੫੩੨. “ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਧੁ” ਨਿ ਸਨਿਕੇ ਚੇਪਿ ਸੇਨਾਸਨ ਹੇਤਿ, ਤਥੁ ਅਨਾਕਿਣ੍ਹ ਗਹਟ੍ਹੇਹਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਹਿ। ਤੇਨ ਤੰ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਧੁ। ਦੂਰੇ ਚੇਪਿ ਸੇਨਾਸਨ ਹੇਤਿ, ਤਥੁ ਅਨਾਕਿਣ੍ਹ ਗਹਟ੍ਹੇਹਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਹਿ। ਤੇਨ ਤੰ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਧੁ।

੫੩੩. “ਅਪ੍ਪਨਿਗ੍ਘੇਸ” ਨਿ ਯਦੇਵ ਤੰ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਧੁ ਤਦੇਵ ਤੰ ਅਪ੍ਪਨਿਗ੍ਘੇਸੰ। ਯਦੇਵ ਤੰ ਅਪ੍ਪਨਿਗ੍ਘੇਸੰ ਤਦੇਵ ਤੰ ਵਿਜਿਨਵਾਤੰ। ਯਦੇਵ ਤੰ ਵਿਜਿਨਵਾਤੰ ਤਦੇਵ ਤੰ ਮਨੁਸ੍ਸਰਾਹਸ੍ਸੇਯਯਕੰ। ਯਦੇਵ ਤੰ ਮਨੁਸ੍ਸਰਾਹਸ੍ਸੇਯਯਕੰ ਤਦੇਵ ਤੰ ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਸਾਰੁਪ੍ਪੰ।

੫੩੪. “ਅਰਵ੍ਵਗਤੇ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਗਤੇ ਵਾ ਸੁਵ੍ਵਾਗਾਰਗਤੇ ਵਾ” ਤਿ ਅਰਵ੍ਵਗਤੇ ਵਾ ਹੇਤਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਗਤੇ ਵਾ ਸੁਵ੍ਵਾਗਾਰਗਤੇ ਵਾ।

੫੩੫. “ਨਿਸੀਦਤਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ” ਤਿ ਨਿਸਿਨ੍ਠੇ ਹੇਤਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ।

੫੩੬. “ਉਜੁ ਕਾਯੰ ਪਣਿਧਾਯਾ” ਤਿ ਉਜੁਕੇ ਹੇਤਿ ਕਾਯੇ ਠਿਤੇ ਪਣਿਹਿਤੇ।

੫੩੭. “ਪਰਿਮੁਖੰ ਸਤਿੰ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ” ਤਿ ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਤਿ”। ਅਯੰ ਸਤਿ ਉਪਟ੍ਠਿਤਾ ਹੇਤਿ ਸੁਪਟ੍ਠਿਤਾ ਨਾਸਿਕਗ੍ਧੇ ਵਾ ਮੁਖਨਿਮਿਤ੍ਥੇ ਵਾ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਰਿਮੁਖੰ ਸਤਿੰ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ” ਤਿ।

੫੩੮. “ਅਭਿਜ਼੍ਞ ਲੋਕੇ ਪਹਾਯਾ” ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਭਿਜ਼੍ਞਾ? ਯੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ...ਪੇਂ... ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਅਭਿਜ਼੍ਞਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਲੋਕੇ? ਪਥੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਲੋਕੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਲੋਕੇ”। ਅਯੰ ਅਭਿਜ਼੍ਞਾ ਇਮਮ੍ਹਿ ਲੋਕੇ ਸਨ੍ਹਾ ਹੇਤਿ ਸਮਿਤਾ ਘੂਪਸਨ੍ਹਾ ਅਤ੍ਥੁਲ੍ਲਾਤਾ ਅਥਤ੍ਥੁਲ੍ਲਾਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੇਸਿਤਾ ਘਿਸੇਸਿਤਾ ਬਯਨ੍ਹੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਘੁਚੁਤਿ “ਅਭਿਜ਼੍ਞ ਲੋਕੇ ਪਹਾਯਾ” ਤਿ।

੫੩੯. “ਘਿਗਤਾਭਿਜ਼੍ਞੇਨ ਚੇਤਸਾ” ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਚਿਤੁ? ਯੰ ਚਿਤੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਘਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਚਿਤੁ”। ਇਦੰ ਚਿਤੁ ਘਿਗਤਾਭਿਜ਼੍ਞ ਹੇਤਿ। ਤੇਨ ਘੁਚੁਤਿ “ਘਿਗਤਾਭਿਜ਼੍ਞੇਨ ਚੇਤਸਾ” ਤਿ।

੫੪੦. “ਘਿਹਰਤੀ” ਤਿ ਇਰਿਯਤਿ ਘਤੁਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਘਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਘੁਚੁਤਿ “ਘਿਹਰਤੀ” ਤਿ।

੫੪੧. “ਅਭਿਜ਼੍ਞਾਯ ਚਿਤੁ ਪਰਿਸੇਧੇਤੀ” ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਭਿਜ਼੍ਞਾ? ਯੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ...ਪੇਂ... ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਅਭਿਜ਼੍ਞਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਚਿਤੁ? ਯੰ ਚਿਤੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਘਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਚਿਤੁ”। ਇਦੰ ਚਿਤੁ ਇਮਾਯ ਅਭਿਜ਼੍ਞਾਯ ਸੇਧੇਤਿ ਘਿਸੇਧੇਤਿ ਪਰਿਸੇਧੇਤਿ ਮੇਚੇਤਿ ਘਿਮੇਚੇਤਿ ਪਰਿਮੇਚੇਤਿ। ਤੇਨ ਘੁਚੁਤਿ “ਅਭਿਜ਼੍ਞਾਯ ਚਿਤੁ ਪਰਿਸੇਧੇਤੀ” ਤਿ।

੫੪੨. “ਬਯਾਪਾਦਪਦੇਸੰ ਪਹਾਯਾ” ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਬਯਾਪਾਦੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਦੇਸੇ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਬਯਾਪਾਦੇ? ਯੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਆਘਾਤੇ ਪਟਿਘਾਤੇ ਪਟਿਘੰ ਪਟਿਘਿਰੇਧੇ ਕੇਧੇ ਪਕੇਧੇ ਸਮ੍ਪਕੇਧੇ ਦੇਸੇ ਪਦੇਸੇ ਸਮ੍ਪਦੇਸੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਬਯਾਪਤਿ ਮਨੇਪਦੇਸੇ ਕੇਧੇ ਕੁਜ੍ਞਨਾ ਕੁਜ੍ਞਿਤਤੁੰ ਦੇਸੇ ਦੁਸ੍ਸਨਾ ਦੁਸ੍ਸਿਤਤੁੰ [ਦੂਸਨਾ ਦੂਸਿਤਤੁੰ (ਸਯਾੰ)] ਬਯਾਪਤਿ ਬਯਾਪਜ੍ਜਨਾ ਬਯਾਪਜ੍ਜਿਤਤੁੰ ਘਿਰੇਧੇ ਪਟਿਘਿਰੇਧੇ ਚਵ੍ਡਿਕ੍ਕੰ ਅਸੁਰੇਧੇ ਅਨਤੁਮਨਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਬਯਾਪਾਦੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਦੇਸੇ? ਯੇ ਬਯਾਪਾਦੇ ਸੇ ਪਦੇਸੇ, ਯੇ ਪਦੇਸੇ ਸੇ ਬਯਾਪਾਦੇ। ਇਤਿ ਅਯਥੁ ਬਯਾਪਾਦੇ ਅਯਥੁ ਪਦੇਸੇ ਸਨ੍ਹਾ ਹੇਨ੍ਹਿ ਸਮਿਤਾ ਘੂਪਸਨ੍ਹਾ ਅਤ੍ਥੁਲ੍ਲਾਤਾ ਅਥਤ੍ਥੁਲ੍ਲਾਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੇਸਿਤਾ ਘਿਸੇਸਿਤਾ ਬਯਨ੍ਹੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਘੁਚੁਤਿ “ਬਯਾਪਾਦਪਦੇਸੰ ਪਹਾਯਾ” ਤਿ।

੫੪੩. “ਅਬਯਾਪਨ੍ਨਚਿਤੁ” ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਚਿਤੁ? ਯੰ ਚਿਤੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਘਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਚਿਤੁ”। ਇਦੰ ਚਿਤੁ ਅਬਯਾਪਨ੍ਨ ਹੇਤਿ। ਤੇਨ ਘੁਚੁਤਿ “ਅਬਯਾਪਨ੍ਨਚਿਤੁ” ਤਿ।

੫੪੪. “ਘਿਹਰਤੀ” ਤਿ...ਪੇਂ... ਤੇਨ ਘੁਚੁਤਿ “ਘਿਹਰਤੀ” ਤਿ।

੫੪੫. “ਬਯਾਪਾਦਪਦੇਸਾ ਚਿਤੁ ਪਰਿਸੇਧੇਤੀ” ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਬਯਾਪਾਦੇ ਅਤ੍ਥਿ ਪਦੇਸੇ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਬਯਾਪਾਦੇ? ਯੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਆਘਾਤੇ...ਪੇਂ... ਚਵ੍ਡਿਕ੍ਕੰ ਅਸੁਰੇਧੇ ਅਨਤੁਮਨਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਬਯਾਪਾਦੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਦੇਸੇ? ਯੇ ਬਯਾਪਾਦੇ ਸੇ ਪਦੇਸੇ, ਯੇ ਪਦੇਸੇ ਸੇ ਬਯਾਪਾਦੇ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮ ਚਿਤ੍ਰੁ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਰੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇਂ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤ੍ਰੁ”। ਇਦੰ ਚਿਤ੍ਰੁ ਇਮਮ੍ਹਾ ਬਯਾਪਾਦਪਦੇਸਾ ਸੇਧੇਤਿ ਵਿਸੇਧੇਤਿ ਪਰਿਸੇਧੇਤਿ ਮੇਚੇਤਿ ਵਿਮੇਚੇਤਿ ਪਰਿਮੇਚੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਬਯਾਪਾਦਪਦੇਸਾ ਚਿਤ੍ਰੁ ਪਰਿਸੇਧੇਤੀ”ਤਿ।

੫੪੬. “ਥਿਨਮਿਦ੍ਧੰ ਪਹਾਯਾ”ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਥਿਨੰ [ਥੀਨੰ (ਸੀੰ ਸਯਾੰ)], ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਦ੍ਧੰ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮ ਥਿਨੰ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਰੁਸ੍ਸ ਅਕਲਯਤਾ ਅਕਮ੍ਮਵਵਤਾ ਓਲੀਯਨਾ ਸਲਲੀਯਨਾ ਲੀਨੰ ਲੀਯਨਾ ਲੀਯਿਤਤੁੰ ਥਿਨੰ ਥਿਯਨਾ ਥਿਯਿਤਤੁੰ [ਥੀਯਨਾ ਥੀਯਿਤਤੁੰ (ਸੀੰ ਸਯਾੰ)] ਚਿਤ੍ਰੁਸ੍ਸ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਥਿਨੰ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮ ਮਿਦ੍ਧੰ? ਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਅਕਲਯਤਾ ਅਕਮ੍ਮਵਵਤਾ ਓਨਾਹੇ ਪਰਿਯੋਨਾਹੇ ਅਨੁਸਮੇਰੇਧੇ ਮਿਦ੍ਧੰ ਸੁਪ੍ਪੰ ਪਚਲਾਯਿਕਾ ਸੁਪ੍ਪੰ ਸੁਪ੍ਪਨਾ ਸੁਪ੍ਪਿਤਤੁੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮਿਦ੍ਧੰ”। ਇਤਿ ਇਦਥੁ ਥਿਨੰ ਇਦਥੁ ਮਿਦ੍ਧੰ ਸਨੁਾ ਹੇਨੁਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨੁਾ ਅਤ੍ਥੁਕ੍ਥਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥੁਕ੍ਥਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੇਸਿਤਾ ਵਿਸੇਸਿਤਾ ਬਯਨੁੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਥਿਨਮਿਦ੍ਧੰ ਪਹਾਯਾ”ਤਿ।

੫੪੭. “ਵਿਗਤਥਿਨਮਿਦ੍ਧੇ”ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਸ੍ਸ ਚਤੁਤੁਾ ਵਨੁਤੁਾ ਮੁਤੁਤੁਾ ਪਹੀਨਤੁਾ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟੁਤੁਾ ਪਹੀਨਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟੁਤੁਾ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਗਤਥਿਨਮਿਦ੍ਧੇ”ਤਿ।

੫੪੮. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ...ਪੇਂ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੫੪੯. “ਆਲੇਕਸਵਵੀ”ਤਿ। ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਸਵਵਾ? ਯਾ ਸਵਵਾ ਸਵਵਾਨਨਾ ਸਵਵਾਨਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਵਵਾ”। ਅਯੰ ਸਵਵਾ ਆਲੇਕਾ ਹੇਤਿ ਵਿਵਟਾ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ ਪਰਿਯੋਦਾਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਆਲੇਕਸਵਵੀ”ਤਿ।

੫੫੦. “ਸਤੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ”ਤਿ। ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਤਿ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮ ਸਮ੍ਪਜਵਵੰ? ਯਾ ਪਵਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮ੍ਪਜਵਵੰ”। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਚ ਸਤਿਯਾ ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮ੍ਪਜਵਵੇਨ ਉਪੇਤੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਤੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ”ਤਿ।

੫੫੧. “ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਰੁ ਪਰਿਸੇਧੇਤੀ”ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਥਿਨੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਦ੍ਧੰ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮ ਥਿਨੰ...ਪੇਂ... ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਥਿਨੰ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮ ਮਿਦ੍ਧੰ...ਪੇਂ... ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮਿਦ੍ਧੰ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮ ਚਿਤ੍ਰੁ...ਪੇਂ... ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤ੍ਰੁ”। ਇਦੰ ਚਿਤ੍ਰੁ ਇਮਮ੍ਹਾ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਾ ਸੇਧੇਤਿ ਵਿਸੇਧੇਤਿ ਪਰਿਸੇਧੇਤਿ ਮੇਚੇਤਿ ਵਿਮੇਚੇਤਿ ਪਰਿਮੇਚੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਰੁ ਪਰਿਸੇਧੇਤੀ”ਤਿ।

੫੫੨. “ਉਦ੍ਧਚੁਕ੍ਕਚੁ ਪਹਾਯਾ”ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਉਦ੍ਧਚੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਕ੍ਕਚੁ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮ ਉਦ੍ਧਚੁ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਰੁਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਚੁ ਅਵੂਪਸਮੇ ਚੇਤਸੇ ਵਿਕਖੇਪੇ ਭਨੁਤੁੰ ਚਿਤ੍ਰੁਸ੍ਸ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਦ੍ਧਚੁ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਕੁਕ੍ਰਚੁੰ? ਅਕਪ੍ਪਿਯੇ ਕਪ੍ਪਿਯਸਵ੍ਵਿਤਾ, ਕਪ੍ਪਿਯੇ ਅਕਪ੍ਪਿਯਸਵ੍ਵਿਤਾ, ਅਪ੍ਪਜਨੇ ਪ੍ਪਜਨਸਵ੍ਵਿਤਾ, ਪ੍ਪਜਨੇ ਅਪ੍ਪਜਨਸਵ੍ਵਿਤਾ, ਯੰ ਏਪ੍ਪਰੂਪੰ ਕੁਕ੍ਰਚੁੰ ਕੁਕ੍ਰਚੁੱਯਨਾ ਕੁਕ੍ਰਚੁੱਯਿਤਤੁੰ ਚੇਤਸੋ ਪ੍ਪਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਮਨੋਪ੍ਪਲਿਖਾ – ਇਦੰ ਪ੍ਪਚੁਤਿ “ਕੁਕ੍ਰਚੁੰ”। ਇਤਿ ਇਦਞ ਉਦ੍ਧਚੁੰ ਇਦਞ ਕੁਕ੍ਰਚੁੰ ਸਨ੍ਨਾ ਹੇਨ੍ਨਿ ਸਮਿਤਾ ਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ ਅਤ੍ਤੁਡ੍ਡਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਤੁਡ੍ਡਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੈਸਿਤਾ ਪ੍ਪਸੈਸਿਤਾ ਬਯਨ੍ਨੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਪ੍ਪਚੁਤਿ “ਉਦ੍ਧਚੁਕੁਕ੍ਰਚੁੰ ਪਹਾਯਾ”ਤਿ।

੫੫੩. “ਅਨੁਦਧਤੇ”ਤਿ ਤਸ੍ਯ ਉਦਧਚੂਕ੍ਕਚੂਸ੍ਯ ਚਤੁਤ੍ਯਾ ਅਨੁਤ੍ਯਾ ਮੁਤੁਤ੍ਯਾ ਪਹੀਨਤ੍ਯਾ ਪਟਿਨਿਸ੍ਯਟ੍ਯਾ ਪਹੀਨਪਟਿਨਿਸ੍ਯਟ੍ਯਾ। ਤੇਨ ਚਤੁਤ੍ਯਿ “ਅਨੁਦਧਤੇ”ਤਿ।

੫੫੪. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ ...ਧੇ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੫੫੫. “ਵੂਪਸਨੁਚਿਤ੍ਰੇ”ਤਿ। ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੰ ਚਿਤ੍ਰੁ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਰੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਧੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚੁਤਿ “ਚਿਤ੍ਰੁ”। ਇਦੰ ਚਿਤ੍ਰੁ ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਸਨੁੰ ਹੇਤਿ ਸਮਿਤੰ ਵੂਪਸਨੁੰ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚੁਤਿ “ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਵੂਪਸਨੁਚਿਤ੍ਰੇ”ਤਿ।

੫੫੬. “ਉਦੁਪਚੁਕੁਕੁਚੁ ਚਿਤੁ ਪਰਿਸੇਧੇਤੀ” ਤਿ ਅਤਿ ਉਦੁਪਚੁ, ਅਤਿ ਕੁਕੁਚੁ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਉਦ੍ਧਚ੍ਥੁ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਿਸ਼ ਉਦ੍ਧਚ੍ਥੁ ਅਵ੍ਧੂਪਸਮੇ ਚੇਤਸੇ ਾਕ੍ਸ਼ੇਥੇ ਭਨੁਤੁੰ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਿਸ਼ – ਇਦੰ ਾਚ੍ਥ੍ਰਿਤਿ “ਉਦ੍ਧਚ੍ਥੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਕੁਕ੍ਕੁਚੁੰ...ਪੇਂ... ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਕੁਕ੍ਕੁਚੁੰ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਚਿਤੁੰ...ਪੇਂ... ਇਦੰ ਘੁੰਚੁਤਿ “ਚਿਤੁੰ”। ਇਦੰ ਚਿਤੁੰ ਇਮਮ੍ਹਾ ਉਦਧਚੂਕੁਕ੍ਚੁ ਸੇਧੇਤਿ ਘਿੰਸੇਧੇਤਿ ਪਰਿਸੇਧੇਤਿ ਮੇਚੇਤਿ ਘਿੰਮੇਚੇਤਿ ਪਰਿਮੇਚੇਤਿ। ਤੇਨ ਘੁੰਚੁਤਿ “ਉਦਧਚੂਕੁਕ੍ਚੁ ਚਿਤੁੰ ਪਰਿਸੇਧੇਤੀ”ਤਿ।

੫੫੭. “ਵਿਚਿਕਿਚਛੰ ਪਹਾਯਾ” ਤਿ, ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਵਿਚਿਕਿਚਛਾ? ਯਾ ਕਕ੍ਖਾ ਕਕ੍ਖਾਯਨਾ ਕਕ੍ਖਾਯਿਤਤੁੰ ਵਿਮਿਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚਛਾ ਦਵੇਲ੍ਲੁਕੰ ਦਵਿਧਾਪਥੇ ਸੰਸਯੇ ਅਨੇਕੰਸਗ੍ਗਾਹੇ ਆਸਪ੍ਪਨਾ ਪਰਿਸਪ੍ਪਨਾ ਅਪਰਿਯੋਗਾਹਣਾ ਛਮ੍ਭਿਤਤੁੰ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਮਨੇਵਿਲੇਖੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਚਿਕਿਚਛਾ”। ਅਯੰ ਵਿਚਿਕਿਚਛਾ ਸਨੁਾ ਹੇਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨੁਾ ਅਤ੍ਤੁਤ੍ਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਤੁਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੇਸਿਤਾ ਵਿਸੇਸਿਤਾ ਬਯਨ੍ਨੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਚਿਕਿਚਛੰ ਪਹਾਯਾ” ਤਿ।

੫੫੮. “ਤਿਣਵਾਧਿਚਿਕਿਚਛੇ”ਤਿ, ਇਮੰ ਧਾਧਿਕਿਚਛੰ ਤਿਣਵੇ ਹੇਤਿ ਉਤ੍ਤਿਣਵੇ ਨਿਤ੍ਤਿਣਵੇ ਪਾਰਛਾਤੇ ਪਾਰਮਨੁਪਪਤ੍ਤੇ। ਤੇਨ
ਧਾਧਿਤਿ “ਤਿਣਵਾਧਿਚਿਕਿਚਛੇ”ਤਿ।

੫੫੯. “ਅਕਥੰਕਥੀ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮਮੇਸੁ”ਤਿ ਇਮਾਯ ਪਿਚਿਕਿਚਛਾਯ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮਮੇਸੁ ਨ ਕਞਖਤਿ ਨ ਪਿਚਿਕਿਚਛਤਿ ਅਕਥੰਕਥੀ ਹੇਤਿ ਨਿਕਥੰਕਥੀ ਪਿਕਥੰਕਥੇ। ਤੇਨ ਪੁਚੁਤਿ “ਅਕਥੰਕਥੀ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮਮੇਸੁ”ਤਿ।

੫੬੦. “ਵਿਚਿਕਿਚਛਾਯ ਚਿਤੁੰ ਪਰਿਸੋਧੇਤੀ”ਤਿ, ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਵਿਚਿਕਿਚਛਾ? ਯਾ ਕਕ੍ਖਾ ਕਕ੍ਖਾਯਨਾ ਕਕ੍ਖਾਯਿਤਤੁੰ ਛਮਭਿਤਤੁੰ ਚਿਤੁਸਸ ਮਨੇਵਿਲੇਖੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਚਿਕਿਚਛਾ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਚਿਤੁੰ? ਯੰ ਚਿਤੁੰ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤੁੰ”। ਇਦੰ ਚਿਤੁੰ ਇਮਾਯ
ਵਿਚਿਕਿਛਾਯ ਸੇਧੇਤਿ ਵਿਸੇਧੇਤਿ ਪਰਿਸੇਧੇਤਿ ਮੇਚੇਤਿ ਵਿਮੇਚੇਤਿ ਪਰਿਮੇਚੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਚਿਕਿਛਾਯ ਚਿਤੁੰ
ਪਰਿਸੇਧੇਤਿ”ਤਿ।

੫੬੧. “ਇਮੇ ਪਥੂ ਨੀਕਰਣੇ ਪਹਾਯਾ” ਤਿ ਇਮੇ ਪਥੂ ਨੀਕਰਣਾ ਸਨ੍ਹਾ ਹੇਨ੍ਹਿ ਸਮਿਤਾ ਯੂਪਸਨ੍ਹਾ ਅਤ੍ਥੁਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥੁਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੇਸਿਤਾ ਿਸੇਸਿਤਾ ਬਯਨ੍ਹੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਯੁਚੁਤਿ “ਇਮੇ ਪਥੂ ਨੀਕਰਣੇ ਪਹਾਯਾ” ਤਿ।

੫੬੨. “ਚੇਤਸੇ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇ” ਤਿ ਇਮੇ ਪਥੂ ਨੀਕਰਣਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸਾ।

੫੬੩. “ਪਵ੍ਵਾਯ ਦੁਬ੍ਬਲੀਕਰਣੇ” ਤਿ ਇਮੇਹਿ ਪਥੂਹਿ ਨੀਕਰਣੇਹਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਹਾ ਚੇਯ ਪਵ੍ਵਾ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਹਾ ਚ ਪਵ੍ਵਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਤੇਨ ਯੁਚੁਤਿ “ਪਵ੍ਵਾਯ ਦੁਬ੍ਬਲੀਕਰਣੇ” ਤਿ।

੫੬੪. “ਵਿਵਿਚ੍ਯੇ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਯ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹੀ” ਤਿ ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਕਾਮਾ? ਛਨ੍ਹੇ ਕਾਮੇ, ਰਾਗੇ ਕਾਮੇ, ਛਨ੍ਹਰਾਗੇ ਕਾਮੇ, ਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਕਾਮੇ, ਰਾਗੇ ਕਾਮੇ, ਸਕ੍ਕਪ੍ਪਰਾਗੇ ਕਾਮੇ – ਇਮੇ ਯੁਚੁਨ੍ਹਿ “ਕਾਮਾ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਹੇ, ਬਯਾਪਾਦੇ, ਥਿਨ੍ਹ, ਮਿਦ੍ਧੰ, ਉਦ੍ਧਚ੍ਥੰ, ਕੁਕ੍ਕਚ੍ਥੰ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ – ਇਮੇ ਯੁਚੁਨ੍ਹਿ “ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ”। ਇਤਿ ਇਮੇਹਿ ਚ ਕਾਮੇਹਿ ਇਮੇਹਿ ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਯੇ ਹੇਤਿ। ਤੇਨ ਯੁਚੁਤਿ “ਵਿਵਿਚ੍ਯੇ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਯ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹੀ” ਤਿ।

੫੬੫. “ਸਵਿਤਕ੍ਕੰ ਸਵਿਚਾਰ” ਨ੍ਹਿ ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਤਕ੍ਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਚਾਰੇ।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਵਿਤਕ੍ਕੇ? ਯੇ ਤਕ੍ਕੇ ਵਿਤਕ੍ਕੇ ਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ ਅਪ੍ਪਨਾ ਬਯਪ੍ਪਨਾ ਚੇਤਸੇ ਅਭਿਨਿਰੇਪਨਾ ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਯੁਚੁਤਿ “ਵਿਤਕ੍ਕੇ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਵਿਚਾਰੇ? ਯੇ ਚਾਰੇ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਵਿਚਾਰੇ ਉਪਵਿਚਾਰੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਅਨੁਸਨ੍ਧਨਤਾ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖਨਤਾ – ਅਯੰ ਯੁਚੁਤਿ ਵਿਚਾਰੇ। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚ ਵਿਤਕ੍ਕੇਨ ਇਮਿਨਾ ਚ ਵਿਚਾਰੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੇਤਿ...ਧੇ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਯੁਚੁਤਿ “ਸਵਿਤਕ੍ਕੰ ਸਵਿਚਾਰ” ਨ੍ਹਿ।

੫੬੬. “ਵਿਵੇਕਜ” ਨ੍ਹਿ ਵਿਤਕ੍ਕੇ, ਵਿਚਾਰੇ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਯਤਾ – ਤੇ ਇਮਸ੍ਸਮਿੰ ਵਿਵੇਕੇ ਜਾਤਾ ਹੇਨ੍ਹਿ ਸਵ੍ਵਜਾਤਾ ਨਿਬ੍ਬਤੁਾ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤੁਾ ਪਾਤੁਭੂਤਾ। ਤੇਨ ਯੁਚੁਤਿ “ਵਿਵੇਕਜ” ਨ੍ਹਿ।

੫੬੭. “ਪੀਤਿਸੁਖ” ਨ੍ਹਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖੰ।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਪੀਤਿ? ਯਾ ਪੀਤਿ ਪਾਮੇਜ੍ਜੰ ਆਮੇਦਨਾ ਪਮੇਦਨਾ ਹਾਸੇ ਪਹਾਸੇ ਵਿਤ੍ਥਿ ਓਦਗਯੰ ਅਤੁਮਨਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਯੁਚੁਤਿ “ਪੀਤਿ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਸੁਖੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਯੁਚੁਤਿ “ਸੁਖੰ”। ਇਦੰ ਸੁਖੰ ਇਮਾਯ ਪੀਤਿਯਾ ਸਹਗਤੰ ਹੇਤਿ ਸਹਜਾਤੰ ਸੰਸਟ੍ਠੰ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ। ਤੇਨ ਯੁਚੁਤਿ “ਪੀਤਿਸੁਖ” ਨ੍ਹਿ।

੫੬੮. “ਪਠਮ” ਨ੍ਹਿ ਗਣਨਾਨੁਪੁਬ੍ਬਤਾ [ਗਣਨਾਨੁਪੁਬ੍ਬਤੋ (ਸਯਾ) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ] ਪਠਮੰ। ਇਦੰ ਪਠਮੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਪਠਮੰ।

੫੬੯. “ਝਾਨ” ਨ੍ਹਿ ਵਿਤਕ੍ਕੇ, ਵਿਚਾਰੇ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਯਤਾ।

੫੭੦. “ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾ”ਤਿ ਯੇ ਪਠਮਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੇ ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਤਿ ਸਮ੍ਪਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੫੭੧. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ ...ਪੇਂ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੫੭੨. “ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ”ਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਤਕ੍ਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਚਾਰੇ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵਿਤਕ੍ਕੇ? ਯੇ ਤਕ੍ਕੇ ਵਿਤਕ੍ਕੇ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਤਕ੍ਕੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵਿਚਾਰੇ? ਯੇ ਚਾਰੇ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਵਿਚਾਰੇ ਉਪਵਿਚਾਰੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਅਨੁਸਨ੍ਧਨਤਾ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖਨਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਚਾਰੇ”। ਇਤਿ ਅਯਥੁ ਵਿਤਕ੍ਕੇ ਅਯਥੁ ਵਿਚਾਰੇ ਸਨੁ ਹੇਨਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨੁ ਅਤ੍ਥੁਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥੁਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੇਸਿਤਾ ਵਿਸੇਸਿਤਾ ਬਯਨੁਕਿਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ”ਤਿ।

੫੭੩. “ਅਜ੍ਝਤੁ”ਨਿ ਯੰ ਅਜ੍ਝਤੁੰ ਪਚੁਤੁੰ।

੫੭੪. “ਸਮ੍ਪਸਾਦਨ”ਨਿ ਯਾ ਸਦ੍ਧਾ ਸਦ੍ਧਨਾ ਓਕਪ੍ਪਨਾ ਅਭਿਪ੍ਪਸਾਦੇ।

੫੭੫. “ਚੇਤਸੇ ਏਕੇਦਿਭਾਵ”ਨਿ ਯਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਠਿਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੫੭੬. “ਅਵਿਤਕ੍ਕ ਅਵਿਚਾਰ”ਨਿ ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਤਕ੍ਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਚਾਰੇ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵਿਤਕ੍ਕੇ? ਯੇ ਤਕ੍ਕੇ ਵਿਤਕ੍ਕੇ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਤਕ੍ਕੇ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਵਿਚਾਰੇ? ਯੇ ਚਾਰੇ ਅਨੁਚਾਰੇ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਵਿਚਾਰੇ ਉਪਵਿਚਾਰੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਅਨੁਸਨ੍ਧਨਤਾ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖਨਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਚਾਰੇ”। ਇਤਿ ਅਯਥੁ ਵਿਤਕ੍ਕੇ ਅਯਥੁ ਵਿਚਾਰੇ ਸਨੁ ਹੇਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨੁ ਅਤ੍ਥੁਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥੁਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੇਸਿਤਾ ਵਿਸੇਸਿਤਾ ਬਯਨੁਕਿਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਵਿਤਕ੍ਕ ਅਵਿਚਾਰ”ਨਿ।

੫੭੭. “ਸਮਾਧਿਜ”ਨਿ ਸਮ੍ਪਸਾਦੇ ਪੀਤਿਸੁਖੰ – ਤੇ ਇਮਸ੍ਸਿੰ ਸਮਾਧਿਮਿ ਜਾਤਾ ਹੇਨਿ ਸਵ੍ਯਾਤਾ ਨਿਬ੍ਬਤੁ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤੁ ਪਾਤੁਭੂਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਮਾਧਿਜ”ਨਿ।

੫੭੮. “ਪੀਤਿਸੁਖੰ”ਨਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪੀਤਿ...ਪੇਂ... ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪੀਤਿ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸੁਖੰ...ਪੇਂ... ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੁਖੰ”। ਇਦੰ ਸੁਖੰ ਇਮਾਯ ਪੀਤਿਯਾ ਸਹਗਤੰ ਹੇਤਿ ਸਹਜਾਤੰ ਸੰਸਟੁੰ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਪੀਤਿਸੁਖੰ”ਨਿ।

੫੭੯. “ਦੁਤਿਯ”ਨਿ ਗਣਨਾਨੁਪੁਬ੍ਬਤਾ ਦੁਤਿਯੰ। ਇਦੰ ਦੁਤਿਯੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਦੁਤਿਯੰ।

੫੮੦. “ਝਾਨ”ਨਿ ਸਮ੍ਪਸਾਦੇ, ਪੀਤਿਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ।

੫੮੧. “ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾ”ਤਿ ਯੇ ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੇ ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਤਿ ਸਮ੍ਪਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੫੮੨. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ ...ਪੇਂ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੫੮੩. “ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ”ਤਿ ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਪੀਤਿ? ਯਾ ਪੀਤਿ ਪਾਮੇਜ੍ਜੰ ਆਮੇਦਨਾ ਪਮੇਦਨਾ ਹਾਸੇ ਪਹਾਸੇ ਵਿਤ੍ਤਿ
ਓਦਗਜੰ ਅਤੁਮਨਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪੀਤਿ”। ਅਯੰ ਪੀਤਿ ਸਨੁਾ ਹੇਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨੁਾ ਅਤ੍ਥੁਕਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥੁਕਤਾ
ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੇਸਿਤਾ ਵਿਸੇਸਿਤਾ ਬਯਨੁਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ”ਤਿ।

੫੮੪. “ਉਪੇਕ੍ਖਕੇ”ਤਿ ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ? ਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਨਾ ਅਜ੍ਞਪੇਕ੍ਖਨਾ ਮਜ੍ਞਤੁਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ
ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕ੍ਖਾ”। ਇਮਾਯ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਉਪੇਤੋ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕ੍ਖਕੇ”ਤਿ।

੫੮੫. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ ...ਪੇਂ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੫੮੬. “ਸਤੋ ਚ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ”ਤਿ ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਤਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵੰ? ਯਾ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ
“ਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵੰ”। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਚ ਸਤਿਯਾ ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਤੋ ਚ
ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ”ਤਿ।

੫੮੭. “ਸੁਖਯੁ ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਸੰਵੇਦੇਤੀ”ਤਿ ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸੁਖੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ
ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੁਖੰ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕਾਯੇ? ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕਾਯੇ”। ਇਦੰ ਸੁਖੰ ਇਮਿਨਾ
ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਸੰਵੇਦੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੁਖਯੁ ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਸੰਵੇਦੇਤੀ”ਤਿ।

੫੮੮. “ਯੰ ਤ ਅਰਿਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨੁੀ”ਤਿ ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਰਿਯਾ? ਅਰਿਯਾ ਵੁਚੁਨੁਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਚ ਬੁਦ੍ਧਸਾਕਾ ਚ। ਤੇ ਇਮੰ
ਆਚਿਕ੍ਖਨੁਿ ਦੇਸੇਨੁਿ ਪਵ੍ਵਪੇਨੁਿ [ਪਵ੍ਵਾਪੇਨੁਿ (ਸੀਂ ਸਯਾ)] ਪਟ੍ਠਪੇਨੁਿ ਵਿਵਰਨੁਿ ਵਿਭਜਨੁਿ ਉਤ੍ਠਾਨਿ ਕਰੇਨੁਿ ਪਕਾਸੇਨੁਿ। ਤੇਨ
ਵੁਚੁਤਿ “ਯੰ ਤ ਅਰਿਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨੁੀ”ਤਿ।

੫੮੯. “ਉਪੇਕ੍ਖਕੇ ਸਤਿਮਾ ਸੁਖਵਿਹਾਰੀ”ਤਿ ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ? ਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਨਾ ਅਜ੍ਞਪੇਕ੍ਖਨਾ ਮਜ੍ਞਤੁਤਾ
ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕ੍ਖਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇਂ... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਤਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸੁਖੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ
ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੁਖੰ”। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਚ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਇਮਾਯ ਚ ਸਤਿਯਾ ਇਮਿਨਾ ਚ ਸੁਖੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ ਇਰਿਯਤਿ
ਵਤੁਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕ੍ਖਕੇ ਸਤਿਮਾ ਸੁਖਵਿਹਾਰੀ”ਤਿ।

੫੯੦. “ਤਤਿਯ”ਨੁਿ ਗਣਨਾਨੁਪੁਬ੍ਥਤਾ ਤਤਿਯੰ। ਇਦੰ ਤਤਿਯੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਤਤਿਯੰ।

੫੯੧. “ਝਾਨ”ਨੁਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਸਤਿ, ਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵੰ, ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਘਤਾ।

੫੯੨. “ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾ”ਤਿ ਯੇ ਤਤਿਯਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੇ ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਤਿ ਸਮ੍ਪਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੫੯੩. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੫੯੪. “ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ”ਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸੁਖੰ? ਯੰ ਕਾਯਿਕੰ ਸਾਤੰ ਕਾਯਿਕੰ ਸੁਖੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੁਖੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਦੁਕ੍ਖੰ? ਯੰ ਕਾਯਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਕਾਯਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕ੍ਖੰ”। ਇਤਿ ਇਦਥੁ ਸੁਖੰ ਇਦਥੁ ਦੁਕ੍ਖੰ ਸਨੁਾ ਹੇਨ੍ਹਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨੁਾ ਅਤ੍ਥੁਲ੍ਲਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥੁਲ੍ਲਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੇਸਿਤਾ ਵਸਿਸੇਸਿਤਾ ਬਯਨ੍ਹੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ”ਤਿ।

੫੯੫. “ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਸੋਮਨਸ੍ਸਦੇਮਨਸ੍ਸਾਨੰ ਅਤ੍ਥੁਲ੍ਲਮਾ”ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸੋਮਨਸ੍ਸੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੋਮਨਸ੍ਸੰ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ”। ਇਤਿ ਇਦਥੁ ਸੋਮਨਸ੍ਸੰ ਇਦਥੁ ਦੇਮਨਸ੍ਸੰ ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਸਨੁਾ ਹੇਨ੍ਹਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨੁਾ ਅਤ੍ਥੁਲ੍ਲਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥੁਲ੍ਲਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੇਸਿਤਾ ਵਸਿਸੇਸਿਤਾ ਬਯਨ੍ਹੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਸੋਮਨਸ੍ਸਦੇਮਨਸ੍ਸਾਨੰ ਅਤ੍ਥੁਲ੍ਲਮਾ”ਤਿ।

੫੯੬. “ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ”ਨ੍ਹਿ ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ”ਨ੍ਹਿ।

੫੯੭. “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਤਿਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ”ਨ੍ਹਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ? ਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਨਾ ਅਜ੍ਞਪੇਕ੍ਖਨਾ ਮਜ੍ਞਤੁਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕ੍ਖਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਤਿ”। ਅਯੰ ਸਤਿ ਇਮਾਯ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਵਿਵਟਾ ਹੇਤਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ ਪਰਿਯੋਦਾਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਤਿਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ”ਨ੍ਹਿ।

੫੯੮. “ਚਤੁਤ੍ਥੁ”ਨ੍ਹਿ ਗਣਨਾਨੁਪੁਬ੍ਬਤਾ ਚਤੁਤ੍ਥੁ, ਇਦੰ ਚਤੁਤ੍ਥੁ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥੁ।

੫੯੯. “ਝਾਨ”ਨ੍ਹਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਸਤਿ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਯੁਤਾ।

੬੦੦. “ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾ”ਤਿ ਯੇ ਚਤੁਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੇ ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਤਿ ਸਮ੍ਪਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੬੦੧. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੬੦੨. “ਸਬਸੇ ਰੂਪਸਵਾਨ ਸਮਤਿਕਮਾ” ਤਿ ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਰੂਪਸਵਾ? ਰੂਪਾਚਰਸਮਾਪਤਿੰ ਸਮਾਪਨ੍ਰਸ੍ਰਾ ਉਪਪਨ੍ਰਸ੍ਰਾ ਾ ਦਿਟ੍ਰਧਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਰਾ ਾ ਸਵਾ ਸਵਜਾਨਨਾ ਸਵਜਾਨਿਤਤੁੰ – ਇਮਾ ਾਚ੍ਰਿਤਿ “ਰੂਪਸਵਾਯੇ”। ਇਮਾ ਰੂਪਸਵਾਯੇ ਅਤਿਕ੍ਰਨੇ ਹੇਤਿ ਾਤਿਕ੍ਰਨੇ ਸਮਤਿਕ੍ਰਨੇ। ਤੇਨ ਾਚ੍ਰਿਤਿ “ਸਬਸੇ ਰੂਪਸਵਾਨ ਸਮਤਿਕਮਾ” ਤਿ।

੬੦੩. “ਪਟਿਪਸਵਾਨ ਅਤ੍ਰੁਲਾ” ਤਿ ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਪਟਿਪਸਵਾ? ਰੂਪਸਵਾ ਸਦ੍ਰਸਵਾ...ਪੇ... ਫੇਟ੍ਰਬਸਵਾ – ਇਮਾ ਾਚ੍ਰਿਤਿ ਪਟਿਪਸਵਾਯੇ। ਇਮਾ ਪਟਿਪਸਵਾਯੇ ਸਨ੍ਰਾ ਹੇਨ੍ਰਿ ਸਮਿਤਾ ਾਪਸਨ੍ਰਾ ਅਤ੍ਰੁਲਾ ਅਭਤ੍ਰੁਲਾ ਅਪ੍ਰਿਤਾ ਬਯਪ੍ਰਿਤਾ ਸੇਸਿਤਾ ਾਸੇਸਿਤਾ ਬਯਨ੍ਰਿਕਤਾ। ਤੇਨ ਾਚ੍ਰਿਤਿ “ਪਟਿਪਸਵਾਨ ਅਤ੍ਰੁਲਾ” ਤਿ।

੬੦੪. “ਨਾਨਤ੍ਰਸਵਾਨ ਅਮਨਸਿਕਾਰਾ” ਤਿ ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਨਾਨਤ੍ਰਸਵਾ? ਅਸਮਾਪਨ੍ਰਸ੍ਰਾ ਮਨੇਧਾਤੁ ਸਮਛਿਸ੍ਰਾ ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਸਮਛਿਸ੍ਰਾ ਾ ਸਵਾ ਸਵਜਾਨਨਾ ਸਵਜਾਨਿਤਤੁੰ – ਇਮਾ ਾਚ੍ਰਿਤਿ “ਨਾਨਤ੍ਰਸਵਾਯੇ”। ਇਮਾ ਨਾਨਤ੍ਰਸਵਾਯੇ ਨ ਮਨਸਿ ਕਰੇਤਿ। ਤੇਨ ਾਚ੍ਰਿਤਿ “ਨਾਨਤ੍ਰਸਵਾਨ ਅਮਨਸਿਕਾਰਾ” ਤਿ।

੬੦੫. “ਅਨਨ੍ਰੇ ਆਕਾਸੇ” ਤਿ, ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਆਕਾਸੇ? ਯੇ ਆਕਾਸੇ ਆਕਾਸਗਤੰ ਅਯੰ ਅਧਗਤੰ ਵਿਵਰੇ ਵਿਵਰਗਤੰ ਅਸਮ੍ਰੁਟ੍ਰੰ ਚਤ੍ਰੁਹਿ ਮਹਾਭੂਤੇਹਿ – ਅਯੰ ਾਚ੍ਰਿਤਿ “ਆਕਾਸੇ”। ਤਸ੍ਰਿੰ ਆਕਾਸੇ ਚਿਤ੍ਰੰ ਠਪੇਤਿ ਸ੍ਰੁਪੇਤਿ ਅਨਨ੍ਰੰ ਫਰਤਿ। ਤੇਨ ਾਚ੍ਰਿਤਿ “ਅਨਨ੍ਰੇ ਆਕਾਸੇ” ਤਿ।

੬੦੬. “ਆਕਾਸਾਨਵ੍ਰਾਯਤਨ” ਨ੍ਰਿ ਆਕਾਸਾਨਵ੍ਰਾਯਤਨੰ ਸਮਾਪਨ੍ਰਸ੍ਰਾ ਾ ਉਪਪਨ੍ਰਸ੍ਰਾ ਾ ਦਿਟ੍ਰਧਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਰਾ ਾ ਚਿਤ੍ਰਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਰਾ।

੬੦੭. “ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾ” ਤਿ ਯੇ ਆਕਾਸਾਨਵ੍ਰਾਯਤਨਸ੍ਰਾ ਲਾਭੇ ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਤ੍ਰਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਰਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੬੦੮. “ਵਿਹਰਤੀ” ਤਿ...ਪੇ... ਤੇਨ ਾਚ੍ਰਿਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ” ਤਿ।

੬੦੯. “ਸਬਸੇ ਆਕਾਸਾਨਵ੍ਰਾਯਤਨ ਸਮਤਿਕਮਾ” ਤਿ ਇਮੰ ਆਕਾਸਾਨਵ੍ਰਾਯਤਨੰ ਅਤਿਕ੍ਰਨੇ ਹੇਤਿ ਾਤਿਕ੍ਰਨੇ ਸਮਤਿਕ੍ਰਨੇ। ਤੇਨ ਾਚ੍ਰਿਤਿ “ਸਬਸੇ ਆਕਾਸਾਨਵ੍ਰਾਯਤਨ ਸਮਤਿਕਮਾ” ਤਿ।

੬੧੦. “ਅਨਨ੍ਰੰ ਵਿਵਾਣ” ਨ੍ਰਿ ਤਯੇਵ ਆਕਾਸੰ ਵਿਵਾਣੇਨ ਫੁਟ੍ਰੰ ਮਨਸਿ ਕਰੇਤਿ ਅਨਨ੍ਰੰ ਫਰਤਿ। ਤੇਨ ਾਚ੍ਰਿਤਿ “ਅਨਨ੍ਰੰ ਵਿਵਾਣ” ਨ੍ਰਿ।

੬੧੧. “ਵਿਵਾਣਵ੍ਰਾਯਤਨ” ਨ੍ਰਿ ਵਿਵਾਣਵ੍ਰਾਯਤਨੰ ਸਮਾਪਨ੍ਰਸ੍ਰਾ ਾ ਉਪਪਨ੍ਰਸ੍ਰਾ ਾ ਦਿਟ੍ਰਧਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਰਾ ਾ ਚਿਤ੍ਰਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਰਾ।

੬੧੨. “ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾ” ਤਿ ਯੇ ਵਿਵਾਣਵ੍ਰਾਯਤਨਸ੍ਰਾ ਲਾਭੇ ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਤ੍ਰਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਰਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੬੧੩. “ਵਿਹਰਤੀ” ਤਿ...ਪੇ... ਤੇਨ ਾਚ੍ਰਿਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ” ਤਿ।

੬੧੪. “ਸਬਸੇ ਵਿਵਾਣਵ੍ਰਾਯਤਨ ਸਮਤਿਕਮਾ” ਤਿ ਇਮੰ ਵਿਵਾਣਵ੍ਰਾਯਤਨੰ ਅਤਿਕ੍ਰਨੇ ਹੇਤਿ ਾਤਿਕ੍ਰਨੇ ਸਮਤਿਕ੍ਰਨੇ। ਤੇਨ ਾਚ੍ਰਿਤਿ “ਸਬਸੇ ਵਿਵਾਣਵ੍ਰਾਯਤਨ ਸਮਤਿਕਮਾ” ਤਿ।

੬੧੫. “ਨਤ੍ਰਿ ਕਿਵ੍ਰੀ”ਤਿ ਤੰਯੇ੫ ਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਭਾਵੇਤਿ ਅਨੁਰਭਾਵੇਤਿ, “ਨਤ੍ਰਿ ਕਿਵ੍ਰੀ”ਤਿ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਤੇਨ
ਵੁਚੁਤਿ “ਨਤ੍ਰਿ ਕਿਵ੍ਰੀ”ਤਿ।

੬੧੬. “ਆਕਿਥ੍ਵਵ੍ਵਾਯਤਨ”ਨਿ ਆਕਿਥ੍ਵਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ ਵਾ ਉਪਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਸ ਵਾ
ਚਿਤੁਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ।

੬੧੭. “ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾ”ਤਿ ਯੇ ਆਕਿਥ੍ਵਵ੍ਵਾਯਤਨਸ੍ਸ ਲਾਭੇ ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੬੧੮. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ ...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੬੧੯. “ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਥ੍ਵਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮਾ”ਤਿ ਇਮੰ ਆਕਿਥ੍ਵਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਠੇ ਹੇਤਿ ਵਿਤਿਕ੍ਕਨ੍ਠੇ
ਸਮਤਿਕ੍ਕਨ੍ਠੇ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਥ੍ਵਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮਾ”ਤਿ।

“ਨੇ੧ਸਵ੍ਵੀਨਾਸਵ੍ਵੀ”ਤਿ ਤੰਯੇ੫ ਆਕਿਥ੍ਵਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਸਨੁਤ੍ਥੇ ਮਨਸਿ ਕਰੇਤਿ ਸਕ੍ਖਾਰਾ੧ਸੇਸਸਮਾਪਤ੍ਤਿੰ ਭਾਵੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ
“ਨੇ੧ਸਵ੍ਵੀਨਾਸਵ੍ਵੀ”ਤਿ [ਅਯੰ ਪਾਠੇ ਮਾਤਿਕਾਯੰ ਨਤ੍ਰਿ, ਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬਪੇਤ੍ਥਕੇਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ]।

੬੨੦. “ਨੇ੧ਸਵ੍ਵਾਨਾਸਵ੍ਵਾਯਤਨ”ਨਿ ਨੇ੧ਸਵ੍ਵਾਨਾਸਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਸਮਾਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ ਵਾ ਉਪਪਨ੍ਨ੍ਸ੍ ਵਾ
ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਸ ਵਾ ਚਿਤੁਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ।

੬੨੧. “ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾ”ਤਿ ਯੇ ਨੇ੧ਸਵ੍ਵਾਨਾਸਵ੍ਵਾਯਤਨਸ੍ਸ ਲਾਭੇ ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ
ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੬੨੨. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ ਇਰਿਯਤਿ ਵਤੁਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

ਸੁਤੁਨੁਭਾਜਨੀਯੰ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ

੧. ਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲੰ

੬੨੩. ਚਤੁਰਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ, ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ, ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ, ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ।

੬੨੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਧੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ...
ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵਿਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਥੁਛ੍ਛਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਵਿਤਕ੍ਕੇ, ਵਿਚਾਰੇ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖੰ,
ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ...
ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵਿਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਤਿਵਛ੍ਛਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਪੀਤਿ, ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ। ਇਦੰ
ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਰਿਰਾਗਾ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਚਤੁਤ੍ਵੰ ਝਾਨੰ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ... ਚਤੁਤ੍ਵੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਤੁਤ੍ਵੰ ਝਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਚਤੁਕ੍ਕੰ।

੬੨੫. ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਹਿਰਿਚੁਥ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਥੁਙ੍ਗਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਵਤਿਕ੍ਕੇ, ਵਰਿਚਾਰੇ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਹਿਰਿਚੁਥ ਕਾਮੇਹਿ ਵਹਿਰਿਚੁ ਅਰੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਵਤਿਕ੍ਕੰ ਵਰਿਚਾਰਮਤੁ ਵਹਿਰੇਕਜੰ ਪੀਤਿਸੁਖੰ ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਵਰਿਚਾਰੇ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਤਿਕ੍ਕਵਰਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਤਿਵਙ੍ਗਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਪੀਤਿ, ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਰਿਰਾਗਾ...ਪੇ... ਚਤੁਤ੍ਵੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਤੁਤ੍ਵੰ ਝਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ... ਪਥੁਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਥੁਮੰ ਝਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਪਥੁਕੰ।

੨. ਅਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲੰ

੬੨੬. ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਥੁਵਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਵਵਾਨਾਸਵਵਾਯਤਨਸਵਵਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ... ਚਤੁਤ੍ਵੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ। ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਤੁਤ੍ਵੰ ਝਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੩. ਲੋਕੁਤੁਰਕੁਸਲੰ

੬੨੭. ਚਤੁਰਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ, ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ, ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ, ਚਤੁਰ੍ਥੰ ਝਾਨੰ।

੬੨੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਆਵਿਚ੍ਛੇਧ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਆਹਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਵ੍ਠ੍ਠਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਆਤਿਕ੍ਕੇ, ਆਚਾਰੇ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਯੁਤਾ। ਇਦੰ ਆਚੂਤਿ “ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ”। ਅਯਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਆਤਿਕ੍ਕਆਚਾਰਾਨੰ ਆਪਸਮਾ...ਪੇ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਆਹਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਤਿਵਲ੍ਲਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਪੀਤਿ, ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਯੁਤਾ। ਇਦੰ ਆਚੂਤਿ “ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ”। ਅਯਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਆਚਾਰਾ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਆਹਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਦੁਵਲ੍ਲਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਯੁਤਾ। ਇਦੰ ਆਚੂਤਿ “ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ”। ਅਯਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਚਤੁਰ੍ਥੰ ਝਾਨੰ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ...ਪੇ... ਚਤੁਰ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਆਹਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਦੁਵਲ੍ਲਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਯੁਤਾ। ਇਦੰ ਆਚੂਤਿ “ਚਤੁਰ੍ਥੰ ਝਾਨੰ”। ਅਯਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਚਤੁਰ੍ਕੰ।

੬੨੯. ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਆਵਿਚ੍ਛੇਧ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਆਹਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਵ੍ਠ੍ਠਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਆਤਿਕ੍ਕੇ, ਆਚਾਰੇ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਯੁਤਾ। ਇਦੰ ਆਚੂਤਿ “ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ”। ਅਯਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਆਵਿਚ੍ਛੇਧ ਕਾਮੇਹਿ ਆਵਿਚ੍ਛਿ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਆਤਿਕ੍ਕ ਆਚਾਰਮਤ੍ਥੁ ਆਵੇਕਜੰ ਪੀਤਿਸੁਖੰ ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਆਹਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚਤੁਰ੍ਥਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ ਆਚਾਰੇ ਪੀਤਿ ਸੁਖੰ ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਯੁਤਾ। ਇਦੰ ਆਚੂਤਿ “ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ”। ਅਯਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਆਤਿਕ੍ਕਆਚਾਰਾਨੰ ਆਪਸਮਾ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਆਹਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਤਿਵਲ੍ਲਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਪੀਤਿ, ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਯੁਤਾ। ਇਦੰ ਆਚੂਤਿ “ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ”। ਅਯਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਤੁਯਾ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਰਿਰਾਗਾ...ਪੇਂ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾਨੰ ਵਰਿਹਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਯੁਤਾ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਤਿ “ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਤੁਯਾ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇਂ... ਪਥੂਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾਨੰ ਵਰਿਹਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਯੁਤਾ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਤਿ “ਪਥੂਮੰ ਝਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਪਥੂਕੰ।

੪. ਰੂਪਾਵਚਰਾਪਿਪਾਕਾ

੬੩੦. ਚਤੁਰਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ, ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ, ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ, ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ।

੬੩੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਤਿਤੁਯਾ ਮਗ੍ਯੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਰਿਵਰਿਚ੍ਧੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾਨੰ ਵਰਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਰਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁ ਉਪਚਿਤਤੁ ਵਰਿਪਾਕੰ ਵਰਿਵਰਿਚ੍ਧੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾਨੰ ਵਰਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਥੁਙ੍ਗਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਵਰਿਤਕ੍ਕੇ, ਵਰਿਚਾਰੇ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਯੁਤਾ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਤਿ “ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਤਿਤੁਯਾ ਮਗ੍ਯੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਰਿਤਕ੍ਕਵਰਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇਂ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾਨੰ ਵਰਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਰਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁ ਉਪਚਿਤਤੁ ਵਰਿਪਾਕੰ ਵਰਿਤਕ੍ਕਵਰਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇਂ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇਂ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇਂ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ...ਪੇਂ... ਪਥੂਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾਨੰ ਵਰਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਯੁਤਾ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਤਿ “ਪਥੂਮੰ ਝਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ...ਪੇਂ...।

੫. ਅਰੂਪਾਵਚਰਾਪਿਪਾਕਾ

੬੩੨. ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪੁਪਤਿਤੁਯਾ ਮਗ੍ਯੰ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਵ੍ਞਵ੍ਞਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਵ੍ਞਾਨਾਸਵ੍ਞਾਯਤਨਸਵ੍ਞਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇਂ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾਨੰ ਵਰਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਰਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁ ਉਪਚਿਤਤੁ ਵਰਿਪਾਕੰ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਵ੍ਞਵ੍ਞਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਵ੍ਞਾਨਾਸਵ੍ਞਾਯਤਨਸਵ੍ਞਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇਂ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾਨੰ ਵਰਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਯੁਤਾ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਤਿ “ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੬. ਲੋਕੁਤੁਰਾਪਿਪਾਕਾ

੬੩੩. ਚਤੁਰਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ, ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ, ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ, ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ।

੬੩੪. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਘਿੰਘਿੰਚੁਘ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿੰਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਘਿੰਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਘ ਲੋਕੁਤੁਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤੁਤਾ ਭਾਵੇਤਿਤੁਤਾ ਘਿੰਪਾਕੰ ਘਿੰਘਿੰਚੁਘ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿੰਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ ਸੁਵ੍ਵਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਥ੍ਥੁਕ੍ਕਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਘਿੰਤਕ੍ਕੇ, ਘਿੰਚਾਰੇ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ। ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁਤਾ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਘਿੰਤਕ੍ਕਘਿੰਚਾਰਾਨੰ ਘੂਪਸਮਾ...ਪੇਂ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿੰਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਘਿੰਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਘ ਲੋਕੁਤੁਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤੁਤਾ ਭਾਵੇਤਿਤੁਤਾ ਘਿੰਪਾਕੰ ਘਿੰਤਕ੍ਕਘਿੰਚਾਰਾਨੰ ਘੂਪਸਮਾ...ਪੇਂ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ...ਪੇਂ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ... ਪੇਂ... ਚਤੁਤ੍ਵੰ ਝਾਨੰ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ...ਪੇਂ... ਪਥ੍ਥੁਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿੰਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ ਸੁਵ੍ਵਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਦੁਘਠ੍ਠਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ। ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਪਥ੍ਥੁਮੰ ਝਾਨੰ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁਤਾ।

੭. ਰੂਪਾਰੂਪਾਘਚਰਕਿਰਿਯਾ

੬੩੫. ਚਤੁਰਾਰਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ, ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ, ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ, ਚਤੁਤ੍ਵੰ ਝਾਨੰ।

੬੩੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪਾਘਚਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯੰ ਨੇਘ ਕੁਸਲੰ ਨਾਕੁਸਲੰ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਘਿੰਪਾਕੰ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਘਿੰਹਾਰੰ ਘਿੰਘਿੰਚੁਘ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿੰਹਰਤਿ ਪਥਘੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਥ੍ਥੁਕ੍ਕਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਘਿੰਤਕ੍ਕੇ, ਘਿੰਚਾਰੇ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖੰ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ। ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁਤਾ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪਾਘਚਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯੰ ਨੇਘ ਕੁਸਲੰ ਨਾਕੁਸਲੰ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਘਿੰਪਾਕੰ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਘਿੰਹਾਰੰ ਘਿੰਤਕ੍ਕਘਿੰਚਾਰਾਨੰ ਘੂਪਸਮਾ...ਪੇਂ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇਂ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇਂ... ਚਤੁਤ੍ਵੰ ਝਾਨੰ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ...ਪੇਂ... ਪਥ੍ਥੁਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿੰਹਰਤਿ ਪਥਘੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਦੁਘਠ੍ਠਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ। ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਪਥ੍ਥੁਮੰ ਝਾਨੰ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁਤਾ।

੬੩੭. ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪਾਘਚਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯੰ ਨੇਘ ਕੁਸਲੰ ਨਾਕੁਸਲੰ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਘਿੰਪਾਕੰ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਘਿੰਹਾਰੰ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਥ੍ਥਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਘਸਵ੍ਵਾਨਾਸਵ੍ਵਾਯਤਨਸਵ੍ਵਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇਂ... ਚਤੁਤ੍ਵੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿੰਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਦੁਘਠ੍ਠਿਕੰ ਝਾਨੰ ਹੇਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ। ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਚਤੁਤ੍ਵੰ ਝਾਨੰ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤੁਤਾ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ।

੩. ਪਥ੍ਥੁਪੁਚਫਕੰ

੬੩੮. ਚਤੁਰਾਰਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਘਿੰਘਿੰਚੁਘ ਕਾਮੇਹਿ ਘਿੰਘਿੰਚੁ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਘਿੰਤਕ੍ਕੰ ਸਘਿੰਚਾਰੰ ਘਿੰਘੇਕਜੰ ਪੀਤਿਸੁਖੰ ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿੰਹਰਤਿ...ਪੇਂ... ਘਿੰਤਕ੍ਕਘਿੰਚਾਰਾਨੰ ਘੂਪਸਮਾ ਅਜ੍ਝਤੁੰ ਸਮ੍ਪਸਾਦਨੰ

ਚੇਤਸੇ ਏਕੇਦਿਭਾਵਾਂ ਅਵਿਤਕ੍ਰਾਂ ਅਵਿਚਾਰ ਸਮਾਧਿਜੰ ਪੀਤਿਸੁਖੰ ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜੰ ਵਹਿਰਤਿ...ਪੇਂ... ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਹਿਰਾਗਾ ਉਪੇਕ੍ਖਕੇ ਚ ਵਹਿਰਤਿ ਸਤੋ ਚ ਸਮ੍ਪਜਾਨੇ ਸੁਖਥੁ ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਸੰਖੇਦੇਤਿ, ਯੰ ਤੰ ਅਰਿਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ – “ਉਪੇਕ੍ਖਕੇ ਸਤਿਮਾ ਸੁਖਵਹਿਰੀ”ਤਿ ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜੰ ਵਹਿਰਤਿ...ਪੇਂ... ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਸੇਮਨਸ੍ਸਦੇਮਨਸ੍ਸਾਨੰ ਅਤ੍ਥੁਲ੍ਲਮਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਤਿਪਾਰਿਸੁਦਧਿੰ ਚਤੁਤ੍ਥੁੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜੰ ਵਹਿਰਤਿ।

੬੩੯. ਚਤੁਤ੍ਥੁੰ ਝਾਨਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ...ਪੇਂ... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕੰ

੬੪੦. ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਤੀਵਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਠਪੇਤ੍ਥਵਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥਾ, ਚਤੁਤ੍ਥੁੰ ਝਾਨੰ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਨੰ ਠਪੇਤ੍ਥਵਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁੰ। ਸਿਯਾ ਵਪਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਪਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਪਿਪਾਕਨਵਪਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਥੁਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਥੁਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵਤਿਤਕ੍ਕਵਹਿਚਾਰੇ ਠਪੇਤ੍ਥਵਾ ਸਵਤਿਤਕ੍ਕ ਸਵਹਿਚਾਰੰ, ਤੀਵਿ ਝਾਨਾਨਿ ਅਵਤਿਤਕ੍ਕਾਵਹਿਚਾਰਾ। ਦ੍ਵੇਵੇ ਝਾਨਾਨਿ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪੀਤਿੰ ਠਪੇਤ੍ਥਵਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਤੀਵਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸੁਖੰ ਠਪੇਤ੍ਥਵਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਚਤੁਤ੍ਥੁੰ ਝਾਨੰ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਉਪੇਕ੍ਖੰ ਠਪੇਤ੍ਥਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੇ। ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ। ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਯੁਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਤੀਵਿ ਝਾਨਾਨਿ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਪਰਿਤੁਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਮਹਗ੍ਯੁਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿ; ਚਤੁਤ੍ਥੁੰ ਝਾਨੰ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤੁਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਯੁਤਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੰ; ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ ਪਰਿਤੁਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ, ਮਹਗ੍ਯੁਤਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਾ, ਸਿਯਾ ਪਣੀਤਾ। ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਤੀਵਿ ਝਾਨਾਨਿ ਨ ਮਗ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਧਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਧਾਧਿਪਤਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਮਗ੍ਧਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਧਾਧਿਪਤਿਨੇਤਿਪਿ; ਚਤੁਤ੍ਥੁੰ ਝਾਨੰ ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਧਹੇਤੁਕੰ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਧਾਧਿਪਤਿ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ ਮਗ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਧਹੇਤੁਕਨ੍ਤਿਪਿ ਮਗ੍ਧਾਧਿਪਤਿਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਤੀਵਿ ਝਾਨਾਨਿ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ; ਚਤੁਤ੍ਥੁੰ ਝਾਨੰ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤੁਰਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤੁਰਬਹਿਦਧਾ। ਤੀਵਿ ਝਾਨਾਨਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਚਤੁਤ੍ਥੁੰ ਝਾਨੰ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤੁਰਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤੁਰਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ ਅਜ੍ਝਤੁਰਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ, ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਜ੍ਝਤੁਰਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯਾ।

੨. ਦੁਕੰ

੬੪੧. ਨ ਹੇਤੁ, ਸਹੇਤੁਕਾ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥਾ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥਾ ਚਾ”ਤਿ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕਾ।

ਸਪ੍ਪਚ੍ਥੁਯਾ, ਸਫ੍ਥਤਾ, ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਯਾ, ਅਰੂਪਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ, ਕੇਨਚਿ ਵਵਿਵੇਯਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਵਿਵੇਯਯਾ।

ਨੇ ਆਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਸਵਾ, ਆਸਵਾਪਿਪਯੁਤੁ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ “ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ “ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ”ਤਿ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ “ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚਾਤਿ”ਪਿ, ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਆਸਵਾਪਿਪਯੁਤੁ ਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਾਪਿਪਯੁਤੁ ਅਨਾਸਵਾ।

ਨੇ ਸਯੋਜਨਾ...ਪੇ... ਨੇ ਗਨ੍ਹਾ...ਪੇ... ਨੇ ਓਯਾ...ਪੇ... ਨੇ ਯੋਗਾ...ਪੇ... ਨੇ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇ... ਨੇ ਪਰਾਮਾਸਾ...ਪੇ... ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਨੇ ਚਿਤ੍ਤਾ, ਚੇਤਸਿਕਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਰਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਰਾਨਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੇ, ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਰਸਮੁਟ੍ਰਾਨਾ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਰਸਮੁਟ੍ਰਾਨਸਹਭੁਨੇ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਰਸਮੁਟ੍ਰਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ, ਬਾਹਿਰਾ, ਨੇ ਉਪਾਦਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਾ।

ਨੇ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇ... ਨੇ ਕਿਲੇਸਾ...ਪੇ... ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ – ਏਤ੍ਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਵਤਿਤਕ੍ਕੰ ਠਪੇਤ੍ਤਵਾ ਸਵਤਿਤਕ੍ਕੰ, ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ ਅਵਤਿਤਕ੍ਕਾ। ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ – ਏਤ੍ਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਵਚਿਚਾਰੰ ਠਪੇਤ੍ਤਵਾ ਸਵਚਿਚਾਰੰ, ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ ਅਵਚਿਚਾਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਝਾਨਾਨਿ – ਏਤ੍ਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪੀਤਿ ਠਪੇਤ੍ਤਵਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਦ੍ਵੇ ਝਾਨਾਨਿ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਝਾਨਾਨਿ – ਏਤ੍ਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪੀਤਿ ਠਪੇਤ੍ਤਵਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਦ੍ਵੇ ਝਾਨਾਨਿ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਏਤ੍ਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸੁਖੰ ਠਪੇਤ੍ਤਵਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤੰ। ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ – ਏਤ੍ਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਉਪੇਕ੍ਖੰ ਠਪੇਤ੍ਤਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ, ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰੰ, ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨਿਯਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਸਉਤੁਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਤੁਰਾ, ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਥ੍ਵਾਪੁਚ੍ਛਕੰ।

ਝਾਨਵਭਿਭੇ ਨਿਟ੍ਠਿਤੇ।

੧੩. ਅਪ੍ਰਮਾਣਵਾਦਿਭਾਸ਼ਣ

੧. ਸੁਤਨੁਭਾਜਨੀਯੰ

੬੪੨. ਚਤੁਸ੍ਰੇ ਅਪ੍ਰਮਾਣਵਾਯੋ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੇਤੁਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਘਿਹਰਤਿ, ਤਥਾ ਦੁਤਿਯੰ, ਤਥਾ ਤਤਿਯੰ, ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥੰ [ਚਤੁਤ੍ਥੰ (ਸੀੰ)]। ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੇ ਤਿਰਿਯੰ ਸਬ੍ਬਪਿ ਸਬ੍ਬਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨੁ ਲੋਕੰ ਮੇਤੁਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਘਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗੁਤੇਨ ਅਪ੍ਰਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬਯਾਪਜ੍ਜੇਨ [ਅਬਯਾਪਜ੍ਜੇਨ (ਸੀੰ ਸਯਾੰ)] ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਘਿਹਰਤਿ। ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਘਿਹਰਤਿ, ਤਥਾ ਦੁਤਿਯੰ, ਤਥਾ ਤਤਿਯੰ, ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥੰ। ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੇ ਤਿਰਿਯੰ ਸਬ੍ਬਪਿ ਸਬ੍ਬਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨੁ ਲੋਕੰ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਘਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗੁਤੇਨ ਅਪ੍ਰਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬਯਾਪਜ੍ਜੇਨ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਘਿਹਰਤਿ। ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਘਿਹਰਤਿ, ਤਥਾ ਦੁਤਿਯੰ, ਤਥਾ ਤਤਿਯੰ, ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥੰ। ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੇ ਤਿਰਿਯੰ ਸਬ੍ਬਪਿ ਸਬ੍ਬਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨੁ ਲੋਕੰ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਘਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗੁਤੇਨ ਅਪ੍ਰਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬਯਾਪਜ੍ਜੇਨ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਘਿਹਰਤਿ। ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਘਿਹਰਤਿ, ਤਥਾ ਦੁਤਿਯੰ, ਤਥਾ ਤਤਿਯੰ, ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥੰ। ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੇ ਤਿਰਿਯੰ ਸਬ੍ਬਪਿ ਸਬ੍ਬਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨੁ ਲੋਕੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਘਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗੁਤੇਨ ਅਪ੍ਰਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬਯਾਪਜ੍ਜੇਨ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਘਿਹਰਤਿ।

੧. ਮੇਤੁ

੬੪੩. ਕਥਵੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੇਤੁਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਘਿਹਰਤਿ? ਸੇਯਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਏਕੰ ਪੁਗੁਲੰ ਪਿਯੰ ਮਨਾਪੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮੇਤੁਯੇਯਯ, ਏਵਮੇਵ ਸਬ੍ਬੇ ਸਤੁ ਮੇਤੁਯ ਫਰਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੇਤੁ? ਯਾ ਸਤੁਸੁ ਮੇਤੁ ਮੇਤੁਯਨਾ ਮੇਤੁਯਤਤੁ ਮੇਤੁਚੇਤੋਵਿਮੁਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮੇਤੁ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਚਿਤੁ? ਯੰ ਚਿਤੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣਡਰੰ ਮਨੇ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤੁ”। ਇਦੰ ਚਿਤੁ ਇਮਾਯ ਮੇਤੁਯ ਸਹਗਤੰ ਹੇਤਿ ਸਹਜਾਤੰ ਸੰਸਟੰ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਮੇਤੁਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ”ਤਿ।

੬੪੪. “ਏਕੰ ਦਿਸ”ਨ੍ਹਿ ਪੁਰਤ੍ਤਿਮੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਪਚ੍ਛਿਮੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਉਤੁਰੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਦਕ੍ਖਿਣੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਉਦ੍ਧੰ ਵਾ ਅਧੇ ਵਾ ਤਿਰਿਯੰ ਵਾ ਵੇਦਿਸੰ ਵਾ।

੬੪੫. “ਫਰਿਤ੍ਵਾ”ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ।

੬੪੬. “ਘਿਹਰਤੀ”ਤਿ ਇਰਿਯਤਿ ਵਤੁਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਘਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਘਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੬੪੭. “ਤਥਾ ਦੁਤਿਯੰ”ਨ੍ਹਿ ਯਥੇਵ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯੰ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਤਤਿਯੰ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਉਦ੍ਧੰ ਤਥਾ ਅਧੇ ਤਥਾ ਤਿਰਿਯੰ ਤਥਾ ਵੇਦਿਸੰ।

੬੪੮. “ਸਬ੍ਬਪਿ ਸਬ੍ਬਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨੁ ਲੋਕੰ”ਨ੍ਹਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬੰ ਸਬ੍ਬਥਾ ਸਬ੍ਬੰ ਅਸੇਸੰ ਨਿਸ੍ਸੇਸੰ। ਪਰਿਯਾਦਾਯਵਚਨਮੇਤੰ – “ਸਬ੍ਬਪਿ ਸਬ੍ਬਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨੁ ਲੋਕੰ”ਨ੍ਹਿ।

੬੪੯. “ਮੇਤ੍ਰਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ”ਤਿ ਤਤ੍ਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਮੇਤ੍ਰਾ? ਯਾ ਸਤ੍ਰੇਸੁ ਮੇਤ੍ਰਿ ਮੇਤ੍ਰਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਰਾਯਿਤਤ੍ਵ ਮੇਤ੍ਰਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਰਿ – ਅਯੰ
ਵੁਚੁਤਿ “ਮੇਤ੍ਰਾ”।

ਤਤ੍ਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਚਿਤ੍ਰੁ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਰੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵ੍ਯਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤ੍ਰੁ”। ਇਦੰ ਚਿਤ੍ਰੁ ਇਮਾਯ
ਮੇਤ੍ਰਾਯ ਸਹਗਤੰ ਹੇਤਿ ਸਹਜਾਤੰ ਸੰਸਟ੍ਰੰ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੁ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਮੇਤ੍ਰਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ”ਤਿ।

੬੫੦. “ਵਿਪੁਲੇਨਾ”ਤਿ ਯੰ ਵਿਪੁਲੰ ਤੰ ਮਹਗ੍ਯਤੰ, ਯੰ ਮਹਗ੍ਯਤੰ ਤੰ ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ, ਯੰ ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ ਸੇ ਅਵੇਰੇ, ਯੇ ਅਵੇਰੇ ਸੇ
ਅਬਯਾਪਜਜੇ [ਅਬਯਾਪਜਝੇ (ਸੀ° ਸਯਾ°)]।

੬੫੧. “ਫਰਿਤ੍ਵਾ”ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਯਤ੍ਵਾ।

੬੫੨. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੨. ਕਰੁਣਾ

੬੫੩. ਕਥਥ੍ਥੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ? ਸੇਯਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਏਕੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਦੁਗ੍ਗਤੰ
ਦੁਰੂਪੇਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਰੁਣਾਯੇਯਯ, ਏਵਮੇਵ ਸਬ੍ਥੇ ਸਤ੍ਰੇ ਕਰੁਣਾਯ ਫਰਤਿ।

ਤਤ੍ਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕਰੁਣਾ? ਯਾ ਸਤ੍ਰੇਸੁ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤ੍ਵ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਰਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕਰੁਣਾ”।

ਤਤ੍ਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਚਿਤ੍ਰੁ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਰੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵ੍ਯਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤ੍ਰੁ”। ਇਦੰ ਚਿਤ੍ਰੁ ਇਮਾਯ
ਕਰੁਣਾਯ ਸਹਗਤੰ ਹੇਤਿ ਸਹਜਾਤੰ ਸੰਸਟ੍ਰੰ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੁ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ”ਤਿ।

੬੫੪. “ਏਕੰ ਦਿਸ”ਨ੍ਰਿ ਪੁਰਤ੍ਤ੍ਰਿਮੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਪਚ੍ਛਿਮੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਉਤੁਰੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਦਕ੍ਖਿਣੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਉਦ੍ਧੰ ਵਾ ਅਧੇ ਵਾ
ਤਿਰਿਯੰ ਵਾ ਵਿਦਿਸੰ ਵਾ।

੬੫੫. “ਫਰਿਤ੍ਵਾ”ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਯਤ੍ਵਾ।

੬੫੬. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ ਇਰਿਯਤਿ ਵਤੁਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੬੫੭. “ਤਥਾ ਦੁਤਿਯ”ਨ੍ਰਿ ਯਥੇਵ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯੰ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਤਤਿਯੰ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਵੰ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਉਦ੍ਧੰ ਤਥਾ ਅਧੇ
ਤਥਾ ਤਿਰਿਯੰ ਤਥਾ ਵਿਦਿਸੰ।

੬੫੮. “ਸਬ੍ਥਧਿ ਸਬ੍ਥਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਥਾਵਨੁ ਲੋਕ”ਨ੍ਰਿ ਸਬ੍ਥੇਨ ਸਬ੍ਥੰ ਸਬ੍ਥਥਾ ਸਬ੍ਥੰ ਅਸੇਸੰ ਨਿਸ੍ਸੇਸੰ।
ਪਰਿਯਾਦਾਯਵਚਨਮੇਤੰ – “ਸਬ੍ਥਧਿ ਸਬ੍ਥਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਥਾਵਨੁ ਲੋਕ”ਨ੍ਰਿ।

੬੫੯. “ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ”ਤਿ ਤਤ੍ਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕਰੁਣਾ? ਯਾ ਸਤ੍ਰੇਸੁ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤ੍ਵ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਰਿ
– ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕਰੁਣਾ”।

ਤਤ੍ਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਚਿਤ੍ਰੁ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਰੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵ੍ਯਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤ੍ਰੁ”। ਇਦੰ ਚਿਤ੍ਰੁ ਇਮਾਯ
ਕਰੁਣਾਯ ਸਹਗਤੰ ਹੇਤਿ ਸਹਜਾਤੰ ਸੰਸਟ੍ਰੰ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰੁ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ”ਤਿ।

੬੬੦. “ਵਿਪੁਲੇਨਾ”ਤਿ ਯੰ ਵਿਪੁਲੰ ਤੰ ਮਹਗ੍ਰੁਤੰ, ਯੰ ਮਹਗ੍ਰੁਤੰ ਤੰ ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ, ਯੰ ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ ਸੇ ਅਵੇਰੇ, ਯੇ ਅਵੇਰੇ ਸੇ ਅਬਯਾਪਜਜੇ।

੬੬੧. “ਫਰਿਤ੍ਵਾ”ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਠਿਤ੍ਵਾ।

੬੬੨. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੩. ਮੁਦਿਤਾ

੬੬੩. ਕਥਵ੍ਥੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ? ਸੇਯਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਏਕੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਪਿਯੰ ਮਨਾਪੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮੁਦਿਤੇ ਅਸ੍ਸ, ਏਵਮੇਵ ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਥੇ ਮੁਦਿਤਾਯ ਫਰਤਿ।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ? ਯਾ ਸਤ੍ਥੇਸੁ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤ੍ਥੁ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੇਵਿਮੁਤ੍ਥਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਮੁਦਿਤਾ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਚਿਤ੍ਥੁ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਥੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਮਾਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਚਿਤ੍ਥੁ”। ਇਦੰ ਚਿਤ੍ਥੁ ਇਮਾਯ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਹਗਤੰ ਹੇਤਿ ਸਹਜਾਤੰ ਸੰਸਟ੍ਠੰ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ”ਤਿ।

੬੬੪. “ਏਕੰ ਦਿਸ”ਨ੍ਠਿ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਪਚ੍ਛਿਮੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਉਤ੍ਥੁਰੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਦਕ੍ਖਿਣੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਉਦ੍ਧੰ ਵਾ ਅਧੇ ਵਾ ਤਿਰਿਯੰ ਵਾ ਵਿਦਿਸੰ ਵਾ।

੬੬੫. “ਫਰਿਤ੍ਵਾ”ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਠਿਤ੍ਵਾ।

੬੬੬. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੬੬੭. “ਤਥਾ ਦੁਤਿਯ”ਨ੍ਠਿ ਯਥੇਵ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯੰ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਤਤਿਯੰ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥੁ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਉਦ੍ਧੰ ਤਥਾ ਅਧੇ ਤਥਾ ਤਿਰਿਯੰ ਤਥਾ ਵਿਦਿਸੰ।

੬੬੮. “ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨ੍ਠੁ ਲੋਕ”ਨ੍ਠਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬੰ ਸਬ੍ਬਥਾ ਸਬ੍ਬੰ ਅਸੇਸੰ ਨਿਸ੍ਸੇਸੰ। ਪਰਿਯਾਦਾਯਵਚਨਮੇਤੰ – “ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨ੍ਠੁ ਲੋਕ”ਨ੍ਠਿ।

੬੬੯. “ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ”ਤਿ ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ? ਯਾ ਸਤ੍ਥੇਸੁ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤ੍ਥੁ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੇਵਿਮੁਤ੍ਥਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਮੁਦਿਤਾ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਚਿਤ੍ਥੁ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਥੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਮਾਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਚਿਤ੍ਥੁ”। ਇਦੰ ਚਿਤ੍ਥੁ ਇਮਾਯ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਹਗਤੰ ਹੇਤਿ ਸਹਜਾਤੰ ਸੰਸਟ੍ਠੰ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਥੁ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਠਿਤਿ “ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ”ਤਿ।

੬੭੦. “ਵਿਪੁਲੇਨਾ”ਤਿ ਯੰ ਵਿਪੁਲੰ ਤੰ ਮਹਗ੍ਰੁਤੰ, ਯੰ ਮਹਗ੍ਰੁਤੰ ਤੰ ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ, ਯੰ ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ ਸੇ ਅਵੇਰੇ, ਯੇ ਅਵੇਰੇ ਸੇ ਅਬਯਾਪਜਜੇ।

੬੭੧. “ਫਰਿਤ੍ਵਾ”ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਠਿਤ੍ਵਾ।

੬੭੨. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੪. ਉਪੇਕਾ

੬੭੩. ਕਥਵੁ ਭਿਕਖੁ ਉਪੇਕਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ? ਸੇਯਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਏਕੰ ਪੁਗੁਲੰ ਨੇਵ ਮਨਾਪੰ ਨ ਅਮਨਾਪੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪੇਕਾਕੇ ਅਸ੍ਸ, ਏਵਮੇਵ ਸਬ੍ਬੇ ਸਤੁ ਉਪੇਕਾਯ ਫਰਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕਾ? ਯਾ ਸਤੁਸੁ ਉਪੇਕਾ ਉਪੇਕਾਯਨਾ ਉਪੇਕਾਯਿਤਤੁ ਉਪੇਕਾਚੇਤੇਵਿਮੁਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਚਿਤੁ? ਯੰ ਚਿਤੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤੁ”। ਇਦੰ ਚਿਤੁ ਇਮਾਯ ਉਪੇਕਾਯ ਸਹਗਤੰ ਹੇਤਿ ਸਹਜਾਤੰ ਸੰਸਟੰ ਸਮ੍ਪਯਤੁ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ”ਤਿ।

੬੭੪. “ਏਕੰ ਦਿਸ”ਨਿ ਪੁਰਤ੍ਤਿਮੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਪਚ੍ਛਿਮੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਉਤੁਰੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਦਕ੍ਖਿਣੰ ਵਾ ਦਿਸੰ ਉਦਧੰ ਵਾ ਅਧੇ ਵਾ ਤਿਰਿਯੰ ਵਾ ਵਿਦਿਸੰ ਵਾ।

੬੭੫. “ਫਰਿਤ੍ਵਾ”ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ।

੬੭੬. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

੬੭੭. “ਤਥਾ ਦੁਤਿਯ”ਨਿ ਯਥੇਵ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯੰ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਤਤਿਯੰ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਦਿਸੰ ਤਥਾ ਉਦਧੰ ਤਥਾ ਅਧੇ ਤਥਾ ਤਿਰਿਯੰ ਤਥਾ ਵਿਦਿਸੰ।

੬੭੮. “ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨੁ ਲੋਕ”ਨਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬੰ ਸਬ੍ਬਥਾ ਸਬ੍ਬੰ ਅਸੇਸੰ ਨਿਸ੍ਸੇਸੰ। ਪਰਿਯਾਦਾਯਵਚਨਮੇਤੰ – “ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨੁ ਲੋਕ”ਨਿ।

੬੭੯. “ਉਪੇਕਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ”ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕਾ? ਯਾ ਸਤੁਸੁ ਉਪੇਕਾ ਉਪੇਕਾਯਨਾ ਉਪੇਕਾਯਿਤਤੁ ਉਪੇਕਾਚੇਤੇਵਿਮੁਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕਾ”।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਚਿਤੁ? ਯੰ ਚਿਤੁ ਮਨੇ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ... ਤਜ੍ਜਾਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਚਿਤੁ”। ਇਦੰ ਚਿਤੁ ਇਮਾਯ ਉਪੇਕਾਯ ਸਹਗਤੰ ਹੇਤਿ ਸਹਜਾਤੰ ਸੰਸਟੰ ਸਮ੍ਪਯਤੁ। ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ”ਤਿ।

੬੮੦. “ਵਿਪੁਲੇਨਾ”ਤਿ ਯੰ ਵਿਪੁਲੰ ਤੰ ਮਹਗੁਤੰ, ਯੰ ਮਹਗੁਤੰ ਤੰ ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ, ਯੰ ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ ਸੇ ਅਵੇਰੇ, ਯੇ ਅਵੇਰੇ ਸੇ ਅਬਯਾਪਜ੍ਜੇ।

੬੮੧. “ਫਰਿਤ੍ਵਾ”ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ।

੬੮੨. “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ...ਪੇ... ਤੇਨ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਿਹਰਤੀ”ਤਿ।

ਸੁਤੁਨੁਭਾਜਨੀਯੰ।

૨. અભિયમ્મભાજનીયં

੬੮੩. ਚਤਸ੍ਰਸੋ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੋ - ਮੇਤ੍ਰਾ, ਕਰੁਣਾ, ਮੁਦਿਤਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ।

੬੮੪. ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਮੇਤ੍ਰਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੁ ਭਾਵੇਤਿ ਪਿਪਿਦ੍ਯੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਪਿਰਤਿ ਮੇਤ੍ਰਾਸਹਗਤੰ , ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਰਿ ਮੇਤ੍ਰਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਰਾਯਤਤੁੰ ਮੇਤ੍ਰਾਚੇਤੋਪਿਮੁਤ੍ਰਿ – ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਠਤਿ “ਮੇਤ੍ਰਾ”। ਅਪਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੇਤ੍ਰਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਮੇਤੂ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੁ ਭਾਵੇਤਿ ਵਤਿਕਕਵਚਿਚਾਰਾਨੰ ਵਪੁਸਸਮਾ...ਪੇ...
ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜ੍ਜੰ ਵਹਿਰਤਿ ਮੇਤ੍ਰਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਰਿ ਮੇਤ੍ਰਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਰਾਯਿਤਤੁੰ ਮੇਤ੍ਰਾਚੇਤੋਵਮਿਤ੍ਰਿ – ਅਯੰ
ਵਚੁਤਿ “ਮੇਤ੍ਰਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਮੇਤ੍ਰਾਯ ਸਮੁਪਯੁਤ੍ਰਾ।

ਤਫ਼ ਕਤਮਾ ਮੇਤ੍ਰਾ? ਇਥੇ ਭਿਕਖੂ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪਪਤ੍ਰਿਯਾ ਮਗ੍ਗ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਰਿਗਾ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਰਿਰਤਿ ਮੇਤ੍ਰਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਰਿ ਮੇਤ੍ਰਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਰਾਯਿਤਤੁੰ ਮੇਤ੍ਰਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਮੇਤ੍ਰਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੇਤ੍ਰਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬੮੫. ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਸਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵੇਵਿਚ੍ਥੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵੇਰਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਸਿੰ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਤਤੁੰ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵੇਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਮੇਤ੍ਤਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਥੇ ਭਿਕਖੂ ਯਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਥੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵੇਦਿਚ੍ਯੇ ਕਾਮੇਹਿ ਵੇਦਿਚ੍ਯੇ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮਮੇਹਿ ਅਵਤਿਕ੍ਕੰ ਵੇਦਿਚ੍ਯੇ ਵੇਦਿਕਜੰ ਪੀਤਿਸੁਖੰ ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜਜੰ ਵੇਦਿਚ੍ਯੇ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਤਤੁੰ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵੇਦਿਚ੍ਯੇ - ਅਯੰ ਵੇਦਿਚ੍ਯੇ “ਮੇਤ੍ਤਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਮਪਯੁਤੁ।

ਇਥੇ ਭਿਕਖੂ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਥੰ ਭਾਵੇਤਿ ਪਿਤਕਕਪਿਚਾਰਾਨੰ ਪੂਪਸਮਾ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜਜ ਪਿਹਰਤਿ ਮੇਤੁਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੇਤੁ ਮੇਤੁਯਨਾ ਮੇਤੁਯਤਤੁ ਮੇਤੁਚੇਤੋਪਿਮੁਤਿ – ਅਯੰ ਪਚੁਤਿ “ਮੇਤੁ”। ਅਪਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਮੇਤੁਯ ਸਮਪਯੁਤੁ।

ਇਥੇ ਭਿਕਖੂ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਥੰ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਰਿਰਾਗਾ...ਪੇਂ... ਚਤੁਰ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਰਿਰਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਤਤੁੰ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਵਚ੍ਚੁਤਿ “ਮੇਤ੍ਤਾ”। ਅਯਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਮਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬੮੬. ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਕਰੁਣਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਥੰ ਭਾਵੇਤਿ ਘਿੰਘਿੰਦ੍ਰੇਘ ਕਾਮੇਹਿ...ਧੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿੰਹਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤੁੰ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਘਿੰਮੁਤਿ – ਅਯੰ ਘੁੰਚੁਤਿ “ਕਰੁਣਾ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਕਰੁਣਾ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਥੰ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਘਿਰਾਗਾ...ਪੇ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜਜ੍ਞ ਘਿਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤੁੰ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਘਿਮੁਤਿਤੁੰ – ਅਯੰ ਘਚੁਤਿ “ਕਰੁਣਾ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮਪਯਤੁੰ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਕਰਣਾ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਘੰ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਘਿਰਾਗਾ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤੁੰ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਘਿਮੁਤਿਤੁ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਕਰੁਣਾ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮ੍ਪਯਤੁਤਾ।

੬੮੭. ਇਥੇ ਭਿਕਖੂ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਥੰ ਭਾਵੇਤਿ ਘਿੰਘਿਚ੍ਥੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿੰਹਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਤਤੁੰ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਘਿੰਮੁਤਿ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਕਰੁਣਾ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਇਥੇ ਭਿਕਖੂ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਥੰ ਭਾਵੇਤਿ ਘਿੰਘਿੰਦ੍ਰੇਘ ਕਾਮੇਹਿ ਘਿੰਘਿੰਦ੍ਰੁ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਘਿੰਤਕ੍ਵੰ ਘਿੰਚਾਰਮਤੁੰ ਘਿੰਘੇਕਜੰ ਪੀਤਿਸੁਖੰ ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜੰ ਘਿੰਹਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਤਤੁੰ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਘਿੰਮੁਤਿ – ਅਯੰ ਘੁੰਚੁਤਿ “ਕਰੁਣਾ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੁ ਭਾਵੇਤਿ ਵਤਿਕਕਵਚਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜੰ ਵਹਿਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਸਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤੁੰ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਮਿਤੁਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕਰੁਣਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਥੰ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਖਿਰਾਗਾ...ਪੇਂ... ਚਤੁਰ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ
ਖਿਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਤਤੁੰ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਖਿਮੁਤਿ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਕਰੁਣਾ”।
ਅਖਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮਪਯੁਤਾ।

੬੮੮. ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਥੰ ਭਾਵੇਤਿ ਖਿੰਖਿੰਚ੍ਯੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਖਿੰਹਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤੁੰ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੋਖਿੰਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਖੁੰਚੁਤਿ “ਮੁਦਿਤਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ? ਇਥੇ ਭਿਕਖੂ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪਪਤਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਥੰ ਭਾਵੇਤਿ ਪਿਤਕਪਿਚਾਰਾਨੰ ਪ੍ਰਸਮਾ...ਪੇ...
ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜਜੰ ਪਿਹਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਤਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤੁੰ
ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੋਪਿਮੁਤ੍ਤਿ - ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਮੁਦਿਤਾ”। ਅਪਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ? ਇਥੇ ਭਿਕਖੂ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਥੰ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਖਿਰਾਗਾ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨੰ ਖਿਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤੁੰ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੇਖਿਮੁਤਿ – ਅਯੰ ਖੁਚੁਤਿ “ਮੁਦਿਤਾ”। ਅਖਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮਪਯਤੁ।

੬੮੯. ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੁ ਭਾਵੇਤਿ ਘਿੰਘਿੰਚੁਘ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨ ਘਿੰਹਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤੁੰ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੇਘਿੰਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਮੁਦਿਤਾ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮਪਯਤੁ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੁ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਯੇ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਯੇ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਵਤਿਕ੍ਕਾਂ
ਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੁ ਵਿਵੇਕਜੰ ਪੀਤਿਸੁਖੰ ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜੰ ਵਹਿਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ
ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਤਤ੍ਤੁ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੇਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਵਚੁਤਿ “ਮੁਦਿਤਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮਪਯਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਯੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਤਿਕਕਵਚਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜ੍ਜਣ ਵਹਿਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਤਤੁੰ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮੁਦਿਤਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮਪਯੁਤੁ।

ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਯੰ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਹਿਰਾਗਾ...ਪੇ... ਚਤੁਤੁੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜ੍ਜਣ ਵਹਿਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਤਤੁੰ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮੁਦਿਤਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮਪਯੁਤੁ।

੬੯੦. ਤਤੁ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕਖਾ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਯੰ ਭਾਵੇਤਿ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ... ਚਤੁਤੁੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜ੍ਜਣ ਵਹਿਰਤਿ ਉਪੇਕਖਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਉਪੇਕਖਾ ਉਪੇਕਖਾਯਨਾ ਉਪੇਕਖਾਯਤਤੁੰ ਉਪੇਕਖਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕਖਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਉਪੇਕਖਾਯ ਸਮਪਯੁਤੁ।

੬੯੧. ਚਤਸ੍ਸੇ ਅਪਮਵਵਾਯੇ – ਮੇਤੁਾ, ਕਰੁਣਾ, ਮੁਦਿਤਾ, ਉਪੇਕਖਾ।

੬੯੨. ਤਤੁ ਕਤਮਾ ਮੇਤੁਾ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਯੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਞੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜ੍ਜਣ ਵਹਿਰਤਿ ਮੇਤੁਾਸਹਗਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਅਵਿਕਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਵਪਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿਚ੍ਞੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜ੍ਜਣ ਵਹਿਰਤਿ ਮੇਤੁਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੇਤਿ ਮੇਤੁਾਯਨਾ ਮੇਤੁਾਯਤਤੁੰ ਮੇਤੁਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮੇਤੁਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਮੇਤੁਾਯ ਸਮਪਯੁਤੁ।

ਤਤੁ ਕਤਮਾ ਮੇਤੁਾ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਯੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਤਿਕਕਵਚਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜ੍ਜਣ ਵਹਿਰਤਿ ਮੇਤੁਾਸਹਗਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਅਵਿਕਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਵਪਿਪਾਕੰ ਵਤਿਕਕਵਚਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਚਤੁਤੁੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜ੍ਜਣ ਵਹਿਰਤਿ ਮੇਤੁਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੇਤਿ ਮੇਤੁਾਯਨਾ ਮੇਤੁਾਯਤਤੁੰ ਮੇਤੁਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮੇਤੁਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਮੇਤੁਾਯ ਸਮਪਯੁਤੁ।

੬੯੩. ਤਤੁ ਕਤਮਾ ਕਰੁਣਾ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਯੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਞੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜ੍ਜਣ ਵਹਿਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਅਵਿਕਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਵਪਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿਚ੍ਞੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜ੍ਜਣ ਵਹਿਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਤਤੁੰ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕਰੁਣਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮਪਯੁਤੁ।

ਤਤੁ ਕਤਮਾ ਕਰੁਣਾ? ਇਧ ਭਿਕਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਯੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਤਿਕਕਵਚਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮਪਜ੍ਜਣ ਵਹਿਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਅਵਿਕਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਵਪਿਪਾਕੰ ਵਤਿਕਕਵਚਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਚਤੁਤੁੰ ਝਾਨੰ

ਉਪਸਮ੍ਪ੍ਰਜਨ ਵਹਿਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤੁੰ ਕਰੁਣਾਚੇਤੇਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯੰ
ਵੁਚੁਤਿ “ਕਰੁਣਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੬੮੪. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੁੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਞੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ
ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪ੍ਰਜਨ ਵਹਿਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ।
ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਵਪਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿਚ੍ਞੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ
ਉਪਸਮ੍ਪ੍ਰਜਨ ਵਹਿਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤੁੰ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੇਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯੰ
ਵੁਚੁਤਿ “ਮੁਦਿਤਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੁੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਤਿਕ੍ਕਵਚਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ...
ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪ੍ਰਜਨ ਵਹਿਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ
ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਵਪਿਪਾਕੰ ਵਤਿਕ੍ਕਵਚਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ...
ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ
ਉਪਸਮ੍ਪ੍ਰਜਨ ਵਹਿਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤੁੰ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੇਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯੰ
ਵੁਚੁਤਿ “ਮੁਦਿਤਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੬੮੫. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੁੰ ਭਾਵੇਤਿ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ
ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪ੍ਰਜਨ ਵਹਿਰਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ।
ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤੁਾ ਉਪਚਿਤਤੁਾ ਵਪਿਪਾਕੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ...
ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪ੍ਰਜਨ ਵਹਿਰਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯਨਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯਿਤਤੁੰ
ਉਪੇਕ੍ਖਾਚੇਤੇਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕ੍ਖਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੬੮੬. ਚਤਸ੍ਸੇ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੇ – ਮੇਤੁਾ, ਕਰੁਣਾ, ਮੁਦਿਤਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ।

੬੮੭. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਮੇਤੁਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪਾਵਚਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯੰ ਨੇਵ ਕੁਸਲੰ ਨਾਕੁਸਲੰ ਨ ਚ
ਕਮ੍ਮਵਪਿਪਾਕੰ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਹਿਰਾਰੰ ਵਿਵਿਚ੍ਞੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪ੍ਰਜਨ ਵਹਿਰਤਿ ਮੇਤੁਾਸਹਗਤ, ਯਾ
ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤੁਾਯਨਾ ਮੇਤੁਾਯਿਤਤੁੰ ਮੇਤੁਾਚੇਤੇਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮੇਤੁਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੇਤੁਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਮੇਤੁਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪਾਵਚਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯੰ ਨੇਵ ਕੁਸਲੰ ਨਾਕੁਸਲੰ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਪਿਪਾਕੰ
ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਹਿਰਾਰੰ ਵਤਿਕ੍ਕਵਚਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ...
ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ...ਪੇ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪ੍ਰਜਨ ਵਹਿਰਤਿ ਮੇਤੁਾਸਹਗਤ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ
ਮੇਤੁਾਯਨਾ ਮੇਤੁਾਯਿਤਤੁੰ ਮੇਤੁਾਚੇਤੇਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮੇਤੁਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੇਤੁਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੬੮੮. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਕਰੁਣਾ...ਪੇ... ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ...ਪੇ... ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ
ਰੂਪਾਵਚਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯੰ ਨੇਵ ਕੁਸਲੰ ਨਾਕੁਸਲੰ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਪਿਪਾਕੰ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਹਿਰਾਰੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ
ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪ੍ਰਜਨ ਵਹਿਰਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯਨਾ
ਉਪੇਕ੍ਖਾਯਿਤਤੁੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਚੇਤੇਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪੇਕ੍ਖਾ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

੩. ਪਥਾਪੁਚਛਕੰ

੬੮੯. ਚਤਸ੍ਰਸੇ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੇ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਫਰਿਤ੍ਤ੍ਵਾ ਿਹਰਤਿ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯੰ ਤਥਾ ਤਤਿਯੰ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥੰ, ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੇ ਤਿਰਿਯੰ ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨ੍ਹੁ ਲੋਕੰ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗ੍ਗਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬਯਾਪਜ੍ਜੇਨ ਫਰਿਤ੍ਤ੍ਵਾ ਿਹਰਤਿ; ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਫਰਿਤ੍ਤ੍ਵਾ ਿਹਰਤਿ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯੰ ਤਥਾ ਤਤਿਯੰ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥੰ, ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੇ ਤਿਰਿਯੰ ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨ੍ਹੁ ਲੋਕੰ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗ੍ਗਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬਯਾਪਜ੍ਜੇਨ ਫਰਿਤ੍ਤ੍ਵਾ ਿਹਰਤਿ; ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਫਰਿਤ੍ਤ੍ਵਾ ਿਹਰਤਿ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯੰ ਤਥਾ ਤਤਿਯੰ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥੰ, ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੇ ਤਿਰਿਯੰ ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨ੍ਹੁ ਲੋਕੰ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗ੍ਗਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬਯਾਪਜ੍ਜੇਨ ਫਰਿਤ੍ਤ੍ਵਾ ਿਹਰਤਿ; ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਫਰਿਤ੍ਤ੍ਵਾ ਿਹਰਤਿ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯੰ ਤਥਾ ਤਤਿਯੰ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥੰ, ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੇ ਤਿਰਿਯੰ ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤੁਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨ੍ਹੁ ਲੋਕੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗ੍ਗਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬਯਾਪਜ੍ਜੇਨ ਫਰਿਤ੍ਤ੍ਵਾ ਿਹਰਤਿ।

੭੦੦. ਚਤੁਨ੍ਹੰ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ...ਪੇ... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕੰ

੭੦੧. ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੇ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸਿਯਾ ਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਿਪਾਕਨਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੇ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ; ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੇ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾਤਿ; ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ, ਮਹਗ੍ਗਤਾ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ। ਮਜ੍ਞਿਮਾ, ਅਨਿਯਤਾ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੇਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਛਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਛਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯਾ।

੨. ਦੁਕੰ

੭੦੨. ਮੇਤ੍ਤਾ ਹੇਤੁ, ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੇ ਨ ਹੇਤੁ, ਸਹੇਤੁਕਾ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਮੇਤ੍ਤਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚ; ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੇ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਮੇਤ੍ਤਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ; ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੇ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੇ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕਾ; ਮੇਤ੍ਤਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ।

ਸਪ੍ਰਚਯਾ, ਸਕ੍ਰਤਾ, ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਯਾ, ਅਰੂਪਾ, ਲੋਕਿਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਵ੍ਥਿਵ੍ਯਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵ੍ਥਿਵ੍ਯਯਾ, ਨੇ
ਆਸਵਾ, ਸਾਸਵਾ, ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾਤਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ
ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਾਸਵਾ।

ਨੇ ਸੰਯੋਜਨਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਗਨ੍ਹਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਓਯਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਯੋਗਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਪਰਾਮਾਸਾ ...ਪੇਂ...
ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਨੇ ਚਿਤ੍ਤਾ, ਚੇਤਸਿਕਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਰਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਰਾਨਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੇ, ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ,
ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਰਸਮੁਟ੍ਰਾਨਾ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਰਸਮੁਟ੍ਰਾਨਸਹਭੁਨੇ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਰਸਮੁਟ੍ਰਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ, ਬਾਹਿਰਾ, ਨੇ ਉਪਾਦਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹਾ,
ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਾ।

ਨੇ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਕਿਲੇਸਾ...ਪੇਂ... ਨੇ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ
ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੇ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ; ਉਪੇਕ੍ਕਾ
ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੇ ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ; ਉਪੇਕ੍ਕਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੇ ਸਿਯਾ
ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ; ਉਪੇਕ੍ਕਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੇ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ;
ਉਪੇਕ੍ਕਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੇ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਉਪੇਕ੍ਕਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਉਪੇਕ੍ਕਾ ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤਾ, ਤਿਸ੍ਸੇ
ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੇ ਨ ਉਪੇਕ੍ਕਾਸਹਗਤਾ, ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਹਾ, ਅਨਿਯਜਾਨਿਕਾ, ਅਨਿਯਤਾ,
ਸਉਤੁਰਾ, ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਥ੍ਥਾਪੁਚ੍ਛਕੰ।

ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਵਿਭੰਭੇ ਨਿਟ੍ਟਿਤੇ।

੧੪. ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਿਭੰਡੇ

੧. ਅਭਿਧਾਨਮਭਾਜਨੀਯੰ

੧੦੩. ਪਥੂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ – ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ, ਅਦਿਨ੍ਹਾਦਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ, ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ, ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ।

੧੦੪. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਨੁਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਆਰਤਿ ਵਿਰਤਿ ਪਟਿਵਿਰਤਿ ਵੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣੰ ਅਨਜ੍ਞਾਪਤ੍ਤਿ ਵੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੇ ਸੇਤੁਘਾਤੇ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੇਰਮਣਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਨੁਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚੇਤਨਾ ਸਵੈਤਨਾ ਸਵੈਤਯਿਤਤ੍ਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਨੁਸ੍ਸ, ਯੇ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ...ਪੇ... ਪਗ੍ਗਾਹੇ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ...ਪੇ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਨੁਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਆਰਤਿ ਵਿਰਤਿ ਪਟਿਵਿਰਤਿ ਵੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣੰ ਅਨਜ੍ਞਾਪਤ੍ਤਿ ਵੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੇ ਸੇਤੁਘਾਤੇ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੇਰਮਣਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੧੦੫. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਨੁਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚੇਤਨਾ ਸਵੈਤਨਾ ਸਵੈਤਯਿਤਤ੍ਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਨੁਸ੍ਸ ਫਸ੍ਸੇ...ਪੇ... ਪਗ੍ਗਾਹੇ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”।

੧੦੬. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੰ ਅਦਿਨ੍ਹਾਦਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ...ਪੇ... ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ...ਪੇ... ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ...ਪੇ... ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੰ

ਕੁਸਲ ਚਿਤ੍ਰ ਉਪਪੰਨ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਵਸਹਗਤ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ੍ਰਾਨਾ ਘਿਰਮਨੁਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ੍ਰਾਨਾ ਆਰਤਿ ਘਿਰਤਿ ਪਟਿਘਿਰਤਿ ਘੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣ ਅਨਜ੍ਞਾਪਤ੍ਤਿ ਘੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੇ ਸੇਤੁਘਾਤੇ – ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ੍ਰਾਨਾ ਘੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਘੇਰਮਣਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਐਰਮਈ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ, ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੈਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਐਰਿਮਨੁਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਛੇਤਨਾ ਸਵ੍ਛੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਐਰਮਈ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”। ਅਪਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਘੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਘਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੈਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਘੇਰਿਮਨੁਸ੍ਸ, ਯੇ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ...ਪੇਂ... ਪਗ੍ਥਾਹੇ ਅਘਿਕ੍ਖੇਪੇ – ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਘੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਯੇਰਮਈ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਯਚਰੰ ਰੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁੰ...ਪੇਂ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁੰ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁੰ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਯੇਰਮਨੁਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਆਰਤਿ ਯਿਰਤਿ ਪਟਿਯਿਰਤਿ ਯੇਰਮਈ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣੰ ਅਨਜ੍ਞਾਪਤਿ ਯੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੇ ਸੇਤੁਘਾਤੇ – ਇਦੰ ਯੁਚੁਤਿ “ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਯੇਰਮਈ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”। ਅਯਸੇਸਾ ਧਮਮਾ ਯੇਰਮਣਿਯਾ ਸਮਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੧੦੧. ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਘੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਘਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਰੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਘਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਘਿਰਮਨੁਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਨਾ ਸਵ੍ਯੇਤਯਿਤਤੁੰ – ਇਦੰ ਘੁਚ੍ਛਤਿ “ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਘੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”। ਅਘਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤਨਾਯ ਸਮਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਘੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਘਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਘਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਸਸੜਖਾਰੇਨ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਘਿਰਮਨੁਸ੍ਸ , ਯੇ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ...ਧੋ... ਪਗ੍ਗਾਹੇ ਅਘਿਕ੍ਖੇਧੇ – ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫ਼ਾਨਾ ਘੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”।

੭੦੮. ਪਥੂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ - ਪਾਣਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ, ਅਦਿਨ੍ਹਾਦਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ , ਮੁਸਾਖਾਦਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ, ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਫੁਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ।

੭੦੯. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੰ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁੰ ਹੀਨੰ... ਮਜ੍ਞਿਮੰ... ਪਈਤੰ... ਛਨ੍ਹਾਧਿਪਤੇਯਜੰ... ਵੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯਜੰ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯਜੰ... ਵੀਮੰਸਾਧਿਪਤੇਯਜੰ... ਛਨ੍ਹਾਧਿਪਤੇਯਜੰ ਹੀਨੰ... ਮਜ੍ਞਿਮੰ... ਪਈਤੰ... ਵੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯਜੰ ਹੀਨੰ... ਮਜ੍ਞਿਮੰ... ਪਈਤੰ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯਜੰ ਹੀਨੰ... ਮਜ੍ਞਿਮੰ... ਪਈਤੰ... ਵੀਮੰਸਾਧਿਪਤੇਯਜੰ ਹੀਨੰ... ਮਜ੍ਞਿਮੰ... ਪਈਤੰ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਨੁਸਸ, ਯਾ

੨੧੦. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੰ ਅਦਿਨ੍ਹਾਦਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ...ਪੇਂ... ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ...ਪੇਂ...
ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ...ਪੇਂ... ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੰ
ਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁੰ ਹੀਨੰ... ਮਜ੍ਞਿਮੰ... ਪਣੀਤੰ... ਛਨ੍ਹਾਧਿਪਤੇਯਜੰ...
ਵੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯਜੰ ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯਜੰ... ਵੀਮੰਸਾਧਿਪਤੇਯਜੰ... ਛਨ੍ਹਾਧਿਪਤੇਯਜੰ ਹੀਨੰ... ਮਜ੍ਞਿਮੰ... ਪਣੀਤੰ...
ਵੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯਜੰ ਹੀਨੰ... ਮਜ੍ਞਿਮੰ... ਪਣੀਤੰ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯਜੰ ਹੀਨੰ... ਮਜ੍ਞਿਮੰ... ਪਣੀਤੰ... ਵੀਮੰਸਾਧਿਪਤੇਯਜੰ ਹੀਨੰ...
ਮਜ੍ਞਿਮੰ... ਪਣੀਤੰ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀਸੁਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਆਰਤਿ ਵੇਰਿਤਿ
ਪਟਿਵੇਰਿਤਿ ਵੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣੰ ਅਨਜ੍ਞਾਪਤਿ ਵੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੇ ਸੇਤੁਘਾਤੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ
“ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੇਰਮਣਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ...ਪੇਂ... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ
ਚੇਤਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇਂ... ਫਸ੍ਸੇ...ਪੇਂ... ਪਗ੍ਗਾਹੇ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ
ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”।

੭੧੧. ਤਤੁ ਕਤਮੰ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜਜਪਮਾਦਟ੍ਰਾਨਾ ਯੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਯਚਰੇ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤੁੰ ਉਪਪਨ੍ਹੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ...ਪੇਂ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ... ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਹੀਨੰ... ਮਜ੍ਞਿਮੰ... ਪਣੀਤੰ... ਛਨ੍ਹਾਧਿਪਤੇਯਜੰ... ਯੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯਜੰ... ਚਿਤੁਾਧਿਪਤੇਯਜੰ... ਛਨ੍ਹਾਧਿਪਤੇਯਜੰ ਹੀਨੰ... ਮਜ੍ਞਿਮੰ... ਪਣੀਤੰ... ਯੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯਜੰ ਹੀਨੰ... ਮਜ੍ਞਿਮੰ... ਪਣੀਤੰ... ਚਿਤੁਾਧਿਪਤੇਯਜੰ ਹੀਨੰ... ਮਜ੍ਞਿਮੰ ਪਣੀਤੰ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜਜਪਮਾਦਟ੍ਰਾਨਾ ਯਿਰਮਨੁਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜਜਪਮਾਦਟ੍ਰਾਨਾ ਆਰਤਿ ਯਿਰਤਿ ਪਟਿਯਿਰਤਿ ਯੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣੰ ਅਨਜ੍ਞਾਪਤਿ ਯੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੇ ਸੇਤੁਘਾਤੇ – ਇਦੰ ਯੁਚੁਤਿ “ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜਜਪਮਾਦਟ੍ਰਾਨਾ ਯੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”। ਅਯਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਯੇਰਮਣਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਾ...ਪੇਂ... ਅਯਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਾ...ਪੇਂ... ਫਸ੍ਸੇ...ਪੇਂ... ਪਗ੍ਥਾਹੇ ਅਯਿਕ੍ਖੇਪੇ – ਇਦੰ ਯੁਚੁਤਿ “ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜਜਪਮਾਦਟ੍ਰਾਨਾ ਯੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ”।

੭੧੨. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਯਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤੁੰ ਉਪਪਨ੍ਹੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਯਾ...ਪੇਂ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਯਾ ਯੰ ਯੰ ਯਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਯਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਯਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤੁੰ ਉਪਪਨ੍ਹੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ...ਪੇਂ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਯਾ...ਪੇਂ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਯਾ ਯੰ ਯੰ ਯਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਯਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾ।

੭੧੩. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਘੰ ਭਾਯੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਰੂਪੂਪਪਤਿਯਾ ਮਗ੍ਘੰ ਭਾਯੇਤਿ...ਪੇਂ... ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਯੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤਿਯਾ ਯਿਯਿਚੁਯ ਕਾਮੇਹਿ... ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜਜ ਯਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਯਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ।

੨. ਪਵ੍ਵਾਪੁਚ੍ਛਕੰ

੭੧੪. ਪਵ੍ਵ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ – ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਯੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾ ਯੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਾ ਯੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ, ਮੁਸਾਯਾਦਾ ਯੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ, ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜਜਪਮਾਦਟ੍ਰਾਨਾ ਯੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ।

੭੧੫. ਪਵ੍ਵਨ੍ਹੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ...ਪੇਂ... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕੰ

੭੧੬. ਕੁਸਲਾਯੋ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਵਪਿਕਧਮ੍ਧਮ੍ਮਾ, ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ।

ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਆਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ, ਪਰਿਤੁਤਾ, ਪਰਿਤੁਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਮਜ੍ਞਿਮਾ, ਅਨਿਯਤਾ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਮਗ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਧਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਧਾਧਿਪਤਿਨੇਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇਤਿ, ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਯਾ।

੨. ਦੁਕੰ

੭੧੭. ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ “ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ”ਤਿ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਸਕ੍ਖਤਾ, ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਯਾ, ਅਰੂਪਾ, ਲੋਕਿਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਵਵਿਵੇਯਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਵਿਵੇਯਯਾ।

ਨੇ ਆਸਵਾ, ਸਾਸਵਾ, ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ “ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ”ਤਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ “ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ”ਤਿਪਿ, “ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ”ਤਿਪਿ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਾਸਵਾ, ਨੇ ਸੰਯੋਜਨਾ...ਪੇ... ਨੇ ਗਧ੍ਧਾ...ਪੇ... ਨੇ ਓਯਾ...ਪੇ... ਨੇ ਯੋਗਾ...ਪੇ... ਨੇ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇ... ਨੇ ਪਰਾਮਾਸਾ...ਪੇ... ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਨੇ ਚਿਤੁਤਾ, ਚੇਤਸਿਕਾ, ਚਿਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਚਿਤੁਸਸਟ੍ਠਾ, ਚਿਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਿਤੁਸਹਭੁਨੇ, ਚਿਤੁਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ, ਚਿਤੁਸਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਿਤੁਸਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੇ, ਚਿਤੁਸਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ, ਬਾਹਿਰਾ, ਨੇ ਉਪਾਦਾ, ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਨੇ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇ... ਨੇ ਕਿਲੇਸਾ।

ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਭਾਵਨਾਯਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਵਤਿਕ੍ਕਾ, ਸਵਚਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਅਨਿਯਯਾਨਿਕਾ, ਅਨਿਯਤਾ, ਸਉਤੁਰਾ, ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਞ੍ਧਾਪੁਚ੍ਛਕੰ।

ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਭਿਭ੍ਞੇ ਨਿਟ੍ਠਿਤੇ।

੧੫. ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਵਿਭੰਨੋ

੧. ਸੁਤੁਨੁਭਾਜਨੀਯੰ

੧. ਸਭ੍ਰਹਵਾਰੋ

੭੧੮. ਚਤਸ੍ਰਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ [ਪਟਿਭਾਣਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ (ਸਯਾਂ) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ]। ਅਤ੍ਰੇ ਵਾਣ ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮੇ ਵਾਣ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਅਯੰ ਸਭ੍ਰਹਵਾਰੋ।

੨. ਸਚ੍ਰੁਵਾਰੋ

੭੧੯. ਚਤਸ੍ਰਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਦੁਕ੍ਖੇ ਵਾਣ ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ ਵਾਣ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇ ਵਾਣ ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਵਾਣ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਅਯੰ ਸਚ੍ਰੁਵਾਰੋ।

੩. ਹੇਤੁਵਾਰੋ

੭੨੦. ਚਤਸ੍ਰਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਹੇਤੁਮ੍ਹਿ ਵਾਣ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਹੇਤੁਫਲੇ ਵਾਣ ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਅਯੰ ਹੇਤੁਵਾਰੋ।

੪. ਧਮ੍ਮਵਾਰੋ

੭੨੧. ਚਤਸ੍ਰਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਜਾਤਾ ਭੂਤਾ ਸਵ੍ਜਾਤਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਪਾਤੁਭੂਤਾ, ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣ ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ; ਯਮ੍ਹਾ ਧਮ੍ਮਾ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਜਾਤਾ ਭੂਤਾ ਸਵ੍ਜਾਤਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਪਾਤੁਭੂਤਾ, ਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ; ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ; ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਅਯੰ ਧਮ੍ਮਵਾਰੋ।

੫. ਪਟਿਚੁਸਮੁਪ੍ਪਾਦਵਾਰੋ

੭੨੨. ਚਤਸ੍ਰਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਜਰਾਮਰਣੇ ਵਾਣ ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਜਰਾਮਰਣਸਮੁਦਯੇ ਵਾਣ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧੇ ਵਾਣ ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਵਾਣ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੨੩. ਚਤਸ੍ਰਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਜਾਤਿਯਾ ਵਾਣ...ਪੇ... ਭਵੰ ਵਾਣ...ਪੇ... ਉਪਾਦਾਨੇ ਵਾਣ...ਪੇ... ਤਣ੍ਹਾਯ ਵਾਣ...ਪੇ... ਵੇਦਨਾਯ ਵਾਣ...ਪੇ... ਫਸ੍ਸੇ ਵਾਣ...

ਪੇਂ... ਸਲਾਯਤਨੇ ਵਾਣ...ਪੇਂ... ਨਾਮਰੂਪੇ ਵਾਣ...ਪੇਂ... ਿਵਵਾਣੇ ਵਾਣ...ਪੇਂ... ਸਕ੍ਖਾਰੇਸੁ ਵਾਣ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਸਕ੍ਖਾਰਸਮੁਦਯੇ ਵਾਣ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਸਕ੍ਖਾਰਨਿਰੇਧੇ ਵਾਣ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਸਕ੍ਖਾਰਨਿਰੇਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਵਾਣ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਤਤ੍ਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਅਯੰ ਪਟਿਚੂਸਮੁਪਾਦਵਾਰੇ।

੬. ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਵਾਰੇ

੧੨੪. ਚਤਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਤਤ੍ਤ੍ਰ ਕਤਮਾ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮੰ ਜਾਨਾਤਿ – ਸੁਤੁੰ ਗੇਯਜੰ ਿਯਯਾਕਰਣੰ ਗਾਥੰ ਉਦਾਨੰ ਇਤਿਵੁਤੁਕੰ ਜਾਤਕੰ ਅਬ੍ਭੁਤਧਮ੍ਮੰ ਿਦਲ੍ਲੰ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ”। ਸੇ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸੇਵ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੰ ਜਾਨਾਤਿ – “ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਸ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੇ, ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਸ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੇ”ਤਿ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ”। ਤਤ੍ਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਅਯੰ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਵਾਰੇ।

ਸੁਤੁੰਨੁਭਾਜਨੀਯੰ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ

੧. ਕੁਸਲਵਾਰੇ

੧੨੫. ਚਤਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤੁੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ...ਪੇਂ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ, ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤੇਸੰ ਵਿਪਾਕੇ ਵਾਣ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ, ਤਤ੍ਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤ੍ਰਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੨੬. ਚਤਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤੁੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ...ਪੇਂ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ...ਪੇਂ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤੇਸੰ ਵਿਪਾਕੇ ਵਾਣ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤ੍ਰਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੨੧. ਚਤਸ੍ਰਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੁਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੁ ਭਾਵੇਤਿ ਭਵਿੱਚ੍ਯੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਭਵਿੱਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਭਿੱਕਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤੇਸੰ ਭਿੱਪਾਕੇ ਵਾਣੰ ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੨੨. ਚਤਸ੍ਰਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪੁਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੁ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਵ੍ਞਵ੍ਞਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਵ੍ਵਾਨਾਸਵ੍ਵਾਯਤਨਸਵ੍ਵਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇਂ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਭਵਿੱਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਭਿੱਕਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤੇਸੰ ਭਿੱਪਾਕੇ ਵਾਣੰ ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੨੩. ਚਤਸ੍ਰਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਭਵਿੱਚ੍ਯੇ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਭਵਿੱਰਤਿ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਭਿੱਕਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤੇਸੰ ਭਿੱਪਾਕੇ ਵਾਣੰ ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

2. ਅਕੁਸਲਾਾਰੇ

੧੨੪. ਚਤਸ੍ਰਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੇਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ...ਪੇਂ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਭਿੱਕਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤੇਸੰ ਭਿੱਪਾਕੇ ਵਾਣੰ ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੨੫. ਚਤਸ੍ਰਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਸੇਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ... ਪੇਂ... ਸੇਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਭਿੱਪਯੁਤ੍ਤੰ...ਪੇਂ... ਸੇਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਭਿੱਪਯੁਤ੍ਤੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ

ਦਿਟ੍ਰਿਗਤਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁੰ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਰਿਗਤਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਦੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ
 ਪਟਿਘਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ...ਪੇਂ... ਦੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤੰ ਪਟਿਘਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ...
 ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਉਦਧਚੁਸਮ੍ਪਯੁਤੁੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ...ਪੇਂ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ
 ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤੇਸੰ ਵਿਪਾਕੇ ਵਾਣੰ
 ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ
 ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੩. ਵਿਪਾਕਵਾਰੇ

੧੩੨. ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ
 ਚਕ੍ਖਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਹੇਤਿ, ਸਵ੍ਵਾ ਹੇਤਿ, ਚੇਤਨਾ
 ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁ ਹੇਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ ਹੇਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਯੇ ਵਾ ਪਨ
 ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵ੍ਵੇਪਿ ਅਤ੍ਤਿ ਪਟਿਚੁਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੇ ਧਮ੍ਮਾ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣੰ
 ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ
 ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੩੩. ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ
 ਸੇਤਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇਂ... ਘਾਨਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ
 ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇਂ... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇਂ... ਕਾਯਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ
 ਸੁਖਸਹਗਤੰ ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਹੇਤਿ, ਸਵ੍ਵਾ ਹੇਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁ ਹੇਤਿ, ਸੁਖੰ ਹੇਤਿ,
 ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ ਹੇਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਸੁਖਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ , ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵ੍ਵੇਪਿ ਅਤ੍ਤਿ
 ਪਟਿਚੁਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੇ ਧਮ੍ਮਾ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ
 ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ
 ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੩੪. ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ
 ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ ਮਨੇਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ
 ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇਂ... ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ, ਵੇਦਨਾ
 ਹੇਤਿ, ਸਵ੍ਵਾ ਹੇਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁ ਹੇਤਿ, ਵਿਤਕ੍ਕੇ ਹੇਤਿ, ਵਿਚਾਰੇ ਹੇਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਹੇਤਿ , ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ ਹੇਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਨ੍ਯੰ
 ਹੇਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵ੍ਵੇਪਿ ਅਤ੍ਤਿ ਪਟਿਚੁਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੇ ਧਮ੍ਮਾ।
 ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਰ
 ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ
 ਇਦਮਤ੍ਤੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੩੫. ਤਿਸ੍ਰੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਪਿਪਾਕਾ ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਹੇਤਿ, ਸਵ੍ਵਾ ਹੇਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁ ਹੇਤਿ, ਵਤਿਕ੍ਕੇ ਹੇਤਿ, ਵਚਿਚਾਰੇ ਹੇਤਿ, ਪੀਤਿ ਹੇਤਿ, ਸੁਖੰ ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਧਤਾ ਹੇਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਜੀਵਤਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵ੍ਵੇਪਿ ਅਤ੍ਤਿ ਪਟਿਚ੍ਥਸਮੁਪਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੇ ਧਮ੍ਮਾ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤ੍ਰਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੩੬. ਤਿਸ੍ਰੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਪਿਪਾਕਾ ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਹੇਤਿ, ਸਵ੍ਵਾ ਹੇਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁ ਹੇਤਿ, ਵਤਿਕ੍ਕੇ ਹੇਤਿ, ਵਚਿਚਾਰੇ ਹੇਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਧਤਾ ਹੇਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਜੀਵਤਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵ੍ਵੇਪਿ ਅਤ੍ਤਿ ਪਟਿਚ੍ਥਸਮੁਪਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੇ ਧਮ੍ਮਾ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤ੍ਰਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੩੭. ਤਿਸ੍ਰੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਪਿਪਾਕਾ ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮੁਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮੁਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਪਿਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ... ਸੋਮਨਸ੍ਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਪਿਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮੁਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮੁਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਪਿਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਪਿਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤ੍ਰਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੩੮. ਤਿਸ੍ਰੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਧੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮੁਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਪਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮੁਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣੰ

ਅਰੂਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੩੯. ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਰੂਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਞ੍ਞਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਵਵਾਨਾਸਵਵਾਯਤਨਸਵਵਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇਂ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਘਿਪਾਕੰ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਞ੍ਞਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਵਵਾਨਾਸਵਵਾਯਤਨਸਵਵਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇਂ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਅਰੂਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੪੦. ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਰੂਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤੁਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਘਿਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤੁਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਘਿਪਾਕੰ ਘਿਵਿਚ੍ਛੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇਂ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਘਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵੰ ਸੁਵ੍ਵਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਅਰੂਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੪੧. ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਰੂਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਘਿਪਾਕੰ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇਂ... ਸੇਤਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇਂ... ਘਾਨਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇਂ... ਜਿਵ੍ਵਾਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇਂ... ਕਾਯਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੇਤਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤੰ ਫੇਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਹੇਤਿ, ਸਵ੍ਵਾ ਹੇਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁ ਹੇਤਿ, ਦੁਕ੍ਖ ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ ਹੇਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਨਿਯੰ ਹੇਤਿ, ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਨਿਯੰ ਹੇਤਿ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਨਿਯੰ ਹੇਤਿ, ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵ੍ਵੇਪਿ ਅਤ੍ਤਿ ਪਟਿਚ੍ਚੁਸਮੁਪਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੇ ਧਮ੍ਮਾ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਅਰੂਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਤੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੪੨. ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਰੂਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਤਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਘਿਪਾਕਾ ਮਨੇਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇਂ... ਫੇਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇਂ... ਮਨੇਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ

ਰੂਪਾਰਮੁਖਣਾ ਘਾ...ਪੇ... ਧਮਮਾਰਮੁਖਣਾ ਘਾ ਯੰ ਯੰ ਘਾ ਪਨਾਰਬੁਭ, ਤਸ੍ਸਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ , ਘੇਦਨਾ ਹੇਤਿ, ਸਵਵਾ ਹੇਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁ ਹੇਤਿ, ਘਿਤਕ੍ਕੇ ਹੇਤਿ, ਘਿਚਾਰੇ ਹੇਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗੁਤਾ ਹੇਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਨ੍ਹਿਯੰ ਹੇਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਨ੍ਹਿਯੰ ਹੇਤਿ, ਜੀਘਿਤਿਨ੍ਨ੍ਹਿਯੰ ਹੇਤਿ, ਯੇ ਘਾ ਪਨ ਤਸ੍ਸਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਵੇਪਿ ਅਤ੍ਠਿ ਪਟਿਚੂਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੇ ਧਮਮਾ। ਇਮੇ ਧਮਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਅਤ੍ਠੁਪਟਿਸਮਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮਮਾਨੰ ਪਵਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਤੁ ਧਮਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਠੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮਭਿਦਾ।

४. विविध ारे

743. ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮਭਿਦਾ - ਅਤ੍ਧੁਪਟਿਸਮਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮਨੇਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮਮਵਿਪਾਕਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ... ਫੇਟੁਬ੍ਬਾਰਮਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਹੇਤਿ, ਸਵ੍ਵਾ ਹੇਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁ ਹੇਤਿ, ਵਤਿਕ੍ਕੇ ਹੇਤਿ, ਵਚਿਚਾਰੇ ਹੇਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸੇਕਗ੍ਧਤਾ ਹੇਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਜੀਵਤਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਹੇਤਿ, ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵ੍ਵੇਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪਟਿਚ੍ਧਸਮੁਪਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੇ ਧਮਮਾ। ਇਮੇ ਧਮਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਅਤ੍ਥੁਪਟਿਸਮਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਥੁ ਧਮਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮਭਿਦਾ।

੭੪੪. ਤਿਸਸੇ ਪਟਿਸਮਭਿਦਾ - ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਰਿਪਟਿਸਮਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮਨੋਵਿਵਿਛਿੰਨਯਾਤੁ ਉਪਪੰਨਾ ਹੇਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮਮਵਿਪਾਕਾ ਸੋਮਨਸਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ... ਧਮਮਾਰਮਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ... ਮਨੋਵਿਵਿਛਿੰਨਯਾਤੁ ਉਪਪੰਨਾ ਹੇਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮਮਵਿਪਾਕਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ... ਧਮਮਾਰਮਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ ਹੇਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਹੇਤਿ, ਸਵ੍ਵਾ ਹੇਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੰ ਹੇਤਿ, ਵਤਿਕ੍ਕੇ ਹੇਤਿ, ਵਚਿਚਾਰੇ ਹੇਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਹੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸੁਸੇਕਗ੍ਗਤਾ ਹੇਤਿ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਨਿਯੰ ਹੇਤਿ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਨਿਯੰ ਹੇਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਨਿਯੰ ਹੇਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਨਿਯੰ ਹੇਤਿ, ਜੀਵਤਿਨ੍ਨਿਯੰ ਹੇਤਿ, ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਵੇਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪਟਿਚੁਸਮੁਪਪੰਨਾ ਅਰੂਪਿਨੇ ਧਮਮਾ। ਇਮੇ ਧਮਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮਮੇਸੁ ਵਾਣੰ ਅਤ੍ਥੁਪਟਿਸਮਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮਮਾਨੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਤ੍ਰ ਧਮਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮਭਿਦਾ।

੭੪੫. ਤਿਸਸੇ ਪਟਿਸਮਭਿਦਾ - ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਰਿਪਟਿਸਮਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮਨੋਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੇਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ ਸੈਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇਂ... ਸੈਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਸੈਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇਂ... ਸੈਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇਂ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਕ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇਂ... ਰੁਪਾਵਚਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਰੁਪਾਵਚਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯੰ

ਨੇੜ ਕੁਸਲ ਨਾਕੁਸਲ ਨ ਚ ਕਮ੍ਹਖਿਪਾਕ ਦਿਟ੍ਹਧਮ੍ਹਸੁਖਖਿਹਾਰੰ...ਪੇਂ... ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਵ੍ਵਵਾਯਤਨ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਹ
 ਨੇੜਸਵਾਨਾਸਵਾਯਤਨਸਵਾਸਹਗਤ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇਂ... ਚਤੁਤ੍ਥੁ ਝਾਨ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਖਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੇ
 ਹੇਤਿ...ਪੇਂ... ਅਖਿਕ੍ਖੇਪੇ ਹੇਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾਣ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ
 ਧਮ੍ਮਾਨ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤਿ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਵਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਵਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮਾਨਿ
 ਵਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥੁਜੇਤਕਾਨੀ”ਤਿ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੪੬. ਚਤਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।
 ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਕਾਮਾਯਚਰਕੁਸਲਤੇ ਚਤੁਸ੍ਸ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਸੁ, ਕਿਰਿਯਤੇ ਚਤੁਸ੍ਸ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਸੁ
 ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਏਤੇਸੁ ਚੇੜ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਚਤੁਸ੍ਸ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਚਤੁਸ੍ਸ ਫਲੇਸੁ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ।

੩. ਪਵ੍ਵਾਪੁਚ੍ਛਕੰ

੧੪੭. ਚਤਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੪੮. ਚਤੁਨ੍ਨ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ...ਪੇਂ... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕੰ

੧੪੯. ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ
 ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਵਪਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇੜਵਪਿਪਾਕਨਵਪਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ
 ਸਿਯਾ ਵਪਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਪਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇੜਵਪਿਪਾਕਨਵਪਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ
 ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ
 ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ।

ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ
 ਅਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰਾ। ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ।
 ਨੇੜ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨੇੜ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ।

ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨੇੜਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੇ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ
 ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਸਿਯਾ ਨੇੜਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ।

ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਨੇੜਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਨੇੜਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ।
 ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ;
 ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਘਾਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ।

ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਮਜ੍ਞਿਮਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਞਿਮਾ, ਸਿਯਾ ਪਣੀਤਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਅਨਿਯਤਾ;
 ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤੁਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ – ਮਗ੍ਘਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ,

ਮਗ੍ਰਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਰਾਧਿਪਤਿਨੀਤਿਪਿ; ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਨ ਮਗ੍ਰਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਰਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਰਾਧਿਪਤਿਨੀ, ਸਿਯਾ ਨ
ੴਬ੍ਰਾ ਮਗ੍ਰਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਰਾਧਿਪਤਿਨੀਤਿਪਿ; ਦ੍ਵੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਰਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਨ ਮਗ੍ਰਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਰਾਧਿਪਤਿਨੇ,
ਸਿਯਾ ਨ ੴਬ੍ਰਾ ਮਗ੍ਰਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਰਾਧਿਪਤਿਨੇਤਿਪਿ।

ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਨ ੴਬ੍ਰਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੇਤਿ; ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ,
ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਧ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ
ਪਚ੍ਧ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ; ਦ੍ਵੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਧ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ ;
ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਧ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ੴਬ੍ਰਾ
ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਧ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ
ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ; ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ
ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੁਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪਟਿਯਾ।

੨. ਦੁਕੰ

੭੫੦. ਹੇਤੁ, ਸਹੇਤੁਕਾ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਹੇਤੁ ਚੇੴ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚ, ਹੇਤੁ ਚੇੴ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ, ਨ ੴਬ੍ਰਾ ਨ ਹੇਤੁ
ਸਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਨਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ।

ਸਪ੍ਪਚ੍ਧ੍ਯਾ , ਸਕ੍ਖਤਾ, ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਯਾ, ਅਰੂਪਾ, ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ
ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ, ਕੇਨਚਿ ੴਵ੍ਵੇਯਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ੴਵ੍ਵੇਯਯਾ।

ਨੇ ਆਸਵਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਾਸਵਾ; ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਸਵਾ। ਆਸਵਾਪ੍ਪਿਪਯੁਤ੍ਤਾ।
ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਨ ੴਬ੍ਰਾ ਆਸਵਾ ਚੇੴ ਸਾਸਵਾ ਚਾਤਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇੴ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾ; ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਨ ੴਬ੍ਰਾ
ਆਸਵੇ [ਆਸਵਾ (ਸੀੴ) ਧਾਤੁਵਿਭਿਛੇ ਪਨ ਪਾਠਨਾਨਤੁੰ ਨਤ੍ਤਿ] ਚੇੴ ਸਾਸਵਾ ਚਾਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ ਚੇੴ ਨੇ ਚ ਆਸਵੇ
[ਆਸਵਾ (ਸੀੴ) ਧਾਤੁਵਿਭਿਛੇ ਪਨ ਪਾਠਨਾਨਤੁੰ ਨਤ੍ਤਿ], ਸਿਯਾ ਨ ੴਬ੍ਰਾ ਸਾਸਵਾ ਚੇੴ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾਤਿ। ਨ ੴਬ੍ਰਾ
ਆਸਵਾ ਚੇੴ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇੴ ਨੇ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਆਸਵਾਪ੍ਪਿਪਯੁਤ੍ਤਾ
ਸਾਸਵਾ; ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਆਸਵਾਪ੍ਪਿਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਾਪ੍ਪਿਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਨਾਸਵਾ।

ਨੇ ਸੰਯੋਜਨਾ...ਪੇ... ਨੇ ਗਨ੍ਹਾ...ਪੇ... ਨੇ ਓਯਾ...ਪੇ... ਨੇ ਯੋਗਾ...ਪੇ... ਨੇ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇ... ਨੇ ਪਰਾਮਾਸਾ...ਪੇ...
ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਨੇ ਚਿਤ੍ਤਾ, ਚੇਤਸਿਕਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੇ, ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ।
ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟਾਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟਾਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੇ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟਾਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੇ, ਬਾਹਿਰਾ, ਨੇ ਉਪਾਦਾ, ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ।

ਨੇ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇ... ਨੇ ਕਿਲੇਸਾ...ਪੇ... ਨੇ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਰਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਰਾ। ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ
ਪਹਾਤਬ੍ਰਾਹੇਤੁਕਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਰਾਹੇਤੁਕਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਵਤਿਕ੍ਕਾ; ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਸਵਤਿਕ੍ਕਾ,
ਸਿਯਾ ਅਵਤਿਕ੍ਕਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਵਚਿਰਾ; ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਸਵਚਿਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਚਿਰਾ। ਸਿਯਾ
ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ।
ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ; ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ,
ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ
ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਤਿਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਅਨਿਯਯਾਨਿਕਾ; ਅਤ੍ਰੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ

ਅਨਿਯੰਤਰਿਕਾ। ਤਿਸ੍ਰੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਅਨਿਯਤਾ; ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ , ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਤਿਸ੍ਰੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ
ਸਉਤੁਰਾ; ਅਤ੍ਰਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਸਉਤੁਰਾ , ਸਿਯਾ ਅਨੁਤੁਰਾ। ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਵ੍ਯਾਪੁਚ੍ਛਕੰ।

ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਘਿਭਙ੍ਞੇ ਨਿਟ੍ਰਿਤੇ।

੧੬. ਵਾਣਵਿਭੰਡੇ

੧. ਏਕਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਾਣਵੰਡੂ – ਪਥੂ ਵੰਡਵਾਣਾ ਨ ਹੇਤੂ, ਅਹੇਤੁਕਾ, ਹੇਤੁਵੰਪ੍ਰਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਪ੍ਰਚਯਾ, ਸਕ੍ਰਤਾ, ਅਰੂਪਾ, ਲੇਕਿਯਾ, ਸਾਸਵਾ, ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ, ਗਨ੍ਠਨਿਯਾ, ਓਘਨਿਯਾ, ਯੋਗਨਿਯਾ, ਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਪਰਾਮਣ੍ਵਾ, ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਅਬਯਾਕਤਾ, ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਚੇਤਸਿਕਾ, ਵੰਪਿਕਾ, ਉਪਾਦਿਨ੍ਧਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਵਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਨ ਸਵੰਤਕ੍ਰਸਵੰਚਾਰਾ, ਨ ਅਵੰਤਕ੍ਰਵੰਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਅਵੰਤਕ੍ਰਅਵੰਚਾਰਾ, ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੇ, ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ, ਪਰਿਤ੍ਤਾ, ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਨੇ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਅਨਿਯਤਾ, ਅਨਿਯਜਾਨਿਕਾ,

ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਵੰਡੂਕਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ,

(੩) ਪੁਰੇਜਾਤਵੰਡੂਕਾ ਪੁਰੇਜਾਤਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੪) ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਵੰਡੂਕਾ ਬਾਹਿਰਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੫) ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਵੰਡੂਕਾ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੬) ਨਾਨਾਵੰਡੂਕਾ ਨਾਨਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੭) ਨ ਅਵ੍ਵਮਵ੍ਵਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵੰਸਿਯੰ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਭੇਨ੍ਠਿ

(੮) ਨ ਅਸਮਨ੍ਨਾਹਾਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਠਿ

(੯) ਨ ਅਮਨਸਿਕਾਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਠਿ

(੧੦) ਨ ਅਬ੍ਬੇਕਿਣ੍ਣਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਠਿ

(੧੧) ਨ ਅਪੁਬ੍ਬੰ ਅਚਰਿਮੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਠਿ

(੧੨) ਨ ਅਵ੍ਵਮਵ੍ਵਸ੍ਸ ਸਮਨਨ੍ਨੁਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਠਿ

(੧੩) ਪਥੂ ਵੰਡਵਾਣਾ ਅਨਾਭੇਗਾ

(੧੪) ਪਥੂਹਿ ਵੰਡਵਾਣੇਹਿ ਨ ਕਥ੍ਥਿ [ਕਿਥ੍ਥਿ (ਸੀ° ਕ°)] ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਵੰਜਿਨਾਨਤਿ ਅਵ੍ਵਤ੍ਤ੍ਰ ਅਭਿਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਾ

(੧੫) ਪਥੂਨ੍ਨੰ ਵੰਡਵਾਣਾਨੰ ਸਮਨਨ੍ਨੁਰਾਪਿ ਨ ਕਥ੍ਥਿ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਵੰਜਿਨਾਨਤਿ

(੧੬) ਪਥੂਹਿ ਵੰਡਵਾਣੇਹਿ ਨ ਕਥ੍ਥਿ ਇਰਿਯਾਪਥੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ

- (੧੭) ਪਛੂਨ੍ਹਾਂ ਿਵਵਾਣਾਨ ਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਨ ਕਥਿ ਇਰਿਯਾਪਥ ਕਪੁਪੇਤਿ
- (੧੮) ਪਛੂਹਿ ਿਵਵਾਣੇਹਿ ਨ ਕਾਯਕਮ੍ਹੰ ਨ ਿਚੀਕਮ੍ਹੰ ਪਟੁਪੇਤਿ
- (੧੯) ਪਛੂਨ੍ਹਾਂ ਿਵਵਾਣਾਨ ਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਨ ਕਾਯਕਮ੍ਹੰ ਨ ਿਚੀਕਮ੍ਹੰ ਪਟੁਪੇਤਿ
- (੨੦) ਪਛੂਹਿ ਿਵਵਾਣੇਹਿ ਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੰ ਧਮ੍ਹੰ ਸਮਾਦਿਯਤਿ
- (੨੧) ਪਛੂਨ੍ਹਾਂ ਿਵਵਾਣਾਨ ਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੰ ਧਮ੍ਹੰ ਸਮਾਦਿਯਤਿ
- (੨੨) ਪਛੂਹਿ ਿਵਵਾਣੇਹਿ ਨ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਨ ਿਟੁਟਾਤਿ
- (੨੩) ਪਛੂਨ੍ਹਾਂ ਿਵਵਾਣਾਨ ਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਨ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਨ ਿਟੁਟਾਤਿ
- (੨੪) ਪਛੂਹਿ ਿਵਵਾਣੇਹਿ ਨ ਚਯਤਿ ਨ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ
- (੨੫) ਪਛੂਨ੍ਹਾਂ ਿਵਵਾਣਾਨ ਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਨ ਚਯਤਿ ਨ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ
- (੨੬) ਪਛੂਹਿ ਿਵਵਾਣੇਹਿ ਨ ਸੁਪਤਿ ਨ ਪਟਿਬੁਜ੍ਝਤਿ ਨ ਸੁਪਿਨੰ ਪਸ੍ਸਤਿ
- (੨੭) ਪਛੂਨ੍ਹਾਂ ਿਵਵਾਣਾਨ ਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਨ ਸੁਪਤਿ ਨ ਪਟਿਬੁਜ੍ਝਤਿ ਨ ਸੁਪਿਨੰ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਯਾਥਾਕਵਕੁਭਵਿਭਾਵਨਾ ਪਵਵਾ

ਏਵੰ ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਾਣਵਤੁ।

੨. ਦੁਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੨. ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਾਣਵਤੁ -

- (੧) ਲੋਕਿਯਾ ਪਵਵਾ, ਲੋਕੁਤੁਰਾ ਪਵਵਾ
- (੨) ਕੇਨਚਿ ਿਵਵੇਯਯਾ ਪਵਵਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਿਵਵੇਯਯਾ ਪਵਵਾ
- (੩) ਸਾਸਵਾ ਪਵਵਾ, ਅਨਾਸਵਾ ਪਵਵਾ
- (੪) ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ ਸਾਸਵਾ ਪਵਵਾ, ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ ਅਨਾਸਵਾ ਪਵਵਾ
- (੫) ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਪਵਵਾ, ਅਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਪਵਵਾ
- (੬) ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਪਵਵਾ, ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਪਵਵਾ
- (੭) ਗਨ੍ਠਨਿਯਾ ਪਵਵਾ, ਅਗਨ੍ਠਨਿਯਾ ਪਵਵਾ
- (੮) ਗਨ੍ਠਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ ਗਨ੍ਠਨਿਯਾ ਪਵਵਾ, ਗਨ੍ਠਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ ਅਗਨ੍ਠਨਿਯਾ ਪਵਵਾ

- (੯) ਓਘਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਨੇਘਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੧੦) ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਓਘਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਨੇਘਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੧੧) ਯੋਗਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਯੋਗਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੧੨) ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਯੋਗਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਯੋਗਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੧੩) ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਨੀਵਰਣਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੧੪) ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਨੀਵਰਣਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੧੫) ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੧੬) ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੧੭) ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੧੮) ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੧੯) ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੨੦) ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੨੧) ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੨੨) ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੨੩) ਸਵਿਚਾਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਵਿਚਾਰਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੨੪) ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੨੫) ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੨੬) ਸੁਖਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੨੭) ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੨੮) ਕਾਮਾਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਨ ਕਾਮਾਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੨੯) ਰੂਪਾਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਨ ਰੂਪਾਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੩੦) ਅਰੂਪਾਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਨ ਅਰੂਪਾਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ

- (੩੧) ਪਰਿਯਾਪਨਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਅਪਰਿਯਾਪਨਾ ਪਵ੍ਥਾ
- (੩੨) ਨਿਯੰਤਰਿਕਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਅਨਿਯੰਤਰਿਕਾ ਪਵ੍ਥਾ
- (੩੩) ਨਿਯਤਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਅਨਿਯਤਾ ਪਵ੍ਥਾ
- (੩੪) ਸਉਤੁਰਾ ਪਵ੍ਥਾ , ਅਨੁਤੁਰਾ ਪਵ੍ਥਾ
- (੩੫) ਅਤ੍ਰਿਯਾਪਿਕਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਜਾਪਿਤਤ੍ਰਾ ਪਵ੍ਥਾ

ਏਵੰ ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਾਣਵਤ੍ਰੁ।

੩. ਤਿਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੩. ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਾਣਵਤ੍ਰੁ -

- (੧) ਚਿਨ੍ਰਮਯਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਸੁਤਮਯਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਭਾਵਨਾਮਯਾ ਪਵ੍ਥਾ
- (੨) ਦਾਨਮਯਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਸੀਲਮਯਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਭਾਵਨਾਮਯਾ ਪਵ੍ਥਾ
- (੩) ਅਧਿਸੀਲੇ ਪਵ੍ਥਾ, ਅਧਿਚਿਤ੍ਰੇ ਪਵ੍ਥਾ, ਅਧਿਪਵ੍ਥਾਯ ਪਵ੍ਥਾ
- (੪) ਆਯਕੋਸਲ੍ਲੰ, ਅਪਾਯਕੋਸਲ੍ਲੰ, ਉਪਾਯਕੋਸਲ੍ਲੰ
- (੫) ਵਿਪਾਕਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਧਮ੍ਮਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਧਮ੍ਮਾ ਪਵ੍ਥਾ
- (੬) ਉਪਾਦਿਨ੍ਰਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਰਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਰਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਵ੍ਥਾ
- (੭) ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਅਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰਮਤ੍ਰਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਅਵਤਿਕ੍ਕਅਵਚਿਚਾਰਾ ਪਵ੍ਥਾ
- (੮) ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਸੁਖਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਥਾ
- (੯) ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ ਪਵ੍ਥਾ, ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ ਪਵ੍ਥਾ, ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ ਪਵ੍ਥਾ
- (੧੦) ਸੇਕ੍ਖਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਅਸੇਕ੍ਖਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ ਪਵ੍ਥਾ
- (੧੧) ਪਰਿਤ੍ਰਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਮਹਗ੍ਗਤਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਪਵ੍ਥਾ
- (੧੨) ਪਰਿਤ੍ਰਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਥਾ
- (੧੩) ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀ ਪਵ੍ਥਾ
- (੧੪) ਉਪ੍ਪਨ੍ਰਾ ਪਵ੍ਥਾ , ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਰਾ ਪਵ੍ਥਾ, ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ ਪਵ੍ਥਾ

- (੧੫) ਅਤੀਤਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਨਾਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਪਚ੍ਧਪਨ੍ਨਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੧੬) ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਪਚ੍ਧਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੧੭) ਅਜ੍ਝਤੁ ਪਵ੍ਵਾ, ਬਹਿਦਧਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਜ੍ਝਤੁਬਹਿਦਧਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੧੮) ਅਜ੍ਝਤੁਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਜ੍ਝਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੧੯) ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰਾ ਪਵ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਿ ਵਪਿਪਾਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਪਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਪਿਪਾਕਨਵਪਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ
- (੨੦) ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ
- (੨੧) ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ
- (੨੨) ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ
- (੨੩) ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ
- (੨੪) ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤੁਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ
- (੨੫) ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤੁਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ
- (੨੬) ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀ
- (੨੭) ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ
- (੨੮) ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਧਪਨ੍ਨਾ
- (੨੯) ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਧਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ
- (੩੦) ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦਧਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤੁਬਹਿਦਧਾ
- (੩੧) ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤੁਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ
- (੩੨) ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਚਾਰਮਤੁਤਾ ਪਵ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਿ ਵਪਿਪਾਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਪਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਪਿਪਾਕਨਵਪਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ
- (੩੩) ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ
- (੩੪) ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ
- (੩੫) ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ

(੩੬) ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਪਾਦਿਨੀ

(੩੭) ਅਤ੍ਰਿ ਅਤੀਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨਾਗਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਪਚ੍ਧੁਪਪਨ੍ਨਾ

(੩੮) ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਝਤੁਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਬਹਿਦਧਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਝਤੁਤੁਬਹਿਦਧਾ

(੩੯) ਅਵਤਿਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ ਪਵ੍ਵਾ ਅਤ੍ਰਿ ਵਪਿਕਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਵਪਿਕਧਮ੍ਧਮ੍ਮਾ, ਅਤ੍ਰਿ
ਨੇਵਵਪਿਕਨਵਪਿਕਧਮ੍ਧਮ੍ਮਾ

(੪੦) ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ

(੪੧) ਅਤ੍ਰਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ

(੪੨) ਅਤ੍ਰਿ ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਰਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ

(੪੩) ਅਤ੍ਰਿ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ

(੪੪) ਅਤ੍ਰਿ ਪਰਿਤੁਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੪੫) ਅਤ੍ਰਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀ

(੪੬) ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਪਾਦਿਨੀ

(੪੭) ਅਤ੍ਰਿ ਅਤੀਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨਾਗਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਪਚ੍ਧੁਪਪਨ੍ਨਾ

(੪੮) ਅਤ੍ਰਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਪਚ੍ਧੁਪਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੪੯) ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਝਤੁਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਬਹਿਦਧਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਝਤੁਤੁਬਹਿਦਧਾ

(੫੦) ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਝਤੁਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਝਤੁਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੫੧) ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ ਅਤ੍ਰਿ ਵਪਿਕਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਵਪਿਕਧਮ੍ਧਮ੍ਮਾ, ਅਤ੍ਰਿ
ਨੇਵਵਪਿਕਨਵਪਿਕਧਮ੍ਧਮ੍ਮਾ

(੫੨) ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ

(੫੩) ਅਤ੍ਰਿ ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਵਤਿਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤੁਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਵਤਿਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ

(੫੪) ਅਤ੍ਰਿ ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਰਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ

(੫੫) ਅਤ੍ਰਿ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ

(੫੬) ਅਤ੍ਰਿ ਪਰਿਤੁਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ

- (੫੭) ਅਤ੍ਰਿ ਪਰਿਤੁਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ
- (੫੮) ਅਤ੍ਰਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀ
- (੫੯) ਅਤ੍ਰਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ
- (੬੦) ਅਤ੍ਰਿ ਅਤੀਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨਾਗਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ
- (੬੧) ਅਤ੍ਰਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ
- (੬੨) ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਝਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਬਹਿਦਧਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਝਤੁਬਹਿਦਧਾ
- (੬੩) ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਝਤੁਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਝਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ
- (੬੪) ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਣਾ ਅਤ੍ਰਿ ਵਪਿਕਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਵਪਿਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਨੇਵਵਪਿਕਨਵਪਿਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ
- (੬੫) ਅਤ੍ਰਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ
- (੬੬) ਅਤ੍ਰਿ ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਰਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ
- (੬੭) ਅਤ੍ਰਿ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ
- (੬੮) ਅਤ੍ਰਿ ਪਰਿਤੁਰਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ
- (੬੯) ਅਤ੍ਰਿ ਪਰਿਤੁਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ
- (੭੦) ਅਤ੍ਰਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀ
- (੭੧) ਅਤ੍ਰਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ
- (੭੨) ਅਤ੍ਰਿ ਅਤੀਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨਾਗਤਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ
- (੭੩) ਅਤ੍ਰਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ
- (੭੪) ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਝਤੁਰਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਬਹਿਦਧਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਝਤੁਬਹਿਦਧਾ
- (੭੫) ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਝਤੁਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਰਿ ਅਜ੍ਝਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ

ਏਵੰ ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਾਣਯਤੁ।

੪. ਚਤੁਕ੍ਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੪. ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਵਾਣਯਤੁ –

- (੧) ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਕਤਵਾਣੰ, ਸਚ੍ਚਾਨੁਲੋਮਿਕੰ ਵਾਣੰ, ਮਗ੍ਗਸਮਛ੍ਛਿਸ੍ਸ ਵਾਣੰ, ਫਲਸਮਛ੍ਛਿਸ੍ਸ ਵਾਣੰ
- (੨) ਦੁਕ੍ਖੇ ਵਾਣੰ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ ਵਾਣੰ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇ ਵਾਣੰ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਵਾਣੰ
- (੩) ਕਾਮਾਯਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਰੂਪਾਯਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਰੂਪਾਯਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਵ੍ਵਾ
- (੪) ਧਮ੍ਮੇ ਵਾਣੰ, ਅਨ੍ਨਯੇ ਵਾਣੰ, ਪਰਿਯੇ [ਪਰਿਚ੍ਛੇ (ਸਬ੍ਬਤ੍ਤੁ) ਪਸ੍ਸ ਦੀਘਨਿਕਾਯੇ] ਵਾਣੰ, ਸਮ੍ਮੁਤਿਵਾਣੰ [ਸਮ੍ਮੁਤਿਵਾਣੰ (ਸਜਾਂ) ਪਸ੍ਸ ਦੀਘਨਿਕਾਯੇ]
- (੫) ਅਤ੍ਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਆਚਯਾਯ ਨੇ ਅਪਚਯਾਯ, ਅਤ੍ਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਅਪਚਯਾਯ ਨੇ ਆਚਯਾਯ, ਅਤ੍ਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਆਚਯਾਯ ਚੇਯ ਅਪਚਯਾਯ ਚ, ਅਤ੍ਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਨੇਯਾਚਯਾਯ ਨੇ ਅਪਚਯਾਯ
- (੬) ਅਤ੍ਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਨੇ ਪਟਿਯੇਯਾਯ, ਅਤ੍ਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਟਿਯੇਯਾਯ ਨੇ ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ, ਅਤ੍ਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਚੇਯ ਪਟਿਯੇਯਾਯ ਚ, ਅਤ੍ਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਨੇਯ ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਨੇ ਪਟਿਯੇਯਾਯ
- (੭) ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ, ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ, ਯਸਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ, ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ
- (੮) ਚਤਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ
- (੯) ਚਤਸ੍ਸੇ ਪਟਿਪਦਾ
- (੧੦) ਚਤੁਰਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ
- (੧੧) ਜਰਾਮਰਣੇ ਵਾਣੰ, ਜਰਾਮਰਣਸਮੁਦਯੇ ਵਾਣੰ, ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧੇ ਵਾਣੰ, ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਵਾਣੰ
- (੧੨-੨੧) ਜਾਤਿਯਾ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਭਵੇ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਉਪਾਦਾਨੇ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਤਣ੍ਯਾਯ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਯੇਦਨਾਯ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਫਸ੍ਸੇ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਸਲਾਯਤਨੇ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਨਾਮਰੂਪੇ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਯਿਵ੍ਵਾਣੇ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਸਕ੍ਖਾਰੇਸੁ ਵਾਣੰ, ਸਕ੍ਖਾਰਸਮੁਦਯੇ ਵਾਣੰ, ਸਕ੍ਖਾਰਨਿਰੋਧੇ ਵਾਣੰ, ਸਕ੍ਖਾਰਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਵਾਣੰ। ਏਯੰ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਵਾਣਵਤ੍ਤੁ।

੫. ਪਥੁਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੫. ਪਥੁਯਿਧੇਨ ਵਾਣਵਤ੍ਤੁ –

(੧) ਪਥੁਭ੍ਭਿਕੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ (੨) ਪਥੁਵਾਣਿਕੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ

ਏਯੰ ਪਥੁਯਿਧੇਨ ਵਾਣਵਤ੍ਤੁ।

੬. ਛਕ੍ਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੬. ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਵਾਣਵਤ੍ਤੁ –

(੧) ਛਸੁ ਅਭਿਵ੍ਵਾਸੁ ਪਵ੍ਵਾ

ਏਕੰ ਛਬ੍ਰਿਧੇਨ ਵਾਣਕੁ।

੭. ਸਤੁਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੭. ਸਤੁਕਿਧੇਨ ਵਾਣਕੁ –

(੧) ਸਤੁਸਤੁਤਿ ਵਾਣਕੁਨਿ

ਏਕੰ ਸਤੁਕਿਧੇਨ ਵਾਣਕੁ।

੮. ਅਟੁਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੮. ਅਟੁਕਿਧੇਨ ਵਾਣਕੁ –

(੧) ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਰੇਸੁ, ਚਤੁਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ

ਏਕੰ ਅਟੁਕਿਧੇਨ ਵਾਣਕੁ।

੯. ਨਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੯. ਨਕਿਧੇਨ ਵਾਣਕੁ –

(੧) ਨਕਸੁ ਅਨੁਪੁਬ੍ਰਵਿਹਾਰਸਮਾਪਤ੍ਰੀਸੁ ਪਵ੍ਵਾ

ਏਕੰ ਨਕਿਧੇਨ ਵਾਣਕੁ।

੧੦. ਦਸਕਮਾਤਿਕਾ

੭੬੦. ਦਸਕਿਧੇਨ ਵਾਣਕੁ – ਦਸ ਤਥਾਗਤਸ੍ਰਸ ਤਥਾਗਤਬਲਾਨਿ ਯੇਹਿ ਬਲੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ ਤਥਾਗਤੇ ਆਸਭੰ ਠਾਨੰ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਦਸ?

(੧) ਇਧ ਤਥਾਗਤੇ ਠਾਨਵ੍ਥੁ ਠਾਨਤੇ ਅਟ੍ਠਾਨਵ੍ਥੁ ਅਟ੍ਠਾਨਤੇ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੇ ਠਾਨਵ੍ਥੁ ਠਾਨਤੇ ਅਟ੍ਠਾਨਵ੍ਥੁ ਅਟ੍ਠਾਨਤੇ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਰਸ ਤਥਾਗਤਬਲੰ ਹੇਤਿ, ਯੰ ਬਲੰ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੇ ਆਸਭੰ ਠਾਨੰ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ।

(੨) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਤਥਾਗਤੇ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਧ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨੰ ਠਾਨਸੇ ਹੇਤੁਸੇ ਵ੍ਧਿਪਾਕੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੇ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਧ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨੰ ਠਾਨਸੇ ਹੇਤੁਸੇ ਵ੍ਧਿਪਾਕੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਰਸ ਤਥਾਗਤਬਲੰ ਹੇਤਿ, ਯੰ ਬਲੰ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੇ ਆਸਭੰ ਠਾਨੰ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ।

(੩) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਤਥਾਗਤੇ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤੁਗਾਮਿਨਿੰ ਪਟਿਪਦੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੇ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤੁਗਾਮਿਨਿੰ ਪਟਿਪਦੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲੰ ਹੇਤਿ, ਯੰ ਬਲੰ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੇ ਆਸਭੰ ਠਾਨੰ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੁਤਿ।

(੪) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਤਥਾਗਤੇ ਅਨੇਕਧਾਤੁ ਨਾਨਾਧਾਤੁਲੋਕੰ [ਅਨੇਕਧਾਤੁ ਨਾਨਾਧਾਤੁ ਲੋਕੰ (ਸਯਾ°) ਮ° ਨਿ° ੧.੧੪੮] ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੇ ਅਨੇਕਧਾਤੁ ਨਾਨਾਧਾਤੁਲੋਕੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲੰ ਹੇਤਿ, ਯੰ ਬਲੰ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੇ ਆਸਭੰ ਠਾਨੰ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੁਤਿ।

(੫) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਤਥਾਗਤੇ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਨਾਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਤੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੇ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਨਾਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਤੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲੰ ਹੇਤਿ, ਯੰ ਬਲੰ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੇ ਆਸਭੰ ਠਾਨੰ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੁਤਿ।

(੬) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਤਥਾਗਤੇ ਪਰਸਤ੍ਤਾਨੰ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਇਨ੍ਨਿਯਪਰੇਪਰਿਯਤ੍ਤੁੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੇ ਪਰਸਤ੍ਤਾਨੰ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਇਨ੍ਨਿਯਪਰੇਪਰਿਯਤ੍ਤੁੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲੰ ਹੇਤਿ, ਯੰ ਬਲੰ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੇ ਆਸਭੰ ਠਾਨੰ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੁਤਿ।

(੭) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਤਥਾਗਤੇ ਝਾਨਵਿਮੇਕ੍ਖਸਮਾਧਿਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨੰ ਸੰਕਿਲੇਸੰ ਵੇਦਾਨੰ ਵੁਟ੍ਠਾਨੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੇ ਝਾਨਵਿਮੇਕ੍ਖਸਮਾਧਿਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨੰ ਸੰਕਿਲੇਸੰ ਵੇਦਾਨੰ ਵੁਟ੍ਠਾਨੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲੰ ਹੇਤਿ, ਯੰ ਬਲੰ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੇ ਆਸਭੰ ਠਾਨੰ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੁਤਿ।

(੮) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਤਥਾਗਤੇ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੇ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲੰ ਹੇਤਿ, ਯੰ ਬਲੰ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੇ ਆਸਭੰ ਠਾਨੰ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੁਤਿ।

(੯) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਤਥਾਗਤੇ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਚੁਤ੍ਤੁਪਪਾਤੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੇ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਚੁਤ੍ਤੁਪਪਾਤੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲੰ ਹੇਤਿ, ਯੰ ਬਲੰ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੇ ਆਸਭੰ ਠਾਨੰ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੁਤਿ।

(੧੦) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਤਥਾਗਤੇ ਆਸਵਾਨੰ ਖਯੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੇ ਆਸਵਾਨੰ ਖਯੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲੰ ਹੇਤਿ, ਯੰ ਬਲੰ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੇ ਆਸਭੰ ਠਾਨੰ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੁਤਿ। ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲਾਨਿ, ਯੇਹਿ ਬਲੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ ਤਥਾਗਤੇ ਆਸਭੰ ਠਾਨੰ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੁਤਿ।

ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਾਣਵਤ੍ਤੁ।

ਮਾਤਿਕਾ

੧. ਏਕਕਨਿਦ੍ਦੇਸੇ

੭੬੧. ਪਥੂ ਿਵਵਾਣਾ ਨ ਹੇਤੁਮੇਵ, ਅਹੇਤੁਕਮੇਵ, ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਰਯੁਤੁਮੇਵ, ਸਪ੍ਰਚਯਮੇਵ, ਸਭ੍ਯਤਮੇਵ, ਅਰੂਪਮੇਵ, ਲੋਕਿਯਮੇਵ, ਸਾਸਵਮੇਵ, ਸੰਯੋਜਨਿਯਮੇਵ, ਗਨ੍ਠਨਿਯਮੇਵ, ਓਘਨਿਯਮੇਵ, ਯੋਗਨਿਯਮੇਵ, ਨੀਵਰਣਿਯਮੇਵ, ਪਰਾਮਟ੍ਰਮੇਵ, ਉਪਾਦਾਨਿਯਮੇਵ, ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਮੇਵ, ਅਬਯਾਕਤਮੇਵ, ਸਾਰਮ੍ਮਣਮੇਵ, ਅਚੇਤਸਿਕਮੇਵ, ਿਪਾਕਮੇਵ, ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਮੇਵ, ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਰਸੰਕਿਲੇਸਿਕਮੇਵ, ਨ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਮੇਵ, ਨ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤੁਮੇਵ, ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਮੇਵ, ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਮੇਵ, ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਮੇਵ, ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਥਹੇਤੁਕਮੇਵ, ਨੇਵ ਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਮੇਵ, ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਮੇਵ, ਪਰਿਤੁਮੇਵ, ਕਾਮਾਵਚਰਮੇਵ, ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਮੇਵ, ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਮੇਵ, ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਮੇਵ, ਨੇ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਮੇਵ, ਅਨਿਯਤਮੇਵ, ਅਨਿਯਜਾਨਿਕਮੇਵ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ ਮਨੇਵਿਵਵਾਣਵਿਵਵੇਯਯਮੇਵ, ਅਨਿਚੂਮੇਵ, ਜਰਾਭਿਭੂਤਮੇਵ।

੭੬੨. ਪਥੂ ਿਵਵਾਣਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁਕਾ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਮਿੰ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਪੁਰੇਜਾਤਵਤ੍ਥੁਕਾ, ਪੁਰੇਜਾਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿ ਪੁਰੇਜਾਤਸ੍ਮਿੰ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪੁਰੇਜਾਤੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਿਕਵਤ੍ਥੁਕਾ, ਬਾਹਿਰਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿ ਪਥੂਨ੍ਨ ਿਵਵਾਣਾਨ ਵਤ੍ਥੁ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਿਕਾ ਆਰਮ੍ਮਣਾ ਬਾਹਿਰਾ।

ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁਕਾ, ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਸ੍ਮਿੰ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਨਾਨਾਵਤ੍ਥੁਕਾ, ਨਾਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿ ਅਵ੍ਥੰ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣਵ੍ਥੁ, ਅਵ੍ਥੰ ਸੇਤਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣਵ੍ਥੁ, ਅਵ੍ਥੰ ਘਾਨਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣਵ੍ਥੁ, ਅਵ੍ਥੰ ਜਿਵ੍ਯੁਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣਵ੍ਥੁ, ਅਵ੍ਥੰ ਕਾਯਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣਵ੍ਥੁ।

੭੬੩. ਨ ਅਵ੍ਥਮਵ੍ਥਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਸੇਤਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ, ਸੇਤਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਘਾਨਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ, ਘਾਨਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਜਿਵ੍ਯੁਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ, ਜਿਵ੍ਯੁਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਕਾਯਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ, ਕਾਯਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ। ਸੇਤਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ...ਪੇ... ਘਾਨਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ...ਪੇ... ਜਿਵ੍ਯੁਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ...ਪੇ... ਕਾਯਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਕਾਯਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ। ਕਾਯਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਸੇਤਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ, ਸੇਤਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਕਾਯਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ। ਕਾਯਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਘਾਨਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ, ਘਾਨਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਕਾਯਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ। ਕਾਯਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਜਿਵ੍ਯੁਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ, ਜਿਵ੍ਯੁਵਿਵਵਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਕਾਯਵਿਵਵਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਠੇਤ੍ਤਿ।

੭੬੪. ਨ ਅਸਮਨ੍ਨਾਹਾਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤ੍ਤਿ ਸਮਨ੍ਨਾਹਰਨੁਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤ੍ਤਿ।

ਨ ਅਮਨਸਿਕਾਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤ੍ਤਿ ਮਨਸਿਕਰੇਨੁਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤ੍ਤਿ।

ਨ ਅਬ੍ਥੇਕਿਣਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤ੍ਤਿ ਨ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤ੍ਤਿ।

ਨ ਅਪ੍ਰਬੰਧ ਅਚਰਿਮੰ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਨੀਤਿ ਨ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਨਿ।

੭੬੫. ਨ ਅਵ੍ਥਮਵ੍ਥਸ੍ਰਸ ਸਮਨਨੁਰਾ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਨੀਤਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾ ਸੇਤਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ, ਸੇਤਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾ ਘਾਨਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ, ਘਾਨਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾ ਕਾਯਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ, ਕਾਯਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ। ਸੇਤਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ...ਪੇਂ... ਘਾਨਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ...ਪੇਂ... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ...ਪੇਂ... ਕਾਯਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਕਾਯਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ। ਕਾਯਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾ ਸੇਤਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ, ਸੇਤਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਕਾਯਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ। ਕਾਯਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾ ਘਾਨਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ, ਘਾਨਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਕਾਯਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ। ਕਾਯਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਰਸ ਉਪ੍ਪ੍ਰਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਕਾਯਵਿਵ੍ਥਾਣ ਨ ਉਪ੍ਪ੍ਰਜਨਤਿ।

੭੬੬. ਪਥੁ ਵਿਵ੍ਥਾਣਾ ਅਨਾਭੇਗਾਤਿ ਪਥੁਨ੍ਨ ਵਿਵ੍ਥਾਣਾਨ ਨਤ੍ਤਿ ਆਵਟ੍ਠਾ ਵਾ ਆਭੇਗੇ ਵਾ ਸਮਨ੍ਨਹਾਰੇ ਵਾ ਮਨਸਿਕਾਰੇ ਵਾ।

ਪਥੁਹਿ ਵਿਵ੍ਥਾਣੇਹਿ ਨ ਕਥਿ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਵਿਜਾਨਾਤੀਤਿ ਪਥੁਹਿ ਵਿਵ੍ਥਾਣੇਹਿ ਨ ਕਥਿ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਵਿਜਾਨਾਤਿ।

ਅਵ੍ਥਤ੍ਰ ਅਭਿਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਾਤਿ ਅਵ੍ਥਤ੍ਰ ਆਪਾਤਮਤ੍ਤਾ।

ਪਥੁਨ੍ਨ ਵਿਵ੍ਥਾਣਾਨ ਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਨ ਕਥਿ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਵਿਜਾਨਾਤੀਤਿ ਪਥੁਨ੍ਨ ਵਿਵ੍ਥਾਣਾਨ ਸਮਨਨੁਰਾ ਮਨੇਧਾਤੁਯਾਪਿ ਨ ਕਥਿ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਵਿਜਾਨਾਤਿ।

ਪਥੁਹਿ ਵਿਵ੍ਥਾਣੇਹਿ ਨ ਕਥਿ ਇਰਿਯਾਪਥੰ ਕਪ੍ਪੇਤੀਤਿ ਪਥੁਹਿ ਵਿਵ੍ਥਾਣੇਹਿ ਨ ਕਥਿ ਇਰਿਯਾਪਥੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ – ਗਮਨੰ ਵਾ ਠਾਨੰ ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜੰ ਵਾ ਸੇਯਜੰ ਵਾ।

ਪਥੁਨ੍ਨ ਵਿਵ੍ਥਾਣਾਨ ਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਨ ਕਥਿ ਇਰਿਯਾਪਥੰ ਕਪ੍ਪੇਤੀਤਿ ਪਥੁਨ੍ਨ ਵਿਵ੍ਥਾਣਾਨ ਸਮਨਨੁਰਾ ਮਨੇਧਾਤੁਯਾਪਿ ਨ ਕਥਿ ਇਰਿਯਾਪਥੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ – ਗਮਨੰ ਵਾ ਠਾਨੰ ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜੰ ਵਾ ਸੇਯਜੰ ਵਾ।

ਪਥੁਹਿ ਵਿਵ੍ਥਾਣੇਹਿ ਨ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਨ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ ਪਟ੍ਠਪੇਤੀਤਿ ਪਥੁਹਿ ਵਿਵ੍ਥਾਣੇਹਿ ਨ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਨ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ।

ਪਥੁਨ੍ਨ ਵਿਵ੍ਥਾਣਾਨ ਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਨ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਨ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ ਪਟ੍ਠਪੇਤੀਤਿ ਪਥੁਨ੍ਨ ਵਿਵ੍ਥਾਣਾਨ ਸਮਨਨੁਰਾ ਮਨੇਧਾਤੁਯਾਪਿ ਨ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਨ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ।

ਪਥੁਹਿ ਵਿਵ੍ਥਾਣੇਹਿ ਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੰ ਧਮ੍ਮੰ ਸਮਾਦਿਯਤੀਤਿ ਪਥੁਹਿ ਵਿਵ੍ਥਾਣੇਹਿ ਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੰ ਧਮ੍ਮੰ ਸਮਾਦਿਯਤਿ।

ਪਥ੍ਰਨ੍ਰੰ ਿਵਵਾਣਾਨ੍ ਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੰ ਧਮ੍ਮੰ ਸਮਾਦਿਯਤੀਤਿ ਪਥ੍ਰਨ੍ਰੰ ਿਵਵਾਣਾਨ੍ ਸਮਨਨੁਰਾ ਮਨੇਧਾਤੁਯਾਪਿ ਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੰ ਧਮ੍ਮੰ ਸਮਾਦਿਯਤਿ।

ਪਥ੍ਰਹਿ ਿਵਵਾਣੇਹਿ ਨ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਨ ਿਟ੍ਰਾਤੀਤਿ ਪਥ੍ਰਹਿ ਿਵਵਾਣੇਹਿ ਨ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਨ ਿਟ੍ਰਾਤਿ।

ਪਥ੍ਰਨ੍ਰੰ ਿਵਵਾਣਾਨ੍ ਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਨ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਨ ਿਟ੍ਰਾਤੀਤਿ ਪਥ੍ਰਨ੍ਰੰ ਿਵਵਾਣਾਨ੍ ਸਮਨਨੁਰਾ ਮਨੇਧਾਤੁਯਾਪਿ ਨ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਨ ਿਟ੍ਰਾਤਿ।

ਪਥ੍ਰਹਿ ਿਵਵਾਣੇਹਿ ਨ ਚਯਤਿ ਨ ਉਪਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਪਥ੍ਰਹਿ ਿਵਵਾਣੇਹਿ ਨ ਚਯਤਿ ਨ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ।

ਪਥ੍ਰਨ੍ਰੰ ਿਵਵਾਣਾਨ੍ ਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਨ ਚਯਤਿ ਨ ਉਪਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਪਥ੍ਰਨ੍ਰੰ ਿਵਵਾਣਾਨ੍ ਸਮਨਨੁਰਾ ਮਨੇਧਾਤੁਯਾਪਿ ਨ ਚਯਤਿ ਨ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ।

ਪਥ੍ਰਹਿ ਿਵਵਾਣੇਹਿ ਨ ਸੁਪਤਿ ਨ ਪਟਿਬੁਜ੍ਝਤਿ ਨ ਸੁਪਿਨੰ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ਪਥ੍ਰਹਿ ਿਵਵਾਣੇਹਿ ਨ ਸੁਪਤਿ ਨ ਪਟਿਬੁਜ੍ਝਤਿ ਨ ਸੁਪਿਨੰ ਪਸ੍ਸਤਿ।

ਪਥ੍ਰਨ੍ਰੰ ਿਵਵਾਣਾਨ੍ ਸਮਨਨੁਰਾਪਿ ਨ ਸੁਪਤਿ ਨ ਪਟਿਬੁਜ੍ਝਤਿ ਨ ਸੁਪਿਨੰ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ਪਥ੍ਰਨ੍ਰੰ ਿਵਵਾਣਾਨ੍ ਸਮਨਨੁਰਾ ਮਨੇਧਾਤੁਯਾਪਿ ਨ ਸੁਪਤਿ ਨ ਪਟਿਬੁਜ੍ਝਤਿ ਨ ਸੁਪਿਨੰ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਏਵੰ ਯਾਥਾਕਯਤ੍ਤੁ ਿਭਾਵਨਾ ਪਵ੍ਵਾ।

ਏਵੰ ਏਕਯਿਯੇਨ ਵਾਣਤ੍ਤੁ।

ਏਕਕੰ।

2. ਦੁਕਨਿਦ੍ਦੇਸੇ

੭੬੭. (੧) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਲੇਕਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਚਤੁਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੨) ਸਬ੍ਬਾ ਪਵ੍ਵਾ ਕੇਨਚਿ ਿਵਵੇਯਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਿਵਵੇਯਯਾ।

(੩) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਸਾਸਵਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਚਤੁਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਅਨਾਸਵਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੪) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਆਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ ਸਾਸਵਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਚਤੁਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਆਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁ ਅਨਾਸਵਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੫) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਚਤੁਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੬) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਸੰਯੋਜਨਿਪ੍ਪਯੁਤੁ ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਚਤੁਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਸੰਯੋਜਨਿਪ੍ਪਯੁਤੁ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੭) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਗਨ੍ਹਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਚਤੁਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਅਗਨ੍ਹਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੨੪) ਪੀਤਿਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਵ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਪੀਤਿਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਵ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੨੫) ਪੀਤਿਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਵ੍ਵਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਪੀਤਿਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਵ੍ਵਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੨੬) ਸੁਖਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਵ੍ਵਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਸੁਖਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਵ੍ਵਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੨੭) ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਵ੍ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਵ੍ਵਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੨੮) ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਵ੍ਵਾ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੨੯) ਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਵ੍ਵਾ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੩੦) ਅਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਵ੍ਵਾ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੩੧) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਚਤੁਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੩੨) ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਨਿਯਯਾਨਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਚਤੁਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਵਿਪਾਕੇ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕਿਰਿਯਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਅਨਿਯਯਾਨਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੩੩) ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਨਿਯਤਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਚਤੁਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਵਿਪਾਕੇ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕਿਰਿਯਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਅਨਿਯਤਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੩੪) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਸਉਤੁਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਚਤੁਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਅਨੁਤੁਰਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(੩੫) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਅਤ੍ਥਜਾਪਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ?

ਚਤੁਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਅਰਹਤੇ ਅਭਿਵ੍ਵੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨੁਸ੍ਸ ਸਮਾਪਤਿੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨੁਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਜਾਪਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਚਤੁਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਵਿਪਾਕੇ ਅਰਹਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਭਿਵ੍ਵਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਸਮਾਪਤਿਯਾ ਕਿਰਿਯਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਜਾਪਿਤਤ੍ਥਾ ਪਵ੍ਵਾ।

ਏਵੰ ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਾਣਹਤ੍ਥੁ।

ਦੁਕੰ।

੩. ਤਿਕਨਿਦ੍ਵੇਸੇ

੭੬੮. (੧. ਕ) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਚਿਨ੍ਨਮਯਾ ਪਵ੍ਵਾ?

ਯੋਗਵਿਹਿਤੇਸੁ ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਸੁ ਯੋਗਵਿਹਿਤੇਸੁ ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਸੁ ਯੋਗਵਿਹਿਤੇਸੁ ਵਾ ਵਜਿਜਾਟਾਨੇਸੁ
ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਕਤੰ ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨੁਲੇਮਿਕੰ ਵਾ ਰੂਪੰ ਅਨਿਚ੍ਚਨ੍ਨਿ ਵਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ... ਸਵ੍ਵਾ... ਸਕ੍ਖਾਰਾ... ਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਅਨਿਚ੍ਚਨ੍ਨਿ ਵਾ,
ਯੰ ਏਵਰੂਪਿੰ ਅਨੁਲੇਮਿਕੰ ਖਨ੍ਨਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਰੁਚਿੰ ਮੁਦਿੰ ਪੇਕ੍ਖੰ ਧਮ੍ਮਨਿਜ੍ਞਾਨਕ੍ਖਨ੍ਨਿੰ ਪਰਤੇ ਅਸ੍ਸੁਤ੍ਤਵਾ ਪਟਿਲਭਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ
“ਚਿਨ੍ਨਾਮਯਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਸੁਤਮਯਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਯੋਗਵਿਹਿਤੇਸੁ ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਸੁ ਯੋਗਵਿਹਿਤੇਸੁ ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਸੁ
ਯੋਗਵਿਹਿਤੇਸੁ ਵਾ ਵਜਿਜਾਟਾਨੇਸੁ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਕਤੰ ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨੁਲੇਮਿਕੰ ਵਾ ਰੂਪੰ ਅਨਿਚ੍ਚਨ੍ਨਿ ਵਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ... ਸਵ੍ਵਾ...
ਸਕ੍ਖਾਰਾ... ਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਅਨਿਚ੍ਚਨ੍ਨਿ ਵਾ, ਯੰ ਏਵਰੂਪਿੰ ਅਨੁਲੇਮਿਕੰ ਖਨ੍ਨਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਰੁਚਿੰ ਮੁਦਿੰ ਪੇਕ੍ਖੰ ਧਮ੍ਮਨਿਜ੍ਞਾਨਕ੍ਖਨ੍ਨਿੰ ਪਰਤੇ
ਸੁਤ੍ਤਵਾ ਪਟਿਲਭਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਸੁਤਮਯਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

(ਗ) ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਵ੍ਵਾ ਭਾਵਨਾਮਯਾ ਪਵ੍ਵਾ।

੭੬੯. (੨. ਕ) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਦਾਨਮਯਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਦਾਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਦਾਨਾਧਿਗਚ੍ਛ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ...
ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਦਾਨਮਯਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਸੀਲਮਯਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਸੀਲੰ ਆਰਬ੍ਭ ਸੀਲਾਧਿਗਚ੍ਛ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ
ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਸੀਲਮਯਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

(ਗ) ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਵ੍ਵਾ ਭਾਵਨਾਮਯਾ ਪਵ੍ਵਾ।

੭੭੦. (੩. ਕ) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਅਧਿਸੀਲੇ ਪਵ੍ਵਾ? ਪਾਤਿਮੇਕ੍ਖਸੰਘਰੰ ਸੰਘਰਨੁਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ...
ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਅਧਿਸੀਲੇ ਪਵ੍ਵਾ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਅਧਿਚਿਤ੍ਤੇ ਪਵ੍ਵਾ? ਰੂਪਾਵਚਰਾਰੂਪਾਵਚਰਸਮਾਪਤ੍ਤਿੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨੁਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...
ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਅਧਿਚਿਤ੍ਤੇ ਪਵ੍ਵਾ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਅਧਿਪਵ੍ਵਾਯ ਪਵ੍ਵਾ? ਚਤੁਸ੍ਸ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਚਤੁਸ੍ਸ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਅਧਿਪਵ੍ਵਾਯ ਪਵ੍ਵਾ”।

੭੭੧. (੪. ਕ) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੰ ਆਯਕੇਸਲ੍ਲ? “ਇਮੇ ਧਮ੍ਮੇ ਮਨਸਿਕਰੇਤੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਨਿ,
ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਹੀਯਨ੍ਨਿ। ਇਮੇ ਵਾ ਪਨਿਮੇ ਧਮ੍ਮੇ ਮਨਸਿਕਰੇਤੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਨਿ,
ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਭਿਯਯੇਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਸੰਘਤੁਨ੍ਨੀ”ਤਿ – ਯਾ ਤਤ੍ਤੁ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...
ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਆਯਕੇਸਲ੍ਲ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੰ ਅਪਾਯਕੇਸਲ੍ਲ? “ਇਮੇ ਧਮ੍ਮੇ ਮਨਸਿਕਰੇਤੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਨਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ
ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨਿਰੁਜ੍ਞਨ੍ਨਿ। ਇਮੇ ਵਾ ਪਨਿਮੇ ਧਮ੍ਮੇ ਮਨਸਿਕਰੇਤੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਨਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ
ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਭਿਯਯੇਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸੰਘਤੁਨ੍ਨੀ”ਤਿ – ਯਾ ਤਤ੍ਤੁ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ
ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਅਪਾਯਕੇਸਲ੍ਲ”।

(ਗ) ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਤਤ੍ਤੁਪਾਯਾ ਪਵ੍ਵਾ ਉਪਾਯਕੇਸਲ੍ਲੰ।

੧੧੨. (੫. ਕ) ਚਤੁਸ੍ਰ ਭੂਮੀਸੁ ਵੇਪਿਪਾਕੇ ਪਵ੍ਵਣਾ ਵੇਪਿਪਾਕਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

(ਖ) ਚਤੁਸ੍ਰ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਪਵ੍ਵਣਾ ਵੇਪਿਪਾਕਧਮਮਧਮਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

(ਗ) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕਿਰਿਯਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਣਾ ਨੇਵਵੇਪਿਪਾਕਨਵੇਪਿਪਾਕਧਮਮਧਮਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

੧੧੩. (੬. ਕ) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਵੇਪਿਪਾਕੇ ਪਵ੍ਵਣਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

(ਖ) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕਿਰਿਯਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਣਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

(ਗ) ਚਤੁਸ੍ਰ ਮਗ੍ਧੇਸੁ ਚਤੁਸ੍ਰ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਣਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

੧੧੪. (੭. ਕ) ਵੇਤਿਕ੍ਕਵੇਚਿਰਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਪਵ੍ਵਣਾ ਸਵੇਤਿਕ੍ਕਸਵੇਚਿਰਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

(ਖ) ਵੇਤਿਕ੍ਕਵੇਪ੍ਪਯੁਤੁ ਵੇਚਿਰਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਪਵ੍ਵਣਾ ਅਵੇਤਿਕ੍ਕਵੇਚਿਰਮਤੁ ਪਵ੍ਵਣਾ।

(ਗ) ਵੇਤਿਕ੍ਕਵੇਚਿਰਵੇਪ੍ਪਯੁਤੁ ਪਵ੍ਵਣਾ ਅਵੇਤਿਕ੍ਕਅਵੇਚਿਰਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

੧੧੫. (੮. ਕ) ਪੀਤਿਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਪਵ੍ਵਣਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

(ਖ) ਸੁਖਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਪਵ੍ਵਣਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

(ਗ) ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਪਯੁਤੁ ਪਵ੍ਵਣਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

੧੧੬. (੯. ਕ) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਪਵ੍ਵਣਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ ਪਵ੍ਵਣਾ।

(ਖ) ਚਤੁਸ੍ਰ ਮਗ੍ਧੇਸੁ ਪਵ੍ਵਣਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ ਪਵ੍ਵਣਾ।

(ਗ) ਚਤੁਸ੍ਰ ਭੂਮੀਸੁ ਵੇਪਿਪਾਕੇ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕਿਰਿਯਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਣਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ ਪਵ੍ਵਣਾ।

੧੧੭. (੧੦. ਕ) ਚਤੁਸ੍ਰ ਮਗ੍ਧੇਸੁ ਤੀਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਣਾ ਸੇਕ੍ਖਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

(ਖ) ਉਪਰਿਟ੍ਠਿਮਾ [ਉਪਰਿਟ੍ਠਿਮੇ (ਸਯਾ°), ਉਪਰਿਟ੍ਠਿਮੰ (ਕ°)] ਅਰਹਤੁਫਲੇ ਪਵ੍ਵਣਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

(ਗ) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਵੇਪਿਪਾਕੇ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕਿਰਿਯਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਣਾ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

੧੧੮. (੧੧. ਕ) ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਣਾ ਪਰਿਤੁ ਪਵ੍ਵਣਾ।

(ਖ) ਰੂਪਾਵਚਰਾਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਣਾ ਮਹਗ੍ਧਤਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

(ਗ) ਚਤੁਸ੍ਰ ਮਗ੍ਧੇਸੁ ਚਤੁਸ੍ਰ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਣਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਪਵ੍ਵਣਾ।

੭੭੯. (੧੨. ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਪਰਿਤੁਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਪਰਿਤੁ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ...
ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਰਿਤੁਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

੭੮੦. (ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਮਹਗ੍ਗਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ...
ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

੭੮੧. (ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਅਪ੍ਪਮਾਣੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...
ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

੭੮੨. (੧੩. ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਅਰਿਯਮਗ੍ਗ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ...
ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

(ਖ) ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ ਪਵ੍ਵਾ।

੭੮੩. (ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ? ਅਰਿਯਮਗ੍ਗ ਅਧਿਪਤਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...
ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ”।

੭੮੪. (੧੪) ਚਤੁਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਵਿਪਾਕੇ ਪਵ੍ਵਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ। ਚਤੁਸੁ ਭੂਮੀਸੁ
ਰੁਸਲੇ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕਿਰਿਯਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀਤਿ।

੭੮੫. (੧੫) ਸਬ੍ਬਾਵ ਪਵ੍ਵਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ।

੭੮੬. (੧੬. ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਅਤੀਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ...
ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

੭੮੭. (ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਅਨਾਗਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ...
ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

੭੮੮. (ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਪਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਪਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ ...
ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

੭੮੯. (੧੭) ਸਬ੍ਬਾਵ ਪਵ੍ਵਾ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾ।

੭੯੦. (੧੮. ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਅਜ੍ਞਤੁਏ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...
ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਜ੍ਞਤੁਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

੭੯੧. (ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਬਹਿਦਧਾਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ...
ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਬਹਿਦਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

੭੯੨. (ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾ ਧਮਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਵਿਚਯੇ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਜ੍ਞਤੁਬਹਿਦਧਾਰਮਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

ਏਵੰ ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਾਣਵਤ੍ਥੁ।

ਤਿਕੰ।

੪. ਚਤੁਕਕਨਿਦ੍ਵੇਸੇ

੭੯੩. (੧. ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਕਮਮਸ੍ਸਕਤਵਾਣੰ? “ਅਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਯਿਟ੍ਠੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੁਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਕਤਦੁਕ੍ਕਟਾਨੰ ਕਮਮਾਨੰ ਫਲੰ ਵਿਪਾਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਯੰ ਲੋਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਰੇ ਲੋਕੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਾਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਿਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਤ੍ਥਾ ਓਪਪਾਤਿਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹਮਣਾ ਸਮਮਗ੍ਧਤਾ ਸਮਮਾਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਯੇ ਇਮਵ੍ਥੁ ਲੋਕੰ ਪਰਵ੍ਥੁ ਲੋਕੰ ਸਯੰ ਅਭਿਵ੍ਵਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਪਵੇਦੇਨ੍ਨੀ”ਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਵਿਚਯੇ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕਮਮਸ੍ਸਕਤਵਾਣੰ”। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨੁਲੇਮਿਕੰ ਵਾਣੰ, ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਪਵ੍ਵਾ ਕਮਮਸ੍ਸਕਤਵਾਣੰ।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਚ੍ਚਾਨੁਲੇਮਿਕੰ ਵਾਣੰ? “ਰੂਪੰ ਅਨਿਚ੍ਠੰ”ਨਿ ਵਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇਂ... ਸਵ੍ਵਾ... ਸਭ੍ਥਾਰਾ... “ਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਅਨਿਚ੍ਠੰ”ਨਿ ਵਾ ਯਾ ਏਵਰੂਪੀ ਅਨੁਲੇਮਿਕਾ ਖਨ੍ਨਿ ਦਿਟ੍ਠਿ ਰੁਚਿ ਮੁਦਿ ਪੇਕ੍ਖਾ ਧਮਮਨਿਜ੍ਞਾਨਕ੍ਖਨ੍ਨਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਚ੍ਚਾਨੁਲੇਮਿਕੰ ਵਾਣੰ”।

(ਗ) ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਮਗ੍ਘਸਮਛਿਸ੍ਸ ਵਾਣੰ।

(ਘ) ਚਤੁਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਫਲਸਮਛਿਸ੍ਸ ਵਾਣੰ।

੭੯੪. (੨) ਮਗ੍ਘਸਮਛਿਸ੍ਸ ਵਾਣੰ ਦੁਕ੍ਖੇਪੇਤੰ ਵਾਣੰ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇਪੇਤੰ ਵਾਣੰ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇਪੇਤੰ ਵਾਣੰ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯਪੇਤੰ ਵਾਣੰ।

(ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਦੁਕ੍ਖੇ ਵਾਣੰ? ਦੁਕ੍ਖੰ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਵਿਚਯੇ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕ੍ਖੇ ਵਾਣੰ”।

(ਖ-ਘ) ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੰ ਆਰਬ੍ਭ...ਪੇਂ... ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੰ ਆਰਬ੍ਭ...ਪੇਂ... ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿੰ ਪਟਿਪਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਵਿਚਯੇ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਵਾਣੰ”।

੭੯੫. (੩) ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬਯਾਕਤੇ ਪਵ੍ਵਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਚਤੁਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਵ੍ਵਾ।

੭੯੬. (੪. ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਧਮਮੇ ਵਾਣੰ? ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਚਤੁਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਧਮਮੇ ਵਾਣੰ।

(ਖ) ਸੇ ਇਮਿਨਾ ਧਮਮੇਨ ਵਾਤੇਨ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਪਤੁਨੇਨ ਵਿਦਿਤੇਨ ਪਰਿਯੋਗਾਲ੍ਲੇਨ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤੇਨ ਨਯੰ ਨੇਤਿ। “ਯੇ ਹਿ ਕੇਚਿ ਅਤੀਤਮਦ੍ਧਾਨੰ ਸਮਣਾ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਭਵ੍ਵੰਸੁ [ਅਬ੍ਭਵ੍ਵੰਸੁ (ਸਯਾ) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ], ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੰ

ਅਬ੍ਭਵਾਂਸੁ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੰ ਅਬ੍ਭਵਾਂਸੁ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿ ਪਟਿਪਦੰ ਅਬ੍ਭਵਾਂਸੁ, ਇਮਵ੍ਥੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਬ੍ਭਵਾਂਸੁ, ਇਮਵ੍ਥੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੰ ਅਬ੍ਭਵਾਂਸੁ, ਇਮਵ੍ਥੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੰ ਅਬ੍ਭਵਾਂਸੁ, ਇਮਵ੍ਥੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿ ਪਟਿਪਦੰ ਅਬ੍ਭਵਾਂਸੁ। ਯੇ ਹਿ ਕੇਚਿ ਅਨਾਗਤਮਦਯਾਨੰ ਸਮਣਾ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੰ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੰ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿ ਪਟਿਪਦੰ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਮਵ੍ਥੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਮਵ੍ਥੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੰ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਮਵ੍ਥੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੰ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਮਵ੍ਥੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿ ਪਟਿਪਦੰ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ।”ਤਿ – ਯਾ ਤਤ੍ਤੁ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਵਿਚਯੇ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਨ੍ਯਯੇ ਵਾਣ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੰ ਪਰਿਯੇ ਵਾਣ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਸਤੁਨੰ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਚੇਤਸਾ ਚੇਤੇ ਪਰਿਚੁ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸਰਾਗੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਸਰਾਗੰ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਰਾਗੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਵੀਤਰਾਗੰ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਦੇਸੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਸਦੇਸੰ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਦੇਸੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਵੀਤਦੇਸੰ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਮੇਹੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਸਮੇਹੰ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਮੇਹੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਵੀਤਮੇਹੰ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸੰਖਿਤ੍ਤੁ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਸੰਖਿਤ੍ਤੁ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਮਹਗ੍ਗਤੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਮਹਗ੍ਗਤੰ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਮਹਗ੍ਗਤੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਅਮਹਗ੍ਗਤੰ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਉਤੁਰੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਸਉਤੁਰੰ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਨੁਤੁਰੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਅਨੁਤੁਰੰ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਮਾਹਿਤੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਸਮਾਹਿਤੰ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਮਾਹਿਤੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਅਸਮਾਹਿਤੰ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵਮਿਤ੍ਤੁ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਵਮਿਤ੍ਤੁ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਵਮਿਤ੍ਤੁ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁ “ਅਵਮਿਤ੍ਤੁ ਚਿਤ੍ਤੁ”ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤੀਤਿ – ਯਾ ਤਤ੍ਤੁ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ... ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਵਿਚਯੇ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਰਿਯੇ ਵਾਣ”।

(ਘ) ਠਪੇਤ੍ਤਵਾ ਧਮਮੇ ਵਾਣ ਅਨ੍ਯਯੇ ਵਾਣ ਪਰਿਯੇ ਵਾਣ, ਅਵਸੇਸਾ ਪਵ੍ਵਾ ਸਮਮੁਤਿਵਾਣ।

੭੯੭. (ਪ. ਕ) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਪਵ੍ਵਾ ਆਚਯਾਯ ਨੇ ਅਪਚਯਾਯ? ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲੇ ਪਵ੍ਵਾ ਆਚਯਾਯ ਨੇ ਅਪਚਯਾਯ।

(ਖ) ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਅਪਚਯਾਯ ਨੇ ਆਚਯਾਯ।

(ਗ) ਰੂਪਾਵਚਰਾਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲੇ ਪਵ੍ਵਾ ਆਚਯਾਯ ਚੇਵ ਅਪਚਯਾਯ ਚ।

(ਘ) ਅਵਸੇਸਾ ਪਵ੍ਵਾ ਨੇਵ ਆਚਯਾਯ ਨੇ ਅਪਚਯਾਯ।

੭੯੮. (੬. ਕ) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਪਵ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਥਿਦਾਯ ਨੇ ਪਟਿਵੇਧਾਯ? ਯਾਯ ਪਵ੍ਵਾਯ ਕਾਮੇਸੁ ਵੀਤਰਾਗੇ ਹੇਤਿ, ਨ ਚ ਅਭਿਵ੍ਵਾਯੇ ਪਟਿਵਿਜ੍ਞਤਿ ਨ ਚ ਸਚ੍ਛਾਨਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਵ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਥਿਦਾਯ ਨੇ ਪਟਿਵੇਧਾਯ”।

(ਖ) ਸ੍ਵੇਵ ਪਵ੍ਵਾਯ ਕਾਮੇਸੁ ਵੀਤਰਾਗੇ ਸਮਾਨੇ ਅਭਿਵ੍ਵਾਯੇ ਪਟਿਵਿਜ੍ਞਤਿ ਨ ਚ ਸਚ੍ਛਾਨਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਵ੍ਵਾ ਪਟਿਵੇਧਾਯ ਨੇ ਨਿਬ੍ਥਿਦਾਯ”।

(ਗ) ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਥਿਦਾਯ ਚੇਵ ਪਟਿਵੇਧਾਯ ਚ।

(ਘ) ਅਵਸੇਸਾ ਪਵ੍ਵਾ ਨੇਵ ਨਿਬ੍ਥਿਦਾਯ ਨੇ ਪਟਿਵੇਧਾਯ।

੧੯੯. (੧. ਕ) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ? ਪਠਮਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿੰ ਕਾਮਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ।

(ਖ) ਤਦਨੁਧਮਮਤਾ ਸਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟੁਤਿ ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ।

(ਗ) ਅਵਿਤਕ੍ਕਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਅਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ।

(ਘ) ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਅਿਰਾਗੁਪਸਵ੍ਵਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿੰ ਅਿਤਕ੍ਕਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਤਦਨੁਧਮਮਤਾ ਸਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟੁਤਿ ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਅਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਅਿਰਾਗੁਪਸਵ੍ਵਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਤਤਿਯਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿੰ ਪੀਤਿਸੁਖਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਤਦਨੁਧਮਮਤਾ ਸਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟੁਤਿ ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਅਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਅਿਰਾਗੁਪਸਵ੍ਵਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਤਦਨੁਧਮਮਤਾ ਸਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟੁਤਿ ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਆਕਾਸਾਨਵ੍ਵਾਯਤਨਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਅਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਅਿਰਾਗੁਪਸਵ੍ਵਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਆਕਾਸਾਨਵ੍ਵਾਯਤਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿੰ ਰੂਪਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਤਦਨੁਧਮਮਤਾ ਸਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟੁਤਿ ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਅਿਵ੍ਵਾਣਵ੍ਵਾਯਤਨਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਅਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਅਿਰਾਗੁਪਸਵ੍ਵਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਅਿਵ੍ਵਾਣਵ੍ਵਾਯਤਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿੰ ਆਕਾਸਾਨਵ੍ਵਾਯਤਨਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਤਦਨੁਧਮਮਤਾ ਸਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟੁਤਿ ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਆਕਿਞ੍ਞਵ੍ਵਾਯਤਨਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਅਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਅਿਰਾਗੁਪਸਵ੍ਵਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਆਕਿਞ੍ਞਵ੍ਵਾਯਤਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿੰ ਅਿਵ੍ਵਾਣਵ੍ਵਾਯਤਨਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਤਦਨੁਧਮਮਤਾ ਸਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟੁਤਿ ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਨੇਵਸਵ੍ਵਾਨਾਸਵ੍ਵਾਯਤਨਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਅਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ। ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਸਹਗਤਾ ਸਵ੍ਵਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨਿ ਅਿਰਾਗੁਪਸਵ੍ਵਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਵ੍ਵਾ।

੨੦੦. (੮) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਚਤਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ? ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਅਤ੍ਥੇ ਵਾਣੰ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮੇ ਵਾਣੰ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਤਤ੍ਤੁ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਵਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਵਾਣੇਸੁ ਵਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਇਮਾ ਚਤਸ੍ਸੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੨੦੧. (੯) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਚਤਸ੍ਸੇ ਪਟਿਪਦਾ? ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਾ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਾ ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਵ੍ਵਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਸੁਖਪਟਿਪਦਾ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਸੁਖਪਟਿਪਦਾ ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਵ੍ਵਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(ਕ) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਾ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਕਸਿਰੇਨ ਸਮਾਧਿੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨੁਸ੍ਸ ਦਨ੍ਧੰ ਤਣ੍ਹਾਨੰ ਅਭਿਜਾਨਨੁਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਅਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਅੁਚੁਤਿ “ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਾ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਦੁਕਖਪਟਿਪਦਾ ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਵ੍ਵਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਕਿਚ੍ਚਛੇਨ ਕਸਿਰੇਨ ਸਮਾਧਿੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨੁਸ੍ਸ ਖਿਪ੍ਪੰ ਤਣ੍ਹਾਨੰ ਅਭਿਜਾਨਨੁਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੁਕਖਪਟਿਪਦਾ ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਵ੍ਵਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸੁਖਪਟਿਪਦਾ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਅਕਿਚ੍ਚਛੇਨ ਅਕਸਿਰੇਨ ਸਮਾਧਿੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨੁਸ੍ਸ ਦਨ੍ਧੰ ਤਣ੍ਹਾਨੰ ਅਭਿਜਾਨਨੁਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੁਖਪਟਿਪਦਾ ਦਨ੍ਧਾਭਿਵ੍ਵਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

(ਘ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸੁਖਪਟਿਪਦਾ ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਵ੍ਵਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਅਕਿਚ੍ਚਛੇਨ ਅਕਸਿਰੇਨ ਸਮਾਧਿੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨੁਸ੍ਸ ਖਿਪ੍ਪੰ ਤਣ੍ਹਾਨੰ ਅਭਿਜਾਨਨੁਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੁਖਪਟਿਪਦਾ ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਵ੍ਵਾ ਪਵ੍ਵਾ”। ਇਮਾ ਚਤਸ੍ਸੇ ਪਟਿਪਦਾ।

੮੦੨. (੧੦) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਚਤੁਰਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ? ਪਰਿਤੁ ਪਰਿਤੁਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਪਰਿਤੁ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਪਰਿਤੁਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ।

(ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਪਰਿਤੁ ਪਰਿਤੁਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਸਮਾਧਿਸ੍ਸ ਨ ਨਿਕਾਮਲਾਭਿਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਥੇਕੰ ਫਰਨੁਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਰਿਤੁ ਪਰਿਤੁਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਪਰਿਤੁ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਸਮਾਧਿਸ੍ਸ ਨ ਨਿਕਾਮਲਾਭਿਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਵਪਿਪੁਲੰ ਫਰਨੁਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਰਿਤੁ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਪਰਿਤੁਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਸਮਾਧਿਸ੍ਸ ਨਿਕਾਮਲਾਭਿਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਥੇਕੰ ਫਰਨੁਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਪਰਿਤੁਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ”।

(ਘ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ? ਸਮਾਧਿਸ੍ਸ ਨਿਕਾਮਲਾਭਿਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਵਪਿਪੁਲੰ ਫਰਨੁਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਵ੍ਵਾ”। ਇਮਾਨਿ ਚਤੁਰਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ।

(੧੧) ਮਗ੍ਗਸਮਛਿਸ੍ਸ ਵਾਣੰ ਜਰਾਮਰਣੇਪੇਤੰ ਵਾਣੰ, ਜਰਾਮਰਣਸਮੁਦਯੇਪੇਤੰ ਵਾਣੰ, ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧੇਪੇਤੰ ਵਾਣੰ, ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯਪੇਤੰ ਵਾਣੰ।

(ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਜਰਾਮਰਣੇ ਵਾਣੰ? ਜਰਾਮਰਣੰ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਜਰਾਮਰਣੇ ਵਾਣੰ”।

(ਖ-ਘ) ਜਰਾਮਰਣਸਮੁਦਯੰ ਆਰਬ੍ਭ...ਪੇਂ... ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧੰ ਆਰਬ੍ਭ...ਪੇਂ... ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿੰ ਪਟਿਪਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਵਾਣੰ”।

੮੦੩. (੧੨-੨੧) ਧਮਮਸਮਝਿਸ੍ਸ ਵਾਣੰ ਜਾਤਿਯਾਪੇਤੰ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਭਵੇਪੇਤੰ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਉਪਾਦਾਨੇਪੇਤੰ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਤਛਾਯਪੇਤੰ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਵੇਦਨਾਯਪੇਤੰ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਫਸਸੇਪੇਤੰ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਸਲਾਯਤਨੇਪੇਤੰ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਨਾਮਰੂਪੇਪੇਤੰ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਿਵਵਾਣੇਪੇਤੰ ਵਾਣੰ...ਪੇਂ... ਸਕ਼ਾਰੇਸੁਪੇਤੰ ਵਾਣੰ, ਸਕ਼ਾਰਸਮੁਦਯੇਪੇਤੰ ਵਾਣੰ, ਸਕ਼ਾਰਨਿਰੇਧੇਪੇਤੰ ਵਾਣੰ, ਸਕ਼ਾਰਨਿਰੇਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯਪੇਤੰ ਵਾਣੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਕ਼ਾਰੇਸੁ ਵਾਣੰ? ਸਕ਼ਾਰੇ ਆਰਬਭ ਯਾ ਉਪਪਜਜਤਿ ਪਵਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਿਚਯੇ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਕ਼ਾਰੇਸੁ ਵਾਣੰ”।

ਸਕ਼ਾਰਸਮੁਦਯੰ ਆਰਬਭ...ਪੇਂ... ਸਕ਼ਾਰਨਿਰੇਧੰ ਆਰਬਭ...ਪੇਂ... ਸਕ਼ਾਰਨਿਰੇਧਗਾਮਿਨਿ ਪਟਿਪਦੰ ਆਰਬਭ ਯਾ ਉਪਪਜਜਤਿ ਪਵਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇਂ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਿਚਯੇ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਕ਼ਾਰਨਿਰੇਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਵਾਣੰ। ਏਵੰ ਚਤੁਬ੍ਥਿਯੇਨ ਵਾਣਵਤ੍ਥੁ।

ਚਤੁਕਕੰ।

੫. ਪਵੂਕਨਿਦੁਸੇ

੮੦੪. (੧) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਵੂਭਿਕੇ ਸਮਮਾਸਮਾਧਿ? ਪੀਤਿਫਰਣਤਾ, ਸੁਖਫਰਣਤਾ, ਚੇਤੋਫਰਣਤਾ, ਆਲੋਕਫਰਣਤਾ, ਪਚੂਵੇਕਖਣਾਨਿਮਿਤ੍ਠੁ। ਦਵੀਸੁ ਝਾਨੇਸੁ ਪਵਵਾ ਪੀਤਿਫਰਣਤਾ। ਤੀਸੁ ਝਾਨੇਸੁ ਪਵਵਾ ਸੁਖਫਰਣਤਾ। ਪਰਚਿਤ੍ਥੇ ਵਾਣੰ ਚੇਤੋਫਰਣਤਾ। ਦਿਬਬਚਕ੍ਖੁ ਆਲੋਕਫਰਣਤਾ। ਤਮਾ ਤਮਾ ਸਮਾਧਿਮਾ ਵੁਟਿਤਸਸ ਪਚੂਵੇਕਖਣਾਵਾਣੰ ਪਚੂਵੇਕਖਣਾਨਿਮਿਤ੍ਠੁ। ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ ਪਵੂਭਿਕੇ ਸਮਮਾਸਮਾਧਿ।

(੨) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਵੂਵਾਣਿਕੇ ਸਮਮਾਸਮਾਧਿ? “ਅਯੰ ਸਮਾਧਿ ਪਚੂਪਪਨ੍ਨੁਸੁਖੇ ਚੇਵ ਆਯਤਿਵ੍ਥੁ ਸੁਖਵਿਪਾਕੇ”ਤਿ ਪਚੂਤੁਵਵੇਵ ਵਾਣੰ ਉਪਪਜਜਤਿ। “ਅਯੰ ਸਮਾਧਿ ਅਰਿਯੇ ਨਿਰਾਮਿਸੇ”ਤਿ ਪਚੂਤੁਵਵੇਵ ਵਾਣੰ ਉਪਪਜਜਤਿ। “ਅਯੰ ਸਮਾਧਿ ਅਕਾਪੁਰਿਸਸੇਵਿਤੇ”ਤਿ ਪਚੂਤੁਵਵੇਵ ਵਾਣੰ ਉਪਪਜਜਤਿ। “ਅਯੰ ਸਮਾਧਿ ਸਨ੍ਠੇ ਪਈਤੇ ਪਟਿਪਸਸਦਧਲਦਧੇ ਏਕੇਦਿਭਾਵਾਧਿਗਤੇ ਨ ਸਸਕ਼ਾਰਨਿਗ੍ਧੁਵਾਰਿਤਗਤੇ”ਤਿ ਪਚੂਤੁਵਵੇਵ ਵਾਣੰ ਉਪਪਜਜਤਿ। ਸੇ ਥੇ ਪਨਾਹੰ ਇਮੰ ਸਮਾਧਿੰ ਸਤੇ ਸਮਾਪਜਜਾਮਿ ਸਤੇ ਵੁਟੁਹਾਮੀ”ਤਿ ਪਚੂਤੁਵਵੇਵ ਵਾਣੰ ਉਪਪਜਜਤਿ। ਅਯੰ ਪਵੂਵਾਣਿਕੇ ਸਮਮਾਸਮਾਧਿ। ਏਵੰ ਪਵੂਵਿਯੇਨ ਵਾਣਵਤ੍ਥੁ।

ਪਵੂਕੰ।

੬. ਛਕਕਨਿਦੁਸੇ

੮੦੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਛਸੁ ਅਭਿਵਵਾਸੁ ਪਵਵਾ? ਇਦਧਿਵਿਧੇ ਵਾਣੰ, ਸੇਤਧਾਤੁਵਿਸੁਦਧਿਯਾ ਵਾਣੰ, ਪਰਚਿਤ੍ਥੇ ਵਾਣੰ, ਪੁਬ੍ਥੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸਸਤਿਯਾ ਵਾਣੰ, ਸਤੁਨੰ ਚਤੁਪਪਾਤੇ ਵਾਣੰ, ਆਸਵਾਨੰ ਖਯੇ ਵਾਣੰ – ਇਮਾ ਛਸੁ ਅਭਿਵਵਾਸੁ ਪਵਵਾ। ਏਵੰ ਛਬ੍ਥਿਯੇਨ ਵਾਣਵਤ੍ਥੁ।

ਛਕਕੰ।

੭. ਸਤੁਕਨਿਦੁਸੇ

੮੦੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਸਤੁਸਤੁਤਿ ਵਾਣਵਤ੍ਤੁਨਿ? ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣਨਿ ਵਾਣ, ਅਸਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਨਤ੍ਤਿ ਜਰਾਮਰਣਨਿ ਵਾਣ, ਅਤੀਤਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨੰ ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣਨਿ ਵਾਣ, ਅਸਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਨਤ੍ਤਿ ਜਰਾਮਰਣਨਿ ਵਾਣ, ਅਨਾਗਤਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨੰ ਜਾਤਿਪਚ੍ਯਾ ਜਰਾਮਰਣਨਿ ਵਾਣ, ਅਸਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਨਤ੍ਤਿ ਜਰਾਮਰਣਨਿ ਵਾਣ। ਯਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਤੰ ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਿਤਿਵਾਣੰ ਤਮ੍ਪਿ ਖਯਧਮ੍ਮੰ ਖਯਧਮ੍ਮੰ ਖਿਰਾਗਧਮ੍ਮੰ ਨਿਰੋਧਧਮ੍ਮਨਿ ਵਾਣ; ਭਵਪਚ੍ਯਾ ਜਾਤੀਤਿ ਵਾਣ...ਪੇ... ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਯਾ ਭਵੇਤਿ ਵਾਣ...ਪੇ... ਤਫ੍ਧਪਚ੍ਯਾ ਉਪਾਦਾਨਨਿ ਵਾਣ...ਪੇ... ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਯਾ ਤਫ੍ਧਤਿ ਵਾਣ...ਪੇ... ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਯਾ ਵੇਦਨਾਤਿ ਵਾਣ...ਪੇ... ਸਲਾਯਤਨਪਚ੍ਯਾ ਫਸ੍ਸੇਤਿ ਵਾਣ...ਪੇ... ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਯਾ ਸਲਾਯਤਨਨਿ ਵਾਣ...ਪੇ... ਵਿਵਿਵਾਣਪਚ੍ਯਾ ਨਾਮਰੂਪਨਿ ਵਾਣ...ਪੇ... ਸਕ੍ਖਾਰਪਚ੍ਯਾ ਵਿਵਿਵਾਣਨਿ ਵਾਣ...ਪੇ... ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾਤਿ ਵਾਣ, ਅਸਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਨਤ੍ਤਿ ਸਕ੍ਖਾਰਾਤਿ ਵਾਣ, ਅਤੀਤਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨੰ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾਤਿ ਵਾਣ, ਅਸਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਨਤ੍ਤਿ ਸਕ੍ਖਾਰਾਤਿ ਵਾਣ, ਅਨਾਗਤਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨੰ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਯਾ ਸਕ੍ਖਾਰਾਤਿ ਵਾਣ, ਅਸਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਨਤ੍ਤਿ ਸਕ੍ਖਾਰਾਤਿ ਵਾਣ। ਯਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਤੰ ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਿਤਿਵਾਣੰ ਤਮ੍ਪਿ ਖਯਧਮ੍ਮੰ ਖਯਧਮ੍ਮੰ ਖਿਰਾਗਧਮ੍ਮੰ ਨਿਰੋਧਧਮ੍ਮਨਿ ਵਾਣ। ਇਮਾਨਿ ਸਤੁਸਤੁਤਿ ਵਾਣਵਤ੍ਤੁਨਿ। ਏਵੰ ਸਤੁਵਿਧੇਨ ਵਾਣਵਤ੍ਤੁ।

ਸਤੁਕੰ।

੮. ਅਟੁਕਨਿਦ੍ਯੇਸੇ

੮੦੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਚਤੁਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ? ਸੇਤਾਪਤਿਮਗ੍ਘੇ ਪਵ੍ਵਾ, ਸੇਤਾਪਤਿਫਲੇ ਪਵ੍ਵਾ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਮਗ੍ਘੇ ਪਵ੍ਵਾ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਨਾਗਾਮਿਮਗ੍ਘੇ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਰਹਤੁਮਗ੍ਘੇ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਰਹਤੁਫਲੇ ਪਵ੍ਵਾ – ਇਮਾ ਚਤੁਸੁ ਮਗ੍ਘੇਸੁ ਚਤੁਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਵ੍ਵਾ। ਏਵੰ ਅਟੁਕਵਿਧੇਨ ਵਾਣਵਤ੍ਤੁ।

ਅਟੁਕੰ।

੯. ਨਵਕਨਿਦ੍ਯੇਸੇ

੮੦੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਨਵਸੁ ਅਨੁਪੁਬ੍ਥਵਿਹਾਰਸਮਾਪਤ੍ਤੀਸੁ ਪਵ੍ਵਾ? ਪਠਮਜ੍ਞਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤੀਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਦੁਤਿਯਜ੍ਞਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤੀਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਤਤਿਯਜ੍ਞਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤੀਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਚਤੁਰ੍ਯਜ੍ਞਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤੀਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਆਕਾਸਾਨਵ੍ਯਾਯਤਨਸਮਾਪਤ੍ਤੀਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਵਿਵਿਵਾਣਵ੍ਯਾਯਤਨਸਮਾਪਤ੍ਤੀਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਆਕਿਯਵ੍ਵਾਯਤਨਸਮਾਪਤ੍ਤੀਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਨੇਵਸਵ੍ਵਾਨਾਸਵ੍ਵਾਯਤਨਸਮਾਪਤ੍ਤੀਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਸਵ੍ਵਾਵੇਦਯਤਿਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤੀਯਾ ਵੁਟਿਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਯਵੇਕ੍ਖਣਾਵਾਣ – ਇਮਾ ਨਵਸੁ ਅਨੁਪੁਬ੍ਥਵਿਹਾਰਸਮਾਪਤ੍ਤੀਸੁ ਪਵ੍ਵਾ। ਏਵੰ ਨਵਵਿਧੇਨ ਵਾਣਵਤ੍ਤੁ।

ਨਵਕੰ।

੧੦. ਦਸਕਨਿਦ੍ਯੇਸੇ

੮੦੯. (੧) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਠਾਨਵ੍ਥੁ ਠਾਨਤੇ ਅਟ੍ਠਾਨਵ੍ਥੁ ਅਟ੍ਠਾਨਤੇ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੇ “ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਵਕਾਸੇ ਯੰ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਠੇ ਪੁਗ੍ਘਲੇ ਕਵਿ੍ਥੁ ਸਕ੍ਖਾਰੰ ਨਿਚ੍ਯੁਤੇ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯਯ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਜ੍ਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਵ੍ਥੁ ਖੇ ਏਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯੰ ਪੁਬ੍ਥਜਨੇ ਕਵਿ੍ਥੁ ਸਕ੍ਖਾਰੰ ਨਿਚ੍ਯੁਤੇ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯਯ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਵਕਾਸੇ ਯੰ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਠੇ ਪੁਗ੍ਘਲੇ ਕਵਿ੍ਥੁ ਸਕ੍ਖਾਰੰ ਸੁਖਤੇ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯਯ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਜ੍ਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਵ੍ਥੁ ਖੇ ਏਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯੰ ਪੁਬ੍ਥਜਨੇ ਕਵਿ੍ਥੁ ਸਕ੍ਖਾਰੰ ਸੁਖਤੇ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯਯ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਵਕਾਸੇ ਯੰ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਠੇ ਪੁਗ੍ਘਲੇ ਕਵਿ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮੰ ਅਤ੍ਥੁਤੇ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯਯ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਜ੍ਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਵ੍ਥੁ ਖੇ ਏਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯੰ ਪੁਬ੍ਥਜਨੇ ਕਵਿ੍ਥੁ

ਧਮਮ ਅਤ੍ਥੁਤੇ ਉਪਗਚਛੇਯਜ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਘਕਾਸੇ ਯੰ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮਪਨ੍ਠੇ ਪੁਗੁਲੇ ਮਾਤਰੰ ਜੀਵਤਿ ਘੋਰੇਪੇਯਜ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਥੁ ਖੇ ਏਤੰ ਵਜਿਜਤਿ ਯੰ ਪੁਬੁਜਜਨੇ ਮਾਤਰੰ ਜੀਵਤਿ ਘੋਰੇਪੇਯਜ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਘਕਾਸੇ ਯੰ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮਪਨ੍ਠੇ ਪੁਗੁਲੇ ਪਿਤਰੰ ਜੀਵਤਿ ਘੋਰੇਪੇਯਜ...ਪੇ... ਅਰਹਨੁੰ ਜੀਵਤਿ ਘੋਰੇਪੇਯਜ... ਪੇ... ਪਦੁਟ੍ਠੇਨ ਚਿਤੁਨੇ ਤਥਾਗਤਸ੍ਥ ਲੋਹਿਤੰ ਉਪਪਾਦੇਯਜ...ਪੇ... ਸਙ੍ਘੰ ਭਿਨ੍ਠੇਯਜ...ਪੇ... ਅਵ੍ਥੰ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਉਦ੍ਧਿਸੇਯਜ...ਪੇ... ਅਟ੍ਠਮੰ ਭਵੰ ਨਿਬ੍ਥਤੁਯਜ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਥੁ ਖੇ ਏਤੰ ਵਜਿਜਤਿ ਯੰ ਪੁਬੁਜਜਨੇ ਅਟ੍ਠਮੰ ਭਵੰ ਨਿਬ੍ਥਤੁਯਜ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ।

“ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਘਕਾਸੇ ਯੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵੇ ਅਰਹਨੁੰ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ ਅਪੁਬ੍ਥੰ ਅਚਰਿਮੰ ਉਪਪਜਜੇਯਜੁੰ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਥੁ ਖੇ ਏਤੰ ਵਜਿਜਤਿ ਯੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਏਕੇ ਅਰਹੰ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ ਉਪਪਜਜੇਯਜ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਘਕਾਸੇ ਯੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵੇ ਰਾਜਾਨੇ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ [ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿ (ਸੀਂ ਸਯਾ)] ਅਪੁਬ੍ਥੰ ਅਚਰਿਮੰ ਉਪਪਜਜੇਯਜੁੰ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਥੁ ਖੇ ਏਤੰ ਵਜਿਜਤਿ ਯੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਏਕੇ ਰਾਜਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਉਪਪਜਜੇਯਜ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ।

“ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਘਕਾਸੇ ਯੰ ਇਤ੍ਥੀ ਅਰਹੰ ਅਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਥੁ ਖੇ ਏਤੰ ਵਜਿਜਤਿ ਯੰ ਪੁਰਿਸੇ ਅਰਹੰ ਅਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਘਕਾਸੇ ਯੰ ਇਤ੍ਥੀ ਰਾਜਾ ਅਸ੍ਸ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਥੁ ਖੇ ਏਤੰ ਵਜਿਜਤਿ ਯੰ ਪੁਰਿਸੇ ਰਾਜਾ ਅਸ੍ਸ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਘਕਾਸੇ ਯੰ ਇਤ੍ਥੀ ਸਕ੍ਕਤੁੰ ਕਰੇਯਜ, ਮਾਰਤੁੰ ਕਰੇਯਜ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਤੁੰ ਕਰੇਯਜ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਥੁ ਖੇ ਏਤੰ ਵਜਿਜਤਿ ਯੰ ਪੁਰਿਸੇ ਸਕ੍ਕਤੁੰ ਕਰੇਯਜ, ਮਾਰਤੁੰ ਕਰੇਯਜ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਤੁੰ ਕਰੇਯਜ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ।

“ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਘਕਾਸੇ ਯੰ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਥ ਇਟ੍ਠੇ ਕਨ੍ਠੇ ਮਨਾਪੇ ਵਪਿਪਾਕੇ ਨਿਬ੍ਥਤੁਯਜ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਥੁ ਖੇ ਏਤੰ ਵਜਿਜਤਿ ਯੰ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਥ ਅਨਿਟ੍ਠੇ ਅਕਨ੍ਠੇ ਅਮਨਾਪੇ ਵਪਿਪਾਕੇ ਨਿਬ੍ਥਤੁਯਜ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਘਕਾਸੇ ਯੰ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਥ...ਪੇ... ਯੰ ਮਨੇਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਥ ਇਟ੍ਠੇ ਕਨ੍ਠੇ ਮਨਾਪੇ ਵਪਿਪਾਕੇ ਨਿਬ੍ਥਤੁਯਜ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਥੁ ਖੇ ਏਤੰ ਵਜਿਜਤਿ ਯੰ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਥ...ਪੇ... ਯੰ ਮਨੇਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਥ ਅਨਿਟ੍ਠੇ ਅਕਨ੍ਠੇ ਅਮਨਾਪੇ ਵਪਿਪਾਕੇ ਨਿਬ੍ਥਤੁਯਜ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ।

“ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਘਕਾਸੇ ਯੰ ਕਾਯਸੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਥ ਅਨਿਟ੍ਠੇ ਅਕਨ੍ਠੇ ਅਮਨਾਪੇ ਵਪਿਪਾਕੇ ਨਿਬ੍ਥਤੁਯਜ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਥੁ ਖੇ ਏਤੰ ਵਜਿਜਤਿ ਯੰ ਕਾਯਸੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਥ ਇਟ੍ਠੇ ਕਨ੍ਠੇ ਮਨਾਪੇ ਵਪਿਪਾਕੇ ਨਿਬ੍ਥਤੁਯਜ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਘਕਾਸੇ ਯੰ ਵਚੀਸੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਥ...ਪੇ... ਯੰ ਮਨੇਸੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਥ ਅਨਿਟ੍ਠੇ ਅਕਨ੍ਠੇ ਅਮਨਾਪੇ ਵਪਿਪਾਕੇ ਨਿਬ੍ਥਤੁਯਜ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਥੁ ਖੇ ਏਤੰ ਵਜਿਜਤਿ ਯੰ ਵਚੀਸੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਥ...ਪੇ... ਯੰ ਮਨੇਸੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਥ ਇਟ੍ਠੇ ਕਨ੍ਠੇ ਮਨਾਪੇ ਵਪਿਪਾਕੇ ਨਿਬ੍ਥਤੁਯਜ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ।

“ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਘਕਾਸੇ ਯੰ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਹਿਦਾਨੰ ਤਪ੍ਪਚ੍ਯਾ ਕਾਯਸ੍ਥ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿੰ ਸਗ੍ਗੁੰ ਲੋਕੰ ਉਪਪਜਜੇਯਜ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਥੁ ਖੇ ਏਤੰ ਵਜਿਜਤਿ ਯੰ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਹਿਦਾਨੰ ਤਪ੍ਪਚ੍ਯਾ ਕਾਯਸ੍ਥ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿੰ ਵਪਿਨਿਪਾਤੰ ਨਿਰਯੰ ਉਪਪਜਜੇਯਜ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਜਿਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਘਕਾਸੇ ਯੰ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ...ਪੇ... ਯੰ ਮਨੇਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਹਿਦਾਨੰ ਤਪ੍ਪਚ੍ਯਾ ਕਾਯਸ੍ਥ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿੰ ਸਗ੍ਗੁੰ

ਲੋਕ ਉਪਪਜਜੇਯ, ਨੇਤ ਠਾਨ ਖਿਜਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਥੁ ਖੇ ਏਤ ਖਿਜਜਤਿ ਯ ਖਚੀਦੁਚਰਿਤਸਮਝੀ...ਪੇ... ਯ ਮਨੇਦੁਚਰਿਤਸਮਝੀ ਤਨ੍ਹਿਦਾਨ ਤਪ੍ਪਚੁਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯੰ ਦੁਗ੍ਧਤਿ ਖਿਨਿਪਾਤ ਨਿਰਯੰ ਉਪਪਜਜੇਯ, ਠਾਨਮੇਤ ਖਿਜਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ।

“ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤ ਅਨਘਕਾਸੇ ਯ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਸਮਝੀ ਤਨ੍ਹਿਦਾਨ ਤਪ੍ਪਚੁਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯੰ ਦੁਗ੍ਧਤਿ ਖਿਨਿਪਾਤ ਨਿਰਯੰ ਉਪਪਜਜੇਯ, ਨੇਤ ਠਾਨ ਖਿਜਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਥੁ ਖੇ ਏਤ ਖਿਜਜਤਿ ਯ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਸਮਝੀ ਤਨ੍ਹਿਦਾਨ ਤਪ੍ਪਚੁਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿ ਸਗ੍ਧ ਲੋਕ ਉਪਪਜਜੇਯ, ਠਾਨਮੇਤ ਖਿਜਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤ ਅਨਘਕਾਸੇ ਯ ਖਚੀਸੁਚਰਿਤਸਮਝੀ...ਪੇ... ਯ ਮਨੇਸੁਚਰਿਤਸਮਝੀ ਤਨ੍ਹਿਦਾਨ ਤਪ੍ਪਚੁਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯੰ ਦੁਗ੍ਧਤਿ ਖਿਨਿਪਾਤ ਨਿਰਯੰ ਉਪਪਜਜੇਯ, ਨੇਤ ਠਾਨ ਖਿਜਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਠਾਨਥੁ ਖੇ ਏਤ ਖਿਜਜਤਿ ਯ ਖਚੀਸੁਚਰਿਤਸਮਝੀ ...ਪੇ... ਯ ਮਨੇਸੁਚਰਿਤਸਮਝੀ ਤਨ੍ਹਿਦਾਨ ਤਪ੍ਪਚੁਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿ ਸਗ੍ਧ ਲੋਕ ਉਪਪਜਜੇਯ, ਠਾਨਮੇਤ ਖਿਜਜਤੀ”ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। “ਯੇ ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਯੇਸੰ ਯੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨ ਹੇਤੁ ਪਚੁਯਾ ਉਪਾਦਾਯ ਤ ਤ ਠਾਨ, ਯੇ ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਯੇਸੰ ਯੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨ ਨ ਹੇਤੁ ਅਪ੍ਪਚੁਯਾ ਉਪਾਦਾਯ ਤ ਤ ਅਟ੍ਠਾਨ”ਨਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਖਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਠਾਨਥੁ ਠਾਨਤੇ ਅਟ੍ਠਾਨਥੁ ਅਟ੍ਠਾਨਤੇ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ।

੮੧੦. (੨) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨੰ ਠਾਨਸੇ ਹੇਤੁਸੇ ਖਿਪਾਕੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੇ ਪਜਾਨਾਤਿ – “ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਗਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਲਾਨਿ ਨ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਉਪਧਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਲਾਨਿ ਨ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਕਾਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਲਾਨਿ ਨ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਪਯੇਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਲਾਨਿ ਨ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ।

“ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਗਤਿਖਿਪਤ੍ਤਿ ਆਗਮ੍ਮ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਉਪਧਿਖਿਪਤ੍ਤਿ ਆਗਮ੍ਮ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਕਾਲਖਿਪਤ੍ਤਿ ਆਗਮ੍ਮ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਪਯੇਗਖਿਪਤ੍ਤਿ ਆਗਮ੍ਮ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ।

“ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਕਲਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਗਤਿਖਿਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਲਾਨਿ ਨ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਕਲਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਉਪਧਿਖਿਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਲਾਨਿ ਨ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਕਲਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਕਾਲਖਿਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਲਾਨਿ ਨ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਕਲਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਪਯੇਗਖਿਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਲਾਨਿ ਨ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ।

“ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਕਲਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਗਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਆਗਮ੍ਮ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਕਲਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਉਪਧਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਆਗਮ੍ਮ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਕਲਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਕਾਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਆਗਮ੍ਮ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚੁਾਨਿ ਕਲਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਪਯੇਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਆਗਮ੍ਮ ਖਿਪਚੁਨ੍ਠਿ”ਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ... ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਖਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨੰ ਠਾਨਸੇ ਹੇਤੁਸੇ ਖਿਪਾਕੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ।

੮੧੧. (੩) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤੁਗਾਮਿਨਿ ਪਟਿਪਦੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੇ “ਅਯੰ ਮਗ੍ਘੋ ਅਯੰ ਪਟਿਪਦਾ ਨਿਰਯਗਾਮੀ”ਤਿ [ਨਿਰਯਗਾਮਿਨੀਤਿ (ਸਯਾਂ)] ਪਜਾਨਾਤਿ, “ਅਯੰ ਮਗ੍ਘੋ ਅਯੰ ਪਟਿਪਦਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੇਨਿਗਾਮੀ”ਤਿ [ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਾਮਿਨੀਤਿ (ਸਯਾਂ) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ। ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਓਲੋਕੇਤਬ੍ਥਾ] ਪਜਾਨਾਤਿ, “ਅਯੰ ਮਗ੍ਘੋ ਅਯੰ ਪਟਿਪਦਾ

ਪੇਤ੍ਰਿਕਸਿਯਗਾਮੀ' ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, “ਅਯੰ ਮਗ੍ਨੋ ਅਯੰ ਪਟਿਪਦਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੇਕਗਾਮੀ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, “ਅਯੰ ਮਗ੍ਨੋ ਅਯੰ ਪਟਿਪਦਾ ਦੇਵਲੇਕਗਾਮੀ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, “ਅਯੰ ਮਗ੍ਨੋ ਅਯੰ ਪਟਿਪਦਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਗਾਮੀ” ਤਿ ਪਜਾਨਾਤੀਤਿ । ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ... ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਗਾਮਿਨਿੰ ਪਟਿਪਦੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ।

੮੧੨. (੪) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਨੇਕਧਾਤੁਨਾਨਾਧਾਤੁਲੋਕੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੇ ਖਨ੍ਧਨਾਨਤੁੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਆਯਤਨਨਾਨਤੁੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਧਾਤੁਨਾਨਤੁੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਨੇਕਧਾਤੁਨਾਨਾਧਾਤੁਲੋਕਨਾਨਤੁੰ ਪਜਾਨਾਤੀਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ... ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਨੇਕਧਾਤੁਨਾਨਾਧਾਤੁਲੋਕੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ।

੮੧੩. (੫) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਧਾਨੰ ਨਾਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਤੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੇ ਪਜਾਨਾਤਿ – “ਸਨ੍ਧਿ ਸਤ੍ਧਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ, ਸਨ੍ਧਿ ਸਤ੍ਧਾ ਪਈਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ। ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਧਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਥੇ ਸੇਵਨ੍ਧਿ ਭਜਨ੍ਧਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਧਿ। ਪਈਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਧਾ ਪਈਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਥੇ ਸੇਵਨ੍ਧਿ ਭਜਨ੍ਧਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਧਿ।

“ਅਤੀਤਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨੰ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਧਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਥੇ ਸੇਵਨ੍ਧਿ ਭਜਿਸ੍ਧਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਸ੍ਧਿ, ਪਈਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਧਾ ਪਈਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਥੇ ਸੇਵਨ੍ਧਿ ਭਜਿਸ੍ਧਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਸ੍ਧਿ।

“ਅਨਾਗਤਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨੰ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਧਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਥੇ ਸੇਵਨ੍ਧਿ ਭਜਿਸ੍ਧਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਸ੍ਧਿ, ਪਈਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਧਾ ਪਈਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਥੇ ਸੇਵਨ੍ਧਿ ਭਜਿਸ੍ਧਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਸ੍ਧਿ” ਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ... ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਧਾਨੰ ਨਾਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਤੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ।

੮੧੪. (੬) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਰਸਤ੍ਧਾਨੰ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਇਨ੍ਧਿਯਪਰੇਪਰਿਯਤੁੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੇ ਸਤ੍ਧਾਨੰ ਆਸਯੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਨੁਸਯੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਚਰਿਤੰ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਧਿਮੁਤ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖੇ ਮਹਾਰਜਕ੍ਖੇ ਤਿਕ੍ਖਿਨ੍ਧਿਯੇ ਮੁਦਿਨ੍ਧਿਯੇ ਸ੍ਵਾਕਾਰੇ ਦ੍ਵਾਕਾਰੇ ਸੁਵਿਵ੍ਥਾਪਯੇ ਦੁਵਿਵ੍ਥਾਪਯੇ ਭਬ੍ਬਾਭਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਥੇ ਪਜਾਨਾਤਿ।

੮੧੫. ਕਤਮੇ ਚ ਸਤ੍ਧਾਨੰ ਆਸਯੇ? “ਸਸ੍ਧਤੇ ਲੋਕੇ” ਤਿ ਵਾ, “ਅਸਸ੍ਧਤੇ ਲੋਕੇ” ਤਿ ਵਾ, “ਅਨੁਵਾ ਲੋਕੇ” ਤਿ ਵਾ, “ਅਨਨੁਵਾ ਲੋਕੇ” ਤਿ ਵਾ, “ਤੰ ਜੀਵੰ ਤੰ ਸਰੀਰ” ਨ੍ਧਿ ਵਾ, “ਅਵ੍ਵੰ ਜੀਵੰ ਅਵ੍ਵੰ ਸਰੀਰ” ਨ੍ਧਿ ਵਾ, “ਹੇਤਿ ਤਥਾਗਤੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾਤਿ ਵਾ, “ਨ ਹੇਤਿ ਤਥਾਗਤੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ” ਤਿ ਵਾ, “ਹੇਤਿ ਚ ਨ ਚ ਹੇਤਿ ਤਥਾਗਤੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ” ਤਿ ਵਾ, “ਨੇਵ ਹੇਤਿ ਨ ਹੇਤਿ ਤਥਾਗਤੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ” ਤਿ ਵਾ, ਇਤਿ ਭਵਦਿਟ੍ਠਿਸਨ੍ਧਿਸ੍ਧਿਤਾ ਵਾ ਸਤ੍ਧਾ ਹੇਨ੍ਧਿ ਵਭਿਭਵਦਿਟ੍ਠਿਸਨ੍ਧਿਸ੍ਧਿਤਾ ਵਾ। ਏਤੇ ਵਾ ਪਨ ਉਭੇ ਅਨੁ ਅਨੁਪਗਮ੍ਮ ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਯਤਾ ਪਟਿਚ੍ਥਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਧੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਨੁਲੇਮਿਕਾ ਖਨ੍ਧਿ ਪਟਿਲਦ੍ਧਾ ਹੇਤਿ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ। ਅਯੰ ਸਤ੍ਧਾਨੰ ਆਸਯੇ।

੮੧੬. ਕਤਮੇ ਚ ਸਤ੍ਧਾਨੰ ਅਨੁਸਯੇ? ਸਤ੍ਧਾਨੁਸਯਾ – ਕਾਮਰਾਗਾਨੁਸਯੇ, ਪਟਿਘਾਨੁਸਯੇ, ਮਾਨਾਨੁਸਯੇ, ਦਿਟ੍ਠਾਨੁਸਯੇ, ਵਧਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਨੁਸਯੇ, ਭਵਰਾਗਾਨੁਸਯੇ, ਅਵਧਿਜ੍ਯਾਨੁਸਯੇ। ਯੰ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪੰ ਸਾਤਰੂਪੰ ਏਤ੍ਥ ਸਤ੍ਧਾਨੰ ਰਾਗਾਨੁਸਯੇ ਅਨੁਸੇਤਿ। ਯੰ ਲੋਕੇ ਅਪ੍ਪਿਯਰੂਪੰ ਅਸਾਤਰੂਪੰ ਏਤ੍ਥ ਸਤ੍ਧਾਨੰ ਪਟਿਘਾਨੁਸਯੇ ਅਨੁਸੇਤਿ। ਇਤਿ ਇਮੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਵਧਿਜ੍ਯਾਨੁਪਤਿਤਾ। ਤਦੇਕਟ੍ਠੇ ਮਾਨੇ ਚ ਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਵਧਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਚ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਅਯੰ ਸਤ੍ਧਾਨੰ ਅਨੁਸਯੇ।

੮੧੭. ਕਤਮਥ੍ਥੁ ਸਤ੍ਧਾਨੰ ਚਰਿਤੰ? ਪੁਵ੍ਵਾਭਿਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਅਪੁਵ੍ਵਾਭਿਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਆਨੇਵ੍ਵਾਭਿਸਕ੍ਖਾਰੇ, ਪਰਿਤੁਭ੍ਥਮਕੇ ਵਾ ਮਹਾਭ੍ਥਮਕੇ ਵਾ – ਇਦੰ ਸਤ੍ਧਾਨੰ ਚਰਿਤੰ।

੮੧੮. ਕਤਮਾ ਚ ਸਤ੍ਰਾਨ ਅਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕਾ? ਸਨ੍ਰਿ ਸਤ੍ਰਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕਾ, ਸਨ੍ਰਿ ਸਤ੍ਰਾ ਪਈਤਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕਾ। ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕਾ ਸਤ੍ਰਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕੇ ਸਤ੍ਰੇ ਸੇਵਨ੍ਰਿ ਭਜਨ੍ਰਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਰਿ। ਪਈਤਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕਾ ਸਤ੍ਰਾ ਪਈਤਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕੇ ਸਤ੍ਰੇ ਸੇਵਨ੍ਰਿ ਭਜਨ੍ਰਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਰਿ।

ਅਤੀਤਮ੍ਰਿਪਿ ਅਦ੍ਰਾਨ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕਾ ਸਤ੍ਰਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕੇ ਸਤ੍ਰੇ ਸੇਵਨ੍ਰਿ ਭਜਨ੍ਰਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਰਿ। ਪਈਤਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕਾ ਸਤ੍ਰਾ ਪਈਤਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕੇ ਸਤ੍ਰੇ ਸੇਵਨ੍ਰਿ ਭਜਨ੍ਰਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਰਿ।

ਅਨਾਗਤਮ੍ਰਿਪਿ ਅਦ੍ਰਾਨ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕਾ ਸਤ੍ਰਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕੇ ਸਤ੍ਰੇ ਸੇਵਨ੍ਰਿ ਭਜਨ੍ਰਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਰਿ। ਪਈਤਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕਾ ਸਤ੍ਰਾ ਪਈਤਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕੇ ਸਤ੍ਰੇ ਸੇਵਨ੍ਰਿ ਭਜਨ੍ਰਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਰਿ। ਅਯੰ ਸਤ੍ਰਾਨ ਅਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕਾ।

੮੧੯. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਮਹਾਰਜਕ੍ਰਾ? ਦਸ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਰੁਨਿ – ਲੋਭੇ, ਦੇਸੇ, ਮੋਹੇ, ਮਾਨੇ, ਦਿਟ੍ਰਿ, ਚਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ, ਬਿਨ੍ਰਿ, ਉਦ੍ਰਿਧ੍ਰਿ, ਅਹਿਰਿਕ੍ਰਿ, ਅਨੇਤ੍ਰੁਪ੍ਰਿ। ਯੇਸੰ ਸਤ੍ਰਾਨ ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਰੁਨਿ ਆਸੇਵਨ੍ਰਿ ਭਾਵਨ੍ਰਿ ਬਹੁਲੀਕਤਾਨਿ ਉਸ੍ਰਦਗਤਾਨਿ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਮਹਾਰਜਕ੍ਰਾ।

੮੨੦. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਅਪ੍ਰਰਜਕ੍ਰਾ? ਯੇਸੰ ਸਤ੍ਰਾਨ ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਰੁਨਿ ਅਨਾਸੇਵਨ੍ਰਿ ਭਾਵਨ੍ਰਿ ਬਹੁਲੀਕਤਾਨਿ ਅਨੁਸ੍ਰਦਗਤਾਨਿ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਅਪ੍ਰਰਜਕ੍ਰਾ।

੮੨੧. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਮੁਦਿਨ੍ਰਿਯਾ? ਪਵ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ – ਸਦ੍ਰਿਧਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਚਿਰਿਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਪਵ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯੰ। ਯੇਸੰ ਸਤ੍ਰਾਨ ਇਮਾਨਿ ਪਵ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਅਨਾਸੇਵਨ੍ਰਿ ਭਾਵਨ੍ਰਿ ਬਹੁਲੀਕਤਾਨਿ ਅਨੁਸ੍ਰਦਗਤਾਨਿ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਮੁਦਿਨ੍ਰਿਯਾ।

੮੨੨. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਤਿਕ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾ? ਯੇਸੰ ਸਤ੍ਰਾਨ ਇਮਾਨਿ ਪਵ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਆਸੇਵਨ੍ਰਿ ਭਾਵਨ੍ਰਿ ਬਹੁਲੀਕਤਾਨਿ ਉਸ੍ਰਦਗਤਾਨਿ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਤਿਕ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾ।

੮੨੩. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਦ੍ਰਾਕਾਰਾ? ਯੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਪਾਪਾਸਯਾ ਪਾਪਾਨੁਸਯਾ ਪਾਪਚਰਿਤਾ ਪਾਪਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕਾ ਮਹਾਰਜਕ੍ਰਾ ਮੁਦਿਨ੍ਰਿਯਾ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਦ੍ਰਾਕਾਰਾ।

੮੨੪. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਸ੍ਰਾਕਾਰਾ? ਯੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਕਲਯਾਣਾਸਯਾ ਕਲਯਾਣਚਰਿਤਾ ਕਲਯਾਣਾਧਿਮੁਤ੍ਰਿਕਾ ਅਪ੍ਰਰਜਕ੍ਰਾ ਤਿਕ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਸ੍ਰਾਕਾਰਾ।

੮੨੫. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਦ੍ਰਿਵ੍ਰਾਪਯਾ? ਯੇ ਚ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਦ੍ਰਾਕਾਰਾ, ਤੇਯ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਦ੍ਰਿਵ੍ਰਾਪਯਾ। ਯੇ ਚ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਸ੍ਰਾਕਾਰਾ, ਤੇਯ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਸ੍ਰਿਵ੍ਰਾਪਯਾ।

੮੨੬. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਅਭਬ੍ਰਾ? ਯੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਕਮ੍ਰਾਵਰਣੇਨ ਸਮਨ੍ਰਾਗਤਾ ਕਿਲੇਸਾਵਰਣੇਨ ਸਮਨ੍ਰਾਗਤਾ ਚਿਪਾਕਾਵਰਣੇਨ ਸਮਨ੍ਰਾਗਤਾ ਅਸ੍ਰਦ੍ਰਾ ਅਚ੍ਰਨ੍ਰਿਕਾ ਦ੍ਰੁਪ੍ਰਵ੍ਰਾ ਅਭਬ੍ਰਾ ਨਿਯਾਮੰ ਓਕ੍ਰਮਿਤੁੰ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਰੇਸੁ ਸਮ੍ਰਤੁੰ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਅਭਬ੍ਰਾ।

੮੨੭. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਭਬ੍ਰਾ? ਯੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਨ ਕਮ੍ਰਾਵਰਣੇਨ ਸਮਨ੍ਰਾਗਤਾ ਨ ਕਿਲੇਸਾਵਰਣੇਨ ਸਮਨ੍ਰਾਗਤਾ ਨ ਚਿਪਾਕਾਵਰਣੇਨ ਸਮਨ੍ਰਾਗਤਾ ਸਦ੍ਰਾ ਛਨ੍ਰਿਕਾ ਪਵ੍ਰਵ੍ਰਾਭੇ ਭਬ੍ਰਾ ਨਿਯਾਮੰ ਓਕ੍ਰਮਿਤੁੰ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਰੇਸੁ ਸਮ੍ਰਤੁੰ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾ ਭਬ੍ਰਾਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਰੁ ਪਵ੍ਰਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੋਹੇ ਧਮ੍ਰਚਯੇ ਸਮ੍ਰਾਦਿਟ੍ਰਿ – ਇਦੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਰ ਪਰਸਤ੍ਰਾਨ ਪਰਪੁਗ੍ਰਲਾਨੰ ਇਨ੍ਰਿਯਪਰੇਪਰਿਯਤੁੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ।

੮੨੮. (੧) ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਝਾਨਵਿਮੇਕਖਸਮਾਧਿਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨੰ ਸੰਕਿਲੇਸੰ ਵੇਦਾਨੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ? ਝਾਯੀਤਿ।
ਚਤੁਰੇ ਝਾਯੀ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਥੇ ਝਾਯੀ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੇਵ [ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੇਵ (ਕੰ)] ਸਮਾਨੰ ਵਪਿਤ੍ਤੀਤਿ ਪਚ੍ਥੇਤਿ, ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਥੇ ਝਾਯੀ ਵਪਿਤ੍ਤਿਯੇਵ
[ਵਪਿਤ੍ਤਿਯੇਵ (ਕੰ)] ਸਮਾਨੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਤਿ ਪਚ੍ਥੇਤਿ, ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਥੇ ਝਾਯੀ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੇਵ ਸਮਾਨੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਤਿ ਪਚ੍ਥੇਤਿ, ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਥੇ ਝਾਯੀ
ਵਪਿਤ੍ਤਿਯੇਵ ਸਮਾਨੰ ਵਪਿਤ੍ਤੀਤਿ ਪਚ੍ਥੇਤਿ – ਇਮੇ ਚਤੁਰੇ ਝਾਯੀ।

ਅਪਰੇਪਿ ਚਤੁਰੇ ਝਾਯੀ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਥੇ ਝਾਯੀ ਦਨ੍ਧੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਖਿਪ੍ਪੰ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਥੇ ਝਾਯੀ ਖਿਪ੍ਪੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਦਨ੍ਧੰ
ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਥੇ ਝਾਯੀ ਦਨ੍ਧੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਦਨ੍ਧੰ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਥੇ ਝਾਯੀ ਖਿਪ੍ਪੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਖਿਪ੍ਪੰ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ – ਇਮੇ
ਚਤੁਰੇ ਝਾਯੀ।

ਅਪਰੇਪਿ ਚਤੁਰੇ ਝਾਯੀ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਥੇ ਝਾਯੀ ਸਮਾਧਿਸ੍ਸਿਮਿੰ ਸਮਾਧਿਕੁਸਲੇ ਹੇਤਿ, ਨ ਸਮਾਧਿਸ੍ਸਿਮਿੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਕੁਸਲੇ; ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਥੇ ਝਾਯੀ
ਸਮਾਧਿਸ੍ਸਿਮਿੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਕੁਸਲੇ ਹੇਤਿ, ਨ ਸਮਾਧਿਸ੍ਸਿਮਿੰ ਸਮਾਧਿਕੁਸਲੇ; ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਥੇ ਝਾਯੀ ਸਮਾਧਿਸ੍ਸਿਮਿੰ ਸਮਾਧਿਕੁਸਲੇ ਚ ਹੇਤਿ,
ਸਮਾਧਿਸ੍ਸਿਮਿੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਕੁਸਲੇ ਚ; ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਥੇ ਝਾਯੀ ਨੇਵ ਸਮਾਧਿਸ੍ਸਿਮਿੰ ਸਮਾਧਿਕੁਸਲੇ ਹੇਤਿ, ਨ ਸਮਾਧਿਸ੍ਸਿਮਿੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਕੁਸਲੇ – ਇਮੇ
ਚਤੁਰੇ ਝਾਯੀ।

“ਝਾਨ”ਨਿ। ਚਤੁਰਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ, ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ, ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ, ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ।

“ਵਿਮੇਕਖੇ”ਤਿ। ਅਟ੍ਠ ਵਿਮੇਕਖਾ। ਰੂਪੀ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ – ਅਯੰ ਪਠਮੇ ਵਿਮੇਕਖੇ।

ਅਜ੍ਞਤੁੰ ਅਰੂਪਸਵ੍ਵਈ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ – ਅਯੰ ਦੁਤਿਯੇ ਵਿਮੇਕਖੇ।

ਸੁਭਨ੍ਠੇਵ ਅਧਿਮੁਤ੍ਥੇ ਹੇਤਿ – ਅਯੰ ਤਤਿਯੇ ਵਿਮੇਕਖੇ।

ਸਬ੍ਬਸੇ ਰੂਪਸਵ੍ਵਾਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਾ ਪਟਿਘਸਵ੍ਵਾਨੰ ਅਤ੍ਥੁਲ੍ਲਮਾ ਨਾਨਤੁਸਵ੍ਵਾਨੰ ਅਮਨਸਿਕਾਰਾ “ਅਨਨ੍ਠੇ ਆਕਾਸੇ”ਤਿ
ਆਕਾਸਾਨਝਾਯਤਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ – ਅਯੰ ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਵਿਮੇਕਖੇ।

ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਾਸਾਨਝਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਮ “ਅਨਨ੍ਠੁੰ ਵਵਿਵਾਣ”ਨਿ ਵਵਿਵਾਣਝਾਯਤਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ – ਅਯੰ
ਪਞ੍ਠਮੇ ਵਿਮੇਕਖੇ।

ਸਬ੍ਬਸੇ ਵਵਿਵਾਣਝਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਮ “ਨਤ੍ਤਿ ਕਿਵ੍ਧਿ”ਤਿ ਆਕਿਵ੍ਧਵਾਯਤਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ – ਅਯੰ ਛਟ੍ਠੇ
ਵਿਮੇਕਖੇ।

ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਵ੍ਧਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਮ ਨੇਵਸਵ੍ਵਾਨਾਸਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ – ਅਯੰ ਸਤੁਮੇ ਵਿਮੇਕਖੇ।

ਸਬ੍ਬਸੇ ਨੇਵਸਵ੍ਵਾਨਾਸਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਮ ਸਵ੍ਵਾਵੇਦਯਤਨਿਰੇਧੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ – ਅਯੰ ਅਟ੍ਠਮੇ
ਵਿਮੇਕਖੇ।

“ਸਮਾਧੀ”ਤਿ। ਤਯੇ ਸਮਾਧੀ – ਸਵਤਿਕ੍ਕਸਵਚਿਰਾਰੇ ਸਮਾਧਿ, ਅਵਤਿਕ੍ਕਵਚਿਚਾਰਮਤ੍ਥੇ ਸਮਾਧਿ, ਅਵਤਿਕ੍ਕਅਵਚਿਚਾਰੇ
ਸਮਾਧਿ।

“ਸਮਾਪਤੀ” ਤਿ। ਨਕ ਅਨੁਪੁਬਬਭਿਹਾਰਸਮਾਪਤਿਯੋ – ਪਠਮਜ੍ਞਾਨਸਮਾਪਤਿ, ਦੁਤਿਯਜ੍ਞਾਨਸਮਾਪਤਿ, ਤਤਿਯਜ੍ਞਾਨਸਮਾਪਤਿ, ਚਤੁਰ੍ਯਜ੍ਞਾਨਸਮਾਪਤਿ, ਆਕਾਸਾਨਵਾਯਤਨਸਮਾਪਤਿ, ਐਵਾਣਵਾਯਤਨਸਮਾਪਤਿ, ਆਕਿਵ੍ਥਵਾਯਤਨਸਮਾਪਤਿ, ਨੇਵਸਵਾਨਾਸਵਾਯਤਨਸਮਾਪਤਿ, ਸਵਾਕੇਦਯਿਤਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤਿ।

“ਸਕਿਲੇਸ” ਨਿ ਹਾਨਭਾਗਿਯੋ ਧਮਮੇ। “ਕੇਦਾਨ” ਨਿ ਐਸੇਸਭਾਗਿਯੋ ਧਮਮੇ। “ਕੁਟਾਨ” ਨਿ। ਕੇਦਾਨਮਪਿ ਕੁਟਾਨੰ, ਤਮ੍ਹਾ ਤਮ੍ਹਾ ਸਮਾਧਿਮ੍ਹਾ ਕੁਟਾਨਮਪਿ ਕੁਟਾਨਨਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਭਿਚਯੇ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਝਾਨਭਿਮੇਕਖਸਮਾਧਿਸਮਾਪਤੀਨੰ ਸਕਿਲੇਸੰ ਕੇਦਾਨੰ ਕੁਟਾਨੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ।

੮੨੯. (੮) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪੁਬਬੇਨਿਕਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੇ ਅਨੇਕਭਿਹਿਤੰ ਪੁਬਬੇਨਿਕਾਸੰ ਅਨੁਸ੍ਸਰਤਿ, ਸੇਯਯਥਿਦੰ – ਏਕਮਪਿ ਜਾਤਿੰ ਦਵੇਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਤਿਸ੍ਸੇਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਚਤਸ੍ਸੇਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਪਵ੍ਵਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਦਸਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਕੀਸਮਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਤਿੰਸਮਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਚਤੁਲੀਸਮਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਪਵ੍ਵਾਸਮਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਜਾਤਿਸਤਮਪਿ ਜਾਤਿਸਹਸ੍ਸਮਪਿ ਜਾਤਿਸਤਸਹਸ੍ਸਮਪਿ ਅਨੇਕੇਪਿ ਸੰਵਟ੍ਥਕਪ੍ਪੇ ਅਨੇਕੇਪਿ ਐਵਟ੍ਥਕਪ੍ਪੇ ਅਨੇਕੇਪਿ ਸੰਵਟ੍ਥਿਵਟ੍ਥਕਪ੍ਪੇ “ਅਮੁਤ੍ਰਾਸਿੰ ਏਵੰਨਾਮੇ ਏਵੰਗੇਤੁੰ ਏਵੰਵਣੁੰ ਏਵਮਾਹਾਰੇ ਏਵੰਸੁਖਦੁਕਖਪ੍ਪਟਿਸੰਵੇਦੀ ਏਵਮਾਯੁਪਰਿਯਨੁੰ, ਸੇ ਤਤੇ ਚਤੇ ਅਮੁਤ੍ਰ ਉਦਪਾਦਿੰ; ਤਤ੍ਰਾਪਾਸਿੰ ਏਵੰਨਾਮੇ ਏਵੰਗੇਤੁੰ ਏਵੰਵਣੁੰ ਏਵਮਾਹਾਰੇ ਏਵੰਸੁਖਦੁਕਖਪ੍ਪਟਿਸੰਵੇਦੀ ਏਵਮਾਯੁਪਰਿਯਨੁੰ, ਸੇ ਤਤੇ ਚਤੇ ਇਧੁਪਪਨ੍ਹੋ” ਤਿ। ਇਤਿ ਸਾਕਾਰੰ ਸਉਦ੍ਧੇਸੰ ਅਨੇਕਭਿਹਿਤੰ ਪੁਬਬੇਨਿਕਾਸੰ ਅਨੁਸ੍ਸਰਤੀਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਭਿਚਯੇ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪੁਬਬੇਨਿਕਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ।

੮੩੦. (੯) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਤੁਨੰ ਚੁਤੁਪਪਾਤੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੇ ਦਿਬਬੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਐਸੁਦ੍ਧੇਨ ਅਤਿਕ੍ਕਨੁਮਾਨੁਸਕੇਨ ਸਤੁੰ ਪਸ੍ਸਤਿ ਚਕਮਾਨੇ ਉਪਪਜ੍ਜਮਾਨੇ ਹੀਨੇ ਪਈਤੇ ਸੁਵਣੁੰ ਦੁਬਬਣੁੰ ਸੁਗਤੇ ਦੁਗ੍ਧਤੇ ਯਥਾਕਮ੍ਮੁਪਗੇ ਸਤੁੰ ਪਜਾਨਾਤਿ – “ਇਮੇ ਕਤ ਭੇਨੁੰ ਸਤੁੰ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਕਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਮਨੇਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਅਰਿਯਾਨੰ ਉਪਕਾਦਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾ। ਤੇ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯੰ ਦੁਗ੍ਧਤਿੰ ਐਨਿਪਾਤੰ ਨਿਰਯੰ ਉਪਪਨ੍ਹਾ। ਇਮੇ ਕਾ ਪਨ ਭੇਨੁੰ ਸਤੁੰ ਕਾਯਸੁਚ੍ਚਰਿਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਕਚੀਸੁਚ੍ਚਰਿਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਮਨੇਸੁਚ੍ਚਰਿਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਅਰਿਯਾਨੰ ਅਨੁਪਕਾਦਕਾ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿਕਾ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾ। ਤੇ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿੰ ਸਗ੍ਧੁੰ ਲੋਕੰ ਉਪਪਨ੍ਹਾ” ਤਿ। ਇਤਿ ਦਿਬਬੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਐਸੁਦ੍ਧੇਨ ਅਤਿਕ੍ਕਨੁਮਾਨੁਸਕੇਨ ਸਤੁੰ ਪਸ੍ਸਤਿ ਚਕਮਾਨੇ ਉਪਪਜ੍ਜਮਾਨੇ ਹੀਨੇ ਪਈਤੇ ਸੁਵਣੁੰ ਦੁਬਬਣੁੰ ਸੁਗਤੇ ਦੁਗ੍ਧਤੇ ਯਥਾਕਮ੍ਮੁਪਗੇ ਸਤੁੰ ਪਜਾਨਾਤੀਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਭਿਚਯੇ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਤੁਨੰ ਚੁਤੁਪਪਾਤੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ।

੮੩੧. (੧੦) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਸਵਾਨੰ ਖਯੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣੰ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੇ ਆਸਵਾਨੰ ਖਯਾ ਅਨਾਸਵੰ ਚੇਤੇਐਮੁਤ੍ਰਿੰ ਪਵ੍ਵਾਐਮੁਤ੍ਰਿੰ ਦਿਟ੍ਠੇਧ ਧਮਮੇ ਸਯੰ ਅਭਿਵ੍ਵਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਐਹਰਤੀਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਵ੍ਵਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ... ਅਮੇਹੇ ਧਮਮਭਿਚਯੇ ਸਮਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਸਵਾਨੰ ਖਯੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਵਾਣਨਿ।

ਦਸਕੰ।

ਵਾਣਭਿਭੇ ਨਿਟ੍ਠਿਤੇ।

੧੭. ਖੁਦਕਵਤ੍ਵਵਿਭੰਨੇ

੧. ਏਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੨. (੧)ਜਾਤਿਮਦੇ (੨)ਗੋਤ੍ਰਮਦੇ (੩)ਆਰੇਗਯਮਦੇ (੪)ਯੋਬ੍ਥਨਮਦੇ (੫)ਜੀਵਿਤਮਦੇ (੬)ਲਾਭਮਦੇ (੭)ਸਕ੍ਕਾਰਮਦੇ (੮) ਗਰੁਕਾਰਮਦੇ (੯) ਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਮਦੇ (੧੦) ਪਰਿਵਾਰਮਦੇ (੧੧) ਭੋਗਮਦੇ (੧੨) ਵਣ੍ਣਮਦੇ (੧੩) ਸੁਤਮਦੇ (੧੪) ਪਟਿਭਾਨਮਦੇ (੧੫) ਰਤੁਵ੍ਵਮਦੇ (੧੬) ਪਿਣਡਪਾਤਿਕਮਦੇ (੧੭) ਅਨਵਵ੍ਵਤਮਦੇ (੧੮) ਇਰਿਯਾਪਥਮਦੇ (੧੯) ਇਦ੍ਧਿਮਦੇ (੨੦) ਯਸਮਦੇ (੨੧) ਸੀਲਮਦੇ (੨੨) ਝਾਨਮਦੇ (੨੩) ਸਿਪ੍ਪਮਦੇ (੨੪) ਆਰੇਹਮਦੇ (੨੫) ਪਰਿਣਾਹਮਦੇ (੨੬) ਸਫ਼ਾਨਮਦੇ (੨੭) ਪਾਰਿਪੂਰਿਮਦੇ (੨੮)ਮਦੇ (੨੯) ਪਮਾਦੇ (੩੦) ਥਮ੍ਭੇ (੩੧) ਸਾਰਮ੍ਭੇ (੩੨) ਅਤ੍ਤਿਚ੍ਛਤਾ (੩੩)ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ (੩੪) ਪਾਪਿਚ੍ਛਤਾ (੩੫) ਸਿਙ੍ਘ (੩੬) ਤਿਨ੍ਹਿਣ (੩੭) ਚਾਪਲਯ (੩੮)ਅਸਭਾਗਵ੍ਤੁ (੩੯) ਅਰਤਿ (੪੦) ਤਨ੍ਹੀ (੪੧) ਵਜਿਸਮ੍ਭਿਤਾ (੪੨) ਭਤੁਸਮ੍ਮਦੇ (੪੩) ਚੇਤਸੇ ਚ ਲੀਨਤੁ [ਚੇਤਸੇ ਲੀਨਤੁ (ਸਯਾ°)] (੪੪) ਕੁਹਨਾ (੪੫) ਲਪਨਾ (੪੬) ਨੇਮਿਤ੍ਤਿਕਤਾ (੪੭)ਨਿਪ੍ਪੇਸਿਕਤਾ (੪੮) ਲਾਭੇਨ ਲਾਭ ਨਿਜਿਗੀਸਨਤਾ [ਨਿਜਿਗਿੰਸਨਤਾ (ਸੀ°), ਜਿਗਿੰਸਨਤਾ (ਸਯਾ°)] (੪੯) ਸੇਯਯੇਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ (੫੦) ਸਦਿਸੇਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ (੫੧) ਹੀਨੇ ਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ (੫੨) ਸੇਯਯਸ੍ਸ ਸੇਯਯੇਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ (੫੩) ਸੇਯਯਸ੍ਸ ਸਦਿਸੇਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ (੫੪) ਸੇਯਯਸ੍ਸ ਹੀਨੇਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ (੫੫) ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਸੇਯਯੇਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ (੫੬) ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਸਦਿਸੇਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ (੫੭) ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਹੀਨੇਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ (੫੮) ਹੀਨਸ੍ਸ ਸੇਯਯੇਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ (੫੯) ਹੀਨਸ੍ਸ ਸਦਿਸੇਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ (੬੦) ਹੀਨਸ੍ਸ ਹੀਨੇਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ (੬੧) ਮਾਨੇ (੬੨) ਅਤਿਮਾਨੇ (੬੩) ਮਾਨਾਤਿਮਾਨੇ (੬੪) ਓਮਾਨੇ (੬੫)ਅਧਿਮਾਨੇ (੬੬) ਅਸ੍ਮਿਮਾਨੇ (੬੭) ਮਿਚ੍ਛਾਮਾਨੇ (੬੮) ਵਾਤਿਵਿਤਕ੍ਕੇ (੬੯)ਜਨਪਦਵਿਤਕ੍ਕੇ (੭੦) ਅਮਰਵਿਤਕ੍ਕੇ (੭੧) ਪਰਾਨੁਦ੍ਯਤਾਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੇ ਵਿਤਕ੍ਕੇ (੭੨) ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੇ ਵਿਤਕ੍ਕੇ (੭੩) ਅਨਵਵ੍ਵਤ੍ਤਿਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੇ ਵਿਤਕ੍ਕੇ

ਏਕੰ।

੨. ਦੁਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੩. (੧) ਕੇਧੇ ਚ ਉਪਨਾਹੇ ਚ (੨) ਮਕ੍ਖੇ ਚ ਪਲਾਸੇ [ਪਲਾਸੇ (ਸੀ° ਸਯਾ°)] ਚ (੩) ਇਸ੍ਸਾ ਚ ਮਚ੍ਛਰਿਯਯ (੪) ਮਾਯਾ ਚ ਸਾਠੇਯਯ (੫) ਅਵਿਜ੍ਯਾ ਚ ਭਵਤਯਾ ਚ (੬) ਭਵਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਵਿਭਵਦਿਟ੍ਠਿ ਚ (੭) ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠਿ ਚ (੮) ਅਨੁਵਾਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਅਨਨੁਵਾਦਿਟ੍ਠਿ ਚ (੯) ਪੁਬ੍ਥਨੁਨੁਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਅਪਰਨੁਨੁਦਿਟ੍ਠਿ ਚ (੧੦) ਅਹਿਰਿਕਯਯ ਅਨੇਤੁਪ੍ਪਯਯ (੧੧) ਦੇਵਚਸ੍ਸਤਾ ਚ ਪਾਪਮਿਤੁਤਾ ਚ (੧੨) ਅਨਜ੍ਯਾਵੇ ਚ ਅਮਦ੍ਵਾਵੇ ਚ (੧੩) ਅਕ੍ਖਨ੍ਹਿ ਚ ਅਸੇਰਚੁਯਯ (੧੪) ਅਸਾਖਲਯਯ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਹਾਰੇ ਚ (੧੫)ਇਨ੍ਹਿਯੇਸੁ ਅਗੁਤੁਦ੍ਵਾਰਤਾ ਚ ਭੇਜਨੇ ਅਮਤੁਵ੍ਵਤਾ ਚ (੧੬) ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਚੁਯਯ ਅਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵਯਯ (੧੭) ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ ਚ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿ ਚ (੧੮) ਅਜ੍ਞਤੁਸੰਯੋਜਨਯਯ ਬਹਿਦ੍ਵਾਸੰਯੋਜਨਯਯ

ਦੁਕੰ।

੩. ਤਿਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੪. (੧) ਤੀਣਿ ਅਰੁਸਲਮੂਲਾਨਿ (੨) ਤਯੇ ਅਰੁਸਲਵਿਤਕ੍ਕਾ (੩) ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਰੁਸਲਸਵ੍ਵਾ (੪) ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਰੁਸਲਧਾਤੁਯੇ (੫) ਤੀਣਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ (੬) ਤਯੇ ਆਸਵਾ (੭) ਤੀਣਿ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ (੮) ਤਿਸ੍ਸੇ ਤਯਾ (੯) ਅਪਰਾਪਿ ਤਿਸ੍ਸੇ ਤਯਾ (੧੦) ਅਪਰਾਪਿ ਤਿਸ੍ਸੇ ਤਯਾ (੧੧) ਤਿਸ੍ਸੇ ਏਸਨਾ (੧੨) ਤਿਸ੍ਸੇ ਵਧਿ (੧੩) ਤੀਣਿ ਭਯਾਨਿ (੧੪)ਤੀਣਿ ਤਮਾਨਿ (੧੫) ਤੀਣਿ ਤਿਤ੍ਤਾਯਤਨਾਨਿ (੧੬) ਤਯੇ ਕਿਯੁਨਾ (੧੭) ਤੀਣਿ ਅਭ੍ਛਾਣਾਨਿ (੧੮) ਤੀਣਿ ਮਲਾਨਿ (੧੯) ਤੀਣਿ ਵਸਿਮਾਨਿ (੨੦) ਅਪਰਾਨਿਪਿ

ਤੀਐ ਿਸਮਾਨਿ (੨੧) ਤਯੇ ਅਗ੍ਰੀ (੨੨) ਤਯੇ ਕਸਾਖਾ (੨੩) ਅਪਰੇਪਿ ਤਯੇ ਕਸਾਖਾ (੨੪) ਅਸ੍ਰਾਦਦਿਟ੍ਰਿ, ਅਤ੍ਰਾਨੁਦਿਟ੍ਰਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਰਿ (੨੫) ਅਰਤਿ, ਿਰੇਸਾ, ਅਧਮ੍ਚਰਿਯਾ (੨੬) ਦੇਵਚਸ੍ਰਤਾ, ਪਾਪਮਿਤ੍ਰਤਾ, ਨਾਨਤ੍ਰਸਵ੍ਵਾ (੨੭) ਉਦ੍ਧਚ੍ਧੁ, ਕੇਸ੍ਰਜ੍ਯ, ਪਮਾਦੇ (੨੮) ਅਸਨੁਟ੍ਰਿਤਾ, ਅਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵਤਾ, ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ (੨੯) ਅਹਿਰਿਕ, ਅਨੇਤ੍ਰਪ੍ਧ, ਪਮਾਦੇ (੩੦) ਅਨਾਦਰਿਯ, ਦੇਵਚਸ੍ਰਤਾ, ਪਾਪਮਿਤ੍ਰਤਾ (੩੧) ਅਸ੍ਰਦ੍ਧਿਯ, ਅਵਦਵ੍ਵਤਾ, ਕੇਸ੍ਰਜ੍ਯ (੩੨) ਉਦ੍ਧਚ੍ਧੁ, ਅਸ੍ਵਰੇ, ਦੁਸ੍ਰੀਲ੍ਯ (੩੩) ਅਰਿਯਾਨੰ ਅਦਸ੍ਰਨਕਮ੍ਯਤਾ, ਸਦ੍ਧਮ੍ ਅਸੇਤ੍ਰਕਮ੍ਯਤਾ, ਉਪਾਰਮ੍ਭਚਿਤ੍ਰਤਾ (੩੪) ਮੁਟ੍ਰਸ੍ਰਚ੍ਧੁ, ਅਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵ, ਚੇਤਸੇ ਿਕ੍ਖੇਪੇ (੩੫) ਅਯੋਨਿਸੇ ਮਨਸਿਕਾਰੇ, ਕੁਮ੍ਗ੍ਰਸੇਵਨਾ, ਚੇਤਸੇ ਚ ਲੀਨਤ੍ਰ

ਤਿਕੰ।

੪. ਚਤੁਕ੍ਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੫. (੧) ਚਤੁਰੇ ਆਸਖਾ (੨) ਚਤੁਰੇ ਗ੍ਰਾ (੩) ਚਤੁਰੇ ਓਯਾ (੪) ਚਤੁਰੇ ਯੋਗਾ (੫) ਚਤੁਰਿ ਉਪਾਦਾਨਾਨਿ (੬) ਚਤੁਰੇ ਤ੍ਰੁਪ੍ਪਾਦਾ (੭) ਚਤੁਰਿ ਅਗਤਿਗਮਨਾਨਿ (੮) ਚਤੁਰੇ ਿਪਰਿਯਾਸਾ [ਵਿਪਰਿਯੇਸਾ (ਸੀ. ਸ੍ਰਾ. ਕ.)] (੯) ਚਤੁਰੇ ਅਨਰਿਯਵੇਹਾਰਾ (੧੦) ਅਪਰੇਪਿ ਚਤੁਰੇ ਅਨਰਿਯਵੇਹਾਰਾ (੧੧) ਚਤੁਰਿ ਦੁਚ੍ਰਿਤਾਨਿ (੧੨) ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤੁਰਿ ਦੁਚ੍ਰਿਤਾਨਿ (੧੩) ਚਤੁਰਿ ਭਯਾਨਿ (੧੪) ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤੁਰਿ ਭਯਾਨਿ (੧੫) ਚਤਸ੍ਰੇ ਦਿਟ੍ਰਿਯੇ

ਚਤੁਕ੍ਕੰ।

੫. ਪਥੁਕ੍ਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੬. (੧) ਪਥੁਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ (੨) ਪਥੁਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ (੩) ਪਥੁ ਮਚ੍ਛਰਿਯਾਨਿ (੪) ਪਥੁ ਸ੍ਰਾ (੫) ਪਥੁ ਸਲ੍ਲਾ (੬) ਪਥੁ ਚੇਤੋਖਿਲਾ (੭) ਪਥੁ ਚੇਤਸੇਵਿਨਿਬਨ੍ਧਾ [ਚੇਤਸੇਵਿਨਿਬਨ੍ਧਾ (ਕ.)] (੮) ਪਥੁ ਨੀਵਰਣਾਨਿ (੯) ਪਥੁ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਆਨਨੁਰਿਕਾਨਿ (੧੦) ਪਥੁ ਦਿਟ੍ਰਿਯੇ (੧੧) ਪਥੁ ਵੇਰਾ (੧੨) ਪਥੁ ਬਯਸਨਾ (੧੩) ਪਥੁ ਅਕ੍ਖਨ੍ਧਿਯਾ ਆਦੀਨਵਾ (੧੪) ਪਥੁ ਭਯਾਨਿ (੧੫) ਪਥੁ ਦਿਟ੍ਰਿਯਮ੍ਮਨਿਬ੍ਥਾਨਵਾਦਾ

ਪਥੁਕ੍ਕੰ।

੬. ਛਕ੍ਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੭. (੧) ਛ ਿਵਾਦਮੂਲਾਨਿ (੨) ਛ ਛਨੁਰਾਗਾ (੩) ਛ ਿਰੇਧਵ੍ਵਤ੍ਰਿ (੪) ਛ ਤਥ੍ਥਾਕਾਯਾ (੫) ਛ ਅਗਾਰਵਾ (੬) ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ (੭) ਅਪਰੇਪਿ ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ (੮) ਛ ਸੋਮਨਸ੍ਰੁਪਵਿਚਾਰਾ (੯) ਛ ਦੋਮਨਸ੍ਰੁਪਵਿਚਾਰਾ (੧੦) ਛ ਉਪੇਕ੍ਖੁਪਵਿਚਾਰਾ (੧੧) ਛ ਗੇਹਸਿਤਾਨਿ ਸੋਮਨਸ੍ਰਾਨਿ (੧੨) ਛ ਗੇਹਸਿਤਾਨਿ ਦੋਮਨਸ੍ਰਾਨਿ (੧੩) ਛ ਗੇਹਸਿਤਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ (੧੪) ਛ ਦਿਟ੍ਰਿਯੇ

ਛਕ੍ਕੰ।

੭. ਸਤੁਕ੍ਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੮. (੧) ਸਤੁ ਅਨੁਸਯਾ (੨) ਸਤੁ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ (੩) ਸਤੁ ਪਰਿਯੁਟ੍ਰਾਨਾਨਿ (੪) ਸਤੁ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾ (੫) ਸਤੁ ਦੁਚ੍ਰਿਤਾਨਿ (੬) ਸਤੁ ਮਾਨਾ (੭) ਸਤੁ ਦਿਟ੍ਰਿਯੇ

ਸਤੁਕਾਂ।

੮. ਅਟੁਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੯. (੧) ਅਟੁ ਕਿਲੇਸਵਤੁਨਿ (੨) ਅਟੁ ਕੁਸੀਤਵਤੁਨਿ (੩) ਅਟੁਸੁ ਲੋਕਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਪਟਿਘਾਤੇ (੪) ਅਟੁ ਅਨਰਿਯਵੇਹਾਰਾ (੫) ਅਟੁ ਮਿਚ੍ਛਤੁਤਾ (੬) ਅਟੁ ਪੁਰਿਸਦੇਸਾ (੭) ਅਟੁ ਅਸਵਵਿਵਾਦਾ (੮) ਅਟੁ ਨੇਵਸਵਵਿਨਾਸਵਵਿਵਾਦਾ

ਅਟੁਕਾਂ।

੯. ਨਵਕਮਾਤਿਕਾ

੮੪੦. (੧) ਨਵ ਆਘਾਤਵਤੁਨਿ (੨) ਨਵ ਪੁਰਿਸਮਲਾਨਿ (੩) ਨਵਵਿਧਾ ਮਾਨਾ (੪) ਨਵ ਤਞ੍ਯਮੂਲਕਾ ਧਮ੍ਮਾ (੫) ਨਵ ਇਵ੍ਯਜਿਤਾਨਿ (੬) ਨਵ ਮਵ੍ਥਿਤਾਨਿ (੭) ਨਵ ਫਨ੍ਹਿਤਾਨਿ (੮) ਨਵ ਪਪਥ੍ਵਿਤਾਨਿ (੯) ਨਵ ਸਵ੍ਥਿਤਾਨਿ

ਨਵਕਾਂ।

੧੦. ਦਸਕਮਾਤਿਕਾ

੮੪੧. (੧) ਦਸ ਕਿਲੇਸਵਤੁਨਿ (੨) ਦਸ ਆਘਾਤਵਤੁਨਿ (੩) ਦਸ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਾ (੪) ਦਸ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ (੫) ਦਸ ਮਿਚ੍ਛਤੁਤਾ (੬) ਦਸਵਤੁਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ (੭) ਦਸਵਤੁਕਾ ਅਨੁਗ੍ਰਾਹਿਕਾ ਦਿਟ੍ਠਿ

ਦਸਕਾਂ।

੮੪੨. ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਤਞ੍ਯਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ, ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਤਞ੍ਯਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਬਾਹਿਰਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ, ਤਦੇਕਜ੍ਞ ਅਭਿਸਵਵ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਵ੍ਥਿਪਿਤ੍ਵਾ ਛਤ੍ਤਿਸ ਤਞ੍ਯਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਹੇਨ੍ਹਿ। ਇਤਿ ਅਤੀਤਾਨਿ ਛਤ੍ਤਿਸ ਤਞ੍ਯਵਿਚਰਿਤਾਨਿ, ਅਨਾਗਤਾਨਿ ਛਤ੍ਤਿਸ ਤਞ੍ਯਵਿਚਰਿਤਾਨਿ, ਪਚ੍ਧਪਨ੍ਨਾਨਿ ਛਤ੍ਤਿਸ ਤਞ੍ਯਵਿਚਰਿਤਾਨਿ, ਤਦੇਕਜ੍ਞ ਅਭਿਸਵਵ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਵ੍ਥਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠ ਤਞ੍ਯਵਿਚਰਿਤਸਤ ਹੇਤਿ। ਯਾਨਿ ਚ ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਿ ਬ੍ਰਹਮਜਾਲੇ ਵੇਯਯਾਕਰਣੇ ਵਤੁਤਾਨਿ ਭਗਵਤਾ।

ਮਾਤਿਕਾ।

੧. ਏਕਕਨਿਦ੍ਵੇਸੇ

(੧) ਜਾਤਿਮਦੇ

੮੪੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਜਾਤਿਮਦੇ? ਜਾਤਿੰ ਪਟਿਚ੍ਥੁ ਮਦੇ ਮਜ੍ਞਨਾ ਮਜ੍ਞਿਤਤੁੰ ਮਾਨੇ ਮਵ੍ਥਨਾ ਮਵ੍ਥਿਤਤੁੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੇ [ਉਵ੍ਥਤਿ ਉਵ੍ਥਾਮੇ (ਸਯਾੰ ਕੰ) ਧੰ ਸੰ ੧੧੨੧] ਧਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਰਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਯਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵਤੁਤਿ “ਜਾਤਿਮਦੇ”।

(੨-੨੭) ਗੋਤੁਮਦਾਦੀ

੮੪੪. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਗੋਤੁਮਦੇ? ਗੋਤੁ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਆਰੇਗਜ਼ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਯੋਬ੍ਬਨ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਜੀਵਿਤ ਪਟਿਚੁ... ਪੇਂ... ਲਾਭ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਸਕ੍ਕਾਰ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਗਰੁਕਾਰ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਪੁਰੇਕ੍ਕਾਰ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਪਰਿਵਾਰ ਪਟਿਚੁ... ਪੇਂ... ਭੋਗ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਵਣ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਸੁਤ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਪਟਿਭਾਨ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਰਤੁਵ੍ਵਤ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਪਿਣਡਪਾਤਿਕਤੁ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਅਨਵਵ੍ਵਾਤ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਇਰਿਯਾਪਥ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਇਦ੍ਧਿ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਯਸ ਪਟਿਚੁ... ਪੇਂ... ਸੀਲ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਝਾਨ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਸਿਪ੍ਪ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਆਰੇਹ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਪਰਿਣਾਹ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਸਣਾਨ ਪਟਿਚੁ...ਪੇਂ... ਪਾਰਿਪੂਰਿ ਪਟਿਚੁ ਮਦੇ ਮਜ੍ਜਨਾ ਮਜ੍ਜਿਤਤੁ ਮਾਨੇ ਮਵਵਨਾ ਮਵਵਿਤਤੁ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੇ ਧਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਜਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਾਰਿਪੂਰਿਮਦੇ”।

(੨੮) ਮਦੇ

੮੪੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਮਦੇ? ਯੇ ਮਦੇ ਮਜ੍ਜਨਾ ਮਜ੍ਜਿਤਤੁ ਮਾਨੇ ਮਵਵਨਾ ਮਵਵਿਤਤੁ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੇ ਧਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਜਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮਦੇ”।

(੨੯) ਪਮਾਦੇ

੮੪੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਮਾਦੇ? ਕਾਯਦੁਚੁਰਿਤੇ ਵਾ ਵਚੀਦੁਚੁਰਿਤੇ ਵਾ ਮਨੇਦੁਚੁਰਿਤੇ ਵਾ ਪਛ੍ਧੁ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਵੇਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਵੇਸ੍ਸਗ੍ਗਾਨੁਪਪਦਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਵਾ ਧਮਮਾਨੰ ਭਾਵਨਾਯ ਅਸਕ੍ਕਚੁਕਿਰਿਯਤਾ ਅਸਾਤਚੁਕਿਰਿਯਤਾ ਅਨਟ੍ਟਿਤਕਿਰਿਯਤਾ ਓਲੀਨਵੁਤ੍ਤਿਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤੁਛਨੁਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤੁਧੁਰਤਾ ਅਨਾਸੇਵਨਾ ਅਭਾਵਨਾ ਅਬਹੁਲੀਕਮ੍ਮੰ ਅਨਧਿਟ੍ਠਾਨੰ ਅਨਨੁਯੋਗੇ ਪਮਾਦੇ, ਯੇ ਏਵਰੂਪੇ ਪਮਾਦੇ ਪਮਜ੍ਜਨਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਮਾਦੇ”।

(੩੦) ਥਮ੍ਭੇ

੮੪੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਥਮ੍ਭੇ? ਯੇ ਥਮ੍ਭੇ ਥਮ੍ਭਨਾ ਥਮ੍ਭਿਤਤੁ ਕਕ੍ਖਲਿਯੰ ਫਾਰੁਸਿਯੰ ਉਜੁਚਿਤੁਤਾ ਅਮੁਦਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਥਮ੍ਭੇ”।

(੩੧) ਸਾਰਮ੍ਭੇ

੮੪੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਾਰਮ੍ਭੇ? ਯੇ ਸਾਰਮ੍ਭੇ ਪਟਿਸਾਰਮ੍ਭੇ ਸਾਰਮ੍ਭਨਾ ਪਟਿਸਾਰਮ੍ਭਨਾ ਪਟਿਸਾਰਮ੍ਭਿਤਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਾਰਮ੍ਭੇ”।

(੩੨) ਅਤ੍ਰਿਚੁਛਤਾ

੮੪੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਤ੍ਰਿਚੁਛਤਾ? ਇਤਰੀਤਰਚੀਵਰਪਿਣਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚੁਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਪਛ੍ਧੁਹਿ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਅਸਨੁਟ੍ਟਸ੍ਸ ਭਿਯਯੇਕਮਜਤਾ, ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਇਚੁਛਾ ਇਚੁਛਾਗਤਾ ਅਤ੍ਰਿਚੁਛਤਾ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਤ੍ਰਿਚੁਛਤਾ”।

(੩੩) ਮਹਿਚੁਛਤਾ

੮੫੦. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਮਹਿਚੁਛਤਾ? ਇਤਰੀਤਰਚੀਵਰਪਿਣਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚੁਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਪਛ੍ਧੁਹਿ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਅਸਨੁਟ੍ਟਸ੍ਸ ਭਿਯਯੇਕਮਜਤਾ, ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਇਚੁਛਾ ਇਚੁਛਾਗਤਾ ਮਹਿਚੁਛਤਾ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ

ਵੁੱਚੁਤਿ “ਮਹਿਚਛਤਾ”।

(੩੪) ਪਾਪਿਚਛਤਾ

੮੫੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਪਾਪਿਚਛਤਾ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਅਸ੍ਵਦ੍ਧੇ ਸਮਾਨੇ “ਸਦ੍ਧੋਤਿ ਮੰ ਜਨੇ ਜਾਨਾਤੂ”ਤਿ ਇਚਛਤਿ, ਦੁਸ੍ਸੀਲੇ ਸਮਾਨੇ “ਸੀਲਵਾਤਿ ਮੰ ਜਨੇ ਜਾਨਾਤੂ”ਤਿ ਇਚਛਤਿ, ਅਪ੍ਪਸ੍ਸੁਤੇ ਸਮਾਨੇ “ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੇਤਿ ਮੰ ਜਨੇ ਜਾਨਾਤੂ”ਤਿ ਇਚਛਤਿ, ਸਭ੍ਭਵਿਕਾਰਾਮੇ ਸਮਾਨੇ “ਪਵਿਵਿਤ੍ਤੇਤਿ ਮੰ ਜਨੇ ਜਾਨਾਤੂ”ਤਿ ਇਚਛਤਿ, ਕੁਸੀਤੇ ਸਮਾਨੇ “ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋਤਿ ਮੰ ਜਨੇ ਜਾਨਾਤੂ”ਤਿ ਇਚਛਤਿ, ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਤੀ ਸਮਾਨੇ “ਉਪਟ੍ਠਿਤਸ੍ਸਤੀਤਿ ਮੰ ਜਨੇ ਜਾਨਾਤੂ”ਤਿ ਇਚਛਤਿ, ਅਸਮਾਹਿਤੇ ਸਮਾਨੇ “ਸਮਾਹਿਤੇਤਿ ਮੰ ਜਨੇ ਜਾਨਾਤੂ”ਤਿ ਇਚਛਤਿ, ਦੁਪ੍ਪਵ੍ਵੇ ਸਮਾਨੇ “ਪਵ੍ਵਵਾਤਿ ਮੰ ਜਨੇ ਜਾਨਾਤੂ”ਤਿ ਇਚਛਤਿ, ਅਖੀਣਾਸਵੇ ਸਮਾਨੇ “ਖੀਣਾਸਵੇਤਿ ਮੰ ਜਨੇ ਜਾਨਾਤੂ”ਤਿ ਇਚਛਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਇਚਛਾ ਇਚਛਾਗਤਾ ਪਾਪਿਚਛਤਾ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਵੁੱਚੁਤਿ “ਪਾਪਿਚਛਤਾ”।

(੩੫) ਸਿਙ੍ਘੰ

੮੫੨. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਿਙ੍ਘੰ? ਯੰ ਸਿਙ੍ਘੰ ਸਿਙ੍ਘਾਰਤਾ ਚਾਤੁਰਤਾ ਚਾਤੁਰਿਯੰ ਪਰਿਕ੍ਖਤੁਤਾ ਪਾਰਿਕ੍ਖਤਿਯੰ – ਇਦੰ ਵੁੱਚੁਤਿ “ਸਿਙ੍ਘੰ”।

(੩੬) ਤਿਨ੍ਹਿਣੰ

੮੫੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਤਿਨ੍ਹਿਣੰ? ਯੰ ਤਿਨ੍ਹਿਣੰ ਤਿਨ੍ਹਿਣਾਯਨਾ ਤਿਨ੍ਹਿਣਾਯਿਤਤੁੰ ਲੋਲੁਪ੍ਪੰ ਲੋਲੁਪ੍ਪਾਯਨਾ ਲੋਲੁਪ੍ਪਾਯਿਤਤੁੰ ਪੁਚਛਵ੍ਵਜਿਕਤਾ ਸਾਧੁਕਮਜਤਾ – ਇਦੰ ਵੁੱਚੁਤਿ “ਤਿਨ੍ਹਿਣੰ”।

(੩੭) ਚਾਪਲਜੰ

੮੫੪. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਚਾਪਲਜੰ? ਚੀਵਰਮਣ੍ਡਨਾ ਪਤੁਮਣ੍ਡਨਾ ਸੇਨਾਸਨਮਣ੍ਡਨਾ ਇਮਸ੍ਸ ਵਾ ਪੂਤਿਕਾਯਸ੍ਸ ਬਾਹਿਰਾਨੰ ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾਨੰ ਮਣ੍ਡਨਾ ਵੰਭੂਸਨਾ ਕੇਲਨਾ ਪਰਿਕੇਲਨਾ ਗਿਦ੍ਧਿਕਤਾ ਗਿਦ੍ਧਿਕਤੁੰ ਚਪਲਤਾ ਚਾਪਲਜੰ – ਇਦੰ ਵੁੱਚੁਤਿ “ਚਾਪਲਜੰ”।

(੩੮) ਅਸਭਾਗਵੁੱਤ੍ਤਿ

੮੫੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਅਸਭਾਗਵੁੱਤ੍ਤਿ? ਮਾਤਰਿ ਵਾ ਪਿਤਰਿ ਵਾ ਜੇਟ੍ਠੇ ਵਾ ਭਾਤਰਿ ਵਾ ਆਚਰਿਯੇਸੁ ਵਾ ਉਪਜ੍ਞਾਯੇ ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੇ ਵਾ ਸਾਵਕੇਸੁ ਵਾ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਸੁ ਗਰੁਟ੍ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਵੰਪਿਪਟਿਕੂਲਗ੍ਧਾਹਿਤਾ ਵੰਪਿਚੂਨੀਕਸਾਤਤਾ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਅਨਾਦਰਿਯਤਾ ਅਗਾਰਵਤਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਵਤਾ – ਅਯੰ ਵੁੱਚੁਤਿ “ਅਸਭਾਗਵੁੱਤ੍ਤਿ”।

(੩੯) ਅਰਤਿ

੮੫੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਰਤਿ? ਪਨ੍ਹੇਸੁ ਵਾ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਸੁ ਵਾ ਅਧਿਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਰਤਿ ਅਰਤਿਤਾ ਅਨਭਿਰਤਿ ਅਨਭਿਰਮਣਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾ ਪਰਿਤਸ੍ਸਿਤਾ – ਅਯੰ ਵੁੱਚੁਤਿ “ਅਰਤਿ”।

(੪੦) ਤਨ੍ਹੀ

੮੫੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਤਨ੍ਹੀ? ਯਾ ਤਨ੍ਹੀ ਤਨ੍ਹਿਯਨਾ ਤਨ੍ਹਿਮਨਕਤਾ ਆਲਸਜੰ ਆਲਸਜਾਯਨਾ ਆਲਸਜਾਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਤਨ੍ਹੀ”।

(੪੧) ਘਿਜਮ੍ਭਿਤਾ

੮੫੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਘਿਜਮ੍ਭਿਤਾ? ਯਾ ਕਾਯਸ੍ਥ ਜਮ੍ਭਨਾ ਘਿਜਮ੍ਭਨਾ ਆਨਮਨਾ ਘਿਨਮਨਾ ਸਨ੍ਹਮਨਾ ਪਣਮਨਾ ਬਯਾਧਿਯਕੰ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਘਿਜਮ੍ਭਿਤਾ”।

(੪੨) ਭਤੁਸਮ੍ਮਦੇ

੮੫੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਭਤੁਸਮ੍ਮਦੇ? ਯਾ ਭਤੁਘਿਸ੍ਥ ਭਤੁਮੁਚ੍ਛਾ ਭਤੁਕਿਲਮਥੇ ਭਤੁਪਰਿਲਾਹੇ ਕਾਯਦੁਟੁਲ੍ਲੰ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਭਤੁਸਮ੍ਮਦੇ”।

(੪੩) ਚੇਤਸੇ ਚ ਲੀਨਤੁੰ

੮੬੦. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਚੇਤਸੇ ਚ ਲੀਨਤੁੰ? ਯਾ ਚਿਤੁਸ੍ਥ ਅਕਲਯਤਾ ਅਕਮ੍ਮਵ੍ਵਤਾ ਓਲੀਯਨਾ ਸਲ੍ਲੀਯਨਾ ਲੀਨੰ ਲੀਯਨਾ ਲੀਯਿਤਤੁੰ ਥਿਨੰ ਥੀਯਨਾ ਥੀਯਿਤਤੁੰ ਚਿਤੁਸ੍ਥ – ਇਦੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਚੇਤਸੇ ਚ ਲੀਨਤੁੰ”।

(੪੪) ਕੁਹਨਾ

੮੬੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕੁਹਨਾ? ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਸ੍ਥ ਪਾਪਿਚ੍ਛਸ੍ਥ ਇਚ੍ਛਾਪਕਤਸ੍ਥ ਪਚ੍ਛਯਪਟਿਸੇਘਨਸਕ੍ਖਾਤੇਨ [ਪਚ੍ਛਯਪਟਿਸੇਘਨਸਕ੍ਖਾਤੇਨ (ਸੀਂ)] ਘਾ ਸਾਮਨੁਜਪ੍ਪਿਤੇਨ ਘਾ ਇਰਿਯਾਪਥਸ੍ਥ ਘਾ ਅਠਪਨਾ [ਆਠਪਨਾ (ਕੰ)] ਠਪਨਾ ਸਠ੍ਠਪਨਾ ਭਾਕੁਟਿਤਾ ਭਾਕੁਟਿਯੰ ਕੁਹਨਾ ਕੁਹਾਯਨਾ ਕੁਹਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਕੁਹਨਾ”।

(੪੫) ਲਪਨਾ

੮੬੨. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਲਪਨਾ? ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਸ੍ਥ ਪਾਪਿਚ੍ਛਸ੍ਥ ਇਚ੍ਛਾਪਕਤਸ੍ਥ ਯਾ ਪਰੇਸੰ ਆਲਪਨਾ ਲਪਨਾ ਸਲ੍ਲਪਨਾ ਉਲ੍ਲਪਨਾ ਸਮੁਲ੍ਲਪਨਾ ਉਨ੍ਨਹਨਾ ਸਮੁਨ੍ਨਹਨਾ ਉਕ੍ਕਾਚਨਾ ਸਮੁਕ੍ਕਾਚਨਾ ਅਨੁਪ੍ਪਿਯਭਾਣਿਤਾ ਚਾਟੁਕਮਯਤਾ ਮੁਗ੍ਧਸੂਪਯਤਾ ਪਾਰਿਭਟਯਤਾ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਲਪਨਾ”।

(੪੬) ਨੇਮਿਤ੍ਤਿਕਤਾ

੮੬੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਨੇਮਿਤ੍ਤਿਕਤਾ? ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਸ੍ਥ ਪਾਪਿਚ੍ਛਸ੍ਥ ਇਚ੍ਛਾਪਕਤਸ੍ਥ ਯੰ ਪਰੇਸੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮੰ ਓਭਾਸੇ ਓਭਾਸਕਮ੍ਮੰ ਸਾਮਨੁਜਪ੍ਪਾ ਪਰਿਕਥਾ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਨੇਮਿਤ੍ਤਿਕਤਾ”।

(੪੭) ਨਿਪ੍ਪੇਸਿਕਤਾ

੮੬੪. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਨਿਪ੍ਪੇਸਿਕਤਾ? ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਸ੍ਥ ਪਾਪਿਚ੍ਛਸ੍ਥ ਇਚ੍ਛਾਪਕਤਸ੍ਥ ਯਾ ਪਰੇਸੰ ਅਕ੍ਕੇਸਨਾ ਘਮ੍ਭਨਾ ਗਰਹਣਾ ਉਕ੍ਖੇਪਨਾ ਸਮੁਕ੍ਖੇਪਨਾ ਖਿਪਨਾ ਸਕ੍ਖਿਪਨਾ ਪਾਪਨਾ ਸਮ੍ਪਾਪਨਾ ਅਵ੍ਵਣਹਾਰਿਕਾ ਪਰਪਿਟ੍ਠਿਮਸਿਕਤਾ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਨਿਪ੍ਪੇਸਿਕਤਾ”।

(੪੮) ਲਾਭੇਨ ਲਾਭ ਨਿਜਿਗੀਸਨਤਾ

੮੬੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਲਾਭੇਨ ਲਾਭ ਨਿਜਿਗੀਸਨਤਾ? ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਸਨ੍ਹਿਸ੍ਮਿਤੇ ਪਾਪਿਚ੍ਛੇ ਇਚ੍ਛਾਪਕਤੇ ਇਤੇ ਲਦ੍ਧੰ ਆਮਿਸੰ ਅਮੁਤ੍ਰੁ ਹਰਤਿ ਅਮੁਤ੍ਰੁ ਯਾ ਲਦ੍ਧੰ ਆਮਿਸੰ ਇਧ ਆਹਰਤਿ, ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਆਮਿਸਸ੍ਯ ਏਟ੍ਰਿ ਗਵੇਟ੍ਰਿ ਪਰਿਯੇਟ੍ਰਿ ਏਸਨਾ ਗਵੇਸਨਾ ਪਰਿਯੇਸਨਾ – ਅਯੰ ਯੁਚੁਤਿ “ਲਾਭੇਨ ਲਾਭ ਨਿਜਿਗੀਸਨਤਾ”।

(੪੯) ਸੇਯਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ

੮੬੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸੇਯਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ? ਇਧੇਕਚ੍ਛੇ ਜਾਤਿਯਾ ਯਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਯਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਯਾ ਵਣ੍ਣਪੇਕ੍ਖਰਤਾਯ ਯਾ ਧਨੇਨ ਯਾ ਅਜ੍ਞੇਨੇਨ ਯਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਯਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਯਾ ਯਿਜ੍ਞਾਟ੍ਠਾਨੇਨ [ਯਿਜ੍ਞਾਟ੍ਠਾਨੇਨ (ਸਯਾ)] ਯਾ ਸੁਤੇਨ ਯਾ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਯਾ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਯਤ੍ਥੁਨਾ ਮਾਨੰ ਜਪ੍ਪੇਤਿ, ਯੇ ਏਵਰੂਪੇ ਮਾਨੇ ਮਵ੍ਵਨਾ ਮਵ੍ਵਿਤਤੁੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੇ ਧਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਯਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਯੁਚੁਤਿ “ਸੇਯਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ”।

(੫੦) ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ

੮੬੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ? ਇਧੇਕਚ੍ਛੇ ਜਾਤਿਯਾ ਯਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਯਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਯਾ ਵਣ੍ਣਪੇਕ੍ਖਰਤਾਯ ਯਾ ਧਨੇਨ ਯਾ ਅਜ੍ਞੇਨੇਨ ਯਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਯਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਯਾ ਯਿਜ੍ਞਾਟ੍ਠਾਨੇਨ ਯਾ ਸੁਤੇਨ ਯਾ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਯਾ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਯਤ੍ਥੁਨਾ ਮਾਨੰ ਜਪ੍ਪੇਤਿ, ਯੇ ਏਵਰੂਪੇ ਮਾਨੇ ਮਵ੍ਵਨਾ ਮਵ੍ਵਿਤਤੁੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੇ ਧਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਯਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਯੁਚੁਤਿ “ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ”।

(੫੧) ਹੀਨੇਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ

੮੬੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਹੀਨੇਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ? ਇਧੇਕਚ੍ਛੇ ਜਾਤਿਯਾ ਯਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਯਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਯਾ ਵਣ੍ਣਪੇਕ੍ਖਰਤਾਯ ਯਾ ਧਨੇਨ ਯਾ ਅਜ੍ਞੇਨੇਨ ਯਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਯਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਯਾ ਯਿਜ੍ਞਾਟ੍ਠਾਨੇਨ ਯਾ ਸੁਤੇਨ ਯਾ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਯਾ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਯਤ੍ਥੁਨਾ ਓਮਾਨੰ ਜਪ੍ਪੇਤਿ, ਯੇ ਏਵਰੂਪੇ ਓਮਾਨੇ ਓਮਵ੍ਵਨਾ ਓਮਵ੍ਵਿਤਤੁੰ ਹੀਲਨਾ ਓਹੀਲਨਾ ਓਹੀਲਿਤਤੁੰ ਅਤੁਵ੍ਵਾ ਅਤੁਵ੍ਵਾ ਅਤੁਪਰਿਭਵੋ – ਅਯੰ ਯੁਚੁਤਿ “ਹੀਨੇਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ”।

(੫੨) ਸੇਯਯਸ੍ਯ ਸੇਯਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ

੮੬੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸੇਯਯਸ੍ਯ ਸੇਯਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ? ਇਧੇਕਚ੍ਛੇ ਸੇਯਯੇ ਹੇਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਯਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਯਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਯਾ ਵਣ੍ਣਪੇਕ੍ਖਰਤਾਯ ਯਾ ਧਨੇਨ ਯਾ ਅਜ੍ਞੇਨੇਨ ਯਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਯਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਯਾ ਯਿਜ੍ਞਾਟ੍ਠਾਨੇਨ ਯਾ ਸੁਤੇਨ ਯਾ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਯਾ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਯਤ੍ਥੁਨਾ ਪਰੇਹਿ ਸੇਯਯੰ ਅਤ੍ਥਾਨੰ ਦਹਤਿ; ਸੇ ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਾਨੰ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੇ ਏਵਰੂਪੇ ਮਾਨੇ ਮਵ੍ਵਨਾ ਮਵ੍ਵਿਤਤੁੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੇ ਧਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਯਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਯੁਚੁਤਿ “ਸੇਯਯਸ੍ਯ ਸੇਯਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ”।

(੫੩) ਸੇਯਯਸ੍ਯ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ

੮੭੦. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸੇਯਯਸ੍ਯ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੇ? ਇਧੇਕਚ੍ਛੇ ਸੇਯਯੇ ਹੇਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਯਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਯਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਯਾ ਵਣ੍ਣਪੇਕ੍ਖਰਤਾਯ ਯਾ ਧਨੇਨ ਯਾ ਅਜ੍ਞੇਨੇਨ ਯਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਯਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਯਾ ਯਿਜ੍ਞਾਟ੍ਠਾਨੇਨ ਯਾ ਸੁਤੇਨ ਯਾ

ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਾ ਅਵਤਰਵਤਰੇਨ ਾਤ੍ਰਨਾ ਪਰੇਹਿ ਸਦਿਸ ਅਤ੍ਰਾਨ ਦਹਤਿ; ਸੇ ਤ ਨਿਸ੍ਰਾਯ ਮਾਨ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੇ ਏਵਰੂਪੇ ਮਾਨੇ ਮਵਨਾ ਮਵਤਿਤੁੰ ਉਨ੍ਹਤਿ ਉਨ੍ਹਾਮੇ ਧਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਰਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਜਤਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ – ਅਯੰ ਾਚ੍ਰਤਿ “ਸੇਯਜਸ੍ਰ ਸਦਿਸੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ”।

(੫੪) ਸੇਯਜਸ੍ਰ ਹੀਨੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ

੮੭੧. ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੇ ਸੇਯਜਸ੍ਰ ਹੀਨੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਸੇਯਜੇ ਹੇਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਾ ਕੇਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਾ ਾਣਪੇਖਰਤਾਯ ਾ ਧਨੇਨ ਾ ਅਜ੍ਞੇਨੇਨ ਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਾ ਾਜਿਜਾਟ੍ਰਾਨੇਨ ਾ ਸੁਤੇਨ ਾ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਾ ਅਵਤਰਵਤਰੇਨ ਾਤ੍ਰਨਾ ਪਰੇਹਿ ਹੀਨ ਅਤ੍ਰਾਨ ਦਹਤਿ; ਸੇ ਤ ਨਿਸ੍ਰਾਯ ਓਮਾਨ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੇ ਏਵਰੂਪੇ ਓਮਾਨੇ ਓਮਵਨਾ ਓਮਵਤਿਤੁੰ ਹੀਲਨਾ ਓਹੀਲਨਾ ਓਹੀਲਿਤਤੁੰ ਅਤ੍ਰਵਾ ਅਤ੍ਰਵਾ ਅਤ੍ਰਪਰਿਭਵੇ – ਅਯੰ ਾਚ੍ਰਤਿ “ਸੇਯਜਸ੍ਰ ਹੀਨੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ”।

(੫੫) ਸਦਿਸਸ੍ਰ ਸੇਯਜੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ

੮੭੨. ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੇ ਸਦਿਸਸ੍ਰ ਸੇਯਜੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਸਦਿਸੇ ਹੇਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਾ ਕੇਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਾ...ਪੇ... ਅਵਤਰਵਤਰੇਨ ਾਤ੍ਰਨਾ ਪਰੇਹਿ ਸੇਯਜ ਅਤ੍ਰਾਨ ਦਹਤਿ; ਸੇ ਤ ਨਿਸ੍ਰਾਯ ਮਾਨ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੇ ਏਵਰੂਪੇ ਮਾਨੇ ਮਵਨਾ ਮਵਤਿਤੁੰ...ਪੇ... ਕੇਤੁਕਮਜਤਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ – ਅਯੰ ਾਚ੍ਰਤਿ “ਸਦਿਸਸ੍ਰ ਸੇਯਜੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ”।

(੫੬) ਸਦਿਸਸ੍ਰ ਸਦਿਸੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ

੮੭੩. ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੇ ਸਦਿਸਸ੍ਰ ਸਦਿਸੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਸਦਿਸੇ ਹੇਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਾ ਕੇਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਾ...ਪੇ... ਅਵਤਰਵਤਰੇਨ ਾਤ੍ਰਨਾ ਪਰੇਹਿ ਸਦਿਸ ਅਤ੍ਰਾਨ ਦਹਤਿ; ਸੇ ਤ ਨਿਸ੍ਰਾਯ ਮਾਨ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੇ ਏਵਰੂਪੇ ਮਾਨੇ ਮਵਨਾ ਮਵਤਿਤੁੰ ਉਨ੍ਹਤਿ ਉਨ੍ਹਾਮੇ ਧਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਰਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਜਤਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ – ਅਯੰ ਾਚ੍ਰਤਿ “ਸਦਿਸਸ੍ਰ ਸਦਿਸੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ”।

(੫੭) ਸਦਿਸਸ੍ਰ ਹੀਨੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ

੮੭੪. ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੇ ਸਦਿਸਸ੍ਰ ਹੀਨੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਸਦਿਸੇ ਹੇਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਾ ਕੇਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਾ...ਪੇ... ਅਵਤਰਵਤਰੇਨ ਾਤ੍ਰਨਾ ਪਰੇਹਿ ਹੀਨ ਅਤ੍ਰਾਨ ਦਹਤਿ; ਸੇ ਤ ਨਿਸ੍ਰਾਯ ਓਮਾਨ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੇ ਏਵਰੂਪੇ ਓਮਾਨੇ ਓਮਵਨਾ ਓਮਵਤਿਤੁੰ ਹੀਲਨਾ ਓਹੀਲਨਾ ਓਹੀਲਿਤਤੁੰ ਅਤ੍ਰਵਾ ਅਤ੍ਰਵਾ ਅਤ੍ਰਪਰਿਭਵੇ – ਅਯੰ ਾਚ੍ਰਤਿ “ਸਦਿਸਸ੍ਰ ਹੀਨੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ”।

(੫੮) ਹੀਨਸ੍ਰ ਸੇਯਜੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ

੮੭੫. ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੇ ਹੀਨਸ੍ਰ ਸੇਯਜੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਹੀਨੇ ਹੇਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਾ ਕੇਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਾ...ਪੇ... ਅਵਤਰਵਤਰੇਨ ਾਤ੍ਰਨਾ ਪਰੇਹਿ ਸੇਯਜ ਅਤ੍ਰਾਨ ਦਹਤਿ; ਸੇ ਤ ਨਿਸ੍ਰਾਯ ਮਾਨ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੇ ਏਵਰੂਪੇ ਮਾਨੇ ਮਵਨਾ ਮਵਤਿਤੁੰ ਉਨ੍ਹਤਿ ਉਨ੍ਹਾਮੇ ਧਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਰਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਜਤਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ – ਅਯੰ ਾਚ੍ਰਤਿ “ਹੀਨਸ੍ਰ ਸੇਯਜੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ”।

(੫੯) ਹੀਨਸ੍ਰ ਸਦਿਸੇਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ

੮੭੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਹੀਨਸ੍ਰ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ? ਇਥੇਕਚ੍ਯੋ ਹੀਨੇ ਹੇਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਯਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਯਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਯਾ... ਪੇ... ਅਵ੍ਥਤਰਵ੍ਥਤਰੇਨ ਯਤ੍ਰਨਾ ਪਰੇਹਿ ਸਦਿਸੰ ਅਤ੍ਰਾਨੰ ਦਹਤਿ; ਸੇ ਤੰ ਨਿਸ੍ਰਸਾਯ ਮਾਨੰ ਜਪ੍ਯੇਤਿ। ਯੇ ਏਕਰੂਪੇ ਮਾਨੇ ਮਵ੍ਥਨਾ ਮਵ੍ਥਿਤਤ੍ਵੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੇ ਧਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਰਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਯਤਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ – ਅਯੰ ਯੁਚ੍ਯਤਿ “ਹੀਨਸ੍ਰ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ”।

(੬੦) ਹੀਨਸ੍ਰ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ

੮੭੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਹੀਨਸ੍ਰ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ? ਇਥੇਕਚ੍ਯੋ ਹੀਨੇ ਹੇਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਯਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਯਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਯਾ... ਪੇ... ਅਵ੍ਥਤਰਵ੍ਥਤਰੇਨ ਯਤ੍ਰਨਾ ਪਰੇਹਿ ਸਦਿਸੰ ਅਤ੍ਰਾਨੰ ਦਹਤਿ; ਸੇ ਤੰ ਨਿਸ੍ਰਸਾਯ ਓਮਾਨੰ ਜਪ੍ਯੇਤਿ। ਯੇ ਏਕਰੂਪੇ ਓਮਾਨੇ ਓਮਵ੍ਥਨਾ ਓਮਵ੍ਥਿਤਤ੍ਵੰ ਹੀਲਨਾ ਓਹੀਲਨਾ ਓਹੀਲਿਤਤ੍ਵੰ ਅਤ੍ਰੁਵ੍ਥਾ ਅਤ੍ਰੁਵ੍ਥਾ ਅਤ੍ਰੁਪਰਿਭਯੋ – ਅਯੰ ਯੁਚ੍ਯਤਿ “ਹੀਨਸ੍ਰ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ”।

(੬੧) ਮਾਨੇ

੮੭੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਮਾਨੇ? ਯੇ ਮਾਨੇ ਮਵ੍ਥਨਾ ਮਵ੍ਥਿਤਤ੍ਵੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੇ ਧਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਰਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਯਤਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ – ਅਯੰ ਯੁਚ੍ਯਤਿ “ਮਾਨੇ”।

(੬੨) ਅਤਿਮਾਨੇ

੮੭੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਤਿਮਾਨੇ? ਇਥੇਕਚ੍ਯੋ ਜਾਤਿਯਾ ਯਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਯਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਯਾ... ਪੇ... ਅਵ੍ਥਤਰਵ੍ਥਤਰੇਨ ਯਤ੍ਰਨਾ ਪਰੇਹਿ ਅਤ੍ਰਾਨੰ ਅਤਿਮਵ੍ਥਤਿ। ਯੇ ਏਕਰੂਪੇ ਮਾਨੇ ਮਵ੍ਥਨਾ ਮਵ੍ਥਿਤਤ੍ਵੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੇ ਧਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਰਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਯਤਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ – ਅਯੰ ਯੁਚ੍ਯਤਿ “ਅਤਿਮਾਨੇ”।

(੬੩) ਮਾਨਾਤਿਮਾਨੇ

੮੮੦. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਮਾਨਾਤਿਮਾਨੇ? ਇਥੇਕਚ੍ਯੋ ਜਾਤਿਯਾ ਯਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਯਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਯਾ... ਪੇ... ਅਵ੍ਥਤਰਵ੍ਥਤਰੇਨ ਯਤ੍ਰਨਾ ਪੁਬ੍ਥਕਾਲੰ ਪਰੇਹਿ ਸਦਿਸੰ ਅਤ੍ਰਾਨੰ ਦਹਤਿ, ਅਪਰਕਾਲੰ ਅਤ੍ਰਾਨੰ ਸੇਯਜੰ ਦਹਤਿ। ਯੇ ਏਕਰੂਪੇ ਮਾਨੇ ਮਵ੍ਥਨਾ ਮਵ੍ਥਿਤਤ੍ਵੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੇ ਧਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਰਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਯਤਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ – ਅਯੰ ਯੁਚ੍ਯਤਿ “ਮਾਨਾਤਿਮਾਨੇ”।

(੬੪) ਓਮਾਨੇ

੮੮੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਓਮਾਨੇ? ਇਥੇਕਚ੍ਯੋ ਜਾਤਿਯਾ ਯਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਯਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਯਾ ਯਣਪੇਕ੍ਖਰਤਾਯ ਯਾ ਧਨੇਨ ਯਾ ਅਜ੍ਞੇਨੇਨ ਯਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਯਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਯਾ ਯਿਜ੍ਯਾਟ੍ਰਾਨੇਨ ਯਾ ਸੁਤੇਨ ਯਾ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਯਾ ਅਵ੍ਥਤਰਵ੍ਥਤਰੇਨ ਯਤ੍ਰਨਾ ਓਮਾਨੰ ਜਪ੍ਯੇਤਿ। ਯੇ ਏਕਰੂਪੇ ਓਮਾਨੇ ਓਮਵ੍ਥਨਾ ਓਮਵ੍ਥਿਤਤ੍ਵੰ ਹੀਲਨਾ ਓਹੀਲਨਾ ਓਹੀਲਿਤਤ੍ਵੰ ਅਤ੍ਰੁਵ੍ਥਾ ਅਤ੍ਰੁਵ੍ਥਾ ਅਤ੍ਰੁਪਰਿਭਯੋ – ਅਯੰ ਯੁਚ੍ਯਤਿ “ਓਮਾਨੇ”।

(੬੫) ਅਧਿਮਾਨੇ

੮੮੨. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਧਿਮਾਨੇ? ਅਪ੍ਪਤ੍ਰੇ ਪਤ੍ਰਸਵ੍ਥਿਤਾ, ਅਕਤੇ ਕਤਸਵ੍ਥਿਤਾ, ਅਨਧਿਗਤੇ ਅਧਿਗਤਸਵ੍ਥਿਤਾ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤੇ ਸਚ੍ਛਿਕਤਸਵ੍ਥਿਤਾ, ਯੇ ਏਕਰੂਪੇ ਮਾਨੇ ਮਵ੍ਥਨਾ ਮਵ੍ਥਿਤਤ੍ਵੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੇ ਧਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਰਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਯਤਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ – ਅਯੰ ਯੁਚ੍ਯਤਿ “ਅਧਿਮਾਨੇ”।

(੬੬) ਅਸ੍ਰਮਿਮਾਨੇ

੮੮੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਸ੍ਰਮਿਮਾਨੇ? ਰੂਪੰ ਅਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ, ਅਸ੍ਰਮੀਤਿ ਛਨ੍ਹੇ, ਅਸ੍ਰਮੀਤਿ ਅਨੁਸਯੇ, ਯੇਦਨਾ...ਪੇਂ... ਸਵਾ... ਪੇਂ... ਸਕਾਰਾ...ਪੇਂ... ਯਿਵਾਣੰ ਅਸ੍ਰਮੀਤਿ ਮਾਨੇ, ਅਸ੍ਰਮੀਤਿ ਛਨ੍ਹੇ, ਅਸ੍ਰਮੀਤਿ ਅਨੁਸਯੇ, ਯੇ ਏਕਰੂਪੇ ਮਾਨੇ ਮਵਾਨਾ ਮਵਿਤਤੁੰ ਉਨ੍ਹਤਿ ਉਨ੍ਹਮੇ ਯਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਰਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਯਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਸ੍ਰਮਿਮਾਨੇ”।

(੬੭) ਮਿਚ੍ਛਾਮਾਨੇ

੮੮੪. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਮਿਚ੍ਛਾਮਾਨੇ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਪਾਪਕੇਨ ਯਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਪਾਪਕੇਨ ਯਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਪਾਪਕੇਨ ਯਾ ਯਿਜ੍ਯਾਟ੍ਰਾਨੇਨ ਪਾਪਕੇਨ ਯਾ ਸੁਤੇਨ ਪਾਪਕੇਨ ਯਾ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਪਾਪਕੇਨ ਯਾ ਸੀਲੇਨ ਪਾਪਕੇਨ ਯਾ ਪਤੇਨ ਪਾਪਕੇਨ ਯਾ ਸੀਲਬ੍ਥਤੇਨ ਪਾਪਿਕਾਯ ਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਪਤ੍ਥਨਾ ਮਾਨੰ ਜਪ੍ਪੇਤਿ, ਯੇ ਏਕਰੂਪੇ ਮਾਨੇ ਮਵਾਨਾ ਮਵਿਤਤੁੰ ਉਨ੍ਹਤਿ ਉਨ੍ਹਮੇ ਯਜੇ ਸਮ੍ਪਗ੍ਰਾਹੇ ਕੇਤੁਕਮਯਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਮਿਚ੍ਛਾਮਾਨੇ”।

(੬੮) ਵਾਤਿਯਿਤਕ੍ਕੇ

੮੮੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਵਾਤਿਯਿਤਕ੍ਕੇ? ਵਾਤਕੇ ਆਰਬ੍ਥ ਗੇਹਸਿਤੇ ਤਕ੍ਕੇ ਯਿਤਕ੍ਕੇ ਮਿਚ੍ਛਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਵਾਤਿਯਿਤਕ੍ਕੇ”।

(੬੯) ਜਨਪਦਯਿਤਕ੍ਕੇ

੮੮੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਜਨਪਦਯਿਤਕ੍ਕੇ? ਜਨਪਦੰ ਆਰਬ੍ਥ ਗੇਹਸਿਤੇ ਤਕ੍ਕੇ ਯਿਤਕ੍ਕੇ ਮਿਚ੍ਛਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਜਨਪਦਯਿਤਕ੍ਕੇ”।

(੭੦) ਅਮਰਯਿਤਕ੍ਕੇ

੮੮੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਮਰਯਿਤਕ੍ਕੇ? ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਤਾਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਥੇ ਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਥੇ ਯਾ ਗੇਹਸਿਤੇ ਤਕ੍ਕੇ ਯਿਤਕ੍ਕੇ ਮਿਚ੍ਛਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਮਰਯਿਤਕ੍ਕੇ”।

(੭੧) ਪਰਾਨੁਦ੍ਯਤਾਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਥੇ ਯਿਤਕ੍ਕੇ

੮੮੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਰਾਨੁਦ੍ਯਤਾਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਥੇ ਯਿਤਕ੍ਕੇ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਗਿਹੀਹਿ ਸੰਸਟ੍ਥੇ ਯਿਹਰਤਿ ਸਹਨਨ੍ਹੀ ਸਹਸੇਕੀ, ਸੁਖਿਤੇਸੁ ਸੁਖਿਤੇ, ਦੁਖਿਤੇਸੁ ਦੁਖਿਤੇ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਕਿਚ੍ਚਕਰਣੀਯੇਸੁ ਅਤੁਨਾ ਯਾ ਯੋਗੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਯੇ ਤਤ੍ਵ ਗੇਹਸਿਤੇ ਤਕ੍ਕੇ ਯਿਤਕ੍ਕੇ ਮਿਚ੍ਛਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਪਰਾਨੁਦ੍ਯਤਾਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਥੇ ਯਿਤਕ੍ਕੇ”।

(੭੨) ਲਾਭਾਦਿਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਥੇ ਯਿਤਕ੍ਕੇ

੮੮੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੇਕਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਥੇ ਯਿਤਕ੍ਕੇ? ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੇਕੰ ਆਰਬ੍ਥ ਗੇਹਸਿਤੇ ਤਕ੍ਕੇ ਯਿਤਕ੍ਕੇ ਮਿਚ੍ਛਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੇਕਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਥੇ ਯਿਤਕ੍ਕੇ”।

(੭੩) ਅਨਵਵ੍ਵਤਿਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਥੇ ਯਿਤਕ੍ਕੇ

੮੯੦. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਨਵਥਵਤ੍ਰਿਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਵੇ ਿਤਕ੍ਵੇ? ਇਥੇਕਚ੍ਥੇ ਜਾਤਿਯਾ ਾ ਗੋਤ੍ਰੇਨ ਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਰਿਯੇਨ ਾ
ਵਣਪੇਖਰਤਾਯ ਾ ਧਨੇਨ ਾ ਅਜ੍ਞੇਨੇਨ ਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਾ ਿਜ੍ਜਾਟ੍ਠਾਨੇਨ ਾ ਸੁਤੇਨ ਾ
ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਾ ਅਵਤਰਵਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਮਾ ਮੰ ਪਰੇ ਅਵਜਾਨਿਸੂਤਿ। ਯੇ ਤਤ੍ਵ ਗੇਹਸਿਤੇ ਤਕ੍ਵੇ ਿਤਕ੍ਵੇ ਮਿਚ੍ਛਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ –
ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਨਵਥਵਤ੍ਰਿਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਵੇ ਿਤਕ੍ਵੇ”।

ਏਕਕੰ।

੨. ਦੁਕਨਿਦ੍ਵੇਸ਼ੇ

(੧) ਕੇਧੇ ਚ ਉਪਨਾਹੇ ਚ

੮੯੧. (ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੇਧੇ? ਯੇ ਕੇਧੇ ਕੁਜ੍ਞਨਾ ਕੁਜ੍ਞਿਤਤੁੰ ਦੇਸੇ ਦੁਸਸਨਾ ਦੁਸਸਿਤਤੁੰ ਬਯਾਪਤ੍ਰਿ ਬਯਾਪਜ੍ਜਨਾ
ਬਯਾਪਜ੍ਜਿਤਤੁੰ ਿਰੇਧੇ ਪਟਿਿਰੇਧੇ ਚਣਡਿਕ੍ਕ ਅਸੁਰੇਧੇ ਅਨਤੁਮਨਤਾ ਚਿਤੁਸਸ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕੇਧੇ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਉਪਨਾਹੇ? ਪੁਬ੍ਬਕਾਲੰ ਕੇਧੇ, ਅਪਰਕਾਲੰ ਉਪਨਾਹੇ। ਯੇ ਏਵਰੂਪੇ ਉਪਨਾਹੇ ਉਪਨਯੁਨਾ ਉਪਨਯੁਤਤੁੰ ਅਟ੍ਠਪਨਾ
ਠਪਨਾ ਸਣ੍ਠਪਨਾ ਅਨੁਸੰਸਨੁਨਾ ਅਨੁਪਪਬਨ੍ਧਨਾ ਦਲ੍ਲੀਕਮ੍ਮੰ ਕੇਧਸਸ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਉਪਨਾਹੇ”।

(੨) ਮਕ੍ਖੇ ਚ ਪਲਾਸੇ ਚ

੮੯੨. (ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਮਕ੍ਖੇ? ਯੇ ਮਕ੍ਖੇ ਮਕ੍ਖਾਯਨਾ ਮਕ੍ਖਾਯਿਤਤੁੰ [ਮਕ੍ਖਿਯਨਾ ਮਕ੍ਖਿਯਿਤਤੁੰ (ਸੀ° ਕ°)] ਨਿਟ੍ਠਰਿਯੰ
ਨਿਟ੍ਠਰਿਯਕਮ੍ਮੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮਕ੍ਖੇ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਲਾਸੇ? ਯੇ ਪਲਾਸੇ ਪਲਾਸਾਯਨਾ [ਪਲਾਸਾਯਨਾ ਪਲਾਸਾਯਿਤਤੁੰ (ਸਯਾ°)] ਪਲਾਸਾਹਾਰੇ ਿਵਾਦਟ੍ਠਾਨੰ
ਯੁਗਗ੍ਧਾਹੇ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਲਾਸੇ”।

(੩) ਇਸ੍ਸਾ ਚ ਮਚ੍ਛਰਿਯਵ੍ਥੁ

੮੯੩. (ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਇਸ੍ਸਾ? ਯਾ ਪਰਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਗਰੁਕਾਰਮਾਨਨਵਨੁਨਪੂਜਨਾਸੁ ਇਸ੍ਸਾ ਇਸ੍ਸਾਯਨਾ ਇਸ੍ਸਾਯਿਤਤੁੰ
ਉਸੁਯਾ ਉਸੁਯਨਾ ਉਸੁਯਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਇਸ੍ਸਾ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਮਚ੍ਛਰਿਯੰ? ਪਵ੍ਥੁ ਮਚ੍ਛਰਿਯਾਨਿ – ਆਵਾਸਮਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਕੁਲਮਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਲਾਭਮਚ੍ਛਰਿਯੰ,
ਵਣਮਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਧਮ੍ਮਮਚ੍ਛਰਿਯੰ। ਯੰ ਏਵਰੂਪੰ ਮਚ੍ਛਰੰ ਮਚ੍ਛਰਾਯਨਾ ਮਚ੍ਛਰਾਯਿਤਤੁੰ ਵੇਵਿਚ੍ਛੰ ਕਦਰਿਯੰ ਕਟੁਕਵ੍ਥੁਕਤਾ
ਅਗ੍ਧਾਹਿਤਤੁੰ [ਪਗ੍ਧਾਹਿਤਤੁੰ (ਸੀ° ਕ°) ਧ° ਸ° ੧੧੨੭] ਚਿਤੁਸਸ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮਚ੍ਛਰਿਯੰ”।

(੪) ਮਾਯਾ ਚ ਸਾਠੇਯਯਵ੍ਥੁ

੮੯੪. (ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਮਾਯਾ? ਇਥੇਕਚ੍ਥੇ ਕਾਯੇਨ ਦੁਚੁਰਿਤੰ ਚਰਿਤ੍ਵਾ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਚੁਰਿਤੰ ਚਰਿਤ੍ਵਾ, ਮਨਸਾ ਦੁਚੁਰਿਤੰ
ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਹੇਤੁੰ ਪਾਪਿਕੰ ਇਚ੍ਛੰ ਪਣਿਦਹਤਿ। “ਮਾ ਮੰ ਜਵ੍ਥਾ”ਤਿ ਇਚ੍ਛਤਿ। “ਮਾ ਮੰ ਜਵ੍ਥਾ”ਤਿ
ਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇਤਿ। “ਮਾ ਮੰ ਜਵ੍ਥਾ”ਤਿ ਵਾਚੰ ਭਾਸਤਿ। “ਮਾ ਮੰ ਜਵ੍ਥਾ”ਤਿ ਕਾਯੇਨ ਪਰਕ੍ਕਮਤਿ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਮਾਯਾ ਮਾਯਾਵਿਤਾ

ਅਚ੍ਯਾਸਰਾ ਅਵ੍ਯੁਨਾ ਨਿਕਤਿ ਅੰਕਿਰਣਾ ਪਰਿਹਰਣਾ ਗੂਹਨਾ ਪਰਿਗੂਹਨਾ ਛਾਦਨਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਾ ਅਨੁਤ੍ਰਾਨੀਕਮ੍ ਅਨਾਅੰਕਿਕਮ੍
ਅਚ੍ਛਾਦਨਾ ਪਾਪਕਿਰਿਯਾ – ਅਯੰ ਅਚ੍ਯੁਤਿ “ਮਾਯਾ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸਾਠੇਯਯੰ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਸਠੇ ਹੇਤਿ ਪਰਿਸਠੇ। ਯੰ ਤਤ੍ਵ ਸਠੰ ਸਠਤਾ ਸਾਠੇਯਯੰ ਕਕ੍ਕਰਤਾ ਕਕ੍ਕਰਿਯੰ [ਕਕ੍ਖਲਤਾ
ਕਕ੍ਖਲਿਯੰ (ਸਯਾੰ)] ਪਰਿਕ੍ਖਤੁਤਾ ਪਾਰਿਕ੍ਖਤ੍ਰਿਯੰ – ਇਦੰ ਅਚ੍ਯੁਤਿ “ਸਾਠੇਯਯੰ”।

(੫) ਅਵਿਜ੍ਯਾ ਚ ਭਵਤਯਾ ਚ

੮੯੫. (ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਯਾ? ਯੰ ਅਵ੍ਯਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇੰ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਅਚ੍ਯੁਤਿ
“ਅਵਿਜ੍ਯਾ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਭਵਤਯਾ? ਯੇ ਭਵੰਸੁ ਭਵਚ੍ਛਨ੍ਯੇ ਭਵਰਾਗੇ ਭਵਨਨ੍ਯੀ ਭਵਤਯਾ ਭਵਸਿਨੇਹੇ ਭਵਪਰਿਲਾਹੇ ਭਵਮੁਚ੍ਛਾ
ਭਵਜ੍ਞੇਸਾਨੰ – ਅਯੰ ਅਚ੍ਯੁਤਿ “ਭਵਤਯਾ”।

(੬) ਭਵਦਿਟ੍ਰਿ ਚ ਵਿਭਵਦਿਟ੍ਰਿ ਚ

੮੯੬. (ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਭਵਦਿਟ੍ਰਿ? “ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਅਤ੍ਰਾ ਚ ਲੋਕੇ ਚਾ”ਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਰਿ ਦਿਟ੍ਰਿਗਤੰ...ਪੇੰ...
ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਰਾਹੇ – ਅਯੰ ਅਚ੍ਯੁਤਿ “ਭਵਦਿਟ੍ਰਿ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਵਿਭਵਦਿਟ੍ਰਿ? “ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਅਤ੍ਰਾ ਚ ਲੋਕੇ ਚਾ”ਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਰਿ ਦਿਟ੍ਰਿਗਤੰ...ਪੇੰ...
ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਰਾਹੇ – ਅਯੰ ਅਚ੍ਯੁਤਿ ਵਿਭਵਦਿਟ੍ਰਿ।

(੭) ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਰਿ ਚ ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਰਿ ਚ

੮੯੭. (ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਰਿ? “ਸਸ੍ਸਤੇ ਅਤ੍ਰਾ ਚ ਲੋਕੇ ਚਾ”ਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਰਿ ਦਿਟ੍ਰਿਗਤੰ...ਪੇੰ...
ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਰਾਹੇ – ਅਯੰ ਅਚ੍ਯੁਤਿ “ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਰਿ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਰਿ? “ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ ਅਤ੍ਰਾ ਚ ਲੋਕੇ ਚਾ”ਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਰਿ ਦਿਟ੍ਰਿਗਤੰ...ਪੇੰ...
ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਰਾਹੇ – ਅਯੰ ਅਚ੍ਯੁਤਿ “ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਰਿ”।

(੮) ਅਨੁਵਾਦਿਟ੍ਰਿ ਚ ਅਨਨੁਵਾਦਿਟ੍ਰਿ ਚ

੮੯੮. (ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਨੁਵਾਦਿਟ੍ਰਿ? “ਅਨੁਵਾ ਅਤ੍ਰਾ ਚ ਲੋਕੇ ਚਾ”ਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਰਿ ਦਿਟ੍ਰਿਗਤੰ...ਪੇੰ...
ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਰਾਹੇ – ਅਯੰ ਅਚ੍ਯੁਤਿ “ਅਨੁਵਾਦਿਟ੍ਰਿ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਨਨੁਵਾਦਿਟ੍ਰਿ? “ਅਨਨੁਵਾ ਅਤ੍ਰਾ ਚ ਲੋਕੇ ਚਾ”ਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਰਿ ਦਿਟ੍ਰਿਗਤੰ...ਪੇੰ...
ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਰਾਹੇ – ਅਯੰ ਅਚ੍ਯੁਤਿ “ਅਨਨੁਵਾਦਿਟ੍ਰਿ”।

(੯) ਪੁਬ੍ਬਨੁਨੁਦਿਟ੍ਰਿ ਚ ਅਪਰਨੁਨੁਦਿਟ੍ਰਿ ਚ

੯੯੯. (ਕ) ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਪੁਬਬਨੁਨੁਦਿਟ੍ਰਿ? ਪੁਬਬਨੁ ਆਰਬਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜਜਤਿ ਦਿਟ੍ਰਿ ਦਿਟ੍ਰਿਗਤੰ...ਪੇਂ... ਵਪਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਰਾਹੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪੁਬਬਨੁਨੁਦਿਟ੍ਰਿ”।

(ਖ) ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਅਪਰਨੁਨੁਦਿਟ੍ਰਿ? ਅਪਰਨੁ ਆਰਬਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜਜਤਿ ਦਿਟ੍ਰਿ ਦਿਟ੍ਰਿਗਤੰ...ਪੇਂ... ਵਪਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਰਾਹੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਪਰਨੁਨੁਦਿਟ੍ਰਿ”।

(੧੦) ਅਹਿਰਿਕਥੁ ਅਨੇਤੁਪ੍ਪਥੁ

੯੦੦. (ਕ) ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਅਹਿਰਿਕੰ? ਯੰ ਨ ਹਿਰੀਯਤਿ ਹਿਰਿਯਿਤਬ੍ਬੇਨ, ਨ ਹਿਰੀਯਤਿ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਹਿਰਿਕੰ”।

(ਖ) ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਅਨੇਤੁਪ੍ਪੰ? ਯੰ ਨ ਓਤੁਪ੍ਪਤਿ ਓਤੁਪ੍ਪਿਤਬ੍ਬੇਨ ਨ ਓਤੁਪ੍ਪਤਿ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਨੇਤੁਪ੍ਪੰ”।

(੧੧) ਦੇਵਚਸ੍ਸਤਾ ਚ ਪਾਪਮਿਤੁਤਾ ਚ

੯੦੧. (ਕ) ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਦੇਵਚਸ੍ਸਤਾ? ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇ ਵੁਚੁਮਾਨੇ ਦੇਵਚਸ੍ਸਾਯੰ ਦੇਵਚਸ੍ਸਿਯੰ ਦੇਵਚਸ੍ਸਤਾ ਵਪਿਪਟਿਕੁਲਗ੍ਰਾਹਿਤਾ ਵਪਿਪਚੂਨੀਕਸਾਤਤਾ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਅਨਾਦਰਤਾ ਅਗਾਰਵਤਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਵਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੇਵਚਸ੍ਸਤਾ”।

(ਖ) ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਪਾਪਮਿਤੁਤਾ? ਯੇ ਤੇ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਅਪ੍ਪਸ੍ਸੁਤਾ ਮਚ੍ਛਰਿਨੇ ਦੁਪ੍ਪਵ੍ਵਾ, ਯਾ ਤੇਸੰ ਸੇਵਨਾ ਨਿਸੇਵਨਾ ਸੰਸੇਵਨਾ ਭਜਨਾ ਸਮ੍ਭਜਨਾ ਭਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਭਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਵ੍ਵਕਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਪਾਪਮਿਤੁਤਾ”।

(੧੨) ਅਨਜ੍ਜਵੇ ਚ ਅਮਦੁਵੇ ਚ

੯੦੨. (ਕ) ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੇ ਅਨਜ੍ਜਵੇ? ਯੇ ਅਨਜ੍ਜਵੇ ਅਨਜ੍ਜਵਤਾ ਜਿਮ੍ਮਤਾ ਵਕ੍ਕਤਾ ਕੁਟਿਲਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਨਜ੍ਜਵੇ”।

(ਖ) ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੇ ਅਮਦੁਵੇ ? ਯਾ ਅਮੁਦੁਤਾ ਅਮਦੁਵਤਾ ਕਕ੍ਖਲਿਯੰ ਫਾਹੁਸਿਯੰ ਕਕ੍ਖਲਤਾ ਕਠਿਨਤਾ [ਕਥਿਨਤਾ (ਸਯਾੰ ਕੰ)] ਉਜ੍ਜਚਿਤੁਤਾ ਅਮੁਦੁਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਮਦੁਵੇ”।

(੧੩) ਅਕ੍ਖਨ੍ਠਿ ਚ ਅਸੇਰਚੁਥੁ

੯੦੩. (ਕ) ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਅਕ੍ਖਨ੍ਠਿ? ਯਾ ਅਕ੍ਖਨ੍ਠਿ ਅਕ੍ਖਮਨਤਾ ਅਨਧਿਵਾਸਨਤਾ ਚਣਡਿਕ੍ਕੰ ਅਸੁਰੇਪੇ ਅਨਤੁਮਨਤਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਕ੍ਖਨ੍ਠਿ”।

(ਖ) ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੰ ਅਸੇਰਚੁਥੁ? ਕਾਯਿਕੇ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ ਵਾਚਸਿਕੇ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਸੇਰਚੁਥੁ”। ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਦੁਸ੍ਸੀਲਯੰ ਅਸੇਰਚੁਥੁ।

(੧੪) ਅਸਾਖਲਜਥੁ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਨਾਹੇ ਚ

੯੦੪. (ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਅਸਾਖਲਜੰ? ਯਾ ਸਾ ਾਚਾ ਕਣਡਕਾ ਕਕ੍ਕਸਾ ਪਰਕਟਕਾ ਪਰਾਭਿਸਜਨੀ ਕੋਧਸਾਮਨੁ ਅਸਮਾਧਿਸੰਖਤੁਨਿਕਾ ਤਥਾਰੂਪਿੰ ਾਚੰ ਭਾਸਿਤਾ ਹੇਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਵ ਅਸਥੁਵਾਚਤਾ ਅਸਖਿਲਵਾਚਤਾ ਫਰੁਸਵਾਚਤਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਸਾਖਲਜੰ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਹਾਰੇ [ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਹਾਰੇ (ਕੰ)]? ਦਵੇ ਪਟਿਸਨ੍ਹਾਰਾ – ਆਮਿਸਪਟਿਸਨ੍ਹਾਰੇ ਚ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਨ੍ਹਾਰੇ ਚ। ਇਧੇਕਚੁੰ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਹਾਰਕੇ ਹੇਤਿ ਆਮਿਸਪਟਿਸਨ੍ਹਾਰੇਨ ਵਾ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਨ੍ਹਾਰੇਨ ਵਾ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਹਾਰੇ”।

(੧੫) ਇਨ੍ਹਿਯੇਸੁ ਅਗੁਤੁਦਵਾਰਤਾ ਚ ਭੇਜਨੇ ਅਮਤੁਵਵਤਾ ਚ

੯੦੫. (ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਇਨ੍ਹਿਯੇਸੁ ਅਗੁਤੁਦਵਾਰਤਾ? ਇਧੇਕਚੁੰ ਚਕੁਖਨਾ ਰੂਪੰ ਦਿਸਵਾ ਨਿਮਿਤੁਗ੍ਗਾਹੀ ਹੇਤਿ ਅਨੁਬਯਵਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਯਤ੍ਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨੰ ਚਕੁਖਿਨ੍ਹਿਯੰ ਅਸੰਵੁਤੰ ਵਹਿਰਨੁੰ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯਜੁੰ, ਤਸ੍ਸ ਸੰਵਰਾਯ ਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਰਕੁਖਤਿ ਚਕੁਖਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਚਕੁਖਿਨ੍ਹਿਯੇ ਨ ਸੰਵਰੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੇਤੇਨ ਸਦੁੰ ਸੁਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਘਾਨੇਨ ਗਨ੍ਧੰ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਰਸੰ ਸਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਕਾਯੇਨ ਫੇਟੁਬੁਥੰ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਮਨਸਾ ਧਮ੍ਮੰ ਵਿਵ੍ਵਾਯ ਨਿਮਿਤੁਗ੍ਗਾਹੀ ਹੇਤਿ ਅਨੁਬਯਵਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਯਤ੍ਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨੰ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ ਅਸੰਵੁਤੰ ਵਹਿਰਨੁੰ ਅਭਿਜ੍ਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯਜੁੰ, ਤਸ੍ਸ ਸੰਵਰਾਯ ਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਰਕੁਖਤਿ ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੇ ਨ ਸੰਵਰੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਯਾ ਇਮੇਸੰ ਛਨ੍ਹੰ ਇਨ੍ਹਿਯਾਨੰ ਅਗੁਤਿ ਅਗੋਪਨਾ ਅਨਾਰਕੁਖੇ ਅਸੰਵਰੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਇਨ੍ਹਿਯੇਸੁ ਅਗੁਤੁਦਵਾਰਤਾ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਭੇਜਨੇ ਅਮਤੁਵਵਤਾ? ਇਧੇਕਚੁੰ ਅਪ੍ਪਟਿਸਕ੍ਖਾ ਅਯੋਨਿਸੇ ਆਹਾਰੰ ਆਹਾਰੇਤਿ ਦਵਾਯ ਮਦਾਯ ਮਣਡਨਾਯ ਵਹਿਭੂਸਨਾਯ। ਯਾ ਤਤ੍ਵ ਅਸਨੁਟਿਤਾ ਅਮਤੁਵਵਤਾ ਅਪ੍ਪਟਿਸਕ੍ਖਾ ਭੇਜਨੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਭੇਜਨੇ ਅਮਤੁਵਵਤਾ”।

(੧੬) ਮੁਟ੍ਟਸ੍ਸਚੁਥੁ ਅਸਮ੍ਪਜਵਵਥੁ

੯੦੬. (ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਮੁਟ੍ਟਸ੍ਸਚੁਥੁ? ਯਾ ਅਸ੍ਸਤਿ ਅਨਨੁਸ੍ਸਤਿ ਅਪ੍ਪਟਿਸ੍ਸਤਿ ਅਸ੍ਸਤਿ ਅਸ੍ਸਰਣਤਾ ਅਧਾਰਣਤਾ ਪਿਲਾਪਨਤਾ ਸਮ੍ਮੁਸਨਤਾ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮੁਟ੍ਟਸ੍ਸਚੁਥੁ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਅਸਮ੍ਪਜਵਵਥੁ? ਯੰ ਅਵਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਵਹਿਜ੍ਞਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਸਮ੍ਪਜਵਵਥੁ”।

(੧੭) ਸੀਲਵਿਪਤਿ ਚ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤਿ ਚ

੯੦੭. (ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸੀਲਵਿਪਤਿ? ਯੇ ਕਾਯਿਕੇ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ ਵਾਚਸਿਕੇ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੀਲਵਿਪਤਿ”। ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਦੁਸ੍ਸੀਲਜੰ ਸੀਲਵਿਪਤਿ।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤਿ? “ਨਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਹੰ, ਨਤ੍ਥਿ ਯਿਟ੍ਠੰ...ਪੇ... ਯੇ ਇਮਵ੍ਥੁ ਲੋਕੰ ਪਰਵ੍ਥੁ ਲੋਕੰ ਸਯੰ ਅਭਿਵਵਾ ਸਚਛਿਕਤ੍ਵਾ ਪਵੇਦੇਨੁ”ਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ...ਪੇ... ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤਿ”। ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤਿ।

(੧੮) ਅਜ੍ਝਤੁਸੰਯੋਜਨਵ੍ਥੁ ਬਹਿਦਧਾਸੰਯੋਜਨਵ੍ਥੁ

੯੦੮. (ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਅਜ੍ਞਤੁਸੰਯੋਜਨੰ? ਪਵ੍ਥ੍ਵਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ – ਅਜ੍ਞਤੁਸੰਯੋਜਨੰ। (ਖ) ਪਵ੍ਥ੍ਵਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ – ਬਹਿਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ।

ਦੁਕੰ।

੩. ਤਿਕਨਿਦ੍ਵੇਸ਼ੇ

(੧) ਤੀਵਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ

੯੦੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਵਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ? ਲੋਭੇ, ਦੋਸ਼ੇ, ਮੋਹੇ।

(ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਲੋਭੇ? ਯੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਅਨੁਨਯੇ ਅਨੁਰੇਧੇ ਨਨ੍ਹੀ ਨਨ੍ਹਿਰਾਗੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ ਸਾਰਾਗੇ ਇਦ੍ਛਾ ਮੁਦ੍ਛਾ ਅਜ੍ਞੇਸਾਨੰ ਗੇਧੇ ਪਰਿਗੇਧੇ ਸਙ੍ਘੇ ਪਙ੍ਕੇ ਏਜਾ ਮਾਯਾ ਜਨਿਕਾ ਸਵ੍ਯਜਨਨੀ ਸਿਬ੍ਥਿਨੀ ਜਾਲਿਨੀ ਸਰਿਤਾ ਿਸਤ੍ਰਿਕਾ ਸੇਤੰ ਿਸਟਾ [ਵਿਸਦਾ (ਸੀ° ਕ°) ਧ° ਸ° ੧੧੪੧] ਆਯੁਰਨੀ [ਆਯੁਰਿਨੀ (ਕ°)] ਦੁਤਿਯਾ ਪਣਿਧਿ ਭਵਨੇਤ੍ਰਿ ਧਨੰ ਧਨਥੇ ਸਨ੍ਧਵੇ [ਸਨ੍ਧਵੇ (ਕ°)] ਸਿਨੇਰੇ ਅਪੇਕ੍ਖਾ ਪਟਿਬਨ੍ਧੁ ਆਸਾ ਆਸੀਸਨਾ ਆਸੀਸਿਤਤ੍ਵੰ [ਆਸਿਸਨਾ ਆਸਿਸਿਤਤ੍ਵੰ (ਸੀ° ਸਯਾ°)] ਰੂਪਾਸਾ ਸਦ੍ਵਾਸਾ ਗਨ੍ਧਾਸਾ ਰਸਾਸਾ ਫੇਟ੍ਥ੍ਵਬਾਸਾ ਲਾਭਾਸਾ ਧਨਾਸਾ ਪੁਤ੍ਰਾਸਾ ਜੀਵਿਤਾਸਾ ਜਪ੍ਪਾ ਅਭਿਜਪ੍ਪਾ ਜਪ੍ਪਨਾ ਜਪ੍ਪਿਤਤ੍ਵੰ ਲੇਲੁਪ੍ਪੰ ਲੇਲੁਪ੍ਪਾਯਨਾ ਲੇਲੁਪ੍ਪਾਯਿਤਤ੍ਵੰ ਪੁਦ੍ਛਵ੍ਯਜਿਕਤਾ ਸਾਧੁਕਮਯਤਾ ਅਧਮ੍ਮਰਾਗੇ ਿਸਮਲੋਭੇ ਨਿਕਨ੍ਤਿ ਨਿਕਾਮਨਾ ਪਤ੍ਤਨਾ ਪਿਹਨਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਨਾ ਕਾਮਤਤ੍ਵੰ ਭਵਤਤ੍ਵੰ ਿਭਵਤਤ੍ਵੰ ਰੂਪਤਤ੍ਵੰ ਅਰੂਪਤਤ੍ਵੰ ਨਿਰੇਧਤਤ੍ਵੰ ਸਦ੍ਵਤਤ੍ਵੰ ਰੂਪਤਤ੍ਵੰ ਗਨ੍ਧਤਤ੍ਵੰ ਰਸਤਤ੍ਵੰ ਫੇਟ੍ਥ੍ਵਬਤਤ੍ਵੰ ਧਮ੍ਮਤਤ੍ਵੰ ਓਘੇ ਯੋਗੇ ਗਨ੍ਠੇ ਉਪਾਦਾਨੰ ਆਵਰਣੰ ਨੀਵਰਣੰ ਛਦਨੰ ਬਨ੍ਧਨੰ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇ ਅਨੁਸਯੇ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨੰ ਲਤਾ ਵੇਵਿਚ੍ਛੰ ਦੁਕ੍ਖਮੂਲੰ ਦੁਕ੍ਖਨਿਦਾਨੰ ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਭਵੇ ਮਾਰਪਾਸੇ ਮਾਰਬਲਿਸੰ ਮਾਰਵਿਸਯੇ ਤਫ੍ਠਾਨਦੀ ਤਫ੍ਠਾਜਾਲੰ ਤਫ੍ਠਾਗਦ੍ਵਲੰ ਤਫ੍ਠਾਸਮੁਦ੍ਵੇ ਅਭਿਜ੍ਞਾ ਲੋਭੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਲੋਭੇ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਦੋਸ਼ੇ? “ਅਨਤ੍ਵੰ ਮੇ ਅਚਰੀ”ਤਿ ਆਘਾਤੇ ਜਾਯਤਿ, “ਅਨਤ੍ਵੰ ਮੇ ਚਰਤੀ”ਤਿ ਆਘਾਤੇ ਜਾਯਤਿ, “ਅਨਤ੍ਵੰ ਮੇ ਚਰਿਸ੍ਸਤੀ”ਤਿ ਆਘਾਤੇ ਜਾਯਤਿ, “ਪਿਯਸ੍ਸ ਮੇ ਮਨਾਪਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਵੰ ਅਚਰਿ”...ਪੇ°... ਅਨਤ੍ਵੰ ਚਰਤਿ...ਪੇ°... “ਅਨਤ੍ਵੰ ਚਰਿਸ੍ਸਤੀ”ਤਿ ਆਘਾਤੇ ਜਾਯਤਿ, “ਅਪ੍ਪਿਯਸ੍ਸ ਮੇ ਅਮਨਾਪਸ੍ਸ ਅਤ੍ਵੰ ਅਚਰਿ”...ਪੇ°... ਅਤ੍ਵੰ ਚਰਤਿ...ਪੇ°... “ਅਤ੍ਵੰ ਚਰਿਸ੍ਸਤੀ”ਤਿ ਆਘਾਤੇ ਜਾਯਤਿ, ਅਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾ ਪਨ ਆਘਾਤੇ ਜਾਯਤਿ। ਯੇ ਏਵਰੂਪੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ ਆਘਾਤੇ ਪਟਿਘਾਤੇ ਪਟਿਘੰ ਪਟਿਵਿਰੇਧੇ ਕੇਧੇ ਪਕੇਧੇ ਸਮ੍ਪਕੇਧੇ ਦੋਸ਼ੇ ਪਦੋਸ਼ੇ ਸਮ੍ਪਦੋਸ਼ੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ ਬਯਾਪਤ੍ਰਿ ਮਨੇਪਦੋਸ਼ੇ ਕੇਧੇ ਕੁਜ੍ਞਨਾ ਕੁਜ੍ਞਿਤਤ੍ਵੰ ਦੋਸ਼ੇ ਦੁਸ੍ਸਨਾ ਦੁਸ੍ਸਿਤਤ੍ਵੰ ਬਯਾਪਤ੍ਰਿ ਬਯਾਪਜ੍ਜਨਾ ਬਯਾਪਜ੍ਜਿਤਤ੍ਵੰ ਵਿਰੇਧੇ ਪਟਿਵਿਰੇਧੇ ਚਣ੍ਡਿਕ੍ਕੰ ਅਸੁਰੇਧੇ ਅਨਤੁਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦੋਸ਼ੇ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਮੋਹੇ? ਦੁਕ੍ਖੇ ਅਵ੍ਵਾਣੰ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ ਅਵ੍ਵਾਣੰ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੇਧੇ ਅਵ੍ਵਾਣੰ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੇਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਅਵ੍ਵਾਣੰ, ਪੁਬ੍ਥਨੁ ਅਵ੍ਵਾਣੰ, ਅਪਰਨੁ ਅਵ੍ਵਾਣੰ, ਪੁਬ੍ਥਨੁਪਰਨੁ ਅਵ੍ਵਾਣੰ, ਇਦਪ੍ਪਚੁਯਤਾ ਪਟਿਚੁਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਵ੍ਵਾਣੰ, ਯੰ ਏਵਰੂਪੰ ਅਵ੍ਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ°... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮੋਹੇ”। ਇਮਾਨਿ ਤੀਵਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ।

(੨) ਤਯੇ ਅਕੁਸਲਵਿਤਕ੍ਕਾ

੯੧੦. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਤਯੇ ਅਕੁਸਲਵਿਤਕ੍ਕਾ? ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕੇ, ਬਯਾਪਦਵਿਤਕ੍ਕੇ, ਵਿਹਿੰਸਾਵਿਤਕ੍ਕੇ।

(ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਰੇ? ਕਾਮਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਵੇ ਤਕ੍ਰੇ ਵਿਤਕ੍ਰੇ ਮਿਦ੍ਛਾਸਕ੍ਰਪ੍ਯੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚ੍ਯੁਤਿ “ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਰੇ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਬਯਾਪਾਦਵਿਤਕ੍ਰੇ? ਬਯਾਪਾਦਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਵੇ ਤਕ੍ਰੇ ਵਿਤਕ੍ਰੇ ਮਿਦ੍ਛਾਸਕ੍ਰਪ੍ਯੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚ੍ਯੁਤਿ “ਬਯਾਪਾਦਵਿਤਕ੍ਰੇ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਵਿਹਿੰਸਾਵਿਤਕ੍ਰੇ? ਵਿਹਿੰਸਾਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਵੇ ਤਕ੍ਰੇ ਵਿਤਕ੍ਰੇ ਮਿਦ੍ਛਾਸਕ੍ਰਪ੍ਯੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚ੍ਯੁਤਿ “ਵਿਹਿੰਸਾਵਿਤਕ੍ਰੇ”। ਇਮੇ ਤਯੇ ਅਕੁਸਲਵਿਤਕ੍ਰਾ।

(੩) ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਕੁਸਲਸਵ੍ਯਾ

੯੧੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਕੁਸਲਸਵ੍ਯਾ? ਕਾਮਸਵ੍ਯਾ, ਬਯਾਪਾਦਸਵ੍ਯਾ, ਵਿਹਿੰਸਾਸਵ੍ਯਾ।

(ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕਾਮਸਵ੍ਯਾ? ਕਾਮਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਵਾ ਸਵ੍ਯਾ ਸਵ੍ਯਾਨਨਾ ਸਵ੍ਯਾਨਿਤਤ੍ਵੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚ੍ਯੁਤਿ “ਕਾਮਸਵ੍ਯਾ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਬਯਾਪਾਦਸਵ੍ਯਾ? ਬਯਾਪਾਦਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਵਾ ਸਵ੍ਯਾ ਸਵ੍ਯਾਨਨਾ ਸਵ੍ਯਾਨਿਤਤ੍ਵੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚ੍ਯੁਤਿ “ਬਯਾਪਾਦਸਵ੍ਯਾ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਵਿਹਿੰਸਾਸਵ੍ਯਾ? ਵਿਹਿੰਸਾਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਵਾ ਸਵ੍ਯਾ ਸਵ੍ਯਾਨਨਾ ਸਵ੍ਯਾਨਿਤਤ੍ਵੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚ੍ਯੁਤਿ “ਵਿਹਿੰਸਾਸਵ੍ਯਾ”। ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਕੁਸਲਸਵ੍ਯਾ।

(੪) ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਕੁਸਲਧਾਤੁਯੇ

੯੧੨. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਕੁਸਲਧਾਤੁਯੇ? ਕਾਮਧਾਤੁ, ਬਯਾਪਾਦਧਾਤੁ, ਵਿਹਿੰਸਾਧਾਤੁ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕਾਮਧਾਤੁ? ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਰੇ ਕਾਮਧਾਤੁ। ਬਯਾਪਾਦਵਿਤਕ੍ਰੇ ਬਯਾਪਾਦਧਾਤੁ। ਵਿਹਿੰਸਾਵਿਤਕ੍ਰੇ ਵਿਹਿੰਸਾਧਾਤੁ।

(ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਰੇ? ਕਾਮਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਵੇ ਤਕ੍ਰੇ ਵਿਤਕ੍ਰੇ ਮਿਦ੍ਛਾਸਕ੍ਰਪ੍ਯੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚ੍ਯੁਤਿ “ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਰੇ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਬਯਾਪਾਦਵਿਤਕ੍ਰੇ ? ਬਯਾਪਾਦਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਵੇ ਤਕ੍ਰੇ ਵਿਤਕ੍ਰੇ ਮਿਦ੍ਛਾਸਕ੍ਰਪ੍ਯੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚ੍ਯੁਤਿ “ਬਯਾਪਾਦਵਿਤਕ੍ਰੇ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਵਿਹਿੰਸਾਵਿਤਕ੍ਰੇ? ਵਿਹਿੰਸਾਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਵੇ ਤਕ੍ਰੇ ਵਿਤਕ੍ਰੇ ਮਿਦ੍ਛਾਸਕ੍ਰਪ੍ਯੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚ੍ਯੁਤਿ “ਵਿਹਿੰਸਾਵਿਤਕ੍ਰੇ”। ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੇ ਅਕੁਸਲਧਾਤੁਯੇ।

(੫) ਤੀਣਿ ਦੁਚ੍ਯੁਰਿਤਾਨਿ

੯੧੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਦੁਚ੍ਯੁਰਿਤਾਨਿ? ਕਾਯਦੁਚ੍ਯੁਰਿਤੰ, ਚੇਦੁਚ੍ਯੁਰਿਤੰ, ਮਨੋਦੁਚ੍ਯੁਰਿਤੰ।

(ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਕਾਯਦੁਚ੍ਯੁਰਿਤੰ? ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨੰ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਦ੍ਛਾਚਾਰੋ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚ੍ਯੁਤਿ “ਕਾਯਦੁਚ੍ਯੁਰਿਤੰ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਵਚੀਦ੍ਧਰਿਤੰ? ਮੁਸਾਵਾਦੇ, ਪਿਸ਼ੁਣਾ ਵਾਚਾ, ਫਰੁਸਾ ਵਾਚਾ, ਸਮ੍ਫਪਲਾਪੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਚੀਦ੍ਧਰਿਤੰ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਮਨੇਦ੍ਧਰਿਤੰ? ਅਭਿਜ੍ਞਾ, ਬਯਾਪਾਦੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਮਨੇਦ੍ਧਰਿਤੰ”।

(ਕ-ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਕਾਯਦ੍ਧਰਿਤੰ? ਅਕੁਸਲੰ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਕਾਯਦ੍ਧਰਿਤੰ, ਅਕੁਸਲੰ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ ਵਚੀਦ੍ਧਰਿਤੰ, ਅਕੁਸਲੰ ਮਨੇਕਮ੍ਮੰ ਮਨੇਦ੍ਧਰਿਤੰ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਅਕੁਸਲੰ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ? ਅਕੁਸਲਾ ਕਾਯਸਵ੍ਯੁਤਨਾ ਅਕੁਸਲੰ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ, ਅਕੁਸਲਾ ਵਚੀਸਵ੍ਯੁਤਨਾ ਅਕੁਸਲੰ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ, ਅਕੁਸਲਾ ਮਨੇਸਵ੍ਯੁਤਨਾ ਅਕੁਸਲੰ ਮਨੇਕਮ੍ਮੰ। ਇਮਾਨਿ ਤੀਵਿ ਦ੍ਧਰਿਤਾਨਿ।

(੬) ਤਯੇ ਆਸਵਾ

੯੧੪. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਤਯੇ ਆਸਵਾ? ਕਾਮਾਸਵੇ, ਭਵਾਸਵੇ, ਅਵਿਜ੍ਞਾਸਵੇ।

(ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕਾਮਾਸਵੇ? ਯੇ ਕਾਮੇਸੁ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਠੇ ਕਾਮਰਾਗੇ ਕਾਮਨਨ੍ਠੀ ਕਾਮਤਞ੍ਧਾ ਕਾਮਸਿਨੇਹੇ ਕਾਮਪਰਿਲਾਹੇ ਕਾਮਮੁਚ੍ਛਾ ਕਾਮਜ੍ਞੇਸਾਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕਾਮਾਸਵੇ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਭਵਾਸਵੇ? ਯੇ ਭਵੇਸੁ ਭਵਚ੍ਛਨ੍ਠੇ...ਪੇ... ਭਵਜ੍ਞੇਸਾਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਭਵਾਸਵੇ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਞਾਸਵੇ? ਦੁਕ੍ਖੇ ਅਵ੍ਞਾਣੰ...ਪੇ... ਅਵਿਜ੍ਞਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਵਿਜ੍ਞਾਸਵੇ”। ਇਮੇ ਤਯੇ ਆਸਵਾ।

(੭) ਤੀਵਿ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ

੯੧੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਵਿ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ? ਸਕ੍ਵਾਯਦਿਟ੍ਠਿ, ਵਚਿਕਿਚ੍ਛਾ, ਸੀਲਬ੍ਥਤਪਰਾਮਾਸੇ।

(ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਕ੍ਵਾਯਦਿਟ੍ਠਿ? ਇਧ ਅਸ੍ਸੁਤਵਾ ਪੁਬ੍ਧਜਨੇ ਅਰਿਯਾਨੰ ਅਦਸ੍ਸਾਵੀ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੇਵਿਦੇ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮੇ ਅਵਿਨੀਤੇ, ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨੰ ਅਦਸ੍ਸਾਵੀ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੇਵਿਦੇ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਧਮ੍ਮੇ ਅਵਿਨੀਤੇ – ਰੂਪੰ ਅਤੁਤੇ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ ਰੂਪਵਨ੍ਠੁੰ ਵਾ ਅਤੁਤਾਨੰ ਅਤੁਨਿ ਵਾ ਰੂਪੰ ਰੂਪਸ੍ਮਿੰ ਵਾ ਅਤੁਤਾਨੰ। ਵੇਦਨੰ...ਪੇ... ਸਵ੍ਞੰ...ਪੇ... ਸਭ੍ਥਾਰੇ...ਪੇ... ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ ਅਤੁਤੇ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ ਵਿਵ੍ਞਾਣਵਨ੍ਠੁੰ ਵਾ ਅਤੁਤਾਨੰ ਅਤੁਨਿ ਵਾ ਵਿਵ੍ਞਾਣੰ ਵਿਵ੍ਞਾਣਸ੍ਮਿੰ ਵਾ ਅਤੁਤਾਨੰ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ...ਪੇ... ਵਪਿਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸਕ੍ਵਾਯਦਿਟ੍ਠਿ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਵਚਿਕਿਚ੍ਛਾ? ਸਤ੍ਧਰਿ ਕਞ੍ਖਤਿ ਵਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ, ਧਮ੍ਮੇ ਕਞ੍ਖਤਿ ਵਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ, ਸਞ੍ਘੇ ਕਞ੍ਖਤਿ ਵਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਕਞ੍ਖਤਿ ਵਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ, ਪੁਬ੍ਥਨ੍ਠੇ ਕਞ੍ਖਤਿ ਵਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ, ਅਪਰਨ੍ਠੇ ਕਞ੍ਖਤਿ ਵਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ, ਪੁਬ੍ਥਨੁਪਰਨ੍ਠੇ ਕਞ੍ਖਤਿ ਵਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ, ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਯੁਤਪਟਿਚ੍ਥਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਠੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਕਞ੍ਖਤਿ ਵਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਕਞ੍ਖਾ ਕਞ੍ਖਾਯਨਾ ਕਞ੍ਖਾਯਤਤੁੰ ਥਮਭਿਤਤੁੰ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਮਨੇਵਲਿਖੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਵਚਿਕਿਚ੍ਛਾ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸੀਲਬ੍ਥਤਪਰਾਮਾਸੇ? “ਇਤੇ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨੰ ਸੀਲੇਨ ਸੁਦ੍ਧਿ ਵਤੇਨ ਸੁਦ੍ਧਿ ਸੀਲਬ੍ਥਤੇਨ ਸੁਦ੍ਧੀ”ਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ...ਪੇ... ਵਪਿਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੇ – ਅਯੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੀਲਬ੍ਥਤਪਰਾਮਾਸੇ”। ਇਮਾਨਿ ਤੀਵਿ

(੮) ਤਿਸ੍ਰੇ ਤਵਾ

੯੧੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਤਿਸ੍ਰੇ ਤਵਾ? ਕਾਮਤਵਾ, ਭਵਤਵਾ, ਖਿਭਵਤਵਾ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਭਵਤਵਾ? ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਰਿਸਹਗਤੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਭਵਤਵਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਖਿਭਵਤਵਾ? ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਰਿਸਹਗਤੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਖਿਭਵਤਵਾ”।
ਅਯਸੇਸਾ ਤਵਾ ਕਾਮਤਵਾ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕਾਮਤਵਾ? ਕਾਮਧਾਤੁਪਟਿਸੰਯੁਤੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਕਾਮਤਵਾ”।

( ) [(ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਭਵਤਵਾ)] ਰੂਪਧਾਤੁਅਰੂਪਧਾਤੁਪਟਿਸੰਯੁਤੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਭਵਤਵਾ”।

( ) [(ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਖਿਭਵਤਵਾ) (?)] ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਰਿਸਹਗਤੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ
“ਖਿਭਵਤਵਾ”। ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਰੇ ਤਵਾ।

(੯) ਅਪਰਾਪਿ ਤਿਸ੍ਰੇ ਤਵਾ

੯੧੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਪਰਾਪਿ ਤਿਸ੍ਰੇ ਤਵਾ? ਕਾਮਤਵਾ, ਰੂਪਤਵਾ, ਅਰੂਪਤਵਾ।

(ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕਾਮਤਵਾ? ਕਾਮਧਾਤੁਪਟਿਸੰਯੁਤੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਕਾਮਤਵਾ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਰੂਪਤਵਾ? ਰੂਪਧਾਤੁਪਟਿਸੰਯੁਤੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਰੂਪਤਵਾ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਰੂਪਤਵਾ? ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਟਿਸੰਯੁਤੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਅਰੂਪਤਵਾ”। ਇਮਾ
ਤਿਸ੍ਰੇ ਤਵਾ।

(੧੦) ਅਪਰਾਪਿ ਤਿਸ੍ਰੇ ਤਵਾ

੯੧੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਪਰਾਪਿ ਤਿਸ੍ਰੇ ਤਵਾ? ਰੂਪਤਵਾ, ਅਰੂਪਤਵਾ, ਨਿਰੇਧਤਵਾ।

(ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਰੂਪਤਵਾ? ਰੂਪਧਾਤੁਪਟਿਸੰਯੁਤੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਰੂਪਤਵਾ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਰੂਪਤਵਾ? ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਟਿਸੰਯੁਤੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਅਰੂਪਤਵਾ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਨਿਰੇਧਤਵਾ? ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਰਿਸਹਗਤੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਘੁਚੁਤਿ “ਨਿਰੇਧਤਵਾ”।
ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਰੇ ਤਵਾ।

(੧੧) ਤਿਸ੍ਰੇ ਏਸਨਾ

੯੧੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਤਿਸ੍ਰੋ ਏਸਨਾ? ਕਾਮੇਸਨਾ, ਭਵੇਸਨਾ, ਬ੍ਰਹਮਚਰਿਯੇਸਨਾ।

(ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕਾਮੇਸਨਾ? ਯੋ ਕਾਮੇਸੁ ਕਾਮਚ੍ਛਨੋ...ਪੇ... ਕਾਮਜ੍ਞੇਸਾਨੰ – ਅਯੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਕਾਮੇਸਨਾ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਭਵੇਸਨਾ? ਯੋ ਭਵੇਸੁ ਭਵਚ੍ਛਨੋ...ਪੇ... ਭਵਜ੍ਞੇਸਾਨੰ – ਅਯੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਭਵੇਸਨਾ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਬ੍ਰਹਮਚਰਿਯੇਸਨਾ? “ਸਸ੍ਰਤੇ ਲੋਕੇ”ਤਿ ਵਾ, “ਅਸਸ੍ਰਤੇ ਲੋਕੇ”ਤਿ – ਵਾ...ਪੇ... “ਨੇਵ ਹੇਤਿ ਨ ਨ ਹੇਤਿ ਤਥਾਗਤੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ ਵਾ ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ...ਪੇ... ਵਪਿਰਿਯਾਸਗ੍ਰਾਹੇ – ਅਯੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਬ੍ਰਹਮਚਰਿਯੇਸਨਾ”।

(ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕਾਮੇਸਨਾ, ਕਾਮਰਾਗੋ, ਤਦੇਕਟੁੰ ਅਕੁਸਲੰ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ ਮਨੇਕਮ੍ਮੰ – ਅਯੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਕਾਮੇਸਨਾ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਭਵੇਸਨਾ, ਭਵਰਾਗੋ ਤਦੇਕਟੁੰ ਅਕੁਸਲੰ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ ਮਨੇਕਮ੍ਮੰ – ਅਯੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਭਵੇਸਨਾ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਬ੍ਰਹਮਚਰਿਯੇਸਨਾ, ਅਨੁਗ੍ਰਾਹਿਕਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਤਦੇਕਟੁੰ ਅਕੁਸਲੰ ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ ਮਨੇਕਮ੍ਮੰ – ਅਯੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਬ੍ਰਹਮਚਰਿਯੇਸਨਾ”। ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਰੋ ਏਸਨਾ।

(੧੨) ਤਿਸ੍ਰੋ ਵਧਿਯਾ

੯੨੦. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਤਿਸ੍ਰੋ ਵਧਿਯਾ? “ਸੇਯਯੋਹਮਸ੍ਸਮੀ”ਤਿ ਵਧਿਯਾ, “ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਸਮੀ”ਤਿ ਵਧਿਯਾ, “ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਸਮੀ”ਤਿ ਵਧਿਯਾ – ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਰੋ ਵਧਿਯਾ।

(੧੩) ਤੀਣਿ ਭਯਾਨਿ

੯੨੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਭਯਾਨਿ? ਜਾਤਿਭਯੰ, ਜਰਾਭਯੰ, ਮਰਣਭਯੰ।

(ਕ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਜਾਤਿਭਯੰ? ਜਾਤਿੰ ਪਟਿਚੁ ਭਯੰ ਭਯਾਨਕੰ ਛਮ੍ਭਿਤਤੁੰ ਲੋਮਹੰਸੋ ਚੇਤਸੋ ਉਤ੍ਰਾਸੋ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਜਾਤਿਭਯੰ”।

(ਖ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਜਰਾਭਯੰ? ਜਰੰ ਪਟਿਚੁ ਭਯੰ ਭਯਾਨਕੰ ਛਮ੍ਭਿਤਤੁੰ ਲੋਮਹੰਸੋ ਚੇਤਸੋ ਉਤ੍ਰਾਸੋ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਜਰਾਭਯੰ”।

(ਗ) ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਮਰਣਭਯੰ? ਮਰਣੰ ਪਟਿਚੁ ਭਯੰ ਭਯਾਨਕੰ ਛਮ੍ਭਿਤਤੁੰ ਲੋਮਹੰਸੋ ਚੇਤਸੋ ਉਤ੍ਰਾਸੋ – ਇਦੰ ਪੁਚੁਤਿ “ਮਰਣਭਯੰ”। ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਭਯਾਨਿ।

(੧੪) ਤੀਣਿ ਤਮਾਨਿ

੯੨੨. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਤਮਾਨਿ? ਅਤੀਤੰ ਵਾ ਅਦ੍ਧਾਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕ੍ਯਖਤਿ ਵਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ ਨਾਧਿਮੁਚੁਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਸੀਦਤਿ, ਅਨਾਗਤੰ ਵਾ ਅਦ੍ਧਾਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕ੍ਯਖਤਿ ਵਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ ਨਾਧਿਮੁਚੁਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਸੀਦਤਿ, ਏਤਰਹਿ ਵਾ ਪਚ੍ਧਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਦ੍ਧਾਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕ੍ਯਖਤਿ ਵਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ ਨਾਧਿਮੁਚੁਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਸੀਦਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਤਮਾਨਿ।

(੧੫) ਤੀਣਿ ਤਿਤ੍ਤ੍ਵਾਯਤਨਾਨਿ

੯੨੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਵਿ ਤਿਤ੍ਵਾਯਤਨਾਨਿ? ਇਧੇਕਚ੍ਯੋ ਸਮਣੋ ਘਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋ ਘਾ ਏਵੰਘਾਦੀ ਹੇਤਿ ਏਵੰਦਿਟ੍ਰੀ – “ਯੰ ਕਿਵ੍ਯਾਯੰ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੇ ਪਟਿਸੰਘੇਦੇਤਿ ਸੁਖੰ ਘਾ ਦੁਕ੍ਖੰ ਘਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਘਾ, ਸਬ੍ਬੰ ਤੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤਹੇਤੂ”ਤਿ; ਇਧ ਪਨੇਕਚ੍ਯੋ ਸਮਣੋ ਘਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋ ਘਾ ਏਵੰਘਾਦੀ ਹੇਤਿ ਏਵੰਦਿਟ੍ਰੀ – “ਯੰ ਕਿਵ੍ਯਾਯੰ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੇ ਪਟਿਸੰਘੇਦੇਤਿ ਸੁਖੰ ਘਾ ਦੁਕ੍ਖੰ ਘਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਘਾ, ਸਬ੍ਬੰ ਤੰ ਇਸ੍ਸਰਨਿਮ੍ਮਾਨਹੇਤੂ”ਤਿ; ਇਧ ਪਨੇਕਚ੍ਯੋ ਸਮਣੋ ਘਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋ ਘਾ ਏਵੰਘਾਦੀ ਹੇਤਿ ਏਵੰਦਿਟ੍ਰੀ – “ਯੰ ਕਿਵ੍ਯਾਯੰ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੇ ਪਟਿਸੰਘੇਦੇਤਿ ਸੁਖੰ ਘਾ ਦੁਕ੍ਖੰ ਘਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਘਾ, ਸਬ੍ਬੰ ਤੰ ਅਹੇਤੁ ਅਪ੍ਪਚ੍ਯਾ”ਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਤੀਵਿ ਤਿਤ੍ਵਾਯਤਨਾਨਿ।

(੧੬) ਤਯੋ ਕਿਵ੍ਯੁਨਾ

੯੨੪. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਕਿਵ੍ਯੁਨਾ [ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਵਿ ਕਿਵ੍ਯੁਨਾਨਿ (?) ਦੀ ਨਿੰ ੩.੩੦੫]? ਰਾਗੋ ਕਿਵ੍ਯੁਨੰ, ਦੋਸੋ ਕਿਵ੍ਯੁਨੰ, ਮੋਹੋ ਕਿਵ੍ਯੁਨੰ – ਇਮੇ ਤਯੋ ਕਿਵ੍ਯੁਨਾ।

(੧੭) ਤੀਵਿ ਅਭ੍ਙਣਾਨਿ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਵਿ ਅਭ੍ਙਣਾਨਿ? ਰਾਗੋ ਅਭ੍ਙਣੰ, ਦੋਸੋ ਅਭ੍ਙਣੰ, ਮੋਹੋ ਅਭ੍ਙਣੰ – ਇਮਾਨਿ ਤੀਵਿ ਅਭ੍ਙਣਾਨਿ।

(੧੮) ਤੀਵਿ ਮਲਾਨਿ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਵਿ ਮਲਾਨਿ? ਰਾਗੋ ਮਲੰ, ਦੋਸੋ ਮਲੰ, ਮੋਹੋ ਮਲੰ – ਇਮਾਨਿ ਤੀਵਿ ਮਲਾਨਿ।

(੧੯) ਤੀਵਿ ਘਿਸਮਾਨਿ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਵਿ ਘਿਸਮਾਨਿ? ਰਾਗੋ ਘਿਸਮੰ, ਦੋਸੋ ਘਿਸਮੰ, ਮੋਹੋ ਘਿਸਮੰ – ਇਮਾਨਿ ਤੀਵਿ ਘਿਸਮਾਨਿ।

(੨੦) ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਤੀਵਿ ਘਿਸਮਾਨਿ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਤੀਵਿ ਘਿਸਮਾਨਿ? ਕਾਯਘਿਸਮੰ, ਵਚੀਘਿਸਮੰ, ਮਨੋਘਿਸਮੰ – ਇਮਾਨਿ ਤੀਵਿ ਘਿਸਮਾਨਿ।

(੨੧) ਤਯੋ ਅਗ੍ਧੀ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਅਗ੍ਧੀ? ਰਾਗਗ੍ਧੀ, ਦੋਸਗ੍ਧੀ, ਮੋਹਗ੍ਧੀ – ਇਮੇ ਤਯੋ ਅਗ੍ਧੀ।

(੨੨) ਤਯੋ ਕਸਾਘਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਕਸਾਘਾ? ਰਾਗਕਸਾਘੋ, ਦੋਸਕਸਾਘੋ, ਮੋਹਕਸਾਘੋ – ਇਮੇ ਤਯੋ ਕਸਾਘਾ।

(੨੩) ਅਪਰੇਪਿ ਤਯੋ ਕਸਾਘਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਪਰੇਪਿ ਤਯੋ ਕਸਾਘਾ? ਕਾਯਕਸਾਘੋ, ਵਚੀਕਸਾਘੋ, ਮਨੋਕਸਾਘੋ – ਇਮੇ ਤਯੋ ਕਸਾਘਾ।

(੨੪. ਕ) ਅਸ੍ਸਾਦਦਿਟ੍ਰਿ

੯੨੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਸ੍ਵਾਦਦਿਟ੍ਵਿ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਸਮਣੇ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਵਾ ਏਵੰਵਾਦੀ ਹੇਤਿ ਏਵੰਦਿਟ੍ਵੀ – “ਨਤ੍ਤਿ ਕਾਮੇਸੁ ਦੇਸੇ”ਤਿ। ਸੇ ਕਾਮੇਸੁ ਪਾਤਬਯਤੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਅਸ੍ਵਾਦਦਿਟ੍ਵਿ”।

(ਖ) ਅਤ੍ਯਾਨੁਦਿਟ੍ਵਿ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਤ੍ਯਾਨੁਦਿਟ੍ਵਿ? ਇਧ ਅਸ੍ਸੁਤਵਾ ਪੁਬ੍ਯਜ੍ਜਨੇ ਅਰਿਯਾਨੰ ਅਦਸ੍ਸਾਵੀ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੇਵਿੰਦੇ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮੇ ਅਵਿੰਨੀਤੋ, ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨੰ ਅਦਸ੍ਸਾਵੀ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੇਵਿੰਦੇ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਧਮ੍ਮੇ ਅਵਿੰਨੀਤੋ – ਰੂਪੰ ਅਤ੍ਯੁਤੋ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ ਰੂਪਵਨੁ ਵਾ ਅਤ੍ਯਾਨੰ ਅਤ੍ਯੁਨਿ ਵਾ ਰੂਪੰ ਰੂਪਸ੍ਮਿੰ ਵਾ ਅਤ੍ਯਾਨੰ। ਵੇਦਨੰ...ਪੇ... ਸਵ੍ਥੰ...ਪੇ... ਸਕ੍ਖਾਰੇ...ਪੇ... ਵਿਵ੍ਥਾਣੰ ਅਤ੍ਯੁਤੋ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ ਵਿਵ੍ਥਾਣਵਨੁ ਵਾ ਅਤ੍ਯਾਨੰ ਅਤ੍ਯੁਨਿ ਵਾ ਵਿਵ੍ਥਾਣੰ ਵਿਵ੍ਥਾਣਸ੍ਮਿੰ ਵਾ ਅਤ੍ਯਾਨੰ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਵਿ ਦਿਟ੍ਵਿਗਤੰ...ਪੇ... ਵਪਿਰਿਯਾਸਗ੍ਧਾਹੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਅਤ੍ਯਾਨੁਦਿਟ੍ਵਿ”।

(ਗ) ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਵਿ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਵਿ? “ਨਤ੍ਤਿ ਦਿਨ੍ਨੰ, ਨਤ੍ਤਿ ਯਿਟ੍ਠੰ...ਪੇ... ਯੇ ਇਮਵ੍ਥੁ ਲੋਕੰ ਪਰਵ੍ਥੁ ਲੋਕੰ ਸਯੰ ਅਭਿਵ੍ਥਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਪਵੇਦੇਨ੍ਹੀ”ਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਵਿ ਦਿਟ੍ਵਿਗਤੰ...ਪੇ... ਵਪਿਰਿਯਾਸਗ੍ਧਾਹੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਵਿ”। ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਵਿ ਅਸ੍ਵਾਦਦਿਟ੍ਵਿ, ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਵਿ ਅਤ੍ਯਾਨੁਦਿਟ੍ਵਿ, ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਵਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਵਿ।

(੨੫. ਕ) ਅਰਤਿ

੯੨੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਰਤਿ? ਪਨ੍ਹੇਸੁ ਵਾ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਸੁ ਵਾ ਅਧਿਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਰਤਿ ਅਰਤਿਤਾ ਅਨਭਿਰਤਿ ਅਨਭਿਰਮਣਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਤਿਤਾ ਪਰਿਤਸ੍ਸਿਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਅਰਤਿ”।

(ਖ) ਵਹਿੰਦਸਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਵਹਿੰਦਸਾ? ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਪਾਣਿਨਾ ਵਾ ਲੇਡ੍ਡਨਾ ਵਾ ਦਵ੍ਵਡੇਨ ਵਾ ਸਤ੍ਥੇਨ ਵਾ ਰਜ੍ਜੁਯਾ ਵਾ ਅਵ੍ਵਤਰਵ੍ਵਤਰੇਨ ਸਤ੍ਥੇ ਵਹਿੰਦੇਠੇਤਿ, ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਹੇਠਨਾ ਵਹਿੰਦੇਠਨਾ ਹਿੰਸਨਾ ਵਹਿੰਸਨਾ ਰੇਸਨਾ ਵਹਿੰਦੇਸਨਾ ਪਰੂਪਘਾਤੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਵਹਿੰਦਸਾ”।

(ਗ) ਅਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾ? ਕਾਯੇਨ ਅਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾਵਿਸਮਚਰਿਯਾ, ਵਾਚਾਯ ਅਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾਵਿਸਮਚਰਿਯਾ, ਮਨਸਾ ਅਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾਵਿਸਮਚਰਿਯਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਅਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾ”।

(੨੬. ਕ) ਦੇਵਚਸ੍ਸਤਾ

੯੨੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਦੇਵਚਸ੍ਸਤਾ? ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇ ਵੁਚ੍ਥਮਾਨੇ ਦੇਵਚਸ੍ਸਾਯੰ ਦੇਵਚਸ੍ਸਿਯੰ ਦੇਵਚਸ੍ਸਤਾ ਵਪਿਪਟਿਕੁਲਗ੍ਧਾਹਿਤਾ ਵਪਿਪਚੂਨੀਕਸਾਤਤਾ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਅਨਾਦਰਤਾ ਅਗਾਰਵਤਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਵਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਤਿ “ਦੇਵਚਸ੍ਸਤਾ”।

(ਖ) ਪਾਪਮਿਤ੍ਯੁਤਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਪਾਪਮਿਤ੍ਰਤਾ? ਯੇ ਤੇ ਪੁਗ਼ਲਾ ਅਸ੍ਸਦਧਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਅਪ੍ਪਸ੍ਸੁਤਾ ਮਚ੍ਛਰਿਨੇ ਦੁਪ੍ਪਵ੍ਵਾ, ਯਾ ਤੇਸੰ ਸੇਵਨਾ ਨਿਸੇਵਨਾ ਸੰਸੇਵਨਾ ਭਜਨਾ ਸਮ੍ਭਜਨਾ ਭਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਭਤ੍ਤਿ ਤੰਸਮ੍ਪਵਕ੍ਕਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਪਾਪਮਿਤ੍ਰਤਾ”।

(ਗ) ਨਾਨਤੁਸਵ੍ਵਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਨਾਨਤੁਸਵ੍ਵਾ? ਕਾਮਸਵ੍ਵਾ, ਬਯਾਪਾਦਸਵ੍ਵਾ, ਵਹਿੰਸਾਸਵ੍ਵਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਨਾਨਤੁਸਵ੍ਵਾ”। ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਅਕੁਸਲਾ ਸਵ੍ਵਾ ਨਾਨਤੁਸਵ੍ਵਾ।

(੨੭. ਕ) ਉਦਧਚ੍ਚੁੰ

੯੨੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਉਦਧਚ੍ਚੁੰ? ਯੰ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਉਦਧਚ੍ਚੁੰ ਅਵੁਪਸਮੇ ਚੇਤਸੇ ਵਕਿਖੇਪੇ ਭਨੁਤੁੰ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਉਦਧਚ੍ਚੁੰ”।

(ਖ) ਕੇਸਜਜੰ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਕੇਸਜਜੰ? ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਮਨੇਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਪਵ੍ਵਸੁ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਵੇਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਵੇਸ੍ਸਗ੍ਗਾਨੁਪ੍ਪਦਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਭਾਵਨਾਯ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚੁਕਿਰਿਯਤਾ ਅਸਾਤਚ੍ਚੁਕਿਰਿਯਤਾ ਅਨਟ੍ਟਿਤਕਿਰਿਯਤਾ ਓਲੀਨਵੁਤ੍ਤਿਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤੁਛਨੁਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤੁਧੁਰਤਾ ਅਨਾਸੇਵਨਾ ਅਭਾਵਨਾ ਅਬਹੁਲੀਕਮ੍ਮੰ ਅਨਧਿਟ੍ਠਾਨੰ ਅਨਨੁਯੋਗੇ ਪਮਾਦੇ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਕੇਸਜਜੰ”।

(ਗ) ਪਮਾਦੇ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਮਾਦੇ? ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਮਨੇਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਪਵ੍ਵਸੁ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਵੇਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਵੇਸ੍ਸਗ੍ਗਾਨੁਪ੍ਪਦਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਭਾਵਨਾਯ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚੁਕਿਰਿਯਤਾ ਅਸਾਤਚ੍ਚੁਕਿਰਿਯਤਾ ਅਨਟ੍ਟਿਤਕਿਰਿਯਤਾ ਓਲੀਨਵੁਤ੍ਤਿਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤੁਛਨੁਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤੁਧੁਰਤਾ ਅਨਾਸੇਵਨਾ ਅਭਾਵਨਾ ਅਬਹੁਲੀਕਮ੍ਮੰ ਅਨਧਿਟ੍ਠਾਨੰ ਅਨਨੁਯੋਗੇ ਪਮਾਦੇ, ਯੇ ਏਵਰੂਪੇ ਪਮਾਦੇ ਪਮਜਜਨਾ ਪਮਜਜਿਤਤੁੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਪਮਾਦੇ”।

(੨੮. ਕ) ਅਸਨੁਟ੍ਟਿਤਾ

੯੨੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਸਨੁਟ੍ਟਿਤਾ? ਇਤਰੀਤਰਚੀਵਰਪਿਣਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪਚ੍ਯਭੇਸਜਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਪਵ੍ਵਹਿ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਅਸਨੁਟ੍ਟਿਤਸ੍ਸ ਭਿਯਯੇਕਮਯਤਾ, ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਇਚ੍ਛਾ ਇਚ੍ਛਾਗਤਾ ਅਸਨੁਟ੍ਟਿਤਾ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਅਸਨੁਟ੍ਟਿਤਾ”।

(ਖ) ਅਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵਤਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵਤਾ? ਯੰ ਅਵ੍ਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਵਜਿਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ “ਅਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵਤਾ”।

(ਗ) ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਮਹਿਚਛਤਾ? ਇਤਰੀਤਰਚੀੴਰਪਿਛਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪਚੂਯਭੇਸਜਪਰਿਖਾਰੇਹਿ ਪਵ੍ਹਹਿ ੴਾ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਅਸਨੂਟ੍ਰਸ੍ਰ ਭਿਯਯੋਕਮਜਤਾ, ਯਾ ਏੴਰੂਪਾ ਇਚਛਾ ਇਚਛਾਗਤਾ ਮਹਿਚਛਤਾ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ ਸਾਰਾਗੇ – ਅਯੰ ੴੁਚੁਤਿ “ਮਹਿਚਛਤਾ”।

(੨੯. ਕ) ਅਹਿਰਿਕੰ

੯੩੦. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਅਹਿਰਿਕੰ? ਯੰ ਨ ਹਿਰੀਯਤਿ ਹਿਰੀਯਿਤਬ੍ਰਬੇਨ, ਨ ਹਿਰੀਯਤਿ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਮਾਪਤ੍ਰਿਯਾ – ਇਦੰ ੴੁਚੁਤਿ “ਅਹਿਰਿਕੰ”।

(ਖ) ਅਨੇਤੁਪ੍ਪੰ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਅਨੇਤੁਪ੍ਪੰ? ਯੰ ਨ ਓਤੁਪ੍ਪਤਿ ਓਤੁਪ੍ਪਿਤਬ੍ਰਬੇਨ, ਨ ਓਤੁਪ੍ਪਤਿ ਪਾਪਕਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਮਾਪਤ੍ਰਿਯਾ – ਇਦੰ ੴੁਚੁਤਿ “ਅਨੇਤੁਪ੍ਪੰ”।

(ਗ) ਪਮਾਦੇ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਮਾਦੇ? ਕਾਯਦੁਚੁਰਿਤੇ ੴਾ ੴਚੀਦੁਚੁਰਿਤੇ ੴਾ ਮਨੋਦੁਚੁਰਿਤੇ ੴਾ ਪਵ੍ਹਸੁ ੴਾ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ ੴੋਸ੍ਰਗ੍ਯੋ ੴੋਸ੍ਰਗ੍ਯਾਨੁਪ੍ਪਦਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਭਾੴਨਾਯ ਅਸਕ੍ਕਚੁਕਿਰਿਯਤਾ ਅਸਾਤਚੁਕਿਰਿਯਤਾ ਅਨਟ੍ਰਿਤਕਿਰਿਯਤਾ ਓਲੀਨੴੁਤ੍ਰਿਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤੁਛਨ੍ਰਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤੁਧੁਰਤਾ ਅਨਾਸੇੴਨਾ ਅਭਾੴਨਾ ਅਬਹੁਲੀਕਮ੍ਮੰ ਅਨਧਿਟ੍ਰਾਨੰ ਅਨਨੁਯੋਗੇ ਪਮਾਦੇ, ਯੇ ਏੴਰੂਪੇ ਪਮਾਦੇ ਪਮਜ੍ਜਨਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਤੁ – ਅਯੰ ੴੁਚੁਤਿ “ਪਮਾਦੇ”।

(੩੦. ਕ) ਅਨਾਦਰਿਯੰ

੯੩੧. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਅਨਾਦਰਿਯੰ? ਯੰ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਅਨਾਦਰਤਾ ਅਗਾਰੴਤਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਰੴਤਾ ਅਨਦ੍ਵਾ ਅਨਦ੍ਵਾਯਨਾ ਅਨਦ੍ਵਾਯਿਤਤੁ [ਅਨਾਦਾ ਅਨਾਦਾਯਨਾ ਅਨਾਦਾਯਿਤਤੁ (ਸਯਾੴ)] ਅਸੀਲਯੰ ਅਚਿਤ੍ਰੀਕਾਰੇ – ਇਦੰ ੴੁਚੁਤਿ “ਅਨਾਦਰਿਯੰ”।

(ਖ) ਦੇੴਚਸ੍ਰਸਤਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਦੇੴਚਸ੍ਰਸਤਾ? ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇ ੴੁਚੁਮਾਨੇ ਦੇੴਚਸ੍ਰਸਾਯੰ ਦੇੴਚਸ੍ਰਸਿਯੰ ਦੇੴਚਸ੍ਰਸਤਾ ੴਿਪ੍ਪਟਿਕੁਲਗ੍ਯਾਹਿਤਾ ੴਿਪ੍ਚੂਨੀਕਸਾਤਤਾ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਅਨਾਦਰਤਾ ਅਗਾਰੴਤਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਰੴਤਾ – ਅਯੰ ੴੁਚੁਤਿ “ਦੇੴਚਸ੍ਰਸਤਾ”।

(ਗ) ਪਾਪਮਿਤੁਤਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਪਾਪਮਿਤੁਤਾ? ਯੇ ਤੇ ਪੁਗ੍ਯਲਾ ਅਸ੍ਰਦ੍ਧਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਅਪ੍ਪਸ੍ਰੁਤਾ ਮਚਛਰਿਨੇ ਦੁਪ੍ਪਵ੍ਵਾ, ਯਾ ਤੇਸੰ ਸੇੴਨਾ ਨਿਸੇੴਨਾ ਸੰਸੇੴਨਾ ਪਟਿਸੇੴਨਾ ਭਜਨਾ ਸਮ੍ਭਜਨਾ ਭਤ੍ਰਿ ਸਮ੍ਭਤ੍ਰਿ ਤੰਸਮ੍ਪੴਕ੍ਕਤਾ – ਅਯੰ ੴੁਚੁਤਿ “ਪਾਪਮਿਤੁਤਾ”।

(੩੧. ਕ) ਅਸ੍ਰਦ੍ਧਿਯੰ

੯੩੨. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਅਸ੍ਰਦ੍ਧਿਯੰ? ਇਧੇਕਚੁੴੇ ਅਸ੍ਰਦ੍ਧੇ ਹੇਤਿ, ਨ ਸਦ੍ਵਹਤਿ ਬੁਦ੍ਧੰ ੴਾ ਧਮ੍ਮੰ ੴਾ ਸਞ੍ਘੰ ੴਾ, ਯੰ ਏੴਰੂਪੰ ਅਸ੍ਰਦ੍ਧਿਯੰ ਅਸ੍ਰਦ੍ਵਹਨਾ ਅਨੇਕਪ੍ਪਨਾ ਅਨਭਿਪ੍ਪਸਾਦੇ – ਇਦੰ ੴੁਚੁਤਿ “ਅਸ੍ਰਦ੍ਧਿਯੰ”।

(ਖ) ਅਵਦਵਤਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਵਦਵਤਾ? ਪਥੁ ਮਚ੍ਛਰਿਯਾਨਿ – ਆਵਾਸਮਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਕੁਲਮਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਲਾਭਮਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਵਣਮਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਧਮਮਚ੍ਛਰਿਯੰ। ਯੰ ਏਵਰੂਪੰ ਮਚ੍ਛਰੰ ਮਚ੍ਛਰਾਯਨਾ ਮਚ੍ਛਰਾਯਤਤ੍ਵੰ ਵੇਦਿਚ੍ਛੰ ਕਦਰਿਯੰ ਕਟੁਕਵੁਕਤਾ ਅਗ੍ਗ੍ਹਹਿਤਤ੍ਵੰ ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿ “ਅਵਦਵਤਾ”।

(ਗ) ਕੋਸਜਜੰ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਕੋਸਜਜੰ? ਕਾਯਦੁਚ੍ਥਰਿਤੇ ਵਾ ਵਚੀਦੁਚ੍ਥਰਿਤੇ ਵਾ ਮਨੋਦੁਚ੍ਥਰਿਤੇ ਵਾ ਪਥੁਸੁ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਵੇਸਸਗ੍ਗੋ, ਵੇਸਸਗ੍ਗਾਨੁਪਪਦਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮਮਾਨੰ, ਭਾਵਨਾਯ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਥਕਿਰਿਯਤਾ ਅਸਾਤਚ੍ਥਕਿਰਿਯਤਾ ਅਨਟ੍ਟਿਤਕਿਰਿਯਤਾ ਓਲੀਨਵੁਤ੍ਤਿਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤੁਛਨ੍ਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤੁਧੁਰਤਾ ਅਨਾਸੇਵਨਾ ਅਭਾਵਨਾ ਅਬਹੁਲੀਕਮਮੰ ਅਨਧਿਟ੍ਠਾਨੰ ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਪਮਾਦੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਿ “ਕੋਸਜਜੰ”।

(੩੨. ਕ) ਉਦਧਚੁੰ

੯੩੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਉਦਧਚੁੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਉਦਧਚੁੰ ਅਵੂਪਸਮੇ ਚੇਤਸੇ ਵਕਿਖੇਪੇ ਭਵਨੁਤ੍ਤੁ ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਿ “ਉਦਧਚੁੰ”।

(ਖ) ਅਸੰਵਰੋ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੋ ਅਸੰਵਰੋ? ਇਥੇਕਚ੍ਥੋ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਗ੍ਗਾਹੀ ਹੇਤਿ ਅਨੁਬਯਵਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਯਤ੍ਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨੰ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਨਿਯੰ ਅਸੰਵੁਤੰ ਵਹਿਰਨੁੰ ਅਭਿਜਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯਜੁੰ, ਤਸ੍ਸ ਸੰਵਰਾਯ ਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਰਕ੍ਖਤਿ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਨਿਯੰ, ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਨਿਯੇ ਨ ਸੰਵਰੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੇਤੇਨ ਸਦ੍ਧੁੰ ਸੁਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਘਾਨੇਨ ਗਨ੍ਧੰ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਰਸੰ ਸਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਕਾਯੇਨ ਫੇਟ੍ਥਬੰ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਮਨਸਾ ਧਮਮੰ ਵੇਵਵਾਯ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਗ੍ਗਾਹੀ ਹੇਤਿ ਅਨੁਬਯਵਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਯਤ੍ਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨੰ ਮਨਿਨ੍ਨਿਯੰ ਅਸੰਵੁਤੰ ਵਹਿਰਨੁੰ ਅਭਿਜਞਾਦੇਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯਜੁੰ, ਤਸ੍ਸ ਸੰਵਰਾਯ ਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਰਕ੍ਖਤਿ ਮਨਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਨਿਯੇ ਨ ਸੰਵਰੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿ “ਅਸੰਵਰੋ”।

(ਗ) ਦੁਸਸੀਲਜੰ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਦੁਸਸੀਲਜੰ? ਕਾਯਿਕੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਵਾਚਸਿਕੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਥਿ “ਦੁਸਸੀਲਜੰ”।

(੩੩. ਕ) ਅਰਿਯਾਨੰ ਅਦਸ੍ਸਨਕਮਜਤਾ

੯੩੪. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਰਿਯਾਨੰ ਅਦਸ੍ਸਨਕਮਜਤਾ? ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੋ ਅਰਿਯਾ? ਅਰਿਯਾ ਵੁਚ੍ਥਿਨ੍ਨਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਚ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾ ਚ। ਯਾ ਇਮੇਸੰ ਅਰਿਯਾਨੰ ਅਦਸ੍ਸਨਕਮਜਤਾ ਅਦਫੁਕਮਜਤਾ ਅਸਮੇਤੁਕਮਜਤਾ ਅਸਮਾਗਨੁਕਮਜਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਥਿ “ਅਰਿਯਾਨੰ ਅਦਸ੍ਸਨਕਮਜਤਾ”।

(ਖ) ਸਦ੍ਧਮਮੰ ਅਸੇਤੁਕਮਜਤਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੰ ਅਸੋਤੁਕਮਜਤਾ? ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇ? ਚਤੁਰੇ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਤੁਰੇ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਯਾਨਾ, ਚਤੁਰੇ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ, ਪਵਿਤ੍ਠਿਯਾਨਿ, ਪਥੁ ਬਲਾਨਿ, ਸਤੁ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ, ਅਰਿਯੇ ਅਟ੍ਠੰਗਿਕੇ ਮਗ੍ਧੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇ”। ਯਾ ਇਮਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਸੋਤੁਕਮਜਤਾ ਅਸਵਨਕਮਜਤਾ ਅਨੁਗ੍ਰਹੇਤੁਕਮਜਤਾ ਅਧਾਰੇਤੁਕਮਜਤਾ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੰ ਅਸੋਤੁਕਮਜਤਾ”।

(ਗ) ਉਪਾਰਮ੍ਭਚਿਤੁਤਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਉਪਾਰਮ੍ਭਚਿਤੁਤਾ? ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਉਪਾਰਮ੍ਭੇ? ਯੇ ਉਪਾਰਮ੍ਭੇ ਅਨੁਪਾਰਮ੍ਭੇ ਉਪਾਰਮ੍ਭਨਾ ਅਨੁਪਾਰਮ੍ਭਨਾ ਅਨੁਪਾਰਮ੍ਭਿਤਤੁੰ ਉਵ੍ਵਾ ਅਵ੍ਵਾ ਪਰਿਭਵੇ ਰਨ੍ਧਗਵੇਸਿਤਾ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਉਪਾਰਮ੍ਭਚਿਤੁਤਾ”।

(੩੪. ਕ) ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਚੁੰ

੯੩੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਚੁੰ? ਯਾ ਅਸ੍ਸਤਿ ਅਨਨੁਸ੍ਸਤਿ ਅਪ੍ਪਟਿਸ੍ਸਤਿ ਅਸ੍ਸਤਿ ਅਸ੍ਸਰਣਤਾ ਅਧਾਰਣਤਾ ਪਿਲਾਪਨਤਾ ਸਮ੍ਮੁਸਨਤਾ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਚੁੰ”।

(ਖ) ਅਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵਣੰ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਅਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵਣੰ? ਯੰ ਅਵ੍ਵਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ ...ਪੇ... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਸਮ੍ਪਜਵ੍ਵਣੰ”।

(ਗ) ਚੇਤਸੇ ਵਿਕ੍ਖੇਪੇ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਚੇਤਸੇ ਵਿਕ੍ਖੇਪੇ? ਯੰ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਚੁੰ ਅਵੂਪਸਮੇ ਚੇਤਸੇ ਵਿਕ੍ਖੇਪੇ ਭਨੁਤੁੰ ਚਿਤੁਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਚੇਤਸੇ ਵਿਕ੍ਖੇਪੇ”।

(੩੫. ਕ) ਅਯੋਨਿਸੇ ਮਨਸਿਕਾਰੇ

੯੩੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਯੋਨਿਸੇ ਮਨਸਿਕਾਰੇ? ਅਨਿਚੁੰ “ਨਿਚੁੰ”ਨਿ ਅਯੋਨਿਸੇ ਮਨਸਿਕਾਰੇ, ਦੁਕ੍ਖੇ “ਸੁਖ”ਨਿ ਅਯੋਨਿਸੇ ਮਨਸਿਕਾਰੇ, ਅਨਤੁਨਿ “ਅਤੁ”ਤਿ ਅਯੋਨਿਸੇ ਮਨਸਿਕਾਰੇ, ਅਸੁਭੇ “ਸੁਭ”ਨਿ ਅਯੋਨਿਸੇ ਮਨਸਿਕਾਰੇ, ਸਚੁਵਿਪ੍ਪਟਿਕੁਲੇਨ ਵਾ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਆਵਟ੍ਠਨਾ ਅਨਾਵਟ੍ਠਨਾ ਆਭੇਗੇ ਸਮਨ੍ਨਾਹਾਰੇ ਮਨਸਿਕਾਰੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਅਯੋਨਿਸੇ ਮਨਸਿਕਾਰੇ”।

(ਖ) ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਧਸੇਵਨਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਧਸੇਵਨਾ? ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਧੇ? ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਚਾ, ਮਿਚ੍ਛਾਕਮ੍ਮਨ੍ਠੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਯਾਮੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਤਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਮਾਧਿ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਧੇ”। ਯਾ ਇਮਸ੍ਸ ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਧਸ੍ਸ ਸੇਵਨਾ ਨਿਸੇਵਨਾ ਸੰਸੇਵਨਾ ਭਜਨਾ ਸਮ੍ਭਜਨਾ ਭਤਿਤੁ ਸਮ੍ਭਤਿਤੁ ਤੰਸਮ੍ਪਵਕ੍ਕਤਾ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਧਸੇਵਨਾ”।

(ਗ) ਚੇਤਸੇ ਚ ਲੀਨਤੁੰ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਚੇਤਸੇ ਚ ਲੀਨਤੁੰ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ ਅਕਲਜਤਾ ਅਕ੍ਰਮਵਤਾ ਓਲੀਯਨਾ ਸਲ੍ਲੀਯਨਾ ਲੀਨੰ ਲੀਯਨਾ ਲੀਯਿਤਤੁੰ
ਥਿਨੰ ਥਿਯਨਾ ਥਿਯਿਤਤੁੰ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ – ਇਦੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਚੇਤਸੇ ਚ ਲੀਨਤੁੰ”।

ਤਿਕੰ।

੪. ਚਤੁਰਕਨਿਦ੍ਰੇਸ਼ੇ

(੧) ਚਤੁਰੇ ਆਸ਼ਾ

੯੩੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਚਤੁਰੇ ਆਸ਼ਾ? ਕਾਮਾਸ਼ਾ, ਭਵਾਸ਼ਾ, ਦਿਟ੍ਰਾਸ਼ਾ, ਅਵਿਜ੍ਯਾਸ਼ਾ।

(ਕ) ਕਾਮਾਸ਼ਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕਾਮਾਸ਼ਾ? ਯੇ ਕਾਮੇਸੁ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਰੇ ਕਾਮਰਾਗੇ ਕਾਮਨ੍ਰੀ ਕਾਮਤਨ੍ਰਾ ਕਾਮਸਿਨ੍ਰੇ ਕਾਮਪਰਿਲਾਹੇ ਕਾਮਮੁਚ੍ਛਾ
ਕਾਮਜ੍ਞੇਸਾਨੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਕਾਮਾਸ਼ਾ”।

(ਖ) ਭਵਾਸ਼ਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਭਵਾਸ਼ਾ? ਯੇ ਭਵੇਸੁ ਭਵਚ੍ਛਨ੍ਰੇ...ਪੇ... ਭਵਜ੍ਞੇਸਾਨੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਭਵਾਸ਼ਾ”।

(ਗ) ਦਿਟ੍ਰਾਸ਼ਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਦਿਟ੍ਰਾਸ਼ਾ? “ਸਸ੍ਰਤੇ ਲੋਕੇ”ਤਿ ਪ੍ਰਾ, “ਅਸ੍ਰਤੇ ਲੋਕੇ”ਤਿ ਪ੍ਰਾ, “ਅਨ੍ਰਾ ਲੋਕੇ”ਤਿ ਪ੍ਰਾ, “ਅਨ੍ਰਾ
ਲੋਕੇ”ਤਿ ਪ੍ਰਾ, “ਤੰ ਜੀਵੰ ਤੰ ਸਰੀਰੰ”ਨ੍ਰਿ ਪ੍ਰਾ, “ਅਵ੍ਰੰ ਜੀਵੰ ਅਵ੍ਰੰ ਸਰੀਰੰ”ਨ੍ਰਿ ਪ੍ਰਾ, “ਹੇਤਿ ਤਥਾਗਤੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ ਪ੍ਰਾ,
“ਨ ਹੇਤਿ ਤਥਾਗਤੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ ਪ੍ਰਾ, “ਹੇਤਿ ਚ ਨ ਚ ਹੇਤਿ ਤਥਾਗਤੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ ਪ੍ਰਾ, “ਨੇਵ ਹੇਤਿ ਨ ਨ ਹੇਤਿ ਤਥਾਗਤੇ
ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ ਪ੍ਰਾ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਰਿ ਦਿਟ੍ਰਿਗਤੰ...ਪੇ... ਪ੍ਰਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਰਾਹੇ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ “ਦਿਟ੍ਰਾਸ਼ਾ”। ਸਬ੍ਰਾਪਿ
ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਰਿ ਦਿਟ੍ਰਾਸ਼ਾ।

(ਘ) ਅਵਿਜ੍ਯਾਸ਼ਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਯਾਸ਼ਾ? ਦੁਕ੍ਖੇ ਅਵ੍ਰਾਣ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ ਅਵ੍ਰਾਣ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇ ਅਵ੍ਰਾਣ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ
ਪਟਿਪਦਾਯ ਅਵ੍ਰਾਣ, ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਰੇ ਅਵ੍ਰਾਣ, ਅਪਰਨ੍ਰੇ ਅਵ੍ਰਾਣ, ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਰਾਪਰਨ੍ਰੇ ਅਵ੍ਰਾਣ, ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਯਤਾ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਰੇਸੁ
ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਵ੍ਰਾਣ। ਯੰ ਏਵਰੂਪੰ ਅਵ੍ਰਾਣ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ... ਅਵਿਜ੍ਯਾਲਙ੍ਗੀ ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਪ੍ਰਚੁਤਿ
“ਅਵਿਜ੍ਯਾਸ਼ਾ”। ਇਮੇ ਚਤੁਰੇ ਆਸ਼ਾ।

(੨-੫) ਚਤੁਰੇ ਗਨ੍ਧਾਦੀ

੯੩੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਚਤੁਰੇ ਗਨ੍ਧਾ ...ਪੇ... ਚਤੁਰੇ ਓਘਾ...ਪੇ... ਚਤੁਰੇ ਯੋਗਾ...ਪੇ... ਚਤੁਰਿ ਉਪਾਦਾਨਾਨਿ? ਕਾਮੁਪਾਦਾਨੰ,
ਦਿਟ੍ਰਪਾਦਾਨੰ, ਸੀਲਬ੍ਰਤੁਪਾਦਾਨੰ, ਅਤ੍ਰੁਪਾਦਾਨੰ।

(ਕ) ਕਾਮੁਪਾਦਾਨੰ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮ ਕਾਮੁਪਾਦਾਨੰ? ਯੇ ਕਾਮੇਸੁ ਕਾਮਚਛਨ੍ਹੇ...ਪੇਂ... ਕਾਮਜ੍ਞੇਸਾਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਕਾਮੁਪਾਦਾਨੰ”।

(ਖ) ਦਿਟ੍ਵਪਾਦਾਨੰ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਦਿਟ੍ਵਪਾਦਾਨੰ? “ਨਤ੍ਤਿ ਦਿਨ੍ਨੰ, ਨਤ੍ਤਿ ਯਿਟ੍ਠੰ...ਪੇਂ... ਯੇ ਇਮਵੁ ਲੋਕੰ ਪਰਵੁ ਲੋਕੰ ਸਯੰ ਅਭਿਵੁਵਾ ਸਚਛਿਕਤ੍ਵਾ ਪਵੇਦੇਨੁ”ਤਿ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ...ਪੇਂ... ਵਪਿਰਿਯਾਸਗ੍ਧਾਹੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਦਿਟ੍ਵਪਾਦਾਨੰ”। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੀਲਬ੍ਥਤੁਪਾਦਾਨਵੁ ਅਤੁਵਾਦੁਪਾਦਾਨਵੁ ਸਬ੍ਥਾਪਿ ਮਿਚਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਵਪਾਦਾਨੰ।

(ਗ) ਸੀਲਬ੍ਥਤੁਪਾਦਾਨੰ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਸੀਲਬ੍ਥਤੁਪਾਦਾਨੰ? ਇਤੇ ਬਹਿਦਧਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹਮਣਾਨੰ ਸੀਲੇਨ ਸੁਦਧਿ ਵਤੇਨ ਸੁਦਧਿ ਸੀਲਬ੍ਥਤੇਨ ਸੁਦਧੀਤਿ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ...ਪੇਂ... ਵਪਿਰਿਯਾਸਗ੍ਧਾਹੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਸੀਲਬ੍ਥਤੁਪਾਦਾਨੰ”।

(ਘ) ਅਤੁਵਾਦੁਪਾਦਾਨੰ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੰ ਅਤੁਵਾਦੁਪਾਦਾਨੰ? ਇਧ ਅਸ੍ਸੁਤਵਾ ਪੁਬੁਜਜਨੇ ਅਰਿਯਾਨੰ ਅਦਸ੍ਸਾਵੀ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੇਵਿਦੇ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮੇ ਅਵਿਨੀਤੇ, ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨੰ ਅਦਸ੍ਸਾਵੀ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੇਵਿਦੇ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਧਮ੍ਮੇ ਅਵਿਨੀਤੇ – ਰੂਪੰ ਅਤੁਤੇ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ ਰੂਪਵਨੁ ਵਾ ਅਤੁਤਾਨੰ ਅਤੁਨਿ ਵਾ ਰੂਪੰ ਰੂਪਸ੍ਮਿੰ ਵਾ ਅਤੁਤਾਨੰ। ਵੇਦਨੰ...ਪੇਂ... ਸਵੁਵੰ...ਪੇਂ... ਸਕ੍ਖਾਰੇ...ਪੇਂ... ਵਿਵੁਵਾਣੰ ਅਤੁਤੇ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ ਵਿਵੁਵਾਣਵਨੁ ਵਾ ਅਤੁਤਾਨੰ ਅਤੁਨਿ ਵਾ ਵਿਵੁਵਾਣੰ ਵਿਵੁਵਾਣਸ੍ਮਿੰ ਵਾ ਅਤੁਤਾਨੰ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ...ਪੇਂ... ਵਪਿਰਿਯਾਸਗ੍ਧਾਹੇ – ਇਦੰ ਵੁਚੁਤਿ “ਅਤੁਵਾਦੁਪਾਦਾਨੰ”। ਇਮਾਨਿ ਚਤੁਾਰਿ ਉਪਾਦਾਨਾਨਿ।

(ਙ) ਚਤੁਾਰੇ ਤਣੁਪ੍ਪਾਦਾ

੯੩੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਚਤੁਾਰੇ ਤਣੁਪ੍ਪਾਦਾ? ਚੀਵਰਹੇਤੁ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੇ ਤਣੁ ਉਪ੍ਪਜਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜਜਤਿ, ਪਿਣਡਪਾਤਹੇਤੁ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੇ ਤਣੁ ਉਪ੍ਪਜਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜਜਤਿ, ਸੇਨਾਸਨਹੇਤੁ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੇ ਤਣੁ ਉਪ੍ਪਜਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜਜਤਿ, ਇਤਿਭਵਾਭਵਹੇਤੁ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੇ ਤਣੁ ਉਪ੍ਪਜਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜਜਤਿ – ਇਮੇ ਚਤੁਾਰੇ ਤਣੁਪ੍ਪਾਦਾ।

(ੜ) ਚਤੁਾਰਿ ਅਗਤਿਗਮਨਾਨਿ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਚਤੁਾਰਿ ਅਗਤਿਗਮਨਾਨਿ? ਛਨ੍ਹਾਗਤਿੰ ਗਚਛਤਿ, ਦੇਸਾਗਤਿੰ ਗਚਛਤਿ, ਮੇਹਾਗਤਿੰ ਗਚਛਤਿ, ਭਯਾਗਤਿੰ ਗਚਛਤਿ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਅਗਤਿ ਅਗਤਿਗਮਨੰ ਛਨ੍ਹਾਗਮਨੰ ਵਗ੍ਗਾਮਨੰ ਵਾਰਿਗਮਨੰ – ਇਮਾਨਿ ਚਤੁਾਰਿ ਅਗਤਿਗਮਨਾਨਿ।

(ੴ) ਚਤੁਾਰੇ ਵਪਿਰਿਯਾਸਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਚਤੁਾਰੇ ਵਪਿਰਿਯਾਸਾ? ਅਨਿਚ੍ਛੰ “ਨਿਚ੍ਛੰ”ਨਿ ਸਵੁਵਾਵਪਿਰਿਯਾਸੇ ਚਿਤੁਵਪਿਰਿਯਾਸੇ ਦਿਟ੍ਠਿਵਪਿਰਿਯਾਸੇ, ਦੁਕ੍ਖੇ “ਸੁਖੰ”ਨਿ ਸਵੁਵਾਵਪਿਰਿਯਾਸੇ ਚਿਤੁਵਪਿਰਿਯਾਸੇ ਦਿਟ੍ਠਿਵਪਿਰਿਯਾਸੇ, ਅਨਤੁਨਿ “ਅਤੁ”ਤਿ ਸਵੁਵਾਵਪਿਰਿਯਾਸੇ ਚਿਤੁਵਪਿਰਿਯਾਸੇ ਦਿਟ੍ਠਿਵਪਿਰਿਯਾਸੇ, ਅਸੁਭੇ “ਸੁਭੰ”ਨਿ ਸਵੁਵਾਵਪਿਰਿਯਾਸੇ ਚਿਤੁਵਪਿਰਿਯਾਸੇ ਦਿਟ੍ਠਿਵਪਿਰਿਯਾਸੇ – ਇਮੇ ਚਤੁਾਰੇ ਵਪਿਰਿਯਾਸਾ।

(ੵ) ਚਤੁਾਰੇ ਅਨਰਿਯਵੇਹਾਰਾ

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੇ ਚਤੁਰੇ ਅਨਰਿਯਕੋਹਾਰਾ? ਅਦਿਟ੍ਹੇ ਦਿਟ੍ਹਕਾਦਿਤਾ, ਅਸ੍ਰੁਤੇ ਸੁਤਕਾਦਿਤਾ, ਅਮੁਤੇ ਮੁਤਕਾਦਿਤਾ, ਅਕ੍ਰਿਵਾਤੇ ਕ੍ਰਿਵਾਤਕਾਦਿਤਾ – ਇਮੇ ਚਤੁਰੇ ਅਨਰਿਯਕੋਹਾਰਾ।

(੧੦) ਅਪਰੇਪਿ ਚਤੁਰੇ ਅਨਰਿਯਕੋਹਾਰਾ

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮੇ ਅਪਰੇਪਿ ਚਤੁਰੇ ਅਨਰਿਯਕੋਹਾਰਾ? ਦਿਟ੍ਹੇ ਅਦਿਟ੍ਹਕਾਦਿਤਾ, ਸੁਤੇ ਅਸ੍ਰੁਤਕਾਦਿਤਾ, ਮੁਤੇ ਅਮੁਤਕਾਦਿਤਾ, ਕ੍ਰਿਵਾਤੇ ਅਕ੍ਰਿਵਾਤਕਾਦਿਤਾ – ਇਮੇ ਚਤੁਰੇ ਅਨਰਿਯਕੋਹਾਰਾ।

(੧੧) ਚਤੁਰਿ ਦੁਚੁਰਿਤਾਨਿ

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾਨਿ ਚਤੁਰਿ ਦੁਚੁਰਿਤਾਨਿ? ਪਾਣਤਿਪਾਤੇ, ਅਦਿਨ੍ਹਾਦਾਨੰ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੇ, ਮੁਸਾਕਾਦੇ – ਇਮਾਨਿ ਚਤੁਰਿ ਦੁਚੁਰਿਤਾਨਿ।

(੧੨) ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤੁਰਿ ਦੁਚੁਰਿਤਾਨਿ

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤੁਰਿ ਦੁਚੁਰਿਤਾਨਿ? ਮੁਸਾਕਾਦੇ, ਪਿਸੁਣਾ ਕਾਚਾ, ਫਰੁਸਾ ਕਾਚਾ, ਸਮ੍ਫਪ੍ਪਲਾਪੇ – ਇਮਾਨਿ ਚਤੁਰਿ ਦੁਚੁਰਿਤਾਨਿ।

(੧੩) ਚਤੁਰਿ ਭਯਾਨਿ

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾਨਿ ਚਤੁਰਿ ਭਯਾਨਿ? ਜਾਤਿਭਯੰ, ਜਰਾਭਯੰ, ਬਯਾਧਿਭਯੰ, ਮਰਣਭਯੰ – ਇਮਾਨਿ ਚਤੁਰਿ ਭਯਾਨਿ।

(੧੪) ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤੁਰਿ ਭਯਾਨਿ

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤੁਰਿ ਭਯਾਨਿ? ਰਾਜਭਯੰ, ਚੋਰਭਯੰ, ਅਗ੍ਨਿਭਯੰ, ਉਦਕਭਯੰ – ਇਮਾਨਿ ਚਤੁਰਿ ਭਯਾਨਿ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤੁਰਿ ਭਯਾਨਿ? ਉਮਿਭਯੰ, ਕੁਮ੍ਭੀਲਭਯੰ [ਕੁਮ੍ਭੀਰਭਯੰ, ਕੁਮ੍ਭੀਲਭਯੰ (?) (ਕੁਮ੍ਭ + ਈਰ + ਅ = ਭਯ)], ਆਕਟ੍ਭਯੰ, ਸੁਸੁਕਾਭਯੰ – ਇਮਾਨਿ ਚਤੁਰਿ ਭਯਾਨਿ।

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤੁਰਿ ਭਯਾਨਿ? ਅਤ੍ਰਾਨੁਕਾਦਭਯੰ, ਪਰਾਨੁਕਾਦਭਯੰ, ਦਣ੍ਡਭਯੰ, ਦੁਗ੍ਧਤਿਭਯੰ – ਇਮਾਨਿ ਚਤੁਰਿ ਭਯਾਨਿ।

(੧੫) ਚਤਸ੍ਰਸੇ ਦਿਟ੍ਹਿਯੇ

ਤੜ੍ਹ ਕਤਮਾ ਚਤਸ੍ਰਸੇ ਦਿਟ੍ਹਿਯੇ? “ਸਯਕ੍ਕਤੰ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖ”ਨਿ ਸਚੁਤੇ ਥੇਤਤੇ ਦਿਟ੍ਹਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, “ਪਰਕ੍ਕਤੰ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖ”ਨਿ ਸਚੁਤੇ ਥੇਤਤੇ ਦਿਟ੍ਹਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, “ਸਯਕ੍ਕਤਵ੍ਥੁ ਪਰਕ੍ਕਤਵ੍ਥੁ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖ”ਨਿ ਸਚੁਤੇ ਥੇਤਤੇ ਦਿਟ੍ਹਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, “ਅਸਯਕ੍ਕਾਰੰ ਅਪਰਕ੍ਕਾਰੰ ਅਧਿਚੁਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖ”ਨਿ ਸਚੁਤੇ ਥੇਤਤੇ ਦਿਟ੍ਹਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ – ਇਮਾ ਚਤਸ੍ਰਸੇ ਦਿਟ੍ਹਿਯੇ।

ਚਤੁਕ੍ਕੰ।

(੧) ਪਵ੍ਹੇਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ

੯੪੦. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾਨਿ ਪਵ੍ਹੇਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ? ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿ, ਘਿਚਿਕਿਚਛਾ, ਸੀਲਬ੍ਥਤਪਰਾਮਾਸੇ, ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਠੇ, ਬਯਾਪਾਦੇ – ਇਮਾਨਿ ਪਵ੍ਹੇਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ।

(੨) ਪਵ੍ਹਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾਨਿ ਪਵ੍ਹਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ? ਰੂਪਰਾਗੇ, ਅਰੂਪਰਾਗੇ, ਮਾਨੇ, ਉਦ੍ਧਚੁੰ, ਅਵਿਜ੍ਯਾ – ਇਮਾਨਿ ਪਵ੍ਹਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ।

(੩) ਪਵ੍ਹ ਮਚ੍ਛਰਿਯਾਨਿ

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾਨਿ ਪਵ੍ਹ ਮਚ੍ਛਰਿਯਾਨਿ? ਆਵਾਸਮਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਕੁਲਮਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਲਾਭਮਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਵਣ੍ਣਮਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਧਮ੍ਮਮਚ੍ਛਰਿਯੰ – ਇਮਾਨਿ ਪਵ੍ਹ ਮਚ੍ਛਰਿਯਾਨਿ।

(੪) ਪਵ੍ਹ ਸਙ੍ਘਾ

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੇ ਪਵ੍ਹ ਸਙ੍ਘਾ? ਰਾਗਸਙ੍ਘੇ, ਦੇਸਸਙ੍ਘੇ, ਮੋਹਸਙ੍ਘੇ, ਮਾਨਸਙ੍ਘੇ, ਦਿਟ੍ਠਿਸਙ੍ਘੇ – ਇਮੇ ਪਵ੍ਹ ਸਙ੍ਘਾ।

(੫) ਪਵ੍ਹ ਸਲ੍ਲਾ

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੇ ਪਵ੍ਹ ਸਲ੍ਲਾ? ਰਾਗਸਲ੍ਲੰ, ਦੇਸਸਲ੍ਲੰ, ਮੋਹਸਲ੍ਲੰ, ਮਾਨਸਲ੍ਲੰ, ਦਿਟ੍ਠਿਸਲ੍ਲੰ – ਇਮੇ ਪਵ੍ਹ ਸਲ੍ਲਾ।

(੬) ਪਵ੍ਹ ਚੇਤੋਖਿਲਾ

੯੪੧. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੇ ਪਵ੍ਹ ਚੇਤੋਖਿਲਾ? ਸਤ੍ਤ੍ਵਰਿ ਕਕ੍ਖਤਿ ਘਿਚਿਕਿਚਛਤਿ ਨਾਧਿਮੁਚੁਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਸੀਦਤਿ, ਧਮ੍ਮੇ ਕਕ੍ਖਤਿ ਘਿਚਿਕਿਚਛਤਿ ਨਾਧਿਮੁਚੁਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਸੀਦਤਿ, ਸਕ੍ਖੇ ਕਕ੍ਖਤਿ ਘਿਚਿਕਿਚਛਤਿ ਨਾਧਿਮੁਚੁਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਸੀਦਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਕਕ੍ਖਤਿ ਘਿਚਿਕਿਚਛਤਿ ਨਾਧਿਮੁਚੁਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਸੀਦਤਿ, ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਸੁ ਕੁਪਿਤੇ ਹੇਤਿ ਅਨਤੁਮਨੇ ਆਹਤਚਿਤ੍ਥੇ ਖਿਲਜਾਤੇ – ਇਮੇ ਪਵ੍ਹ ਚੇਤੋਖਿਲਾ।

(੭) ਪਵ੍ਹ ਚੇਤਸੇ ਘਿਨਿਬਨ੍ਧਾ

ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੇ ਪਵ੍ਹ ਚੇਤਸੇ ਘਿਨਿਬਨ੍ਧਾ? ਕਾਮੇ ਅਵੀਤਰਾਗੇ ਹੇਤਿ ਅਵਿਗਤਚ੍ਛਨ੍ਠੇ ਅਵਿਗਤਪੇਮੇ ਅਵਿਗਤਪਿਪਾਸੇ ਅਵਿਗਤਪਰਿਲਾਹੇ ਅਵਿਗਤਤਣ੍ਹੇ; ਕਾਯੇ ਅਵੀਤਰਾਗੇ ਹੇਤਿ... ਰੂਪੇ ਅਵੀਤਰਾਗੇ ਹੇਤਿ... ਯਾਵਦਤ੍ਤੁੰ ਉਦਰਾਵਦੇਹਕੰ ਭਵ੍ਯਜਿਤ੍ਥਾ ਸੇਯਜਸੁਖੰ ਪਸ੍ਸਸੁਖੰ ਮਿਦ੍ਧਸੁਖੰ ਅਨੁਯੁਤ੍ਥੇ ਘਿਹਰਤਿ; ਅਵ੍ਵਤਰੰ ਦੇਵਨਿਕਾਯੰ ਪਣਿਯਾਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਰਤਿ – “ਇਮਿਨਾਹੰ ਸੀਲੇਨ ਵਾ ਵਤੇਨ ਵਾ ਤਪੇਨ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨ ਵਾ ਦੇਵੇ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ ਦੇਵਵ੍ਵਤਰੇ ਵਾ”ਤਿ – ਇਮੇ ਪਵ੍ਹ ਚੇਤਸੇਘਿਨਿਬਨ੍ਧਾ।

(੮) ਪਵ੍ਹ ਨੀਵਰਣਾਨਿ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਪਥੂ ਨੀਕਰਣਾਨਿ? ਕਾਮਚਛਨੁਨੀਕਰਣੰ, ਬਯਾਪਾਦਨੀਕਰਣੰ, ਬਿਨਮਿਦ੍ਧਨੀਕਰਣੰ, ਉਦ੍ਧਚੂਕ੍ਰਚੂਨੀਕਰਣੰ, ਖਿਚਿਕਿਚਛਾਨੀਕਰਣੰ – ਇਮਾਨਿ ਪਥੂ ਨੀਕਰਣਾਨਿ।

(੯) ਪਥੂ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਆਨਨੁਰਿਕਾਨਿ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਪਥੂ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਆਨਨੁਰਿਕਾਨਿ? ਮਾਤਾ ਜੀਵਿਤਾ ਕੋਰੋਪਿਤਾ ਹੇਤਿ, ਪਿਤਾ ਜੀਵਿਤਾ ਕੋਰੋਪਿਤੋ ਹੇਤਿ, ਅਰਹਨ੍ਹੋ ਜੀਵਿਤਾ ਕੋਰੋਪਿਤੋ ਹੇਤਿ, ਦੁਟ੍ਠੇਨ ਚਿਤ੍ਤੁਨ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਲੋਹਿਤ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤ ਹੇਤਿ, ਸਕ੍ਖੇ ਭਿਨ੍ਨੋ ਹੇਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਪਥੂ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਆਨਨੁਰਿਕਾਨਿ।

(੧੦) ਪਥੂ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਪਥੂ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ? “ਸਵ੍ਵਈ ਅਤ੍ਤਾ ਹੇਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਅਭਿਵਦਨ੍ਤਿ, “ਅਸਵ੍ਵਈ ਅਤ੍ਤਾ ਹੇਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਅਭਿਵਦਨ੍ਤਿ, “ਨੇਵਸਵ੍ਵਈਨਾਸਵ੍ਵਈ ਅਤ੍ਤਾ ਹੇਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਅਭਿਵਦਨ੍ਤਿ, ਸਤੋ ਕਾ ਪਨ ਸਤੁਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦੰ ਖਿਨਾਸੰ ਖਿਤਿਕੰ ਪਵ੍ਵਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਕਾ ਪਨੇਕੇ ਅਭਿਵਦਨ੍ਤਿ – ਇਮਾ ਪਥੂ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ।

(੧੧) ਪਥੂ ਕੇਰਾ

੯੪੨. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਥੂ ਕੇਰਾ? ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨੰ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚਛਾਚਾਰੋ, ਮੁਸਾਕਾਦੋ, ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ – ਇਮੇ ਪਥੂ ਕੇਰਾ।

(੧੨) ਪਥੂ ਬਯਸਨਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਥੂ ਬਯਸਨਾ? ਵਾਤਿਬਯਸਨੰ, ਭੋਗਬਯਸਨੰ, ਰੋਗਬਯਸਨੰ, ਸੀਲਬਯਸਨੰ, ਦਿਟ੍ਠਿਬਯਸਨੰ – ਇਮੇ ਪਥੂ ਬਯਸਨਾ।

(੧੩) ਪਥੂ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਆਦੀਨਕਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਥੂ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਆਦੀਨਕਾ? ਬਹੁਨੇ ਜਨਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਿਯੋ ਹੇਤਿ ਅਮਨਾਪੋ, ਕੇਰਬਹੁਲੋ ਚ ਹੇਤਿ, ਕਜ੍ਜਬਹੁਲੋ ਚ, ਸਮ੍ਮੂਲ੍ਲੋ ਕਾਲਕ੍ਕਰੋਤਿ, ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯੰ ਦੁਗ੍ਧਿਤੰ ਖਿਨਿਪਾਤੰ ਨਿਰਯੰ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ – ਇਮੇ ਪਥੂ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਆਦੀਨਕਾ।

(੧੪) ਪਥੂ ਭਯਾਨਿ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਪਥੂ ਭਯਾਨਿ? ਆਜੀਕਭਯੰ, ਅਸਿਲੋਕਭਯੰ, ਪਰਿਸਸਾਰਜ੍ਜਭਯੰ, ਮਰਣਭਯੰ, ਦੁਗ੍ਧਿਤਭਯੰ – ਇਮਾਨਿ ਪਥੂ ਭਯਾਨਿ।

(੧੫) ਪਥੂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਕਾਦਾ

੯੪੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਪਥੂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਕਾਦਾ?

(ਕ) ਇਧੇਕਚ੍ਥੇ ਸਮਣੇ ਕਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਕਾ ਏਵੰਕਾਦੀ ਹੇਤਿ ਏਵੰਦਿਟ੍ਠਿ [ਏਵੰਦਿਟ੍ਠਿ (ਸਯਾ*)] – “ਯਤੋ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਤਾ ਪਥੂਹਿ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਸਮਪ੍ਪਿਤੋ ਸਮਛ੍ਛੀਭੂਤੋ ਪਰਿਚਾਰੇਤਿ, ਏਤ੍ਤਾਕਤਾ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਤਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਪ੍ਪਤ੍ਥੋ ਹੇਤੀ”ਤਿ।

ਇਤ੍ਰੇਕੇ ਸਤੇ ਸਤੁਸ੍ਰ ਪਰਮਦਿਟ੍ਰਧਮਨਿਬ੍ਰਾਨ ਪਵ੍ਵਪੇਨ੍ਹਿ।

(ਖ) ਤਮਵ੍ਵੇ ਏਵਮਾਹ – “ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ, ਭੇ, ਏਸੇ ਅਤ੍ਰਾ ਯੰ ਤ੍ਰਵੰ ਵਦੇਸਿ ਨੇਸੇ ਨਤ੍ਰੀਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੇ ਚ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਰਧਮਨਿਬ੍ਰਾਨਪ੍ਪਤ੍ਰੇ ਹੇਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਰਸ ਹੇਤੁ? ਕਾਮਾ ਹਿ, ਭੇ, ਅਨਿਚ੍ਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵਪਿਰਿਣਾਮਧਮਮਾ। ਤੇਸੰ ਵਪਿਰਿਣਾਮਵ੍ਵਥਾਭਾਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਹਿ ਸੋਕਪਰਿਦੇਵਦੁਖਦੇਮਨਸ੍ਸੁਪਾਯਾਸਾ। ਯਤੇ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਵਪਿਵਿਚ੍ਯੇ ਕਾਮੇਹਿ... ਪੇ... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ, ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਰਧਮਨਿਬ੍ਰਾਨਪ੍ਪਤ੍ਰੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ। ਇਤ੍ਰੇਕੇ ਸਤੇ ਸਤੁਸ੍ਰ ਪਰਮਦਿਟ੍ਰਧਮਨਿਬ੍ਰਾਨ ਪਵ੍ਵਪੇਨ੍ਹਿ।

(ਗ) ਤਮਵ੍ਵੇ ਏਵਮਾਹ – “ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ, ਭੇ, ਏਸੇ ਅਤ੍ਰਾ ਯੰ ਤ੍ਰਵੰ ਵਦੇਸਿ। ਨੇਸੇ ਨਤ੍ਰੀਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੇ ਚ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਰਧਮਨਿਬ੍ਰਾਨਪ੍ਪਤ੍ਰੇ ਹੇਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਰਸ ਹੇਤੁ? ਯਦੇਵ ਤਤ੍ਰ ਵਤਿਕ੍ਕਿਤੰ ਵਚਿਰਿਤੰ ਏਤੇਨ ਏਤੰ ਓਲਾਰਿਕੰ ਅਕ੍ਖਾਯਤਿ। ਯਤੇ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਵਤਿਕ੍ਕਵਚਿਰਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ, ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਰਧਮਨਿਬ੍ਰਾਨਪ੍ਪਤ੍ਰੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ। ਇਤ੍ਰੇਕੇ ਸਤੇ ਸਤੁਸ੍ਰ ਪਰਮਦਿਟ੍ਰਧਮਨਿਬ੍ਰਾਨ ਪਵ੍ਵਪੇਨ੍ਹਿ।

(ਘ) ਤਮਵ੍ਵੇ ਏਵਮਾਹ – “ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ, ਭੇ, ਏਸੇ ਅਤ੍ਰਾ ਯੰ ਤ੍ਰਵੰ ਵਦੇਸਿ। ਨੇਸੇ ਨਤ੍ਰੀਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੇ ਚ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਰਧਮਨਿਬ੍ਰਾਨਪ੍ਪਤ੍ਰੇ ਹੇਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਰਸ ਹੇਤੁ? ਯਦੇਵ ਤਤ੍ਰ ਪੀਤਿਗਤੰ ਚੇਤਸੇ ਉਪਪਿਲਾਵਤਿ, ਏਤੇਨ ਏਤੰ ਓਲਾਰਿਕੰ ਅਕ੍ਖਾਯਤਿ। ਯਤੇ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਚਿਰਾਗਾ...ਪੇ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ, ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਰਧਮਨਿਬ੍ਰਾਨਪ੍ਪਤ੍ਰੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ। ਇਤ੍ਰੇਕੇ ਸਤੇ ਸਤੁਸ੍ਰ ਪਰਮਦਿਟ੍ਰਧਮਨਿਬ੍ਰਾਨ ਪਵ੍ਵਪੇਨ੍ਹਿ।

(ਙ) ਤਮਵ੍ਵੇ ਏਵਮਾਹ – “ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ, ਭੇ, ਏਸੇ ਅਤ੍ਰਾ ਯੰ ਤ੍ਰਵੰ ਵਦੇਸਿ। ਨੇਸੇ ਨਤ੍ਰੀਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੇ ਚ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਰਧਮਨਿਬ੍ਰਾਨਪ੍ਪਤ੍ਰੇ ਹੇਤਿ। ਤੰ ਕਿਸ੍ਰਸ ਹੇਤੁ? ਯਦੇਵ ਤਤ੍ਰ ਸੁਖਪੀਤਿ ਚੇਤਸੇ ਆਭੇਗੇ, ਏਤੇਨ ਏਤੰ ਓਲਾਰਿਕੰ ਅਕ੍ਖਾਯਤਿ। ਯਤੇ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਸੁਖਸ੍ਰ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਹਿਰਤਿ, ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਰਧਮਨਿਬ੍ਰਾਨਪ੍ਪਤ੍ਰੇ ਹੇਤੀ”ਤਿ। ਇਤ੍ਰੇਕੇ ਸਤੇ ਸਤੁਸ੍ਰ ਪਰਮਦਿਟ੍ਰਧਮਨਿਬ੍ਰਾਨ ਪਵ੍ਵਪੇਨ੍ਹਿ। ਇਮੇ ਪਥੁ ਦਿਟ੍ਰਧਮਨਿਬ੍ਰਾਨਵਾਦਾ।

ਪਥੁਕੰ।

੬. ਛਕ੍ਕਨਿਦ੍ਦੇਸੇ

(੧) ਛ ਵਪਿਵਾਦਮੂਲਾਨਿ

੯੪੪. ਤਤ੍ਰ ਕਤਮਾਨਿ ਛ ਵਪਿਵਾਦਮੂਲਾਨਿ? ਕੇਧੇ, ਮਕ੍ਖੇ, ਇਸ੍ਸਾ, ਸਾਠੇਯਜੰ, ਪਾਪਿਚ੍ਛਤਾ, ਸਨ੍ਹਿਟ੍ਰਿਪਰਾਮਾਸਿਤਾ – ਇਮਾਨਿ ਛ ਵਪਿਵਾਦਮੂਲਾਨਿ।

(੨) ਛ ਛਨ੍ਹਰਾਗਾ

ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੇ ਛ ਛਨ੍ਹਰਾਗਾ? ਛਨ੍ਹਰਾਗਾ ਗੇਹਸਿਤਾ ਧਮਮਾ। ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰੂਪੇਸੁ ਗੇਹਸਿਤੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੇ, ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਸਦ੍ਦੇਸੁ...ਪੇ... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਗਨ੍ਧੇਸੁ...ਪੇ... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰਸੇਸੁ...ਪੇ... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਬੇਸੁ...ਪੇ... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਗੇਹਸਿਤੇ ਰਾਗੇ ਸਾਰਾਗੇ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੇ – ਇਮੇ ਛ ਛਨ੍ਹਰਾਗਾ।

(੩) ਛ ਿਰੇਧਵਤੁਨਿ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਛ ਿਰੇਧਵਤੁਨਿ? ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰੂਪੇਸੁ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ ਆਘਾਤੇ ਪਟਿਘਾਤੇ ਚਣਡਿਕ੍ਰ ਅਸੁਰੇਪੇ ਅਨਤੁਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ, ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਸਦ੍ਰੇਸੁ...ਪੇ... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਗਨ੍ਧੇਸੁ...ਪੇ... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰਸੇਸੁ...ਪੇ... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਰੇਸੁ...ਪੇ... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ ਆਘਾਤੇ ਪਟਿਘਾਤੇ ਚਣਡਿਕ੍ਰ ਅਸੁਰੇਪੇ ਅਨਤੁਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਰਸ੍ਰ – ਇਮਾਨਿ ਛ ਿਰੇਧਵਤੁਨਿ।

(੪) ਛ ਤਣ੍ਹਾਕਾਯਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਛ ਤਣ੍ਹਾਕਾਯਾ? ਰੂਪਤਣ੍ਹਾ, ਸਦ੍ਰਤਣ੍ਹਾ, ਗਨ੍ਧਤਣ੍ਹਾ, ਰਸਤਣ੍ਹਾ, ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਰਤਣ੍ਹਾ, ਧਮ੍ਮਤਣ੍ਹਾ – ਇਮੇ ਛ ਤਣ੍ਹਾਕਾਯਾ।

(੫) ਛ ਅਗਾਰਵਾ

੯੪੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਛ ਅਗਾਰਵਾ? ਸਤ੍ਰੁਰਿ ਅਗਾਰਵੇ ਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਰੇ, ਧਮ੍ਮੇ ਅਗਾਰਵੇ ਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਰੇ, ਸਭ੍ਯੇ ਅਗਾਰਵੇ ਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਰੇ, ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਅਗਾਰਵੇ ਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਰੇ, ਅਪ੍ਪਮਾਦੇ ਅਗਾਰਵੇ ਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਰੇ, ਪਟਿਸਨ੍ਹਾਰੇ ਅਗਾਰਵੇ ਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਰੇ – ਇਮੇ ਛ ਅਗਾਰਵਾ।

(੬) ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਕਮ੍ਮਾਰਾਮਤਾ, ਭਸ੍ਸਾਰਾਮਤਾ, ਨਿਦ੍ਵਾਰਾਮਤਾ, ਸਭ੍ਯਿਕਾਰਾਮਤਾ, ਸੰਸਗ੍ਧਾਰਾਮਤਾ, ਪਪਞ੍ਧਾਰਾਮਤਾ – ਇਮੇ ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ।

(੭) ਅਪਰੇਪਿ ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ

੯੪੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਪਰੇਪਿ ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਕਮ੍ਮਾਰਾਮਤਾ, ਭਸ੍ਸਾਰਾਮਤਾ, ਨਿਦ੍ਵਾਰਾਮਤਾ, ਸਭ੍ਯਿਕਾਰਾਮਤਾ, ਦੇਵਚਸ੍ਸਤਾ, ਪਾਪਮਿਤ੍ਰਤਾ – ਇਮੇ ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ।

(੮) ਛ ਸੋਮਨਸ੍ਸੁਪਵਿਚਾਰਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਛ ਸੋਮਨਸ੍ਸੁਪਵਿਚਾਰਾ? ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਟ੍ਠਾਨਿਯੰ ਰੂਪੰ ਉਪਵਿਚਰਤਿ, ਸੇਤੇਨ ਸਦ੍ਰੰ ਸੁਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਘਾਨੇਨ ਗਨ੍ਧੰ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਜਿਵ੍ਯਾਯ ਰਸੰ ਸਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਕਾਯੇਨ ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਰੰ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਮਨਸਾ ਧਮ੍ਮੰ ਵਿਵ੍ਯਾਯ ਸੋਮਨਸ੍ਸਟ੍ਠਾਨਿਯੰ ਧਮ੍ਮੰ ਉਪਵਿਚਰਤਿ – ਇਮੇ ਛ ਸੋਮਨਸ੍ਸੁਪਵਿਚਾਰਾ।

(੯) ਛ ਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪਵਿਚਾਰਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਛ ਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪਵਿਚਾਰਾ? ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਟ੍ਠਾਨਿਯੰ ਰੂਪੰ ਉਪਵਿਚਰਤਿ, ਸੇਤੇਨ ਸਦ੍ਰੰ ਸੁਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਘਾਨੇਨ ਗਨ੍ਧੰ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਜਿਵ੍ਯਾਯ ਰਸੰ ਸਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਕਾਯੇਨ ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਰੰ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ... ਮਨਸਾ ਧਮ੍ਮੰ ਵਿਵ੍ਯਾਯ ਦੋਮਨਸ੍ਸਟ੍ਠਾਨਿਯੰ ਧਮ੍ਮੰ ਉਪਵਿਚਰਤਿ – ਇਮੇ ਛ ਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪਵਿਚਾਰਾ।

(੧੦) ਛ ਉਪੇਕ੍ਖੁਪਵਿਚਾਰਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਛ ਉਪੇਕ੍ਖਪਾਞਿਚਾਰਾ? ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੰ ਰੂਪੰ ਉਪਵਿਚਰਤਿ, ਸੇਤੇਨ ਸਦ੍ਧੁੰ ਸੁਤ੍ਥਾ... ਪੇ... ਘਾਨੇਨ ਗਨ੍ਧੰ ਘਾਯਿਤ੍ਥਾ...ਪੇ... ਜਿਵ੍ਯਾਯ ਰਸੰ ਸਾਯਿਤ੍ਥਾ...ਪੇ... ਕਾਯੇਨ ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਥੰ ਫੁਸਿਤ੍ਥਾ...ਪੇ... ਮਨਸਾ ਧਮ੍ਮੰ ਵਿਵ੍ਞਾਯ ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੰ ਧਮ੍ਮੰ ਉਪਵਿਚਰਤਿ – ਇਮੇ ਛ ਉਪੇਕ੍ਖਪਾਞਿਚਾਰਾ।

(੧੧) ਛ ਗੋਹਸਿਤਾਨਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ

੯੪੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਛ ਗੋਹਸਿਤਾਨਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ? ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰੂਪੇਸੁ ਗੋਹਸਿਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਸਦ੍ਧੇਸੁ...ਪੇ... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਗਨ੍ਧੇਸੁ...ਪੇ... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰਸੇਸੁ...ਪੇ... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਥੇਸੁ...ਪੇ... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਗੋਹਸਿਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਮਾਨਿ ਛ ਗੋਹਸਿਤਾਨਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ।

(੧੨) ਛ ਗੋਹਸਿਤਾਨਿ ਦੇਮਨਸ੍ਸਾਨਿ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਛ ਗੋਹਸਿਤਾਨਿ ਦੇਮਨਸ੍ਸਾਨਿ? ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰੂਪੇਸੁ ਗੋਹਸਿਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ, ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਸਦ੍ਧੇਸੁ...ਪੇ... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਗਨ੍ਧੇਸੁ...ਪੇ... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰਸੇਸੁ...ਪੇ... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਥੇਸੁ...ਪੇ... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਗੋਹਸਿਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਮਾਨਿ ਛ ਗੋਹਸਿਤਾਨਿ ਦੇਮਨਸ੍ਸਾਨਿ।

(੧੩) ਛ ਗੋਹਸਿਤਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਛ ਗੋਹਸਿਤਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ? ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਰੂਪੇਸੁ ਗੋਹਸਿਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਸਦ੍ਧੇਸੁ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਗਨ੍ਧੇਸੁ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਰਸੇਸੁ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਥੇਸੁ...ਪੇ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਗੋਹਸਿਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੇਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਮਾ ਛ ਗੋਹਸਿਤਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ।

(੧੪) ਛ ਦਿਟ੍ਠਿਯੇ

੯੪੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਛ ਦਿਟ੍ਠਿਯੇ? “ਅਤ੍ਠਿ ਮੇ ਅਤ੍ਠਾ”ਤਿ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਸਚ੍ਠਤੇ ਥੇਤਤੇ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, “ਨਤ੍ਠਿ ਮੇ ਅਤ੍ਠਾ”ਤਿ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਸਚ੍ਠਤੇ ਥੇਤਤੇ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, “ਅਤ੍ਠੁਨਾ ਵਾ ਅਤ੍ਠੁਨੰ ਸਵ੍ਯਾਨਾਮੀ”ਤਿ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਸਚ੍ਠਤੇ ਥੇਤਤੇ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, “ਅਤ੍ਠੁਨਾ ਵਾ ਅਨਤ੍ਠੁਨੰ ਸਵ੍ਯਾਨਾਮੀ”ਤਿ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਸਚ੍ਠਤੇ ਥੇਤਤੇ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, “ਅਨਤ੍ਠੁਨਾ ਵਾ ਅਤ੍ਠੁਨੰ ਸਵ੍ਯਾਨਾਮੀ”ਤਿ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਸਚ੍ਠਤੇ ਥੇਤਤੇ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ; ਅਥ ਵਾ ਪਨਸ੍ਸ ਏਵੰਦਿਟ੍ਠਿ ਹੇਤਿ – “ਸੇ ਮੇ ਅਯੰ ਅਤ੍ਠਾ ਵਦੇ ਵੇਦੇਯਯੇ ਤਤ੍ਠੁ ਤਤ੍ਠੁ ਦੀਘਰਤੁੰ ਕਲਯਾਣਪਾਪਕਾਨੰ ਕਮ੍ਮਾਨੰ ਵਪਿਪਾਕੰ ਪਚ੍ਠੁਭੇਤਿ। ਨ ਸੇ ਜਾਤੇ ਨਾਹੇਸਿ, ਨ ਸੇ ਜਾਤੇ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਿਚ੍ਛੇ ਧੁਵੇ ਸਸ੍ਸਤੇ ਅਵਪਿਪਰਿਣਾਮਧਮੇ”ਤਿ ਵਾ ਪਨਸ੍ਸ ਸਚ੍ਠਤੇ ਥੇਤਤੇ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਇਮਾ ਛ ਦਿਟ੍ਠਿਯੇ।

ਛਕ੍ਕੰ।

੭. ਸਤੁਕਨਿਦ੍ਧੇਸੇ

(੧) ਸਤ੍ਰਾਨੁਸਯਾ

੯੪੯. ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੇ ਸਤ੍ਰਾਨੁਸਯਾ? ਕਾਮਰਾਗਾਨੁਸਯੇ, ਪਟਿਯਾਨੁਸਯੇ, ਮਾਨਾਨੁਸਯੇ, ਦਿਟ੍ਰਾਨੁਸਯੇ, ਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਨੁਸਯੇ, ਭਵਰਾਗਾਨੁਸਯੇ, ਅਵਿਜ੍ਯਾਨੁਸਯੇ – ਇਮੇ ਸਤ੍ਰਾਨੁਸਯਾ।

(੨) ਸਤ੍ਰਾ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ

ਤਤ੍ਰ ਕਤਮਾਨਿ ਸਤ੍ਰਾ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ? ਕਾਮਰਾਗਸੰਯੋਜਨੰ, ਪਟਿਯਸੰਯੋਜਨੰ, ਮਾਨਸੰਯੋਜਨੰ, ਦਿਟ੍ਰਸੰਯੋਜਨੰ, ਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਸੰਯੋਜਨੰ, ਭਵਰਾਗਸੰਯੋਜਨੰ, ਅਵਿਜ੍ਯਾਸੰਯੋਜਨੰ – ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ਰਾ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ।

(੩) ਸਤ੍ਰਾ ਪਰਿਯੁਟ੍ਰਾਨਾਨਿ

ਤਤ੍ਰ ਕਤਮਾਨਿ ਸਤ੍ਰਾ ਪਰਿਯੁਟ੍ਰਾਨਾਨਿ? ਕਾਮਰਾਗਪਰਿਯੁਟ੍ਰਾਨੰ, ਪਟਿਯਪਰਿਯੁਟ੍ਰਾਨੰ, ਮਾਨਪਰਿਯੁਟ੍ਰਾਨੰ, ਦਿਟ੍ਰਪਰਿਯੁਟ੍ਰਾਨੰ, ਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਪਰਿਯੁਟ੍ਰਾਨੰ, ਭਵਰਾਗਪਰਿਯੁਟ੍ਰਾਨੰ, ਅਵਿਜ੍ਯਾਪਰਿਯੁਟ੍ਰਾਨੰ – ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ਰਾ ਪਰਿਯੁਟ੍ਰਾਨਾਨਿ।

(੪) ਸਤ੍ਰਾ ਅਸਦਧਮਮਾ

੯੫੦. ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੇ ਸਤ੍ਰਾ ਅਸਦਧਮਮਾ? ਅਸ੍ਸਦਧੇ ਹੇਤਿ, ਅਹਿਰਿਕੇ ਹੇਤਿ, ਅਨੇਤ੍ਰਪ੍ਪੀ ਹੇਤਿ, ਅਪ੍ਪਸ੍ਸੁਤੋ ਹੇਤਿ, ਰੁਸੀਤੋ ਹੇਤਿ, ਮੁਟ੍ਰਸ੍ਸਤੀ ਹੇਤਿ, ਦੁਪ੍ਪਵ੍ਵੇ ਹੇਤਿ – ਇਮੇ ਸਤ੍ਰਾ ਅਸਦਧਮਮਾ।

(੫) ਸਤ੍ਰਾ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ

ਤਤ੍ਰ ਕਤਮਾਨਿ ਸਤ੍ਰਾ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ? ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨੰ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋ, ਮੁਸਾਵਾਦੋ, ਪਿਸੁਣਾ ਵਾਚਾ, ਫਰੁਸਾ ਵਾਚਾ, ਸਮ੍ਫਪਪਲਾਪੇ – ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ਰਾ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ।

(੬) ਸਤ੍ਰਾ ਮਾਨਾ

ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੇ ਸਤ੍ਰਾ ਮਾਨਾ? ਮਾਨੇ, ਅਤਿਮਾਨੇ, ਮਾਨਾਤਿਮਾਨੇ, ਓਮਾਨੇ, ਅਧਿਮਾਨੇ, ਅਸ੍ਮਿਮਾਨੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਮਾਨੇ – ਇਮੇ ਸਤ੍ਰਾ ਮਾਨਾ।

(੭) ਸਤ੍ਰਾ ਦਿਟ੍ਰਿਯੇ

੯੫੧. (ਕ) ਤਤ੍ਰ ਕਤਮਾ ਸਤ੍ਰਾ ਦਿਟ੍ਰਿਯੇ? ਇਧੇਕਚ੍ਛੇ ਸਮਵੇ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹਮਵੇ ਵਾ ਏਵੰਵਾਦੀ ਹੇਤਿ ਏਵੰਦਿਟ੍ਰਿ – “ਯਤੇ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਰੂਪੀ ਚਾਤੁਮਹਾਭੂਤਿਕੇ [ਚਾਤੁਮਹਾਭੂਤਿਕੇ (ਸੀ॰ ਸਯਾ॰)] ਮਾਤਾਪੇਤ੍ਰਿਕਸਮ੍ਭਵੋ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਯਤਿ ਵੰਨਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਹੇਤਿ ਪਰੰ ਮਰਣਾ, ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਖੇ ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੇਤੀ”ਤਿ। ਇਤ੍ਰੇਕੇ ਸਤੇ ਸਤ੍ਰਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦੰ ਵੰਨਿਸ੍ਸੰ ਵੰਭਵੰ ਪਵ੍ਵਪੇਨ੍ਨਿ।

(ਖ) ਤਮਵ੍ਵੇ ਏਵਮਾਹ – “ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ, ਭੇ, ਏਸੇ ਅਤ੍ਰਾ ਯੰ ਤ੍ਰਵੰ ਵਦੇਸਿ। ‘ਨੇਸੇ ਨਤ੍ਰੀ’ਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੇ ਚ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੇਤਿ। ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ ਭੇ ਅਵ੍ਵੇ ਅਤ੍ਰਾ ਦਿਬ੍ਬੇ ਰੂਪੀ ਕਾਮਾਵਚਰੋ ਕਬਲੀਕਾਰਭਕ੍ਖੇ। ਤੰ ਤ੍ਰਵੰ ਨ ਜਾਨਾਸਿ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ। ਤਮਹੰ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਸੇ ਖੇ, ਭੇ, ਅਤ੍ਰਾ ਯਤੇ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਯਤਿ ਵੰਨਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਹੇਤਿ ਪਰੰ ਮਰਣਾ, ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੇਤੀ”ਤਿ। ਇਤ੍ਰੇਕੇ ਸਤੇ ਸਤ੍ਰਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦੰ ਵੰਨਿਸ੍ਸੰ ਵੰਭਵੰ ਪਵ੍ਵਪੇਨ੍ਨਿ।

(ਗ) ਤਮਵਵੇ ਏਕਮਾਹ – “ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ, ਭੇ, ਏਸੇ ਅਤ੍ਰਾ ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਵਦੇਸਿ। ‘ਨੇਸੇ ਨਤ੍ਰੀ’ਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੇ ਚ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਸਮ੍ਰਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੇਤਿ। ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ, ਭੇ, ਅਵਵੇ ਅਤ੍ਰਾ ਦਿਬ੍ਬੇ ਰੂਪੀ ਮਨੇਮਯੇ ਸਬ੍ਬਛ੍ਯਪਚ੍ਛੀ ਅਹੀਨਿਨ੍ਨਿਯੇ। ਤੰ ਤ੍ਵੰ ਨ ਜਾਨਾਸਿ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ। ਤਮਹੰ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਸੇ ਖੇ, ਭੇ, ਅਤ੍ਰਾ ਯਤੇ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਵੰਨਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਹੇਤਿ ਪਰੰ ਮਰਣਾ, ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਸਮ੍ਰਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੇਤੀ”ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੇ ਸਤੁਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦੰ ਵੰਨਿਸ੍ਸੰ ਵੰਭਵੰ ਪਵ੍ਵਪੇਨ੍ਨਿ।

(ਘ) ਤਮਵਵੇ ਏਕਮਾਹ – “ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ, ਭੇ, ਏਸੇ ਅਤ੍ਰਾ ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਵਦੇਸਿ। ‘ਨੇਸੇ ਨਤ੍ਰੀ’ਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੇ ਚ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਸਮ੍ਰਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੇਤਿ। ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ, ਭੇ, ਅਵਵੇ ਅਤ੍ਰਾ ਸਬ੍ਬਸੇ ਰੂਪਸਵਵਾਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਾ ਪਟਿਘਸਵਵਾਨੰ ਅਤ੍ਥੁਕ੍ਕਮਾ ਨਾਨਤੁਸਵਵਾਨੰ ਅਮਨਸਿਕਾਰਾ ਅਨਨ੍ਨੋ ਆਕਾਸੇਤਿ ਆਕਾਸਾਨਵ੍ਵਾਯਤਨੁਪਗੋ। ਤੰ ਤ੍ਵੰ ਨ ਜਾਨਾਸਿ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ। ਤਮਹੰ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਸੇ ਖੇ, ਭੇ, ਅਤ੍ਰਾ ਯਤੇ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਵੰਨਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਹੇਤਿ ਪਰੰ ਮਰਣਾ, ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਸਮ੍ਰਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੇਤੀ”ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੇ ਸਤੁਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦੰ ਵੰਨਿਸ੍ਸੰ ਵੰਭਵੰ ਪਵ੍ਵਪੇਨ੍ਨਿ।

(ਙ) ਤਮਵਵੇ ਏਕਮਾਹ – “ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ, ਭੇ, ਏਸੇ ਅਤ੍ਰਾ ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਵਦੇਸਿ। ‘ਨੇਸੇ ਨਤ੍ਰੀ’ਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੇ ਚ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਸਮ੍ਰਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੇਤਿ। ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ, ਭੇ, ਅਵਵੇ ਅਤ੍ਰਾ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਾਸਾਨਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਮ ਅਨਨ੍ਨੰ ਵੰਵਿਵਾਣਨ੍ਨਿ ਵੰਵਿਵਾਣਵ੍ਵਾਯਤਨੁਪਗੋ। ਤੰ ਤ੍ਵੰ ਨ ਜਾਨਾਸਿ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ। ਤਮਹੰ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਸੇ ਖੇ, ਭੇ, ਅਤ੍ਰਾ ਯਤੇ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਵੰਨਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਹੇਤਿ ਪਰੰ ਮਰਣਾ, ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਸਮ੍ਰਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੇਤੀ”ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੇ ਸਤੁਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦੰ ਵੰਨਿਸ੍ਸੰ ਵੰਭਵੰ ਪਵ੍ਵਪੇਨ੍ਨਿ।

(ਚ) ਤਮਵਵੇ ਏਕਮਾਹ – “ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ, ਭੇ, ਏਸੇ ਅਤ੍ਰਾ ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਵਦੇਸਿ। ‘ਨੇਸੇ ਨਤ੍ਰੀ’ਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੇ ਚ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਸਮ੍ਰਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੇਤਿ। ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ, ਭੇ, ਅਵਵੇ ਅਤ੍ਰਾ ਸਬ੍ਬਸੇ ਵੰਵਿਵਾਣਵ੍ਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਮ ਨਤ੍ਰਿ ਕਿਵ੍ਵੀਤਿ ਆਕਿਵ੍ਵਵਾਯਤਨੁਪਗੋ। ਤੰ ਤ੍ਵੰ ਨ ਜਾਨਾਸਿ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ। ਤਮਹੰ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਸੇ ਖੇ, ਭੇ, ਅਤ੍ਰਾ ਯਤੇ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਵੰਨਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਹੇਤਿ ਪਰੰ ਮਰਣਾ, ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਸਮ੍ਰਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੇਤੀ”ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੇ ਸਤੁਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦੰ ਵੰਨਿਸ੍ਸੰ ਵੰਭਵੰ ਪਵ੍ਵਪੇਨ੍ਨਿ।

(ਛ) ਤਮਵਵੇ ਏਕਮਾਹ – “ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ ਪਨ ਏਸੇ ਅਤ੍ਰਾ ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਵਦੇਸਿ। ‘ਨੇਸੇ ਨਤ੍ਰੀ’ਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੇ ਚ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਸਮ੍ਰਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੇਤਿ। ਅਤ੍ਰਿ ਖੇ, ਭੇ, ਅਵਵੇ ਅਤ੍ਰਾ ਸਬ੍ਬਸੇ ਆਕਿਵ੍ਵਵਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਮ ਨੇਵਸਵਵਾਨਾਸਵਵਾਯਤਨੁਪਗੋ। ਤੰ ਤ੍ਵੰ ਨ ਜਾਨਾਸਿ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ। ਤਮਹੰ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਸੇ ਖੇ, ਭੇ, ਅਤ੍ਰਾ ਯਤੇ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਵੰਨਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਹੇਤਿ ਪਰੰ ਮਰਣਾ, ਏਤ੍ਰਾਵਤਾ ਖੇ, ਭੇ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਰਾ ਸਮ੍ਰਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੇਤੀ”ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੇ ਸਤੁਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦੰ ਵੰਨਿਸ੍ਸੰ ਵੰਭਵੰ ਪਵ੍ਵਪੇਨ੍ਨਿ। ਇਮਾ ਸਤੁ ਦਿਟ੍ਠਿਯੇ।

ਸਤੁਕੰ।

੮. ਅਟੁਕਨਿਦ੍ਯੋਸੇ

(੧) ਅਟੁ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਠਨਿ

੯੫੨. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾਨਿ ਅਟੁ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਠਨਿ? ਲੋਭੋ, ਦੋਸੋ, ਮੋਹੋ, ਮਾਨੋ, ਦਿਟ੍ਠਿ, ਵੰਚਿਕਿਚ੍ਛਾ, ਥਿਨੰ, ਉਦ੍ਧਚ੍ਠੰ – ਇਮਾਨਿ ਅਟੁ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਠਨਿ।

(੨) ਅਟੁ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਠਨਿ

੯੫੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਅਟ੍ਰ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਤੁਨਿ?

(ਕ) ਇਥ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਮ੍ਮ ਕਾਤਬ੍ਬ ਹੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਹੇਤਿ – “ਕਮ੍ਮ ਖੇ ਮੇ ਕਾਤਬ੍ਬ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਕਮ੍ਮ ਖੇ ਪਨ ਮੇ ਕਰੇਨੁਸ੍ਸ ਕਾਯੇ ਕਿਲਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਹਨ੍ਹਾਹੰ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ”ਤਿ। ਸੇ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ; ਨ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤੁਸ੍ਸ ਪਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦੰ ਪਠਮੰ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਤੁ।

(ਖ) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਮ੍ਮ ਕਤ ਹੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਹੇਤਿ – “ਅਹੰ ਖੇ ਕਮ੍ਮ ਅਕਾਸਿੰ। ਕਮ੍ਮ ਖੇ ਪਨ ਮੇ ਕਰੇਨੁਸ੍ਸ ਕਾਯੇ ਕਿਲਨ੍ਹੇ। ਹਨ੍ਹਾਹੰ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ”ਤਿ। ਸੇ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ; ਨ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤੁਸ੍ਸ ਪਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦੰ ਦੁਤਿਯੰ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਤੁ।

(ਗ) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਮਗ੍ਘੇ ਗਨੁਬ੍ਬੇ ਹੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਹੇਤਿ – “ਮਗ੍ਘੇ ਖੇ ਮੇ ਗਨੁਬ੍ਬੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਮਗ੍ਘੇ ਖੇ ਪਨ ਮੇ ਗਚ੍ਛਨੁਸ੍ਸ ਕਾਯੇ ਕਿਲਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਹਨ੍ਹਾਹੰ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ”ਤਿ। ਸੇ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ; ਨ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤੁਸ੍ਸ ਪਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦੰ ਤਤਿਯੰ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਤੁ।

(ਘ) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਮਗ੍ਘੇ ਗਤੇ ਹੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਹੇਤਿ – “ਅਹੰ ਖੇ ਮਗ੍ਘੇ ਅਗਮਾਸਿੰ। ਮਗ੍ਘੇ ਖੇ ਪਨ ਮੇ ਗਚ੍ਛਨੁਸ੍ਸ ਕਾਯੇ ਕਿਲਨ੍ਹੇ। ਹਨ੍ਹਾਹੰ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ”ਤਿ। ਸੇ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ; ਨ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤੁਸ੍ਸ ਪਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦੰ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਤੁ।

(ਙ) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਾਮੰ ਵਾ ਨਿਗਮੰ ਵਾ ਪਿਣਡਾਯ ਚਰਨ੍ਹੇ ਨ ਲਭਤਿ ਲੂਖਸ੍ਸ ਵਾ ਪਣੀਤਸ੍ਸ ਵਾ ਭੇਜਨਸ੍ਸ ਯਾਵਦਤ੍ਥੁੰ ਪਾਰਿਪੂਰਿੰ। ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਹੇਤਿ – “ਅਹੰ ਖੇ ਗਾਮੰ ਵਾ ਨਿਗਮੰ ਵਾ ਪਿਣਡਾਯ ਚਰਨ੍ਹੇ ਨਾਲਤ੍ਥੁੰ ਲੂਖਸ੍ਸ ਵਾ ਪਣੀਤਸ੍ਸ ਵਾ ਭੇਜਨਸ੍ਸ ਯਾਵਦਤ੍ਥੁੰ ਪਾਰਿਪੂਰਿੰ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਕਾਯੇ ਕਿਲਨ੍ਹੇ ਅਕਮ੍ਮਵ੍ਵੇ। ਹਨ੍ਹਾਹੰ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ”ਤਿ। ਸੇ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ; ਨ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤੁਸ੍ਸ ਪਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦੰ ਪਞ੍ਚਮੰ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਤੁ।

(ਚ) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਾਮੰ ਵਾ ਨਿਗਮੰ ਵਾ ਪਿਣਡਾਯ ਚਰਨ੍ਹੇ ਲਭਤਿ ਲੂਖਸ੍ਸ ਵਾ ਪਣੀਤਸ੍ਸ ਵਾ ਭੇਜਨਸ੍ਸ ਯਾਵਦਤ੍ਥੁੰ ਪਾਰਿਪੂਰਿੰ। ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਹੇਤਿ – “ਅਹੰ ਖੇ ਗਾਮੰ ਵਾ ਨਿਗਮੰ ਵਾ ਪਿਣਡਾਯ ਚਰਨ੍ਹੇ ਅਲਤ੍ਥੁੰ ਲੂਖਸ੍ਸ ਵਾ ਪਣੀਤਸ੍ਸ ਵਾ ਭੇਜਨਸ੍ਸ ਯਾਵਦਤ੍ਥੁੰ ਪਾਰਿਪੂਰਿੰ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਕਾਯੇ ਕਿਲਨ੍ਹੇ ਅਕਮ੍ਮਵ੍ਵੇ ਮਾਸਾਚਿਤੰ ਮਵ੍ਵੇ। ਹਨ੍ਹਾਹੰ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ”ਤਿ। ਸੇ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ; ਨ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤੁਸ੍ਸ ਪਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦੰ ਛਟ੍ਠੰ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਤੁ।

(ਛ) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਹੇਤਿ ਅਪ੍ਪਮਤੁਕੇ ਆਬਾਧੇ। ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਹੇਤਿ – “ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਖੇ ਮੇ ਅਯੰ ਅਪ੍ਪਮਤੁਕੇ ਆਬਾਧੇ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਪ੍ਪੇ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ। ਹਨ੍ਹਾਹੰ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ”ਤਿ। ਸੇ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ; ਨ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤੁਸ੍ਸ ਪਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦੰ ਸਤੁਮੰ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਤੁ।

(ਜ) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੇ [ਗਿਲਾਨਵੁਟ੍ਠਿਤੇ (ਸਦ੍ਦੁਨੀਭਿ) ਅੰ ਨਿੰ ੬.੧੬ ਪਾਲਿਯਾ ਟੀਕਾ ਪਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬਾ] ਹੇਤਿ ਅਚਿਰਵੁਟ੍ਠਿਤੇ ਗੋਲਵ੍ਵਾ। ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਹੇਤਿ – “ਅਹੰ ਖੇ ਗਿਲਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੇ ਅਚਿਰਵੁਟ੍ਠਿਤੇ ਗੋਲਵ੍ਵਾ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਕਾਯੇ ਦੁਬ੍ਬਲੇ ਅਕਮ੍ਮਵ੍ਵੇ। ਹਨ੍ਹਾਹੰ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ”ਤਿ। ਸੇ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ; ਨ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤੁਸ੍ਸ ਪਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦੰ ਅਟ੍ਠਮੰ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਤੁ। ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਰ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਤੁਨਿ।

(੩) ਅਟ੍ਰਸੁ ਲੋਕਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਪਟਿਘਾਤੇ

੯੫੪. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੇਸੁ ਅਟ੍ਰਸੁ ਲੋਕਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਪਟਿਘਾਤੇ? ਲਾਭੇ ਸਾਰਾਗੋ, ਅਲਾਭੇ ਪਟਿਘਿਰੇਧੋ, ਯਸੇ ਸਾਰਾਗੋ, ਅਯਸੇ ਪਟਿਘਿਰੇਧੋ, ਪਸੰਸਾਯ ਸਾਰਾਗੋ, ਨਿਨ੍ਹਾਯ ਪਟਿਘਿਰੇਧੋ, ਸੁਖੇ ਸਾਰਾਗੋ, ਦੁਕ੍ਖੇ ਪਟਿਘਿਰੇਧੋ – ਇਮੇਸੁ ਅਟ੍ਰਸੁ ਲੋਕਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤੁਸ੍ਸ ਪਟਿਘਾਤੇ।

(੪) ਅਟ੍ਰਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ

੯੫੫. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੇ ਅਟ੍ਰ ਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ? ਅਦਿਟ੍ਰੇ ਦਿਟ੍ਰਵਾਦਿਤਾ, ਅਸ੍ਸੁਤੇ ਸੁਤਵਾਦਿਤਾ, ਅਮੁਤੇ ਮੁਤਵਾਦਿਤਾ, ਅਘਿਵ੍ਵਾਤੇ ਵ੍ਵਿਵ੍ਵਾਤਵਾਦਿਤਾ, ਦਿਟ੍ਰੇ ਅਦਿਟ੍ਰਵਾਦਿਤਾ, ਸੁਤੇ ਅਸ੍ਸੁਤਵਾਦਿਤਾ, ਮੁਤੇ ਅਮੁਤਵਾਦਿਤਾ, ਵ੍ਵਿਵ੍ਵਾਤੇ ਅਘਿਵ੍ਵਾਤਵਾਦਿਤਾ – ਇਮੇ ਅਟ੍ਰ ਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ।

(੫) ਅਟ੍ਰ ਮਿਚ੍ਛਤੁ

੯੫੬. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੇ ਅਟ੍ਰ ਮਿਚ੍ਛਤੁ? ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਰਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਚਾ, ਮਿਚ੍ਛਾਕਮ੍ਮਨ੍ਠੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਯਾਮੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਤਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਮਾਧਿ – ਇਮੇ ਅਟ੍ਰ ਮਿਚ੍ਛਤੁ।

(੬) ਅਟ੍ਰ ਪੁਰਿਸਦੇਸਾ

੯੫੭. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮੇ ਅਟ੍ਰ ਪੁਰਿਸਦੇਸਾ? (ਕ) ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਦੇਨ੍ਹਿ। ਸੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਦਿਯਮਾਨੇ [ਚੇਦਿਯਮਾਨੇ (ਸੀ° ਸਯਾ°) ਅ° ਨਿ° ੮.੧੪] “ਨ ਸਰਾਮਿ ਨ ਸਰਾਮੀ”ਤਿ ਅਸ੍ਸਤਿਯਾਵ ਨਿਬ੍ਬੇਠੇਤਿ। ਅਯੰ ਪਠਮੇ ਪੁਰਿਸਦੇਸੇ।

(ਖ) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਦੇਨ੍ਹਿ। ਸੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਦਿਯਮਾਨੇ ਚੇਦਕੰਯੇਵ ਪਟਿਪ੍ਫਰਤਿ – “ਕਿੰ ਨੁ ਖੇ ਤੁਯੰ ਬਾਲਸ੍ਸ ਅਬਯਤੁਸ੍ਸ ਭਣਿਤੇਨ! ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਨਾਮ ਮੰ ਭਣਿਤਬ੍ਬੰ ਮਵ੍ਵਸੀ”ਤਿ! ਅਯੰ ਦੁਤਿਯੇ ਪੁਰਿਸਦੇਸੇ।

(ਗ) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਦੇਨ੍ਹਿ। ਸੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਦਿਯਮਾਨੇ ਚੇਦਕੰਯੇਵ [ਚੇਦਕਸ੍ਸੇਵ (ਸਯਾ°) ਅ° ਨਿ° ੮.੧੪] ਪਚ੍ਚਾਰੇਪੇਤਿ – “ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਖੇਸਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮ ਆਪਤ੍ਤਿ ਆਪਨ੍ਠੇ। ਤ੍ਵੰ ਤਾਵ ਪਠਮੰ ਪਟਿਕਰੇਹੀ”ਤਿ। ਅਯੰ ਤਤਿਯੇ ਪੁਰਿਸਦੇਸੇ।

(ਘ) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਦੇਨ੍ਹਿ। ਸੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਦਿਯਮਾਨੇ ਅਵ੍ਵੇਨਾਵ੍ਵੰ ਪਟਿਚਰਤਿ, ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਕਥੰ ਅਪਨਾਮੇਤਿ, ਕੇਪਥੁ ਦੇਸਥੁ ਅਪ੍ਪਚੂਯਥੁ ਪਾਤੁਕਰੇਤਿ। ਅਯੰ ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਪੁਰਿਸਦੇਸੇ।

(ਙ) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਦੇਨ੍ਹਿ। ਸੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਦਿਯਮਾਨੇ ਸਕ੍ਯਮਜ੍ਞੇ ਬਾਹਾਵਿਕ੍ਖੇਪਕੰ ਭਣਤਿ। ਅਯੰ ਪਥ੍ਥਮੇ ਪੁਰਿਸਦੇਸੇ।

(ਚ) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਦੇਨ੍ਹਿ। ਸੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਦਿਯਮਾਨੇ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਯੰ, ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਚੇਦਕੰ, ਸਾਪਤ੍ਤਿਕੇਵ [ਆਪਤ੍ਤਿਕੇਵ (ਕ°) ਅ° ਨਿ° ੮.੧੪] ਯੇਨਕਾਮੰ ਪਕ੍ਕਮਤਿ। ਅਯੰ ਛਟ੍ਠੇ ਪੁਰਿਸਦੇਸੇ।

(ਛ) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਦੇਨ੍ਹਿ। ਸੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਦਿਯਮਾਨੇ “ਨੇਵਾਹੰ ਆਪਨ੍ਠੇਮ੍ਹਿ, ਨ ਪਨਾਹੰ ਅਨਾਪਨ੍ਠੇਮ੍ਹਿ”ਤਿ ਤੁਣੀਭੂਤੇ ਸਕ੍ਯੰ ਘਿਰੇਸੇਤਿ। ਅਯੰ ਸਤੁਮੇ ਪੁਰਿਸਦੇਸੇ।

(ਜ) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਭਿਕਖੁ ਭਿਕਖੁ ਆਪਤਿਯਾ ਚੇਦੇਨਿ। ਸੇ ਭਿਕਖੁ ਭਿਕਖੁਹਿ ਆਪਤਿਯਾ ਚੇਦਿਯਮਾਨੇ ਏਵਮਾਹ – “ਕਿੰ ਨੁ ਖੇ ਤੁਮੇ ਆਯਸਮਨੁ ਅਤਿਬਾਲੁ ਮਯਿ ਬਯਾਵਟਾ। ਇਦਾਨਾਹੰ ਸਿਕਖੰ ਪਚੁਕਖਾਯ ਹੀਨਾਯਾਵਤਿਸਸਾਮੀ”ਤਿ। ਸੇ ਸਿਕਖੰ ਪਚੁਕਖਾਯ ਹੀਨਾਯਾਵਤਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ – “ਇਦਾਨਿ ਖੇ ਤੁਮੇ ਆਯਸਮਨੁ ਅਤੁਮਨਾ ਹੇਥਾ”ਤਿ। ਅਯੰ ਅਟੁਮੇ ਪੁਰਿਸਦੇਸੇ। ਇਮੇ ਅਟੁ ਪੁਰਿਸਦੇਸਾ।

(੭) ਅਟੁ ਅਸਵਵੀਖਾਦਾ

੯੫੮. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਅਟੁ ਅਸਵਵੀਖਾਦਾ? “ਰੂਪੀ ਅਤੁਾ ਹੇਤਿ ਅਰੇਗੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ – ਅਸਵਵੀਤਿ ਨ ਪਵਵਪੇਨਿ; ਅਰੂਪੀ ਅਤੁਾ...ਪੇ... ਰੂਪੀ ਚ ਅਰੂਪੀ ਚ...ਪੇ... ਨੇਵਰੂਪੀਨਾਰੂਪੀ...ਪੇ... “ਅਨੁਖਾ ਅਤੁਾ ਹੇਤਿ ਅਰੇਗੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ – ਅਸਵਵੀਤਿ ਨ ਪਵਵਪੇਨਿ; “ਅਨਨੁਖਾ ਅਤੁਾ ਹੇਤਿ ਅਰੇਗੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ – ਅਸਵਵੀਤਿ ਨ ਪਵਵਪੇਨਿ; “ਅਨੁਖਾ ਚ ਅਨਨੁਖਾ ਚ ਅਤੁਾ ਹੇਤਿ ਅਰੇਗੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ – ਅਸਵਵੀਤਿ ਨ ਪਵਵਪੇਨਿ; “ਨੇਵਨੁਖਾ ਨਾਨਨੁਖਾ ਅਤੁਾ ਹੇਤਿ ਅਰੇਗੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ – ਅਸਵਵੀਤਿ ਨ ਪਵਵਪੇਨਿ। ਇਮੇ ਅਟੁ ਅਸਵਵੀਖਾਦਾ।

(੮) ਅਟੁ ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀਖਾਦਾ

੯੫੯. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮੇ ਅਟੁ ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀਖਾਦਾ? “ਰੂਪੀ ਅਤੁਾ ਹੇਤਿ ਅਰੇਗੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ – ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀਤਿ ਨ ਪਵਵਪੇਨਿ; “ਅਰੂਪੀ ਅਤੁਾ ਹੇਤਿ ਅਰੇਗੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ – ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀਤਿ ਨ ਪਵਵਪੇਨਿ; “ਰੂਪੀ ਚ ਅਰੂਪੀ ਚ ਅਤੁਾ ਹੇਤਿ ਅਰੇਗੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ – ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀਤਿ ਨ ਪਵਵਪੇਨਿ; “ਨੇਵਰੂਪੀਨਾਰੂਪੀ ਅਤੁਾ ਹੇਤਿ ਅਰੇਗੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ – ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀਤਿ ਨ ਪਵਵਪੇਨਿ; “ਅਨੁਖਾ ਅਤੁਾ ਹੇਤਿ ਅਰੇਗੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ – ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀਤਿ ਨ ਪਵਵਪੇਨਿ; “ਅਨਨੁਖਾ ਅਤੁਾ ਹੇਤਿ ਅਰੇਗੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ – ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀਤਿ ਨ ਪਵਵਪੇਨਿ; “ਅਨੁਖਾ ਚ ਅਨਨੁਖਾ ਚ ਅਤੁਾ ਹੇਤਿ ਅਰੇਗੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ – ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀਤਿ ਨ ਪਵਵਪੇਨਿ; “ਨੇਵਨੁਖਾ ਨਾਨਨੁਖਾ ਅਤੁਾ ਹੇਤਿ ਅਰੇਗੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾ”ਤਿ – ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀਤਿ ਨ ਪਵਵਪੇਨਿ। ਇਮੇ ਅਟੁ ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀਖਾਦਾ।

ਅਟੁਕੰ।

੯. ਨਵਕਨਿਦੇਸੇ

(੧) ਨਵ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੁਨਿ

੯੬੦. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾਨਿ ਨਵ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੁਨਿ? “ਅਨਤ੍ਥੁ ਮੇ ਅਚਰੀ”ਤਿ ਆਘਾਤੇ ਜਾਯਤਿ ; “ਅਨਤ੍ਥੁ ਮੇ ਚਰਤੀ”ਤਿ ਆਘਾਤੇ ਜਾਯਤਿ; “ਅਨਤ੍ਥੁ ਮੇ ਚਰਿਸਸਤੀ”ਤਿ ਆਘਾਤੇ ਜਾਯਤਿ; “ਪਿਯਸਸ ਮੇ ਮਨਾਪਸਸ ਅਨਤ੍ਥੁ ਅਚਰਿ”...ਪੇ... ਅਨਤ੍ਥੁ ਚਰਤਿ...ਪੇ... ਅਨਤ੍ਥੁ ਚਰਿਸਸਤੀਤਿ ਆਘਾਤੇ ਜਾਯਤਿ; ਅਪ੍ਪਿਯਸਸ ਮੇ ਅਮਨਾਪਸਸ ਅਤ੍ਥੁ ਅਚਰਿ...ਪੇ... ਅਤ੍ਥੁ ਚਰਤਿ...ਪੇ... ਅਤ੍ਥੁ ਚਰਿਸਸਤੀਤਿ ਆਘਾਤੇ ਜਾਯਤਿ। ਇਮਾਨਿ ਨਵ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੁਨਿ।

(੨) ਨਵ ਪੁਰਿਸਮਲਾਨਿ

੯੬੧. ਤਤ੍ਥੁ ਕਤਮਾਨਿ ਨਵ ਪੁਰਿਸਮਲਾਨਿ? ਕੇਧੇ, ਮਕਖੇ, ਇਸਸਾ, ਮਚਛਰਿਯੰ, ਮਾਯਾ, ਸਾਠੇਯਯੰ, ਮੁਸਾਵਾਦੇ, ਪਾਪਿਚਛਤਾ, ਮਿਚਛਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਮਾਨਿ ਨਵ ਪੁਰਿਸਮਲਾਨਿ।

(੩) ਨਵਵਿਧਾ ਮਾਨਾ

੯੬੨. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਨਵਵਿਧਾ ਮਾਨਾ? “ਸੇਯਜਸ੍ਰ ਸੇਯਯੋਹਮਸ੍ਰਮੀ”ਤਿ ਮਾਨੇ, “ਸੇਯਜਸ੍ਰ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਰਮੀ”ਤਿ ਮਾਨੇ, “ਸੇਯਜਸ੍ਰ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਰਮੀ”ਤਿ ਮਾਨੇ, “ਸਦਿਸਸ੍ਰ ਸੇਯਯੋਹਮਸ੍ਰਮੀ”ਤਿ ਮਾਨੇ, “ਸਦਿਸਸ੍ਰ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਰਮੀ”ਤਿ ਮਾਨੇ, “ਸਦਿਸਸ੍ਰ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਰਮੀ”ਤਿ ਮਾਨੇ, “ਹੀਨਸ੍ਰ ਸੇਯਯੋਹਮਸ੍ਰਮੀ”ਤਿ ਮਾਨੇ, “ਹੀਨਸ੍ਰ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਰਮੀ”ਤਿ ਮਾਨੇ, “ਹੀਨਸ੍ਰ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਰਮੀ”ਤਿ ਮਾਨੇ – ਇਮੇ ਨਵਵਿਧਾ ਮਾਨਾ।

(੪) ਨਵ ਤਵ੍ਹਾਮੂਲਕਾ ਧਮ੍ਮਾ

੯੬੩. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਨਵ ਤਵ੍ਹਾਮੂਲਕਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਤਵ੍ਹੰ ਪਟਿਚੂ ਪਰਿਯੋਸਨਾ, ਪਰਿਯੋਸਨੰ ਪਟਿਚੂ ਲਾਭੇ, ਲਾਭੰ ਪਟਿਚੂ ਵੰਨਿਚਛਯੇ, ਵੰਨਿਚਛਯੰ ਪਟਿਚੂ ਛਨ੍ਹਰਾਗੇ, ਛਨ੍ਹਰਾਗੰ ਪਟਿਚੂ ਅਜ੍ਞੋਸਾਨੰ, ਅਜ੍ਞੋਸਾਨੰ ਪਟਿਚੂ ਪਰਿਗ੍ਰਹੇ, ਪਰਿਗ੍ਰਹੰ ਪਟਿਚੂ ਮਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਮਚ੍ਛਰਿਯੰ ਪਟਿਚੂ ਆਰਕਖੇ, ਆਰਕਖਾਧਿਕਰਣੰ ਦਣ੍ਡਾਦਾਨ-ਸਤ੍ਠਾਦਾਨ-ਕਲਹ-ਵੰਗ੍ਰਹਵਿਵਾਦ-ਤੁਵੰਤੁਵੰ-ਪੇਸੁਵਵ-ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਅਨੇਕੇ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮਭਵੰਤਿ – ਇਮੇ ਨਵ ਤਵ੍ਹਾਮੂਲਕਾ ਧਮ੍ਮਾ।

(੫) ਨਵ ਇਵ੍ਹਜਿਤਾਨਿ

੯੬੪. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਨਵ ਇਵ੍ਹਜਿਤਾਨਿ? “ਅਸ੍ਰਮੀ”ਤਿ ਇਵ੍ਹਜਿਤਮੇਤੰ, “ਅਹਮਸ੍ਰਮੀ”ਤਿ ਇਵ੍ਹਜਿਤਮੇਤੰ, “ਅਯਮਹਮਸ੍ਰਮੀ”ਤਿ ਇਵ੍ਹਜਿਤਮੇਤੰ “ਭਵਿਸ੍ਰ”ਨ੍ਹਿ ਇਵ੍ਹਜਿਤਮੇਤੰ, “ਰੂਪੀ ਭਵਿਸ੍ਰ”ਨ੍ਹਿ ਇਵ੍ਹਜਿਤਮੇਤੰ, “ਅਰੂਪੀ ਭਵਿਸ੍ਰ”ਨ੍ਹਿ ਇਵ੍ਹਜਿਤਮੇਤੰ, “ਸਵਵੀ ਭਵਿਸ੍ਰ”ਨ੍ਹਿ ਇਵ੍ਹਜਿਤਮੇਤੰ, “ਅਸਵਵੀ ਭਵਿਸ੍ਰ”ਨ੍ਹਿ ਇਵ੍ਹਜਿਤਮੇਤੰ, “ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀ ਭਵਿਸ੍ਰ”ਨ੍ਹਿ ਇਵ੍ਹਜਿਤਮੇਤੰ – ਇਮਾਨਿ ਨਵ ਇਵ੍ਹਜਿਤਾਨਿ।

(੬-੮) ਨਵ ਮਵ੍ਹਵਿਤਾਦੀਨਿ

੯੬੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਨਵ ਮਵ੍ਹਵਿਤਾਨਿ... ਨਵ ਫਨ੍ਹਿਤਾਨਿ... ਨਵ ਪਪਛਿਤਾਨਿ... ਨਵ ਸਕ੍ਖਤਾਨਿ? “ਅਸ੍ਰਮੀ”ਤਿ ਸਕ੍ਖਤਮੇਤੰ, “ਅਹਮਸ੍ਰਮੀ”ਤਿ ਸਕ੍ਖਤਮੇਤੰ, “ਅਯਮਹਮਸ੍ਰਮੀ”ਤਿ ਸਕ੍ਖਤਮੇਤੰ, “ਭਵਿਸ੍ਰ”ਨ੍ਹਿ ਸਕ੍ਖਤਮੇਤੰ, “ਰੂਪੀ ਭਵਿਸ੍ਰ”ਨ੍ਹਿ ਸਕ੍ਖਤਮੇਤੰ, “ਅਰੂਪੀ ਭਵਿਸ੍ਰ”ਨ੍ਹਿ ਸਕ੍ਖਤਮੇਤੰ, “ਸਵਵੀ ਭਵਿਸ੍ਰ”ਨ੍ਹਿ ਸਕ੍ਖਤਮੇਤੰ, “ਅਸਵਵੀ ਭਵਿਸ੍ਰ”ਨ੍ਹਿ ਸਕ੍ਖਤਮੇਤੰ, “ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀ ਭਵਿਸ੍ਰ”ਨ੍ਹਿ ਸਕ੍ਖਤਮੇਤੰ – ਇਮਾਨਿ ਨਵ ਸਕ੍ਖਤਾਨਿ।

ਨਵਕੰ।

੧੦. ਦਸਕਨਿਦ੍ਰੁਸੇ

(੧) ਦਸ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਠੁਨਿ

੯੬੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਦਸ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਠੁਨਿ? ਲੋਭੇ, ਦੋਸੇ, ਮੋਹੇ, ਮਾਨੇ, ਦਿਟ੍ਠਿ, ਵੰਚਿਕਿਚਛਾ, ਥਿਨੰ, ਉਦਧਚ੍ਠੁ, ਅਹਿਰਿਕੰ, ਅਨੇਤੁਪਪੰ – ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਠੁਨਿ।

(੨) ਦਸ ਆਘਾਤਵਤ੍ਠੁਨਿ

੯੬੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਦਸ ਆਘਾਤਵਤ੍ਠੁਨਿ? “ਅਨਤ੍ਠੁੰ ਮੇ ਅਚਰੀ”ਤਿ ਆਘਾਤੇ ਜਾਯਤਿ, “ਅਨਤ੍ਠੁੰ ਮੇ ਚਰਤੀ”ਤਿ ਆਘਾਤੇ ਜਾਯਤਿ, “ਅਨਤ੍ਠੁੰ ਮੇ ਚਰਿਸ੍ਰਸਤੀ”ਤਿ ਆਘਾਤੇ ਜਾਯਤਿ, “ਪਿਯਸ੍ਰ ਮੇ ਮਨਾਪਸ੍ਰ ਅਨਤ੍ਠੁੰ ਅਚਰਿ”...ਪੇ... ਅਨਤ੍ਠੁੰ ਚਰਤਿ...ਪੇ...

ਅਨਤ੍ਰ ਚਰਿਸ੍ਰਸਤੀਤਿ ਆਖਾਤੇ ਜਾਯਤਿ, ਅਪ੍ਪਿਯਸ੍ਰਸ ਮੇ ਅਮਨਾਪਸ੍ਰਸ ਅਤ੍ਰ ਅਚਰਿ...ਪੇਂ... ਅਤ੍ਰ ਚਰਤਿ...ਪੇਂ... ਅਤ੍ਰ ਚਰਿਸ੍ਰਸਤੀਤਿ ਆਖਾਤੇ ਜਾਯਤਿ, ਅਟ੍ਰਾਨੇ ਵਾ ਪਨ ਆਖਾਤੇ ਜਾਯਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਆਖਾਤਵਤ੍ਰੁਨਿ।

(੩) ਦਸ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਪਥਾ

੯੬੮. ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੇ ਦਸ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਪਥਾ? ਪਾਣਤਿਪਾਤੇ, ਅਦਿਨ੍ਰਾਦਾਨੰ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੇ, ਮੁਸਾਵਾਦੇ, ਪਿਸੁਣਾ ਵਾਚਾ, ਫਰੁਸਾ ਵਾਚਾ, ਸਮ੍ਫਪ੍ਪਲਾਪੇ, ਅਭਿਜ੍ਞਾ, ਬਯਾਪਾਦੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਰਿ – ਇਮੇ ਦਸ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਪਥਾ।

(੪) ਦਸ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ

੯੬੯. ਤਤ੍ਰ ਕਤਮਾਨਿ ਦਸ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ? ਕਾਮਰਾਗਸੰਯੋਜਨੰ, ਪਟਿਘਸੰਯੋਜਨੰ, ਮਾਨਸੰਯੋਜਨੰ, ਦਿਟ੍ਰਿਸੰਯੋਜਨੰ, ਵ੍ਰਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਸੰਯੋਜਨੰ, ਸੀਲਬ੍ਰਤਪਰਾਮਾਸੰਯੋਜਨੰ, ਭਵਰਾਗਸੰਯੋਜਨੰ, ਇਸ੍ਰਾਸੰਯੋਜਨੰ, ਮਚ੍ਛਰਿਯਸੰਯੋਜਨੰ, ਅਵ੍ਰਿਜ੍ਯਾਸੰਯੋਜਨੰ – ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ।

(੫) ਦਸ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਰਾ

੯੭੦. ਤਤ੍ਰ ਕਤਮੇ ਦਸ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਰਾ? ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਰਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਕ੍ਕਪ੍ਪੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਚਾ, ਮਿਚ੍ਛਾਕਮ੍ਮਨ੍ਠੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਯਾਮੇ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਤਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਮਾਧਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਣੰ, ਮਿਚ੍ਛਾਵ੍ਰਿਮੁਤ੍ਰਿ – ਇਮੇ ਦਸ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਰਾ।

(੬) ਦਸਵਤ੍ਰੁਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਰਿ

੯੭੧. ਤਤ੍ਰ ਕਤਮਾ ਦਸਵਤ੍ਰੁਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਰਿ? ਨਤ੍ਰਿ ਦਿਨ੍ਰੰ, ਨਤ੍ਰਿ ਯਿਟ੍ਰੰ, ਨਤ੍ਰਿ ਹੁਤੰ, ਨਤ੍ਰਿ ਸੁਕਤਦੁਕ੍ਕਟਾਨੰ ਕਮ੍ਮਾਨੰ ਫਲੰ ਵ੍ਰਿਪਾਕੇ, ਨਤ੍ਰਿ ਅਯੰ ਲੋਕੇ, ਨਤ੍ਰਿ ਪਰੇ ਲੋਕੇ, ਨਤ੍ਰਿ ਮਾਤਾ, ਨਤ੍ਰਿ ਪਿਤਾ, ਨਤ੍ਰਿ ਸਤ੍ਰਾ ਓਪਪਾਤਿਕਾ, ਨਤ੍ਰਿ ਲੋਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਸਮ੍ਮਗ੍ਯਤਾ [ਸਮਗ੍ਯਤਾ (ਕੰ)] ਸਮ੍ਮਾ ਪਟਿਪਨ੍ਰਾ ਯੇ ਇਮਵ੍ਰੁ ਲੋਕੰ ਪਰਵ੍ਰੁ ਲੋਕੰ ਸਯੰ ਅਭਿਵ੍ਰੁਵਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਰੁਕਾ ਪਵ੍ਰੇਦੇਨ੍ਰੀਤਿ – ਅਯੰ ਦਸਵਤ੍ਰੁਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਰਿ।

(੭) ਦਸਵਤ੍ਰੁਕਾ ਅਨੁਗ੍ਰਾਹਿਕਾ ਦਿਟ੍ਰਿ

੯੭੨. ਤਤ੍ਰ ਕਤਮਾ ਦਸਵਤ੍ਰੁਕਾ ਅਨੁਗ੍ਰਾਹਿਕਾ ਦਿਟ੍ਰਿ? ਸਸ੍ਰਸਤੇ ਲੋਕੇਤਿ ਵਾ, ਅਸ੍ਰਸਤੇ ਲੋਕੇਤਿ ਵਾ, ਅਨੁਵਾ ਲੋਕੇਤਿ ਵਾ, ਅਨਨੁਵਾ ਲੋਕੇਤਿ ਵਾ, ਤੰ ਜੀਵੰ ਤੰ ਸਰੀਰਨ੍ਰਿ ਵਾ, ਅਵ੍ਰੁਵੰ ਜੀਵੰ ਅਵ੍ਰੁਵੰ ਸਰੀਰਨ੍ਰਿ ਵਾ, ਹੇਤਿ ਤਥਾਗਤੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾਤਿ ਵਾ, ਨ ਹੇਤਿ ਤਥਾਗਤੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾਤਿ ਵਾ, ਹੇਤਿ ਚ ਨ ਚ ਹੇਤਿ ਤਥਾਗਤੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾਤਿ ਵਾ, ਨੇਵ ਹੇਤਿ ਨ ਨ ਹੇਤਿ ਤਥਾਗਤੇ ਪਰੰ ਮਰਣਾਤਿ ਵਾ – ਅਯੰ ਦਸਵਤ੍ਰੁਕਾ ਅਨੁਗ੍ਰਾਹਿਕਾ ਦਿਟ੍ਰਿ।

ਦਸਕੰ।

੧੧. ਤਤ੍ਰਾਵ੍ਰਿਚਰਿਤਨਿਦ੍ਰੁਸੇ

(੧) ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕਸ੍ਰ ਉਪਾਦਾਯ

੯੭੩. ਤਤ੍ਤੁ ਕਤਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਤਫ਼ਾਅਚਿਰਿਤਾਨਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ? ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ, ਇਤ੍ਤੁਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ, ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ, ਅਵ੍ਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ, ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ, ਇਤ੍ਤੁ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ, ਏਵੰ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ, ਅਵ੍ਥਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ, ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ, ਸਾਤਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ, ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ, ਇਤ੍ਤੁ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ, ਏਵੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ, ਅਵ੍ਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ, ਅਪਾਹੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ, ਅਪਾਹੰ ਇਤ੍ਤੁ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ, ਅਪਾਹੰ ਏਵੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ, ਅਪਾਹੰ ਅਵ੍ਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ।

੯੭੪. ਕਥਥੁ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ? ਕਥਿ ਧਮ੍ਮੰ ਅਨਯਕਾਰਿੰ [ਅਨਯਕਾਰੀ (ਸੀੰ ਕੰ)] ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ...ਪੇੰ... ਵੇਦਨੰ... ਸਵਵੰ... ਸਕ੍ਖਾਰੇ... ਵੇਦਵਾਣੰ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਛਨ੍ਤੁ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਛਿਤਾਨਿ ਹੇਨ੍ਤਿ – ਇਤ੍ਤੁਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ ਅਵ੍ਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ।

(੨) ਕਥਥੁ ਇਤ੍ਤੁਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ? ਖਤ੍ਤਿਯੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਬ੍ਰਾਹਮਣੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਵੇਸ੍ਸੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਸੁਦ੍ਧੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਗਹਟ੍ਠੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਦੇਵੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਮਨੁਸ੍ਸੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਅਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਸਵਵੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਅਸਵਵੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਇਤ੍ਤੁਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ।

(੩) ਕਥਥੁ ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ [ਪਰੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ (ਸਯੰ)] ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਤਥਾਹੰ ਖਤ੍ਤਿਯੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਤਥਾਹੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਵੇਸ੍ਸੇ ਤਥਾਹੰ ਵੇਸ੍ਸੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ ਯਥਾ ਸੇ ਸੁਦ੍ਧੇ ਤਥਾਹੰ ਸੁਦ੍ਧੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਗਹਟ੍ਠੇ ਤਥਾਹੰ ਗਹਟ੍ਠੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਤਥਾਹੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਦੇਵੇ ਤਥਾਹੰ ਦੇਵੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਤਥਾਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਰੂਪੀ ਤਥਾਹੰ ਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਅਰੂਪੀ ਤਥਾਹੰ ਅਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਸਵਵੀ ਤਥਾਹੰ ਸਵਵੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਅਸਵਵੀ ਤਥਾਹੰ ਅਸਵਵੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀ ਤਥਾਹੰ ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ।

(੪) ਕਥਥੁ ਅਵ੍ਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਵੇਸ੍ਸੇ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਵੇਸ੍ਸੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਸੁਦ੍ਧੇ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਸੁਦ੍ਧੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਗਹਟ੍ਠੇ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਗਹਟ੍ਠੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਦੇਵੇ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਦੇਵੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਰੂਪੀ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਅਰੂਪੀ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਅਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਸਵਵੀ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਸਵਵੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਅਸਵਵੀ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਅਸਵਵੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਅਵ੍ਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ।

(੫) ਕਥਥੁ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ? ਕਥਿ ਧਮ੍ਮੰ ਅਨਯਕਾਰਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ...ਪੇੰ... ਵੇਦਨੰ... ਸਵਵੰ... ਸਕ੍ਖਾਰੇ... ਵੇਦਵਾਣੰ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਛਨ੍ਤੁ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਮਾਨੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਛਿਤਾਨਿ ਹੇਨ੍ਤਿ – ਇਤ੍ਤੁ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਏਵੰ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਵ੍ਥਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ।

(੬) ਕਥਥੁ ਇਤ੍ਤੁ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ? ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਵੇਸ੍ਸੇ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਸੁਦ੍ਧੇ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਗਹਟ੍ਠੇ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਦੇਵੇ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਰੂਪੀ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਰੂਪੀ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਸਵਵੀ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਸਵਵੀ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਇਤ੍ਤੁ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ।

(੭) ਕਥਥੁ ਏਵੰ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਤਥਾਹੰ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਤਥਾਹੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ...ਪੇੰ... ਯਥਾ ਸੇ ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀ ਤਥਾਹੰ ਨੇਵਸਵਵੀਨਾਸਵਵੀ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ

– ਏਕੰ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਿਨ੍ਹਿ ਹੇਤਿ।

(੮) ਕਥਵ੍ਯੁ ਅਵ੍ਵਥਾ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਿਨ੍ਹਿ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਿਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਿਨ੍ਹਿ ਵਾ...ਪੇ... ਯਥਾ ਸੇ ਨੇਵਸਵ੍ਵਣੀਨਾਸਵ੍ਵਣੀ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਨੇਵਸਵ੍ਵਣੀਨਾਸਵ੍ਵਣੀ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਿਨ੍ਹਿ ਵਾ – ਏਕੰ ਅਵ੍ਵਥਾ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਿਨ੍ਹਿ ਹੇਤਿ।

(੯) ਕਥਵ੍ਯੁ ਅਸਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ? ਕਵ੍ਥਿ ਧਮ੍ਮੰ ਅਨਾਕਾਰਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ...ਪੇ... ਵੇਦਨੰ... ਸਵ੍ਵੰ... ਸਕ੍ਖਾਰੇ... ਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਨਿਚ੍ਛੇਸ੍ਸਿੰ ਧੁਵੇਸ੍ਸਿੰ ਸਸ੍ਸਤੋਸ੍ਸਿੰ ਅਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮੇਸ੍ਸਮੀਤਿ – ਏਕੰ ਅਸਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ।

(੧੦) ਕਥਵ੍ਯੁ ਸਾਤਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ? ਕਵ੍ਥਿ ਧਮ੍ਮੰ ਅਨਾਕਾਰਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ...ਪੇ... ਵੇਦਨੰ... ਸਵ੍ਵੰ... ਸਕ੍ਖਾਰੇ... ਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਿ ਵਿਨਿਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ – ਏਕੰ ਸਾਤਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ।

(੧੧) ਕਥਵ੍ਯੁ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਹੇਤਿ? ਕਵ੍ਥਿ ਧਮ੍ਮੰ ਅਨਾਕਾਰਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ...ਪੇ... ਵੇਦਨੰ... ਸਵ੍ਵੰ... ਸਕ੍ਖਾਰੇ... ਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਛਨ੍ਹੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਮਾਨੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਸਿੰ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਥ੍ਥਿਤਾਨਿ ਹੇਨ੍ਹਿ – ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਏਕੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਵ੍ਵਥਾ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ।

(੧੨) ਕਥਵ੍ਯੁ ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਹੇਤਿ? ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਵੇਸ੍ਸੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਸੁਦ੍ਧੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਗਹਟ੍ਠੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਦੇਵੋ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਰੂਪੀ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਰੂਪੀ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਸਵ੍ਵਣੀ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਸਵ੍ਵਣੀ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਨੇਵਸਵ੍ਵਣੀਨਾਸਵ੍ਵਣੀ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ – ਏਕੰ ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਹੇਤਿ।

(੧੩) ਕਥਵ੍ਯੁ ਏਕੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਤਥਾਹੰ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਤਥਾਹੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ...ਪੇ... ਯਥਾ ਸੇ ਨੇਵਸਵ੍ਵਣੀਨਾਸਵ੍ਵਣੀ ਤਥਾਹੰ ਨੇਵਸਵ੍ਵਣੀਨਾਸਵ੍ਵਣੀ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ – ਏਕੰ ਏਕੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਹੇਤਿ।

(੧੪) ਕਥਵ੍ਯੁ ਅਵ੍ਵਥਾ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ...ਪੇ... ਯਥਾ ਸੇ ਨੇਵਸਵ੍ਵਣੀਨਾਸਵ੍ਵਣੀ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਨੇਵਸਵ੍ਵਣੀਨਾਸਵ੍ਵਣੀ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ – ਏਕੰ ਅਵ੍ਵਥਾ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਹੇਤਿ।

(੧੫) ਕਥਵ੍ਯੁ ਅਪਾਹੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਹੇਤਿ? ਕਵ੍ਥਿ ਧਮ੍ਮੰ ਅਨਾਕਾਰਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ... ਵੇਦਨੰ... ਸਵ੍ਵੰ... ਸਕ੍ਖਾਰੇ... ਵਿਵ੍ਵਾਣੰ ਅਪਾਹੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਛਨ੍ਹੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਅਪਾਹੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਮਾਨੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਅਪਾਹੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਸਿੰ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਥ੍ਥਿਤਾਨਿ ਹੇਨ੍ਹਿ – ਅਪਾਹੰ ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਏਕੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਅਵ੍ਵਥਾ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ।

(੧੬) ਕਥਵ੍ਯੁ ਅਪਾਹੰ ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਹੇਤਿ? ਅਪਾਹੰ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਵੇਸ੍ਸੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਸੁਦ੍ਧੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਗਹਟ੍ਠੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਦੇਵੋ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਰੂਪੀ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਅਰੂਪੀ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਸਵ੍ਵਣੀ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਅਸਵ੍ਵਣੀ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਨੇਵਸਵ੍ਵਣੀਨਾਸਵ੍ਵਣੀ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ – ਏਕੰ ਅਪਾਹੰ ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਹੇਤਿ। (੧੭) ਕਥਵ੍ਯੁ ਅਪਾਹੰ ਏਕੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਅਪਾਹੰ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਅਪਾਹੰ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ...ਪੇ... ਯਥਾ ਸੇ ਨੇਵਸਵ੍ਵਣੀਨਾਸਵ੍ਵਣੀ ਅਪਾਹੰ ਤਥਾ ਨੇਵਸਵ੍ਵਣੀਨਾਸਵ੍ਵਣੀ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਵਾ – ਏਕੰ ਅਪਾਹੰ ਏਕੰ ਸਿਯਨ੍ਹਿ ਹੇਤਿ।

(੧੮) ਕਥਾਵੂ ਅਪਾਹ ਅਵਵਥਾ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗੁਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤ੍ਰਿਯੇ ਅਪਾਹ ਨ ਤਥਾ ਖਤ੍ਰਿਯੇ ਸਿਯਨਿ ॥, ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਅਪਾਹ ਨ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਸਿਯਨਿ ॥...ਪੇ... ਯਥਾ ਸੇ ਨੇੜਸਵਈਨਾਸਵਈ ਅਪਾਹ ਨ ਤਥਾ ਨੇੜਸਵਈਨਾਸਵਈ ਸਿਯਨਿ ॥ – ਏਵੰ ਅਪਾਹ ਅਵਵਥਾ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ।

ਇਮਾਨਿ ਅਟਾਰਸ ਤਫ਼ਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਰਿਕਸ੍ ਉਪਾਦਾਯ।

(੨) ਬਾਹਿਰਸ੍ ਉਪਾਦਾਯ

੯੭੫. ਤਤ੍ਰੁ ਕਤਮਾਨਿ ਅਟਾਰਸ ਤਫ਼ਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਬਾਹਿਰਸ੍ ਉਪਾਦਾਯ? ਇਮਿਨਾ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਰੁਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਵਵਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਰੁ ਭਵਿਸ੍ਸਨਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਏਵੰ ਭਵਿਸ੍ਸਨਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਵਵਥਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਸਾਤ੍ਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਰੁ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਏਵੰ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਵਵਥਾ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹ ਇਤ੍ਰੁ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹ ਏਵੰ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹ ਅਵਵਥਾ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ।

੯੭੬. (੧) ਕਥਾਵੂ ਇਮਿਨਾ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ? ਕਥਿ ਧਮ੍ ਅਵਕਾਰਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ... ਵੇਦਨੰ... ਸਵਵੰ... ਸਕ੍ਖਾਰੇ... ॥ਵਿਵਾਣੰ ਇਮਿਨਾ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਛਨ੍ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਦਿਟ੍ਰਿ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਛਿਤਾਨਿ ਹੇਨ੍ਰਿ – ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਰੁਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਅਵਵਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ॥।

(੨) ਕਥਾਵੂ ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਰੁਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ? ਇਮਿਨਾ ਖਤ੍ਰਿਯੇਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਵੇਸ੍ਸੇਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਸੁਦੇਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਗਰਟ੍ਰੇਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਦੇਵੇਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਅਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਸਵਈਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਅਸਵਈਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਨੇੜਸਵਈਨਾਸਵਈਸ੍ਮੀਤਿ ॥ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਰੁਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ।

(੩) ਕਥਾਵੂ ਇਮਿਨਾ ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗੁਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤ੍ਰਿਯੇ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹ ਖਤ੍ਰਿਯੇਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇਸ੍ਮੀਤਿ ॥...ਪੇ... ਯਥਾ ਸੇ ਨੇੜਸਵਈਨਾਸਵਈ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹ ਨੇੜਸਵਈਨਾਸਵਈਸ੍ਮੀਤਿ ॥ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ।

(੪) ਕਥਾਵੂ ਇਮਿਨਾ ਅਵਵਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗੁਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤ੍ਰਿਯੇ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹ ਤਥਾ ਖਤ੍ਰਿਯੇਸ੍ਮੀਤਿ ॥, ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇਸ੍ਮੀਤਿ ॥...ਪੇ... ਯਥਾ ਸੇ ਨੇੜਸਵਈਨਾਸਵਈ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹ ਤਥਾ ਨੇੜਸਵਈਨਾਸਵਈਸ੍ਮੀਤਿ ॥ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਅਵਵਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ਹੇਤਿ।

(੫) ਕਥਾਵੂ ਇਮਿਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨਿ ਹੇਤਿ? ਕਥਿ ਧਮ੍ ਅਵਕਾਰਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ... ਵੇਦਨੰ... ਸਵਵੰ... ਸਕ੍ਖਾਰੇ... ॥ਵਿਵਾਣੰ ਇਮਿਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨਿ ਛਨ੍ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨਿ ਮਾਨੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨਿ ਦਿਟ੍ਰਿ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਛਿਤਾਨਿ ਹੇਨ੍ਰਿ – ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਰੁ ਭਵਿਸ੍ਸਨਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਏਵੰ ਭਵਿਸ੍ਸਨਿ ॥, ਇਮਿਨਾ ਅਵਵਥਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨਿ ॥।

(੬) ਕਥਾਵੁ ਇਮਿਨਾ ਇਤੁੰ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਹੇਤਿ? ਇਮਿਨਾ ਖਤਿਯੇ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਯਾ...ਪੇ... ਇਮਿਨਾ ਅਰੂਪੀ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਸਵਈ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਸਵਈ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਨੇਵਸਵਈਨਾਸਵਈ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਯਾ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਇਤੁੰ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਹੇਤਿ।

(੭) ਕਥਾਵੁ ਇਮਿਨਾ ਏਵੰ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗੁਲੰ ਉਪਨਿਯਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤਿਯੇ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹੰ ਖਤਿਯੇ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਯਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਯਾ...ਪੇ... ਯਥਾ ਸੇ ਨੇਵਸਵਈਨਾਸਵਈ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹੰ ਨੇਵਸਵਈਨਾਸਵਈ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਯਾ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਏਵੰ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਹੇਤਿ।

(੮) ਕਥਾਵੁ ਇਮਿਨਾ ਅਵਵਥਾ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗੁਲੰ ਉਪਨਿਯਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤਿਯੇ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਖਤਿਯੇ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਯਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਯਾ...ਪੇ... ਯਥਾ ਸੇ ਨੇਵਸਵਈਨਾਸਵਈ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਨੇਵਸਵਈਨਾਸਵਈ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਯਾ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਅਵਵਥਾ ਭਵਿਸ਼੍ਵਸਨਿੁ ਹੇਤਿ।

(੯) ਕਥਾਵੁ ਇਮਿਨਾ ਅਸਸ੍ਰਮੀਤਿ ਹੇਤਿ? ਕਵਿਯੁ ਧਮ੍ਮੰ ਅਵਕਾਰਿੰ [ਅਵਕਾਰੀ (ਸੀਂ)] ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ...ਪੇ... ਵੇਦਨੰ... ਸਵਵੰ... ਸਕ੍ਖਾਰੇ... ਵਿਵਿਵਾਣੰ ਇਮਿਨਾ ਨਿਚ੍ਯੇਸ੍ਸਮਿ ਧੁਵੇਸ੍ਸਮਿ ਸਸ੍ਰਤੋਸ੍ਸਮਿ ਅਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮੇਸ੍ਸਮੀਤਿ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਅਸਸ੍ਰਮੀਤਿ ਹੇਤਿ।

(੧੦) ਕਥਾਵੁ ਇਮਿਨਾ ਸਾਤਸ੍ਰਮੀਤਿ ਹੇਤਿ? ਕਵਿਯੁ ਧਮ੍ਮੰ ਅਵਕਾਰਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ...ਪੇ... ਵੇਦਨੰ... ਸਵਵੰ... ਸਕ੍ਖਾਰੇ... ਵਿਵਿਵਾਣੰ ਇਮਿਨਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਿ ਵਿਨਿਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਸਾਤਸ੍ਰਮੀਤਿ ਹੇਤਿ।

(੧੧) ਕਥਾਵੁ ਇਮਿਨਾ ਸਿਯਨਿੁ ਹੇਤਿ? ਕਵਿਯੁ ਧਮ੍ਮੰ ਅਵਕਾਰਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ...ਪੇ... ਵੇਦਨੰ... ਸਵਵੰ... ਸਕ੍ਖਾਰੇ... ਵਿਵਿਵਾਣੰ ਇਮਿਨਾ ਸਿਯਨਿੁ ਛਨੁੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਸਿਯਨਿੁ ਮਾਨੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਸਿਯਨਿੁ ਦਿਟ੍ਠੰ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਸਮਿੰ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਛਿਤਾਨਿ ਹੇਨ੍ਹਿ – ਇਮਿਨਾ ਇਤੁੰ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਏਵੰ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਵਵਥਾ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ।

(੧੨) ਕਥਾਵੁ ਇਮਿਨਾ ਇਤੁੰ ਸਿਯਨਿੁ ਹੇਤਿ? ਇਮਿਨਾ ਖਤਿਯੇ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਵੇਸ੍ਸੇ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਸੁਦ੍ਧੇ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਗਹਟ੍ਠੇ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਦੇਵੇ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਰੂਪੀ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਰੂਪੀ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਸਵਈ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਸਵਈ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਇਮਿਨਾ ਨੇਵਸਵਈਨਾਸਵਈ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਇਤੁੰ ਸਿਯਨਿੁ ਹੇਤਿ।

(੧੩) ਕਥਾਵੁ ਇਮਿਨਾ ਏਵੰ ਸਿਯਨਿੁ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗੁਲੰ ਉਪਨਿਯਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤਿਯੇ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹੰ ਖਤਿਯੇ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ...ਪੇ... ਯਥਾ ਸੇ ਨੇਵਸਵਈਨਾਸਵਈ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹੰ ਨੇਵਸਵਈਨਾਸਵਈ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਏਵੰ ਸਿਯਨਿੁ ਹੇਤਿ।

(੧੪) ਕਥਾਵੁ ਇਮਿਨਾ ਅਵਵਥਾ ਸਿਯਨਿੁ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗੁਲੰ ਉਪਨਿਯਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤਿਯੇ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਖਤਿਯੇ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ...ਪੇ... ਯਥਾ ਸੇ ਨੇਵਸਵਈਨਾਸਵਈ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਨੇਵਸਵਈਨਾਸਵਈ ਸਿਯਨਿੁ ਯਾ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਅਵਵਥਾ ਸਿਯਨਿੁ ਹੇਤਿ।

(੧੫) ਕਥਾਵੁ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਸਿਯਨਿੁ ਹੇਤਿ? ਕਵਿਯੁ ਧਮ੍ਮੰ ਅਵਕਾਰਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ...ਪੇ... ਵੇਦਨੰ... ਸਵਵੰ... ਸਕ੍ਖਾਰੇ... ਵਿਵਿਵਾਣੰ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਸਿਯਨਿੁ ਛਨੁੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਸਿਯਨਿੁ ਮਾਨੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ

ਸਿਯਨਿ ਦਿਟਿੰ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਛਿਤਾਨਿ ਹੇਨ੍ਹਿ – ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਏਵੰ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਅਵ੍ਥਾ ਸਿਯਨਿ ਵਾ।

(੧੬) ਕਥਥੁ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ? ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਵੇਸ੍ਸੇ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਸੁਦ੍ਧੇ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਗਹਟ੍ਥੇ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਦੇਵੇ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਰੂਪੀ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਅਰੂਪੀ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਸਵ੍ਥੀ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਅਸਵ੍ਥੀ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਨੇਵਸਵ੍ਥੀਨਾਸਵ੍ਥੀ ਸਿਯਨਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ।

(੧੭) ਕਥਥੁ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਏਵੰ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਸਿਯਨਿ ਵਾ...ਪੇ... ਯਥਾ ਸੇ ਨੇਵਸਵ੍ਥੀਨਾਸਵ੍ਥੀ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਤਥਾ ਨੇਵਸਵ੍ਥੀਨਾਸਵ੍ਥੀ ਸਿਯਨਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਏਵੰ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ।

(੧੮) ਕਥਥੁ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਅਵ੍ਥਾ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੇ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਨ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਸਿਯਨਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਨ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ ਸਿਯਨਿ ਵਾ...ਪੇ... ਯਥਾ ਸੇ ਨੇਵਸਵ੍ਥੀਨਾਸਵ੍ਥੀ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਨ ਤਥਾ ਨੇਵਸਵ੍ਥੀਨਾਸਵ੍ਥੀ ਸਿਯਨਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਅਵ੍ਥਾ ਸਿਯਨਿ ਹੇਤਿ।

ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਤਠ੍ਥਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਬਾਹਿਰਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ।

ਇਤਿ ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਤਠ੍ਥਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਅਜ੍ਞਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ, ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਤਠ੍ਥਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਬਾਹਿਰਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ, ਤਦੇਕਜ੍ਞੰ ਅਭਿਸਵ੍ਥੁਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਛਤ੍ਤਿਸ ਤਠ੍ਥਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਹੇਨ੍ਹਿ। ਇਤਿ ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਅਤੀਤਾਨਿ ਛਤ੍ਤਿਸ ਤਠ੍ਥਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ, ਅਨਾਗਤਾਨਿ ਛਤ੍ਤਿਸ ਤਠ੍ਥਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ, ਪਚ੍ਧਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਛਤ੍ਤਿਸ ਤਠ੍ਥਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ, ਤਦੇਕਜ੍ਞੰ ਅਭਿਸਵ੍ਥੁਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਤਠ੍ਥਾਵਿਚਰਿਤਸਤੰ ਹੇਤਿ।

੯੭੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਰਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਿ ਬ੍ਰਹਮਜਾਲੇ ਵੇਯਯਾਕਰਣੇ ਵੁਤ੍ਥਾਨਿ ਭਗਵਤਾ? ਚਤੁਰੇ ਸਸ੍ਸਤਵਾਦਾ, ਚਤੁਰੇ ਏਕਚੂਸਸ੍ਸਤਿਕਾ, ਚਤੁਰੇ ਅਨੁਨਨ੍ਹਿਕਾ, ਚਤੁਰੇ ਅਮਰਾਵਿਕ੍ਖੇਪਿਕਾ, ਦ੍ਵੇ ਅਧਿਚੂਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਿਕਾ, ਸੇਲਸ ਸਵ੍ਥੀਵਾਦਾ, ਅਟ੍ਠ ਅਸਵ੍ਥੀਵਾਦਾ, ਅਟ੍ਠ ਨੇਵਸਵ੍ਥੀਨਾਸਵ੍ਥੀਵਾਦਾ, ਸਤੁ ਉਚ੍ਛੇਦਵਾਦਾ, ਪਥੁ ਦਿਟ੍ਠਧਮਮਨਿਬ੍ਬਾਨਵਾਦਾ – ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਰਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਿ ਬ੍ਰਹਮਜਾਲੇ ਵੇਯਯਾਕਰਣੇ ਵੁਤ੍ਥਾਨਿ ਭਗਵਤਾਤਿ।

ਖੁਦ੍ਧਕਵਤ੍ਥੁਵਿਭਙ੍ਭੇ ਨਿਟ੍ਠਿਤੇ।

੧੮. ਧਮਮਹਦਯਵਿਭੰਗੇ

੧. ਸਬਬਸੰਘਾਹਿਕਾਰੇ

੯੭੮. ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ, ਕਤਿ ਆਯਤਨਾਨਿ, ਕਤਿ ਧਾਤੁਯੇ, ਕਤਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ, ਕਤਿ ਇਨ੍ਹਿਯਾਨਿ, ਕਤਿ ਹੇਤੂ, ਕਤਿ ਆਹਾਰਾ, ਕਤਿ ਫਸ੍ਸਾ, ਕਤਿ ਵੇਦਨਾ, ਕਤਿ ਸਵ੍ਵਾ, ਕਤਿ ਚੇਤਨਾ, ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ?

ਪਥੁਕ੍ਖਨ੍ਧਾ, ਦਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ, ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੇ, ਚਤੁਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ, ਬਾਵੀਸਤਿਨ੍ਹਿਯਾਨਿ, ਨਵ ਹੇਤੂ, ਚਤੁਰੇ ਆਹਾਰਾ, ਸਤੁ ਫਸ੍ਸਾ, ਸਤੁ ਵੇਦਨਾ, ਸਤੁ ਸਵ੍ਵਾ, ਸਤੁ ਚੇਤਨਾ, ਸਤੁ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ।

੯੭੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਥੁਕ੍ਖਨ੍ਧਾ? ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸੰਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚੁਨ੍ਤਿ “ਪਥੁਕ੍ਖਨ੍ਧਾ”।

੯੮੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਦਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਸੇਤਾਯਤਨੰ, ਸਦ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨੰ, ਰਸਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਫੇਟ੍ਥਬਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚੁਨ੍ਤਿ “ਦਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ”।

੯੮੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੇ? ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਸੇਤਧਾਤੁ, ਸਦ੍ਧਧਾਤੁ, ਸੇਤਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਘਾਨਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੇਟ੍ਥਬਧਾਤੁ, ਕਾਯਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਮਨੇਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ, ਮਨੇਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚੁਨ੍ਤਿ “ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੇ”।

੯੮੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਚਤੁਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ? ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੁੰ, ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੁੰ, ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੁੰ, ਮਗ੍ਘਸਚ੍ਚੁੰ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚੁਨ੍ਤਿ “ਚਤੁਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ”।

੯੮੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਬਾਵੀਸਤਿਨ੍ਹਿਯਾਨਿ? ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਹਿਯੰ, ਸੇਤਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਘਾਨਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਕਾਯਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਸੁਖਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਦੁਖਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਸਤਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਪਵ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਅਨਵ੍ਵਾਤਵ੍ਵਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਅਵ੍ਵਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਅਵ੍ਵਾਤਾਵਿਨ੍ਹਿਯੰ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚੁਨ੍ਤਿ “ਬਾਵੀਸਤਿਨ੍ਹਿਯਾਨਿ”।

੯੮੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਨਵ ਹੇਤੂ? ਤਯੇ ਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਤਯੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਤਯੇ ਅਬਯਾਕਤਹੇਤੂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਤਯੇ ਕੁਸਲਹੇਤੂ? ਅਲੇਭੇ ਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਅਦੋਸੇ ਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਅਮੋਹੇ ਕੁਸਲਹੇਤੂ – ਇਮੇ ਤਯੇ ਕੁਸਲਹੇਤੂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਤਯੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ? ਲੇਭੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਦੋਸੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਮੋਹੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ – ਇਮੇ ਤਯੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਤਯੇ ਅਬਯਾਕਤਹੇਤੂ? ਕੁਸਲਾਨੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਵਿਪਾਕਤੇ ਕਿਰਿਯਾਬਯਾਕਤੇਸੁ ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਲੇਭੇ, ਅਦੋਸੇ, ਅਮੋਹੇ – ਇਮੇ ਤਯੇ ਅਬਯਾਕਤਹੇਤੂ। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚੁਨ੍ਤਿ “ਨਵ ਹੇਤੂ”।

੯੮੫. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਚਤੁਰੇ ਆਹਾਰਾ? ਕਬਲੀਕਾਰਾਹਾਰੇ [ਕਬਲਿੰਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ (ਸੀਂ ਸਜਾਓ)], ਫਸਸਾਹਾਰੇ, ਮਨੇਸਵੈਤਨਾਹਾਰੇ , ਖਿੰਵਵਾਣਾਹਾਰੇ – ਇਮੇ ਘੁਚੁਨਿ “ਚਤੁਰੇ ਆਹਾਰਾ”।

੯੮੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਸਤੁ ਫਸਸਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸਸੇ, ਸੇਤਸਮ੍ਫਸਸੇ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸਸੇ, ਜਿਘ੍ਰਾਸਮ੍ਫਸਸੇ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸਸੇ, ਮਨੇਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸਸੇ, ਮਨੇਖਿੰਵਵਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸਸੇ – ਇਮੇ ਘੁਚੁਨਿ “ਸਤੁ ਫਸਸਾ”।

੯੮੭. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਤੁ ਘੇਦਨਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਘੇਦਨਾ, ਸੇਤਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਘੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਘੇਦਨਾ, ਜਿਘ੍ਰਾਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਘੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਘੇਦਨਾ, ਮਨੇਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਘੇਦਨਾ, ਮਨੇਖਿੰਵਵਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਘੇਦਨਾ – ਇਮਾ ਘੁਚੁਨਿ “ਸਤੁ ਘੇਦਨਾ”।

੯੮੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਤੁ ਸਵਵਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਸੇਤਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਜਿਘ੍ਰਾਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਮਨੇਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਸਵਵਾ, ਮਨੇਖਿੰਵਵਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਸਵਵਾ – ਇਮਾ ਘੁਚੁਨਿ “ਸਤੁ ਸਵਵਾ”।

੯੮੯. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਸਤੁ ਚੇਤਨਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਸੇਤਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਜਿਘ੍ਰਾਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੇਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੇਖਿੰਵਵਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸਸਜਾ ਚੇਤਨਾ – ਇਮਾ ਘੁਚੁਨਿ “ਸਤੁ ਚੇਤਨਾ”।

੯੯੦. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਸਤੁ ਚਿਤੁਨਿ? ਚਕ੍ਖੁਖਿੰਵਵਾਣ, ਸੇਤਖਿੰਵਵਾਣ, ਘਾਨਖਿੰਵਵਾਣ, ਜਿਘ੍ਰਾਖਿੰਵਵਾਣ , ਕਾਯਖਿੰਵਵਾਣ, ਮਨੇਧਾਤੁ, ਮਨੇਖਿੰਵਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਮਾਨਿ ਘੁਚੁਨਿ “ਸਤੁ ਚਿਤੁਨਿ”।

2. ਉਪਪਤੁਨੁਪਪਤਿਘਾਰੇ

1. ਕਾਮਧਾਤੁ

੯੯੧. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ, ਕਤਿ ਆਯਤਨਾਨਿ, ਕਤਿ ਧਾਤੁਯੇ, ਕਤਿ ਸਚ੍ਛਾਨਿ, ਕਤਿ ਇਨ੍ਹਿਯਾਨਿ, ਕਤਿ ਹੇਤੁ, ਕਤਿ ਆਹਾਰਾ, ਕਤਿ ਫਸਸਾ, ਕਤਿ ਘੇਦਨਾ, ਕਤਿ ਸਵਵਾ, ਕਤਿ ਚੇਤਨਾ, ਕਤਿ ਚਿਤੁਨਿ?

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਪਥੁਕ੍ਖਨ੍ਧਾ, ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ, ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੇ, ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਛਾਨਿ, ਬਾਘੀਸਤਿਨ੍ਹਿਯਾਨਿ, ਨਘ ਹੇਤੁ, ਚਤੁਰੇ ਆਹਾਰਾ, ਸਤੁ ਫਸਸਾ, ਸਤੁ ਘੇਦਨਾ, ਸਤੁ ਸਵਵਾ, ਸਤੁ ਚੇਤਨਾ, ਸਤੁ ਚਿਤੁਨਿ।

੯੯੨. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਪਥੁਕ੍ਖਨ੍ਧਾ? ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਘੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਖਿੰਵਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਮੇ ਘੁਚੁਨਿ “ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਪਥੁਕ੍ਖਨ੍ਧਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਰੂਪਾਯਤਨੰ , ਸੇਤਾਯਤਨੰ, ਸਦ੍ਯਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਜਿਘ੍ਰਾਯਤਨੰ, ਰਸਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਥਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ – ਇਮਾਨਿ ਘੁਚੁਨਿ “ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੇ? ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਚਕ੍ਖੁਖਿੰਵਵਾਣਧਾਤੁ, ਸੇਤਧਾਤੁ, ਸਦ੍ਧਾਤੁ, ਸੇਤਖਿੰਵਵਾਣਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਘਾਨਖਿੰਵਵਾਣਧਾਤੁ, ਜਿਘ੍ਰਾਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਜਿਘ੍ਰਾਖਿੰਵਵਾਣਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ,

ਫੇਟ੍ਹਬਾਤ, ਕਾਯਵਿਵਾਣਯਾਤ, ਮਨੇਯਾਤ, ਧਮਯਾਤ, ਮਨੇਵਿਵਾਣਯਾਤ – ਇਮਾ ਘੁਚੁਨਿ “ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਅਟਾਰਸ ਧਾਤਯੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਯਾਨਿ? ਦੁਖਸਚ੍ਯੁ, ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਯੁ, ਮਗ੍ਥਸਚ੍ਯੁ – ਇਮਾਨਿ ਘੁਚੁਨਿ “ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਯਾਨਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਬਾਘੀਸਤਿਨ੍ਯਾਨਿ? ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਯੁ, ਸੇਤਿਨ੍ਯੁ...ਪੇ... ਅਵ੍ਥਾਤਾਵਿਨ੍ਯੁ – ਇਮਾਨਿ ਘੁਚੁਨਿ “ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਬਾਘੀਸਤਿਨ੍ਯਾਨਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਨਯ ਹੇਤੂ? ਤਯੇ ਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਤਯੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਤਯੇ ਅਬਯਾਕਤਹੇਤੂ...ਪੇ... ਇਮੇ ਘੁਚੁਨਿ “ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਨਯ ਹੇਤੂ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਚਤੁਰੇ ਆਹਾਰਾ? ਕਬਲੀਕਾਰਾਹਾਰੇ, ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੇ, ਮਨੇਸਵ੍ਥੇਤਨਾਹਾਰੇ, ਵਿਵਾਣਾਹਾਰੇ – ਇਮੇ ਘੁਚੁਨਿ “ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਚਤੁਰੇ ਆਹਾਰਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਸਤੁ ਫਸ੍ਸਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ, ਜਿਘ੍ਰਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ, ਮਨੇਯਾਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ, ਮਨੇਵਿਵਾਣਯਾਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ – ਇਮੇ ਘੁਚੁਨਿ “ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਸਤੁ ਫਸ੍ਸਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਸਤੁ ਯੇਦਨਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਯੇਦਨਾ, ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਯੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਯੇਦਨਾ, ਜਿਘ੍ਰਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਯੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਯੇਦਨਾ, ਮਨੇਯਾਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਯੇਦਨਾ, ਮਨੇਵਿਵਾਣਯਾਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਯੇਦਨਾ – ਇਮਾ ਘੁਚੁਨਿ “ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਸਤੁ ਯੇਦਨਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਸਤੁ ਸਵ੍ਥਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵ੍ਥਾ, ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵ੍ਥਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵ੍ਥਾ, ਜਿਘ੍ਰਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵ੍ਥਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵ੍ਥਾ, ਮਨੇਯਾਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵ੍ਥਾ, ਮਨੇਵਿਵਾਣਯਾਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵ੍ਥਾ – ਇਮਾ ਘੁਚੁਨਿ “ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਸਤੁ ਸਵ੍ਥਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਸਤੁ ਚੇਤਨਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਜਿਘ੍ਰਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੇਯਾਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੇਵਿਵਾਣਯਾਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ – ਇਮਾ ਘੁਚੁਨਿ “ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਸਤੁ ਚੇਤਨਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਸਤੁ ਚਿਤ੍ਯਾਨਿ? ਚਕ੍ਖੁਵਿਵਾਣ, ਸੇਤਵਿਵਾਣ, ਘਾਨਵਿਵਾਣ, ਜਿਘ੍ਰਵਿਵਾਣ, ਕਾਯਵਿਵਾਣ, ਮਨੇਯਾਤ, ਮਨੇਵਿਵਾਣਯਾਤ – ਇਮਾਨਿ ਘੁਚੁਨਿ “ਕਾਮਯਾਤਯਾ ਸਤੁ ਚਿਤ੍ਯਾਨਿ”।

2. ਰੂਪਯਾਤ

੯੯੩. ਰੂਪਯਾਤਯਾ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ, ਕਤਿ ਆਯਤਨਾ, ਕਤਿ ਧਾਤਯੇ, ਕਤਿ ਸਚ੍ਯਾਨਿ, ਕਤਿ ਇਨ੍ਯਾਨਿ...ਪੇ... ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਯਾਨਿ?

ਰੂਪਯਾਤਯਾ ਪਥੁਕ੍ਖਨ੍ਧਾ, ਛ ਆਯਤਨਾਨਿ, ਨਯ ਧਾਤਯੇ, ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਯਾਨਿ, ਚੁਦ੍ਰਸਿਨ੍ਯਾਨਿ, ਅਟ੍ਹ ਹੇਤੂ, ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ, ਚਤੁਰੇ ਫਸ੍ਸਾ, ਚਤਸ੍ਸੇ ਯੇਦਨਾ, ਚਤਸ੍ਸੇ ਸਵ੍ਥਾ, ਚਤਸ੍ਸੇ ਚੇਤਨਾ, ਚਤੁਰਿ ਚਿਤ੍ਯਾਨਿ।

੯੮੪. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਪਥ੍ਵਕ੍ਖਨ੍ਧੇ? ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਯੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਭ੍ਥਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਯਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਮੇ ਯੁਚ੍ਠਿਨ੍ਠਿ “ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਪਥ੍ਵਕ੍ਖਨ੍ਧਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਛ ਆਯਤਨਾਨਿ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਸੇਤਾਯਤਨੰ, ਸਦ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ – ਇਮਾਨਿ ਯੁਚ੍ਠਿਨ੍ਠਿ “ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਛ ਆਯਤਨਾਨਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਨਯ ਧਾਤੁਯੇ? ਚਕ੍ਖਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਚਕ੍ਖਯਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਸੇਤਧਾਤੁ, ਸਦ੍ਧਾਤੁ, ਸੇਤਯਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਮਨੇਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ, ਮਨੇਯਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਮਾ ਯੁਚ੍ਠਿਨ੍ਠਿ “ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਨਯ ਧਾਤੁਯੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਠਾਨਿ? ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਠੰ, ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਠੰ, ਮਗ੍ਥਸਚ੍ਠੰ – ਇਮਾਨਿ ਯੁਚ੍ਠਿਨ੍ਠਿ “ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਠਾਨਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚੁਦ੍ਧਸਿਨ੍ਠ੍ਯਾਨਿ? ਚਕ੍ਖਿਨ੍ਠ੍ਯੰ, ਸੇਤਿਨ੍ਠ੍ਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਠ੍ਯੰ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਠ੍ਯੰ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਠ੍ਯੰ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਠ੍ਯੰ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਠ੍ਯੰ, ਯੀਰਿਯਿਨ੍ਠ੍ਯੰ, ਸਤਿਨ੍ਠ੍ਯੰ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਠ੍ਯੰ, ਪਵ੍ਵਿਨ੍ਠ੍ਯੰ, ਅਨਵ੍ਵਾਤਵ੍ਵਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਠ੍ਯੰ, ਅਵ੍ਵਿਨ੍ਠ੍ਯੰ, ਅਵ੍ਵਾਤਾਵ੍ਵਿਨ੍ਠ੍ਯੰ – ਇਮਾਨਿ ਯੁਚ੍ਠਿਨ੍ਠਿ “ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚੁਦ੍ਧਸਿਨ੍ਠ੍ਯਾਨਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਅਟ੍ਠ ਹੇਤੁ? ਤਯੇ ਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਦ੍ਯੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਤਯੇ ਅਬਯਾਕਤਹੇਤੁ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਤਯੇ ਕੁਸਲਹੇਤੁ? ਅਲੇਭੇ ਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਅਦੇਸ਼ੇ ਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਅਮੇਹੇ ਕੁਸਲਹੇਤੁ – ਇਮੇ ਤਯੇ ਕੁਸਲਹੇਤੁ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਦ੍ਯੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੁ? ਲੇਭੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੁ – ਇਮੇ ਦ੍ਯੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੁ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਤਯੇ ਅਬਯਾਕਤਹੇਤੁ? ਕੁਸਲਾਨੰ ਯਾ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਯਿਪਾਕਤੇ ਕਿਰਿਯਾਬਯਾਕਤੇਸੁ ਯਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਲੇਭੇ, ਅਦੇਸ਼ੇ, ਅਮੇਹੇ – ਇਮੇ ਤਯੇ ਅਬਯਾਕਤਹੇਤੁ। ਇਮੇ ਯੁਚ੍ਠਿਨ੍ਠਿ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਅਟ੍ਠ ਹੇਤੁ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ? ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੇ, ਮਨੇਸਵ੍ਵੇਤਨਾਹਾਰੇ, ਯਿਵ੍ਵਾਣਾਹਾਰੇ – ਇਮੇ ਯੁਚ੍ਠਿਨ੍ਠਿ “ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚਤੁਰੇ ਫਸ੍ਸਾ? ਚਕ੍ਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ, ਸੇਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ, ਮਨੇਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ, ਮਨੇਯਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ – ਇਮੇ ਯੁਚ੍ਠਿਨ੍ਠਿ “ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚਤੁਰੇ ਫਸ੍ਸਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚਤਸ੍ਸੇ ਯੇਦਨਾ...ਪੇ... ਚਤਸ੍ਸੇ ਸਵ੍ਵਾ...ਪੇ... ਚਤਸ੍ਸੇ ਚੇਤਨਾ...ਪੇ... ਚਤੁਰਿ ਚਿਤੁਾਨਿ? ਚਕ੍ਖਯਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਸੇਤਯਿਵ੍ਵਾਣੰ, ਮਨੇਧਾਤੁ, ਮਨੇਯਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਮਾਨਿ ਯੁਚ੍ਠਿਨ੍ਠਿ “ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚਤੁਰਿ ਚਿਤੁਾਨਿ”।

੩. ਅਰੂਪਧਾਤੁ

੯੮੫. ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ...ਪੇ... ਕਤਿ ਚਿਤੁਾਨਿ?

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ, ਦ੍ਯੇ ਆਯਤਨਾਨਿ, ਦ੍ਯੇ ਧਾਤੁਯੇ, ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਠਾਨਿ, ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਠ੍ਯਾਨਿ, ਅਟ੍ਠ ਹੇਤੁ, ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ, ਏਕੇ ਫਸ੍ਸੇ, ਏਕਾ ਯੇਦਨਾ, ਏਕਾ ਸਵ੍ਵਾ, ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ, ਏਕੰ ਚਿਤੁੰ।

੯੯੬. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ? ੴਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ੴਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਮੇ ੴਚੂਨਿ “ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ? ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ – ਇਮਾਨਿ ੴਚੂਨਿ “ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੇ? ਮਨੇੴਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ – ਇਮਾ ੴਚੂਨਿ “ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਛਾਨਿ? ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਛੰ, ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਛੰ, ਮਗ੍ਥਸਚ੍ਛੰ – ਇਮਾਨਿ ੴਚੂਨਿ “ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਛਾਨਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਨਿਯਾਨਿ? ਮਨਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਜੀੴਤਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਨਿਯੰ, ੴਰਿਯਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਸਤਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਪਵ੍ਵਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਅਵ੍ਵਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਅਵ੍ਵਾਤਾੴਨ੍ਨਿਯੰ – ਇਮਾਨਿ ੴਚੂਨਿ “ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਨਿਯਾਨਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਅਟ੍ਠ ਹੇਤੂ? ਤਯੇ ਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਦ੍ਵੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਤਯੇ ਅਬਯਾਕਤਹੇਤੂ...ਪੇ... ਇਮੇ ੴਚੂਨਿ “ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਅਟ੍ਠ ਹੇਤੂ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ? ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੇ, ਮਨੇਸਵ੍ਵੇਤਨਾਹਾਰੇ, ੴਵ੍ਵਾਣਾਹਾਰੇ – ਇਮੇ ੴਚੂਨਿ “ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਏਕੇ ਫਸ੍ਸੇ? ਮਨੇੴਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ – ਅਯੰ ੴਚੂਤਿ “ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਏਕੇ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਏਕਾ ੴਦਨਾ...ਪੇ... ਏਕਾ ਸਵ੍ਵਾ...ਪੇ... ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ...ਪੇ... ਏਕੰ ਚਿਤ੍ਤੰ? ਮਨੇੴਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ੴਚੂਤਿ “ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਏਕੰ ਚਿਤ੍ਤੰ”।

੪. ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ

੯੯੭. ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ...ਪੇ... ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ?

ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ, ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ, ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੇ, ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਛਾਨਿ, ਦ੍ਵੇ ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਨਿਯਾਨਿ, ਛ ਹੇਤੂ, ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ, ਏਕੇ ਫਸ੍ਸੇ, ਏਕਾ ੴਦਨਾ, ਏਕਾ ਸਵ੍ਵਾ, ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ, ਏਕੰ ਚਿਤ੍ਤੰ।

੯੯੮. ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ? ੴਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ੴਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਮੇ ੴਚੂਨਿ “ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ? ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ – ਇਮਾਨਿ ੴਚੂਨਿ “ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ? ਮਨੋਵਿਵਿਭਾਵਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ – ਇਮਾ ਪੁਚ੍ਚੁਨ੍ਤਿ “ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾਨਿ? ਮਗ੍ਘਸਚ੍ਚੁ, ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੁ – ਇਮਾਨਿ ਪੁਚ੍ਚੁਨ੍ਤਿ “ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾਨਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵੇ ਦਸਿਨ੍ਨਿਯਾਨਿ? ਮਨਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਸਤਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਪਵ੍ਵਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਅਨਵ੍ਵਾਤਵ੍ਵਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਅਵ੍ਵਿਨ੍ਨਿਯੰ, ਅਵ੍ਵਾਤਾਵਿਨ੍ਨਿਯੰ – ਇਮਾਨਿ ਪੁਚ੍ਚੁਨ੍ਤਿ “ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵੇ ਦਸਿਨ੍ਨਿਯਾਨਿ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਛ ਹੇਤੁ? ਤਯੇ ਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਤਯੇ ਅਬਯਾਕਤਹੇਤੁ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਤਯੇ ਕੁਸਲਹੇਤੁ? ਅਲੇਭੇ ਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਅਦੇਸ਼ੇ ਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਅਮੇਹੇ ਕੁਸਲਹੇਤੁ – ਇਮੇ ਤਯੇ ਕੁਸਲਹੇਤੁ।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਤਯੇ ਅਬਯਾਕਤਹੇਤੁ? ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਵਿਪਾਕਤੇ ਅਲੇਭੇ, ਅਦੇਸ਼ੇ, ਅਮੇਹੇ – ਇਮੇ ਤਯੇ ਅਬਯਾਕਤਹੇਤੁ। ਇਮੇ ਪੁਚ੍ਚੁਨ੍ਤਿ “ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਛ ਹੇਤੁ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ? ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੇ, ਮਨੋਸਵ੍ਵੇਤਨਾਹਾਰੇ, ਵਿਵਿਭਾਵਾਹਾਰੇ – ਇਮੇ ਪੁਚ੍ਚੁਨ੍ਤਿ “ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮੇ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਏਕੇ ਫਸ੍ਸੇ? ਮਨੋਵਿਵਿਭਾਵਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ – ਅਯੰ ਪੁਚ੍ਚੁਤਿ “ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਏਕੇ ਫਸ੍ਸੇ”।

ਤਤ੍ਵ ਕਤਮਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ... ਏਕਾ ਸਵ੍ਵਾ...ਪੇ... ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ...ਪੇ... ਏਕੰ ਚਿਤ੍ਤੁ? ਮਨੋਵਿਵਿਭਾਵਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਚੁਤਿ “ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਏਕੰ ਚਿਤ੍ਤੁ”।

੩. ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਵਾਰੇ

੧. ਕਾਮਧਾਤੁ

੯੯੯. ਪਵ੍ਵਨ੍ਨੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਕਤਿ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ...ਪੇ... ਸਤ੍ਤੁਨ੍ਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਕਤਿ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ?

੧੦੦੦. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ; ਚਤੁਾਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੁ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ; ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੁ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ।

ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਨਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਤਯੇ ਅਰੁਸਲਹੇਤੁ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਛ ਹੇਤੁ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ; ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਛ ਫਸ੍ਸਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ।

ਛ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ... ਛ ਸਵ੍ਵਾ... ਛ ਚੇਤਨਾ... ਛ ਚਿਤ੍ਤਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

2. ਰੂਪਧਾਤੁ

੧੦੦੧. ਪਥ੍ਥਨ੍ਨੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਕਤਿ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ...ਪੇ... ਸਤੁਨ੍ਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਕਤਿ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ?

੧੦੦੨. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ; ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੇ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੇ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਛਾਨਿ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਛੰ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਤੇਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਨਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਤਯੇ ਅਰੁਸਲਹੇਤੁ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਛ ਹੇਤੁ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ; ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਛ ਫਸ੍ਸਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ।

ਛ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ... ਛ ਸਵ੍ਵਾ... ਛ ਚੇਤਨਾ... ਛ ਚਿਤ੍ਤਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

3. ਅਰੂਪਧਾਤੁ

੧੦੦੩. ਪਥ੍ਥਨ੍ਨੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਕਤਿ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ...ਪੇ... ਸਤੁਨ੍ਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਕਤਿ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ?

੧੦੦੪. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੇ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੇ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਯਾਨਿ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨਿ।

ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਯੰ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ।

ਚੁਦ੍ਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਅਟਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਤਯੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਛ ਹੇਤੂ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਛ ਫਸ੍ਸਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਮਨੋਵਿਵ੍ਯਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ।

ਛ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ... ਛ ਸਵ੍ਞਾ ... ਛ ਚੇਤਨਾ... ਛ ਚਿਤ੍ਤਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਮਨੋਵਿਵ੍ਯਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

੪. ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ

੧੦੦੫. ਪਥੁਨ੍ਨੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਕਤਿ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ...ਪੇ... ਸਤੁਨ੍ਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਕਤਿ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ?

੧੦੦੬. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਸੇਲਸ ਧਾਤੁਯੇ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੇ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਨਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਤਯੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਛ ਹੇਤੂ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਛ ਫਸ੍ਰਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਹਾ; ਮਨੋਵਿਵ੍ਯਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਰੇ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਹੇ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਹੇ।

ਛ ਯੇਦਨਾ...ਪੇ... ਛ ਸਵ੍ਯਾ... ਛ ਚੇਤਨਾ... ਛ ਚਿਤ੍ਰਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਹਾ; ਮਨੋਵਿਵ੍ਯਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਹਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਹਾ।

੪. ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸਨਵਾਰੇ

੧. ਕਾਮਧਾਤੁ

੧੦੦੭. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ...ਪੇ... ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਰਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ?

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਪਥ੍ਵਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਪਰਾਨਿ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਨਵਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਤ੍ਤਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਏਕਾਦਸ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਦਸ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਪਰਾ ਦਸ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਨਵ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਤ੍ਤਾ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਏਕੰ ਸਚ੍ਧੁ ਪਾਤੁਭਵਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਚੁਦ੍ਧ੍ਰਸਿਨ੍ਨ੍ਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਤੇਰਸਿਨ੍ਨ੍ਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਪਰਾਨਿ ਤੇਰਸਿਨ੍ਨ੍ਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਦਵਾਦਸਿਨ੍ਨ੍ਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਦਸਿਨ੍ਨ੍ਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਨਵਿਨ੍ਨ੍ਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਪਰਾਨਿ ਨਵਿਨ੍ਨ੍ਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਨ੍ਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਪਰਾਨਿ ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਨ੍ਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਨ੍ਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਪਥ੍ਵਿਨ੍ਨ੍ਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਨ੍ਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਤਯੇ ਹੇਤੁ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਦਵੇ ਹੇਤੁ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ [ਕੇਚਿ (ਸਯਾ)] ਅਹੇਤੁਕਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ ; ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਚਤ੍ਤਾਰੇ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਏਕੇ ਫਸ੍ਰੇ ਪਾਤੁਭਵਤਿ; ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਏਕਾ ਯੇਦਨਾ... ਏਕਾ ਸਵ੍ਯਾ... ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ... ਏਕੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

੧੦੦੮. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਕਤਮੇ ਪਥ੍ਵਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ...ਪੇ... ਵਿਵ੍ਯਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਇਮੇ ਪਥ੍ਵਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

੧੦੦੯. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਕਾਮਾਵਚਰਾਨੰ ਦਵਾਨੰ, ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਾਨੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪੇਤਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨੰ, ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਯਤਨਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਸੈਤਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਯਾਯਤਨੰ, ਰਸਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਬਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪੇਤਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨੰ ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ, ਜਚ੍ਧਨ੍ਧਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਸੈਤਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਯਾਯਤਨੰ, ਰਸਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਫੇਟ੍ਥਬ੍ਬਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਅਪਰਾਨਿ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪੇਤਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨੰ ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ, ਜਚ੍ਧਧਿਰਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ,

ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਜਿੰਦ੍ਰਾਯਤਨੰ, ਰਸਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਫੇਟ੍ਰਬ੍ਰਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ।
ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵੰਤ੍ਰਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਨਵਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਉਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪੇਤਾਨੰ, ਉਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ, ਉਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨੰ ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ, ਜਚ੍ਚੁਨ੍ਧਬਧਿਰਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਨਵਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਯਾਯਤਨੰ, ਰਸਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਫੇਟ੍ਫਬ੍ਬਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਨਵਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਸਤ੍ਯਾਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵੰਤ੍ਰਿ? ਗਬ੍ਭਸੇਯਯਕਾਨੰ ਸਤ੍ਯਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਸਤ੍ਯਾਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵੰਤ੍ਰਿ – ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਰਸਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਫੇਟ੍ਹਬ੍ਥਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ਯਾਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵੰਤ੍ਰਿ।

੧੦੧੦. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਏਕਾਦਸ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵੰਨ੍ਹਿ? ਕਾਮਾਚਰਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ, ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਾਨੰ ਮਨੁਸ਼ਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪੇਤਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨੰ ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ ਪਰਿਪੁਣਾਯਤਨਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਕਾਦਸ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵੰਨ੍ਹਿ – ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਸੇਤਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੇਟ੍ਥੁਬਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਵਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੰਸੰ ਇਮਾ ਏਕਾਦਸ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵੰਨ੍ਹਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪੇਤਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨੰ ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ , ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਰੂਪਧਾਤੁ, ਸ਼ੇਤਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੇਟ੍ਥਬਧਾਤੁ, ਮਨੋਵ੍ਵਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾ ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਅਪਰਾ ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਉਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪੇਤਾਨੰ, ਉਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ, ਉਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨੰ ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ, ਜਚ੍ਥਧਿਰਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੇਟ੍ਥਬਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾ ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਨਯ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪੇਤਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਤਿਰਚਛਾਨਗਤਾਨੰ ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ, ਜਚੂਨ੍ਧਬਧਿਰਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਨਯ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਰੂਪਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੇਟ੍ਥਬਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਵ੍ਛਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਧਾਤੁ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾ ਨਯ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਸਤੁ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵੰਨ੍ਹਿ? ਗਬ੍ਥਸੇਯਜਕਾਨੰ ਸਤੁਨਾਂ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਸਤੁ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵੰਨ੍ਹਿ – ਰੂਪਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੇਟ੍ਹਬ੍ਥਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾ ਸਤੁ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵੰਨ੍ਹਿ।

੧੦੧੧. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਕਤਮੰ ਏਕੰ ਸਚ੍ਚੁੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੁੰ - ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਇਦੰ ਏਕੰ ਸਚ੍ਚੁੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

੧੦੧੨. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਚੁਦ੍ਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ? ਕਾਮਾਚਰਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ, ਸਰੇਤੁਕਾਨੰ
ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਚੁਦ੍ਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਰਿਯੰ, ਸੇਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਘਾਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਜਿਵੰਨ੍ਰਿਯੰ, ਕਾਯਿਨ੍ਰਿਯੰ,
ਮਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਰਿਯੰ ਵਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਵਾ, ਜੀਵੰਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੰ ਵਾ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਰਿਯੰ,
ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਪਵ੍ਵਿਨ੍ਰਿਯੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਚੁਦ੍ਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਤੇਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਕਾਮਾਚਰਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹੇਤੁਕਾਨੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਤੇਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖਨ੍ਹਿਯੰ, ਸੇਤਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਘਾਨਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਜਿਵਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਕਾਯਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਇਤ੍ਤਿਨ੍ਹਿਯੰ ਆ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਆ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਆ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਹਿਯੰ ਆ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਸਤਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਹਿਯੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਤੇਰਸਿਨ੍ਹਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕਖਣੇ ਕਸ੍ਥ ਅਪਰਾਨਿ ਤੇਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਾਨੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਸਹੇਤੁਕਾਨੰ
ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕਖਣੇ ਤੇਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਰਿਯੰ, ਸੇਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਘਾਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਜਿਹ੍ਧ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਕਾਯਿਨ੍ਰਿਯੰ,
ਮਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਜੀਵ੍ਧ੍ਰਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਆ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੰ ਆ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਰਿਯੰ , ਆਰਿਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਰਿਯੰ,
ਪਵ੍ਞਨ੍ਰਿਯੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਤੇਰਸਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਪਠਮਕਪ੍ਧਿਕਾਨੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਸਹੇਤੁਕਾਨੰ
ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤੁਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕਖਣੇ ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖਨ੍ਰਿਯੰ, ਸੇਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਘਾਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਰਿਯੰ,
ਕਾਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਚ ਪਾਤੁਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੰ ਚ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸਤਿਨ੍ਰਿਯੰ,
ਸਮਾਧਿਨ੍ਰਿਯੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਗਬ੍ਭਸੇਯਜਕਾਨੰ ਸਤ੍ਰਾਨੰ ਸਰੇਤ੍ਰਕਾਨੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕਖਣੇ ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਕਾਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਇਤ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯੰ ਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਾ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੰ ਾ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਪਵ੍ਵਿਨ੍ਰਿਯੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਨਵਿੰਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ? ਗਬ੍ਭਸੇਯਜਕਾਨੰ ਸਤ੍ਰਾਨੰ ਸਹੇਤੁਕਾਨੰ ਵਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਨਵਿੰਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ – ਕਾਯਿਨ੍ਰਿਯੁੰ, ਮਨਿਨ੍ਰਿਯੁੰ, ਇਤ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯੁੰ ਵਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਰਿਯੁੰ ਵਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੁੰ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੁੰ ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੁੰ ਵਾ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਰਿਯੁੰ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਰਿਯੁੰ, ਸਤਿਨ੍ਰਿਯੁੰ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਰਿਯੁੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਨਵਿੰਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਅਪਰਾਨਿ ਨਵਿੰਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਉਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪੇਤਾਨੰ, ਉਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ, ਉਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨੰ ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਯਤਨਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਨਵਿੰਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਰਿਯੰ, ਸੇਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਘਾਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਜਿਵ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਕਾਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਰਿਯੰ ਵਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਵਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ , ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਨਵਿੰਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਅਟਿਨ੍ਹਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪੇਤਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਤਿਰਚੁਛਾਨਗਤਾਨੰ ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ, ਜਚੂਨ੍ਧਾਨੰ ਉਪਪਤਿਕ੍ਖਣੇ ਅਟਿਨ੍ਹਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਸੇਤਿਨ੍ਹਿਯੰ, ਘਾਨਿਨ੍ਹਿਯੰ,

ਜਿਵਿੱਤ੍ਰਿਯੰ, ਕਾਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਇਤ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯੰ ਯਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਯਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਅਪਰਾਨਿ ਅਟ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪੇਤਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਤਿਰਚਛਾਨਗਤਾਨੰ ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ, ਜਚੁਬਧਿਰਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਅਟ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਰਿਯੰ, ਘਾਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਜਿਵਿੱਤ੍ਰਿਯੰ, ਕਾਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਇਤ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯੰ ਯਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਯਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਸਤ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪੇਤਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਤਿਰਚਛਾਨਗਤਾਨੰ ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ, ਜਚੁਨ੍ਧਬਧਿਰਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਸਤ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ – ਘਾਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਜਿਵਿੱਤ੍ਰਿਯੰ, ਕਾਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਇਤ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯੰ ਯਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਯਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਪਵ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ? ਗਬਭਸੇਯਯਕਾਨੰ ਸਤ੍ਰਾਨੰ ਅਹੇਤੁਕਾਨੰ, ਠਪੇਤ੍ਰਾ ਨਪੁਸਕਾਨੰ, ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਪਵ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ – ਕਾਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਇਤ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯੰ ਯਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਯਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਪਵ੍ਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਚਤੁਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ? ਗਬਭਸੇਯਯਕਾਨੰ ਸਤ੍ਰਾਨੰ ਅਹੇਤੁਕਾਨੰ, ਨਪੁਸਕਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਚਤੁਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ – ਕਾਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਚਤੁਰਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ।

੧੦੧੩. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਤਯੇ ਹੇਤੁ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ? ਕਾਮਾਚਰਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ, ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਾਨੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ, ਗਬਭਸੇਯਯਕਾਨੰ ਸਤ੍ਰਾਨੰ ਸਹੇਤੁਕਾਨੰ ਵਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਰਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਤਯੇ ਹੇਤੁ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ – ਅਲੇਭੇ ਵਪਿਪਾਕਹੇਤੁ, ਅਦੇਸੇ ਵਪਿਪਾਕਹੇਤੁ, ਅਮੇਹੇ ਵਪਿਪਾਕਹੇਤੁ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮੇ ਤਯੇ ਹੇਤੁ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਹੇਤੁ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ? ਕਾਮਾਚਰਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ, ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਾਨੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ, ਗਬਭਸੇਯਯਕਾਨੰ ਸਤ੍ਰਾਨੰ ਸਹੇਤੁਕਾਨੰ ਵਾਣਵਪਿਪ੍ਯੁਤ੍ਰਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਦ੍ਵੇ ਹੇਤੁ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ – ਅਲੇਭੇ ਵਪਿਪਾਕਹੇਤੁ, ਅਦੇਸੇ ਵਪਿਪਾਕਹੇਤੁ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਹੇਤੁ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ। ਅਵਸੇਸਾਨੰ ਸਤ੍ਰਾਨੰ [ਅਵਸੇਸਾ ਸਤ੍ਰਾ (?)] ਅਹੇਤੁਕਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ।

੧੦੧੪. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਕਤਮੇ ਚਤੁਰੇ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ। ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ, ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੇ, ਮਨੇਸਵ੍ਯੁਤਨਾਹਾਰੇ, ਵਪਿਵ੍ਵਾਣਾਹਾਰੇ – ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਇਮੇ ਚਤੁਰੇ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਰਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਕਤਮੇ ਏਕੇ ਫਸ੍ਸੇ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਮਨੇਵਪਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ – ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਅਯੰ ਏਕੇ ਫਸ੍ਸੇ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਕਤਮਾ ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ ... ਏਕਾ ਸਵ੍ਵਾ... ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ... ਏਕੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਮਨੇਵਪਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਇਦੰ ਏਕੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

੨. ਰੂਪਧਾਤੁ

੧੦੧੫. ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ...ਪੇਂ... ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਰਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ?

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਸਵਥਸਤ੍ਰਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ, ਪਥ੍ਵਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਪਥ੍ਵਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਪਥ੍ਵ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਏਕੰ ਸਚ੍ਯੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ, ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਤਯੇ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਏਕੇ ਫਸ੍ਸੇ ਪਾਤੁਭਵਤਿ, ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ... ਏਕਾ ਸਵ੍ਵਾ... ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ... ਏਕੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

੧੦੧੬. ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੇ ਪਥ੍ਵਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ ? ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਵਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵਿਵ੍ਵਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮੇ ਪਥ੍ਵਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾਨਿ ਪਥ੍ਵਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਸੇਤਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮਾਨਿ ਪਥ੍ਵਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾ ਪਥ੍ਵ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਚਕ੍ਖਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਸੇਤਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮਾ ਪਥ੍ਵ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੰ ਏਕੰ ਸਚ੍ਯੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਯੰ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਦੰ ਏਕੰ ਸਚ੍ਯੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾਨਿ ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਚਕ੍ਖਨ੍ਰਿਯੰ, ਸੇਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਰਿਯੰ ਵਾ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸਤਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਰਿਯੰ, ਪਵ੍ਵਿਨ੍ਰਿਯੰ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮਾਨਿ ਦਸਿਨ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੇ ਤਯੇ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਅਲੋਭੇ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ, ਅਦੋਸੇ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ, ਅਮੋਹੇ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮੇ ਤਯੇ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੇ ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੇ, ਮਨੋਸਵ੍ਵੇਤਨਾਹਾਰੇ, ਵਿਵ੍ਵਾਣਾਹਾਰੇ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮੇ ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੇ ਏਕੇ ਫਸ੍ਸੇ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਮਨੋਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਅਯੰ ਏਕੇ ਫਸ੍ਸੇ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾ ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ... ਏਕਾ ਸਵ੍ਵਾ... ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ... ਏਕੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਮਨੋਵਿਵ੍ਵਾਣਧਾਤੁ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਦੰ ਏਕੰ ਚਿਤ੍ਰੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

੩. ਅਸਵਥਸਤ੍ਰਾ

੧੦੧੭. ਅਸਵਥਸਤ੍ਰਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ...ਪੇਂ... ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਰਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ?

ਅਸਵੱਸਤ੍ਰਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਏਕੇ ਖਨ੍ਧੇ ਪਾਤੁਭਵਤਿ – ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ; ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ; ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਰੂਪਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ; ਏਕੰ ਸਚ੍ਥੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ – ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਥੰ; ਏਕਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ – ਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਨ੍ਯੰ। ਅਸਵੱਸਤ੍ਰਾ ਦੇਵਾ ਅਹੇਤੁਕਾ ਅਨਾਹਾਰਾ ਅਫਸ੍ਸਕਾ ਅਵੇਦਨਕਾ ਅਸਵੱਸਕਾ ਅਚੇਤਨਕਾ ਅਚਿਤੁਕਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

੪. ਅਰੂਪਧਾਤੁ

੧੦੧੮. ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ...ਪੇ... ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ?

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਏਕੰ ਸਚ੍ਥੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ, ਅਟਿਨ੍ਨ੍ਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਤਯੇ ਹੇਤੁ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਏਕੇ ਫਸ੍ਸੇ ਪਾਤੁਭਵਤਿ, ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ... ਏਕਾ ਸਵੱਸਾ... ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ... ਏਕੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

੧੦੧੯. ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੇ ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵੱਸਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵਿਵੱਸਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮੇ ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾ ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਮਨੋਵਿਵੱਸਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੰ ਏਕੰ ਸਚ੍ਥੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਥੰ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਦੰ ਏਕੰ ਸਚ੍ਥੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾਨਿ ਅਟਿਨ੍ਨ੍ਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਮਨਿਨ੍ਨ੍ਯੰ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਨ੍ਯੰ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਨ੍ਯੰ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਨ੍ਯੰ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਨ੍ਯੰ, ਸਤਿਨ੍ਨ੍ਯੰ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਨ੍ਯੰ, ਪਵ੍ਵਿਨ੍ਨ੍ਯੰ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮਾਨਿ ਅਟਿਨ੍ਨ੍ਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੇ ਤਯੇ ਹੇਤੁ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਅਲੇਭੇ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ, ਅਦੇਸੇ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ, ਅਮੇਹੇ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮੇ ਤਯੇ ਹੇਤੁ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੇ ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੇ, ਮਨੋਸਵ੍ਥੇਤਨਾਹਾਰੇ, ਵਿਵੱਸਾਣਾਹਾਰੇ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮੇ ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੇ ਏਕੇ ਫਸ੍ਸੇ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਮਨੋਵਿਵੱਸਾਣਧਾਤੁਸਮਫਸ੍ਸੇ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਅਯੰ ਏਕੇ ਫਸ੍ਸੇ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾ ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ... ਏਕਾ ਸਵੱਸਾ... ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ... ਏਕੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਮਨੋਵਿਵੱਸਾਣਧਾਤੁ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਰਿਕ੍ਖਣੇ ਇਦੰ ਏਕੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

੫. ਭੂਮਨੁਰਦਸ਼ਸਨਵਾਰੇ

੧੦੨੦. ਕਾਮਾਕਚਰਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਨ ਕਾਮਾਕਚਰਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਰੂਪਾਕਚਰਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਨ ਰੂਪਾਕਚਰਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਅਰੂਪਾਕਚਰਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਨ ਅਰੂਪਾਕਚਰਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਧਮ੍ਮਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕਾਮਾਕਚਰਾ? ਹੇਟੁਤੇ ਅਕੀਚਿਨਿਰਯੰ ਪਰਿਯਨ੍ਨੁ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਉਪਰਿਤੇ ਪਰਨਿਸ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀ ਦੇਵੇ ਅਨੁਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਯੰ ਏਤਸ੍ਸਿੰ ਅਨੁਰੇ ਏਤ੍ਥਾਕਚਰਾ ਏਤ੍ਥ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਖਨ੍ਧਯਾਤੁਆਯਤਨਾ; ਰੂਪੰ, ਵੇਦਨਾ, ਸਵ੍ਥਾ, ਸਕ੍ਖਾਰਾ, ਖਿੰਦ੍ਰਿਯਾਣ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕਾਮਾਕਚਰਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਕਾਮਾਕਚਰਾ? ਰੂਪਾਕਚਰਾ, ਅਰੂਪਾਕਚਰਾ, ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਕਾਮਾਕਚਰਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਰੂਪਾਕਚਰਾ? ਹੇਟੁਤੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੰ ਪਰਿਯਨ੍ਨੁ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਉਪਰਿਤੇ ਅਕਨਿਟ੍ਠੇ ਦੇਵੇ ਅਨੁਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਯੰ ਏਤਸ੍ਸਿੰ ਅਨੁਰੇ ਏਤ੍ਥਾਕਚਰਾ ਏਤ੍ਥ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਉਪਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਸ ਵਾ ਚਿਤੁਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਰੂਪਾਕਚਰਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਰੂਪਾਕਚਰਾ? ਕਾਮਾਕਚਰਾ, ਅਰੂਪਾਕਚਰਾ, ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਰੂਪਾਕਚਰਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਰੂਪਾਕਚਰਾ? ਹੇਟੁਤੇ ਆਕਾਸਾਨਵਾਯਤਨੂਪਗੇ ਦੇਵੇ ਪਰਿਯਨ੍ਨੁ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਉਪਰਿਤੇ ਨੇਵਸਵ੍ਥਾਨਾਸਵ੍ਥਾਯਤਨੂਪਗੇ ਦੇਵੇ ਅਨੁਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਯੰ ਏਤਸ੍ਸਿੰ ਅਨੁਰੇ ਏਤ੍ਥਾਕਚਰਾ ਏਤ੍ਥ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਉਪਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਸ ਵਾ ਚਿਤੁਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਰੂਪਾਕਚਰਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਅਰੂਪਾਕਚਰਾ? ਕਾਮਾਕਚਰਾ, ਰੂਪਾਕਚਰਾ, ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਅਰੂਪਾਕਚਰਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ? ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਬਯਾਕਤਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਾਮਾਕਚਰਾ, ਰੂਪਾਕਚਰਾ, ਅਰੂਪਾਕਚਰਾ, ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਵ੍ਥਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਸਕ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਖਿੰਦ੍ਰਿਯਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੇ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ? ਮਗ੍ਧਾ ਚ, ਮਗ੍ਧਲਾਨਿ ਚ, ਅਸਕ੍ਖਤਾ ਚ ਧਾਤੁ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

੬. ਉਪਪਾਦਕਕਮਮਆਯੁਪਮਾਣਵਾਰੇ

੧. ਉਪਪਾਦਕਕਮਮੰ

੧੦੨੧. ਦੇਵਾਤਿ । ਤਯੇ ਦੇਵਾ – ਸਮ੍ਮੁਤਿਦੇਵਾ [ਸਮ੍ਮੁਤਿਦੇਵਾ (ਸਯਾ)], ਉਪਪਤ੍ਤਿਦੇਵਾ, ਖਿੰਦ੍ਰਿਯਦੇਵਾ।

ਸਮ੍ਮੁਤਿਦੇਵਾ ਨਾਮ – ਰਾਜਾਨੇ, ਦੇਵਿਯੇ, ਕੁਮਾਰਾ।

ਉਪਪਤ੍ਤਿਦੇਵਾ ਨਾਮ – ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕੇ [ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕੇ (ਸੀ° ਸਯਾ)] ਦੇਵੇ ਉਪਾਦਾਯ ਤਦੁਪਰਿ ਦੇਵਾ।

ਖਿੰਦ੍ਰਿਯਦੇਵਾ ਨਾਮ – ਅਰਹਨ੍ਠੇ ਵੁਚ੍ਠਿ।

ਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ, ਸੀਲੰ ਸਮਾਦਿਯਤ੍ਵਾ, ਉਪੇਸਥਕਮ੍ ਕਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਤੁ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ, ਸੀਲੰ ਸਮਾਦਿਯਤ੍ਵਾ, ਉਪੇਸਥਕਮ੍ ਕਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਥੇ ਖਤ੍ਤਿਯਮਹਾਸਾਲਾਨੰ ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਥੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਮਹਾਸਾਲਾਨੰ ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਥੇ ਗਹਪਤਿਮਹਾਸਾਲਾਨੰ ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਥੇ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਥੇ ਤਾਵਤਿਸਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਥੇ ਯਾਮਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਥੇ ਤੁਸਿਤਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਥੇ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਥੇ ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

2. ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ

੧੦੨੨. ਮਨੁਸ਼ਸਾਨੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਵਸ਼ਸਤੰ, ਅਪ੍ਪੰ ਵਾ ਭਿਯਯੇ [ਅਪ੍ਪੰ ਵਾ ਭਿਯਯੇ ਵਾ (ਸਯਾੰ ਕੰ) ਦੀੰ ਨਿੰ ੨.੭]।

੧੦੨੩. ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਯਾਨਿ ਮਾਨੁਸਕਾਨਿ ਪਵ੍ਵਾਸ ਵਸ਼ਸਾਨਿ, ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਏਸੇ ਏਕੇ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਨਿਵੇ [ਰਤ੍ਤਿਦਿਵੇ (ਕੰ) ਅੰ ਨਿੰ ੩.੭੧]। ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਤਿੰਸ ਰਤ੍ਤਿਯੇ ਮਾਸੇ। ਤੇਨ ਮਾਸੇਨ ਦਵਾਦਸਮਾਸਿਯੇ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇ। ਤੇਨ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇਨ ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਪਥੁ ਵਸ਼ਸਤਾਨਿ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ। ਮਨੁਸ਼ਸਾਨੰ ਗਣਨਾਯ ਕਿਤੁਕੰ ਹੇਤਿ? ਨਵੁਤਿ ਵਸ਼ਸਤਸਹਸ਼ਸਾਨਿ।

ਤਾਵਤਿਸਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਯੰ ਮਾਨੁਸਕੰ ਵਸ਼ਸਤੰ, ਤਾਵਤਿਸਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਏਸੇ ਏਕੇ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਨਿਵੇ। ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਤਿੰਸ ਰਤ੍ਤਿਯੇ ਮਾਸੇ। ਤੇਨ ਮਾਸੇਨ ਦਵਾਦਸਮਾਸਿਯੇ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇ। ਤੇਨ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇਨ ਦਿਬ੍ਬੰ ਵਸ਼ਸਹਸ਼ਸੰ ਤਾਵਤਿਸਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ। ਮਨੁਸ਼ਸਾਨੰ ਗਣਨਾਯ ਕਿਤੁਕੰ ਹੇਤਿ? ਤਿੰਸ੍ਸੇ ਚ ਵਸ਼ਸਕੇਟਿਯੇ ਸਟ੍ਠਿ ਚ ਵਸ਼ਸਤਸਹਸ਼ਸਾਨਿ।

ਯਾਮਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਯਾਨਿ ਮਾਨੁਸਕਾਨਿ ਦਵੇ ਵਸ਼ਸਤਾਨਿ, ਯਾਮਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਏਸੇ ਏਕੇ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਨਿਵੇ। ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਤਿੰਸਰਤ੍ਤਿਯੇ ਮਾਸੇ। ਤੇਨ ਮਾਸੇਨ ਦਵਾਦਸਮਾਸਿਯੇ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇ। ਤੇਨ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇਨ ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਦਵੇ ਵਸ਼ਸਹਸ਼ਸਾਨਿ ਯਾਮਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ। ਮਨੁਸ਼ਸਾਨੰ ਗਣਨਾਯ ਕਿਤੁਕੰ ਹੇਤਿ? ਚੁਦੁਸਥੁ ਵਸ਼ਸਕੇਟਿਯੇ ਚਤੁਰੀਸਥੁ ਵਸ਼ਸਤਸਹਸ਼ਸਾਨਿ।

ਤੁਸਿਤਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਯਾਨਿ ਮਾਨੁਸਕਾਨਿ ਚਤੁਰਿ ਵਸ਼ਸਤਾਨਿ, ਤੁਸਿਤਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਏਸੇ ਏਕੇ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਨਿਵੇ। ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਤਿੰਸਰਤ੍ਤਿਯੇ ਮਾਸੇ। ਤੇਨ ਮਾਸੇਨ ਦਵਾਦਸਮਾਸਿਯੇ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇ। ਤੇਨ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇਨ ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਚਤੁਰਿ ਵਸ਼ਸਹਸ਼ਸਾਨਿ ਤੁਸਿਤਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ। ਮਨੁਸ਼ਸਾਨੰ ਗਣਨਾਯ ਕਿਤੁਕੰ ਹੇਤਿ? ਸਤੁਪਵ੍ਵਾਸ ਵਸ਼ਸਕੇਟਿਯੇ ਸਟ੍ਠਿ ਚ ਵਸ਼ਸਤਸਹਸ਼ਸਾਨਿ।

ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਯਾਨਿ ਮਾਨੁਸਕਾਨਿ ਅਟੁ ਵਸ਼ਸਤਾਨਿ, ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਏਸੇ ਏਕੇ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਨਿਵੇ। ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਤਿੰਸਰਤ੍ਤਿਯੇ ਮਾਸੇ। ਤੇਨ ਮਾਸੇਨ ਦਵਾਦਸਮਾਸਿਯੇ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇ। ਤੇਨ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇਨ ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਅਟੁ ਵਸ਼ਸਹਸ਼ਸਾਨਿ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ। ਮਨੁਸ਼ਸਾਨੰ ਗਣਨਾਯ ਕਿਤੁਕੰ ਹੇਤਿ? ਦਵੇ ਵਸ਼ਸਕੇਟਿਸਤਾਨਿ ਤਿੰਸਥੁ ਵਸ਼ਸਕੇਟਿਯੇ ਚਤੁਰੀਸਥੁ ਵਸ਼ਸਤਸਹਸ਼ਸਾਨਿ।

ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਯਾਨਿ ਮਾਨੁਸਕਾਨਿ ਸੇਲਸ ਵਸ਼ਸਤਾਨਿ, ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਏਸੇ ਏਕੇ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਨਿਵੇ। ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਤਿੰਸਰਤ੍ਤਿਯੇ ਮਾਸੇ। ਤੇਨ ਮਾਸੇਨ ਦਵਾਦਸਮਾਸਿਯੇ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇ। ਤੇਨ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇਨ

ਦਿਬਬਾਨਿ ਸੋਲਸ ਅਸਸਹਸਸਾਨਿ ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਾਸਵਤ੍ਰੀਨੰ ਦੇਵਾਨਾਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ। ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਗਣਨਾਯ ਕਿਤੁਕੰ ਹੋਤਿ? ਨਾ ਚ
ਅਸ੍ਸਕੋਟਿਸਤਾਨਿ ਏਕਾਸਿਵ ਅਸ੍ਸਕੋਟਿਯੇ ਸਟ੍ਰਿ ਚ ਅਸ੍ਸਤਸਹਸਸਾਨੀਤਿ।

ਛ ਏਤੇ [ਛਪਿ ਤੇ (ਸਯਾ)] ਕਾਮਾਚਰਾ, ਸਬ੍ਬਕਾਮਸਮਿਦ੍ਧਿਨੇ।

ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਏਕਸਕ੍ਖਾਤੇ, ਆਯੁ ਭਵਤਿ ਕਿਤੁਕੇ॥

ਦ੍ਵਾਦਸ ਕੋਟਿਸਤੰ ਤੇਸੰ, ਅਟ੍ਵੀਸਵ ਕੋਟਿਯੇ।

ਪਵ੍ਵਾਸ ਸਤਸਹਸਸਾਨਿ, ਅਸ੍ਸਗ੍ਰੇਨ ਪਕਾਸਿਤਾਤਿ॥

੧੦੨੪. ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਪਰਿਤੁੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥੁ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਪਰਿਤੁੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾਨੰ
ਦੇਵਾਨਾਂ ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਕਪ੍ਪਸ੍ਸ ਤਤਿਯੇ ਭਾਗੇ।

ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥੁ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰੋਹਿਤਾਨੰ ਦੇਵਾਨਾਂ
ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਉਪਛਛਕਪ੍ਪੇ।

ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਪਈਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥੁ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਪਈਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਬ੍ਰਹਮਾਨੰ ਦੇਵਾਨਾਂ ਸਹਬਯਤੰ
ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਕਪ੍ਪੇ [ਏਕੇ ਕਪ੍ਪੇ (ਸਯਾ)]।

੧੦੨੫. ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਰਿਤੁੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥੁ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਰਿਤੁੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਤੁਭਾਨੰ ਦੇਵਾਨਾਂ
ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਦ੍ਵੇ ਕਪ੍ਪਾ।

ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥੁ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਭਾਨੰ ਦੇਵਾਨਾਂ
ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਚਤੁਰੇ ਕਪ੍ਪਾ।

ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਈਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥੁ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਈਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਆਭਸ੍ਸਰਾਨੰ ਦੇਵਾਨਾਂ ਸਹਬਯਤੰ
ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਅਟ੍ਰ ਕਪ੍ਪਾ।

੧੦੨੬. ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਰਿਤੁੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥੁ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਰਿਤੁੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਤੁਸੁਭਾਨੰ ਦੇਵਾਨਾਂ
ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਸੋਲਸ ਕਪ੍ਪਾ।

ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥੁ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਸੁਭਾਨੰ ਦੇਵਾਨਾਂ
ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਬਾਤ੍ਤਿਸ ਕਪ੍ਪਾ।

ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਈਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥੁ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਈਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਸੁਭਕਿਛ੍ਛਾਨੰ ਦੇਵਾਨਾਂ ਸਹਬਯਤੰ
ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤੁਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਚਤੁਸਟ੍ਰਿ ਕਪ੍ਪਾ।

੧੦੨੭. ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣਨਾਨਤੁਤਾ ਮਨਸਿਕਾਰਨਾਨਤੁਤਾ ਛਨ੍ਨਾਨਤੁਤਾ ਪਣਿਧਿਨਾਨਤੁਤਾ
ਅਧਿਮੇਕ੍ਖਨਾਨਤੁਤਾ ਅਭਿਨੀਹਾਰਨਾਨਤੁਤਾ ਪਵ੍ਵਾਨਾਨਤੁਤਾ ਅਪ੍ਪੇਕ੍ਥੇ ਅਸਵ੍ਵਸਤੁਤਾਨੰ ਦੇਵਾਨਾਂ ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ,
ਅਪ੍ਪੇਕ੍ਥੇ ਵੇਹਪ੍ਫਲਾਨੰ ਦੇਵਾਨਾਂ ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕ੍ਥੇ ਅਵਿਹਾਨੰ ਦੇਵਾਨਾਂ ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕ੍ਥੇ
ਅਤਪ੍ਪਾਨੰ ਦੇਵਾਨਾਂ ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕ੍ਥੇ ਸੁਦਸ੍ਸਾਨੰ ਦੇਵਾਨਾਂ ਸਹਬਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕ੍ਥੇ ਸੁਦਸ੍ਸੀਨੰ

ਦੇਵਾਨ ਸਹਬਜਤ ਉਪਪਜਨ੍ਹਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚੁ ਅਕਨਿਟਾਨ ਦੇਵਾਨ ਸਹਬਜਤ ਉਪਪਜਨ੍ਹਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚੁ ਆਕਾਸਾਨਥ੍ਯਾਤਨੂਪਗਾਨ
ਦੇਵਾਨ ਸਹਬਜਤ ਉਪਪਜਨ੍ਹਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚੁ ਿਵ੍ਵਾਣਥ੍ਯਾਤਨੂਪਗਾਨ ਦੇਵਾਨ ਸਹਬਜਤ ਉਪਪਜਨ੍ਹਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚੁ
ਆਕਿਥ੍ਵਾਣਥ੍ਯਾਤਨੂਪਗਾਨ ਦੇਵਾਨ ਸਹਬਜਤ ਉਪਪਜਨ੍ਹਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚੁ ਨੇਵਸਵ੍ਵਾਨਾਸਵ੍ਵਾਯਤਨੂਪਗਾਨ ਦੇਵਾਨ ਸਹਬਜਤ
ਉਪਪਜਨ੍ਹਿ।

ਅਸਵ੍ਵਸਤੁਨਥ੍ਯਾ ਿਹਪ੍ਫਲਾਨਥ੍ਯਾ ਦੇਵਾਨ ਕਿਤੁਕ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣ? ਪਥ੍ਵਕਪ੍ਪਸਤਾਨਿ।

ਅਵਿਹਾਨ ਦੇਵਾਨ ਕਿਤੁਕ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣ? ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਅਤਪ੍ਪਾਨ ਦੇਵਾਨ ਕਿਤੁਕ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣ? ਦ੍ਵੇ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਸੁਦਸ੍ਸਾਨ ਦੇਵਾਨ ਕਿਤੁਕ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣ? ਚਤੁਰਿ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਸੁਦਸ੍ਸੀਨ ਦੇਵਾਨ ਕਿਤੁਕ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣ? ਅਟ੍ਠ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਅਕਨਿਟਾਨ ਦੇਵਾਨ ਕਿਤੁਕ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣ? ਸੈਲਸ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

੧੦੨੮. ਆਕਾਸਾਨਥ੍ਯਾਤਨੂਪਗਾਨ ਦੇਵਾਨ ਕਿਤੁਕ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣ? ਵੀਸਤਿ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਵਿਵ੍ਵਾਣਥ੍ਯਾਤਨੂਪਗਾਨ ਦੇਵਾਨ ਕਿਤੁਕ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣ? ਚਤੁਰੀਸ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਆਕਿਥ੍ਵਾਣਥ੍ਯਾਤਨੂਪਗਾਨ ਦੇਵਾਨ ਕਿਤੁਕ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣ? ਸਟ੍ਰਿ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਨੇਵਸਵ੍ਵਾਨਾਸਵ੍ਵਾਯਤਨੂਪਗਾਨ ਦੇਵਾਨ ਕਿਤੁਕ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣ? ਚਤੁਰਾਸੀਤਿ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨੀਤਿ।

੧੦੨੯. ਉਕ੍ਖਿਤੁ ਪੁਵ੍ਵਤੇਜੇਨ, ਕਾਮਰੂਪਗਤਿ ਗਤਾ।

ਭਵਗ੍ਯੁਤਮ੍ਪਿ [ਭਵਗ੍ਯੁ ਵਾਪਿ (ਸਯਾ)] ਸਮ੍ਪਤੁ, ਪੁਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ [ਪੁਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ (ਸਯਾ)] ਦੁਗ੍ਯੁਤਿ॥

ਤਾਵ ਦੀਆਯੁਕਾ ਸਤੁ, ਚਵਨ੍ਤਿ ਆਯੁਸਕ੍ਖਯਾ।

ਨਤ੍ਤਿ ਕੇਚਿ ਭਵੇ ਨਿਚ੍ਛੇ, ਇਤਿ ਵੁਤੁ ਮਹੇਸਿਨਾ॥

ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਧੀਰਾ ਨਿਪਕਾ, ਨਿਪੁਣਾ ਅਤ੍ਥਚਿਨ੍ਤੁਕਾ।

ਜਰਾਮਰਣਮੇਕ੍ਖਯਾ, ਭਾਵੇਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਯੁਮੁਤੁਮ॥

ਭਾਵਯਿਤ੍ਵਾ ਸੁਚਿ ਮਗ੍ਯੁ, ਨਿਬ੍ਥਾਨੇਗਧਗਾਮਿਨ।

ਸਬ੍ਥਾਸਵੇ ਪਰਿਵ੍ਵਾਯ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਥਨ੍ਤਿ ਅਨਾਸਵਾਤਿ॥

੭. ਅਭਿਵ੍ਵੇਯਯਾਦਿਵਾਰੇ

੧੦੩੦. ਪੜ੍ਹਨੂੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਕਤਿ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯਾ, ਕਤਿ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯਾ, ਕਤਿ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ, ਕਤਿ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ, ਕਤਿ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ, ਕਤਿ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ, ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ, ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ...ਪੇ... ਸਤ੍ਰੁਨੰ ਚਿਤ੍ਰਾਨੰ ਕਤਿ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯਾ, ਕਤਿ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯਾ, ਕਤਿ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ, ਕਤਿ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ, ਕਤਿ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ, ਕਤਿ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ?

੧੦੩੧. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਭਿਵ੍ਢੇਯਯੇ ਪਰਿਵ੍ਢੇਯਯੇ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥੇ ਨ ਸਚ੍ਢਿਕਾਤਬ੍ਥੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਅਭਿਵ੍ਢੇਯਯਾ ਪਰਿਵ੍ਢੇਯਯਾ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਢਿਕਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ ਨ ਸਚ੍ਢਿਕਾਤਬ੍ਥਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਭਿਵ੍ਢੇਯਯਾ ਪਰਿਵ੍ਢੇਯਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ ਨ ਸਚ੍ਢਿਕਾਤਬ੍ਥਾ। ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾ ਅਭਿਵ੍ਢੇਯਯਾ ਪਰਿਵ੍ਢੇਯਯਾ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਢਿਕਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ ਨ ਸਚ੍ਢਿਕਾਤਬ੍ਥਾ।

ਸੋਲਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯਾ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ। ਦ੍ਯੋ ਧਾਤੁਯੋ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯਾ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯਾ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ।

ਸਮੁਦਾਜਸਚੁੰ ਅਭਿਵ੍ਢੇਯਜੰ ਪਰਿਵ੍ਢੇਯਜੰ ਪਹਾਤਬ੍ਥੰ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥੰ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥੰ। ਮਗ੍ਧਸਚੁੰ ਅਭਿਵ੍ਢੇਯਜੰ ਪਰਿਵ੍ਢੇਯਜੰ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੰ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥੰ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥੰ । ਨਿਰੋਪਸਚੁੰ ਅਭਿਵ੍ਢੇਯਜੰ ਪਰਿਵ੍ਢੇਯਜੰ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੰ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥੰ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥੰ। ਦੁਕ੍ਖਸਚੁੰ ਅਭਿਵ੍ਢੇਯਜੰ ਪਰਿਵ੍ਢੇਯਜੰ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਥੰ, ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥੰ, ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੰ।

ਨਾਮਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯਾ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਰਿਯੰ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯੰ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯੰ ਪਹਾਤਬ੍ਥੰ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥੰ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥੰ। ਅਨਵ੍ਯਾਤਵ੍ਯਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਰਿਯੰ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯੰ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯੰ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੰ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥੰ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥੰ। ਅਵ੍ਵਿਨ੍ਰਿਯੰ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯੰ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯੰ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੰ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥੰ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥੰ। ਅਵ੍ਵਾਤਾਨ੍ਰਿਯੰ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯੰ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯੰ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੰ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥੰ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥੰ। ਤੀਣਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯਾ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ, ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ। ਛ ਇਨ੍ਰਿਯਾ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯਾ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯਾ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ।

ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯਯਾ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ। ਤਯੋ ਕੁਸਲਹੇਤੂ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯਯਾ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ, ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ। ਤਯੋ ਅਬਯਾਕਤਹੇਤੂ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯਯਾ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ।

ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ ਅਭਿਵ੍ਯੋਜਯੇ ਪਰਿਵ੍ਯੋਜਯੇ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥੇ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥੇ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥੇ। ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਅਭਿਵ੍ਯੋਜਯਾ ਪਰਿਵ੍ਯੋਜਯਾ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਥਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਥਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਥਾ।

ਛ ਫਸ੍ਸਾ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯਾ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਮਨੇਵਿਵ੍ਯਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ
ਅਭਿਵ੍ਯੇਯੇ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯੇ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਬੇ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬੇ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੇ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬੇ ਨ
ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬੇ।

ਛ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ... ਛ ਸਵ੍ਵਾ... ਛ ਚੇਤਨਾ... ਛ ਚਿਤ੍ਤਾ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯਾ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ
ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਮਨੇਵਿਵ੍ਯਾਣਧਾਤੁ ਅਭਿਵ੍ਯੇਯਾ ਪਰਿਵ੍ਯੇਯਾ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ
ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ।

੮. ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾਰੇ

੧੦੩੨. ਪਥ੍ਥੁਨ੍ਨ ਖਨ੍ਧਾਨ ਕਤਿ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਕਤਿ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ...ਪੇ... ਸਤੁਨ੍ਨ ਚਿਤ੍ਤਾਨ ਕਤਿ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਕਤਿ
ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ?

੧੦੩੩. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਸਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੰ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੇ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਸਤੁ ਧਾਤੁਯੇ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ।

ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਛਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਛੰ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਛੰ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੰ।

ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਨ੍ਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦੁਦ੍ਧਿਨ੍ਨ੍ਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਨਵ ਹੇਤੂ
ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੇ। ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਸਤੁ ਫਸ੍ਸਾ... ਸਤੁ ਵੇਦਨਾ... ਸਤੁ ਸਵ੍ਵਾ... ਸਤੁ
ਚੇਤਨਾ... ਸਤੁ ਚਿਤ੍ਤਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ।

੧੦੩੪. ਪਥ੍ਥੁਨ੍ਨ ਖਨ੍ਧਾਨ ਕਤਿ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਕਤਿ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ...ਪੇ... ਸਤੁਨ੍ਨ ਚਿਤ੍ਤਾਨ ਕਤਿ
ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਕਤਿ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ?

੧੦੩੫. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ
ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੰ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੇ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਛ ਧਾਤੁਯੇ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਮਨੇਵਿਵ੍ਯਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ
ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ।

ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਛੰ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਮਗ੍ਧਸਚ੍ਛੰ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਛੰ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ
ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਛੰ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੰ।

ਸਤਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਨਾਰਮੁਣਾ। ਪਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਅਨਾਰਮੁਣਾਰਮੁਣਾ। ਨਵਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮੁਣਾਰਮੁਣਾ, ਸਿਯਾ
ਅਨਾਰਮੁਣਾਰਮੁਣਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮੁਣਾਰਮੁਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮੁਣਾਰਮੁਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮੁਣਾ।

ਨਵ ਹੇਤੂ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮੁਣਾਰਮੁਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮੁਣਾਰਮੁਣਾ। ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ ਅਨਾਰਮੁਣਾ। ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ
ਸਾਰਮੁਣਾਰਮੁਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮੁਣਾਰਮੁਣਾ। ਛ ਫਸ੍ਸਾ ਅਨਾਰਮੁਣਾਰਮੁਣਾ। ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਸਿਯਾ
ਸਾਰਮੁਣਾਰਮੁਣਾ ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮੁਣਾਰਮੁਣਾ। ਛ ਵੇਦਨਾ... ਛ ਸਵਾ... ਛ ਚੇਤਨਾ... ਛ ਚਿਤ੍ਤਾ ਅਨਾਰਮੁਣਾਰਮੁਣਾ।
ਮਨੇਵਿਵਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮੁਣਾਰਮੁਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮੁਣਾਰਮੁਣਾ।

੯. ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਾਦਿਦਸ੍ਸਨਵਾਰੇ

੧੦੩੬. ਪਥੁਨ੍ਨ ਖਨ੍ਧਾਨ ਕਤਿ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਕਤਿ ਸੁਤਾ, ਕਤਿ ਮੁਤਾ, ਕਤਿ ਵਿਵਾਤਾ, ਕਤਿ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ ਨ
ਵਿਵਾਤਾ...ਪੇ... ਸਤੁਨ੍ਨ ਚਿਤ੍ਤਾਨ ਕਤਿ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਕਤਿ ਸੁਤਾ, ਕਤਿ ਮੁਤਾ, ਕਤਿ ਵਿਵਾਤਾ, ਕਤਿ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ ਨ
ਵਿਵਾਤਾ?

੧੦੩੭. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠੇ, ਸਿਯਾ ਸੁਤੇ, ਸਿਯਾ ਮੁਤੇ, ਸਿਯਾ ਵਿਵਾਤੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠੇ ਨ ਸੁਤੇ ਨ ਮੁਤੇ, ਵਿਵਾਤੇ।
ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਵਾਤਾ।

ਰੂਪਾਯਤਨ ਦਿਟ੍ਠੰ, ਨ ਸੁਤੰ ਨ ਮੁਤੰ, ਵਿਵਾਤੰ। ਸਦ੍ਧਾਯਤਨੰ ਨ ਦਿਟ੍ਠੰ, ਸੁਤੰ, ਨ ਮੁਤੰ, ਵਿਵਾਤੰ। ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ...
ਰਸਾਯਤਨੰ... ਫੇਟ੍ਥਬਾਯਤਨੰ ਨ ਦਿਟ੍ਠੰ ਨ ਸੁਤੰ, ਮੁਤੰ, ਵਿਵਾਤੰ। ਸਤ੍ਧਾਯਤਨਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਵਾਤਾ।

ਰੂਪਧਾਤੁ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਵਾਤਾ। ਸਦ੍ਧਾਤੁ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਸੁਤਾ, ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਵਾਤਾ। ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ... ਰਸਧਾਤੁ...
ਫੇਟ੍ਥਬਧਾਤੁ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ, ਮੁਤਾ, ਵਿਵਾਤਾ। ਤੇਰਸ ਧਾਤੁਯੇ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਵਾਤਾ।

ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਵਾਤਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੁ ਸਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠੰ, ਸਿਯਾ ਸੁਤੰ, ਸਿਯਾ ਮੁਤੰ, ਸਿਯਾ ਵਿਵਾਤੰ,
ਸਿਯਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠੰ ਨ ਸੁਤੰ ਨ ਮੁਤੰ, ਵਿਵਾਤੰ।

ਬਾਵੀਸਤਿਨ੍ਰਿਯਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਵਾਤਾ। ਨਵ ਹੇਤੂ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਵਾਤਾ। ਚਤੁਰੇ
ਆਹਾਰਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਵਾਤਾ। ਸਤੁ ਫਸ੍ਸਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਵਾਤਾ। ਸਤੁ ਵੇਦਨਾ... ਸਤੁ
ਸਵਾ... ਸਤੁ ਚੇਤਨਾ... ਸਤੁ ਚਿਤ੍ਤਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਵਾਤਾ।

੧੦. ਤਿਕਾਦਿਦਸ੍ਸਨਵਾਰੇ

੧. ਕੁਸਲਤ੍ਤਿਕੰ

੧੦੩੮. ਪਥੁਨ੍ਨ ਖਨ੍ਧਾਨ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ...ਪੇ... ਸਤੁਨ੍ਨ ਚਿਤ੍ਤਾਨ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ
ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬਯਾਕਤਾ?

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਬਯਾਕਤੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਬਯਾਕਤਾ।
ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਸੋਲਸ ਧਾਤੁਯੇ ਅਬਯਾਕਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੇ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ

ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਜਾਕਤਾ। ਸਮੁਦਯਸਚੁੰ ਅਕੁਸਲ। ਮਗੁਸਚੁੰ ਕੁਸਲ। ਨਿਰੇਧਸਚੁੰ ਅਬਜਾਕਤ। ਦੁਖਸਚੁੰ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲ, ਸਿਯਾ ਅਬਜਾਕਤ।

ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਬਜਾਕਤਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਅਕੁਸਲ। ਅਨਵਵਾਤਵਵਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਹਿਯੰ ਕੁਸਲ। ਚਤੁਰਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਜਾਕਤਾ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਜਾਕਤਾ।

ਤਯੇ ਕੁਸਲਹੇਤੂ ਕੁਸਲਾ। ਤਯੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ ਅਕੁਸਲਾ। ਤਯੇ ਅਬਜਾਕਤਹੇਤੂ ਅਬਜਾਕਤਾ। ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ ਅਬਜਾਕਤੇ। ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਜਾਕਤਾ। ਛ ਫਸ੍ਸਾ ਅਬਜਾਕਤਾ। ਮਨੇਵਿਵਵਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲੇ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲੇ, ਸਿਯਾ ਅਬਜਾਕਤੇ। ਛ ਵੇਦਨਾ... ਛ ਸਵਵਾ... ਛ ਚੇਤਨਾ... ਛ ਚਿਤ੍ਤਾ ਅਬਜਾਕਤਾ। ਮਨੇਵਿਵਵਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬਜਾਕਤਾ।

2. ਵੇਦਨਾਤਿਕੰ

੧੦੩੯. ਪਥੂਨੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਕਤਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਕਤਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਕਤਿ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ... ਸਤੁਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਕਤਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਕਤਿ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਕਤਿ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ?

ਦ੍ਵੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਨ੍ਹਿਪਿ, ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਨ੍ਹਿਪਿ, ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਨ੍ਹਿਪਿ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੇ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ। ਪਥੂ ਧਾਤੁਯੇ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਕਾਯਵਿਵਵਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਮਨੇਵਿਵਵਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ।

ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਛਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨਿਰੇਧਸਚੁੰ ਨ ਵਤੁਬ੍ਬੰ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਨ੍ਹਿਪਿ, ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਨ੍ਹਿਪਿ, ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁਨ੍ਹਿਪਿ। ਦੁਖਸਚੁੰ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁ, ਸਿਯਾ

ਨ ਵਤੁਬਬੰ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਨ੍ਹਿਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਨ੍ਹਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਨ੍ਹਿਪਿ।

ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬਬਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਤਿਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਤਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਤਿਪਿ। ਛ ਇਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬਬੰ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਨ੍ਹਿਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਨ੍ਹਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਨ੍ਹਿਪਿ।

ਦੇਸੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੁ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਸਤੁ ਹੇਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਮੇਹੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ ਨ ਵਤੁਬਬੇ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਤਿ ਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਤਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਤਿਪਿ। ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਪਥੁ ਫਸ੍ਸਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਕਾਯਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਮਨੋਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

ਸਤੁ ਵੇਦਨਾ ਨ ਵਤੁਬਬਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਤਿਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਤਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁਤਿਪਿ। ਪਥੁ ਸਵ੍ਞਾ... ਪਥੁ ਚੇਤਨਾ... ਪਥੁ ਚਿਤ੍ਤਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਕਾਯਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ। ਮਨੋਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤੁ।

3. ਵਿਪਾਕਤਿਕੰ

੧੦੪੦. ਪਥੁਨ੍ਨੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਕਤਿ ਵਿਪਾਕਾ, ਕਤਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਕਤਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ...ਪੇ... ਸਤੁਨ੍ਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਕਤਿ ਵਿਪਾਕਾ, ਕਤਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਕਤਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ?

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ। ਪਥੁ ਧਾਤੁਯੋ ਵਿਪਾਕਾ। ਮਨੇਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ।

ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਯੁ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ। ਦੁਖਸਚ੍ਯੁ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕੰ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ।

ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਨ੍ਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਨ੍ਯਾ ਵਿਪਾਕਾ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਨ੍ਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ। ਅਵ੍ਛਿਨ੍ਨ੍ਯੰ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕੰ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ। ਨਵਿਨ੍ਨ੍ਯਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ।

ਛ ਹੇਤੁ ਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ। ਤਯੋ ਅਬਯਾਕਤਹੇਤੁ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ।

ਕਬਲੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮੇ। ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ। ਪਥੁ ਫਸ੍ਸਾ ਵਿਪਾਕਾ। ਮਨੇਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕੇ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮੇ। ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕੇ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮੇ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮੇ। ਪਥੁ ਵੇਦਨਾ... ਪਥੁ ਸਵ੍ਞਾ... ਪਥੁ ਚੇਤਨਾ... ਪਥੁ ਚਿਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ। ਮਨੇਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ। ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮਮਧਮਮਾ।

੪. ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਤ੍ਤਿਕੰ

੧੦੪੧. ਪਥੁਨ੍ਨੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਕਤਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਕਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਕਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ...ਪੇਂ... ਸਤ੍ਤੁਨ੍ਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਕਤਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਕਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਕਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ?

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੇ ੪। ਚਤ੍ਤਾਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ।

ਪਥ੍ਯਾਯਤਨਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਸਦ੍ਯਾਯਤਨੰ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੰ। ਚਤ੍ਤਾਰੇ ਆਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਸਦ੍ਧਾਤੁ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਪਥੁ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ।

ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਯੁ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੰ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦੁਖਸਚ੍ਯੁ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੰ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਪਾਦਾਨਿਯੰ।

ਨਵਿੰਨ੍ਹਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯੰ। ਤੀਵਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ।
ਨਵਿੰਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਤਯੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੁ
ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਤਯੇ ਕੁਸਲਹੇਤੁ ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਤਯੇ ਅਬਯਾਕਤਹੇਤੁ
ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ।

ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯੇ। ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ,
ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ।

ਪਥੁ ਫਸ੍ਸਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਮਨੇਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯੇ।
ਮਨੇਵਿਵ੍ਥਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯੇ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯੇ। ਪਥੁ
ਵੇਦਨਾ... ਪਥੁ ਸਵ੍ਥਾ... ਪਥੁ ਚੇਤਨਾ... ਪਥੁ ਚਿਤ੍ਤਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਮਨੇਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ
ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਮਨੇਵਿਵ੍ਥਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ
ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਹਪਾਦਾਨਿਯਾ।

੫. ਅੰਤਿਕਕਤ੍ਰਿਕੰ

੧੦੪੨. ਪਥੁਨ੍ਨ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਕਤਿ ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰਾ, ਕਤਿ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਵੰਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਕਤਿ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰਾ...
ਪੇ... ਸਤ੍ਤੁਨ੍ਨ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਕਤਿ ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰਾ, ਕਤਿ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਵੰਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਕਤਿ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰਾ?

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰੇ। ਤਯੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਵੰਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ
ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰਾ। ਸਭ੍ਥਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਿਯਾ ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰੇ, ਸਿਯਾ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਵੰਚਾਰਮਤ੍ਤ੍ਯੇ, ਸਿਯਾ
ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰੇ ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੇ ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰੇਤਿਪਿ, ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਵੰਚਾਰਮਤ੍ਤ੍ਯੇਤਿਪਿ,
ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰੇਤਿਪਿ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰਾ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਵੰਚਾਰਮਤ੍ਤ੍ਯੰ, ਸਿਯਾ
ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰੰ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਵੰਚਾਰਮਤ੍ਤ੍ਯੰ, ਸਿਯਾ
ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰਨ੍ਨਿਪਿ, ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਵੰਚਾਰਮਤ੍ਤ੍ਯੰਨ੍ਨਿਪਿ,
ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰਨ੍ਨਿਪਿ।

ਪਨ੍ਨਰਸ ਧਾਤੁਯੇ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰਾ। ਮਨੇਧਾਤੁ ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰਾ। ਮਨੇਵਿਵ੍ਥਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ
ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਵੰਚਾਰਮਤ੍ਤ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ
ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਵੰਚਾਰਮਤ੍ਤ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥਾ
ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰਾਤਿਪਿ, ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਵੰਚਾਰਮਤ੍ਤ੍ਯਾਤਿਪਿ, ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰਾਤਿਪਿ।

ਸਮੁਦਯਸਚੁੰ ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰੰ। ਨਿਰੋਧਸਚੁੰ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰੰ। ਮਗ੍ਧਸਚੁੰ ਸਿਯਾ ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ
ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਵੰਚਾਰਮਤ੍ਤ੍ਯੰ, ਸਿਯਾ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰੰ। ਦੁਕ੍ਖਸਚੁੰ ਸਿਯਾ ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ
ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਵੰਚਾਰਮਤ੍ਤ੍ਯੰ, ਸਿਯਾ ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤੁਬ੍ਥੰ ਸਵੰਤਿਕ੍ਕਸਵੰਚਾਰਨ੍ਨਿਪਿ,
ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਵੰਚਾਰਮਤ੍ਤ੍ਯੰਨ੍ਨਿਪਿ, ਅਵੰਤਿਕ੍ਕਅਵੰਚਾਰਨ੍ਨਿਪਿ।

ਨਵਿੰਨ੍ਹਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਦੇਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੰ। ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਿਯਾ
ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੰ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ
ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ।

ਤਯੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ। ਛ ਹੇਤੂ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ
ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੇ। ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ
ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਪਥੂ ਫਸ੍ਸਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਮਨੇਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ
ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੇ। ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੇ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੇ, ਸਿਯਾ
ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੇ। ਪਥੂ ਵੇਦਨਾ... ਪਥੂ ਸਵ੍ਞਾ... ਪਥੂ ਚੇਤਨਾ... ਪਥੂ ਚਿਤ੍ਤਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ ਮਨੇਧਾਤੁ
ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ
ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ।

(੧) ਰੂਪਦੁਕੰ

੧੦੪੩. ਪਥੂਨ੍ਨ ਖਨ੍ਧਾਨ ਕਤਿ ਰੂਪਾ, ਕਤਿ ਅਰੂਪਾ...ਪੇ... ਸਤੁਨ੍ਨ ਚਿਤ੍ਤਾਨ ਕਤਿ ਰੂਪਾ, ਕਤਿ ਅਰੂਪਾ?

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਰੂਪੰ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਅਰੂਪਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਰੂਪਾ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਅਰੂਪੰ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਰੂਪੰ, ਸਿਯਾ ਅਰੂਪੰ। ਦਸ
ਧਾਤੁਯੇ ਰੂਪਾ। ਸਤੁ ਧਾਤੁਯੇ ਅਰੂਪਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਰੂਪਾ, ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਅਰੂਪਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਰੂਪੰ, ਸਿਯਾ
ਅਰੂਪੰ। ਸਤਿਨ੍ਹਿਯਾ ਰੂਪਾ। ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਅਰੂਪਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਹਿਯੰ ਸਿਯਾ ਰੂਪੰ, ਸਿਯਾ ਅਰੂਪੰ। ਨਵ ਹੇਤੂ ਅਰੂਪਾ। ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ
ਰੂਪੰ। ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਅਰੂਪਾ। ਸਤੁ ਫਸ੍ਸਾ ਅਰੂਪਾ। ਸਤੁ ਵੇਦਨਾ... ਸਤੁ ਸਵ੍ਞਾ... ਸਤੁ ਚੇਤਨਾ ਸਤੁ ਚਿਤ੍ਤਾ ਅਰੂਪਾ।

(੨) ਲੋਕਿਯਦੁਕੰ

੧੦੪੪. ਪਥੂਨ੍ਨ ਖਨ੍ਧਾਨ ਕਤਿ ਲੋਕਿਯਾ, ਕਤਿ ਲੋਕੁਤੁਰਾ? ਦ੍ਵਾਦਸਨ੍ਨ ਆਯਤਨਾਨ ਕਤਿ ਲੋਕਿਯਾ, ਕਤਿ ਲੋਕੁਤੁਰਾ?
ਅਟਾਰਸਨ੍ਨ ਧਾਤੂਨ ਕਤਿ ਲੋਕਿਯਾ, ਕਤਿ ਲੋਕੁਤੁਰਾ? ਚਤੁਨ੍ਨ ਸਚ੍ਚਾਨ ਕਤਿ ਲੋਕਿਯਾ, ਕਤਿ ਲੋਕੁਤੁਰਾ...ਪੇ... ਸਤੁਨ੍ਨ ਚਿਤ੍ਤਾਨ ਕਤਿ
ਲੋਕਿਯਾ, ਕਤਿ ਲੋਕੁਤੁਰਾ?

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਲੋਕਿਯੇ। ਚਤੁਰੇ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ
, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਸੋਲਸ ਧਾਤੁਯੇ ਲੋਕਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੇ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ
ਲੋਕੁਤੁਰਾ।

ਦਸਿਨ੍ਹਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਹਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਨਵਿੰਨ੍ਹਿਯਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਤਯੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ ਲੋਕਿਯਾ। ਛ ਹੇਤੂ
ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਕਬਲੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੇ ਲੋਕਿਯੇ। ਤਯੇ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਛ ਫਸ੍ਸਾ ਲੋਕਿਯਾ।
ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯੇ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰੇ। ਛ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ
ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਛ ਸਵ੍ਞਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਵ੍ਞਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਛ
ਚੇਤਨਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾ। ਛ ਚਿਤ੍ਤਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਮਨੇਵਿਵ੍ਞਾਣਧਾਤੁ
ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤੁਰਾਤਿ।

ਅਭਿਵ੍ਞਾ ਦ੍ਵੇ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਦਿਟ੍ਠਾ ਕੁਸਲਵੇਦਨਾ।

ਵਿਪਾਕਾ ਚ ਉਪਾਦਿਨਾ, ਵਿਤਕ੍ਰ ਰੂਪਲੇਕਿਯਾਤਿ॥

ਧਮ੍ਮਹਦਯਵਿਭਿਭੋ ਨਿਟ੍ਰਿਤੇ।

ਵਿਭਿਭਪਕਰਣ ਨਿਟ੍ਰਿਤੰ।